

**Առաքինի
Ղուրանի Կերչին
Մեկ Տասներորդի
բացատրությունը**

և Կարևոր Հարցերը
Մուսուլմանի Կյանքում

ՆԱԽԱԲԱՆ

Փառք Ալլահին և ողջույնը ու օրհնանքը մեր Տիրոջը և Ալլահի սիրելիին..... և այլն.

Գիտեք, սիրելի եղբայր և քույր մուսուլմաններ, թող Ալլահը զթա ձեզ, որ մենք պետք է սովորենք չորս բան, որոնք են

1 ԳԻՏԵԼԻՔ. Գիտելիք Ամենաբարձրյալ Ալլահի և Նրա Մարգարեյի ^(Մալլալահու ալեյհի ուա սալալ) և իսլամի կրոնի մասին, որովհետև չի կարելի երկրպագել Ալլահին առանց գիտելիքի, իսկ ով այդպես է վարվում, նրա ուղղին տանում է մուլորություն և նա նմանվում է մուլորյալի:

2 ԱՐԱՐՔ. Մարդ չպետք է բավարարվի միայն գիտելիքով, այլ պետք է բարիք գործի ըստ դրա, որպեսզի չնմանվի նրանց, ովքեր արժանացել են Ալլահի բարկությանը, քանի որ նրանք գիտելին, սակայն չէին գործում ըստ իրենց գիտելիքների: Սատանայի խաղ է համարվում այն, որ նա մարդուն մուլորեցնում է ստացած գիտելիքից, ներշնչելով նրան, որ իր տգիտությունը ծառայում է արդարացում Ալլահին: Միաժամանակ, այդպիսի մարդը չգիտի, որ եթե նա ունենար հնարավորություն գիտելիք ձեռք բերել, և նա չի արել այդ, ապա գոյություն ունի խիստ արդարացում, այսինքն, նրանից կհարցնեն: Նմանատիպ ձևով էին վերաբերվում Նոյի ժողովուրդը, երբ « նրանք մատնեցին փակում էին ականջները և ծածկվում էին հագուստով », որպեսզի նրանցից չհարցնեն:

3 ԿՈՉ ԲԱՐԻ ԳՈՐԾԵՐԻ. Գիտնականները և քարոզիչները պետք է ջանք գործադրեն, բարիքի կոչելու, քանի որ նրանք հանդիսանում են մարգարեների ժառանգներ, Ամենաբարձրյալ Ալլահը անիծեց Իսրայելի զավակներին նրա համար, որ նրանք «չէին խոչընդոտում միմյանց վատ արարքներից, որոնք նրանք անում էին: Որքան նողկալի էին նրանց արարքները:» Կոչը և ուսուցումը պատկանում են ֆարդ կիֆայա դասակարգին, այնպես որ, եթե դրանով շատ մուսուլմաններ են զբաղված, մեղք չի լինի ոչ մեկին, իսկ եթե այդպես թողնեն, ապա մեղքը կընկնի բոլորին:

4 ԴՏԿԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ և ՆԵՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄՈՒՐԺՈՂԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՍԱՆ, աշխատանքի և կոչի մեջ:

Ձգտելով խոչընդոտել տգիտությանը և թեթևացնել գիտելիքների ձեռք բերումը, մենք այս հակիրճ գրքում հավաքել ենք անհրաժեշտը, շարիաթի գիտելիքներից, որում ավելացված են Ղուրանի երեք վերջին մասերը իրենց բացատրությամբ, քանի որ մուսուլմանը այն հանդիպում է ամենից շատ: Այն ինչ դու չես կարող ստանալ ամբողջական ծավալով, չի նշանակում, որ պետք է հրաժարվես փոքր ծավալից:

Այդ պատճառով, մենք փորձել ենք ընթերցողին ներկայացնել այս ամբողջ գիտելիքը հակիրճ, որը ուղեկցվում է հավաստի հաղիսներով, որոնք փոխանցվել են Մարգարեյից ^(Մալլալահու ալեյհի ուա սալալ): Եվ մենք ամեննին չենք պնդում, որ հասել ենք կատարելության դրանում, քանի որ կատարելություն է միայն Ամենաբարձրյալ Ալլահը, այս միայն մեր համեստ աշխատանքի արդյուքն է: Եվ թող Ալլահը զթա նրանց, ովքեր մատնանշել են մեր աշխատանքի թերությունները, իրենց նպատակային քննադատությամբ:

Մենք խնդրում ենք Ալլահին պարզևատրել բոլորին, ովքեր մասնակցել են այս գրքի հրապարակման նախապատրաստությանը և բազմապատկի այն:

Իսկ Ալլահը գիտի ամենի մասին: Եվ թող Ալլահը ողջունի և օրհնի մեր տիրոջը և Մարգարե Մուհամեդին, նրա ընտանիքին և նրա բոլոր ուղեկիցներին:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	ՂՈՒՐԱՆԻ ԱՐԺԱՆԻՔՆԵՐԸ	2
2.	ԱՌԱՔԻՆԻ ՂՈՒՐԱՆԸ	4
3.	ՄՈՒՍՈՒԼՄԱՆԻ ԿՅԱՆՔՈՒՄ ԿԱՐԵՈՐ ՀԱՐՅԵՐ	74
4.	ՍՐՏԻ ՀԱՐՅԵՐ	102
5.	ՈՒՍՈՒՑՈՂԱԿԱՆ ԵՐԿԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ	116
6.	ՎԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ "ՉԿԱ ԱՍՏՎԱԾ" ԲԱՅԻ ԱԼԼԱՀԻՑ "	136
7.	ՎԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ "ՄՈՒՀԱՄԵՂԸ ԱԼԼԱՀԻ ՄԱՐԳԱՐԵ "	138
8.	ԾԻՍԱԿԱՆ ՄԱՔՐՈՒԹՅՈՒՆ, (ՏՈՒՄԱՐ)	140
9.	ԿԱՆՈՆՆԵՐ ԿԱՊՎԱԾ ԱՄՍԵԿԱՆՆԵՐԻ ՀԵՏ, ՀԱՅԴ, և ԱՄՍԵԿԱՆԻ ՆՄԱՆ ԱՐՅՈՒՆԱՀՈՍՈՒԹՅՈՒՆ, (ԻՍՏԻՀԱՂԱ) (ՆԻՃԱՍ)	146
10.	ԿԻՆԸ ԻՍԼԱՄՈՒՄ	149
11.	ՆԱՄԱԶ	154
12.	ԶԱՔՅԱԹ	165
13.	ՊԱՀՔ	169
14.	ՈՒԽՏԱԳՆԱՅՈՒԹՅՈՒՆ. ՀԱԶ և ՈՒՄՐԱ	173
15.	ՏԱՐԲԵՐ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ՕԳՏԱԿԱՐ ՎԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	180
16.	ԹՈՒՅԼԱՏՐԵԼԻՆ, ԽՈՍՔԵՐ ՈՐՈՆՔ ՆՊԱՍՏՈՒՄ ԵՆ ԲՈՒԺՄԱՆԸ, ՌՈՒԿՅԱ	188
17.	ԴՈՒԱ	197
18.	ԿԱՐԵՈՐ ԴՈՒԱ, ՈՐԸ ՊԻՏԻ ՄՈՒՍՈՒԼՄԱՆԸ ՍՈՎՈՐԻ	200
19.	ՇԱՀՈՒԹԱԲԵՐ ԱՌԵՏՈՒՐ	206
20.	ԽՈՍՔԵՐ, ՈՐՈՆՔ ՀԻՇԱՏԱԿՎՈՒՄ ԵՆ ԱՌԱՎՈՏՅԱՆ և ԵՐԵԿՈՅԱՆ	207
21.	ԽՈՍՔԵՐ և ԱՐԱՐՔՆԵՐ, ՈՐՈՆՑ ՀԱՄԱՐ ՊԱՐԳև Է ԽՈՍՏԱՑՎԱԾ	211
22.	ԱՐԱՐՔՆԵՐ, ՈՐՈՆՑ ԱՐԳԵԼՔԸ ՏՐՎԱԾ Է ՄԱՐԳԱՐԵՅԻՑ	221
23.	ՃԱՍՓՈՐԴՈՒԹՅՈՒՆ ԴԵՊԻ ՀԱՎԵՐԺՈՒԹՅՈՒՆ. ՔՈ ՃԱՆԱՊԱՐՀԸ ԴՐԱԽՏ ԿԱՍ ԴԺՈՒՔ	227
24.	ՓՈՔՐ ԼՎԱՅՄԱՆ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳՈՒԹՅՈՒՆԸ. (ՎՈՒԴՈՒ)	232
25.	ՆԱՄԱԶԻ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ԿԱՐԳԸ	233
26.	ԳԻՏԵԼԻՔԸ ԵՆԹԱԴՐՈՒՄ Է ԱՐԱՐՔ	236

ՂՈՒՐԱՆԻ ԱՐԺԱՆԻՔՆԵՐԸ

Ղուրանը Ալլահի խոսքն է, նրա առավելությունը մնացած ցանկացած խոսքերի վրա, հավասար է Ալլահի առավելությանը Իր արարածների նկատմամբ, իսկ Ղուրանի ընթերցումը, մարդու լավագույն զբաղմունքն է:

Ղուրանի ուսումնասիրման և մյուսներին սովորեցնելու մեջկան շատ առավելություններ.

❖ **Ղուրանի ընթերցման համար պարզևատրում.** Մարգարեն ^(Մալլալահու ալեյհի ուա սալամ) ասաց. «Նրան, ով կընթերցի մեկ տառ Ալլահի Գրքից, կգրվի մեկ բարի արարք, իսկ բարի արարքներ գործելը բազմապատկվում է տասնապատիկ:» (Ատ- Թիբրիզի)

❖ Պարզև Ղուրանի ընթերցման համար. Մարգարեն ^(Մալլալահու ալեյհի ուա սալամ) ասաց. « Զեզանից լավագույնը համարվում է նա, ով ուսումնասիրել և սովորեցրել է Ղուրանը մյուսներին:» (Ալ- Բուխարի)

❖ Ղուրանի ուսումնասիրման արժանիքը, անգիր սովորելը և ամեն կանոններով նրա ընթերցումը. Մարգարեն ^(Մալլալահու ալեյհի ուա սալամ) ասաց. « Ով ընթերցում է Ղուրանը անգիր իմանալով այն, նա առաքինի ուղեկցորդների, հրեշտակների հետ է, իսկ նա, ով ընթերցում է Ղուրանը դժվարությամբ և դրա հետ մեկտեղ մեծ ջանքեր է գործադրում, սովորելու այն ճիշտ, նրան սպասվում է կրկնակի պարգև:» (Ալ- Բուխարի և Մուսլիմ)

Մարգարեն ^(Մալլալահու ալեյհի ուա սալամ) նույնպես ասաց. « Ղուրան իմացողին կասվի, Դատաստանի Օրը. « Ընթերցիր և բարձրացիր: Ընթերցիր երգեցիկ, ինչպես ընթերցել ես աշխարհիկ կյանքում: Իրոք, քո վայրը Դրախտում կլինի այնտեղ, որտեղ դու կընթերցես վերջին այաթը: » (Ատ- Թիբրիզի)

Ալ- Խատիբին ասաց. « Ասվում է, որ Ղուրանում կան այնքան այաթներ, որքան կան աստիճաններ Դրախտում և Ղուրան ընթերցողին կասվի. » Բարձրացեք աստիճաններով ըստ նրա, որքան այաթ դու ընթերցել ես: « Եվ ով կընթերցի ամբողջ Ղուրանը, նա կունենա ամենաբարձր աստիճանը Դրախտում: Իսկ նա, ով կընթերցի նրա մի մասը, կբարձրանա ըստ ընթերցածի, այսինքն, նրա պարզևատրման սահմանը կլինի այնտեղ, որտեղ նա կավարտի իր ընթերցումը:»

❖ Պարզևատրում նրան, ում զավակները ուսումնասիրում են Ղուրանը. Մարգարեն ^(Մալլալահու ալեյհի ուա սալամ) ասաց. « Նրա ծնողների գլխներին, ովքեր սովորել են Ղուրան և հետևել են դրան, Դատաստանի Օրը կդրվի պսակ լույսից, որի փայլը կնմանվի արևի փայլին և նրանք կհազնեն հազուստ, որից ոչ ոք չի տեսել այս աշխարհում: Նրանք կհարցնեն. « Ինչի՞ համար են մեզ այսպես հազցրել:» Նրանց կասեն. « Նրա համար, որ ձեր զավակները սովորում են Ղուրան:» (Ալ- Հակիմ)

❖ Դատաստանի Օրը Ղուրանի բարեխոսությունը նրան, ով ընթերցել է այն կյանքի ընթացքում. Մարգարեն ^(Մալլալահու ալեյհի ուա սալամ) ասաց. « Ընթերցեք Ղուրան, քանի որ այն կբարեխոսի Դատաստանի Օրը նրանց, ովքեր ընթերցել են այն:» (Մուսլիմ) Մարգարեն ^(Մալլալահու ալեյհի ուա սալամ) նույնպես ասաց. « Պահքը և Ղուրանը կբարեխոսեն Ալլահի ստրուկին Դատաստանի Օրը...» (Ահմեդ)

❖ Այն մարդկանց պարզևատրումը, ովքեր հավաքվում են միասին ընթերցելու և ուսումնասիրելու Ղուրան. Մարգարեն ^(Մալլալահու ալեյհի ուա սալամ) ասաց. « Երբ մարդկանց խումբը հավաքվում է Ամենաբարձրյալ Ալլահի տներից մեկում, ընթերցելու Նրա Գիրքը և սովորեցնելու այն միմյանց, նրանց վրա ընկնում է հանգստություն, նրանց պարուրում է գութ, հրեշտակները ձգտում են նրանց և Ալլահը հիշատակում է նրանց, ովքեր Նրա մոտ են:» (Աբու Դաուդ)

Ղուրանի ընթերցման կանոնները

❖ Էթիկայի կանոնները կապված Ղուրանի ընթերցման հետ. Իբն Քասիրը հիշատակում է այդ կանոններից մի քանիսը. « Թույլատրելի է հավել Ղուրանին կամ ընթերցել այն, միայն ծիսական մաքրության դեպքում: Բացի այդ, պետք է մաքրել ատամները սիվակով, ընթերցելուց առաջ, հագնել լավագույն հագուստը, և շրջվել քիբլայի ուղղությամբ: Եթե սկսում են հորանջել, ապա անհրաժեշտ է դադարեցնել ընթերցելը: Թույլատրելի չէ ընդհատել ընթերցումը միայն որևէ բան ասելու համար, առանց խիստ անհրաժեշտության: Ղուրանի ընթերցման ժամանակ, պետք է կենտրոնանալ դրա վրա: Բացի այդ հասնելով առաքինի հաղորդակցության, պետք է դիմել Ալլահին խնդրանքով, խնդրելով Նրանից այդ բարիքը և հասնելով այաթի, որտեղ հիշատակվում է Ամենաբարձրայի զգուշացումը, պետք է խնդրել Ալլահից ապաստան: Թույլատրելի չէ, Ղուրանը թողնել բաց վիճակում, կամ որևէ բան դնել նրա վրա: Եթե ընթերցողները մի քանիսն են, ապա նրանք չպիտի բարձրացնեն ձայնը, որպեսզի չխանգարեն մյուսներին: Թույլատրելի չէ ընթերցել Ղուրան շուկաներում և աղմկոտ վայրերում:»

❖ Ինչպե՞ս է պետք ընթերցել Ղուրանը. Ահա ինչ է պատասխանել Անասը, թող Ալլահը գոհանա նրանով, երբ նրան հարցրեցին, թե ինչպես էր Մարգարեն ^(Սալլալլահու ալեյհի ուա սալամ) ընթերցել Ղուրան. « **Նա ընթերցում էր այն երգեցիկ, ձգելով: Օրինակ, ընթերցելով. « Բիսմիլեհի - ռահմեննի-ռ-ռահիմ » նա երկարացնում էր. « Բիսմիլեհի » երկարացնում էր « Առ- ռահման -ան » և երկարեցնում էր "Առ- Ռահիմ:» (Ալ- Բուխարի)**

❖ Պարզևի բազմապատկումը Ղուրանի ընթերցման համար. յուրաքայուրին, ով ընթերցում է Ղուրանը անկեղծ, հանուն Ալլահի, սպասվում է պարզև: Մակայն, այդ պարզևը բազմապատկվում է և ավելանում է, եթե մարդը ընթերցում է այն կենտրոնացած, մտորում է դրա շուրջ և լավ հասկանում է, թե ինչ է ընթերցում: Այս դեպքում ամեն ընթերցված տառի համար նրան գրվում է տասնյակից մինչ յոթ հարյուր բարի արարք:

❖ Որքա՞ն պետք է ընթերցել գիշերվա և ցերեկվա ընթացքում: Մարգարեյի ^(Սալլալլահու ալեյհի ուա սալամ) ուղեկցորդները ամեն օր ընթերցում էին որոշակի չափ: Ամբողջովին նրանք ընթերցում էին Ղուրանը ոչ պակաս, քան յոթ օր: Ավելին, արգելվում է ընթերցել Ղուրանը ամբողջովին, երեք օրվա ընթացքում:

Փորձիր եղբայր իմ, ավելի շատ անց կացնել Ղուրանի ընթերցանության վրա: Որոշիր քեզ համար այն չափը, որը դու կարող ես ընթերցել ամեն օր և թող ոչ մի հանգամանք չխանգարի քեզ ընթերցել քո օրական չափաբաժինը, քանի որ լավ է ընթերցել քիչ - քիչ, սակայն մշտապես, քան շատ և հազվադեպ: Եթե դու զբաղված ես, կամ քնած ես մնացել, ապա լրացրու բաց թողնվածը հաջորդ օրը: Մարգարեն ^(Սալլալլահու ալեյհի ուա սալամ) ասաց. « **Ով քնով է անցել Ղուրանի մի մասը ընթերցելուց, որը նա սովոր է ընթերցել, իսկ այնուհետ լրացրել է այն ընթերցելով առավոտվա և կեսօվա աղոթքների միջև, նրան կգրվի նույնպիսի պարզև, ինչպես նա ընթերցել է գիշերը:» (Մուսլիմ)** Մի եղեք նրանցից, ովքեր թողնում են Ղուրանը և մոռանում են այն, ինչպես որ լինի, օրինակ սովորական ընթերցումը դադարեցնելը, կամ երգեցիկ, ըստ կանոնների կամ մտորելով նրա այաթների շուրջ ընթերցելը, կամ գործողություններ թողնելը ըստ դրա պահանջների, կամ դադարեցնել բուժումը և այլն:

Մուրա 1 Ալ-Ֆաթիհա [Բացողը]

❶ «Ալլահի անունով (Միակ, Ճշմարիտ և Անսահման Աստված), Առ-Ռահման (Ամենաբարեգութ, Ում Գուրբ պարուրում է Նրա բոլոր արարածներին), Առ-Ռահիմ (Ամենաողորմած) (Այս երկու անունները ցույց են տալիս և հաստատում են Նրա անսահման Գուրբ)»

❷ «Ամբողջ փառքը և գոհունակությունը (և փառաբանությունը) պատկանում է (միայն) Ալլահին (քանզի Նա Միակն է, Ով ապահովում է մեզ բարիք և Նա, Միակը արարել է ամբողջ տիեզերքը, առանց գուգրնկերոջ), ամբողջ աշխարհների Տերը (մարդկության, ջինների, և ամեն գոյության)»

❸ «Առ-Ռահման (Ամենաբարեգութ), Առ-Ռահիմ (Ամենաողորմած)»

❹ «Անկախ և Հատուցման Օրվա Տիրոջը (որի ընթացքում ամեն արարած կստանա պարգև կամ պատիժ, որին նրանք արժանի են)»

❺ «Քեզ (Միակին) մենք երկրպագում ենք (ուղղելով երկրպագման բոլոր գործողությունները, աղոթքները, գոհաբերությունները, աղերսները և այլն, Միայն Քեզ), և Քեզ (Միակից) մենք խնդրում ենք օգնություն և Աջակցություն (քանզի Միայն Դու կարող ես կառավարել բոլոր գործերը և Դու, Միակը գիտես տեսանելին և գաղտնին և ամենը ինչ կատարվում է աշխարհում)»

❻ «Ուղղորդիր մեզ Աս-Միրաս Ալ-Մուստակիմ (ճիշտ ուղիղ Ուղղի, Բայամ)»

❷ «Նրանց Ուղղուն, ում Դու շնորհել ես Քո Շնորհը, (ինչպիսիք են մարգարեները, նահատակները, մաքուր և առաքինի մարդիկ), և ոչ թե (ուղղին) նրանց, ովքեր վաստակել են Քո բարկությունը (այսինքն, նրանք, ում մտադրությունները դավաճան են. նրանք գիտեն Ճշմարտությունը, մինչդեռ չեն հետևում դրան, ինչպիսիք են Հրեաները), ոչ էլ նրանց, ովքեր մոլորվել են (այսինքն նրանց, ովքեր կորցրել են Ճշմարիտ գիտելիքը, այնպես որ նրանք թափառում են մոլորության մեջ և չեն ուղղորդվել առ Ճշմարտություն, ինչպիսիք են Քրիստոնյաները)»

Մուրա 58 Ալ-Մուջադիլիյահ

Գլխձող Գինո!

Ալլահի Անունով Մու-Ռահման (Ամենաարեգութ),
Մու-Ռահիմ (Ամենաորոքման)

❶ Ճշմարիտ, Ալլահը լսել է մեկի (Ժալաբայի դստեր Խուլայի) խոսքերը, ով վիճում էր քեզ հետ (Օվ, Մուհամեդ), կապված իր ամուսնու (Մուսի, Աս - Մամիթի որդու հետ, ով ասաց նրան. “Դու կարծես իմ մոր մեջքը լինես.” Մա նշանակում է: “Բնձ արգելված է մոտենալ քեզ.” Մա ամուսնալուծության մի տեսակ էր որը կոչվում էր, Ազ- Չիհառ, որը տարածված էր Արաբների մեջ մինչ Մուհամեդի մարգարեությունը: Բայց կանայք չէին ազատվում այս “բաժանումից” հետո, նրանք չէին կարող ամուսնանալ ուրիշ մեկի հետ), և ուղղում էին իրենց բողոքները (աղոթքները) Ալլահին: Եվ Ալլահը լսեց երկխոսությունը (և քննարկումը) ձեր երկուսի միջև: Ճշմարիտ, Ալլահը Մամի է՝ (Ամենալսողն), Բասիր (Ամենատեսնողն) է: ❷

❷ Նրանք ձեր միջից, ովքեր դարձում են իրենց կանանց անօրինական իրենց Ազ-Չիհառով (կոչելով նրանց իրենց մայրեր”), - նրանք (կանայք), [հետևաբար] նրանց մայրերը չեն: Փաստորեն նրանց մայրերը ոչ այլ ոք են, քան նրանք, ովքեր կյանք են տվել նրանց (և ոչ ոք չի կարող փոխարինել նրանց): Եվ իրոք, նրանք արտահայտում են Մունքար (վատ, մերժված և արգելված) խոսք և սուտ: Եվ իրոք Ալլահը Աուֆ (Միշտ Ներող) և Չաֆուր (Միշտ թողություն) տվող է: ❸

❸ Եվ նրանք ովքեր դարձում են իրենց կանանց անօրինական իրենց համար Ազ-Չիհառով և հետո ցանկանում են վերադառնալ նրան, ինչ ասել են (մոտենալ իրենց կանանց կրկին) ապա, (տուգանքը այդ պարագայում արաբներեն “Քուֆարան է”) ստրուկի ազատում, նախքան նրանք կմերձենան: Մա է (այս տույժը) նկատողություն ձեզ (այնպես որ դուք չէք կրկնի այսպիսի հիփանդագին արարք): Եվ Ալլահը Խաբիր (լավ գիտակ) է այն ամենի, ինչ դուք անում եք: ❹

❹ Եվ նա ով չի գտնում (ստրուկ ազատելու կամ գումար ազատելու ստրուկ), պետք է պահք պահի երկու ամիս հաջորդաբար, մինչ նրանք երկուսը մոտենան միմյանց: Եվ նա, ով ի վիճակի չէ անելու այդ (պահք

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ
 وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ❶
 مِنَكُم مِّن نِّسَاءِهِمْ مَا هُنَّ أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا الَّتِي
 وَلَدْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنْكَرًا مِنَ الْقَوْلِ وَزُورًا وَإِنَّ
 اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ❷
 وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِن نِّسَاءِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ
 لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِّن قَبْلِ أَن يَتَمَاسًا ذَلِكَ تَوْعَّظُونَ
 بِهِ ❸ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ❹
 فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامٌ شَهْرَيْنِ
 مُتَتَابِعَيْنِ مِن قَبْلِ أَن يَتَمَاسًا فَمَنْ لَّمْ يَسْتَطِعْ فَاِطْعَامُ سِتِّينَ
 مِسْكِينًا ذَلِكَ لِتَوَمَّنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ❺ وَلِأَنَّ حُدُودَ اللَّهِ
 وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ❻
 إِنَّ الَّذِينَ يُحَادِّثُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَلَّكُمْ
 كَمَا كُنتَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَقَدْ أَنزَلْنَا آيَاتٍ يَبِّنَتْ وَلِلْكَافِرِينَ
 عَذَابٌ مُّهِينٌ ❽
 يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنْتِهِمُهُمْ بِمَا
 عَمِلُوا أَحْصَاهُ اللَّهُ وَسُوهُ ❾ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ❿

պահեղ), պետք է կերակրի վաթսուն Միսիկին (կարիքավորների): Մա այդպես է որ դու հավատաս (կատարելագործես քո հավատքը) Ալլահին և Նրա Մարգարեյին (անել այն, ինչ Ալլահն է հրամայել և հետևել Նրա Մարգարեյին, և չկրկնել այդ մեղքը կրկին): Մրանք սահմաններ են հաստատված Ալլահից: Եվ նրանց, անհավատների համար (ովքեր մերժում են ինչ Ալլահը հրամայել է), կա ցավոտ պատիժ: ❶

❶ Ճշմարիտ նրանք, ովքեր ընդդիմանում են Ալլահին (ոտնահարում են Նրա հրամանները և Նրա օրենքները, հետևում են ուրիշ օրենքների, և ցույց են տալիս թշնամություն Նրան) և (նույնպես ընդդիմանում են) Նրա Մարգարեյին, կանապատվեն (և կստորացվեն), ինչպես նրանք, իրենցից առաջ (նախկին ազգերից) անպատվել են (և ստորացվել են): Եվ Մենք ուղարկել ենք պարզ Այսթ (սպացույցներ, վկայություններ, Տարբերակներ, դասեր, նշաններ, լուսաբանումներ, և այլն, սպացուցելու, որ

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَا يَكُونُ
 مِنْ نَجْوَى ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ
 وَلَا آدَى مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ إِنْ كَانُوا يُنْصِتُونَ
 يَمَاعِلُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنْ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٧﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ
 هُوُوا عَنِ النَّجْوَى ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا هُوُوا عَنَّهُ وَيَنْجَوْنَ بِالْإِثْمِ
 وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ وَإِذَا جَاءُوكَ حَتَّوْكَ بِمَا لَمْ يَحْجِكَ
 بِهِ اللَّهُ وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُهُمْ
 جَهَنَّمُ يَصَلُّونَهَا فِي مَآئِمِّنَ الْمَصِيرِ ﴿٨﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا
 تَنَجَّيْتُمْ فَلَا تَنَجَّوْا بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ وَتَنَجَّوْا
 بِالرِّبِّ وَالْقَوَى وَأَتَوْا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩﴾ إِنَّمَا النَّجْوَى
 مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزَنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَيْسَ بِضَارِّهِمْ شَيْئًا
 إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَقَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ فَانْقَسَحُوا فَبَسَّحَ
 اللَّهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ انشُرُوا فَانشُرُوا يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا
 مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١﴾

Ալլահի օրենքները ճշմարիտ են: Եվ ինչ վերաբերում է անհավատներին (այս *Մյաթներում*) կա անպատիվ պատիժ:

6 «Այն Օրը, երբ Ալլահը կվերակենդանացնի նրանց միասին (այսինքն *Հարության Օրը*) և կտեղեկացնի նրանց ինչ արել են (լավ և վատ արարքները): Ալլահը գրառել է այն (նրանց լավ և վատ արարքների գրքերում), մինչ նրանք մոռացել են այդ: Եվ Ալլահը Վկա է ամեն բաների (ոչինչ թաքնված չէ *Նրանից*):»

7 «Դուք չեք տեսնում, որ Ալլահը գիտի, ով երկնքում է և ով երկրի վրա է: Չկա ոչ մի *Նաջվա* (զաղտնիք կամ անձնական խոսակցություն) երեքի (մարդկանց) բայց Նա Ալլահը) նրանց չորրորդն է (Իր *Գիտությանը*) ոչ (Նաջվա) հինգի, բայց Նա, նրանց վեցերորդն է (Իր *Գիտությանը*) ոչ (Նաջվա) ավելի քիչ քան այդ, կամ ավելի, բայց Նա նրանց հետ է (Իր *Գիտությանը*), որտեղ, որ նրանք լինեն: Եվ հետո, Հարության Օրը, Նա կտեղեկացնի նրանց ինչ արել են (լավ և վատ արարքներ): Ճշմարիտ, Ալլահը՝ Ալիմ (Ամենագետն) է ամենի:»

8 «Դուք չեա տեսնում (Օվ, Մարգարե) դրանք (հրեաները) ում արգելել են (և զգուշացրել են այդ մասին) Ան-Նաջվա (զաղտնի խոսակցություններ, այսինքն. Գործողություն որ հրեաները սովորություն ունեն անելու. Մինչ տեսնում են Մուսուլմանը անցնում է նրանց մոտով, նրանք սկսեցին գրուցել զաղտնի մինչ դիտում էին մուսուլմաններին, այքով անելով միականց, կարծես նրանք բամբասում էին նրա մասին, ստիպեց մուսուլմաններին վատ զգայ կամ մտածել, որ մուսուլմանը տանջվում է որևէ փորձանքից և նրանք չեն ասում ասում նրան: Մուսուլմանները գնացին Մարգարեի մոտ և բողոքեցին: Նա զգուշացրեց Հրեաներին և արգելեց նրանց անել այդ կրկին): Եվ հետագայում նրանք վերադարձան դրան, որը նրանց արգելվել էր (և զգուշացվել էր), և խոսեցին միականց մեջ (Ան-Նաջվա) մեղքում և հարձակողական և չենթարկված ձևով Մարգարեին (Մուհամեդ): Եվ երբ, նրանք գան քեզ մոտ, նրանք ողջունում են քեզ ողջույնով որով Ալլահը չի ողջունում քեզ (երբ Հրեաները գնացին Մարգարեի մոտ, նրանք ողջունեցին նրան ասելով՝ «Աս-Սամ Ալեյքում» որը նշանակում է «մահ լինի քեզ» Բայամական «Աս-Սալամ Ալեյքում» ողջույնի փոխարեն, որը նշանակում է «խաղաղություն լինի քեզ»), և ասում են իրար միջև (կամ միականց): «Ինչու Ալլահը չպատժեց մեզ այն բանի համար, ինչ մենք ասում ենք (եթե Մուհամեդը իրական Մարգարե է)» (Բայց Ալլահի պատասխանն է սրան): «Դժոխքը կլինի բավարար նրանց համար, նրանք կայրվեն այնտեղ: Եվ ճշմարիտ, այդ ճակատագիրը վատագույնն է»

9 «Օ, դու, ով հավատում ես. Երբ դու գրուցում ես անհատապես, մի գրուցիր մեղքով և հակամարտությամբ և անհնազանդությամբ Մարգարեին, բայց գրուցիր (միայն) Ալ-Բիրով (առաքինի) և Աթ-Թաքվա (արժանավայել և բարեպաշտորեն); և վախեցիր Ալլահից, Ում մոտ դու կհավաքվես (Հարության Օրը):»

10 «Փաստորեն Ան-Նաջվա [անձնական խոսակցությունը (վատ ձևով, այսինքն, մեղքում, և այլն.)] միայն Շեյթանից (Սատանայից) է (այսինքն, Սատանայի շնչոցներից է), որպեսզի նա կարողանա պատճառել վիշտ հավատացյալներին: Բայց նա չի կարող վնասել նրանց ամենավորը

ձևով, բացառությամբ, երբ Ալլահն է թույլատրում: Եվ թող Ալլահի վրա դնեն իրենց վստահությունը հավատացյալները:»

11 «Օվ դու, ով հավատում է, Երբ քեզ ասում են պատրաստել սենյակ հավաքների, (պարզիր ն) պատրաստիր սենյակ: Ալլահը կտա քեզ (ընդարձակ) սենյակ (իր գթասրտությունից, դրախտ կամ որևէ լավ բան): Եվ երբ, քեզ ասում են վեր կենալ (աղոթքի կամ որևէ լավ արարքի), վեր կացեք: Ալլահը կբարձրացնի աստիճանի մեջ նրանց ձեզանից, ով հավատում է, և նրանք, ում շնորհվել է գիտելիք: Եվ Ալլահը Խաբիր (Լավ Տեղեկացված) է, ինչ էս անում դու:»

12 «Օվ, դու, ով հավատում է, Երբ դու (ցանկանում ես) խորհրդակցել Մարգարեյի հետ (Մուհամեդի, ցանկացածի շուրջ) անհատական, ծախսիր որևէ բան բարեգործության մեջ (աղբատին), մինչ քո անհատական խորհրդակցությունը: Դա կլինի ավելի լավ (կրեքի քեզ բարիք և պարգև) և մաքրություն քեզ համար (այն, կմաքրի քո սիրտը մեղքերից): Բայց, եթե դու չգտնես (միջոցներ բարեգործության համար), ապա, իրոք, Ալլահը Դաֆուր (-Ներող) Ռահիմ (Ամենազթասիրտ) է:»

13 «Դու վախենում ս ես ծախսել բարեգործության համար (աղբատությունից էլնելով) մինչ քո անհատական խոսակցությունը (Մարգարեյի հետ): Եթե, հետո դու չես արել, և Ալլահը ներել է քեզ, ապա (ամենաբիշք) կատարիր Մալեհ (աղոթք), և տուր Զաքյաթ (տարեկան պարտադիր բարեգործություն), և ենթարկվիր Ալլահին և Նրա Մարգարեյին (այսինքն, Արա ամեն ինչ, ինչ Ալլահը և Նրա Մարգարեն հրամայել են քեզ): Եվ Ալլահը Խաբիր (Լավ Տեղեկացված) է, ինչ դու անում ես:»

14 «Դու (Օվ, Մուհամեդ) չե ս տեսել նրանց (փարիսեցիներին), ում վերցրել ես ինչպես 'Մուլիյա' (ընկեր, պահապան, այլն), մարդիկ (այսինքն, Հրեաներ) ում վրա է Ալլահի Անեծքը (սա վերաբերում է փարիսեցիների խմբին, ով պնդում է, որ նրանք մուսուլմաններ են, մինչ տանում են հավատացյալների գաղտնիքները Հրեաներին): Նրանք ոչ քեզանից (մուսուլմաններ), ոչ էլ նրանցից (Հրեաներից) են, և նրանք երդվում են ստի մեջ (որ նրանք մուսուլմաններ են և նրանք հավատացել են քեզ, ինչպես Մարգարե),

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءٰمَنُوْۤا اِذَا نَجِيْمُ الرَّسُوْلِ فَقَدِمُوْۤا بَيْنَ يَدَيِّ جُوْنِكُمْ صَدَقَةٌ ذٰلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَاَطْهَرُ فَاِنْ لَّمْ تَجِدُوْۤا فَاِنَّ اللّٰهَ عَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿١١﴾
﴿١٢﴾ ءَاَشْفَقْتُمْ اَنْ تَقْدِمُوْۤا بَيْنَ يَدَيِّ جُوْنِكُمْ صَدَقْتُمْ فَاِذْ لَمْ تَفْعَلُوْۤا وَتَابَ اللّٰهُ عَلَيْكُمْ فَاَقِيْمُوْۤا الصَّلٰوةَ وَاَتُوْۤا الزَّكٰوةَ وَاَطِيعُوْۤا اللّٰهَ وَرَسُوْلَهُ ۗ وَاللّٰهُ خَبِيْرٌۢ بِمَا تَعْمَلُوْنَ ﴿١٣﴾
﴿١٤﴾ اَعَدَّ اللّٰهُ لَكُمْ عَذٰبًا شَدِيْدًا اِِنَّهُمْ سَآءَ مَا كَانُوْۤا يَعْمَلُوْنَ ﴿١٥﴾ اَتَّخَذُوْۤا اٰيْمٰنَهُمْ جَنَّةً فَصَدُوْۤا عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ فَلَهُمْ عَذٰبٌ مُّهِِيْنٌ ﴿١٦﴾ لَنْ نَّغْنِيَّ عَنْهُمْ اَمْوَالُهُمْ وَلَا اَوْلٰدُهُمْ مِنَ اللّٰهِ شَيْئًا وَاُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿١٧﴾ يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللّٰهُ جَمِيْعًا فَيَحْطِفُوْنَ لَهُ ۗ كَمَا يَحْطِفُوْنَ لَكُمْ وَحَسْبُوْنَ اَنَّهُمْ عَلٰى شَيْءٍ ؕ اَلَّا اِنَّهُمْ هُمُ الْكٰذِبُوْنَ ﴿١٨﴾ اَسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطٰنُ فَاَنسَاهُمْ ذِكْرَ اللّٰهِ ؕ اُولٰٓئِكَ حِزْبُ الشَّيْطٰنِ ۗ اَلَا اِنَّ حِزْبَ الشَّيْطٰنِ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ﴿١٩﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ يَحٰدُوْنَ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهُ ۗ اُولٰٓئِكَ فِي الْاَدْلٰىيْنَ ﴿٢٠﴾
﴿٢١﴾ كَتَبَ اللّٰهُ لَاعْلٰبِكَ اَنَا وَرَسُوْلِيْ رَبِّكَ اللّٰهُ قُوٰى عَزِيْزٌ

մինչ նրանք գիտեն (որ նրանք խաբեբաներ են, ինչին նրանք երդվել են):»

15 «Ալլահը պատրաստել է նրանց համար դաժան պատիժ: Չարիքը, իրոք այն է, ինչին նրանք սովոր են (նրանց փարիսեությունը, խաբեությունը Մուսուլմանների նկատմամբ, աջակցությունը և խորհուրդը Հրեաներին մուսուլմանների դեմ և սուտ երդումները):»

16 «Նրանք արել են իրենց (կեղծ) երդումները հիմք (իրենց չար գործողությունների). Այսպես նրանք խանգարում են (մարդկանց) Ալլահի Ուղղուց (Բալամից). Այսպիսով, նրանք կունենան ստորացուցիչ պատիժ:»

17 «Նրանց ունեցվածքը և նրանց երեխաները չեն օգնի նրանց Ալլահի դեմ (Նրա պատժի): Նրանք կլինեն Կրակի բնակիչներ. նրանք կբնակվեն այնտեղ հավերժ:»

18 «Այն Օրը, երբ Ալլահը հարություն կտա նրանց բոլորին միասին (իրենց հաշվի համար), ապա նրանք, կերդվեն Նրան (որ նրանք հավատացյալներ էին), ինչպես նրանք երդվել են ձեզ (Օվ, Մուսուլմաններ): Եվ նրանք կարծում են, որ նրանք ունեն

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ
 حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ. وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ
 أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ
 الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِّنْهُ وَيَدْخُلُهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي
 مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا
 عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٢٢﴾

سُورَةُ الْحَشْرِ 59

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾
 هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ
 لِأَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُّوا أَنَّهُمْ مَانِعَتُهُمْ
 حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ فَأَنزَلَهُمُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَدَفَ
 فِي قُلُوبِهِمُ الرَّعْبَ يُخْرَجُونَ بِيُؤْتُهُمْ بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ
 فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ ﴿٢﴾ وَلَوْلَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ
 الْجَلَاءَ لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ ﴿٣﴾

որևէ բան (կանգնելու), (նրանք կարծում են, որ իրենց ստերին կհավատան և որ նրանք ի վիճակի կլինեն թաքցնել իրենց անարդարությունները, ինչպես նրանք արել են աշխարհիկ կյանքում): Բայց իրոք, նրանք խաբեբաներ են:»

19 «Շեյթանը (Սատանան) չափից դուրս հզորացրել է նրանց: Այսպիսով, նա ստիպել է նրանց մոռանալ Զիքր –Իլեհ (Ալլահին հիշելը): Նրանք Շեյթանի (Սատանայի) մարդիկ են: Իրոք, դա Շեյթանի մարդիկ են, (Սատանայի, նրանք ուլթեր հետևում են նրան) կլինեն պարտավորներ:»

20 «Նրանք, ուլթեր ընդիմանում են Ալլահին (ոտնահարում են Նրա հրամանները և Նրա օրենքները, հետևում են ուրիշ օրենքների և ցույց են տալիս թշնամություն Նրա նկատմամբ) և Նրա Մարգարեյի (Մուհամեդի), կլինեն ամենաստորացվածների մեջ (և աշխարհիկ կյանքում, և ետմահու կյանքում):»

21 «Ալլահը գրել է (այսինքն, հրամայել է) (Ալ-Լոհ Ալ-Մահֆուդում): «Ճշմարիտ, Ես և Իմ Մարգարեներն են ուլթեր կհաղթեն.»

Ճշմարիտ, Ալլահը Կավել (Ամենահզոր), Ազիզ (Ամենակարող, Անպարտելի) է:»

22 «Դու չես գտնի (Օվ, Մուհամեդ) մարդկանց, ուլթեր հավատում են Ալլահին և Վերջին Օրվան կապված լինելով (սեր, կամ վերցնում են նրանց ինչպես Ադիյա-պաշտպաններ - պահապաններ - ընկերներ) առ նրանց, ուլթեր ընդիմանում են Ալլահին (ուլթեր ցույց են տալիս թշնամություն Նրան և Նրա կրոնին, և ոտնահարում են Նրա հրամանները և Նրա օրենքները) և Նրա Մարգարեյի (այստեղ այն չի վերաբերում ոչ մուսուլմաններին, այն վերաբերում է նրանց, ուլթեր ցույց են տալիս թշնամություն Ալլահին և Նրա կրոնին և նրա Մարգարեյին), չնայած նրանք, նրանց հայրերը կամ նրանց զավակներն են կամ նրանց եղբայրները կամ բարեկամներն են (մարդիկ): Այսպիսիների համար Նա գրել է Հավատք իրենց սրտերում, և աջակցում է նրանց ոգով Իրենից (այսինքն, պաշտպանություն և հաղթանակ ընդդեմ նրանց հակառակորդների, աշխարհիկ կյանքում), և (ետմահու կյանքում): Նա կրնադուրս նրանց Այգիներ (Դրախտ) որի տակ գետեր են հոսում, և նրանք կրնակվեն այնտեղ հավերժ: Ալլահը գոհ է նրանցից (այսինքն, Նա բավարարված է նրանցով, սիրում է նրանց, ներում է նրանց և ընդունում է նրանց լավ արարքները և Նա երբեք չի բարկանա նրանց վրա), և նրանք գոհ են Նրանով (բավարարված այն ամենով ինչ Նա տալիս է նրանց): Նրանք Ալլահի բանակից են: Ճշմարիտ, Ալլահի գորբերն են, որ, կլինեն հաջողակ:»

Մուրա 59 Ալ-Հաշր

[Հավաք]

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաբարեգութ), Առ-Ռահիմ (Ամենազորամած)

1 «Ով երկնքում է և ով երկրի վրա է, փառաբանիր Ալլահին (նրանք փառաբանում են Ալլահի անունը բարեբով, որ մերժում է որևէ անկատարություն նրան): Եվ Նա Ալ-Ազիզ (Ամենահզոր, Անպարտելի), Ալ-Հակիմ (Ամենախմաստուն Իր դատաստանում, Իր Օրենքներում, Իր կառավարման մեջ.... և այլն) է:»

2 «Այդ Նա է, Ով վտարել է անհավատներին, Գրերի մարդկանց միջից, իրենց տներից առաջին հավաքին (կապված

Բանու Ան-Նադիր ցեղի Հրեաների հետ, ուլքեր կոտրեցին խաղաղության համաձայնագիրը Մարգարեյի հետ, ջանալով սպանել նրան, համագործակցելով կռապաշտների հետ, Մուսուլմանների դեմ): Դուք չստաճեցիք (Օվ Մուսուլմաններ), որ նրանք դուրս կգային (իրենց տներից իրենց հզորության շնորհիվ): Եվ նրանք կարծեցին, որ իրենց ամրոցները կպաշտպանեյին նրանց Ալլահից. Բայց Ալլահի Անեծքը հասավ նրանց, որտեղից նրանք չէին սպասում, և Նա սարսափ գցեց իրենց սրտերը, այնպես որ, նրանք ավիրեցին իրենց բնակավայրերը իրենց իսկ ձեռքերով (որովհետև Մարգարեն թույլ տվեց նրանցից յուրաքանչյուրին վերցնել իր հետ ինչ նրա ուղտը կարող է կրել) և հավատացյալների ձեռքերը: Շեռտ վերցրեք հանդիմանություն (զգուշացում), Օվ, դու, որ դու անես այքեր (տեսնելու):

3 Եվ չի եղել, որ Ալլահը գրել է (հրամանագրված) արքայի նրանց համար, Նա հաստատուն պատժում է նրանց այս աշխարհում; և հանդերձյալ կյանքում, նրանցը կլինի Կրակի տանջանքը:

4 Դա նրանք ընդհանում են (թշնամություն) Ալլահին և Նրա Մարգարեյին (նրանք ոտնահարեցին Նրա հրամանները և օրենքները, մարտնչելով ընդդեմ Ալլահի և Նրա Մարգարեյի): Եվ ով դեմ է Ալլահին, ապա իրոք, Ալլահը Դաժման է պատժում:

5 Ինչ որ դուք (Օվ Մուսուլմաններ) կտրել եք արմավենու ծառից (թշնամու), կամ դուք թողել եք այդ կանգուն իր արմատին (որովհետև Հրեաները ձգել են նետերը և քարերը իրենց ամրոցների գազաթից, և արմավենիները և նրանց այգիները օգնել են հասնելու այսպես), Ալլահի թույլտվությամբ էր, և որպեսզի Նա կարողանա անպատվի Ֆասիքունների (նրանց, ուլքեր շեղվել են Ալլահի Ուղղուց, ճնշողներ, նրանք, ուլքեր սկսում են իրենց մեղքերը):

6 Եվ ինչ Ալլահը տվեց որպես ավար (Ալ-Ֆաի), դա նշանակում է ավար առանց մարտի իր Մարգարեյին (Մուհամեդին) նրանցից (այսինքն, Ինչ Բանու Ան-Նադիր Հրեաները թողել են իրենց ետևից, և չեն վերցրել իրենց հետ Մուսուլմանների պաշարումից հետո) – դուք (Օվ, Մուսուլմաններ) չեք ստացել դրանք ոչ հեծելագործով կամ ուղտերի գորքով (դուք չեք արել որևէ հետազոտություն, այսինքն,

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ، وَمَنْ يُشَاقِ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٤﴾ مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لَيْنَةٍ أَوْ تَرَكْتُمْ هَا قَائِمَةً عَلَى أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلِيْحَزَى الْفَاسِقِينَ ﴿٥﴾ وَمَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ، عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٦﴾ مَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَى فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ كَيْ لَا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٧﴾ لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا وَيَصْرُونَ وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أَوْلِيَاءُ الْهَيِّئْ لَهُمُ الصَّدَقَاتِ ﴿٨﴾ وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِمَّا أُوتُوا وَيُؤْتُونَكَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُوقِ شَحْنًا نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٩﴾

դուք ստացել եք նրանց առանց մարտի): Բայց Ալլահը ուղարկել է Իր Մարգարեյին տալով նրանց հզորություն, ում վրա Նա ցանկանում է (այսպիսով, կարծես հատրթելու է նա ում որ Ալլահն է Կանխում): Եվ Ալլահը Ի վիճակի է անել ամեն բան:

7 Ինչ Ալլահը տվեց որպես ավար (Ալ-Ֆաի) Իր Մարգարեյին քաղաքի մարդկանցից, դա Ալլահի համար է, Նրա Մարգարեյի (այսինքն, պիտի ծախավի մուսուլմանների շահերի համար), բարեկամների (Մարգարեյի բարեկամները Բանու Հաշիմը և Բանու Ալ-Մուրթալիբը, որին Մարգարեն արգելել է ընդունել Ջաբլա), որբերի, Ալ-Մուսակին (կարիքավորների), և ճանապարհորդների (ով, օտար է և վերջացել է գումարը), որպեսզի այն չդառնա ունեցվածք, որ կսահի (բացառիկ ձևով) ձեր միջի հարուստների ձեռքում: Եվ ինչ որ Մարգարեն տալիս է քեզ (հրամայում է քեզ), վերցրու (արա այդ); և ինչ նա արգելում է քեզ, խուսափիր դրանից (մի արա այդ): Եվ վախեցիր Ալլահից; իրոք, Ալլահը դաժման է պատժում:

8 Եվ նույնպես կա բաժին այս ավարում

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا
وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا
غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١٠﴾ أَلَمْ تَرَى إِلَى
الَّذِينَ نَافَقُوا يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ
الْكُتُبِ لَئِنْ أُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا نُظَيِّعُ فِيكُمْ
أَحَدًا أَبَدًا وَإِنْ قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ
﴿١١﴾ لَئِنْ أُخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِنْ قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُونَهُمْ
وَلَئِنْ نَصَرُوهُمْ لَيُوَلُّنَّ الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يَنْصُرُونَ ﴿١٢﴾
لَأَنْتُمْ أَشَدُّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ
لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٣﴾ لَا يَقْنَنُوا لَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي فُرَى
مُحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ وَرَاءِ جُدُرٍ بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحْسَبُهُمْ
جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٤﴾
كَمَثَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاتُ أَلْوَابٍ أَلَمْ لَهُمْ وَهْمٌ وَعَدَابٌ
أَلِيمٌ ﴿١٥﴾ كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ
قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

աղբատ ներգաղթյալների համար (Ով արտագաղթել է Մեքքայից Մեդինա:), ովքեր վտարվել են իրենց տներից և իրենց ունեցվածքից (Մեքքայի անհավատներից), փնտրելով Աջակցություն Ալլահից և շահելու Նրա գոհունակությունը, և օժանդակելով Ալլահին (այսինքն, օժանդակել Նրա կրոնի հաղթանակը) և Նրա Մարգարեին: նրանք իրոք ճշմարիտներ են (այսինքն, նրանք անում են ինչ ասում են):

10) Եվ նրանք (Ալ - Անսար-Օժանդակողներ - Մեդինայի բնակիչներ) ովքեր, նրանցից առաջ (ներգաղթյալներ - Մուհաջիրին), ունեյին իրենց տները (Մեդինայում) և որդեգրել էին Հավատը (մինչ Մուհազիրինների ներգաղթելը), սիրիր նրանց, ովքեր ներգաղթել են նրանց մոտ, և չունեն նախանձ իրենց սրտերում ինչ տվել են (Մուհազիրինների, Բանու Ան-Նադիրի ավարից), և նրանք գերադասում են նրանց (Ներգաղթյալներին) իրենցից առավել, նույնիսկ չնայած, նրանք կարիքի ունեյին դրա: Եվ ով փրկված է իր սեփական ընչաքաղցությունից, դրանք

նրանք են, ովքեր կլինեն հաջողակ: 10) Եվ նրանք, ովքեր եկել են (Բալլա) նրանցից հետո (Անսարներից և Մուհազիրիններից), ասա, “Մեր Տեր, Ներիր մեզ և մեր եղբայրներին, ովքեր նախորդել են մեզ Հավատքում, և մի դիր որևէ ատելություն մեր սրտերում ընդդեմ հավատացյալների: Մեր Տեր, Դու իրոք, Ռաուֆ (Բարոյալար լի), Ռահիմ (Ամենաբարգուժուն) ես:”

11) Դու չես տեսել (Օվ, Մուհամեդ) փարիսեցիներին (Մեքքայի անհավատները), ովքեր ասել են իրենց եղբայրներին չհավատալով, նրանք, ովքեր չհավատացին Գրերի մարդկանց միջից (այսինքն, Բանու Ան - Նադիր շրեաները): “(Ալլահով), եթե դուք վտարվեք (Մուսուլմանների կողմից), մենք (նույնպես) իրոք, կգնանք ձեզ հետ և մենք երբեք չենք ենթարկվի որևէ մեկին ընդդեմ ձեզ, (ով կասի մեզ, չաջակցել ձեզ և դուրս չգալ ձեր հետ); և, եթե նրանք կռվեն ձեր դեմ, մենք իրոք, կաջակցենք ձեզ հաղթանակի համար.” Բայց, Ալլահը Վկա է, որ նրանք իրոք խաբեբաներ են (ինչ նրանք խոսք են տվել Բանու Ան-Նադիր շրեաներին):

12) Եթե նրանք (Բանու Ան- Նադիր շրեաները) վտարվեն, (իրոք), նրանք (փարիսեցիները) երբեք չեն հեռանա նրանց հետ (ինչպես նրանք խոստացել են) և եթե նրանց վրա հարձակվեն, նրանք երբեք չեն աջակցի նրանց հաղթանակի համար: Եվ (նույնիսկ) եթե նրանք աջակցեն նրանց, նրանք (փարիսեցիները) կշրջեն իրենց մեջքերը (նրանք կփախչեն պարտված), և հետո, նրանք չեն լինի հաղթանակած:

13) Իրոք, դուք (Օվ, Մուսուլմաններ) ավելի շատ եք վախենում նրանց (փարիսեցիների) սրտերի համար, քան Ալլահը (քան նրանց վախը Աստծոց): Դա այն պատճառով է, որ նրանք մարդիկ են, ովքեր չեն ըմբռնում (Ալլահի Մեծությունը և հզորությունը, և նրանք չեն վախենում Նրա պատժից):

14) Նրանք (չեն) կռվի ձեր դեմ նույնիսկ միասին (համախմբված), բացի ամրոցային քաղաքներից կամ պատերի ետևից: Նրանց թշնամությունը իրար մեջ դաժան է: Դուք կարծում եք նրանք միասնական են, բայց (փաստորեն) նրանց սրտերը բաժանված են: Դա այն պատճառով է, որ նրանք մարդիկ են,

ովքեր չեն հասկանում:»

15 «Նրանք (Բանու Ան-Նադիր հրեաները) նման են (կապված ինչ Ալլահի պատիժն է արել նրանց), իրենց անմիջական նախնիներին (այսինքն, Մեքքայի անհավատներին և Բանու քայնուքայի շրեաներին); նրանք փորձեցին իրենց վարքի չար արդյունքները (նրանց թշնամությունը Ալլահի և Մարգարեի դեմ), և (Հանդերձյալ կյանքում) նրանք կունենան տանջալից պատիժ:»

16 «(Փարիսեցիները, Մեքքայի անհավատները, որ համոզել են Բանու Ան-Նադիր հրեաներին կովել Մարգարեի դեմ և խոստացել են նրանց, որ նրանք կաջակցեն նրանց) կրկնօրինակում են Շեյթանի (Սատանայի) օրինակը, երբ նա ասում է մարդուն (համոզելու նրան): “Մի հավատա.” Բայց, երբ (մարդը) չի հավատում, ապա Շեյթանը (Սատանան) ասում է: “Ես ազատ եմ ձեր արարքներից, իրոք, ես վախենում եմ Ալլահից, աշխարհների (մարդկության, ջինների և ամեն գոյության) Տիրակալից:»

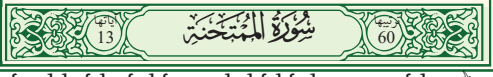
17 «Այսպիսով, երկուսի վերջը կլինի, որ նրանք կլինեն Կրակում (նրանք կրնակվեն այնտեղ) հավերժ: Այսպիսին է պատիժը Ազ-Չալիմունների (այսինքն, անարդար, սիսալ անող բազմաստվածների, Ալլահին և նրա Միակությանը չհավատացողների):»

18 «Օվ, դուք, ովքեր հավատացել եք. Վախեցեք Ալլահից (պահեք Նրա հրամանները և ետ կանգնեք նրա արգելքներից): Եվ թող ամեն անձ տեսնի ինչ է նա արել (լավ և վատ արարքներ աշխարհիկ կյանքում) որպեսզի վաղը (երբ նա ներկայանա նրանց հանդերձյալ կյանքում), և վախեցեք Ալլահից: Իրոք, Ալլահը Քաջատեղյակ է ինչ դուք անում եք:»

19 «Եվ մի եղեք ինչպես նրանք, ովքեր մոռացել են Ալլահին (այսինքն, չեն ենթարկվում Ալլահին), և Նա (Ալլահը) ստիպում է նրանց մոռանալ իրենք իրենց (պատճառ է հանդիսանում նրանց մոռանալ անել արաքինի արարքներ, որոնք կփրկեն նրանց Կրակի պատժից): Դրանք են Ֆասիքուն (որ շեղվել են Ալլահի ուղղուց, ճնշողներ, որ պնդում են իրենց մեղքին):»

20 «Հավասար չեն (հավասար ձևակատարողի) Կրակի բնակիչները (ովքեր կպատժվեն) և Դրախտի բնակիչները (ովքեր կունենան օրհնություն): Դրախտի

فَكَانَ عَنقَبَتَهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ﴿١٧﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَتَنْظُرْ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَهُمْ أَنفُسَهُمْ أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١٩﴾ لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾ لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْءَانَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَرُّشَعًا مُّتَّصِدًا عَا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عِلْمُهُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿٢٢﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾ هُوَ اللَّهُ الْخَلِيقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٤﴾

բնակիչներն են, որ կլինեն հաղթողներ:»

21 «Մենք ուղարկել ենք այս Դուրանը լեռան վրա (և այն կարող է հասկանալ ինչ է գրած, Դրախտի խոստումը և Կրակի զգուշացումը), դուք անպատճառ տեսել եք այդ (չնայած իր ուժի, չափի և կոշտության), հնազանդ և խոնարհված Ալլահի վախից: Այսպիսի այլաբանություններ Մենք դնում ենք մարդկությանը, որ նրանք կարողանան ենթադրել (և մտածել):»

22 «Նա Ալլահն է, չկա ուրիշ աստված բացի Նրանից, տեսանելիի և անտեսանելիի Ամենաիմացալը: Նա Առ-Ռահմեն (Ամենարարեգութ), Առ -Ռահիմ (Ամենաողորմածն) է:»

23 «Նա Ալլահն է և չկա ուրիշ աստված բացի Նրանից, Ալ-Մալիք (ամենի թագավոր), Ալ-Քուդուս (Մուրբ և Բարձրյալ), Ալ-Մալամ (Մեկը, ով գուրկ է ամեն անկատարությունից -Խաղաղություն), Ալ-Մումին (Մեկը, ով տարբերում է Իր Մարգարեներին հրաջքներով և նշաններով –սպահովություն Տվողը), Ալ-

Սուրա 60 Ալ-Մուֆահհանահ

[Փորձության ենթարկվող երևույթ]

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաբարեգույթ), Առ-Ռահիմ (Ամենաողորմած)

«Օվ, դու, ով հավատում է Մի վերցրու Իմ թշնամիներին և քո թշնամիներին (այսինքն, անհավատներին և բազմաստվածներին Մեքքայի) ինչպես Աուլիյա՝ (ընկերներ, պաշտպաններ), ցույց տալով կապվածություն նրանց (և ասելով նրանց նորություններ Մարգարեյի և Մուսուլմանների մասին), մինչ նրանք չեն հավատացել նրան, ինչ եկել է ձեզ ճշմարտությունից, (այսինքն, Իսլամական Միաստվածությունը, Ղուրանը և Մուհամեդը), և հանել են Մարգարեյին (Մուհամեդին) և ձեզ (ձեր տներից Մեքքայում), [միայն] որովհետև դուք հավատում եք Ալլահին, ձեր Տիրոջը: Եթե դուք դուք ընդառաջեք (արտագաղթել և) շանաք հանուն Ինձ, և փնտրեք Իմ Գոհությունը, (այսպես, մի վերցրեք նրանց ինչպես Աուլիյա): Պահպանիր գաղտնի ընկերություն նրանց հետ, մինչ Ես Լիստեղյակ եմ ինչ դուք թաքցնում եք և ինչ դուք բացահայտում եք: Եվ ով, ձեզանից անում է այդ, ապա իրոք նա շեղվել է ճիշտ Ուղղուց:»

«Նրանք կարող են ձեռք բարձրացնեն Ձեր վրա, նրանք կլինեն (կվերաբերեն ինչպես) թշնամիներ ձեզ, և չարությամբ լցված Ձեր դեմ կուղղեն իրենց լեզուներն ու ձեռքերը կտարածեն առաջ իրենց ձեռքերը և լեզուները ձեր դեմ չարությամբ (սպանելով, առնանցելով և վիրավորելով ձեզ), և նրանք ցանկանում են, որ դուք չհավատաք:»

«Ոչ քո բարեկամները, ոչ քո երեխաները չեն օգնի ձեզ (որովհետև, Մուսուլմանը բերել է Մուսուլմանին նորություն անհավատներին, փոխարենը նրանց համար, չվնասել իր բարեկամներին Մեքքայում), և Հարության Օրը, Լա (Ալլահը) կդատի ձեր միջև: Եվ Ալլահը Ամենատեսն է, ինչ դուք անում եք:»

«Ճշմարիտ կա հոյակապ օրինակ քեզ համար Իբրահիմի մեջ, (Աբրահամ) և նրանք, նրա հետ (հավատացյալներ), երբ նրանք ասում են իրենց մարդկանց: “Ճշմարիտ, մենք ազատ ենք ձեզանից և ինչ որ դուք երկրպագում եք բացի Ալլահից, մենք մերժել ենք ձեզ, և հայտնվել է մեր և ձեր միջև թշնամություն

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تَلْقَوْنَ
إِلَيْهِمْ بِالْمُودَةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ
وَإِيَّاكُمْ أَنْ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ حَرَجْتُمْ جِهَدًا فِي سَبِيلِي
وَإِنِّي أَخَفِيئُ مَرَضَاتِي سِيرُونِ لِلَّهِ بِالْمُودَةِ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ
وَمَا أَعْلَنْتُمْ وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ۝ إِن
يَتَّقَوْكُمْ يَكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءً وَيَسْطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ وَأَسْنَانُهُمْ
يَالسُّوءِ وَوَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ ۝ لَنْ نَنْفَعَكُمْ أَرْحَامَكُمُ وَلَا أَوْلَادَكُمُ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُفْصَلُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝ قَدْ
كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لَقَوْمِهِمْ
إِنَّا بَرَاءٌ وَأُوَّامِكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا
وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحْدَهُ ۝ إِنَّا
قَوْلِ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ لَأَسْتَعْفِرَنَّ لَكَ وَمَا أَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ
رَبَّنَا عَلَيْنَا نَوَكُنَا وَإِلَيْكَ آبِنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ۝ رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا
فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاعْفِرْ لَنَا رَبَّنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝

Մուհեյսն (Իր արարածներին դիտողը), Ալ-Սադիզ (Ամենահզոր, Անպարտելի), Ալ-Ջաբար (Մեկը, ում Կամքը միշտ գերակշռում է և Ում բոլոր արարածները ենթարկվում են), Ալ-Մուֆաբաբի (Մեկը, ով հպարտ է իր Մեծությամբ): Փառաբանված և Գերազույն է Ալլահը, վեր ամեն ինչից, որ նրանք զուգակցում են ինչպես զուգրակեր Նրան:»

«Լա Ալլահն է, Ալ -Խալիք (Մտեղծող), Ալ-Բարի՝ (Մեկը, ով տալիս է արարածին իր համապատասխան ձևը, ըստ առաքելության, ինչ յուրաքանչյուր արարածը կստանա), Ալ-Մուսայիբ (ձերի ստեղծողը): Նրան է պատկանում Ալ-Ասմա՝ Ալ-Հունանա (Ամենագեղեցիկ Անունները): Ամենը ինչ երկնքում և երկրի վրա է փառաբանում են Նրան (նրանք փառաբանում են Ալլահի Անունը խոսքերով, որ մերժում են ամեն անկատարելիություն Նրան): Եվ Լա Ալ-Սադիզ (Ամենահզոր, անպարտելի), Ալ-Հակիմ (Ամենահմաստուն) է:»

և ատելությունն ընդմիջտ, մինչ դուք կհավատաք Ալլահին միայն.” - բացի (*այս օրինակից*) Բրրահիմի (*Աբրահամի*) ասածը իր (*ոչ հավատացյալ*) հորը, (*որովհետև նա ասաց նրան, մինչ համոզվելը, որ նա Ալլահի թշնամին է, և երբ նա համոզվեց, ապա նա մերժեց նրան*): “Ճշմարիտ ես կխնդրեմ թողություն (*Ալլահից*) քեզ համար, բայց ես չունեմ որևէ բան քեզ համար Ալլահից (*նշանակում է ես չեմ կարող ոչ օգնել քեզ, ոչ պաշտպանել քեզ որևէ բանում Ալլահից*):” “Մեր Տեր. Քեզ ենք (*Միայն*) մենք ապավինում (*մեր ամեն ինչում*), և Քեզ ենք (*Միայն*) մենք շրջվում զղջումով, և դեպի Քեզ է (*Միայն*) (*մեր վերջնական*) նպատակավայրը (*Հարության Օրը*).”

3 «Մեր Տեր. Մի դարձրու մեզ Ֆիտնահ (*փորձություն*) անհավատների համար (*նշանակում է: թույլ մի տուր նրանց հատթել, և ուստի ասա, “Եթե նրանք ճիշտ ուղղու վրա էին, մենք չենք հատթի նրանց”, այսպիսով, որ նրանց անհավատությունը աճում է*), և ներիր մեզ, Մեր Տեր, Ճշմարիտ, Դու, միայն Դու, Ալ-Սահիբ (*Ամենազոր, Անարտեյի*), Ալ-Հաբիմ (*Ամենախնաստուն ես*):»

6 «Ճշմարիտ նրանց մեջ (*Բրրահիմի և նրա հետ հավատացյալների*) կար հոյակապ օրինակ ձեզ համար հետևելու, – ով, ցանկանում է (*հանդիպում*) Ալլահի հետ և Վերջին Օրվա: Եվ, ով շրջվում է (*չի հետևում Բրրահիմի օրինակին, վերցնում է անհավատներին, ինչպես Աուլիյա*), ապա, Ճշմարիտ, Ալլահը Ալ-Դանեյն (*Հարուստ, Կարիքներից գուրկ*) է, Ալ-Համիդ (*Արժանի բոլոր Փառաբանումներին*).»

7 «Միզուցե, Ալլահը կոնի ընկերություն ձեր և նրանց միջև, ում դուք վերցնում եք ինչպես թշնամիներ (*միզուցե, Նա կբացի նրանց սրտերը առ Բսլամ*): Եվ Ալլահը Քոլիբ (*Կարող*) (*այս սրան և ուրիշ բաների*) է, Եվ Ալլահը Դաֆուր (*Ամենաներող*), Ռահիմ (*Ամենարարգուծ*) է:»

8 «Ալլահը չի արգելում ձեզ վերաբերվել արդար և բարի նրանց հետ (*անհավատների*), ովքեր չեն կովում ձեր դեմ կապված կրոնի հետ, ոչ էլ նրանց, ովքեր քշում են ձեզ ձեր տներից: Ճշմարիտ, Ալլահը սիրում է արդարների (*նրանց, ովքեր վերաբերվում են արդար ձեռով*):»

9 «Ալլահը միայն արգելում է ձեզ ի հաշիվ նրանց, կովում են ձեր դեմ

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ
 وَمَن يَتَّبِعِ الْغَيْبَ حَسَبًا ۚ عَسَىٰ أَن يَجْعَلَ
 بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُم مِّنْهُم مَّوَدَّةَ اللَّهِ وَلَهُ عَفْوَ رَحِيمٌ
 ۝۷ لَا يَنْهَىٰ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوا فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوا
 مِن دِينِكُمْ أَن تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ
 ۝۸ إِنَّمَا يَنْهَىٰ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوا فِي الدِّينِ وَأَخْرَجُوا
 مِن دِينِكُمْ وَظَهَرُوا عَلَيَّ إِخْرَاجِكُمْ أَن تَوَلَّوهُمْ وَمَن يَتَّبِعِ
 هُمُ الظَّالِمُونَ ۝۹ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا جَاءَكُمْ الْمُؤْمِنَاتُ
 مَهْجُرَاتٍ فَاِمْتَحِنُوهُنَّ ۚ إِنَّهُنَّ لَا يَأْتِيَنَّكُمْ ۚ إِن عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ
 فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ لَأَهُنَّ جُلُومُهُمْ وَلَا هُمْ يُحِلُّونَ هُنَّ وَأَنفُسُهُمْ
 مَا أَنفَقُوا وَلَا جُنَاحَ عَلَيَّكُمْ أَن تَنكِحُوهُنَّ إِذَا ءَانَبْتُمُوهُنَّ ۚ حُورُهُنَّ
 وَلَا تَمْسِكُوا بِعَصَمِ الْكُوفِ وَسَتَلُوا مَا أَنفَقْتُمْ وَلَيْسَتَلُوا مَا أَنفَقُوا
 ذَٰلِكُمْ حُكْمُ اللَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝۱۰ وَإِن فَاتَكُمْ
 شِقَءٌ مِّنْ أَزْوَاجِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ فَعَايِبْتُمْ فَاتُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ
 أَزْوَاجُهُمْ مِّثْلَ مَا أَنفَقُوا ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ۝۱۱

կապված կրոնի հետ, և քշում են ձեզ իրենց տներից, և օգնում են դուրս քշել ձեզ, վերցնել նրանց ինչպես Աուլիյա' (*ընկերներ, պաշտպաններ, պահապաններ և թերվել դեպի նրանց սիրով և օգնելու նրանց, Մուսուլմանների դեմ*): Եվ, ով վերցնում է նրանց ինչպես Աուլիյա' (*օգնականներ Մուսուլմանների դեմ*), այսպիսիք են Զալիմուն (*անարդար, սխալվողներ, Ալլահին չենթարկվողներ*):»

10 «Օվ, դու, ով հավատում է. Երբ հավատացյալ կանայք գալիս են քեզ մոտ որպես ներգաղթյալներ, քննիր նրանց (*փորձիր նրանց, պարզելու ճիշտ նրանց Հավատքը*): Ալլահը ավելի լավ գիտի, նրանց հավատքը հետո, էթե դու համոզվես, որ նրանք Ճշմարիտ հավատացյալներ են, մի ուղարկիր ետ նրանց անհավատների մոտ (*ամուսինների*): նրանք օրինական չեն (*կանայք*) անհավատների համար, (*ամուսիններին*), ոչ էլ անհավատներն են (*ամուսինները*) օրինական նրանց համար: Եվ տուր նրանց (*անհավատ ամուսիններին*) ինչ (*օժիտ*) նրանք ծախսել են (*տվել են*

يَتَأْتِيَ النَّبِيَّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يَبَايِعَنَّكَ عَلَيَّ أَنْ لَا يَشْرِكَنَّ
 بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَشْرَفَنَّ وَلَا يَزِينَنَّ وَلَا يَقْتُلَنَّ أَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ
 بِسُهُتَنِ يَفْتَرِينَ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِيَنَّكَ
 فِي مَعْرُوفٍ قَبَائِعُهُنَّ وَأَسْتَغْفِرَنَّ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ
 ﴿١٢﴾ يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَانْتَوَلَوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
 فَدَيَسُوا مِنْ آلِ الْآخِرَةِ كَمَا يَبِيسُ الْكُفَّارِينَ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ ﴿١٣﴾

سُورَةُ الصَّافَّاتِ ٥١ آيَاتُهَا ١٤

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 سَبِّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ
 ﴿١﴾ يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَمْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٢﴾
 كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٣﴾ إِنَّ
 اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقْتَلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَأَنَّهُمْ
 بُنِينَ مَرْصُوصٌ ﴿٤﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ لِمَ
 تَقُولُونَ ﴿٥﴾ تَوَدُّونَنِي وَفَدَّ تَعْلَمُونَ أَيُّ رَسُولٍ اللَّهُ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا
 زَاعُوا أَرْزَاعَ اللَّهِ قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٥﴾

նրանց: Եվ չի լինի մեղք ձեր վրա ամուսնանալ նրանց, եթե դուք վճարել եք նրանց օժիտը: (*Լույնասպես*), մի պահեք անհավաստ կնոջը ինչպես կին, և խնդրեք (*վերադարձնել*) ինչ դուք ծախսել եք (*ինչպես օժիտ*): Եվ թույլ տվեք նրանց (*անհավատներին*) ետ խնդրել այն ինչ նրանք ծախսել են (*ինչպես օժիտ կնոջ համար, որը ընդունել է Իսլամ*)։ Դա Ալլահի Դատաստանն է, Ով դատում է ձեր միջև (*կապված այս խնդրի հետ*): Եվ Ալլահը Ալիմ (*Ամենազգեսն*) է, Հակիմ (*Ամենախիմաստունն*) է: 》

﴿١﴾ Եվ եթե ձեր կանանցից որևէ մեկը գնացել է ձեզանից, անհավատների մոտ (*ուրացել է Իսլամը, և անհավատները մերժել են տալ քեզ ետ օժիտը դու վճարել ես նրանց*), և հետո դու հաղթել ես (*անհավատներին մարտում*); ապա տուր (*ավարից, որ դու ստացել ես անհավատներին*) նրանց, ում կանայք գնացել են, համարժեքը, ինչ նրանք ծախսել են (*իրենց օժիտից*): Եվ վախեցիր Ալլահից, Ում դու հավատում ես: 》

﴿١٢﴾ Օվ, Մարգարե. Երբ հավատացյալ կանայք գալիս են քեզ մոտ տալու քեզ Բիահ (*խտաք, հավատարմության երդում*), որ նրանք չեն զուգակցի որևէ բան (*երկրպագման*) Ալլահի հետ, որ նրանք չեն զողանա, որ նրանք չեն անի անօրինական սեռական գործողություն, որ նրանք չեն սպանի իրենց երեխաներին, որ, նրանք չեն կեղծ վերագրի իրենց ամուսիններին երեխաներ որոնք նրանցը չեն (*կամ որդեգրված, կամ ծնված ապօրինի*), և որ նրանք կենթարկվեն քեզ ցանկացած Մատուֆում (*լավ բան, որ դու հրամայում ես նրանց*): Ապա, ընդունիր իրենց Բայահը (*խտաք, հավատարմության երդումը*) և խնդրիր Ալլահին ներել նրանց: Ճշմարիտ, Ալլահը Դաֆուր (*Ամենաներող*), Ռահիմ (*Ամենաբարեգութն*): 》

﴿١٣﴾ Օվ, դու, ով հավատում է, Մի վերցրու ինչպես Աուլիյա՝ (*ընկերներ պաշտպաններ, պահապաններ, օգնականներ*) մարդկանց, ում վրա է Ալլահի Անեծքը, ում մերժվել է (*ընդունել որևէ բարիք*) Հանդերձյալ Կրանքում, այնպես, ինչպես թաղված անհավատներն են մերժված (*ընդունելու Ալլահի Գթասրտությունը, և վերադառնում են աշխարհիկ կյանքին, այնպես, որ նրանք ունենան հնարավորություն գոջալ և ուղղել իրենց անհավատությունը*)։ 》

Մուրա 61 Աս-Մաֆ

[Տոյ/Աստիճան]

Ալլահի Անուսուկ Աս-Ռահման (*Ամենաբարեգութ*), Աս-Ռահիմ (*Ամենաողորմած*)

﴿١﴾ Ով երկնքում է և ով երկրի վրա է, փառաբանում է Ալլահին (*նրանք փառաբանում են Ալլահի անունը բառերով, որ մերժում է որևէ անկատարելություն Նրան*): Եվ Նա Ալ-Մաֆիզ (*Ամենահզոր, Անպարտելի*), Ալ-Հակիմ (*Ամենախիմաստունն*) է: 》

﴿٢﴾ Օվ, դու, ով հավատացել է. Ի՞նչու ես դու ասել այդ, ինչ դու չես արել: (*սա զգուշացում է նրան, ով երբևէ ասում է որևէ բան և անում է այլ կերպ, ինչպես մի կտոր խորհուրդ, կամ ընդհանրապես չի պնդում այդ, ինչպես խոստում*)։ 》

﴿٣﴾ Ամենաստեղին Ալլահին այն է, որ դու ասում ես այն, ինչ դու չես անում: 》

﴿٤﴾ Ճշմարիտ, Ալլահը սիրում է նրանց, ովքեր կովում են հանուն Իրեն շարքերով (*տողերով*) կարծես, եթե նրանք կուտ

կառուցվածք են (*այսինքն, զինվորներ իրար կողք են, կազմելով անկոտորուն կառուցվածք*):»

5 «Եվ (*հիշիր*), երբ Մուսան (*Մովսեսը*) ասաց իր մարդկանց. “Օվ, իմ մարդիկ, Ինչու եք դուք ինձ վնասում (*խոսքերով և արարքներով*) մինչ դուք գիտեք, որ ես Ալլահի Մարգարեն եմ ձեզ համար”։ “Այսպիսով, երբ նրանք շեղվեցին (*ճշմարտությունից, մինչ զիտեյին այդ, և պնդեցին այդ*), Ալլահը շեղեց նրանց սրտերը (*ընդունելու Առաջնորդություն, ինչպես պատիժ, նրանց ճշտից թեքվելու համար*): Եվ Ալլահը չի առաջնորդում մարդկանց, ովքեր Ֆասիքին են (*ովքեր սերծում են ենթարկվել Նրան, ովքեր պնդում են մեղք գործելուն*):»

6 «Եվ (*հիշիր*), երբ Դսան (*Հիսուս*), Մարիամի (*Մերի*) որդին, ասաց. “Օվ, Իսրայելի որդիներ. Ես Ալլահի Մարգարեն եմ ձեզ համար, հաստատելու Թաուրա (*Թորա, որը եկել է Մովսեսին*) ինձանից առաջ, և տալով (*ձեզ*) պարզ լուրեր (*զայրուստի*) Մարգարեյի, ինձանից հետո, ում անունը կլինի Ահմեդ (*Մարգարե Մուհամեդի մյուս անունը*)”: Բայց, երբ նա (*Ահմեդ, այսինքն Մուհամեդը*) եկավ նրանց մոտ պարզ ապացույցներով, նրանք այացին. “Մա պարզ հրաշք է:”»

7 «Եվ ո՞վ ավելի անարդար է քան նա, ով գտնում է ստեր Ալլահի մասին, (*զուգակցում է ընկեր Ալլահին երկրպագման մեջ*), մինչ կոչվում է առ Իսլամ: (*այսինքն, Կոչված նվիրել իր երկրպագումը Միայն Ալլահին*): Եվ Ալլահը չի առաջնորդում անարդար մարդկանց (*բազմաստվածների և անհավատների*):»

8 «Նրանք ցանկանում են դուրս դնել Ալլահի Լույսը (*Ղուրանը*) իրենց բերաններով (*իրենց ստերով*): Բայց Ալլահը կդարձնի Իր Լույսը ամբողջական (*այսինքն, Նրա կրոնը կշարունակվի և կտևի հավերժ, և ոչինչ չի կանգնեցնի այն*), չնայած նույնիսկ անհավատները ատում են (*այդ*):»

9 «Նա, այն է Ով ուղարկել է Իր Մարգարեյին (*Մուհամեդին*) առաջնորդությամբ (*Ղուրանով*) և ճշտի կրոնով (*Իսլամով*) դարձնելու այն հաղթական մյուս բոլոր կրոններին, նույնիսկ չնայած կռապաշտները ատում են (*այդ*):»

10 «Օ, դո՞ք ովքեր հավատում եք. Առաջնորդե՛ւ ձեզ գործարքի, որը կփրկի ձեզ ցավոտ պատժից:»

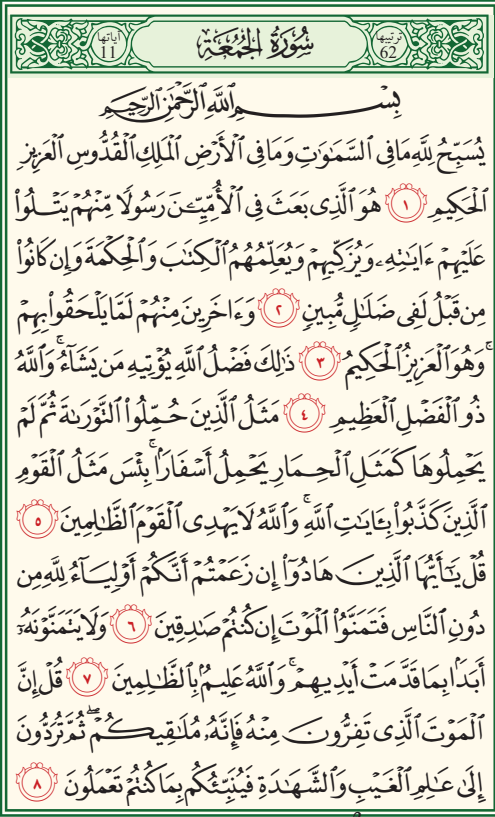
وَاذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ بِنِّيْ اِسْرَاءَ بِلِ اِي رَسُوْلُ اللّٰهِ اَلَيْكُمْ مُّصَدِّقًا لِّمَا بِيْنَ يَدَيِّ مِنَ التَّوْرٰتِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُوْلِيْ اٰتٰى مِنْ بَعْدِي اَسْمُهُ اَحْمَدُ فَلَمَّا جَاَهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ قَالُوْا هٰذَا سِحْرٌ مُّبِيْنٌ ﴿٦﴾ وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ اَفْتَرٰى عَلٰى اللّٰهِ الْكٰذِبَ وَهُوَ يُدْعٰى اِلَى الْاِسْلٰمِ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿٧﴾ يُرِيْدُوْنَ لِيُظْفِقُوْا نُوْرَ اللّٰهِ بِاَفْوَاهِهِمْ وَاللّٰهُ مُتِمُّ نُوْرِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَٰفِرُوْنَ ﴿٨﴾ هُوَ الَّذِيْ اَرْسَلَ رَسُوْلَهُ بِالْهُدٰى وَوَدِيْنَ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهٖ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُوْنَ ﴿٩﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا هَلْ اَدْرٰكُمْ عَلٰى تَحٰزِقَةٍ تَتَّخِذُكُمْ مِنْ عٰدَابِ اللّٰمِ ﴿١٠﴾ تُوْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهِ وَتُجَاهِدُوْنَ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ بِاَمْوَالِكُمْ وَاَنْفُسِكُمْ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿١١﴾ يٰعٰقِبُ لَكُمْ ذُنُوْبٌ كُفْرًا وَبَدَّلَكُمْ جَنَّتِ تَجْرٰى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ وَمُسٰكِنٌ طَيِّبَةٌ فِيْ جَنَّتِ عَدَنَ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ﴿١٢﴾ وَاٰخِرٰى تُحِبُّوْنَهَا نَصْرٌ مِنَ اللّٰهِ وَفَتْحٌ قَرِيْبٌ وَيَسِّرَ اللّٰهُ لِلْمُؤْمِنِيْنَ ﴿١٣﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا كُوْنُوْا اَنْصَارَ اللّٰهِ كَمَا قَالَ عِيسٰى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوٰرِيّٰتِ مَنْ اَنْصَارِيْ اِلَى اللّٰهِ قَالَ الْحَوٰرِيُّوْنَ نَحْنُ اَنْصَارُ اللّٰهِ فَامَّا مَنْتَ طٰٓئِفَةٌ مِّنْ بَنِيْ اِسْرٰٓءِيْلَ وَكَفَرْتَ طٰٓئِفَةٌ فَاِيْنٰنَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا عَلٰى عَدُوِّهِمْ فَاَصْبَحُوْا ظٰلِمِيْنَ ﴿١٤﴾

11 «Որ դուք հավատաք Ալլահին և Նրա Մարգարեյին (*Մուհամեդին*) և որ դուք ջանաք և պայքարեք հանուն Ալլահին ձեր ունեցվածքով և ինքներդ ձեզանով: Դա լավ կլինի ձեզ համար (*քան աշխարհիկ արևտուրը*), եթե միայն դուք իմանալիք:»

12 «*(Եթե դուք անեք այդպես)* Նա կների ձեզ, ձեր մեղքերը, և կընդունի ձեզ Այգիներ (*Դրախտ*) որի տակ գետեր են հոսում, և հաճելի բնակություն այգիներում (*Դրախտում*)՝ Եդեմում · այս իրոք մեծ հաջողություն է:»

13 «Եվ նույնպես (*Նա կտա ձեզ*) ուրիշ (*օրհնանք*), որը դուք սիրում եք – հաղթանակ Ալլահից (*ձեր թշնամիների դեմ*) և մոտիկ բացում (*հաղթանակ-մտնելով Մեքքա հաղթականորեն, առանց մարտի կամ պատերազմի*): Եվ տուր (*Օվ, Մուհամեդ*) ավետիս (*հաղթանակ և օգնություն աշխարհիկ կյանքում և Դրախտ Հանդերձյալ կյանքում*) հավատացյալներին:»

14 «Օվ, դու, ով հավատում է. Եղի՛ր աջակից (*Կրոնում*) Ալլահի, ինչպես Դսան (*Հիսուս*), Մարիամի (*Մերի*) որդին, ասաց

իր հետևորդներին: “Ովքեր են իմ աջակիցները (Կրոնում) Ալլահի:” Հետևորդները ասացին “Մենք ենք քո աջակիցները (Կրոնում) Ալլահի:” Հետո Իսրայելի որդիների մի խումբ հավատացին և խումբ (նրանցից) չհավատաց (ստեղծարհամարիելի խոսքեր Հիսուսի և նրա մոր մասին): Այսպիսով, Մենք (այսինքն, Ալլահը) աջակցեց նրանց, ովքեր հավատացին (որ, Հիսուսը Մարգարե և Ալլահի ստրուկ էր, Մուհամեդի մարգարեությամբ, այնուհետ, նա հաստատեց իրենց հավատքը Հիսուսի Մարգարեությունում) ընդդեմ իրենց թշնամիների, և այսպիսով, նրանք դարձան հաղթական (բարձրագույն):

Մուրա 62 Ալ-Ջումա

[Ուրբաթ]

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաբարեգութ),
 Առ-Ռահիմ (Ամենազորանձ)

«Ով երկնքում է և ով երկրի վրա է, փառաբանեք Ալլահին (նրանք փառաբանում են Ալլահի անունը

բառերով, որ մերժեն որևէ անկատարելություն Նրան), Ալ – Մալիք (ամենի Թագավոր), Ալ – Քուդուս (Ամենասուրբ, Ով չունի անկատարալեություն), Ալ – Ազիզ (Ամենահզոր, Անպարտելի), Ալ – Հակիմ (Ամենախիստուսն):»

«Նա է, Ով ուղարկեց անտառաձանաչների միջից (Արարների, ովքեր չէին կարողանում ոչ գրել, ոչ կարդալ, ոչ էլ նրանք ունեյին երկնային Գիրք Ալլահից) Մարգարե (Մուհամեդ) իրենց միջից (և ամբողջ մարդկությանը), արտասանելով նրանց Իր Տարբերակները (այսինքն, Ղուրանը), մաքրելով նրանց (անհավատության և բազմաստվածության աղտից, կոռուպացված հավատքից և անբարոյականությունից), և սովորեցնելով նրանց Գիրք (Ղուրան, Իսլամական օրենսդրությունը և Իսլամական օրենքները) և իմաստությունը (այսինքն, Աս – Մուննա: Մարգարե Մուհամեդի մարգարեական սովորությունները): Եվ իրոք, նրանք եղել են առաջ (Մուհամեդի առաքելությունից) բացահայտ սիսալում:»

«Եվ (նույնպես տուր տեղեկացված օգուտներ) ուրիշներին, նրանց միջից (այսինքն, մուսուլմաններին, արարների կամ ոչ-արարներին), ովքեր դեռ չեն միացել նրանց (կրոնում, որովհետև նրանք դեռ չէին ծնվել, կամ չեն ընդունել Իսլամ): Եվ Նա (Ալլահը) Ալ-Ազիզ (Ամենահզոր, Անպարտելի), Ալ-Հակիմ (Ամենախիստուսն) է:»

«Նա Ալլահի շնորհն է (Մուհամեդի առաքելությունը), որը, Նա դնում է, ում վրա Նա ցանկանում է (Իր ստրուկներից): Եվ Ալլահը Հզոր Շնորհի Տիրակալն է:»

«Մանությունը նրանց, ովքեր վնասված էին (պարտավորվածությամբ) Թաուրայի (Թորայի) (այսինքն, ենթարկվել նրա պատվիրաններին և գործնականի բերել նրա օրենքները), բայց, հետո, նրանք չվերցրեցին այն (այսինքն, նրանք մերժեցին այդ, չդնելով նրա ուսմունքը գործնականի մեջ), նման է ինչպես ավանակի, որը կրում է գրքեր (բայց, չի հասկանում, ինչ է գրված այնտեղ): Ինչ սարսափելի է օրինակը, ովքեր մերժում են Տարբերակը (տարբերակները, ապացույցները, վկայությունները, նշանները պարզաբանումները) Ալլահի (նրանցից օգուտ քաղելու փոխարեն): Եվ Ալլահը չի

առաջնորդում անարդար մարդկանց (բազմաստվածների, անհավատների):»

6 «Ասա (Օվ, Մուհամեդ): “Օվ, դուք, Հրեաներ, (նվեր դեռ մնում են իրենց կրոնին, որը դուք աղավաղել եք, և ոչ հավատում եք Հիսուսին, ոչ էլ Մուհամեդին): Եթե դուք (կեղծորեն) հայտարարեք, որ դուք Աուլիյա եք (ընտրյալ ազգ, սիրված մեկը) Ալլահին, դուք մենակ, դուրս մղելով (ամբողջ) (մնացած) մարդկությունը, ապա երկար մահ, եթե դուք ճշմարիտ եք (այսինքն. Խնդրեք հանդիպում Ալլահի հետ, հանդերձյալ կյանքում, որպեսզի ստանաք ձեր բարի պարգևը, ինչպես դուք հայտարարում եք, այս աշխարհիկ կյանքի փոխարեն):»

7 «Եվ նրանք երբեք չեն երկարացնի դրա համար (մահը) (և նրանք կգերադասեն աշխարհիկ կյանքը Հանդերձյալ կյանքի փոխարեն, վախենալով Ալլահի պատժից), ըստ ինչ (արարքներ) նրանց ձեռքերը արել են (անհավատություն և չար արարքներ): Եվ Ալլահը գիտի լավ անարդար (սխալ անողների, բազմաստվածների, անհավատների) (այսինքն, չկա ոչինչ նրանց անարդարություններից, թարնված Ալլահից):»

8 «Ասա (նրանց): “Իբրք, մահը, որից դուք սահում եք, անպատճառ կհանդիպի ձեզ, (երբ, ձեր ժամը գա), ապա, դուք կվերադարձվեք (Դատաստանի օրը) (Ալլահին), տեսանելիի և անտեսանելիի Ամենախմայլին, և Նա կպատմի ձեզ ինչ դուք սովոր էիք անել (աշխարհիկ կյանքի ընթացքում):»

9 «Օվ, դուք, նվեր հավատացել եք, (Մուսուլմաններ)! Երբ, աղոթքը հայտարարված է Ուրբաթ Օրը (Մալաթ Ալ-Ջումա), եկեք առ Զիքր Իլեհ (այսինքն, Լսել կրոնական գրույց) Խուտբա (Ուրբաթ Օրվա և աղոթք): Եվ թողեք առևտուրը (և ամեն ուրիշ բան, որ դուք անում եք): Դա ավելի լավ է ձեզ համար, եթե դուք միայն իմանալիք:»

10 «Եվ, երբ աղոթքը (Ուրբաթ Օրվա) ավարտվում է, ապա դուք կարող եք տարածվել երկրով մեկ (որտեղ որ ցանկանում եք) և փնտրեք Ալլահի Գոհունակությունը (աշխատելով, և այլն), և հիշեք Ալլահին շատ, որ դուք լինեք հաջողակ:»

11 «Եվ, երբ նրանք (որոշ Մուսուլմաններ) տեսնեն որոշ առևտուր կամ որոշ զվարճանք, (Թամբուրի (թմբուկի զարկ) և այլն, որը

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩﴾ فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٠﴾ وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انفصوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهْوِ وَمِنَ التِّجَارَةِ وَاللَّهُ خَيْرَ الرَّازِقِينَ ﴿١١﴾

سُورَةُ الْمَبِيتِ فَبُورًا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا جَاءَكَ الْمُنْفِقُونَ قَالُوا لَوْ أَنَّنَا رَسُولُ اللَّهِ لَأَنبَأَنَّكَ رِسُولُ اللَّهِ وَقَدْ عَلَّمْنَاكَ لِسْمَةَ اللَّهِ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنْفِقِينَ لَكَاذِبُونَ ﴿١﴾ اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ حَتَّىٰ فَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ ءَامَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٣﴾ وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ وَإِنْ يَقُولُوا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ كَأَنَّهُمْ خُشْبٌ مُّسْنَدَةٌ يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَادُوا فَاحْذَرْهُمْ فَذَلِكُمْ فَتْنَةٌ مِّنَ اللَّهِ أَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ﴿٤﴾

նուղեկցվում է առևտրական քարավանի ժամանակը), նրանք ցրվում են նրա միջով, և թողնում են քեզ (օվ, Մուհամեդ) կանգնած (մինչ դու տալիս ես Ջումայի կրոնական գրույցը (Մուսուլմաններ)): Ասա: “Այն, ինչ Ալլահը ունի (պարգև և երանություն ձեզ համար) ավելի լավ է, քան որևէ զվարճանք կամ առևտուր: Եվ Ալլահը լավագույն մատակարարն է:”

Մուրա 63 Ալ-Մունասֆիրուն

«Փարիսեցիներ!» Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաբարեգութ), Առ-Ռահիմ (Ամենաողորմած)

«Երբ, փարիսեցիները գալիս են քեզ մոտ (Օվ, Մուհամեդ), նրանք ասում են (միայն իրենց լեզուներով): “Մենք վկայում ենք, որ դու իրոք Ալլահի Մարգարեն ես:” Ալլահը գիտի, որ դու իրոք Նրա Մարգարեն ես, և Ալլահը վկայում է, որ փարիսեցիները իրոք սուտասան են, (որովհետև, նրանք ասում են մի բան իրենց լեզուներով, մինչ իրենց սրտերում, նրանք նկատի ունեն ուրիշ այլ բան):»

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَأْرُؤُهُمْ
 وَإِيَّتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ﴿٥﴾ سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ
 أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ
 اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٦﴾ هُمْ الَّذِينَ يَقُولُونَ
 لَا تُنْفِقُوا أَعْلَىٰ مِنْ عِنْدِ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّىٰ يَنْفَضُوا وَيَلَّه
 خَزَائِنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ الْمُنْفِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ
 ﴿٧﴾ يَقُولُونَ لَيْنَ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ
 مِنْهَا الْأَذَلَّ وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلَّذِينَ
 الْمُنْفِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ
 أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ
 ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩﴾ وَأَنْفِقُوا مِنْ مَّا رَزَقْنَاكُمْ
 مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا
 أَخَّرْتَنِي إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُن مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٠﴾ وَلَنْ
 يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١١﴾

سُورَةُ النَّجْمِ

2 «Նրանք դարձրել են իրենց երդումները քող (իրենց փարիսեթյան համար): Այսպիսով, նրանք խոչընդոտում են (մարդկանց) Ալլահի ճանապարհից: Իրոք, չարիքը այն է, ինչ նրանք սովոր են անել:»

3 «Մա նրա համար է, որովհետև նրանք հավատացին (միայն իրենց լեզուներով) և հետո չհավատացին (մերժեցին հավատքը իրենց մեջ), հետևաբար իրենց սրտերը կնքված են (Ալլահի կողմից), այսպիսով, նրանք չեն հասկանում (որտեղ է իրենց շահը):»

4 «Եվ, երբ դու նայում ես նրանց, իրենց մարմինները (տեսքը) գոհացնում է քեզ: և երբ նրանք խոսում են, դու լսում ես իրենց խոսքերը (շնորհիվ նրանց լեզուների պերճախոսության, մինչ իրենց սրտերը դատարկ են հավատքից և նրանց մտքերը դատարկ են հասկանալուց և օգտակար գիտելիքներից, և այսպես): Նրանք ինչպես փայտի կտորներ են հենված (պատին, որովհետև նրանք չեն կարող կանգնել իրենք իրենց, առանց արժեքի և խոռոչված ներսից): Նրանք կարծում են, որ ամեն կանչ իրենց դեմ է (որովհետև նրանք վախկոտ

են): (Փաստորեն) Նրանք թշնամիներ են, այսպիսով զգուշացեք նրանցից: Թող Ալլահը անիժի նրանց: Ինչպե՛ս կարող էին նրանք շեղվել ճիշտ Ուղղուց (և գնալ փարիսության և սխալի ուղղով):»

5 «Եվ, երբ նրանց ասում են: “Եկեք (զրջմանը), այնպես, որ Ալլահի Մարգարեն խնդրի թողություն (Ալլահից) ձեզ համար”, նրանք թեքում են իրենց գլուխները, և դու կտեսնես նրանց, (օվ, Մարգարե) հեռանալով քեզանից գոռոզությամբ:»

6 «Նրանց միևնույնն է, արդյոք դու (Օվ, Մուհամեդ) խնդրես թողություն նրանց համար, կամ չխնդրես թողություն նրանց համար, Ալլահը երբեք չի ների նրանց: Ալլահը չի առաջնորդում մարդկանց, ովքեր Ֆասիքուն են (ովքեր շեղվել են Ալլահին ենթարկվելուց և պնդում են մեղքեր գործելուն):»

7 «Նրանք, (այդ փարսեցիները) նրանք են, ովքեր ասում են (Մեդինայի բնակիչներին, Ալ-Անսարներին): “Մի ծախսեք նրանց վրա, ովքեր Ալլահի Մարգարեյի հետ են (այսինքն, Մարգարեյի հետևորդների, ովքեր արտագաղթեցին Մեքքայից Մեդինա), մինչ նրանք լքեն նրան:” Եվ Ալլահին է պատկանում երկնային և երկրային գանձերը, բայց փարսեցիները չեն հասկանում (այդ):»

8 «Նրանք (փարիսեցիները) ասում են, “Եթե մենք վերադառնանք Ալ-Մեդինա, իրոք ավելի արժանավորները (“Աբդ Ալլահը, Ուբայի որդին, Մայուլի որդին, Ալ-Մեդինայի փարիսեցիների ղեկավարը իր անդամներով) կվտարեն ավելի ցածր խավին (ցածր) (Մուհամեդին իր անդամներով):” Բայց պատիվը, (և հզորությունը և փառքը) պատկանում է Ալլահին, և Նրա Մարգարեյին, և հավատացյալներին, բայց փարիսեցիները չգիտեն (այդ):»

9 «Օ, դուք, ովքեր հավատում եք: Մի թողեք, որ ձեր ունեցվածքը և ձեր երեխաները շեղեն ձեզ Զիքր Իլեհից (Ալլահին հիշելուց և Նրան երկրպագելուց): Եվ ովքեր անում են այդ, ապա նրանք պարտավորներ են:»

10 «Եվ ծախսեք (բարեգործությանը) այն բանից ինչից Մենք սովել ենք ձեզ, մինչ մահը կգա ձեզանից մեկի մոտ, և նա կսախ, “Իմ Տեր, եթե միայն Դու տայիր ինձ հետաձգում (իմ մահվան) մի փոքր, ապա ես կտայի բարեգործություն, և կլինեյի առաքինիների մեջ (այսինքն, կանեյի լավ արարների):”»

❶ «Եվ Ալլահը չի շնորհում հետաձգում ոչ մի հոգու, երբ իր նշված ժամանակը (*մահը*) գալիս է: Եվ Ալլահը Խաբիր (*Լավ տեղեկացված*) է ինչ դուք անում եք:»

Մուրա 64 Աթ-Թագարուն

Ընդհանուր Կորուստ և Ձեռքերում

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (*Ամենաբարեգույթ*), Առ-Ռահիմ (*Ամենազորմած*)

❶ «Ով երկնքում է և ով երկրի վրա է փառաբանում Ալլահին (*նրանք փառաբանում են Ալլահի անունը բառերով, որ մերժում է որևէ անկատարելություն նրան*): Նա է Միակը, և Նրան է պատկանում ամբողջ գովքը (*և փառքը*), և Նա է վիճակի է անել ամեն բան:»

❷ «Այդ Նա է, Ով ստեղծել է Քեզ, հետո ձեզանից ոմանք անհավատներ են և ձեզանից ոմանք հավատացյալներ: Եվ Ալլահը Բասիր (*Ամենաստեսն*) է, ինչ դուք անում եք:»

❸ «Նա ստեղծել է երկինքը և երկիրը ճշտորեն (*մեծ իմաստությամբ*), և Նա կեցվածք է տվել ձեզ և արել է լավ ձեր կեցվածքները: Եվ դեպի Նա է վերջնական Նպատակակետը (*բոլոր արարածների, որպեսզի պարզնատրի առաքինիներին և պատժի անհավատներին*):»

❹ «Նա գիտի ինչ է երկնքում և երկրի վրա, և Նա գիտի ինչ դու թաքցնում ես և ինչ դու բացահայտում ես: Եվ Ալլահը Ամենագետն է, թե ինչ է կրծքավանդակում (*մարդկանց սրտում*):»

❺ «Զի հասել նորությունը ձեզ նրանց, ովքեր չեն հավատացել ձեզանից առաջ: Եվ այսպիսով, նրանք ճաշակել են իրենց անհավատության չար արդյունքը (*այս աշխարհիկ կյանքում*), և նրանց համար (*Հանդերձյալ կյանքում*) կլինի ցավոտ պատիժ:»

❻ «Այդ (*ինչ պատահեց նրանց աշխարհիկ կյանքում, և ինչ կպատահի նրանց հանդերձյալ կյանքում*) այն պատճառով է, որ եկան նրանց մտտ, իրենց Մարգարեները բացահայտ ապացույցներով (*Նշաններով և Հրաշքներով*), բայց, նրանք ասացին (*մերժումով*): «(Կարո՞ղ են լինել դա սոսկ) մարդիկ (*ինչպես մենք, լինել նրանք, ովքեր*) առաջնորդեն մեզ:» Այսպիսով նրանք չհավատացին և թեքվեցին (*Ճշմարտությունից*): Բայց Ալլահը կարիք չունի (*նրանց*): Եվ Ալլահը Դանիյ (*Կարիքներից զուրկ, Հարուստ*), Համիդ (*արժանի բոլոր փառաբանումների*) է:»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ
 وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ
 وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢﴾ خَلَقَ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَهُمْ فَأَحْسَنَ صُورَهُمْ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿٣﴾
 يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ
 عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٤﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ
 فَنَادَوْا بِآلِ آمُرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٥﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ
 رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَعَالُوا أ_Bَشْرًا جَدُونا فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا وَاسْتَعْتَبُوا
 اللَّهُ وَاللَّهُ عَنَى حَمِيدٌ ﴿٦﴾ زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُغْفَرُوا لِي وَرَبِّي
 لَتُبْعَنَ لِمَ لَنَنْتُونُ بِمَا عَمَلْنَا وَذَلِكَ عَلَى اللَّهِ سَيْرٌ ﴿٧﴾ فَتَأْمُرُوا بِاللَّهِ
 وَرَسُولِهِ وَالنُّورَ الَّذِي أَنْزَلْنَا وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٨﴾ يَوْمَ
 يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَلِكَ يَوْمُ النَّعَابِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ
 صَالِحًا يُكْفِرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
 الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٩﴾

❶ «Անհավատները (*կեղծորեն*) հայտարարել են, որ նրանք հարություն չեն առնի (*երբևէ, Հատուցման համար*): Մաս (*նրանց, o Մուհամեդ*): «Այո, Իմ Տիրոջով, դուք (*հաստատ*) հարություն կառնեք, հետո, ձեզ կտեղեկացնեն (*և կփոխհատուցեն*) ամենի համար, ինչ դուք արել եք և դա հեշտ է Ալլահի համար:»

❷ «Ուստի, հավատացեք (*o, կոսպալաշտները*) Ալլահին և Նրա Մարգարեյին (*Մուհամեդին*) և Լույսին (*այս Դուրանին*), որը Մենք ուղարկել ենք ներքև (*երկիր*): Եվ Ալլահը Խաբիր (*Լավ տեղյակ*) է ինչ դուք անում եք:»

❸ «(Եվ *հիշեք*) Օրը, երբ Նա կհավաքի ձեզ բոլորիդ, Հավաքի Օրը, - դա կլինի Թագարուն Օրը (*այսինքն, անհավատների համար կորստի Օր և հավատացյալների համար նվաճման, քանզի անհավատները կտարբերվեն հավատացյալներից ընկնելով Դժոխք, մինչ հավատացյալները կմտնեն Դրախտ*): Անհավատները կպիտոսան կորցնելով Դրախտը, և հավատացյալները կպիտոսան շատ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
 النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٠﴾ مَا أَصَابَ مِنْ
 مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ اللَّهُ قَلْبَهُ، وَاللَّهُ بِكُلِّ
 شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١﴾ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَىٰ رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿١٢﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ
 إِلَّا هُوَ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَايَتُوكُمُ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٣﴾ يَا أَيُّهَا
 الَّذِينَ آمَنُوا إِن مِنْ أَرْوَاحِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا
 لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ وَإِن تَعَفَوْا وَنَصَفَحُوا وَتَغَفَرُوا
 فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٤﴾ إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ
 فِتْنَةٌ وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ فَأَنْقُو اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ
 وَأَسْمَعُوا وَأَطِيعُوا وَأَنْفِقُوا خَيْرًا لِأَنْفُسِكُمْ وَمَنْ
 يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٦﴾ إِن تَقْرَضُوا
 اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يَضْعَفْهُ لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ سَكُورٌ
 حَلِيمٌ ﴿١٧﴾ عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾

سُورَةُ الطَّلَاقِ ٦٥

ավելի լավ արարքներ չանելու համար):
 Եվ նա, ով հավատում է Ալլահին և անում է առաքինի լավ արարքներ, (Ալլահը) կրավի նրանից նրա Սայաթը (մեղքերը), և կընդունի նրան (Գրախոս) որի տակ գետեր են հոսում, բնակվելու այնտեղ հավերժ; որը կլինի մեծ հաջողություն: ﴿10﴾
 ﴿10﴾ Բայց նրանք, ովքեր չհավատացին և մերժեցին մեր Այաթը (սպագույցները, վկայությունները, տարբերակները, դասերը, նշանները, լուսաբանումները, և այլն), նրանք են Կրակի բնակիչները, նրանք կբնակվեն այնտեղ հավերժ: Եվ վատագույնն է, իրոք այդ նշանակելտը: ﴿11﴾
 ﴿11﴾ Ոչ մի թշնամություն չի տեղի ունենում (որևէ մեկին), բացի Ալլահի Թույլատրությամբ [այսինքն, Քորշամար և Քադարով (Աստվածային Նախորոշումներով)], և ով հավատում է Ալլահին, Նա առաջնորդում է նրա սիրտը (ընդունելու Աստվածային Նախորոշումները և որ, ինչ պատահում է նրան, արդեն զրկած է նրա համար Ալլահից): Եվ Ալլահը ամեն ինչի Ամենատեղյակն է: ﴿12﴾

﴿12﴾ Եվ ենթարկվեք (Օվ, մարդիկ) Ալլահին, և ենթարկվեք Մարգարեին (Մուհամեդին); բայց, եթե դուք թեքվեք (ենթարկվելու Ալլահին և Մարգարեին), ապա Մեր Մարգարեի պարտքն է միայն հաղորդել (Ուղերձը) պարզ: ﴿13﴾
 ﴿13﴾ Ալլահ: Չկա Աստված բացի Իրենից: Եվ Ալլահին (Միայն) թող հավատացյալները դնեն իրենց վստահությունը (իրենց բոլոր գործերում): ﴿14﴾
 ﴿14﴾ Օվ, դուք, ովքեր հավատում եք: Իրոք, ձեր գույքերից և ձեր երեխաներից կան թշնամիներ ձեզ (ովքեր կարող են կանգնեցնել ձեզ Ալլահին ենթարկվելու); ուստի զգուշացեք նրանցից (և մի ենթարկվեք նրանց): Բայց, եթե դուք ներեք (նրանց, առանց պատժելու իրենց մեղքերը), և անցնեք, և ներեք (իրենց մեղավորությունները), քանի որ իրոք Ալլահը Ղաֆուր (Ամենաներող), և Ռահիմ (ամենաբարեգութ) է: ﴿15﴾
 ﴿15﴾ Իրոք, ձեր ունեցվածքը և ձեր երեխաները միայն Ֆիթնա են (փորձություն ձեր համար), և Ալլահը ունի մեծ պարզ (Գրախոս նրան, ով ենթարկվում է Ալլահին, ուրիշի փոխարեն): ﴿16﴾
 ﴿16﴾ Այսիսով, վախեցեք Ալլահից այնքան շատ, որքան կարող եք (այսինքն, Իրագործեք Նրա Պատվիրանները, հուսալով Նրա պարզը, և հեռու մնացեք ինչը Նա արգելել է վախենալով Նրա պատժից); և լսեք (Մարգարեին) և ենթարկվեք (նրա պատվիրաններին), և վատնեք (բարեգործությանը); դա ավելի լավ է ձեզ համար: Եվ ովքեր փրկված են իրենց իսկ ընչաբաղությունից, ապա նրանք հաջողակներ են: ﴿17﴾
 ﴿17﴾ Եթե դուք, (Օվ, Մուսուլմաններ) առատաձեռն պարտք տաք Ալլահին (այսինքն, ծախսեք (բարեգործությանը) Հանուն Ալլահի, բարությանը և հավատարմությանը), Նա կկրկնապատկի այն ձեզ համար, և կների ձեզ (ձեր մեղքերի համար): Եվ Ալլահը Շակուր (Շնորհակալ է նրանց, ովքեր ծախսում են բարեգործությանը աճեցնելով իրենց գործողությունները, և բազմապատկելով իրենց պարզը), և շալիմ (Ամենահամբերատար) է: ﴿18﴾
 ﴿18﴾ (Ալլահը) Ամենագետն է տեսանելիի և անտեսանելիի, Ալ-Ազիզ (Ամենահզոր Անպարտելի), Ալ-Հակիմ (Ամենահիմատուն) է: ﴿19﴾

Մուրա 65 Աթ-Տայար

Ամուսնալուծութուն

Ալլահի Ամունով Առ-Ռահման (Ամենաբարեգութ), Առ-Ռահիմ (Ամենաողորմած)

«Օվ, Մարգարե: Երբ դուք (հավատացյալներդ) ամուսնալուծվում եք (ձեր) կանանցից, ամուսնալուծվեք նրանց հետ (հաշվեք) իրենց 'Բղահր (նշված սպասման ժամանակահատվածը, որը սկսվում է այն պահից, երբ ամուսինը հայտարարում է ամուսնալուծություն, բանավոր ժամանակահատվածը, այն պայմանում, երբ կինը իր ամսականի ժամանակահատվածում

է, հայտարարման ժամանակ և որ ամուսինը չի մերձեցել նրան, նրա նախորդ ամսականից սկսած, այսպիսով, որ նրանք կարողանան համոզված լինեն, արդյոք նա հղի է, թե ոչ), և հաշվարկեք ուշադիր (ժամանակաշրջանը) 'Բղահի (որովհետև, ժամանակահատվածի ընթացքում, ամուսինը կարող է չեղյալ համարել ամուսնալուծությունը և բերեք կնոջը ետ ամուսնության կարգավիճակի, և լրացուցիչ, կինը չի կարող ամուսնանալ ուրիշ մարդու հետ, մինչ չավարտվի ժամանակաշրջանը): Եվ վախեցեք Ալլահից, ձեր Տիրոջից, (Օվ, Մուսուլմաններ): Եվ մի վտարեք նրանց իրենց տներից (Բղահի ժամանակ, կինը իրավունք ունի մնալ իր ամուսնու տանը և նա չի կարող դուրս անել նրան), ոչ էլ նրանք ինքները չեն կարող հեռանալ (Բղահի ժամանակ), բացի այն դեպքի, երբ նրանք մեղավոր են որևէ բացահայտ վատ արարքում (անօրինական սեքսուալ գործողության): Եվ սրանք սահմաններ են (օրենքներ) սահմանված Ալլահից: Եվ ով ոտնահարում է Ալլահի կողմից սահմանված սահմանները, ապա, իրոք նա իրեն է սիսալ ուղղու է դնում: Դու, (մարդ, ով ամուսնալուծվում է իր կնոջից) չզիտես (ինչ կարող է տեղի ունենալ), հնարավոր է դրանից (ամուսնալուծությունից) հետո, Ալլահը անի որևէ բան (որը դու չես սպասում, ինչպես, զգալ ավտոսանք կամ նոր ցանկություն քո կնոջ նկատմամբ):»

«Եվ երբ նրանք (համարյա) հասել են իրենց նշված ժամանակահատվածին, կամ վերադարձրեք նրանց (ամուսնական կյանքի) լավ վերաբերմունքով (վերաբերեք նրանց լավագույն ձևով և վատնեք նրանց համար), կամ վերաբերեք նրանց լավ ձևով (տվեք նրանց, բոլոր իրենց իրավունքները, առանց բացարձակ վնասելու նրանց): Եվ վերցրեք երկու վկա, ազնիվ մարդկանց, ձեզանից (Մուսուլմաններ): Եվ (Օվ, վկաներ) հաստատեք վկայություն Ալլահի համար (սսեք ճիշտը, կարծես դուք կանգնած եք Նրա առջև): Այդ (ինչ Ալլահը հրամայել է) կլինի հորդոր նրան, ով հավատում է Ալլահին և Վերջին Օրվան: Եվ ով վախենում է Ալլահից (պահելով Նրա Պատվիրանները և խուսափելով Նրա արգելքներից), Նա կտա ճանապարհ նրան (լուծում) դուրս գալու (ամեն դժվարությունից):»

«Եվ երբ նրանք (համարյա) հասել են իրենց նշված ժամանակահատվածին, կամ վերադարձրեք նրանց (ամուսնական կյանքի) լավ վերաբերմունքով (վերաբերեք նրանց լավագույն ձևով և վատնեք նրանց համար)»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لَا تَخْرُجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَحْشَةٍ مُبِينَةٍ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا ﴿١﴾ فَإِذَا بَلَغَ الْأَجَلُ مَا مَسَّكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِدُوا ذَوَى عَدْلٍ مِنْكُمْ وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ذَلِكَ يُوَعِّظُ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ﴿٢﴾ وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ بَلِّغَ أَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ﴿٣﴾ وَالَّتِي يَلْسَنَ مِنَ الْمَجِيضِ مِنْ نِسَائِكُمْ إِنْ أَرْبَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ وَالَّتِي لَمْ يَحْضَنْ وَأَوْلَتْ الْأَحْمَالَ أَجَلَهُنَّ أَنْ يَضَعَنَّ حَمْلَهُنَّ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا ﴿٤﴾ ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ إِلَيْكُمْ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَكْفُرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا ﴿٥﴾

համար), կամ վերաբերեք նրանց լավ ձևով (տվեք նրանց, բոլոր իրենց իրավունքները, առանց բացարձակ վնասելու նրանց): Եվ վերցրեք երկու վկա, ազնիվ մարդկանց, ձեզանից (Մուսուլմաններ): Եվ (Օվ, վկաներ) հաստատեք վկայություն Ալլահի համար (սսեք ճիշտը, կարծես դուք կանգնած եք Նրա առջև): Այդ (ինչ Ալլահը հրամայել է) կլինի հորդոր նրան, ով հավատում է Ալլահին և Վերջին Օրվան: Եվ ով վախենում է Ալլահից (պահելով Նրա Պատվիրանները և խուսափելով Նրա արգելքներից), Նա կտա ճանապարհ նրան (լուծում) դուրս գալու (ամեն դժվարությունից):»

«Եվ երբ նրանք (համարյա) հասել են իրենց նշված ժամանակահատվածին, կամ վերադարձրեք նրանց (ամուսնական կյանքի) լավ վերաբերմունքով (վերաբերեք նրանց լավագույն ձևով և վատնեք նրանց համար)»

«Եվ այն ձևով կանանց, ովքեր անցել են ամսականի (ժամանակաշրջանի) տարիքը, նրանց համար 'Բղահր (նշված

أَسْكُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكُنْتُمْ مِنْ وُجُوهِكُمْ وَلَا تَضَارُّوهُنَّ لِنُصْبِقُوا
 عَلَيْهِنَّ وَإِنْ كُنَّ أُولَاتٍ حَمَلٍ فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّى يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ
 فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَاتَوْهَنْ أَجُورَهُنَّ وَأَتَمِرُوا بِئِنَّكُمْ بِمَعْرُوفٍ وَإِنْ
 تَعَاسَرْتُمْ فَسَدِّضْ لَهُمْ أُخْرَى ﴿٦﴾ لِيُنْفِقَ ذُو سَعَةٍ مِنْ سَعَتِهِ
 وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا يَكْفُلُ اللَّهُ نَفْسًا
 إِلَّا مَا آتَاهَا سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا ﴿٧﴾ وَكَاتِبِينَ مِنْ قُرْبَيْهِ
 عَدَّتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ فَحَاسِبْنَهَا حَسَابًا شَدِيدًا وَعَدَّتْهَا
 عَذَابًا ثَكْرًا ﴿٨﴾ فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَقِيبَ أَمْرِهَا حَسْرًا ﴿٩﴾
 أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ الَّذِينَ آمَنُوا
 قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا ﴿١٠﴾ رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ مَبِينَاتٍ
 لِيُخْرِجَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
 وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
 الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لِرِزْقِهَا ﴿١١﴾ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ
 سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَنْزِلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا أَنَّ
 اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿١٢﴾

Ժամանակը– եթե դուք կասկածում եք **(իրենց ժամանակաշրջանին)**– երեք ամիս է; և **(նույնը վերաբերում է)** նրանց, ովքեր դեռ չունեն ամսական **(այսինքն, նրանք դեռ անհասուն են: Նրանց 'Բդահը նմանապես երեք ամիս է):** Եվ նրանց համար, ովքեր հղի են, նրանց **'Բդահը (նշված ժամանակահատվածն է)** մինչ ծննդաբերությունը; և ով վախենում է Ալլահից **(պահելով նրա Պատվիրանները և խուսափելով Նրա արգելքներից), (Ալլահը) կդարձնի նրա գործը հեշտ նրա համար (այս կյանքում և Հանդերձյալ կյանքում):**

3 Ռա Ալլահի հրամանն է **(կապված ամուսնալուծության և 'Բդահի հետ),** որը Նա ուղարկել է **(երկիր)** քեզ և ով վախենում է Ալլահից **(պահելով նրա Պատվիրանները և խուսափելով Նրա արգելքներից), (Ալլահը) կհեռացնի նրանից իր մեղքերը, և կլեծացնի նրա պարգևը:**

6 Տեսվորեք նրանց **(ամուսնալուծված կանանց իրենց 'Բդահի ժամանակ),** որտեղ դուք բնակվում եք, ըստ ձեր կարողությունների **(այսինքն, Դուք պարտավոր եք ծախսել նրանց վրա ըստ**

ձեր կարողության), և մի վնասիր **(եղբայր)** նրանց, այսպես ուղղելու նրանց **(որ, նրանք գոհ լինեն թողնել քո տունը):** Եվ, եթե նրանք հղի են, ապա ծախսիր նրանց վրա մինչ նրանք ծննդաբերեն: Եվ, եթե **(ծննդաբերությունից հետո)** նրանք կրծքով կերակրեն երեխաներին ձեր համար, տվեք նրանց իրենց արժանի վճարը, և խորհրդակցեք միմյանց հետ բարությանը **(և արդար ձեռք):** Բայց, եթե դուք հասնում եք դժվար կետի **(այսինքն, դուք համաձայն չեք և տատանվում եք, օրինակ, եթե մայրը մերժում է կերակրել նորածինին, կամ նա խնդրում է անպատեհ քանակությամբ գումար անելու այդ),** ապա ուրիշ կանայք կարող են կերակրել նրան **(երեխային):**

8 Թող հարուստ մարդը ծախսի **(իր ամուսնալուծված կնոջ և իր երեխայի համար)** ըստ իր մտադրության; և մարդը, ում աղքատները սահմանափակ է, թող նա ծախսի ըստ նրա, ինչ Ալլահն է տվել: Ալլահը չի դնում ծանրություն որևէ մեկի վրա, բացի ինչ տվել է նրան: Դժվարությունից հետո Ալլահը կպարգևի հանգստություն:

9 Եվ շատ քաղաքներ **(բնակիչներ)** չենթարկվեցին **(գոռոզաբար)** իրենց Տիրոջը և Նրա Մարգարեյի Հրամանին; և կկանչենք դաժան հաշվի **(այսինքն, տանջանք աշխարհիկ կյանքում),** և Մենք կպատժենք սարսափելի պատժով **(Դժոխքում Հանդերձյալ կյանքում):**

10 Այսպիսով, այն փորձում է չարիքի արդյունքը այդ գործողության **(անհավատության),** և այդ գործողության **(անհավատության)** համարժեքն է կորուստը, **(ավերում այս կյանքում և հավերժ պատիժ Հանդերձյալ կյանքում):**

10 Ալլահը պատրաստել է նրանց համար դաժան պատիժ: Այսպիսով, վախեցեք Ալլահից **(պահելով Նրա պատվիրանները և խուսափելով Նրա արգելքներից),** Օվ, դուք, հասկացողներ, ովքեր հավատացել են: Իրոք, Ալլահը ուղարկել է **(երկիր)** ձեզ Հիշեցում **(այս Ղուրանը):**

11 **(Եվ նույնպես ուղարկել է ձեզ)** Մարգարե **(Մուհամեդին),** ով արտաբերել է ձեզ Ալլահի տարբերակները **(Ղուրանը),** որը պարզաբանում է **(ձեզ ինչ ճիշտ է և ինչ սուտ է; և ունի պարզ բացատրություններ),** որ Նա կվերցնի նրանց, ովքեր հավատացել են և արել են առաքինի, լավ արարքներ,

խավարից (բազմաստվածությունից և անհավատությունից), (և առաջնորդել է նրանց) դեպի լույս, (Բայանական Միաստվածությունը): Եվ ով հավատում է Ալլահին և անում է առաքինի, լավ արարքներ, Նա կբնակեցնի նրան Այգհներում (Էրախտում), որի ներքո գետեր են հոսում, բնակվելու այնտեղ հավերժ: Ալլահը իրոք պարգևել է նրան (հավատացյալին) հիանալի նախապատրաստում (Էրախտում):

12 «Ռա Ալլահն է, Ով ստեղծել է յոթ երկինքներ և երկիր նմանապես (այսինքն, յոթ): Նրա Հրամանը իջնում է նրանց միջև (երկինքներ և երկիր), որ դու կարողանաս իմանալ, որ Ալլահը ունի հզորություն ամենի վրա, և որ Ալլահը շրջապատում է ամեն բան (Բր) Գիտելիքներում:»

Մուրա 66 Աթ – Թահրիմ

Արգելք I

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաբարեգութ), Առ-Ռահիմ (Ամենաողորմած)

1 «Օվ, Մտազարե: Ինչու ես դու արգելել (քեզ համար) այն,ինչ Ալլահը թույլատրել է քեզ, փնտրելով գոհացնել քո կանանց: Եվ Ալլահը Ղաֆուր (Ամենաներողն), Ռահիմ (Ամենաբարեգութն) է:»

2 «Ալլահը արդեն հրամայել է ձեզ (Օ, Մուսուլմաններ) կատարելություն ձեր (անկատար) խոստումներից (այն է, կերակրել տաս աղքատ մարդ, կամ տալ նրանց հագուստներ, կամ ազատել ստրուկի, բայց, եթե չեք կարող թույլ տալ որևէ մեկը դրանցից, ապա այն է պահք պահել երեք օր): Եվ Ալլահը ձեր Մաուլան է (Տեր, Պահապան, կամ գործերի Նախորոշողը) և Նա Ալ-Ալիմ (Ամենագետն), Ալ-Հակիմ (Ամենախմաստունն) է:»

3 «Եվ (հիշիր), երբ Մարգարեն վստահում էիր կանանցից մեկին (Հավգա) Իրավիճակ, և երբ նա ասում է այդ (ուրիշին, այսինքն. 'Աիշային): Եվ Ալլահը դարձնում է տեղեկացված Նրան: (ապա) նա (Մարգարեն) տեղեկացնում է (Հավգային) մի փոքր դրանից (ինչից նա ասել է 'Աիշային) և թողնում է մնա (բարությունից դուրս): Եվ երբ նա ասաց նրան (Հավգային) այդ, նա ասաց: "Ով ասաց քեզ այս:" Նա ասաց. "Ալ-Ալիմ (Ամենագետը), Ալ-Խաբիր (Լավ Տեղեկացվածը) ասաց ինձ:"»

4 «Եթե դուք երկուսդ (Մարգարեի կանայք: 'Աիշա և Հավգա) շրջվեք Ալլահին

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبَغَّى مَرْضَاتِ أَزْوَاجِكَ وَاللَّهُ عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١﴾ قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ أَيْمَانِكُمْ وَاللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٢﴾ وَإِذْ أَسْرَأَ النَّبِيُّ إِلَىٰ بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيثًا فَلَمَّا نَبَأَتْ بِهِ وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَفَ بَعْضُهُ وَأَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ فَلَمَّا نَبَأَهَا بِهِ إِذْ قَالَتْ مَنْ أَنْبَأُكَ هَذَا قَالَ نَبَأَنِي الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٣﴾ إِنْ تَوْبَأْنَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا وَإِنْ تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ وَصَلِحَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةَ بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ ﴿٤﴾ عَسَىٰ رَبُّهُ إِنْ طَلَقَنَّ أَنْ يُبْدِلَهُ أَزْوَاجًا خَيْرًا مِّنْكَنَّ مُسْلِمَاتٍ مُّؤْمِنَاتٍ قَنَاطَاتٍ تَيَبَّتْ عِيْدَاتٍ سَبَّحْتِ فِي نَيْبٍ وَأَبْكَارًا ﴿٥﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْبُدُوا الْيَوْمَ إِنَّمَا تَجْرُونَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٧﴾

ապաշխարությամբ (այն բանի համար ինչ արել եք, դա կլինի լավ ձեր համար), որովհետև ձեր սրտերը խոնարհվել են (բանի, որը Մարգարեն չի սիրում), բայց, եթե դուք գործեք նրա դեմ (Մուհամեդի), ապա, իրոք Ալլահը Մաուլա (Տեր, Պաշտպան) է, և Ջիբրիիլը (Գաբրիելը), և առաքինիները հավատացյալների միջից; և հետո, հրեշտակներն են նրա օգնականները:»

5 «Կարող է լինել, որ նա (Մարգարեն) ամուսնավուծվի ձեզանից (բուրից), ապա նրա Տերը կտա նրան, ձեր փոխարեն կանայք ավելի լավ, քան դուք – Մուսուլմաններ, (ովքեր ենթարկվել են Ալլահին), հավատացյալներ (Ալլահին և Նրա Մարգարեին), հավատարմաբար ենթարկվող (Ալլահին), թեքվելով առ Ալլահ զոջումով, երկրպագելով Ալլահին անկեղծորեն, պահք պահողներ (կամ ներգաղթյալներ հանուն Ալլահի), նախկինում ամուսնացած և կույսեր:»

6 «Օվ, դուք ովքեր հավատացել եք: Պահպանեք ձեզ և ձեր ընտանիքները

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا تُوْبُوْا اِلَى اللّٰهِ تَوْبَةً نَّصُوْحًا عَسَىٰ رِيْكُمْ
 اَنْ يَّكْفُرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخَلَكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي
 مِنْ تَحْتِهَا اَلْاَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللّٰهُ النَّبِيَّ وَالَّذِيْنَ ءَامَنُوا
 مَعَهُ يَوْمَ تُرْهِمُ يَسْعَىٰ بَيْنَ اَيْدِيْهِمْ وَيَاْمَنِيْهِمْ يَقُوْلُوْنَ رَبَّنَا
 اَتَيْمَمْنَاوَرَنَا وَاَعْفِرْ لَنَا اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿٨﴾
 يَتَأْتِيهَا النَّبِيُّ جُهْدَ الْكُفَّارِ وَالْمُنْفِقِيْنَ وَاَغْلَظَ عَلَيْهِمْ
 وَمَا وَنَهُمْ جَهَنَّمُ وَيَسَّرَ الْمَصِيْرُ ﴿٩﴾ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا
 لِّلَّذِيْنَ كَفَرُوْا اَمْرًا تُوْجُ وَاَمْرًا لُّوْطٍ كَاٰنَا تَحْتَ
 عِبْدِيْنَ مِنْ عِبَادِنَا صٰلِحِيْنَ فَخَاٰنَتَاهُمَا فَلَمْ يَغْنِيَا عَنْهُمَا
 مِنَ اللّٰهِ شَيْئًا وَقِيْلَ اَدْخُلَا النَّارَ مَعَ الدّٰخِلِيْنَ ﴿١٠﴾
 وَضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا لِّلَّذِيْنَ ءَامَنُوا اَمْرًا فِرْعَوْنَ اِذْ
 قَالَتْ رَبِّ اَبْنِ لِيْ عِنْدَكَ بَيْتًا فِى الْجَنَّةِ وَجَنِّبْنِيْ مِنْ فِرْعَوْنَ
 وَعَمَلِهٖ وَجَنِّبْنِيْ مِنَ الْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ ﴿١١﴾ وَمَرْيَمَ اِذْ
 عَمَّرْنَا لَهَا فِرْعَوْنَ وَهٰكُلِيْنَ اٰحْصٰنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيْهِ مِنْ رُّوْحِنَا
 وَصَدَقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتِبَ عَلَيْهَا مِنَ الْقَسْبِ خَيْرٌ ﴿١٢﴾

(*ենթարկվելով Ալլահին*) Կրակից (Դժոխքից,) որի վատելիքն են մարդիկ և քարեր, որոնց վրա (նշված են) հրեշտակներ խիստ և դաժան (որոնց պարտավորությունն է տանջել Կրակի բնակիչներին); նրանք ենթարկվում են Ալլահին, ինչ Նա հրամայում է նրանց, և անում են ինչ նրանց հրամայված է: ﴿8﴾ (Կասվի *անհավատներին* *Հանդերձյալ կյանքում, իրենց բնակության վայրում, Կրակում*) Օվ, դուք, ովքեր չեն հավատացել: Ոչ մի պատճառներ մի բերեք այդ Օրբ: Իրոք, դուք միայն կհատուցեք (կպատժվեք) ինչին դուք սովոր եք անել: ﴿9﴾ Օվ, դուք, ովքեր հավատացել եք: Շրջվեք առ Ալլահը անկեղծ ապաշխարությամբ: Հնարավոր է, որ ձեր Տերը կքավի ձեզից ձեր մեղքերը, և կընդունի ձեզ Այգիները (Գրախոս), որի տակ գետեր են հոսում – Օրբ, որ Ալլահը չի շնորհազրկի Մարգարեյին (Մուհամեդին) և նրանց, ովքեր հավատացել են նրա հետ (ուստի: *Ալլահը կպատվի Մարգարեյին և նրանց, ովքեր հավատացել են նրա հետ*):

Նրանց Լույսը կընկնի նրանցից առաջ և իրենց աջ կողմում, նրանք կասեն: “Մեր Տեր: Պահիր կատարյալ մեր Լույսը մեզ համար [և մի հանգցրու այդ մինչ մենք կանցնենք Միրատը (կանուրջ դժոխքի վրայով) ապահով նրանք ասացին այսպես, որովհետև նրանք տեսան, որ փարիսեցիների լույսը հանգցրած էր] և ներիր մեզ: Ճշմարիտ, Դու կարող ես անել ամեն բան:” ﴿9﴾ Օվ, Մարգարե: Աշխատիր ժրջան անհավատների դեմ և փարիսեցիների, և եղիր դաժան նրանց դեմ, նրանց բնակավայրը (*Հանդերձյալ կյանքում*) կլինի Դժոխքը և վատագույնն է, իրավմամբ, այդ նշանակետը: ﴿10﴾ Ալլահը տվել է օրինակ նրանց համար, ովքեր չեն հավատացել (*որը ապացուցում է, որ Մարգարեների հետ ընտանեկան կապերը օգուտ չեն բերում որևէ մեկին, ով գործում է չարիք*). Նոյի կինը և Լոթի կինը: Նրանք երկուսն էլ ամենաառաքինի ստորուկների մոտ էին (*այսինքն, հովանու ներքո*), բայց, նրանք երկուսն էլ դավաճանեցին նրանց (*իրենց ամուսիններին, մերժելով նրանց ուսմունքը*): Այսպիսով, նրանք (Նոյը և Լոթը) պիտանի չեղան (*իրենց հարգարժան կանանց*) բոլորովին, ընդդեմ Ալլահի (պատժի), և ասվեց (*նրանց*): “Մտեք Կրակը նրանց հետ, ովքեր մտել են:” ﴿11﴾ Եվ Ալլահը նշել է օրինակ նրանց համար, ովքեր հավատացել են (*որ ապացույցները, որ ընտանեկան հարաբերությունները անհավատների հետ չի վնասի որևէ մեկին, ով անում է առաքինի արարքներ*): Փարավոնի կինը, երբ նա ասաց: “Իմ Տեր, կառուցիր Քո կողքին տուն Իրախտում, և փրկիր ինձ Փարավոնից և նրա արարքներից, և փրկիր ինձ մարդկանցից, ովքեր անարդար են (*բազմաստվածներից, սխալվողներից և անհավատներից*):” ﴿12﴾ Եվ (Նա նույնպես նշել է ինչպես լավ օրինակ Մուսուլմանների համար) Մարիամին (Մերի, Հիսուսի մորը), Իմրանի դստերը, ով պահպանեց իր առաքինությունը: Եվ Մենք շնչեցինք ներս (*նրա զգեստի թևերում կամ նրա հանդերձանքի*), Մեր Ռուհի, ոգու միջոցով (*այսինքն, Գաբրիել*) (*Ալլահը հրամայեց Գաբրիելին շնչել նրա զգեստի մեջ և դա այն է, ինչպես նա բեղմնավորվեց*), և նա հավատաց իր Տիրոջ Խոսքերին, Նրա Գրեթին և նա հավատարմաբար ենթարկվում էր (*Ալլահին*):

Սուրա 67 Ալ-Սուր

Իշխանություն

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաբարեգութ), Առ-Ռահիմ (Ամենաողորմած)

1 «Օրհնյալ է Նա, Ում ձեռքերում է իշխանությունը (այսինքն, Նրան է պատկանում Կառավարումը, Հրամանը, Արգելքը և ամբողջ Հզորությունը); և Նա ամենի Քաղիրն է (Իրավասուն):»

2 «Ով արարել է մահ և կյանք, որպեսզի Նա կարողանա փորձել ձեզ, ով է ձեզանից լավագույնը արարքում: Եվ Նա Ալ- Ազիզ (Ամենակարող, Անպարտելի), Ալ-Ղաֆուր (Ամենաներող) է:»

3 «Ով արարել է յոթ երկինքները շերտերով (այսինքն, նույնական, մեկը մյուսի վերև); դու չես տեսնի սխալ Առ-Ռահմանի (Ամենաողորմածի) արարվածում: Շետո, շրջիր քո հայացքը մեկ անգամ ևս (երկինք): «Դու կարո ղ ես տեսնել որևէ ձեռք:»»

4 «Շետո շրջիր քո հայացքը ևս երկու անգամ (մեկը մյուսի ետևից). քո հայացքը կվերադառնա քեզ նվաստացած (ի վիճակի չյինելով գտնել որևէ սխալ) և հյուծված:»

5 «Եվ, իրավմամբ Մենք զարդարել ենք ամենամոտ երկինքը լամպերով (աստղերով), և Մենք դարձրել ենք դրանք (լամպերը) ինչպես քարեր (կրակե երկնաքար) Շեյթաններից (դևերից) (որպեսզի խանգարեն նրանց գաղտնալսումից), և նրանց համար Մենք պատրաստել ենք պատիժ, բոցավառ Կրակ:»

6 «Եվ նրանց համար, ովքեր չեն հավատացել իրենց Տիրոջը (Ալլահին) տանջանքն է Դժոխքի, ինչն էլ և վատագույնն է, իրոք, այդ վերջնական վայրը:»

7 «Երբ նրանց զցեն այնտեղ, նրանք կլսեն այնտեղից (ահեղ, սարսափելի) ներքաշվող ծուխ, մինչ այն եռում է (մոլեգնում):»

8 «Այն (Կրակը) համարյա պայթում է կատաղությամբ (իր կատաղությունը անհավատների նկատմամբ): Ամեն անգամ մի խումբ զցվում է այնտեղ, նրա պահապանները հարցնում են նրանց: «Ոչ մի զգուշացնող չի եկել քեզ մոտ (զգուշացնի քեզ այս պատժի մասին):»»

9 «Նրանք կասեն: «Այո, իրոք, զգուշացնող եկավ մեզ, բայց մենք զրպարտեցինք (նրան) և ասացինք: «Ալլահը չի իջեցրել (Երկիրը) որևէ բան (որևէ հայտնություն); իրոք, ոչինչ էք, քան մեծ սխալ:»»

10 «Եվ նրանք կասեն: «Եթե, միայն մենք լսեինք կամ հիմնավորեինք (ինչ մեզ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمَلِكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝۱ الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَفُورُ ۝۲ الَّذِي خَلَقَ سَمْعَ سَمَوَاتٍ طِبَاقًا مَا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِنْ تَفَوُّتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ ۝۳ ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ حَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ ۝۴ وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصْبُوحٍ وَجَعَلْنَا رُجُومًا لِلشَّيْطَانِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ ۝۵ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَيُسَّ الْمَصِيرُ ۝۶ إِذَا الْقُورُوفُ سَمِعُوا لَهَا شَهيقًا وَهِيَ تَفُورٌ ۝۷ تَكَادُ تَمَيَّرُ مِنَ الْعَيْظِ لَمَّا أَلقى فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ۝۸ قَالُوا بَلَى قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ ۝۹ وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ ۝۱۰ فَأَعْرِضُوا بِذُنُوبِهِمْ فَحَقًّا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ ۝۱۱ إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ۝۱۲

ասում էին), մենք չեինք լինի բոցավառվող Կրակի բնակիչներ:»

11 «Շետո, նրանք կխստովանեն իրենց մեղքը: Այսպիսով, հեռու, բոցավառվող Կրակի բնակիչների հետ (Ալլահի Ներողամտությունից):»

12 «Իրոք, նրանք, ովքեր վախենում են իրենց անտեսանելի Տիրոջից (այսինքն, նրանք երկրպագում են Նրան առանց երբևէ տեսնելու Նրան, կամ Պատիժը Նա պատրաստել է մեղավորների համար, և նրանք շրջվել են Նրա արգելքներից, նույնիսկ, երբ նրանք տեսանելի չեն ուրիշ մարդկանցից, այսինքն, նրանք չեն երկրպագում Նրան իրենց սեփական համբավի համար), կստանան թողություն (Ալլահից) և մեծ պարգև (Դրախտ):»

13 «Եվ (արդյոք) դուք պահել էք ձեր զրույցը գաղտնի կամ բացահայտել այն, իրոք, Նա Ամենալիմացողն է ինչ կա սրտերում (մարդկանց):»

14 «Զպիտի Նա, Ով արարել է, իմանա (Իր արարածների բոլոր գործերը): Եվ Նա Ալ-Լատիֆ (Ամենաբարին է Իր ստորուկների

وَأَسْرُوا قَوْلَكُمْ وَأَوَجَّهُُوا بِآيَاتِهِ عَلَيْهِ يَذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٣﴾ أَلَا
 يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿١٤﴾ هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ
 الْأَرْضَ ذُلُولًا فَامْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِن رِّزْقِهِ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ
 ﴿١٥﴾ أَمْ أَمْنُكُمْ مَن فِي السَّمَاءِ أَن يَخْسِفَ بِكُمْ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ
 تَمُورٌ ﴿١٦﴾ أَمْ أَمْنُكُمْ مَن فِي السَّمَاءِ أَن يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا
 فَسَتَعْمُونَ كَيْفَ نَذِيرٍ ﴿١٧﴾ وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ
 كَانَ نَذِيرٍ ﴿١٨﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَفَيْتَ وَيَقْضِيَنَّ مَا
 يُمَسِّكُهُنَّ إِلَّا الرِّيحُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بِصِيرٌ ﴿١٩﴾ أَمْ هَذَا الَّذِي
 هُوَ جُنْدٌ لَّكُمْ يَبْصُرُونَ مِّن دُونِ الرَّحْمَنِ إِنِ الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ
 ﴿٢٠﴾ أَمْ هَذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ بَل لَّجُوا فِي غُتُورٍ
 وَنُفُورٍ ﴿٢١﴾ أَمْ هِيَ مِمَّا كَانَتْ عَلَىٰ وَجْهِهِ أَهْدَىٰ أَمَّن يَمْشِي سَوِيًّا
 عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٢٢﴾ قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ
 وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٢٣﴾ قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ
 فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ
 صَادِقِينَ ﴿٢٥﴾ قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢٦﴾

նկատմամբ) է, Ալ-Խաֆիր (Քաջատեղյակը ամենի) է:»

﴿15﴾ «Այդ Նա է, Ով արարել է երկիրը ենթակա (հաստատված և կայուն) ձեզ համար (այսինքն, հեշտ ձեզ համար քայլելու, ապրելու և գոյությանտեսությանը զբաղվելու այնտեղ և այլ.): այսպիսով, քայլեք իր ուղիներով և սնվեք Նրա բնությանը: Եվ Նրան կլինի Հարությունը (ձեր գերեզմաններից):»

﴿16﴾ «Դուք զգու մ եք ապահովություն (Օ, Մեքքայի անհավատներ) որ Նա, Ով երկնքում է (Ալլահը), չի խորտակի երկիրը քեզ հետ, և հետո այն կցնցի:»

﴿17﴾ «Կամ դուք զգու մ եք ապահովություն, որ Նա, Ով երկնքում է, չի ուղարկի քո դեմ կատաղի մրիկի փոքր քարերով (որոնք կգցվեն ձեր վրա): Ապա, դուք պիտի իմանաք որքան (լուրջ) է Իմ զգուշացումը (այսինքն, դրա արդյունքը):»

﴿18﴾ «Եվ, իրոք, նրանք, նրանցից առաջ, զրպարտեցին (Իմ զգուշացումը), հետո որքան (սարսափելի էր) Իմ Մերժումը (պատիժը):»

﴿19﴾ «Չե՞ն տեսնում նրանք, թոչուններին իրենց վերքը, տարածելով իրենց թևերը և ծալելով դրանք ներս: Ոչ ոք չի

ապահովում նրանց, բացի Առ-Ռահմենից (Ամենատողորմացի): Իրոք, Նա Ամենատեսն է ամենի:»

﴿20﴾ «Ով է նա, որ կարող է լինել բանակ (աջակիցներ և պաշտպաններ) ձեզ, որ կօգնի ձեզ (ինչպես դուք պահանջում եք) առանց (թույլտվության) Առ-Ռահմենի (Ամենատողորմած, Ալլահի) (եթե, Ալլահը ցանկանար վնասել ձեզ) (այսինքն, շրջեր ձեր դեմքերը առ Ալլահ, Միակը, ով կարող է աջակցել ձեզ, և շեղի նրանց կեղծ աջակիցներից, ովքեր չեն կարող աջակցել ձեզ, եթե Ալլահը ցանկանում է վնասել ձեզ): Բայց, իրոք անհավատները ոչնչում չեն, քան մոլորության մեջ:»

﴿21﴾ «Կամ, ով է նա, ով կարող է ապահովել ձեզ համար (գոյության միջոցներ և ապրանքներ), արդյոք Նա, պետք է պահի Իր ապահովությունը: Ավելին, բայց նրանք (անհավատները) շարունակում են լինել գոռոզ, և (նրանք) փախչում են (ճշմարտությունից):»

﴿22﴾ «Նա է, ով քայլում է փոված իր դեմքին (առանց տեսնելու, ուր է նա գնում), ավելի ճիշտ առաջնորդվում, կամ նա, ով (տեսնում և) քայլում է շիտակ ճիշտ Ուղղում (այսինքն, Իսլամական Միաստվածություն):»

﴿23﴾ «Ասա. “Այդ Նա է, Ով արարել է ձեզ, և օժտել է ձեզ լսողությամբ (ակնջններով, լսելու) և տեսողությամբ (աչքերով, տեսնելու), և սրտերով (հասկանալու).” Չնչին երախտապարտություն ենք (Օ, անհավատներ) դուք տալիս (Նրան, այնի համար, ինչ Նա տվել է ձեզ):»

﴿24﴾ «Ասա. “Այդ Նա է, Ով արարել է ձեզ և ցրել է ձեզ երկրով մեկ, և Նրա քով, մենք կհավաքվենք (Հանդերձյալ Կրանքում).”»

﴿25﴾ «Եվ նրանք ասացին (անհավատներ): “Երբ կգա այս խոստումը (այսինքն, Հարության Օրը), կանցնի, եթե դուք (Օ, Մուսուլմաններ) ասում եք ճշմարտությունը:»

﴿26﴾ «Ասա (Օվ, Մուհամեդ): “Իրոք, իմացությունը (դրա իրական ժամանակի) միայն Ալլահի հետ է, և ես միայն պարզ զգուշացնող եմ (որ, զգուշացնում է ուղղակիորեն):»

﴿27﴾ «Բայց երբ, նրանք (անհավատները) կտեսնեն այն (Հարության Օրվա չարչարանքը) մտեսնալով նրանց դեմքերին, ովքեր չեն հավատացել, կդառնան սև տխրությամբ և վշտով և կասվի (նրանց): “Մա է (լրացումը խոստումի) որին, դուք կոչում էիք (երբ, դուք վիճարկում էիք, ձեր մարգարեներին, ասելով. “Թող մենք տեսնենք ձեր պատիժը, եթե դուք ազնիվ եք.”):”»

28 «Ասա (Օվ, Մուհամեդ անհավատներին).
 “Ասեք ինձ. Եթե Ալլահը կործանի ինձ և
 նրանց ինձ հետ (ինչպես դուք հույս
 ունեք), կամ Նա դնի Իր Գույթը մեր վրա –
 ապա, ո՞վ կարող է փրկել անհավատներին
 ցավալի չարչարանքից:”»

29 «Ասա: “Նա Առ-Ռահման (Ամենաողորմած)
 է, Նրան ենք մենք հավատում, և Նրան ենք
 մենք վստահում (մեր բոլոր գործերում):
 Այսպիսով, դուք կգաք իմանալու (Օ,
 անհավատներ, երբ դուք տեսնում եք Ալլահի
 Պատիժը), ով է այդ, արտահայտելու սխալ:”»

30 «Ասա (Օվ, Մուհամեդ
 անհավատներին): “Ասեք ինձ. Եթե
 (ամբողջ) ձեր ջրերը խորակվեն հեռու
 խորապես (երկրի մեջ և դուք
 չկարողանայիք հասնել դրան), ո՞վ, ապա,
 կարող է մատակարարել ձեզ հոսող
 (աղբյուրի) ջուր (ուղիղ ձեր այքերի առջև):”»

Մուրա 68 Ալ-Քալամ

[Գրիչ]

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաբարեգութ),
 Առ-Ռահիմ (Ամենաողորմած)

1 «Նուն (արաբական տառ) [այս տառերը
 (Նուն, և այլն) Ղուրանի հրաշքներից մեկն
 են և ոչ ոք, բացի Ալլահից (Միակից) չգիտի
 նրանց նշանակությունը]: (Ես երդվում
 եմ) Գրիչով և ինչով նրանք
 (հրեշտակները) գրառում են (Մարդու
 արարքների հաշիվների Գրքում): »

2 «Դու (Օվ, Մուհամեդ), Շնորհով
 (Առաքելությամբ, Ուղերձով) Տիրոջ, իսլազար
 չես (այստեղ կա պատասխան Ալլահից
 անհավատներին, ովքեր ասացին, որ
 Մարգարեն գիժ, իսլազար էր այն պահից,
 երբ նա սկսեց փոխանցել Ալլահի Ուղերձը): »

3 «Եվ, Իրոք, քեզ համար (Օվ Մուհամեդ)
 կլինի անավարտ պարզև: »

4 «Եվ իրոք, դու (Օվ, Մուհամեդ) հզոր
 բարոյական կերպար ես: »

5 «Եվ դու կտեսնես, և նրանք կտեսնեն: »

6 «Ով է ձեզանից տառապում
 իսլազարությամբ: »

7 « Իրոք, ձեր Տերը Լավատեղյակն է
 նրանց, ովքեր շեղվել են Իր Ուղիուց, և Նա
 Լավատեղյակ է նրանց, ովքեր ճիշտ
 արաջտորդված են: »

8 «Այսպիսով, (Օվ Մուհամեդ), մի
 հնազանդվիր նրանց, ովքեր զրպարտում
 են (քեզ և քո խոսքերը): »

9 «Նրանք ցանկանում են, որ դու
 մեղմանաս նրանց հետ (այսինքն, նրանք
 ցանկանում են, որ դու փոխանստանայության

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سَيِّئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا الَّذِي
 كُنْتُمْ بِهِ تَدْعُونَ ﴿٢٧﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكِنِي اللَّهُ وَمَنْ مَعِيَ
 أَوْ رَحِمْنَا فَمَنْ يُجِيرُ الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابِ إِلَهٍ ﴿٢٨﴾ قُلْ هُوَ
 الرَّحْمَنُ أَمَّنَا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا فَاسْتَعْمَلُوا مِنْهُ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ
 ﴿٢٩﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَعِينٍ ﴿٣٠﴾

سُورَةُ الْقَلَمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ﴿١﴾ مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ ﴿٢﴾
 وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ ﴿٣﴾ وَإِنَّكَ لَعَلَى خُلُقٍ عَظِيمٍ ﴿٤﴾
 فَسَتَبْصِرُ وَيُبْصِرُونَ ﴿٥﴾ بِأَيِّكُمْ الْمَقْتُولُ ﴿٦﴾ إِنْ رَبُّكَ هُوَ
 أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ ۚ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٧﴾ فَلَا تَطَّع
 الْمَكْذِبِينَ ﴿٨﴾ وَدُوا لَوْ تَدْرَهْنُ فَيَدْهَوْنَ ﴿٩﴾ وَلَا تَطَّعْ كُلَّ
 حَلَافٍ مَهِينٍ ﴿١٠﴾ هَمَّازٍ مَشَاءٍ بِنَمِيمٍ ﴿١١﴾ مَنَاجٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ
 أَثِيمٍ ﴿١٢﴾ عَتِلٌ بَعْدَ ذَلِكَ زَنِيمٍ ﴿١٣﴾ أَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ
 ﴿١٤﴾ إِذَا تَتَلَّى عَلَيْهِ ۚ إِنَّا نَقَالَ كَاسْطِيرٍ الْأُولِينَ ﴿١٥﴾

գաս կրոնում, հաղորդածից դուրս,
 խրախուսելով որոշ բաներ, ինչ նրանք
 անում են իրենց կրոնում)։ Այսպիսով,
 նրանք նույնպես կմեղմանան (քո հանդեպ): »

10 «Եվ (Օ Մուհամեդ) մի հնազանդվիր որևէ
 անարժան, սովորական երդում սվողի: »

11 «Զրպարտիչը, բամբասանքներ տարածողը
 (որոշ մարդկանցից մյուսներին, ցանկանալով
 փսացնել նրանց հարաբերությունները): »

12 «Բարիքի խանգարող, հանցագործ, մեղավոր: »

13 «Դաժան (ճշմարտության մերժման
 մեջ), և ավելին ստորածին (անօրինական
 ծնունդ): »

14 «Որովհետև նա ուներ ունեցվածք և
 երեխաներ (նա դարձավ անարդար և
 մերժեց ճշմարտությունը գողողությամբ): »

15 «Երբ, Մեր Տարբերակները (Ղուրանի)
 ընթերցում են նրանց, նրանք, ասում են.
 (զրպարտելով դրանք): “Օ՛ր մարդու
 հեքիաթներ:”»

16 «Մենք կորոշմենք նրա, մուրթին
 (քթին) (նշան, որ կմնա հավերժ, այնպես,
 որ նա ճանաչվի մարդկանց կողմից, չար
 արարքներով, որ նա արել է) (վերին

22 ﴿سَمِعْتُمْ عَلَى الْخُرُوطِ ۗ ﴿١٦﴾ إِنَّا بَلَوْتُمْهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ ﴿١٧﴾ وَلَا يَسْتَنْوُونَ ﴿١٨﴾ فَطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ مِّن رَّبِّكَ وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿١٩﴾ فَأَصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ ﴿٢٠﴾ فَتَنَادُوا مُصْبِحِينَ ﴿٢١﴾ أَنِ اغْدُوا عَلَىٰ حَرْبِكُمْ إِن كُنتُمْ صَرِمِينَ ﴿٢٢﴾ فَأَنْظَلُوا وَهُمْ يَنْخَفُونَ ﴿٢٣﴾ أَن لَّا يَدْخُلْتُمَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مَسْكِينِينَ ﴿٢٤﴾ وَغَدَا وَعَلَىٰ حَرْوٍ قَدِيرِينَ ﴿٢٥﴾ فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوا إِنَّا لَضَالُونَ ﴿٢٦﴾ بَلْ لَحْنٌ مِّمَّكَ وَهُمْ مُّؤْمِنُونَ ﴿٢٧﴾ قَالُوا وَسَطُهُمُ الْأَرْقُلُ لَكُمْ لَوْلَا أَلَسْتُمْ هَٰؤُلَاءِ ﴿٢٨﴾ قَالُوا سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٢٩﴾ فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَلَمَّضُونَ ﴿٣٠﴾ قَالُوا لَوْلَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٣١﴾ عَسَىٰ رَبَّنَا أَن يُدْخِلَنَا فِيهَا مِنَّا إِنَّا كُنَّا لَمُتَعَبُونَ ﴿٣٢﴾ كَذَٰكَ الْعَذَابُ وَالْعَذَابُ الْأَخْرَىٰ أَكْبَرُ لَوْ كُنَّا نَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾ إِنَّا لَنُفْقِحِينَ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتُ التَّعِيمِ ﴿٣٤﴾ أَفَتَجْعَلُ لِلنَّاسِينَ كَالْجَرِيمِينَ ﴿٣٥﴾ مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٦﴾ أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ ﴿٣٧﴾ إِنَّا لَكُفْرَانِهِ لَمُنْجِرُونَ ﴿٣٨﴾ أَمْ لَكُمْ أَيْمَانٌ عَلَيْنَا بِلِقَاءِ رَبِّنَا إِنَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا لَمُحْكَمُونَ ﴿٣٩﴾ سَأَلَهُمْ أَنَّهُمْ يَدْرَأُكُمْ فِيهَا رِجْمًا ﴿٤٠﴾ أَمْ لَكُمْ شُرَكَاءُ فَلْيَأْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ إِن كَانُوا صَادِقِينَ ﴿٤١﴾ يَوْمَ يُكْشَفُ عَن سَاقِي وَيَدْعُوكَ إِلَى السُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٤٢﴾

հատվածի Տարբերակները վերաբերվում են Ալ—Վայիդ բին Ալ—Մուդերային, ով, շատ դաժան թշնամի էր Մարգարեին):

17) Իրոք, Մենք փորձել ենք նրանց (Մեքքայի բնականականներին), ինչպես Մենք փորձեցինք այգու մարդկանց, երբ նրանք երդվեցին հավաքել (քարել) դրա պտուղները առավոտյան, (այնպես, որ ունենան պտուղները բացառիկ ձևով և խանգարեն աղքատներին ուտել դրանից, մինչ իրենց հայրը, մահանալուց առաջ, տնկել էր դրա պտուղներից, աղքատների համար):

18) Առանց որևէ բացառություն անելու (այսինքն, առանց թույլատրելու աղքատներին վերցնելու բաժինը, որ իրենց հայրն է հատկացրել և առանց ասելու: “Ինչապա, “Եթե Ալլահը Ցանկանա”):

19) Այնուհետ, անցավ դրա վրա (այգու), այցելություն (կրակ) ձեր Տիրոջից, (գիշերը և արեց այն), մինչ նրանք քնած էին:

20) Այսպես, (այգին) մինչ առավոտ դարձավ սև (այրված), ինչպես ձյուր, մութ գիշերը (ամբողջովին ավերակներով):

21) Այնուհետ, նրանք կանչեցին, մեկը մյուսին, հենց բացվեց առավոտը:

22) (Ասելով): “Գնա (վաղ) քո վարելահողը, մինչ դեռ առավոտ է, եթե դու ցանկանում ես մաքրել (պտուղները):”

23) Այսպիսով, նրանք հեռացան (նրազորեն), ցածրեցնելով իրենց ձայները:

24) Ասելով: “Ոչ մի Միսկին (կարիքավոր մարդ) չի մտնի նրանց մոտ այնտեղ (այգի) այսօր:”

25) Եվ նրանք գնացին առավոտյան ուժեղ (և անարդար) մտադրությամբ (որոշելով կանխել աղքատներին պտուղ վերցնելուց, այգուց) կարծելով, որ նրանք ունեն իշխանություն (այսինքն, նրանք լիարժեք էին դարձրել համոզվածությունը և փաստապարտությունը իրենց ուժերին):

26) Բայց, երբ նրանք տեսան այդ (այգին), նրանք ասացին: “Իրոք, մենք շեղվել ենք (մենք կորցրել ենք մեր ուղղին և եկել ենք ուրիշ այգի, ոչ մերը):”

27) (Այնուհետ, երբ նրանք համոզվեցին, նրանք փաստորեն իրենց այգում էի, նրանք ասացին), “Իրոք, մենք զրկվել ենք (պտուղներից, մեր փաստապարտությունների շնորհիվ):”

28) (Այնուհետ) նրանց միջից ավելի արդարը ասաց. “Ես չասացի ձեզ. Ինչու դուք չեք մեծարել (Ալլահը, հեռու է ամեն փաստապարտությունից, որ դուք, ունեիք և շնորհակալություն ասեիք Նրան այնի համար, ինչ Նա տվել էր ձեզ, և փնտրեիք Նրա թողությունը և ասեիք “Ինչապա”, “Եթե Ալլահը ցանկանա”, անելով ձեր ցանկությունը ըստ Ալլահի ցանկության: Այա, սրանցից ոչ մի բան չէր պատահի):”

29) Նրանք ասացին (մեղանչելով): “Փառք մեր Տիրոջը (ինչ որ կատարվում է մեզ հետ, մենք արժանի ենք): Մենք, իրոք, վատ արարքներ անողներ ենք:”

30) Այնուհետ, նրանք շրջվեցին մեկը մյուսի դեմ, մեղադրելով:

31) Նրանք ասացին. “Անե՛ծք լինի մեզ: Իրոք, մենք հանցագործներ էինք (խանգարելով աղքատներին և չինազանդվելով Ալլահին):”

32) Մենք հուսով ենք, որ մեր Տերը կտա մեզ փոխարենը (այգի) ավելի լավ, քան այդ (այն բանից հետո, երբ մենք ընդունել ենք մեր մեղքերը և մեղանչել ենք Նրան): Իրոք, մենք շրջվել ենք դեպի մեր Տերը (հուսալով բարին, որ Նա կների մեր մեղքերը և կպարգևատրի մեզ Հանդերձյալ կյանքում):”

33) Այսպիսին է պատիժը (այս կյանքում մարդկանց համար, ովքեր անհնազանդ են Ալլահին և չեն տալիս բաժինը, որ Ալլահը նշել է աղքատներին, ունեցվածքից), բայց,

իրոք, շետագա Կյանքի պատիժը ավելի մեծ է (*սահմակեցուցիչ*), եթե նրանք, միայն իմանալին (*նրանք կշրջվելին դրա ամեն պատճառներից*):»

34 «Իրոք, բարեպաշտների համար, կան Այգիներ հրճվանքի (*Դրախտ*), իրենց Տիրոջ հետ:»

35 «Արդյոք ք (*հնարավոր է, որ*) Մենք այդ դեպքում վերաբերվենք Մուսուլմաններին (*հավատացյալներին Բուլամական Միաստվածության, առաքինի արարքներ անողների*), ինչպես հանցագործներ (*բացվապատվածներ և անհավատներ, և այլն*):»

36 «Ինչ է կատարվում ձեզ հետ: Ինչպես ս եք դատում դուք (*այսպիսի անարդար դատաստան, հավասարեցնելով արարքնուն անինսականի հետ*):»

37 «Կամ ունե ք դուք (*Աստվածային*) Գիրք, որտեղից դուք սովորել եք (*ինչ դուք ասեք, որ արժանին հավասար լինի անարժանի*):»

38 «(Եվ դուք սովորել եք), որ դուք այնտեղ կունենաք ամենը, որ դուք րնտրել էք:»

39 «Կամ, դուք ունե ք երդում Մեզանից, հասնելու Հարության Օրը, որ ձերը կլինի, ինչ դուք դատել եք:»

40 «(Օվ, Մարգարե) հարցրու նրանց (*կրապաշտներին*), նրանցից ով կոխմակայի դրա երաշխիքին (*պահանջիր*):»

41 «Կամ, ունե ն նրանք “գուզընկերներ” (*կեղծ աստվածներ, ուլքեր կերաշխավորեն ինչ նրանք կպահանջեն*): Ապա, թող նրանք բերեն իրենց “գուզընկերներին”, եթե նրանք ճիշտ են:»

42 «(Հիշեք) Օրը (*Հարության*), երբ Փայլը (*Ալլահի*) (*Որին ոչինչ նման չէ*) կսփռվի առանց որևէ բանի և նրանց կկանչեն խոնարհելու նրան (*Ալլահին*), բայց նրանք, (*փարիսեցիները, և նրանք, ուլքեր աղոթում են ցուցադրելու կամ վաստակելու լավ համբավ*) ի վիճակի չեն լինի անել այդպես (*որովհետև նրանց մեջքը կլինի ուղիղ - մեկ կտոր - և ի վիճակի չեն լինի խոնարհվել*):»

43 «Նրանց աչքերը կլինեն ներքև և անպատվությունը կձածկի նրանց; նրանց սովորաբար կանչում էին (*միասնական աղոթքի մզկիթ, աշխարհիկ կյանքում*) խոնարհելու իրենց (*ներկայացնելու աղոթքներ*), մինչ նրանք առողջ էին (*բայց, նրանք չէին անում*):»

44 «Այսպիսով (*Օվ Մուհամեդ*) թույլ տուր Ինձ (*գործել*) Միայնակ, ով գրպարտում է այս Հայտարարությունը (*Դուրանը*): Մենք (*կավելացնենք նրանց ունեցվածքը և երեխաները, որպեսզի*) աստիճանաբար

خَشِيعةً أَبْصَرَهُمْ تَهْقَمَهُمْ ذُلَهُ وَقَدْ كَانُوا يَدْعُونَ إِلَى السُّجُودِ وَهُمْ سَلِيمُونَ ﴿٤٣﴾ فَذَرْنِي وَمَنْ يَكْذِبْ بِهَذَا الْحَدِيثِ سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٤﴾ وَأَمْ لِي لَمْ يَأْنِ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿٤٥﴾ أَمْ تَسْتَأْجِرُهُمْ أَجْرًا فَمِهِمْ

مِنْ مَعْرَمٍ مُتَقَلَّبُونَ ﴿٤٦﴾ أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ ﴿٤٧﴾ فَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْحُوتِ إِذْ نَادَى وَهُوَ مَكْظُومٌ ﴿٤٨﴾ لَوْلَا

أَنْ تَذَكَّرْنَا نِعْمَةً مِنْ رَبِّكَ لَنُبْدِيَ الْعُرَاءَ وَهُوَ مَذْمُومٌ ﴿٤٩﴾ فَأَجْنِبْهُ رَبِّهُ فَجَعَلَهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٥٠﴾ وَإِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيَلْفُوكُنَّ بِأَبْصَرِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ ﴿٥١﴾ وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٥٢﴾

سُوْرَةُ الْحَجَّازِ ﴿٥٢﴾

سُوْرَةُ الْحَجَّازِ ﴿٥٢﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَاقَةَ ﴿١﴾ مَا الْحَاقَةَ ﴿٢﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَةَ ﴿٣﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ وَعَادٌ بِالْقَارِعَةِ ﴿٤﴾ فَأَمَّا ثَمُودُ فَأَهْلِكُوا بِالطَّاغِيَةِ ﴿٥﴾ وَأَمَّا

عَادٌ فَأَهْلِكُوا بِرِيحِ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ ﴿٦﴾ سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَمْعَ لَيَالٍ وَتَمَنِيَةً أَيَّامٍ حُسُومًا فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَى كَأَنَّهُمْ أُعْجَازٌ مُنْخَلٍ حَاوِيَةٍ ﴿٧﴾ فَهَلْ تَرَى لَهُمْ مِنْ بَاقِيَةٍ ﴿٨﴾

բերենք նրանց պատժի, որտեղից նրանք չգիտեն (*այսինքն. Որ այդ բարիքները պատճառ են իրենց աղետի*):»

45 «Եվ ես կպարզեմ նրանց հետաձգում (*Ես կավելացնեմ իրենց կյանքի տևողությունը, այնպես որ նրանք ավելացնեն իրենց մեղքերը*): Իրոք, Իմ Օրագիրը հզոր է:»

46 «Կամ արդյոք ք դու (*Օվ Մուհամեդ*), խնդրել ես նրանց որևէ (*աշխարհիկ*) մղում (*փոխանցելու նրանց Ալլահի Ուղերձը*), այնպես, որ նրանք ծանրորեն կապվեն պարտքով (*կամ այն է, որ նրանք մերժու մ են ճշմարտությունը վախենալով վճարել որևէ պարզև դրա համար. Ոչ, այդ այդպես չէ մինչ չխնդրել որևէ պարզև նրանցից և դու սպասում ես քո պարզևը միայն Ալլահից*):»

47 «Կամ արդյոք ք նրանք ունեն (*զիտելիք*) անտեսանելիի, և այսպիսով, նրանք գրում են (*ըստ դրա, ինչ նրանք պահանջում են, որ նրանք ավելի լավ են քան բարեպաշտները*):»

48 «Այսպիսով, սպասեք համբերությամբ ձեր Տիրոջ Որոշմանը (*այսինքն, որ Նա սովել է նրանց ավելին, կյանքի ժամանակ, տալով հետաձգում - մի որոշ ժամանակ -*

Քաջ, այն այլ ինչ է, քան շիշատակում բոլոր աշխարհներին:»

Մուրա 69 Այ-Հակկահ

Անխուսափեհին

Այլահի Անուևոլ Առ-Ռահման (Ամենաարեգութ), Առ-Ռահիմ (Ամենադորամած)

1 «Անխուսափելի (այսինքն, Հարության Օրը, երբ պատիժը անհավատների, տեղի կունենա, մինչ աշխարհիկ կյանքում նրանք չէին սպասում դրան):»

2 «Ի նչ է Անխուսափելին (Ինչպե՛ս կլինի Հարության Օրը, քստ հանգամանքների):»

3 «Եվ ինչպե՛ս դու կլիմանաս (Օվ, Մարգարե), ինչ է անխուսափելին (մեծ սարսափը, որ կլինի այդ Օրը):»

4 «(Ժողովուրդը) Թամուրի (Մարգարե Սալեհի ժողովուրդը) և Ադերը (Մարգարե Հուդի ժողովուրդը) զրպարտեցին Այ - Քարիան (Դատաստանի եկող ժամը):»

5 «Ինչ վերաբերվում է Տամուդին, նրանք ոչնչացան հզոր գոյությունով:»

6 «Եվ, ինչ վերաբերվում է Ադին, նրանք ոչնչացան ցուրտ, կատաղի քամու հուժկու մրմռոցից:»

7 «Որը (Այլահը) պարտադրեց նրանց յոթ գիշեր և ութ օր անընդմեջ, այնպես, որ դու կարող էիր տեսնել մարդկանց պատկած, գահընկեց (մեռած), կարծես, եթե, նրանք սկսեմեջ կոճղեր էին արմավենու:»

8 «Դու տեսնու մ ես որևէ մեկին մնացած նրանց միջից (առանց դադարեցվելու):»

9 «Եվ Ֆիրաունը (Փարաֆոնը), և նրանք, նրանից առաջ, և քաղաքները բեկանված (Մարգարե Լուրի ժողովրդի քաղաքները) մեղք գործեցին:»

10 «Եվ նրանք անհնազանդ եղան իրենց Տիրոջ Մարգարեյին, այսպիսով, Նա բռնեց նրանց կատաղորեն (Նա իջեցրեց նրանց վրա հզոր պատիժ):»

11 «Իրոք, երբ ջուրը (Նոյի Ջրհեղեղը) հոսեց (ամենի վրա), Մենք տարանք ձեզ (վարդկություն) նավը (Նոյան Տայանը):»

12 «Այնպես, որ Մենք դարձրել ենք այդ (հավատացյալների փրկության պատահար և խորտակում անհավատների) զգուշացում ձեզ համար և այնպես, որ այն պահպանվի ականջներով, որ հասկանան և պահպանեն այն, (հաջորդ սերունդներին պատմությունների միջով):»

13 «Հետո, երբ Շոշուրը (Շեփոքը) կհնչի (Հրեշտակի կողմից) մեկ փչոցով (առաջինը, որը կնշանակի աշխարհի վերջը):»

وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ، وَالْمُؤْتَفِكَتْ بِالْمُخَاطَبَةِ ﴿٩﴾ فَصَوَّرَ رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخْذَةً رَابِيَةً ﴿١٠﴾ إِنَّا لَمَّا طَغَا الْمَاءُ حَمَلَتُ كُرِّي فِي الْحَارِيَةِ ﴿١١﴾ لِنَجْعَلَهَا لِكُرْبَدِكُمْ وَنَعِيهَا أَذُنًا وَعِيبَةً ﴿١٢﴾ وَإِذَا نَفَخَ فِي الصُّورِ نَفْحَةً وَاحِدَةً ﴿١٣﴾ وَجَمَلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكْنَادَكُ وَاحِدَةً ﴿١٤﴾ فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿١٥﴾ وَانشَقَّتِ السَّمَاءُ فِي يَوْمِئِذٍ وَاهِيَةً ﴿١٦﴾ وَالْمَلِكُ عَلَى أَرْجَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَنِيَةً ﴿١٧﴾ يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَى مِنْكُمْ خَافِيَةٌ ﴿١٨﴾ فَأَمَّا مَنْ أَوْقَفَ كَنِبَةً، بِسَمِينِهِ، فَيَقُولُ هَؤُلَاءِ أَقْرَبُ وَأَكْنَبَةُ ﴿١٩﴾ إِنِّي طُنْتُ أَنْتِ مُنْقِي حَسَابِيَةَ ﴿٢٠﴾ فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ﴿٢١﴾ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿٢٢﴾ قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ ﴿٢٣﴾ كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا آسَفْتُمُ فِي الْأَيَّامِ الْغَالِيَةِ ﴿٢٤﴾ وَأَمَّا مَنْ أَوْقَفَ كَنِبَةً، بِسَمَالِهِ، فَيَقُولُ بَلَيْتَنِي لَوْ أَوْتُ كَنِبِيَةَ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ آدُرُ مَا حَسَابِيَةَ ﴿٢٦﴾ بَلَيْتَهَا كَانَتِ الْقَاضِيَةَ ﴿٢٧﴾ مَا أَغْنَى عَنِّي مَالِيَةَ ﴿٢٨﴾ هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِيَةَ ﴿٢٩﴾ خَذُوهُ فَعَلُوهُ ﴿٣٠﴾ لَمَّا جَمِيعَ صَلَوُهُ ﴿٣١﴾ ثُمَّ فِي سُلَيْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَعْوُونَ ذَرَاعًا فَاكْتُكُوهُ ﴿٣٢﴾ إِنَّهُ، كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ ﴿٣٣﴾ وَلَا يَحْضُ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ ﴿٣٤﴾

ձեր հաղթանակին), և մի եղեք ինչպես ուղեկցորդներ ձկան (Հովհաննեսը, ով համբերատար չէր և առանց թույլտվության Այլահից, նա լքեց իր քաղաքը, հիասթափված և վրդովված, որովհետև նրանք չէին ընդունել նրա Ուղերձը) – երբ, նա կոչում էր (Մեզ) (այսինքն, նա կոչում էր Մեզ, իր ժողովրդին արագ պատժի), երբ նա խորը ցասման մեջ էր (իր ժողովրդի վրա):»

39 «Արդյոք, Ողորմությունը (Գութը) իր Տիրոջից չհասավ նրան, նա դուրս գցվեց (կետի ստամոքսից) մերկ (աղետալի) ցամաք, մինչ նրան մեղադրում էին (հեռանալու համար, առանց Այլահի Թույլտվության, բայց Այլահը ընդունեց նրա քավությունը և առաջարկեց միջոցներ նրա բուժման համար):»

30 «Այնուհետ, նրա Տերը ընտրեց նրան (բարձր դիրքի, վերադարձնելով նրա առաքելությունը նրան) և դարձրեց նրան բարեպաշտների շարքերը:»

31 «Եվ, իրոք, նրանք, ովքեր չեն հավատացել, համարյա, կստիպեն ձեզ սահել իրենց աչքերով (ատելության միջոցով) երբ, նրանք լսեցին Հիշատակումը (Նուրանը), և նրանք սասցին. “Իրոք, նա (Մուհամեդը) խելագար է:”»

14 « Եվ երկիրը և լեռները կբարձրանան (կշարժվեն իրենց տեղերից), և կփշրվեն մեկ անհատական ջախջախումով: »

15 « Այնուհետ, այդ Օրը կլինի (Մեծ) Իրադարձություն (այսինքն, Հարություն) տեղի կունենա »

16 « Եվ երկինքը կլինի առանձին վարձակալված, քանի որ, այդ Օրը այն (երկինքը) թույլ կլինի (թույլ, երերուն և պատռված): »

17 « Եվ հրեշտակները կլինեն կողքերին, և կպահեն Գահը ձեր Տիրոջ, նրանց վերևում (բոլոր հրեշտակները) այդ Օրը, ութը (հրեշտակ): »

18 « Այդ Օրը, դուք (Օվ, մարդիկ) կբերվեք Դատաստանի (ձեր Տիրոջ առջև), և ոչ մի գաղտնիք ձեզանից չի թաքցվի: »

19 « Հետո, ինչ վերաբերում է նրան, ում կտրվի իր Գիրքը (արձանագրություններով իր արարքների) իր աջ ձեռքում, կասի (ուրախ): “Ահա, Կարդա իմ արձանագրությունը: »

20 « Իրոք, ես հավոզված էի (իմ աշխարհիկ կյանքի ընթացքում), որ ես կհանդիպեմ (Դատաստանի Օրը) իմ Հաշվին (Ես կստանամ իմ պարզը): »

21 « Այսպիսով, նա կլինի հաճելի կյանքում: »

22 « Երանելի Իրախ: »

23 « Որի պտուղները փնջերով կլինեն ներքև և մոտիկ (հեշտ հասանելի): »

24 « (Նրանց կասեն) “Մնվեք և ըմպեք հեշտությամբ (առանց անհանգստանալու, որ սնունդը կարող է վնասել ձեզ, և առանց միզելու կամ մաքրվելու), այն (բարիքի) համար, որ դուք արել եք առաջ, անցյալ օրերի ընթացքում (աշխարհիկ կյանքի ընթացքում): »

25 « Բայց, ինչ վերաբերվում է նրան, ում կտրվի նրա Գիրքը ձախ ձեռքում, նա կասի (սփստանալով): “Ես երանի էի տալիս, որ ինձ չէր տրվել իմ Գիրքը: »

26 « “Եվ, որ Ես երբեք չիմանայի որքան է իմ Հաշիվը:” »

27 « “Կարող եր լինել, որ այն (իմ մահը) լիներ իմ ավարտը (այսինքն, Ես հուսով էի, որ ես չէի վերադառնա ետ, հարություն ածած): »

28 « “Իմ ունեցվածքը շահ չի տվել ինձ (ոչ էլ, պաշտպանել է ինձ որևէ բանում, Այլահի պատժից): »

29 « “Իմ հզորությունը (և փաստարկները պաշտպանելու ինքս ինձ) հեռացել է ինձանից:” »

30 « (Կասվի Կրակի պահապան հրեշտակներին:) “Բռնեք նրան և շղթայեք նրան (իր ձեռքերը իր պարանոցին): »

Arabic text from Surah Al-Munafiqun with numbered verses 31-40. The text is enclosed in a decorative border with the title 'سُورَةُ الْمُؤْمِنِينَ' and the number '70'.

Arabic text from Surah Al-Munafiqun with numbered verses 41-50. The text is enclosed in a decorative border with the title 'سُورَةُ الْمُؤْمِنِينَ' and the number '70'.

31 « “Այնուհետ, գցիր նրան բոցավառվող Կրակ, այրելու այնտեղ:” »

32 « “Այնուհետ, տեղադրեք նրան շղթայում, որի երկարությունը յոթանասուն կանգուն է:” »

33 « Իրոք, նա սովոր է չհավատալ Այլահին, Սմենահզորին: »

34 « Եվ չի կոչել (մարդկանց իր աշխարհիկ կյանքի ընթացքում) կերակրելու արքատներին: »

35 « Այսպիսով, չկա ընկեր նրա համար այստեղ, այս Օրը, (պաշտպանելու նրան պատժից): »

36 « Ոչ էլ որևէ սնունդ, բացի արտահոսքից վերքերի (Դժոխքի Կրակի բնակիչների մաշկերից): »

37 « Որը, ոչ ոք չի ուտի, բացի մեղավորներից (ովքեր, պնդում են իրենց անհավատությունը): »

38 « Այսպիսով, ես երզվում են այնով, ինչ որ դուք տեսնում եք: »

39 « Եվ այնով, ինչ դուք չեք տեսնում (անտեսանելիով): »

40 « Այդ իրոք, առաքինի Մարգարեյի խոսքն է (այսինքն, Սուրբ Ղուրանը

11 ۞ يَصْرُوهُمْ يَوْمَ الْمَجْزُمِ لَوْ فَتَدَىٰ مِنْ عَذَابٍ يَوْمَئِذٍ بِسَبِّهِ ۝
 12 ۞ وَصَنَعَتْهُ، وَأَخِيهِ ۝ وَفَصَّلَتْهُ الَّتِي تُوْبِيهِ ۝ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ
 13 ۞ جَمِيعًا ثُمَّ نَبِّئِهِ ۝ كَلَّا إِنَّمَا لَطَىٰ ۝ نَزَاعَةَ اللَّسَوَىٰ ۝ تَدْعُوا
 14 ۞ مَنْ أَدْبُرَ نَوْكَوٰ ۝ وَجَمَعَ فَأَوْعَىٰ ۝ ۝ إِنَّا لَإِنْسَنُ خُلُقٍ هَلُوعًا
 15 ۞ إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ رُوعًا ۝ وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا ۝ إِلَّا
 16 ۞ الْمُصَلِّينَ ۝ الَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ ۝ وَالَّذِينَ فِي
 17 ۞ أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ ۝ لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ۝ وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ
 18 ۞ بَيَّوْمِ اللَّيْلِ ۝ وَالَّذِينَ هُمْ مِنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ۝ إِنَّ عَذَابَ
 19 ۞ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ ۝ وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ۝ إِلَّا عَلَىٰ
 20 ۞ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ۝ فَمَنْ ابْتَغَىٰ وَرَاءَهُ
 21 ۞ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ۝ وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رِعُونَ
 22 ۞ وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَتِهِمْ قَائِمُونَ ۝ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ
 23 ۞ أُولَٰئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُّكْرَمُونَ ۝ فَالَّذِينَ كَفَرُوا قَبْلَكَ مُهْطِعِينَ
 24 ۞ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِينَ ۝ أَطِيعَ كُلٌّ أَمْرِي مَتَمَّ
 25 ۞ أَنْ يَدْخُلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ ۝ كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِمَّا يَعْلَمُونَ ۝

Ալլահի խոսքն է, ընթերցված պատվելի Մարգարեյից, Մուհամեդից: 》

- 41 》 Եվ այն բանաստեղծի խոսք չէ. քիչ է, որ դուք հավատում եք: 》
- 42 》 Ոչ էլ այն գուշակի խոսք է. քիչ է, որ դուք հիշում եք (այսինքն, ստածիր և հիշիր տարբերությունը գուշակի խոսքերի և Մարգարեյի խոսքերի միջև): 》
- 43 》 (Այն) Լուսաբանում է իջեցված (Երկրի վրա) աշխարհների Տիրոջից (մարդկության, ջինների և ասենի, որ գոյություն ունի): 》
- 44 》 Եվ, եթե նա (Մուհամեդը), վերագրել էր կեղծ (տույնիսկ), որոշ ասածներ մեզ (Ալլահ): 》
- 45 》 Մենք, անշուշտ, կրոնեյինք նրան (մրեժի համար) հզորությամբ: 》
- 46 》 Եվ, այնուհետ, Մենք իսկապես կկորեյինք նրա սրտի երակը (աորտան, որը պատճառում է անմիջական մահ): 》
- 47 》 Եվ, ձեզանից ոչ ոք չի կարող խանգարել (Մեր պատժից), նրան: 》
- 48 》 Եվ, իրոք, այս (Ղուրանը) Հիշեցում է (նգուշացում) բարեպաշտների համար: 》
- 49 》 Եվ իրոք, Մենք գիտենք, որ կան ոմանք ձեր մեջ, ովքեր զրպարտում են (Ղուրանը, չնայած, նրա նշանների պարզության): 》

50 》 Եվ, իրոք, այն (այս Ղուրանը) կլինի վիշտ, անհավատների համար (Չրախտի կորուստի համար, Հարության Օրը): 》

51 》 Եվ իրոք, այն (այս Ղուրանը) բացարձակ ճշմարտություն է համոզվածությամբ: 》

52 》 Այսպես, փառաբանիր (և զավաբանիր) Քի Տիրոջ Անունը, Այ-Մզիմ (Ամենահզոր): 》

Մուրա 70 Մաարիջ

[Ուղղիների Վերեօնեռո]

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաբարեգութ), Առ-Ռահիմ (Ամենազորասած)

- 1 》 Հարցատուն (անհավատը) կոչող (Ալլահին) տանջանքի համար (որը կատարվում է իրեն և իր ժողովրդին, որպես մարտահրավեր Մուհամեդին), (տանջանք), որը իսկապես մոտ է կատարվելուն: 》
- 2 》 Անհավատներին (այն կկատարվի) և ոչ ոք (և ոչինչ) չի կարող կասեցնել այն: 》
- 3 》 Ալլահից, Վերեքների ուղղիների Տիրոջից: 》
- 4 》 Հրեշտակները և Ոգին (Գաբրիելը), բարձրացան առ Նա մի Օր, որի տևողությունն է դրանից հիսուն հազար տարի: 》
- 5 》 Այսպիսով, եղեք համբերատար (Օվ, Մուհամեդ, ծաղրանքով և նրանց շտապողականությամբ Պատժի համար), գեղեցիկ համբերությամբ (այսինքն, առանց հուսահատվելու, և առանց ուղղելու ձեր բողոքները որևէ մեկին, բացի Ալլահից): 》
- 6 》 Իրոք, նրանք տեսնում են այն (տանջանքը), հեռու (նրանք կարծում են, այն երբեք չի պատահի նրանց): 》
- 7 》 Բայց, Մենք տեսնում ենք այն շուտով (այն, անպատճառ կկատարվի): 》
- 8 》 Օրը, երբ երկինքը կլինի, ինչպես երացող նավթի մնացուկ: 》
- 9 》 Եվ լեռները կլինեն ինչպես գունավոր գզգզված բուրդ: 》
- 10 》 Եվ ոչ մի ընկեր չի հարցնի ընկերոջը (նրա իրավիճակի մասին, որովհետև, նա զբաղված կլինի իր գործերով): 》
- 11 》 Նրանք տեսնում են նրանց (այսինքն, յուրաքանչյուրը տեսնում է իր ընկերոջը, եղբորը, հորը, երեխաներին և ընտանիքին, բայց ոչ կիսոսի նրանց հետ, ոչ էլ կյանքի նրանց օգնությունը, քանզի, նրանցից ոչ ոք ի վիճակի չի լինի օգտակար լինելու մյուսին): Հանցագործը (մեղսագործը, անհավատը) կցանկանա գոհարելել իրեն պատժից, այդ Օրվա, իր երեխաներով: 》
- 12 》 Եվ իր կնոջով և իր եղբորով: 》
- 13 》 Եվ նրա ազգականներով, ովքեր ապաստանել են նրան: 》

14 « Եվ ամենը, որը երկրի վրա է, այնպես, որ այն կարողանար փրկել նրան: »

15 «Ոչ, *(այնպես չէ, ինչպես դու ես ցանկանում, որ պետք է փրկել, Օվ անհավատ)*. Իրոք, այն կլինի բոցավառվող կրակը: »

16 «Տանող բռնի ձևով *(այրելով ամբողջովին)* մաշկը գլխի, մարմնի և վերջույթների: »

17 «Կոչելով նրան, ով որ շրջել է իր մեջքը *(Հավատքից)* և հեռացել է *(Ալլահին և Նրա Մարգարեին հնազանդվելուց)* *(այսինքն, Դժոխքը կրդավի. “Օվ, Մուշրիկ (Օվ, բազմաստված, Ալլահի Միակությանը անհավատ), Օվ, Քաֆիր):* »

18 « Եվ դիզել է հարստություն և կուտակել է այն *(պահելու, առանց պարտադիր բարեգործություն տալու):* »

19 « Իրոք, մարդ արարվել է շատ անհամբեր *(անհանգիստ և ազահ):* »

20 « Երբ չարիքը *(որևէ վատ բանը կամ անդրաստությունը)* մոտենում է նրան նա դառնում է գրգռված *(դժգոհ, անհամբեր, վախեցած):* »

21 « Եվ, երբ լավ բանը մոտենում է նրան, նա դառնում է զճուծ *(պահելով այն և չի վատնում բարեգործությամբ):* »

22 « Բացի նրանցից, ովքեր նվիրված են աղոթքներին: »

23 « Նրանք, ովքեր մնում են հաստատուն իրենց աղոթքներում: »

24 « Եվ նրանք, ում ունեցվածքում կա ճանաչված իրավունք *[այսինքն, բաժանման մաս, ինչպես պարտադիր բարեգործությունն է (Ջաքյաթ):* »

25 «Մուրացիկների համար, ովքեր խնդրում են, և զրկվածների *(ովքեր կորցրել են իրենց ունեցվածքը կամ աղքատ են և անաչում են խնդրել):* »

26 « Եվ նրանք, ովքեր հավատում են Հատուցման Օրվան *(Ղատաստանի Օրվան):* »

27 « Եվ նրանք, ովքեր վախենում են իրենց Տիրոջ տանջանքից: »

28 « Իրոք, իրենց Տիրոջ տանջանքը, որից նսխադրոք, ոչ ոք չի կարող ապահով զգալ: »

29 «Եվ նրանք, ովքեր պահպանում են իրենց առաքիանությունը *(այսինքն, Մասնավոր մատերը, անօրինական սեռական գործողություններից):* »

30 «Բացառությամբ իրենց կանանցից կամ նրանցից, ովքեր պատկանում են իրենց աջ ձեռքին *(այսինքն կին ստրուկները)* – ում համար նրանք դատապարտելի չեն: »

31 «Մակայն, ով փնտրում է դրանից գատ, նրանք են, ովքեր սահմանը խախտում են:»

32 « Եվ նրանք, ովքեր պահում են իրենց

վստահությունը և ուխտերը: »

33 « Եվ նրանք, ովքեր հաստատուն են իրենց վկայությունների մեջ*(առանց ստելու, ճշմարտությունը թաքցնելու կամ փաստերը կեղծելու):* »

34 « Եվ նրանք, ովքեր ներկայացնում են իրենց աղոթքները *(Աղոթում են կանոնավոր և պատեհ ժամանակին):* »

35 «Այսպիսիները, կրնակվեն Այգիներում *(Դրախտում)*, պատված: »

36 « Այսպիսով, ինչ է պատահում նրանց հետ, ովքեր չեն հավատում, որ նրանք շտապում են լսել քեզանից *(Օվ Մուհամեդ) (ձգելով իրենց պարանոցները դեպի քեզ և կենտրոնացնելով իրենց աչքերը քեզ վրա, լսելու քեզ, ոչ թե շահույթի համար, այլ մտադրությամբ մեղծելու և ծաղրելու քեզ):* »

37 «*(Նստելով)* խմբերով աջ և ձախ *(քեզանից, Օվ Մուհամեդ)* *(խտնելով և զարմանալով վ):* »

38 « Արդյոք ք նրանցից յուրաքանչյուրը հույս ունի մտնել Հաճույքի Դրախտը: »

39 « Ոչ, այդ այդպես չէ: Իրոք, Մենք արարել ենք նրանց այնից, ինչի մասին նրանք գիտեն *(այսինքն, անարժեք հեղուկ, հետևաբար, ինչպես կարող են նրանք ակնկալել մտնել Դրախտ, բացի իրենց Արաբչի կամքից):* »

40 « Այսպիսով, ես երզվում եմ բոլոր արևածագերի և մայրամուտների Տիրոջով *(ամբողջ երեք հարյուր վաթսուհինգ կետերով արևածագի և մայրամուտի արևելքում և արևմուտքում)*, որ, իրոք, Մենք Ի Վիճակի ենք: »

41 « *(Մենք Ի Վիճակի ենք)* փոխարինել նրանց *(ուրիշներով)*, ավելի լավ, քան նրանք և Մենք չենք ընկնի *(ոչ էլ Մենք անկարող ենք, եթե Մենք ցանկանում ենք այդպես անել, ոչ ոք չի կարող կանգնեցնել Մեզ):* »

42 «Այսպիսով, թող նրանք անձնատուր լինեն իրենց սին գրույցներում և խաղան *(աշխարհիկ կյանքում)*, մինչ նրանք հանդիպեն Օրվան, որը նրանց խոստացել են:»

43 « Օրը, երբ նրանք դուրս կգան գերեզմաններից շտապելով, ինչպես *(աշխարհիկ կյանքում)* նրանք շտապում էին մրցութային կուռքի համար *(այսինքն ինչպես անցյալում, երբ ամեն անգամ նոր կուռք էր ստեղծվել, նրանք շտապում էին առ այն, լինելու արաջիների մեջ, երկրպագելու այն):* »

44 « Իրենց աչքերը խոնարհված վախով և ստորացումով, անպատվությամբ ծածկելով նրանց *(ամբողջովին):* Այս է Օրը, որը նրանց խոստացել են: »

فَلَا أُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ إِنَّا لَقَدِرُونَ ﴿٤٠﴾ عَلَيَّ أَنْ تَبْدِيلَ حَيْرَاتِهِمْ
وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ﴿٤١﴾ فَذَرَهُمْ مَخَصُوفًا وَيَلْعَاوُ حَتَّى يَلْقَاوَهُمْ أَلَّذِي
يُوعَدُونَ ﴿٤٢﴾ يَوْمَ نَخْرُجُ مِنْ لَاجِبَاتِ سَرَاكَاثِهِمْ إِلَى نَصِيبِ يَوْضُونَ
﴿٤٣﴾ خَشِيعَةً أَبْصَرُهُمْ تَرَهِفُهُمْ ذَلِكَ الْيَوْمِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿٤٤﴾

سُوْرَةُ نُوْحٍ ﴿٧١﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١﴾ قَالَ يَقَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٢﴾ أَنْ أَعْبُدُوا
اللَّهَ وَأَتَّقُوهُ وَأَطِيعُوا ﴿٣﴾ يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرْكُمْ
إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى إِنْ أَجَلَ اللَّهُ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ
﴿٤﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا ﴿٥﴾ فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَايَ إِلَّا
فِرَارًا ﴿٦﴾ وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصْوَعًا
فِي مَا ذُنُوبِهِمْ وَاسْتَعْشَوْا نِيَابَهُمْ وَأَصْرُوا وَاسْتَكْبَرُوا اسْتِكْبَارًا
﴿٧﴾ ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جَهَارًا ﴿٨﴾ ثُمَّ إِنِّي آتَيْتُ لَهُمْ وَاَعْرَضَتْ
لَهُمْ إِسْرَارًا ﴿٩﴾ فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا ﴿١٠﴾

Սուրա 71 Նուհ [Նու]

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաբարեգույն),
Առ-Ռահիմ (Ամենաողորմած)

- 1 «Իրոք, Մենք ուղարկեցինք Նուին իր ժողովրդին (այսելով): “Զգուշացրու քո ժողովրդին, մինչ կգա նրանց ցավոտ տանջանքը:”
- 2 «Նա ասաց. “Օ իմ ժողովուրդ: Իրոք, են զգուշացրում են ձեզ (ով զգուշացնում է) պարզորոշ:”
- 3 «Որ դուք պիտի երկրպագեք Ալլահին (Միայն), վախեցեք Նրանից (այսինքն, Նրա պատժից, և եղեք պարտական Նրան), և հնազանդվեք ինձ:»
- 4 «(Եվ այնուհետև) Նա (Ալլահը) կների ձեզ ձեր մեղքերը և կհետաձգի ձեզ (ձեր մահը) նշանակված ժամանակ: Իրոք, երբ նշանակված ժամանակը, սահմանված Ալլահից, հասնում է (այսինքն, մահը), այն չի հետաձգվի, եթե դուք միայն իմանայիք (դուք կշտապեցիք առ հավատք և հնազանդություն):»
- 5 «Նա ասաց. “Օ իմ Տեր. Իրոք, ես կոչել եմ իմ ժողովրդին գիշեր և ցերեկ (այսինքն,

գաղտնի և բացահայտ, նրանց ընդունելու Իսլամական Միաստվածության Դոկտրինը)»

- 6 «“Բայց իմ բոլոր կոչերը ոչինչ չավելացրեց նրանց, բացի պայքարից (ճշմարտությունից):”
- 7 «“Եվ իրոք, ամեն անգամ ես կոչում եմ նրանց (հավատալու Քեզ, այնպես, որ նրանց հավատքը կարող է պատճառ լինել), որ Դու կարողանաս ներել նրանց, նրանք մտնում են իրենց մատները իրենց ականջները, ծածկում են իրենց, իրենց իսկ հագուստներով, և հաստատուն են (իրենց մերժման մեջ), և մեծարում են իրենց հպարտությամբ:”
- 8 «“Այնուհետ, իրոք, ես կոչեցի նրանց բացահայտ (բարձրաձայն):”
- 9 «“Այնուհետ, իրոք, ես կոչել եմ նրանց (երբեմն) հրապարակալորեն (բարձրաձայն) և (մեկ ուրիշ անգամներ) ես դիմել եմ նրանց անհատապես (գաղտնի):”
- 10 «“Ես ասացի (նրանց): ‘Խնդրեք թողություն ձեր Տիրոջից, իրոք, Նա Ամենաներողն է,»
- 11 «Նա անձրև կուրարկի ձեզ առատությամբ:”
- 12 «Եվ կտա ձեզ աճ հարստությամբ և երեխաներով, և կտա ձեզ այգիներ և կտա ձեզ գետեր:”»
- 13 «Ինչ է պատահել ձեզ: Ինչպես չեք կարող դուք չվախենալ Ալլահի հզորությունից (և Նրա Ուժից):»
- 14 «Մինչ Նա արարում էր ձեզ (տարբեր) փոփոխություն (այսինքն, սկզբում Նույթի, այնուհետև՝ Ալլահի և հետո Մուրհախի):»
- 15 «Դուք չեք տեսնում, ինչպես է Ալլահը արարել յոթ երկինքները նույնական շերտերով, մեկը մյուսի վերև:»
- 16 «Եվ դարձրել է լուսինը (արտացոլող) լույս այնտեղ, և դարձրել է արևը (այրվող) լամպ (լուսի և տարրության աղբյուր):»
- 17 «Եվ Ալլահը բերել է ձեզ (ձեր առաջին նախնին - Ադամը) (փոշուց) երկրից:»
- 18 «Վերջում, Նա կվերադարձնի ձեզ դրան (երկրին), և Նա կբերի ձեզ այնուհետև (կրկին Հարության Օրը):»
- 19 «Եվ Ալլահը դարձրել է ձեզ համար երկիրը լայն տարածություն, ինչպես գորգ (ձեզ համար բնակվելու այնտեղ):»
- 20 «Որ դուք կարող եք գնալ այնտեղ լայն ձանապարհներով. (մինչդեռ, եթե Ալլահը չդարձներ երկիրը լայն տարածություն, դուք ի վիճակի չեիք լինի կառուցել ոչ ձանապարհներ, ոչ հաստատուն տներ, և դուք ի վիճակի չեիք լինի սշակել հողը)»
- 21 «Նոյը ասաց. “Իմ Տեր. Նրանք (իմ ժողովուրդը) չեն հնազանդվել ինձ, և հետևել են մեկին (սխալի առաջնորդին),

ում ունեցվածքը և զավակները ոչինչ չեն տվել նրանց, բացի կորուստից (*այսինքն, պատրանք աշխարհիկ կյանքում և պատիժ Հանդերձյալ կյանքում*):

22 «Եվ (*սխալի առաջնորդները*) կառուցել են հզոր հինք:»

23 «Եվ նրանք ասել են (*ժողովրդին*): «Դուք չպետք է լքեք ձեր աստվածներին, ոչ էլ դուք պետք է լքեք Վադին, ոչ էլ Սուվային՝, ոչ էլ Յադութին, ոչ Յաուքին, ոչ Նաարին՝ (*Մրանք կուրքերի անուններ են, որոնց, նրանք սովոր էին երկրպագել Ալլահի փոխարեն, որը ստացվում է առաքինի մարդկանց անուններից, որոնց, իրենց մահից հետո, իրենց մարդիկ վերածել են պատկերների և արձանների, այնպես որ խրախուսեն մարդկանց առ Ալլահի հնազանդության: Ժամանակի ընթացքում, մարդիկ սկսեցին երկրպագել այդ արձանները և պատկերները*):»

24 «Եվ, իրոք նրանք շատերին շեղել են: Եվ (*Օվ, Ալլահ*): Մի պարզիկ աճ անարդար մարդկանց (*անհավատներին, բազմաստվածներին և սխալ գործողներին*), բացի սխալից:»

25 Իրենց մեղքերի պատճառով նրանք խորտակվել են, այնուհետ մտել են Կրակ: Եվ նրանք, ոչ որի չգտան օգնելու իրենց, Ալլահից բացի»

26 Եվ Նուրը ասաց: «Իմ Տեր. Մի թող անհավատներից որևէ մեկին կենդանի երկրի վրա (*թափառելու*):»

27 «Շոթ Դու լքես նրանց, նրանք սխալ ուղղու կդնեն Քո ստորուկներին, և նրանք չեն ծնի ոչինչ, բացի թույլ անհավատներից:»

28 «Իմ Տեր: Ներիր ինձ, և իմ ծնողներին, և նրան, ով մտել է իմ տուն ինչպես հավատացյալ, և բոլոր հավատացյալ տղամարդկանց և կանանց: Եվ մի պարզիկ աճ անարդար մարդկանց, բացի ավերումից:»

Սուրա 72 Ալ – Ջին

[Ջիններ]

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (*Ամենաարեգույթ*), Առ-Ռահիմ (*Ամենաողորմած*)

1 «Ասա (*Օվ, Սուրաներ*): «Ինձ հայտնվել է, որ մի խումբ (*երեքից տաս հաշվով*) ջիններից լսեցին (*այս Դուրանք*): Նրանք ասացին. «Իրոք, մենք լսել ենք հոյակապ Դուրան (*այսինքն, Ընթերցումը*):»

2 «Այն առաջնորդում է Ճիշտ, ուղղի և մենք հավատացել ենք դրան, և մենք երբեք չենք միացնի (*երկրպագության մեջ*) որևէ բան, մեր Տիրոջ (*Ալլահի*) հետ:»

يُرْسِلُ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا ۝۱۱ وَيُمْدِدْكُمْ بِأَمْوَالٍ وَيُنِينَ وَيَجْعَلْ لَكُمْ جَنَّاتٍ وَيَجْعَلْ لَكُمْ أَنْهَارًا ۝۱۲ مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا ۝۱۳ وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا ۝۱۴ أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَمَوَاتٍ طِبَاقًا ۝۱۵ وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسُ سِرَاجًا ۝۱۶ وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ۝۱۷ ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا ۝۱۸ وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ بِسَاطًا ۝۱۹ لَتَسْتَكَوْا مِنْهَا سُبُلًا وَفَجَاجِمًا ۝۲۰ قَالَ نُوحٌ رَبِّ إِنِّهْمْ عَصَوْتُ وَأَتَّبَعُوا مَنْ لَزَّيْزَةٌ مَا لَهُمْ وَوَلَدُهُمْ إِلَّا خَسَارًا ۝۲۱ وَمَكَرُوا مَكْرًا كَبِيرًا ۝۲۲ وَقَالُوا لَا تَنْزُرَنَّ إِلَهُتَكُمْ وَلَا تَنْزُرَنَّ وَدَا وَلَا سَوْعَاءَ وَلَا يَعْثُونَ وَيَعْثُونَ وَسَمَرًا ۝۲۳ وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا ۝۲۴ مِمَّا خَطَبْتَهُمْ أَغْرَقُوا فَأَدْخَلُوا نَارًا فَالْتَجَدُوا لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْصَارًا ۝۲۵ وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَنْذِرْ عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ دَيَّارًا ۝۲۶ إِنَّكَ إِنْ تَنْدَرَهُمْ يُضِلُّوْا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا أَفْجَارًا كَفَّارًا ۝۲۷ رَبِّ أَعْرِضْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِيَ مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا نَبَارًا ۝۲۸

3 «Եվ Նա, ամենաբարձրյալը, Արքան է մեր Տիրոջ, չունի ոչ կին, ոչ էլ որդի:»

4 «Եվ, որ հիմարը մեր միջի (*այսինքն, Սասանան կամ բազմաստվածը ջինների միջից*) սովորությունն ունի արտահայտվելու ընդդեմ Ալլահի, որը անչափություն է ստի մեջ (*որ, Ալլահը ունի կին և որդի*):»

5 «Եվ, իրոք, մենք կարծեցինք, որ մարդը և ջինը չեն արտաբերի սուտ, Ալլահի դեմ:»

6 «Եվ, իրոք, կային մարդիկ մարդկության մեջ, ովքեր ապաստանել էին արուների հետ ջինների միջից, բայց նրանք (*ջինները*) զարգացրել էին նրանց (*մարդկությանը*) ճշման մեջ (*և մեղքում և հիմարությունում*) (*այստեղ է ուժգին զգուշացում նրա համար, ով փնտրում է օգնություն կախարդներից կամ բախտագուշակներից, կամ ապաստան է ինչորում որևէ մեկից, բացառությամբ Միայն Ալլահից*):»

7 «Եվ նրանք (*մարդկության միջի անհավատները*) կարծեցին ինչպես դուք կարծեցիք (*Օ, ջին*), որ Ալլահը չի հարություն տա որևէ մեկին:»

8 «Եվ, մենք ձգտել ենք հասնել երկինք, բայց գտել ենք այն լցված խիստ պահակներով և

سُورَةُ الْجِنِّ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْءَانًا عَجَبًا ﴿١﴾ يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَتَأْمَنَّا بِهِ. وَلَنْ نُشْرِكَ بِرَبِّنَا أَحَدًا ﴿٢﴾ وَأَنَّهُ كَانَ تَعلَى جَدِّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا ﴿٣﴾ وَأَنَّهُ كَانَ يَقولُ سَؤِهاً عَلَى اللَّهِ شَطَطًا ﴿٤﴾ وَأَنَا ظَننَّا أَن لَنْ نَقولَ إِلَّا نَسْ وَأَلِجْنِ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ﴿٥﴾ وَأَنَّهُ كَانَ رِجالَ مَنِ الْإِنسِ يُعُودُونَ رِجالَ مَنِ الْجِنِّ فَرادِهِمْ رَهَقًا ﴿٦﴾ وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَما ظَننُنا أَن لَنْ يَبعَثَ اللَّهُ أَحَدًا ﴿٧﴾ وَأَنَا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدناها مُلَمَّسَت حَرَسًا شَدِيدًا وَشَهاً ﴿٨﴾ وَأَنَا كُنَّا نَقعُدُ مَنا مَقعِدًا لَلسَمعِ فَمَن يَسْتَمِعِ الآنَ يَجِدْ لَهُ شَهاً بَاصِداً ﴿٩﴾ وَأَنَا لَنا دَرى أَشْرَأَريدَ يَمَن في الْأَرْضِ أَمَرَأادَ رِهم رِهم رِشداً ﴿١٠﴾ وَأَنَا مَنا الصَّالِحُونَ وَمَنا دُونَ ذَلكَ كُنَّا طَريقَ قَداً ﴿١١﴾ وَأَنَا ظَننَّا أَن لَنْ نَعجِزَ اللَّهُ في الْأَرْضِ وَلَنا نَعجِزُهُ هَربًا ﴿١٢﴾ وَأَنَا لَمَّا سَمِعنا المُهدى أَمَنا بِهِ. فَمَن يُؤمِن بِرِبه. فلا يَحْجافُ بِحَسا وَلَا رَهَقًا ﴿١٣﴾

երկնաքարերով (քոցավառ կրակներով):

9 «Եվ իրոք, մենք սովոր ենք նստել (Մուհամեդի Առաքելության առջև) այնտեղ կայաններում (երկնքում), (զողանալու) լսելու, (հրեշտակներից, և այնուհետ, փոխանակել ինչ մենք լսել ենք բախտագուշակներից), սակայն յուրաքանչյուրը, ով (փորձում է) լսել հիմա, կգտնի երկնաքար (այրվող կրակ) հետևող նրան (նայող նրան դարանակալած, որպեսզի այրի նրան):»

10 «Եվ, մենք չգիտենք (ուստի) արդյոք չարք նախատեսված է նրանց համար, ովքեր երկրի վրա են, կամ արդյոք նրանց Տերը նախատեսել է նրանց համար ճիշտ Ուղղի (քանի որ, զսպվածությունը լսելուց երկնաքարերով և հրեշտակներով չի կարող կատարվել, մինչ մեծ պատիժ կգա մարդկանց Ալլահից կամ Մարգարեյից, որը գալիս է առաջնորդությամբ և հայտնությամբ մարդկանց համար):»

11 «Կան մեր միջից ոմանք, ովքեր առաքինի են, և ոմանք, հակառակը, մենք տարբեր կրոնական աղանդի մեջ էինք (այսինքն, մենք խմբեր էինք, որ հետևում էին տարբեր կրոնական դրույթներին):»

12 «Եվ, մենք կարծում ենք (այսինքն, մենք հավատում ենք և համոզվել ենք) որ, մենք չենք կարող խուսափել Ալլահի կամքից երկրում (եթե, Նա ցանկանում է պատժել մեզ), ոչ էլ կարող ենք մենք խուսափել Նրանից թոփաքով (եթե Նա ցանկանա մեզ կանգնել Նրա առջև կամ պատժել մեզ):»

13 «Եվ, իրոք, երբ մենք լսում ենք Առաջնորդումը (այս Ղուրանը), մենք հավատում ենք դրան, և ով հավատում է իր Տիրոջը, չի ունենա վախ, ոչ էլ տհաճություն (իր լավ արարքների պարգևում) կամ անարդարություն (աճ իր մեղքերի պատժում):»

14 «Եվ մեզանից, ոմանք Մուսուլմաններ են (ենթարկված Ալլահի կամքին), և մեզանից ոմանք անարդար են (շեղվել են ճիշտ Ուղղուց): Եվ, ով գրկել է Իսլամ (այսինքն, դարձել է Մուսուլման, ենթարկվելով Ալլահին), ապա, այսպիսինը փնտրել է ճիշտ Ուղղի:»

15 «Եվ, ինչ վերաբերվում է անարդարներին (անհավատներին, ովքեր շեղվել են ճիշտ Ուղղուց), նրանք կլինեն վառելիք Դժոխքին,»

16 «Եվ, եթե նրանք (անհավատները մարդկանցից և ջիններից) հետևեն ճիշտ Ուղղուն (այսինքն, Իսլամին), Մենք հաստատ, կընծաեինք նրանց ջուր (անձրև) առատությամբ (այսինքն, շատ ունեցվածք և բարիքներ):»

17 «Որ, Մենք կարող ենք փորձել նրանց այդ միջոցով (ունեցվածքով, արդյոք, նրանք շնորհակալ կլինեն Ալլահից, այնի համար, ինչ Նա պարգևել է նրանց): Եվ, ով շրջվում է իր Տիրոջ Հիշեցումից (այսինքն, Փառահեղ Ղուրանից – և իրականացնում է ոչ նրա օրենքները և կանոնները), Նա պատճառ կդառնա նրա դաժան տանջանքի մտնելուն (այսինքն, Դժոխք):»

18 «Եվ, մզկիթները Ալլահի (Միակի) համար են. այսպիսով, մի աղերսիր որևէ մեկին Ալլահի հետ:»

19 «Եվ, երբ Ալլահի ստրուկը (Մուհամեդը) սկսեց աղերսել (կամ կանգնեց ոտքի աղերսելով) Նրան (Ալլահին – աղոթքում), նրանք (ջիները) հավաքվեցին նրա շուրջ խմբերի խիտ բազմությամբ, (ինչպես, եթե ամրացված են մեկը մյուսին, և նրանք համարյա, ընկել են նրա վրա) (որպեսզի լսեն Մարգարեյի ընթերցումը):»

20 «Ասա (Օվ, Մուհամեդ). “Իրոք, ես աղերսում եմ միայն իմ Տիրոջը (Ալլահին

Միայն), և ես ոչ յոք չեմ տալիս զուզընկեր Նրա հետ:”»

21 «Ասա (Օվ, Մուհամեդ): “Իմ հզորության մեջ չէ պատճառել ձեզ վնաս (ոչ էլ պաշտպանել որևէ վնասից, որ Ալլահը կանխորոշել է ձեզ համար), կամ բերել ձեզ ճիշտ Ուղղու:”»

22 «Ասա (Օվ, Մուհամեդ): “Ոչ ոք չի կարող պաշտպանել ինձ Ալլահի պատժից (եթե, ես հնազանդ չլինեի Նրան), ոչ էլ կարող եմ ես գտնել մխիթարություն, բացառությամբ Նրանում:”»

23 «Բայց (ես ունեմ ձեզ համար) միայն հաստատում (Ճշարտության) Ալլահից (այսինքն, համոզել ձեզ, ինչ Ալլահը հրամայել է ինձ) և Նրա Ուղերձները (Բայանական Միաստվածության), և ով անհնազանդ է Ալլահին և Նրա Մարգարեյին,) ապա իրոք, նրա համար է Դժոխքի Կրակը, նա կբնակվի այնտեղ ընդմիշտ:”»

24 «Մինչ, երբ նրանք տեսնեն, որ ինչ նրանց խոստացել են (Հաստատանի Օրը), ապա նրանք կիմանան, ով ունի ավելի թույլ աջակից (անհավատները, ուլքեր չունեն աջակիցներ, կամ հավատացյալները, ում Աջակիցը Ալլահն է) և ով քիչ է քանակում (այսինքն, անհավատները, ուլքեր միայն քիչ են, կամ հրեշտակները, Ալլահի զինվորները: Այսպիսով, ով կունենա այդ Օրը գորքերի մեծ քանակություն):”»

25 «Ասա (Օվ Մուհամեդ) “Ես չգիտեմ արդյոք (պատիժը), որը ձեզ խոստացել են, մոտ է կամ, արդյոք իմ Տերը կնշի դրա համար որոշակի ժամանակահատված:”»

26 «(Նա Միայն է) Դայբի Գիտակը (Անտեսանելիի), և Նա չի հայտնում Իր Դայբը որևէ մեկին:”»

27 «Բացի Որևէ մեկից (Ալլահը) Ում ընտրել է (մարդկության միջից), ինչպես Մարգարե (Նա տեղեկացնում է նրան անտեսանելիից այնքան, որքան Նա ցանկանում է), և հետո, Նա դնում է հետևող պահակների խումբ (հրեշտակների) նրա ետևից և առջևից (պաշտպանելու նրան և Ուղերձը ջինքից, այն գողանալուց և փոխանցելու այն բախտագուշակներին):”»

28 «Որ նա (Ալլահի Մարգարեն) կարող է իմանալ, որ իրոք նրանք (Մարգարեները նրանից առաջ) հաստատել են (անկեղծորեն, ինչպես նա է անում) իրենց Տիրոջ Ուղերձները (և, որ նա հսկվում է, ինչպես նրանք են հսկվում Ալլահի հրեշտակների կողմից): Եվ Նա (Ալլահը) պարուրում է (Իր Գիտելիքներով), ինչ նրանք ունեն

وَأَنَا مِمَّا الْمُسْلِمُونَ وَمِنَّا الْقَاسِطُونَ فَمَنْ أَسْلَمَ فَأُولَئِكَ تَحَرَّوْا رَشَدًا ﴿١٤﴾ وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا ﴿١٥﴾
وَأَلُو اسْتَقَمُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسْفِينَهُمْ مَاءً عَذَابًا ﴿١٦﴾ لِيُنْفِئَهُمْ فِيهِ وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا ﴿١٧﴾ وَأَنَّ الْمَسْتَجِدَّ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا ﴿١٨﴾ وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا ﴿١٩﴾ قُلْ إِنَّمَا أَدْعُوا رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا ﴿٢٠﴾ قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ﴿٢١﴾ قُلْ إِنِّي لَنْ يُجِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿٢٢﴾ إِلَّا لَبِغًا مِّنَ اللَّهِ وَرِسَالَاتِهِ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا أَبَدًا ﴿٢٣﴾ حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ فَيَسْعَئُونَ مِمَّنْ أضعف ناصراً وأقل عدداً ﴿٢٤﴾ قُلْ إِن أَدْرَىٰ أَقْرَبُ مَا تُوعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمَدًا ﴿٢٥﴾ عَلِيمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدًا ﴿٢٦﴾ إِلَّا مِمَّنْ أَرَضَىٰ مِنَ رَّسُولٍ فَإِنَّهُ يَسْأَلُ مَنِ بَيْنَ يَدَيْهِ وَمِمَّنْ خَلْفَهُ رِصْدًا ﴿٢٧﴾ لِيَعْلَمَ أُن قَدْ أَبْلَغُوا رِسَالَاتِ رَبِّهِمْ وَأَحَاطُ بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَىٰ كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا ﴿٢٨﴾

(կանոններից և օրենքներից և այլն, լինի հայտնի կամ գաղտնի), և Նա (Ալլահը) հաշվում է (գիտի) ամենի ճիշտ քանակը (այսինքն, չկա ոչ մի գաղտնիք Ալլահից):»

Մուրա 73 Ալ - Մուզգամիլի

[Մեկը Փաթաթված] Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաբարեգութ), Առ-Ռահիմ (Ամենաողորմած)

1 «Օվ դու (Մարգարե), փաթաթված (քո) հիանդերձով:»

2 «Կանգնիր (աղոթելու) ամբողջ գիշեր, բացի մի փոքրից:»

3 «Դրա կեսը կամ մի փոքր քիչ, քան այդ (այնպես, որ այն լինի գիշերվա մեկ երրորդը):»

4 «Կամ, մի փոքր ավել (քան կեսը, այնպես, որ այն լինի գիշերվա երկու երրորդը) (և Մարգարեն ուներ այս հնարավորությունները): Եվ ընթերցիր Դուրանը (բարձրաձայն) դանդաղ, հաճելի, պարզ ոճով և ռիթմիկ տոնով:»

5 «Իրոք, Մենք կուղարկենք ներքև ձեզ ծանրակշիռ Խոսք (Մուրբ Դուրան, որը պարունակում է ցուցումներ, օրենքներ, պարտավորվածություններ և արգելքներ):»

6 «Իրոք, արթնանալ գիշերը *(քնից գիշերվա աղոթքի համար [Տահաջութ])* ունի հզորագույն ազդեցությունը սրտի վրա, և ամենահամապատասխանն է ընթերցման համար *(Սուրբ Ղուրանին պարզագույն և ամենամատչելի ձևով, մինչ գիշերը սիրտը ազատ է օրվա նյութական գործերից, ինչպիսիք են աշխատանքը և այլն):*»

7 «Իրոք, կա ձեզ համար օրվա ընթացքում երկարատև զբաղմունք *(փոխանցելու Ալլահի Ուղերձը և գործ ունենալու ձեր անձնական գործերին և ամենօրյա պարտականություններին, այսպիսով, ներկայացրեք գիշերային աղոթքը, նվիրելով ձեր սիրտը Ալլահին):*»

8 «Եվ հիշիր քո Տիրոջ Մնունը և նվիրիր քեզ Նրան երկրպագությանը, կատարյալ նվիրվածությամբ *(քո ամբողջ սրտով, կտրելով աշխարհիկ ստրկերը քո սրտից և սյտից, քո երկրպագության ընթացքում):*»

9 «(Նա է) Տերը արևելքի և արևմուտքի ; չկա ուրիշ աստված, բացառությամբ Նրա: Այսպիսով, վերցրու Միայն Նրան ինչպես Ուաքիլ *(Տնօրինող քո բոլոր գործերի, այսինքն վստահիր Ալլահին և*

կախված եղիր Նրանից):»

10 «Եվ, եղիր համբերատար *(Օվ Սուհամեդ)* ինչ նրանք ասում են *(անհավատները)*, և հեռու մնա նրանցից լավ ձևով *(սաստելու նրանց կամ վրեժի):*»

11 «Եվ, թող Ինձ Մենակ գործելու նրանց հետ, ովքեր զրպարտում են *(Բւ Տարբերակները)*, նրանք, ովքեր ունեն բարիքներ կյանքում: Եվ տուր նրանց հետաձգում *(իրենց պատժից)* մի փոքր ժամանակ *(մինչ իրենց պատժի համապատասխան ժամանակը գա):*»

12 «Իրոք, Մենք շղթայել ենք *(Վերջին Օրը)* *(կապել նրանց)*, և ուժգին հրդեհ բռնկել:»

13 «Եվ սնունդ, որը խեղդամահ է անում, և ցավալի տանջանք:»

14 «Օրը, երբ երկիրը և սարերը կշարժվեն ուժգին, և սարերը կլինեն ավազի կույտ ցրված *(մինչ այն անցյալում կոշտ և ամուր էր):*»

15 «Իրոք, Մենք ուղարկել ենք ձեզ *(Օվ սարդիկ)* Մարգարե *(Սուհամեդին)*, ով կլինի վկա ձեզ, ինչպես Մենք ուղարկել ենք Մարգարե *(Սուվսեֆին)* Փարավոնին:»

16 «Բայց, փարավոնը չհնազանդվեց Մարգարեյին *(Սուվսեֆին)* այսպիսով, Մենք ճանկեցինք նրան դաժան պատժով:»

17 «Ապա, ինչպես կարող եք դուք խուսափել պատժից, եթե դուք չեք հավատացել, Օրվան *(այսինքն, Հարության Օրվան)*, որը կդարձնի երեխաներին սպիտակամազ *(ձերացած սարսափելի բաներից, որ նրանք կտեսնեն Հարության Օրը):*»

18 «Որի երկինքը կլինի ձեռքված, անջատ *(այդ Օրվա սարսափից):* Իրոք, Նրա կոստումը հաստատուն կկատարվի:»

19 «Իրոք, այս *(բոլոր նախանշված սարսափելի բաները)* զգուշացում են. հետևաբար, ով ցանկանում է *(ընդունել այդ)*, թող նա վերցնի Ուղղի *(հնազանդության և բարեպաշտության)* առ իր Տերը:»

20 «Իրոք, ձեր Տերը գիտի, որ դուք անոթում եք գիշերը ավելի քիչ քան գիշերվա երկու երրորդը, կամ *(ուրիշ ժամանակ)* գիշերվա կեսը, կամ *(ուրիշ ժամանակ)* գիշերվա երրորդը, և նույնպես նրանց հետ, ովքեր ձեզ հետ են *(ձեր հետևորդների):* Եվ Ալլահը որոշում է *(չափը)* գիշերվա և օրվա: Նա գիտի, որ դուք ի վիճակի չեք լինի աղոթելու ամբողջ գիշեր, այսպիսով Նա շրջվում է դեպի ձեզ, թողությամբ և գթությամբ և այսպիսով, Նա թերևսցնում է ձեզ: Այսպիսով, դուք ընթերցեք Ղուրան այնքան շատ, որքան որ

ի վիճակի լինեք (գիշերվա աղոթքի ընթացքում): Նա գիտի, որ կլինեն ոմանք ձեր միջից հիվանդ, ուրիշները կճանկորդեն երկրով մեկ, փնտրելով Ալլահի Առատաձեռնությունը և ուրիշները կմարտնչեն հասուն Ալլահի: Այսպիսով, ընթերցեք դուք Ղուրան (աղոթքների ընթացքում) այնքան շատ, որքան հեշտ կլինի ձեզ, և ներկայացրեք աղոթքները և տվեք Չարխաթ (պարտադիր բարեգործություն) և տվեք Ալլահին լավ վարկ (այսինքն, վատնեք ձեր գումարը լավ առիթների, օգնելով մարդկանց, ուստի, փնտրելով Ալլահի հաճույքը): Եվ ինչ բարիք դուք անեք (լավ արարքներ աշխարհիկ կյանքում), դուք, անշուշտ կգտնեք այն Ալլահի հետ, ավելի լավ և մեծ պարգևում: Եվ փնտրեք Ալլահի թողությունը: Բոք, Ալլահը Ղաֆուր (Ամենաներդող), Ռահիմ (Ամենատորբաձն) է:

Մուրա 74 Ալ – Մուրդաթթիր

[Մեկը ծածկված]

Ալլահի Անունով Առ-Ռահիման (Ամենատորբաձն), Առ-Ռահիմ (Ամենատորբաձն)

- 1 «Օվ դու (Մարգարե) ծածկված հանդերձով»
- 2 «Ոտքի կանգնիր և զգուշացրու (մարդկանց Ալլահի Պատժի մասին):»
- 3 «Եվ փառաբանիր քո Տիրոջը (Ալլահին):»
- 4 «Եվ մաքրիր քո հանդերձները:»
- 5 «Եվ հեռու մնա Առ –Ռուզից (Կուրբերից և կրապաշտությունից) (ինչպես դու արդեն արել ես):»
- 6 «Եվ մի տուր որևէ բան, մտադրվելով շահել ավելին (կամ, մի ենթադրիր Ալլահին հնազանդության քո արարքները, ինչպես բարիք Նրան):»
- 7 «Եվ որպեսզի (ստանաս) քո Տիրոջ հաճույքը, եղիր համբերատար (Բր հրամաններում, գործելով կանոնավոր դրանցով, ստանալու Նրա հաճույքը և նույնպես, եղիր համբերատար Նրա արգելքներում, հեռու մնալով դրանցից):»
- 8 «Այնուհետ, երբ Եղյուրը (Շեփորը) փչվի (Բարաֆիլ շրջտակի կողմից, այսինքն, եղյուրի երկրորդ հնչոցը):»
- 9 «Բոք, այդ Օրը կլինի Օմար Օր: –»
- 10 «Անհավատների համար, այն չի լինի հեշտ բոլորովին:»
- 11 «Թողեք Ինձ Մենակ (Օվ Մարգարե, գործել) նրա հետ, ում ես արարել եմ միայնակ (իր մոր արգանդում, առանց որևէ ունեցվածքի կամ երեխաների և այլն.) (այս վերաբերվում է Ալ - Վալիդին, Ալ – Մուդիրա Ալ – Մարգումի որդուն):»

إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِن ثُلُثِي اللَّيْلِ وَيَصْغَهُ، وَطَائِفَةٌ مِّنَ الَّذِينَ مَعَكَ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ عَلِمَ أَن لَّنْ نَّحْصُوهُ فَتَابَ عَلَيْكُمْ فَاقْرَءُوا مَا نَيَّسَ رَمِنَ الْقُرْآنِ عَلِمَ أَن سَيَكُونُ مِنكُمْ مَّرْضَىٰ وَآخَرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِن فَضْلِ اللَّهِ وَآخَرُونَ يُقِنُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَاقْرَءُوا مَا نَيَّسَ رَمِنَهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاقْرَأُوا لِلَّهِ قَرْضًا حَسَنًا وَمَا تُقْرَأُوا لَأَنْفُسِكُمْ مِن خَيْرٍ مِّمَّا تُجِدُونَ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ وَأَعْظَمُ أَجْرًا وَاسْتَغْفِرُوا لِلَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٠﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ﴿١﴾ قُمْ فَأَنذِرْ ﴿٢﴾ وَرَبُّكَ فَكَرِيمٌ ﴿٣﴾ وَيَا بَابَ فَطَحْ ﴿٤﴾
 وَالرِّجْزَ فَاهْجُرْ ﴿٥﴾ وَلَا تَمَنَّ عَلَى الْكُفْرَىٰ ﴿٦﴾ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْسُورِ ﴿٧﴾
 فَإِذَا تَقَرَّى فِي الْفَأَقْوَ ﴿٨﴾ فَذَلِكَ يَوْمًا يَؤُومِيذِيَوْمٍ عَسِيرٍ ﴿٩﴾ عَلَى الْكَافِرِينَ
 عَسِيرٍ ﴿١٠﴾ ذَرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا ﴿١١﴾ وَجَعَلْتُ لَهُ مَا لَأ مَمْدُودًا ﴿١٢﴾ وَبَيْنَ أَيْدِيهِمْ سُهُودًا ﴿١٣﴾ وَمَهَّدْتُ لَهُ تَمْهِيدًا ﴿١٤﴾ ثُمَّ يَطْمَعُ
 أَن يَزِيدَ ﴿١٥﴾ كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِآيَاتِنَا عَنِيدًا ﴿١٦﴾ سَأَرْهِفُهُ صَعُودًا ﴿١٧﴾

- 12 «Եվ այնուհետ, նվիրել եմ նրան ունեցվածք առատորեն:»
- 13 «Եվ երեխաներ, որ լինեն նրա կողքը (այսինքն, լինեն նրա գործընկերները):»
- 14 «Եվ ես դարձրեցի կյանքը հարթ և հարմարավետ նրա համար:»
- 15 «Եվ, այնուհետ (այդ ամենից հետո), նա ցանկանում է (ազանդությամբ), որ ես կտամ նրան ավելին (նույնիսկ, չնայած նրա, որ նա մերժեց շավատը):»
- 16 «Ոչ, Բոք, նա համարոթեն – ճշում էր Սեր Այաթները (Տարբերակներ, լուսաբանումներ, նշաններ, ապացույցներ):»
- 17 «Ես կպարտավորեցնեմ նրան, դեմ առ դեմ կանգնել դաժան տանջանքի (առանց հանգստի):»
- 18 «Բոք, նա կարծեց և հիմնավորեց (ինչ պրոտի ասեր կապված Ղուրանի հետ և ինչպես նա կարող է պահարակել Մարգարեյին):»
- 19 «Այսպիսով, անիծված լինի նա. ինչպես նա հիմնավորել է:»
- 20 «Եվ կրկին անիծված լինի նա. ինչպես նա հիմնավորել է:»
- 21 «Այնուհետ, նա նայեց (մտքում կրկին, ինչու նա հիմնավոր է):»

18. «فَقِيلَ كَيْفَ قَدَّرَ» (18) «كَيْفَ قَدَّرَ» (19) «كَيْفَ قَدَّرَ» (20) «كَيْفَ قَدَّرَ» (21)
 22. «كَيْفَ قَدَّرَ» (22) «كَيْفَ قَدَّرَ» (23) «كَيْفَ قَدَّرَ» (24) «كَيْفَ قَدَّرَ» (25)
 26. «كَيْفَ قَدَّرَ» (26) «كَيْفَ قَدَّرَ» (27) «كَيْفَ قَدَّرَ» (28) «كَيْفَ قَدَّرَ» (29)
 30. «كَيْفَ قَدَّرَ» (30) «كَيْفَ قَدَّرَ» (31) «كَيْفَ قَدَّرَ» (32) «كَيْفَ قَدَّرَ» (33)
 34. «كَيْفَ قَدَّرَ» (34) «كَيْفَ قَدَّرَ» (35) «كَيْفَ قَدَّرَ» (36) «كَيْفَ قَدَّرَ» (37)
 38. «كَيْفَ قَدَّرَ» (38) «كَيْفَ قَدَّرَ» (39) «كَيْفَ قَدَّرَ» (40) «كَيْفَ قَدَّرَ» (41)
 42. «كَيْفَ قَدَّرَ» (42) «كَيْفَ قَدَّرَ» (43) «كَيْفَ قَدَّرَ» (44) «كَيْفَ قَدَّرَ» (45)
 47. «كَيْفَ قَدَّرَ» (47) «كَيْفَ قَدَّرَ» (48) «كَيْفَ قَدَّرَ» (49) «كَيْفَ قَدَّرَ» (50)

22) Հետո նա խոժոռվեց և նրա դեպքը սևացավ (խժճվեց և դիտվեց վատ կարծրամտորդի ձևով, որովհետև նա չէր կարող գտնել որևէ բան ասելու, պահպարակելու Ղուրանը և Մարգարեյին):
 23) Հետո, նա շրջեց իր մեջքը (ճշմարտությունից), ամբարտավանորեն:
 24) Եվ նա ասաց. «Այս ոչինչ է քան ժառանգված մոգություն (նախնիներից):»
 25) Սա ոչինչ է, քան մարդ արարածի խոսք:»
 26) Ես կնետեմ նրան Սաբար (Դժոխքի կրակի անուններից մեկը) այրվելու այնտեղ:
 27) Եվ, ինչպես դուք կարող եք իմանալ (այսինքն, դուք չեք կարող պատկերացնել, Օվ Մուհամեդ), որքան (սարսափելի է) Սաբարը:
 28) Այն չի թողնում ոչինչ (որևէ միս) մնալու, ոչ էլ այն թողնում է որևէ բան (սակորներ) առանց այրվելու:
 29) Այրելով և սևացնելով կաշիները:
 30) Դրա վրա կան տասնինը (ուժեղ հրեշտակներ ինչպես պահակներ և պահապաններ Դժոխքի):
 31) Եվ Մենք ոչ ոքի չենք դրել, բացի հրեշտակներից, ինչպես պահակներ Կրակի:

Եվ Մենք չենք կարգավորել նրանց թիվը (հրեշտակների, 19), բայց, ինչպես փորձություն անհավատների համար, այնպես, որ Գրքի մարդիկ (Հրեաները և Քրիստոնյաները, ովքեր ստացել են Աստվածային Գրքերը, իրական Թորան և իրական Ավետարանը Հիսուսի) կժամանի հավաստի [որ Ղուրանը ճշմարտություն է, մինչդեռ այն համաձայնվում է իրենց Գրքերով թվով (19)] և, որ հավատացյալները կարող են աճել Հավատքում (քանի որ, այս Ղուրանը ճշմարտություն է), և, որ, ոչ մի կասկած չի թողնվի Գրքի մարդկանց համար (Հրեաների և Քրիստոնյաների) և հավատացյալների և, որ նրանց, ում սրտերում հիվանդություն է (փարիսեություն) և, որ անհավատները կարող են ասել. “Ինչ է Ալլահը մտադրվել այս (հետաքրքրաշարժ) օրինակով (թվով):” Քանի որ, Ալլահը ուղղորդում է ուղիղ, ում Նա է ցանկանում և առաջնորդում է, ում Նա է ցանկանում: Եվ ոչ ոք չգիտի (հաշիվը) զինվորների (այսինքն, հրեշտակների) ձեր Տիրոջ, բացի Նրանից: Եվ այս (Դժոխքը) ոչինչ է, քան (զգուշացում) հիշեցում մարդկությանը:
 32) Ոչ: Եվ (Ես երդվում եմ) լուսնով:
 33) Եվ (Ես երդվում եմ) զիշերով, երբ այն դուրս է:
 34) Եվ (Ես երդվում եմ) այգաբացով, երբ այն պայծառանում է:
 35) Իրոք, այն (Դժոխքը) ոչինչ է, քան ամենամեծ (նշաններից):
 36) Զգուշացում մարդկությանը:
 37) Զեզանից յուրաքանչյուրին, որ ընտրում է գնալ առաջ (առ Ալլահ, հնազանդությամբ և առաքինի արարքներով), կամ մնալ ետ (անհնազանդությամբ և մեղքերով):
 38) Յուրաքանչյուր ոգի, կլինի պարտավորված (պատանդ, չբաշխված) այն բանի համար, ինչ նա վաստակում է (այն բանի համար, ինչ արել է) (այսինքն, չի շարունակի, մինչ այն չի վճարի, ինչ նա ունի ուրիշ մարդկանց իրավունքներից և պատիժներ իր վատ արարքների համար):
 39) Բացի նրանցից, Աջերը (այսինքն, բարեպաշտ, ազնիվ հավատացյալները Քուլամական Միաստվածության, ովքեր ստացան Հաշիվների Գիրքը իրենց արարքների, իրենց աջ ձեռքում):
 40) Այգիներում (Դրախտում) նրանք կհարցնեն միմյանց,
 41) Հանցագործների (բազմաստվածների, անհավատների), (Եվ նրանք կասեն նրանց):
 42) “Ինչը պատճառ դարձավ ձեզ մտնել

Մարար (Դժոխք):”

43 «Նրանք կասեն. “Մենք նրանցից չէինք, ովքեր աղոթում էին:”

44 «Ոչ էլ մենք կերակրում էինք կյարիքավորներին:”

45 «Եվ մենք սովոր էինք խոսել սուտ (ամենք, որը Ալլահը ատում է) նրանց հետ, ովքեր նույնպես խոսում են սուտ:”

46 «Եվ մենք սովոր էինք զրպարտել Փոխհատուցման Օրը (Վերջին Օրը),»

47 «Մինչ եկավ մեզ մոտ հաստատունը (այսինքն, մահը):”

48 «Այսպիսով, ոչ մի խաչում (որևէ) խաչվողների շահեկան չի լինի նրանց:”

49 «Այնուհետ, ի նչ է պատահում նրանց (այսինքն, անհավատներին), (ինչպես այն կարող է լինել), որ նրանք շեղվում են (ստանալուց) զգուշացումից:”

50 «(Նրանք շրջվում են) կարծես, եթե նրանք (վախեցած) վայրի ավանակներ են:”

51 «Փախնելով աղյուծից:”

52 «Ոչ, նրանցից յուրաքանչյուրը ցանկանում է, որ նրան կտրվի էջեր ստրածված (եկող Ալլահից գրությանը, որ Իսլամը ճիշտ կրոն է, և Մուհամեդը եկել է ճշմարտությանը Ալլահից):”

53 «Ոչ. Բայց նրանք չեն վախենում Հանդերձյալ կյանքից (Ալլահի պատիժը նրանում):”

54 «Ոչ. Իրոք, այս (Ղուրանը) զգուշացում է,»

55 «Այսպիսով, ով ցանկանում է (ստանալ զգուշացում), նա կստանա զգուշացում դրանից (ընթերցելով այն- Սուրբ Ղուրանը):”

56 «Եվ նրանք, չեն ստանա զգուշացում, մինչ Ալլահը չցանկանա: Եւ Միակն է, Ով արժանի է բարեպաշտության և հնազանդության մարդկությունից և Եւ Միակն է, Ով ներում է (Իր ստրուկների մեղքերը):”

Սուրա 75 Քիյամա

[Հարություն 1

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաբարեգութ), Առ-Ռահիմ (Ամենաողորմած)

1 «Ես երդվում եմ Հարության Օրվամբ:»

2 «Եվ ես երդվում եմ հոգու ինքնակառավարման նախատումով (այսինքն, հավատացյալի հոգով, որ կշտամբում է նրան, երբ նա գործում է մեղք կամ սխալ):»

3 «Արդյոք ք մարդը (անհավատը) կարծում է, որ Մենք չենք հավաքում (վերահավաքում) նրա ոսկերները (Հարության օրը):»

4 «Այո, Մենք Կարող ենք միացնել կատարյալ հերթականությամբ նրա

فَمَا نَنْفَعُهُمْ شَفَاعَةُ الشَّافِعِينَ ﴿٤٨﴾ فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذِكُّرَةِ مُعْرِضِينَ

﴿٤٩﴾ كَانَهُمْ حُمُرٌ مُّسْتَنْفِرَةٌ ﴿٥٠﴾ فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ ﴿٥١﴾ بَلْ يُرِيدُ

كُلُّ أَمْرٍ مِنْهُمْ أَنْ يُوَفَّىٰ صُحُفًا مُّنْشَرَةً ﴿٥٢﴾ كَلَّا بَلْ لَا يَخَافُونَ

الْآخِرَةَ ﴿٥٣﴾ كَلَّا إِنَّهُ تَذَكُّرَةٌ ﴿٥٤﴾ فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ ﴿٥٥﴾

وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ هُوَ أَهْلُ التَّقْوَىٰ وَأَهْلُ الْمَعْفَرَةِ ﴿٥٦﴾

سُورَةُ الْقِيَامَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا أَقِيمُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ﴿١﴾ وَلَا أَقِيمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَامَةِ ﴿٢﴾ أَيْحَسِبُ

الْإِنْسَانُ أَنْ يَجْمَعَ عِظَامَهُ ﴿٣﴾ بَلَىٰ قَدِيرِينَ عَلِيمًا أَنْ سَوَّيْنَا لَهُ ﴿٤﴾ بَلْ

يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ ﴿٥﴾ يَسْتَلْ أَيَّانَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ﴿٦﴾ فَإِذَا رَأَى الْبَصُرَ

﴿٧﴾ وَحَسَفَ الْقَمَرَ ﴿٨﴾ وَجَمَعَ التَّمْثُلَ وَالْقَمَرَ ﴿٩﴾ قَوْلًا الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ

أَيْنَ الْمَقَرِّ ﴿١٠﴾ كَلَّا لَا وَزَرَ ﴿١١﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ ﴿١٢﴾ يَسْتَوُوا الْإِنْسَانُ

يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ ﴿١٣﴾ بَلَىٰ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ ﴿١٤﴾ وَلَوْ أَلْقَىٰ

مَعَاذَ رَبِّهِ ﴿١٥﴾ لَا تَحْزَنُكَ بِهِ لِسَانًا لِّتَعْجَلَ بِهِ ﴿١٦﴾ إِنْ عَلَيْنَا جَمْعَةٌ

وَقَوْمٌ أَنَّهُ ﴿١٧﴾ فَإِذَا قَرَأْتَ فَانصَبْ قِرَاءَتَهُ ﴿١٨﴾ ثُمَّ إِنْ عَلَيْنَا بَيِّنَاتٌ أَنَّهُ ﴿١٩﴾

մատների հետքերը (մատնահետքերը. Յուրաքանչյուր մարդկային արարած ունի իր կամ նրա անձնական յուրահատուկ մատնահետքերը, չհավաքված ուրիշ որևէ մեկի նման, նշելով, որ մեր Տերը (Ալլահը) Ամենաբարձրագույն Արարիչն է և ամենի):»

3 «Ոչ. Մարդ (մեթոն է Հարությունը և Հաշիվը: Այսպիսով նա) ցանկանում է շարունակել գործել մեղքեր, մնացած կյանքի ընթացքում:»

6 «Եւ ասաց (զրպարտելով). “Ե՞րբ այդ Օրը Հարության կլինի:”

7 «Բայց, երբ հայացքը կվախենա և կզարմանա (բոլոր սարսափելի բաներից, որ կտեսնեն Հարության Օրը):»

8 «Եվ լուսինը մթազնում է:»

9 «Եվ արևը և լուսինը կմիանան միասին (զնայով մեկը մյուսի վրա կամ հոտավետ կամ զրկված իրենց միասին թեթև և աճող արևուտոքից):»

10 «(Այնուհետ) այդ Օրը մարդ կսպի. “Որտեղ է (այսպատանողը) տրոսկելուց (և վախանելուց այս պատճից):”

11 «Ոչ, Չկա ոչ մի ապաստան:»

12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

كَلَّا لَبِئْسَ مَا تَأْتِرُ الْوَجْهَ وَالْأَخْرَةَ ۖ وَوَجْهُهُ يَوْمَئِذٍ نَّاصِرَةٌ ﴿٢٢﴾
 وَإِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ ﴿٢٣﴾ ۖ وَوَجْهُهُ يَوْمَئِذٍ بِآسِرَةٍ ﴿٢٤﴾ ۖ تَنْظُرُ أَنْ يُفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ ﴿٢٥﴾
 كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ التَّرَاقِيَ ﴿٢٦﴾ وَقِيلَ لَهَا رَاقِيٌّ ﴿٢٧﴾ وَظَنَّ أَنَّهُ الْفِرَاقُ ﴿٢٨﴾ وَالنَّفْسَ
 السَّاقِيَّ بِالسَّاقِ ﴿٢٩﴾ إِلَىٰ رَيْكِ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ ﴿٣٠﴾ فَلَا صَدَقَ وَلَا صَلَىٰ
 ﴿٣١﴾ ۖ وَلَكِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿٣٢﴾ ثُمَّ ذَهَبَ إِلَىٰ أَهْلِهِ يَتَمَطَّىٰ ﴿٣٣﴾ أَوْلَىٰ لَكَ
 فَأَوْلَىٰ ﴿٣٤﴾ ثُمَّ أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ ﴿٣٥﴾ أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى ﴿٣٦﴾
 أَلَمْ يَكُ نَفْثَةً مِنْ مَمِيٍّ مُمِيٍّ ﴿٣٧﴾ ثُمَّ كَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوَّىٰ ﴿٣٨﴾ فَجَعَلَ مِنْهُ
 الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ﴿٣٩﴾ أَلَيْسَ ذَلِكَ بِقَدَرٍ عَلَىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ ﴿٤٠﴾

سُورَةُ الْاِنْسَانِ ﴿٧٦﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1 2 3 4 5

هَلْ أَتَىٰ عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُن شَيْئًا مَّذْكُورًا ﴿١﴾
 إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَّبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا
 بَصِيرًا ﴿٢﴾ إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا ﴿٣﴾
 إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلًا وَأَغْلَالًا وَسَعِيرًا ﴿٤﴾ إِنَّ
 الْأَبْرَارَ يَمْشُرُونَ مِنَ كَأْسٍ كَانَتْ مِرْجَاحًا كَأُفُورًا ﴿٥﴾

12 «Քո Տիրոջը (Միայն) կլինի վերջնակետի փայրը այդ Օրը (և նա կպարզվի կամ կպատժի յուրաքանչյուրին, ըստ այնի, թե ինչի են նրանք արժանի և ինչ են նրանք անում իրենց աշխարհիկ կյանքում)։»

13 «Այդ Օրը մարդուն կտեղեկացնեն, թե ինչ է նա ուղարկել սկզբում (այսինքն, ինչ է նա արել, լավ կամ վատ արարքներից իր կյանքի ընթացքում), և ինչ է նա թողել ետևից (լավ կամ վատ արարքներից կամ սովորույթներից, որ նա արել կամ հայտնագործել է և մարդիկ հետևում են նրանց ինչպես օրինակ իր մահից հետո)։»

14 «Ոչ, մարդ կլինի վկա իր դեմ [ինչպես, իր մարմնի մասերը (մաշկը, ասքերը, ձեռքերը, ոտքերը, ականջները և այլն.) կիսուս են նրա արարքների մասին]։»

15 «Նույնիսկ, եթե նա կարողանա դնել իր արդարացումները (կծկելու իր վատ արարքները, որ շահ չեն բերի նրան)։»

16 «(Օվ Մուսամետ) Մի շարժիր քո լեզուն դրանով (այսինքն՝ Ղուրանով, կրկնելով խոսքերը Ղուրանից, որ դու լսել ես հրեշտակ Գաբրիելից, ժամանակի ընթացքում, երբ

դու ստացել ես Հայտնությունը) շտապելու հիշել այն (վահենալով մոռանալ այն)։»

17 «Մենք Նրանք ենք, Ովքեր կհավաքեն այն (իրենց կրճրերում) և կտան ձեզ ունակություն ընթերցել այն (երբ որ դուք ցանկանում եք քարոզել)։»

18 «Եվ, երբ Մենք ընթերցել ենք այդ ձեզ (հրեշտակ Գաբրիելի միջոցով), այնուհետ հետևել ենք իր ընթերցմանը (և, այնուհետ կարդա այդ, ինչպես դու լսել ես այդ)։»

19 «Այնուհետ, այդ Մենք ենք (Ալլահը), Ով կդարձնի այդ պարզ (ձեզ, այսինքն, որ դուք հասկանաք դրա բացատրությունները և հրամանները)։»

20 «Ոչ, (այդ այդպես չէ, ինչպես դուք հայտարարում եք, օվ կրապաշտներ, որ դուք հարություն չեք առնի և հաշիվ չեք տա ձեր արարքների համար)։ Բայց, իրոք, դուք ցանկացաք աշխարհիկ կյանք (և դրա հաճույքները)։»

21 «Եվ մերժեք Հետագա Կյանքը (և դրա փայլը)։»

22 «Որոշ դեմքեր այդ Օրը կլինի փայլող և պայծառ։»

23 «Նայելով իրենց Տիրոջը (Ալլահին)։»

24 «Եվ, որոշ դեմքեր, այդ Օրը, կլինեն կնճռոտ և մութ։»

25 «Մտածելով (և սպասելով), որ որոշ թշնամություն պատրաստվում է ընկնել նրանց վրա, որ կկոտրի նրանց ողնաշարը։»

26 «Ոչ, երբ այն (հոգին) հասնում է անրակին (այսինքն, մարմնից դուրս գալու ընթացքում, երբ մարդ կլինի մահվան շեմին)։»

27 «Եվ կասվի (անցորդներին)։ “Ո՛վ կարող է բուժել նրան (և փրկել նրան մահից)։”»

28 «Եվ նա (մահացող անձը) կհամոզվի, որ ժամանակն է առանձնանալու (մահը) եկել է (մինչ, նա տեսնում է մահվան հրեշտակներին, որ գալիս են ուղեկցելու նրա հոգին)։»

29 «Եվ, մեկ ոտքը կլինի պարուրված մյուս ոտքին։»

30 «Շարժումը կլինի, այդ Օրը, ձեր Տիրոջը (Ալլահին)։»

31 «Ոչ նա (անհավատը) հավատաց (Ղուրանին և Մարգարեական Ուղերձին), ոչ էլ նա աղոթեց։»

32 «Բայց, հակառակը, նա զրպարտեց (Ղուրանը և Մարգարեական Ուղերձը) և շոշվեց։»

33 «Այնուհետ, նա քայլեց դեպի իր ընտանիքը պարծենալով (հիանալով իրենով)։»

34 «Անեծք քեզ (Օվ անհավատ)։ Եվ կրկին անեծք քեզ։»

35 «Եվ կրկին, անեծք քեզ (Օվ անհավատ)։»

Եվ կրկին անե՞ծք թե՛զ:

36 Արդյոք մարդ կարծում է, որ նա կմատնվի արհամարհանքի (առանց հրամաններ ստանալու կամ արգելքների իր Տիրոջից, Ալլահից, և առանց պատժվելու կամ պարգևատրվելու պարտադիր պարտականությունների համար, որոնք դրված են նրա վրա իր Տիրոջից, Ալլահից):

37 Արդյոք նա Նուրբահ չէր (խառնված արական և իգական սեռական էլքով), սերմերով արտանետված (առաջ լցված):

38 (Այնուհետ, նա դարձավ Ալբաքի (լերդացած արդուն); հետո Նա (Ալլահը) արարեց (նրան) և այնուհետ, ձևավորեց և զարդարեց (նրան) պատշաճ համամասնությամբ:

39 Եվ արարեց նրանից երկու սեռեր, արական և իգական:

40 Արդյոք Նա չէ (Ալլահը, Ով անում է այս ամենը), Ի Վիճակի է տալ կյանք մահացածին: (Այո, Նա Ի Վիճակի է անել ամեն բան):

Սուրա 76 Ալ – Ինսան

[Արարած]

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաբարեգութ), Առ-Ռահիմ (Ամենաողորմած)

1 Արդյոք թ չի լինի մարդու մտ ժամանակահատված (մինչ նրա հոգին ողեջնված նրան), երբ նա ոչինչ չունի նշելու:

2 Իրոք, Մենք արարել ենք մարդուն խառնված Նուրբայից (այսինքն, Խառնված արտադրությունից երկու սեռերից, արգանդի ներսում): Մենք նկատի ունեցինք փորձելու նրան (հրամաններով և արգելքներով, որ Մենք տվել ենք նրան): Այսպիսով, Մենք նրան դաճրել ենք լսող (ունակ լսելու Մեր Տարբերակները) և տեսնող (ունակ տեսնելու Մեր նշանները և ապացույցները):

3 Իրոք, Մենք ցույց տվեցինք նրան (պարզորեն) ուղղի (ճշմարտության և կեղծության, բարիքի և չարիքի), արդյոք նա կլինի (հավատարիմ և) շնորհակալ (եթե, նա ընտրի բարիքի ուղին), կամ (անհավատարիմ և) անշնորհակալ (եթե, նա ընտրի չարիքի ուղին):

4 Իրոք, Մենք պատրաստել ենք անհավաստների համար շղթաներ (երկաթե շղթաներ իրենց ոտքերի համար, կապելու նրանցով), երկաթե կապանքներ (որով իրենց ձեռքերը կկապվեն իրենց պարանոցներին), և բոցավառ Կրակ:

5 Իրոք, բարեպաշտ հավատացյալները կըմպեն (գինի) գավաթից, խառնված (ջրով աղբյուրի, Դրախտի քաղցր բույրով, կոչվող) Քաֆուր:

عَيْنَا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادَ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا ﴿٦﴾ يُوفُونَ بِالْأَنْزَارِ وَمَخِفَتُونَ ﴿٦﴾
يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا ﴿٧﴾ وَيُطْعَمُونَ الْأَطْعَامَ عَلَىٰ حَيْثُ وَاسِعَاتِهَا ﴿٧﴾
وَبِنِيمَا وَأَسِيرًا ﴿٨﴾ إِنَّمَا نَطْعَمُكُمْ لُوجْهِ اللَّهِ لَا تَزِيدُكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكْرًا ﴿٨﴾
﴿٩﴾ إِنَّا خَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَطَطِيرًا ﴿٩﴾ فَوْقَهُمْ اللَّهُ سُرُّ ذَاكَ ﴿٩﴾
الْيَوْمِ وَلَقَّهْم نَصْرَةً وَسُرُورًا ﴿١١﴾ وَجَزَاهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَرِيرًا ﴿١١﴾
﴿١٢﴾ شَتَكَيْنَ فِيهَا عَلَى الْأَرَابِكِ لَا يَرُونَ فِيهَا شُمْسًا وَلَا زَمْهَرِيرًا ﴿١٢﴾
وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلَالُهَا وَذُلَّتْ أَرْجُلُهُمْ نَدْرًا ﴿١٤﴾ وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِتَابِيَةٍ ﴿١٤﴾
مِنْ فِضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ فَوَارِيرًا ﴿١٥﴾ فَوَارِيرًا مِنْ فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا ﴿١٥﴾
وَيَسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَجْجِيلًا ﴿١٧﴾ عَيْنَا فِيهَا تُسَمَّنُ سَلْسِيلًا ﴿١٧﴾
﴿١٨﴾ وَيُطَوَّفُ عَلَيْهِمْ ولَدَانٌ مُخَلَّدُونَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَمْتُورًا ﴿١٨﴾
﴿١٩﴾ وَإِذَا رَأَيْتَ ثَمَّ رَأَيْتَ نَيْمًا وَمَلَكًا كَبِيرًا ﴿٢٠﴾ عَلَيْهِمْ ثِيَابٌ سُدُسٌ ﴿٢٠﴾
حُمْرٌ مُدْتَمِرَةٌ وَهُمْ فِيهَا آسَافُورٌ مِنْ فِضَّةٍ وَسَقَّاهُمْ مِنْهُم سُورًا ﴿٢١﴾
طَهُورًا ﴿٢١﴾ إِنَّ هَذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعِيكُمْ مَشْكُورًا ﴿٢٢﴾ إِنَّا ﴿٢٢﴾
نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنْزِيلًا ﴿٢٣﴾ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تُطِعْ ﴿٢٣﴾
مَنْهُمْ ءَاثِمًا أَوْ كَفُورًا ﴿٢٤﴾ وَأَذْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٢٥﴾

6 (Արդյուր, որտեղից Ալլահի սարուկները կըմպեն, պատճառ լինելով դրան թափվել առաջ առատորեն (որտեղ որ նրանք լինեն):

7 Նրանք (նրանք են, ովքեր) լրացնում են իրենց ուխտերը, և նրանք վախենում են Օրվանից, ում չարիքը լայն կտարածվի:

8 Եվ նրանք տալիս են սնունդ, չնայած իրենց (կարիքի և) սիրո առ այն (կամ “Նրա սիրո համար”), կարիքավորներին, որբերին և գերիներին:

9 (Ասելով): “Մենք սնում ենք ձեզ միայն հանուն Ալլահի: Մենք չենք ցանկանում որևէ պարգև, ոչ էլ շնորհակալություն ձեզանից:

10 “Իրոք, Մենք վախենում ենք մեր Տիրոջից, Օրվանից դաժան և անարգ (որի ընթացքում դեմքերը կլինեն մուգ և կնճռոտ սաքափելի բաներից, որ նրանք կտեսնեն):”

11 Այսպիսով, Ալլահը փրկեց նրանց այդ Օրվանից, և տվեց նրանց պայծառություն գեղեցկության (իրենց դեմքերին) և ուրախություն (իրենց սրտերին):

12 Եվ Նա պարգևեց նրանց ինչի համար նրանք դիմակայեցին համբերատար (այսինքն, նրանց հնազանդությունը առ Ալլահ, աշխարհիկ կյանքի ընթացքում), Դրախտով

وَمَرَاتٍ أَلَيْلٍ فَأَسْجَدَ لَهُ، وَسَبَّحَهُ لَيْلًا طَوِيلًا ﴿٢٦﴾ إِنْ هَتُولَاءِ يُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ وَيَذُرُونَ وَرَاءَهُمْ يَوْمًا ثَقِيلًا ﴿٢٧﴾ نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ وَشَدَدْنَا أَسْرَهُمْ وَإِذَا شِئْنَا بَدَلْنَا أَمْتَهُمْ تَبْدِيلًا ﴿٢٨﴾ إِنْ هَدَيْهِ تَذَكُّرٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿٢٩﴾ وَمَا نَشَاءُ وَنُؤْتِي أَلَا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٣٠﴾ يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمِينَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٣١﴾

سُورَةُ الْمُرْسَلَاتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 وَالْمُرْسَلَاتُ عُرْفًا ﴿١﴾ فَأَلْعَصْفُ عَصْفًا ﴿٢﴾ وَالنَّشْرُ نَشْرًا ﴿٣﴾
 فَأَلْفَرَقْتُ فَرَقًا ﴿٤﴾ فَأَلْمَلَقِيْتُ ذِكْرًا ﴿٥﴾ عَذْرًا أَوْ ذُرًّا ﴿٦﴾ إِنَّمَا
 تُوعَدُونَ لَوَفْعٍ ﴿٧﴾ فَإِذَا النُّجُومُ طُمِسَتْ ﴿٨﴾ وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ ﴿٩﴾
 وَإِذَا الْجِبَالُ سُفِفَتْ ﴿١٠﴾ وَإِذَا الرَّسُلُ أُنْفَتْ ﴿١١﴾ لِأَيِّ يَوْمٍ أُخِّلَتْ ﴿١٢﴾
 لِيَوْمِ الْفَصْلِ ﴿١٣﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الْفَصْلِ ﴿١٤﴾ وَيَلَّ يَوْمَئِذٍ
 لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٥﴾ أَلَمْ نُهَبِكْ أَلَّا يَكُنْ لَكُمْ آخِرِينَ ﴿١٦﴾ ثُمَّ نَنْعِهِمُ الْآخِرِينَ ﴿١٧﴾
 كَذَلِكَ نَفْعِلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿١٨﴾ وَيَلَّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٩﴾

և մետաքսով (մետաքսյա հանդերձանք):
 13 «(Նրանք կլինեն) պատկած այնտեղ, գարդարված թախտին (ամենագեղեցիկ ծածկոցներով), առանց տեսնելու արև (այսինքն, նրանք չեն զգա որևէ ջերմություն), կամ (զգան) շատ ցուրտ (այսինքն, նրանք չեն զգա որևէ սառնություն Դրախտում):
 14 «Եվ նրանց մոտ են դրանց սովերները (այսինքն, Դրախտի ծառերի սովերները), և դրանց պտուղների բույլերը (ծառերի) կախված ցած (իրենց հասանելիք) ամեն հեշտությամբ:
 15 «Եվ, նրանց միջև կըրջանցեն (ծառաներ) արծաթե անոթներով (սնունդով) և բյուրեղյա բաժակներով
 16 «Բյուրեղյա մաքուր, արծաթե (և այն կունենա արծաթե սպիտակություն և ապակե թափանցիկությամբ), նրանք (ծառաները) որոշում են դրա չափերը (բաժակների միջի ընկելիքը) ճշգրիտ (քանակը, որ բնակիչները Դրախտի ցանկանում են):
 17 «Եվ նրանց կտան ըմպելիք այնտեղ բաժակից (զինու), խառնված ջինջերով,

18 «Գարունը այնտեղ, կոչվում է Սալսաբիլ»
 19 «Եվ նրանց միջև կանցնեն (ծառայելով նրանց) տղաներ, հավերժ երիտասարդ: Երբ դուք տեսնեք նրանց, դուք կկարծեք, որ նրանք (այքան գեղեցիկ են, որքան) ցրված (փայլուն) մարգարիտները:
 20 «Եվ, երբ դուք նայեք այնտեղ (ցանկացած տեղ Դրախտում), դուք կտեսնեք հրձկանք (որ չի կարելի պատկերացնել), և մեծ տիրապետություն:
 21 «Նրանց վրա կլինի կանաչ հանդերձ, լավ մետաքսից (ներսի կողմից) և հաստ մետաքսից (դրսի կողմից): Եվ նրանք կգարդարվեն արծաթյա ապարանջաններով, և նրանց Տերը կտա նրանց անարատ ըմպելիք:
 22 «(Եվ կասվի նրանց): “Իրոք, այս պարզ է ձեզ համար (ինչ դուք արել եք աշխարհիկ կյանքում) և ձեր ջանքերը (ձեր լավ արարքները) կընդունվի (և երախտապարտ կլինի):”
 23 «Իրոք, այդ Մենք ենք, Ով ուղարկել է Ղուրանը քեզ (Օվ Մուհամեդ) պատիճանաբար (փոփոխով):
 24 «Ուստի, եղեք համբերատար (Օվ Մուհամեդ) անդադար Հրամանատարությամբ ձեր Տիրոջ (լինելով պարտական առ Նա և հաստատելու Նրա Ուղերձը մարդկությանը), և չենթարկվել ոչ մեղսագործին ոչ էլ նրանց միջի անհավատին:
 25 «Եվ հիշեք ձեր Տիրոջ Անունը (շատ) ամեն առավոտ և կեսօր:
 26 «Եվ գիշերվա ընթացքում, տարածեք ձեզ Նրան (այսինքն, աղոթեք), և փառաբանեք Նրան երկար գիշերների ընթացքում (այսինքն, Տահաջուլթ աղոթքը):
 27 «Իրոք, այս (անհավատները) սիրում են (կարճ ներկայությունը) աշխարհիկ կյանքի, և դիր նրանց էտն (մերժիր) ծանր (դժվար) Օրը (Հարության Օրը):
 28 «Այդ Մենք ենք, Ով արարեց նրանց, և ամրացրեց նրանց ձևերը (արարել է նրանց կատարյալ ձևով): Եվ, երբ Մենք ցանկանանք, Մենք կարող ենք (կործանել նրանց և) լիովին փոխարինի նրանց ուրիշներով, իրենց նման (այսինքն, մարդկանցով նրանց նման, բայց հնազանդ և ենթարկվող Ալլահի Կամքին):
 29 «Իրոք, այս (Ղուրանի Գլուխը) զգուշացում է, այսպիսով, ղվ ցանկանում է, թող նա վերցնի Ուղղի (հավատքի և բարեպաշտության) առ իր Տեր:
 30 «Բայց, դուք չեք կարող ցանկանալ (անել որևէ բան), մինչ Ալլահը կցանկանա

(*դուք անելու այդ, այլապես դուք չեք Աստվածային ճակատագիր*): Իրոք, Ալլահը Ալիիմ (*Ամենախմայլը Իր արարածների արարքներից*), Հակիմ (*Ամենախմաստուն Իր որոշումներում*) է: ﴿31﴾ Եւ կտա Իր Գույթը նրան, ում Եւ է (*Ալլահը*) ցանկանում, և ինչ վերաբերում է անարդար մարդկանց (*սխալ գործողներին, բազմաստվածներին*), Եւ պատրաստել է նրանց համար ցավալի տանջանք:

Մուրա 77 Ալ – Մուրապար

[*Ուղարկվածներ*]

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (*Ամենաբարեգութ*), Առ-Ռահիմ (*Ամենաորոշմամբ*)

﴿1﴾ (*Քամիներով*) ուղարկված մեկը միտսի ետևից:

﴿2﴾ Եվ ուժեղ քամիներով, որ փչում են ուժգնորեն:

﴿3﴾ Եվ դրանցով (*քամիներով*), որ թափել (*անպեր և անձրևը*) են:

﴿4﴾ Եվ սրանցով (*Ղուրանի Տարբերակներ*), որ առանձնացնում է (*ճիշտը սխալից*):

﴿5﴾ Եվ դրանցով (*հրեշտակներով*), որ հանձնում էին (*Ալլահից*) հայտնությունը (*Ալլահի Մարգարեյին*),

﴿6﴾ Որ (*Ղուրանը*) լինի փաստարկ (*Ալլահի համար, տանջելու մարդկանց, ով չի հետևում դրան և հեռացնել բոլոր արդարացումները մարդկանցից, մինչ Եւ ուղարկել է Ղուրանը նրանց և նրանք չհետևեցին դրան*), կամ գգուշացում (*մարդկությանը*):

﴿7﴾ Հաստատորեն, ինչ ձեզ խոստացել են, պիտի գա անցնելու:

﴿8﴾ Այնուհետ, երբ աստղերը կորցնում են իրենց լույսերը:

﴿9﴾ Եվ, երբ երկինքը ձեռքվում է անջատ:

﴿10﴾ Եվ, երբ լեռները պայթում են:

﴿11﴾ Եվ, երբ Մարգարեները հավաքվում են իրենց նշանակված ժամանակ (*վկայելու ընդդեմ իրենց ժողովուրդների*):

﴿12﴾ Ինչպիսի (*մեծ և սարսափելի*) Օր են նրանք (*մարգարեները*) հետաձգվել (*նրանց միջև և իրենց ժողովուրդների միջև դատաստանի համար*):

﴿13﴾ Դատաստանի Օրվա համար (*ժողովուրդների միջև*):

﴿14﴾ Եվ, ինչպե՛ս կարող ես դու իմանալ (*Օվ մարդ*), ինչ է Դատաստանի Օրը (*և ինչպես այն կլինի*) (*այսինքն, դու չես կարող պատկերացնել դրա սարսափը և դատանությունը*):

﴿15﴾ Անե՛ք այդ Օրը մերժողներին (*Հարության Օրը*):

أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ مِنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ ﴿٢٠﴾ فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ ﴿٢١﴾ إِلَىٰ قَدَرٍ مَّعْلُومٍ ﴿٢٢﴾ فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ الْقَدَرُونَ ﴿٢٣﴾ وَيَلَّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٤﴾ أَلَمْ يَجْعَلِ الْأَرْضَ كِفَاتًا ﴿٢٥﴾ أَحْيَاءَ وَأَمْوَاتًا ﴿٢٦﴾ وَجَعَلْنَا فِيهَا رِوَاسِيًا شَمِخًا وَتَلًّا وَأَسْقَيْنَاكُم مَّاءً فَرَاتًا ﴿٢٧﴾ وَيَلَّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٨﴾ أَنْظِلُّوا إِلَىٰ مَا كُنتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿٢٩﴾ أَنْظِلُّوا إِلَىٰ ظِلِّ ذِي ثُلُثِ شَعْبٍ ﴿٣٠﴾ لَا ظَلِيلٍ وَلَا يُغْنِي مِنَ اللَّهِيبِ ﴿٣١﴾ إِنَّمَا تَرَىٰ بِشِكْرِ كَافٍ ﴿٣٢﴾ كَأَنَّهُ جُمُلٌ صَفَرٌ ﴿٣٣﴾ وَيَلَّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٤﴾ هَذَا يَوْمٌ لَا يَظْقُونُ ﴿٣٥﴾ وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَعُودُونَ ﴿٣٦﴾ وَيَلَّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٧﴾ هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَمَعْتُمْكُم وَالْأَوْلَىٰ ﴿٣٨﴾ فَإِن كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُوا ﴿٣٩﴾ وَيَلَّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٠﴾ إِنَّا الْمُنْفِقِينَ فِي ظِلَالٍ وَعُيُونٍ ﴿٤١﴾ وَفُؤَادِكُمْ مَّعًا بَشْتُمُونُ ﴿٤٢﴾ كَلُّوا وَأَسْرُبُوا هَيْتًا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٤٤﴾ وَيَلَّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٥﴾ كَلُّوا وَتَمَنَّعُوا قَلِيلًا إِنَّكُمْ جُنُحُمْ ﴿٤٦﴾ وَيَلَّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٧﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا لَا تَزْكُمُوتَ ﴿٤٨﴾ وَيَلَّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾ إِنِّي أَنَا حَدِيثٌ بَعْدَهُ يُؤْمِنُوتَ ﴿٥٠﴾

﴿16﴾ Արդյո՞ք մենք չէինք կործանել նախորդներին (*նախորդ ազգերից, որովհետև, նրանք մերժեցին մարգարեներին, ինչպես Նոյի մարդիկ, Ադ և Թամուդները արեցին*):

﴿17﴾ Այնուհետ, Մենք ստիպեցինք հետագա սերունդներին (*ուլքեր, նրանց նման էին գրպարտումով և անհնազանդությանը*) հետևել նրանց (*կործանմամբ*):

﴿18﴾ Այսպիսով, Մենք գործ ունենք հանցագործների հետ (*բազմաստվածներ և անհավատներ Մեքքայի, ուլքեր մերժեցին Մարգարեյին*):

﴿19﴾ Անե՛ք այդ Օրը մերժողներին (*Հարության Օրը*):

﴿20﴾ Արդյո՞ք Մենք չենք արարել ձեզ (*Օվ անհավատներ*) անարգված ջրից (*սեքվից*):

﴿21﴾ Այնուհետ, Մենք տեղադրեցինք այն ապահով վայր (*արգանդ*),

﴿22﴾ Որոշվա՞ծ է (*և իմացյալ*) ժամանակահատված (*հղիության, որը Ալլահը միայն կարող է սահմանել և իմանալ ճշգրիտ ժամանակը*):

﴿23﴾ Եվ Մենք Ի Վիճակի էինք (*արարել այն, տալ ձև դրան և հանել այն մոր*

արգանդից կենդանի, որպես մանուկ), և Մենք Լավագույնն ենք այդպես անելու:»

24 «Անեծք այդ Օրը մերժողներին (Մեր Հզորության):»

25 «Արդյոք Մենք չենք դարձրել երկիրը վայր (տեղ) ընդունելության:»

26 «Արդյոք ք, (այսինքն, այն ներառում է) ողջերին (իրենց տներում) և մահացածներին (իրենց գերեզմաններում):»

27 «Եվ տեղավորել է ներսում հաստատուն և բարձր լեռներ (ինչպես անասան, խորը խարսխված, այնպես, որ երկիրը չի տատանվում ոտքերիդ տակ), և տվել է ձեզ ըմպելու քաղցր ջուր:»

28 «Անեծք այդ Օրը մերժողներին (այդ բոլոր բարիքների և լավությունների):»

29 «(Կասկի անհավատներին Հարության Օրը): “Ուղարկում եմ Ձեզ դեպի (Դժոխքի Կրակ), որը դուք սովոր էիք մերժելու (աշխարհիկ կյանքում):»

30 «“Հեռացնեմ ձեզ առ սովեր (Դժոխքի Կրակի ծխի աճող և առանձնացված) երեք սունեքով (ծխի):»

31 «“Ոչ սովերը, ոչ էլ որևէ օգուտ, ընդդեմ Կրակի կատաղի հրի:”»

32 «Իրոք, այն (Դժոխքը) գցում է կայծեր (հակայական) ինչպես ամրոցներ,»

33 «Կարծես, եթե նրանք սև ուղտեր էին, որոնց գույնը թեքվում է դեպի դեղինը (Արարները, անցյալում օգտագործում էին ‘ուղտեր’ բառը ինչպես հունանիշ ամրոցների իրենց բանաստեղծություններում):»

34 «Անեծք այդ Օրը մերժողներին (Հարության Օրվա):»

35 «Այդ կլինի Օր, երբ նրանք (անհավատները) չեն խոսի (որևէ խոսքով, որ օգուտ կտա նրանց),»

36 «Եվ նրանց չի թույլատրվի արդարանալ (որովհետև, նրանք չունեն ոչ մի արդարացում իրենց անհավատության համար):»

37 «Անեծք այդ Օրը մերժողներին (Հարության Օրվա):»

38 «Այդ կլինի Դատաստանի Օր: Մենք բերել ենք ձեզ և հին մարդկանց միասին (այդ Օրը Այլաիր կղատի բոլոր մարդկանց միջև):»

39 «Այսպիսով, եթե դուք ծրագիր ունեք (հիսը, սահելու Այլահի պատժից), ապա, օգտագործեք այն Իմ դեմ (փրկելու ինքներդ ձեզ Այլահի տանջանքից, եթե դուք, փաստորեն կարողանաք):»

40 «Անեծք այդ Օրը մերժողներին (Հարության Օրվա):»

41 «Իրոք, բարեպաշտը (որ վախենում է Այլահից աշխարհիկ կյանքում, հետևելով

Նրա Հրամաններին և խուսափելով Նրա արգելքներից) կլինի սովերի (ճառերի) և արբյուրների (հոսող ջրերի) միջև:»

42 «Եվ մրգերի, ինչից նրանք ցանկանում են:»

43 «(Եվ կասկի նրանց): “Մնվեք և ըմպեք հարմար ձևով (ուրախությամբ) այն (առաքինի արարքների համար աշխարհիկ կյանքում), որոնք դուք սովոր եք անել:”»

44 «Իրոք, այսպիսով, (այնպիսի առաքինի պարգևով), Մենք պարգևատրում ենք բարիք գործողներին:»

45 «Անեծք այդ Օրը մերժողներին (Հարության Օրը):»

46 «(Օվ դուք, հավատացյալներ): Մնվեք և վնայելեք ձեզ (աշխարհիկ կյանքում) մի փոքր: Իրոք, դուք հանցագործներ եք (բազմաստվածներ, մեղսագործներ):»

47 «Անեծք այդ Օրը մերժողներին (Հարության Օրվա):»

48 «Եվ, երբ ասվեց նրանց (աշխարհիկ կյանքում). “Խոնհարեք ձեզ (աղոթքում)” նրանք չեն խոնարհվում (այլ, նրանք այնքան են իրենց գոռոզությունը և համառությունը):»

49 «Անեծք այդ Օրը մերժողներին (Տարբերակների և Այլահի Ղուրանի):»

50 «Այնուհետ, (եթե, նրանք չեն հավատում այս Ղուրանին), ուրիշ խոսքերին (պարագաներին - գրքին) պրանից (Ղուրանից) բացի, նրանք կհավատա և:»

Մուրա 78 ԱՆ-ՆԱԲԱ՛

1160 ԱՎԵՏԻՄ

Այլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաբարեգութ), Առ-Ռահիմ (Ամենաողորմած)

1 «Ի՛նչ են նրանք (անհավատները) հարցնում (միմյանց):»

2 «Մեծ ավետիսի մասին (այսինքն, Ղուրանի, որը նշում է Հարությունը, որը անհավատները ժխտում են):»

3 «Որի մասին, նրանք (անհավատները) տարածայնությունների մեջ են (այսինքն, նրանք կասկածանքի մեջ են դրա հետ կապված, և նրանք ժխտում են այդ):»

4 «Ոչ, (այդպես չէ, ինչպես դուք, անհավատներդ մտածում եք): Իրոք, նրանք կիմանան (իրենց ժխտման արդյունքը Հարության Օրը):»

5 «Ոչ, կրկին, նրանք կիմանան (և կտարբերեն, այն բանից հետո, երբ կստանան իրենց պատիժը, որ Մուհամեդը պզնիվ էր իրենց հետ զգուշացման մեջ):»

6 «Արդյոք, Մենք չենք դարձրել երկիրը

պատրաստ *(ինչպես անկողին)* ձեզ համար բնակվելու այնտեղ:»

7 «Եվ *(Արդյոք Մենք չենք դարձրել)* լեռները որպես ցգեր *(այնպես, որ Երկիրը հաստատուն լինի և չերերա ձեր ոտքերի տակ, նրա մեծ պրագուրթյաւք շարժուվից):*»

8 «Եվ, արդյոք Մենք չենք արարել ձեզ գրպներով *(արական և իգական):*»

9 «Եվ, Մենք արդյոք չենք դարձրել ձեր քունը, որպես *(պատճառ)* հանգստացնելու *(ձեր մարմինները, աշխատանքի դադարի ժամանակ):*»

10 «Եվ արդյոք չենք արել մենք զիշերը, ինչպես *(քող կալ)* հազուստ *(քողարկելու ձեզ և թաքցնելու իր խավարով):*»

11 «Եվ արդյոք Մենք չենք դարձրել օրը *(գործուն)* ապրողստի:»

12 «Եվ, արդյոք Մենք չենք կառուցել ձեր վերևը յոթ ամուր *(երկինքներ):*»

13 «Եվ, Մենք դրել ենք *(այնտեղ)* փայլող Միրաջ *(լուսամկույթի, լույսի և ջերմության աղբյուր, այսինքն, արև):*»

14 «Եվ, արդյոք Մենք չենք ուղարկել երկնքից *(որը պատրաստ է արձրնել)* արատ ջուր:»

15 «Որ Մենք կարող ենք բերել դրանով ցորեն *(մարդկանց համար սնվելու)* և բուսականություն *(կենդանիների համար սնվելու),*»

16 «Եվ այգիներ, խիտ աճով:»

17 «Իրոք, Դատաստանի Օրը հաստատված ժամանակ է:»

18 «Օրը, երբ եղջուրը *(Շեփորը)* կինչի, և դուք կգաք առաջ խմելով *(խտաբ առ խտաբ):*»

19 «Եվ երկինքը բացված կլինի, և այն կդառնա ինչպես դարբասներ *(հրեշտակների համար իջնելու),*»

20 «Եվ լեռները կշարժվեն իրենց տեղերից և նրանք եղած կլինեն ինչպես պատրասք:»

21 «Իրոք, Դժոխքը *(այդ Օրը)* կփնտրի *(անհավատների, և կլինի վայր դարանի նրանց համար),*»

22 «Կեղեքիչների համար այն *(Դժոխքը)* կլինի բնակության վայր,»

23 «Նրանք կբնակվեն այնտեղ *(Դժոխքում)* դարեր *(այսինքն, հավիտյան),*»

24 «Ոչինչ պաղ նրանք այնտեղ չեն ճաշակի *(պաղեցնելու իրենց, Դժոխքի ջերմությունից),* ոչ էլ որևէ ըմպելիք *(հագեցնելու իրենց ծարավը),*»

25 «Բացի եռացող ջրից, և աղտոտ վերքի արտահոսքից *(որը դուրս կգա Կրակի բնակիչների մաշկերից):*»

سُورَةُ النَّبَاِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

عَمَّ يَسْأَلُونَ ﴿١﴾ عَنِ النَّبَاِ الْعَظِيْمِ ﴿٢﴾ الَّذِي هُمْ فِيْهِ مُخْتَلِفُونَ ﴿٣﴾

كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ﴿٤﴾ ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ﴿٥﴾ اَلَمْ نَجْعَلِ الْاَرْضَ مَهْدًا ﴿٦﴾

وَالْجِبَالَ اَوْتَادًا ﴿٧﴾ وَخَلَقْنَا كُرُوْا زَوْجًا ﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا ﴿٩﴾

وَجَعَلْنَا اَيُّلَ لَيْلًا ﴿١٠﴾ وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ﴿١١﴾ وَبَدَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ﴿١٢﴾ وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَاجًا ﴿١٣﴾ وَاَنْزَلْنَا

مِنْ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً مُّجَاَّبًا ﴿١٤﴾ نَخْرُجُ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا ﴿١٥﴾ وَجَنَّاتٍ اَلْفَافًا ﴿١٦﴾ اِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَاتًا ﴿١٧﴾ يَوْمَ يُفْعَفُ فِي الصُّوْرِ

فَتَأْتُونَ اَفْوَاجًا ﴿١٨﴾ وَفِيْحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ اَبْوَابًا ﴿١٩﴾ وَسِيْرَتِ الْجِبَالِ فَكَانَتْ سَرَابًا ﴿٢٠﴾ اِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ﴿٢١﴾ لِلطَّٰغِيْنَ

مَتَابًا ﴿٢٢﴾ اَلَيْسِيْنَ فِيْهَا اَحْقَابًا ﴿٢٣﴾ لَا يَذُوْنَوْنَ فِيْهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا ﴿٢٤﴾ اِلَّا اَلْحَمِيْمًا وَعَسَاقًا ﴿٢٥﴾ جَزَاءً وَّفَاةً ﴿٢٦﴾ اِنَّهُمْ كَانُوْا لَا يَرْجُوْنَ حِسَابًا ﴿٢٧﴾ وَكَذٰبُوْا بَيٰتِنَنَا كِذٰبًا ﴿٢٨﴾ وَكُلُّ شَيْءٍ اَخْصِيْنَاهُ كِتٰبًا ﴿٢٩﴾ فَذُوْقُوْا فَلَنْ تَزِيْدَكُمْ اِلَّا عَذَابًا ﴿٣٠﴾

26 «*(Այս)* *(արդար և)* համամասնական պատիժ է *(քստ իրենց չար հանցանքների):*»

27 «*(Քանզի)* իրոք, նրանք սովորություն չեն ունեցել փնտրել քավություն *(իրենց մեղքերի, նրանք չեն վախեցել Դատաստանի Օրվանից, և նրանք չեն արել բարի արարքներ, որոնք կարող էին օգտակար լինել նրանց այդ Օրը):*»

28 «Բայց, նրանք զրպարտել են Մեր Այաթները *(Տարբերակները, Նշանները, Ապացույցները)*, ամբողջովին:»

29 «Եվ ամենը Մենք գրառել ենք գրքում:»

30 «Այսպիսով, ճաշակեք դուք *(օվ, անհավատներ, ձեր չար արարքների արդյունքները)*:» ։ Ուստից բացի որևէ բարձրունքի չենք արժանացնի Ձեզ,

31 «Իրոք, բարեպաշտների *(և արաբիների համար, ովքեր վախենում են Ալլահից և բարի արարքներ են ներկայացնում, որոնք Նա պատվիրել է և ձեռնպահ են մնում չար արարքներից, որոնք Նա արգելել է)* կլինի մեծ հաջողություն *(Դրախտ):*»

32 «Ուարտեզներ և խաղողի այգիներ,»

33 «Եվ երիտասարդ *(կանայք)*, լիակուրծք

(արդյունքը) ինչ իր ձեռքերը արել են (արարքներից) և անհավատը կասի “Ես փափագում էի լինել փոշի (և հարություն չառնեի հանդիպելու այս տանջանքներին):”

Մուրա 79 Ան-Նագիաթ

[Նշոգեսաներով]

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենարարեզուք), Առ-Ռահիմ (Ամենաողորմած)

1 «Այն (հրեշտակներով) ովքեր, դուրս են հանում կատաղի և բռնությամբ (անհավատների հոգիները մահվան ժամանակ)»

2 «Եվ, նրանցով (հրեշտակներով), ովքեր քնքշությամբ դուրս են հանում (հոգիները առաքինի հավատացյալների, մահվան ժամանակ),»

3 «Եվ նրանցով (հրեշտակներով), ովքեր լողում են (սահելով երկնքից երկիր և բարձրանալով երկրից երկինք),»

4 «Եվ, նրանցով (հրեշտակներով) ովքեր առաջ են շարժվում, ինչպես վագրում, (անելու Ալլահի Հրամանները),»

5 «Եվ, նրանցով (հրեշտակներով), ովքեր հաստատում են իրենց Տիրոջ Հրամանները (աշխարհիկ հարցերում, որը Ալլահը սահմանել է նրանց անելու), (որ, դուք անհավատներ հարություն կատներ ստանալու ձեր հաշիվը):»

6 «Օրը, երբ երկիրը կերերա ուժգին (Շեփորի առաջին հնչելուց հետո, որի ընթացքում բոլորը կմահանան),»

7 «Կետևոնի երկրորդ հնչոցը (որի ընթացքում բոլորը հարություն կառնեն),»

8 «Այդ Օրը սրտերը (անհավատների) կերերան (վախով, խառնաշփոթությամբ և անհանգստությամբ),»

9 «Իրենց աչքերով, նվաստացած և իջեցրած:»

10 «Նրանք ասում են (անհավատները աշխարհիկ կյանքի ընթացքում): “Հնարավոր է, որ մենք վերադառնանք մեր նախկին վիճակին երկրի վրա (այսինքն, կենդանի):”

11 «“Ինչպե՛ս. Այն բանից հետո, երբ մենք դարձանք (մեր մահից հետո) խառնված ոսկորների (ապա, ինչպե՛ս՝ ս հնարավոր է վերադառնալ կյանքին):”»

12 «Նրանք ասում են. “Կլինի, այդ պարագայում (Եթե մենք իրոք վերադառնում ենք կյանքին) կլինենք (ավերիչ) վերադարձ կորստով (մինչ, կլինի անհնար խուսափել պատժից):”»

13 «Սակայն, կլինի միայն մեկ ձայն (այսինքն, Եղջույրի երկրորդ հնչյունը),»

14 «Երբ հանկարծակի, նրանք գտան իրենց, երկրի մակերեսին (կենդանի, իրենց մահից

إِنِّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ﴿٣١﴾ حَٰدِقِينَ وَأَعْبَادًا ﴿٣٢﴾ وَكَوٰعِبَ أُنْبِيَآءِ ﴿٣٣﴾ وَكَأَسَا
 دِهَآفًا ﴿٣٤﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِدَابًا ﴿٣٥﴾ جَزَاءً مِّن رَّبِّكَ عَطَآءٌ
 حِسَابًا ﴿٣٦﴾ رَبِّ السَّمَوٰتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمٰنُ لَا يَمْلِكُونَ
 مِنْهُ خِطَابًا ﴿٣٧﴾ يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَآئِكَةُ صَفًّا لَا يَتَكَلَّمُونَ
 إِلَّا مَن أٰذِنَ لَهُ الرَّحْمٰنُ وَقَالَ صَوَابًا ﴿٣٨﴾ ذٰلِكَ الْيَوْمَ الْحَقُّ فَمَن
 شَآءَ آخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ مَآثِبًا ﴿٣٩﴾ إِنَّا أَنْزَلْنٰكُمْ عَدَابًا قَرِيبًا يَوْمَ
 يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ بَلَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا ﴿٤٠﴾

Մուրա 79 Ան-Նագիաթ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 وَالتَّزَعَّدَتْ عَرَاقًا ﴿١﴾ وَالتَّنَشِيطَتْ نَشْطًا ﴿٢﴾ وَالتَّسَبَّحَتْ سَبْعًا ﴿٣﴾
 فَالتَّسَبَّحَتْ سَبْعًا ﴿٤﴾ فَالْمَدْرَبَاتِ أَمْرًا ﴿٥﴾ يَوْمَ يُجْعَفُ الرَّاجِعَةُ ﴿٦﴾
 تَبَعُهَا الرَّادِفَةُ ﴿٧﴾ قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ ﴿٨﴾ أَبْصَرُهَا
 خَشَعَةٌ ﴿٩﴾ يَقُولُونَ آءِآ نَا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ ﴿١٠﴾ آءِآ ذَا كُنَّا
 عِظْمًا فِئْرَةً ﴿١١﴾ قَالُوا لَآئِكَ إِذَا كُرَّةٌ خَاسِرَةٌ ﴿١٢﴾ فَاِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ
 وَجِدَةٌ ﴿١٣﴾ فَاِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ ﴿١٤﴾ هَلْ اٰنْتُمْ حٰدِثِیْ مُوسٰی ﴿١٥﴾

(հասուն) կույսեր, նույն տարիքի,»

34 «Եվ լի գավաթ (հիասթափ զինու, որը չի հարբեցնում)»

35 «Ոչ մի Լագրֆ (աղտոտ, սին, չար գրույցներ) չեն լսի նրանք այնտեղ, ոչ էլ սուտ;»

36 «(Այս ամենը) պարզ է ձեր Տիրոջից, մեծ հաշվարկված նվեր (ըստ իրենց լավ արարքների լավագույնի),»

37 «Տիրոջից երկինքների և երկրի և ամենի ինչ նրանց միջև է, Առ-Ռահման (Ամենարարեզուք), Ում հետ նրանք (մարդիկ) չեն համարձակվի խոսել (Հարության Օրը, բացի Նրա Թույլտվությունից)»

38 «Օրը, որ Առ-Ռուհ (Գաբրիել հրեշտակը) և հրեշտակները կկանգնեն առաջ, շարքերով, նրանք չեն խոսի բացի նրանից, ում Առ-Ռահման (Ամենարարեզուքը) կթույլատրի, և նա կխոսի ինչ ճիշտ է:»

39 «Այդ ճշմարիտ Օր է (որը, անկասկած կզա). Այսպիսով, ով ցանկանում է, թող ճանապարհ փնտրի առ Իր Տեր (ենթարկվելով Նրան այս աշխարհիկ կյանքում)»

40 «Իրոք, Մենք զգուշացրել ենք ձեզ մտակա պատժի մասին, – Օրվա, երբ մարդ կտեսնի

հետո),»

15 «Արդյո՞ք հասել է քեզ (Օվ Մուհամեդ) Մովսեսի պատմությունը:»

16 «Երբ նրա Տերը կանչեց նրան Տուվայի Մուրբ հովիտը:»

17 «(Օվ, Մովսես) “Գնա Փարավոնի մոտ, իրոք, նա չարաշահել է բոլոր սահմանները (հանցանքներում, մեղքերում, կրապաշտությունում անհավատությունում,)”»

18 «Եվ սաս (նրան): “Արդյո՞ք դու (կցանկանաս) մաքրել քեզ (մեղքերից և հավատալ Ամենաօգոր Ալլահին):»

19 «“Եվ, որ ես ուղղորդել եմ քեզ առ քո Տերը, այսպիսով դու պիտի վախենաս Լրանից (այսինքն, դառնաս առաքինի և դադարես մեղքեր գործել և չարաշահել և քո դաժան սիրտը դառնա մեղմ)”»

20 «Այնուհետ նա (Մովսեսը) ցույց տվեց նրան մեծ նշան (հրաշքը նրա գավազանի, որը դարձավ մեծ օձ):»

21 «Մակայն նա (Փարավոնը), չարախոսեց և չենթարկվեց:»

22 «Այնուհետ, նա շրջեց իր մեջքը, ձգվելով (Մովսեսի դեմ):»

23 «Այնուհետ, նա հավաքեց (իր սևադեղին) և բարձրաձայն բղավեց,»

24 «Ասելով, “Ես եմ ձեր Տերը, ամենաբարձրյալը”:»

25 «Այսպիսով, Ալլահը զավթեց նրան պատժով Վերջին Օրը (Կրակում), նույնպես աշխարհիկ կյանքում (խեղդելով Կարմիր ծովում):»

26 «Իրոք, սրա մեջ կա դաս (օրինակ, հորդոր, զգուշացում), նրան, ով վախենում է Ալլահից:»

27 «(Օվ, անհավատներ, որ դուք զրպարտում եք Հարության Օրը) Արդյո՞ք ձեր արարումն է դժվար (մահից հետո) թե (արարումը) երկնքի, որը Նա (Ալլահը) կառուցեց (ձեր վրա առանց հիմքերի),»

28 «Նա բարձրացրեց նրանց (երկինքների) բարձրությունը և կատարելագործեց այն:»

29 «Եվ Նա քողարկեց դրա (երկնքի) գիշերը խավարով (այսինքն, ամբողջ տիեզերքը խորտակեց խավարի մեջ) և դուրս բերեց (այդ խավարից) դրա օրը (մթնոլորտի միջոցով, որը ներկայացնում է արևի ճառագայթները, որոնք անտեսանելի են, մինչև հասնում են մթնոլորտ, որը վերածում է դրանք լույսի և այդ իսկ պատճառով մթնոլորտից դուրս արևը նրան է խավար կապույտ սկավառակի):»

30 «Եվ, այնուհետ Նա տարածեց երկիրը (և դրածրեց դրա ուրվագիծը ջայլամի ձվի

إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٧﴾ أَذْهَبَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿١٨﴾ فَقَالَ هَلْ لَكَ إِلَٰهَ إِلَّا أَن تَزُكَّ ﴿١٩﴾ وَأَهْدِيكَ إِلَىٰ رَبِّكَ فَنَخَسْتِي ﴿٢٠﴾ فَأَرَاهُ آيَةَ الْكُبْرَىٰ ﴿٢١﴾ فَكَذَّبَ وَعَصَىٰ ﴿٢٢﴾ ثُمَّ أَذْبَرَ سَعْيِي ﴿٢٣﴾ فَحَشَرَ فَنَادَىٰ ﴿٢٤﴾ فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَىٰ ﴿٢٥﴾ فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْآخِرَةِ وَالْأُولَىٰ ﴿٢٦﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَن يَخْشَىٰ ﴿٢٧﴾ أَنتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَرَأَيْتُمْ أَيُّهَا ﴿٢٨﴾ رَفَعَ سَمْعَكُمَا فَسُوتَهَا ﴿٢٩﴾ وَأَعْطَشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُغْحَهَا ﴿٣٠﴾ وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَٰلِكَ دَحَاهَا ﴿٣١﴾ أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَمَرْعَاهَا ﴿٣٢﴾ وَالْجِبَالَ أَرْسَاهَا ﴿٣٣﴾ مَتَّعْنَاكُمْ لَكُمُوعًا وَلَآئِقَمَكُمُوعًا ﴿٣٤﴾ فَإِذَا جَاءَتْ الطَّامَةُ الْكُبْرَىٰ ﴿٣٥﴾ يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَىٰ ﴿٣٦﴾ وَبُرِزَتِ الْجَحِيمُ لِمَن يَرَىٰ ﴿٣٧﴾ فَأَمَّا مَن طَغَىٰ ﴿٣٨﴾ وَءَاثَرَ الْحَيَوةِ الدُّنْيَا ﴿٣٩﴾ فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَىٰ ﴿٤٠﴾ وَأَمَّا مَن خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ ﴿٤١﴾ فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَىٰ ﴿٤٢﴾ بَسَّطْنَاكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مَرْسَاهَا ﴿٤٣﴾ فِيمَ آنتَ مَن ذَكَرْنَاهَا ﴿٤٤﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ مُنْتَهَاهَا ﴿٤٥﴾ إِنَّمَا آنتَ مُنذِرٌ مَّن يَخْشَاهَا ﴿٤٦﴾ كَاتِبُ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَسُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَو ضُحَاهَا ﴿٤٧﴾

سُورَةُ عَبَسَ ﴿٤٧﴾

նրան),»

31 «Եվ, Նա բերեց այնտեղից (երկրից) իր ջուրը (որը, բխում է հրաբխային գագերից, որոնք ձևավորում են երկինքները ըստ մթնոլորտի բարձր շերտերի ցածր ջերմաստիճանի և ուստի, այդ ամպերը անձրևում են այդ ջուրը, որը երկրի վրա է հիմն.) և նրա արոտավայրերը (այսինքն, գյուղատնտեսությունը, որն ունի հրաբխային հող):»

32 «Եվ, լեռները Նա ամուր ամրագրել է (երկրի վրա ինչպես հենարան, կայունացնելու երկիրը իր բարձր արագության պտույտներից):»

33 «(Այս ամենը Ալլահն է արել) լինելու պաշար և օգուտ ձեր և ձեր անասունների համար:»

34 «Մակայն, երբ գալիս է Մեծ Ադետը (այսինքն, Եղջուրի երկրորդ հնչյունը և Հարության Օրը),»

35 «Օր, երբ մարդ կհիշի, թե ինչի համար է աշխատել (աշխարհիկ կյանքի ընթացքում, այսինքն բարի կամ չար արարքներ),»

36 «Եվ, Դժոխքի Կրակը կլինի պարզ ակնհայտ ամենքին, ով տեսնում է (այսինքն,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عَسَّ وَتَوَلَّى ۝ (۱) أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمَى ۝ (۲) وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهُ يَزَّكَّى ۝ (۳) أَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرَى ۝ (۴) أَمَّا مَنْ اسْتَعْتَصَنَ ۝ (۵) فَلَأَنْتَ لَهُ تَصَدَّى ۝ (۶) وَمَا عَلَيْكَ أَلَا يَنْزِلَ ۝ (۷) وَأَمَّا مَنْ جَاءَهُ يَسْعَى ۝ (۸) وَهُوَ يَخْشَى ۝ (۹) فَأَنْتَ عَنْهُ تَلَهَّى ۝ (۱۰) كَلَّا إِنَّمَا تَذَكَّرُ ۝ (۱۱) فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ ۝ (۱۲) فِي صُحُفٍ مُكَرَّمَةٍ ۝ (۱۳) تَرْفُوعَةٍ مُطَهَّرَةٍ ۝ (۱۴) بِأَيْدِي سَفَرَةٍ ۝ (۱۵) كِرَامٍ بَرَرَةٍ ۝ (۱۶) قِيلَ لِلْإِنْسَانِ مَا أَكْفَرَهُ ۝ (۱۷) مِنْ أَي شَيْءٍ خَلَقَهُ ۝ (۱۸) مِنْ نُطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَرَهُ ۝ (۱۹) ثُمَّ السَّبِيلَ يَسْرَهُ ۝ (۲۰) ثُمَّ أَمَّانَهُ فَأَقْبَرَهُ ۝ (۲۱) ثُمَّ إِذَا شَاءَ أَنْشَرَهُ ۝ (۲۲) كَلَّا لَمَّا يُقَضِّ مَا أَمَرَهُ ۝ (۲۳) فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلَى طَعَامِهِ ۝ (۲۴) أَنَّا صَبَبْنَا الْمَاءَ صَبًّا ۝ (۲۵) ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا ۝ (۲۶) فَأَنْبَتْنَا فِيهَا حَبًّا ۝ (۲۷) وَعَبَا وَقَضْبًا ۝ (۲۸) وَزَيْتُونًا وَتَمَخْلًا ۝ (۲۹) وَحَدَائِقَ غُلْبًا ۝ (۳۰) وَفِكَهْمًا وَأَبًّا ۝ (۳۱) مَتَّعْنَاكُمْ وَلَئِنَّمَكُم مِّنْ ۝ (۳۲) فَإِذَا جَاءَتِ الْأَصْحَابَةُ ۝ (۳۳) يَوْمَ يُفَصِّلُ الْوَجْهَ مِنْ أَحِبِّهِ ۝ (۳۴) وَأُمَّةً وَآيَةً ۝ (۳۵) وَصَحِيحِينَ وَآيَةً ۝ (۳۶) لِكُلِّ أُمَّةٍ يَوْمَئِذٍ مَّوْجِدٌ ۝ (۳۷) يُعْطِيهِ ۝ (۳۸) وَجْهٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْفَرٌ ۝ (۳۹) صَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ ۝ (۴۰) وَوَجْهٌ ۝ (۴۱) يَوْمَئِذٍ عَلِيمٌ ۝ (۴۲) تَرْهَقُهَا قَتَرَةٌ ۝ (۴۳) أُولَئِكَ هُمُ الْكٰفِرَةُ الْفٰجِرَةُ ۝ (۴۴)

բոլորի համար),
 37 «Այնուհետ, նրա համար, ով չարաշահում է բոլոր սահմանները (անհավատության մեջ, մեղքերում,)
 38 «Եվ, գերադասեց աշխարհիկ կյանքը (հետևելով իր կրթերին և անտարբեր շէտագային),
 39 «Իրոք, Դժոխքի Կրակը կլինի (նրա) բնակավայրը:
 40 «Բայց նրա համար, ով վախենում է կանգնել (դատին) իր Տիրոջ առջև և (այդ պատճառով) զուսպ է պահում իրեն կրթերից,
 41 «Իրոք, Իրախոր կլինի (նրա) բնակավայրը:
 42 «Նրանք (անհավատները) հարցրեցին քեզ (Օվ Մուհամեդ) ժամի մասին (Վերջին Օրվա) (ժաղրանքով): “Ե՛րբ կլինի նրա սահմանված ժամկետը:”
 43 «Որի մասին, դուք ոչ մի գիտելիք չունեք,
 44 «Ձեր Տիրոջն է (Միայն) պատկանում (գիտելիքը) պահի ժամկետը:
 45 «Ինչ (Օվ Մուհամեդ) միայն զգուշացնող են նրանց համար, ովքեր վախենում են դրանից:
 46 «Օրը նրանք տեսնում են (Հարության ժամը), կլինի (նրանց համար) կարծես

նրանք չեն ուշացել (աշխարհիկ կյանքում) բացի կեսօրից կամ առավոտից:»

Մուրա 80 ‘Աբասա

Լա խոժովեա

Ալլահի Անունով Մու-Ռահման (Ամենաարքայազուր),
 Մու-Ռահիմ (Ամենադարման),
 1 «Լա (Մուհամեդ) խոժովեց և շրջվեց,
 2 «Երբ կույր մարդը (‘Աբդ Ալլահ իբն Ուա-Մաքթուն) եկավ նրա մոտ (խորհուրդ հարցնելու, մինչ Մարգարեն շատ զբաղված էր քարոզելով մեկ կամ մի քանի Քուրեյշ առաջնորդներին):
 3 «Եվ ինչպե՛ս դու կարող ես իմանալ: Լա կարող էր մաքրվել (քո խորհրդի միջոցով),
 4 «Կամ նա կարող էր ստանալ հղում և հղումը կարող էր օգտակար լինել նրան:
 5 «Ինչ վերաբերում է նրանց (Քուրեյշների առաջնորդներին), ովքեր անտարբեր են (ստանալու հղում քեզանից և քո քարոզից), կարծելով իրենց ինքնաբավ,
 6 «Արդյո՞ք դու նրանց ավելի շատ ես հաշվի առնում (չսելով նրանց),
 7 «Մինչ քեզ վրա չի լինի որևէ մեղադրանք, եթե նա չմաքրվի (մինչ դու միայն Մարգարե ես, ով փոխանցում է Ալլահի Ուղերձը, մինչ դեռ մարդկանց ուղղորդելը պատկանում է Միայն Ալլահին):
 8 «Սակայն, ինչ վերաբերում է նրանց, ովքեր գալիս են քեզ մոտ ձգտելով (իրական եռանդով գիտելիքի),
 9 «Մինչ նա վախենում է (Ալլահը իր սրտում) (այսինքն, հուսալով Ալլահի գրություն և վախենալով Ալլահի պատժից),
 10 «Դու անտեսեցիր նրան և դու շեղեցիր քո ուշադրությունը (մեկ ուրիշին):
 11 «Ոչ, (Օվ Ալլահի Մարգարե). Իրոք, այն (նրա Մուրան -Ղուրանը) շղում է (քեզ և նրան, ով ցանկանում է հղվել),
 12 «Այսպիսով, ով ցանկանում է, թող հիշատակի Նրան (այսինքն, հիշատակի Ալլահի Անունը և հետևի Նրա ուսմունքներին, որոնք նշված են Նրա Հայտնության մեջ, Ղուրանում,).
 13 «Այն (Այս Ղուրանը) Պատվելի Գրատունների մեջ է,
 14 «Ամենաբարձրյալը (փառաբանվածը), մաքրվածը (հեռու ամեն փոփոխությունից և խեղաթյունից),
 15 «Դալիլների Ձեռքերում (հրեշտակների),
 16 «Պատվելի (առաքինի իրենց էթիկայում) և բարեպաշտ (իրենց արարքներում և հնազանդությունում):
 17 «Անեծք լինի (անհավատ) մարդուն:

Որքան անհավատարիմ է (և անշնորհակալ) նա (Ալլահին, իր Տիրոջը):»

18 «(Արդոյք նա չի տեսնում) ինչից է Նա արարել նրան:»

19 «Նուրթայից (սերմի կաթիլից) Նա արարեց նրան և այնուհետ Նա սահմանեց նրան համապատասխան համաժամանակային (աստիճաններով. Սերմի կաթիլից Ալպարս, այնուհետ Մուղզիա, այնուհետ ոսկորների, այնուհետ Նա հագցրեց ոսկորներին մարմին, այնուհետ Նա հոգի շնչեց նրա մեջ):»

20 «Այնուհետ, Նա հեշտացրեց նրա համար ճանապարհ (մոր արգանդից):»

21 «Այնուհետ, Նա պատճառեց նրան մահ և դրեց նրան իր գերեզմանը:»

22 «Եվ, երբ Նա (Ալլահը) ցանկանա, Նա հարություն կտա նրան:»

23 «Ոչ (այդպես չէ, ինչպես անհավատները հայտարարում են, որ նա լրացրել է պարտականությունները սահմանված նրան Ալլահից): (Իրոք) նա չի արել, ինչ Նա պատվիրել է նրան (այսինքն, հավատալ Ալլահին և հնազանդվել Նրան, հետևելով Նրա կրոնին):»

24 «Այնուհետ, թող մարդը նայի իր ստունդին (թող նա երթադրի, ինչպես է Ալլահը արարել այդ):»

25 «Մենք լցրել ենք (երկիր) ջուր, առատությամբ:»

26 «Եվ Մենք ձեռքել ենք երկիրը բացվածքի (բույսերից, որոնք գալիս են երկրի ներսից դեպի մակերես):»

27 «Այնուհետ. Մենք պատճառ ենք հանդիսացել այնտեղ հացահատիկի աճին:»

28 «Եվ խաղող և երեքունկ բույսեր (այսինքն, կանաչ կեր անասունների համար):»

29 «Եվ ձիթապտուղ և արմավենիներ:»

30 «Եվ այգիներ կանաչապատված շատ ծառերով:»

31 «Եվ մրգեր, և խոտաբույսեր:»

32 «Լինելու պաշար և օգուտ ձեր համար և ձեր անասունների:»

33 «Մակայն, երբ գալիս է խլացնող ձիշը (Շոջոյրի երկրորդ ինչունը Հարության ինչունը):»

34 «Այդ Օրը մարդը կփախչի իր եղբորից:»

35 «Եվ իր մորից և իր հորից:»

36 «Եվ իր կնոջից և իր երեխաներից:»

37 «Յուրաքանչյուրը այդ Օրը կունենա բավարար բան, իրեն տարբերելու մյուսներից (այսինքն, նա զբաղված կլինի միայն իր մասին հոգայով):»

38 «Որոշ դեմքեր (այսինքն, հավատացյալների դեմքերը) այդ Օրը կլինեն պայծառ:»

39 «Օհձաղելով. հրձվելով բարի լուրով

سُورَةُ التَّكْوِيْنِ

29

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ۝١ وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ ۝٢ وَإِذَا الْجِبَالُ سُوِّرَتْ ۝٣ وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ ۝٤ وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ ۝٥ وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ ۝٦ وَإِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ ۝٧ وَإِذَا الْمَوْءِدَةُ سُيِّلَتْ ۝٨ بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ ۝٩ وَإِذَا الصُّعْفُ نُشِرَتْ ۝١٠ وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ ۝١١ وَإِذَا الْجِبَاهُ سُعِرَتْ ۝١٢ وَإِذَا الْجَنَّةُ أُنزِلَتْ ۝١٣ عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا أَحْضَرَتْ ۝١٤ فَلَا أَقِيمُ بِالْخَيْسِ ۝١٥ الْجَوَارِ الْكُنَيْسِ ۝١٦ وَاللَّيْلِ إِذَا عَسَسَ ۝١٧ وَالصُّبْحِ إِذَا نَفَسَ ۝١٨ إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ۝١٩ ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ ۝٢٠ مُطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ ۝٢١ وَمَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْنُونٍ ۝٢٢ وَقَدْ رَآهُ بِالْأَفُقِ الْمُبِينِ ۝٢٣ وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ ۝٢٤ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ۝٢٥ فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ ۝٢٦ إِنَّ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ۝٢٧ لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ ۝٢٨ وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ۝٢٩

سُورَةُ الْاِنْفِطَارِ

81

(Դրախտով):»

30 «Եվ ուրիշ դեմքեր այդ Օրը կլինեն խաված:»

41 «(Եվ) խավարը կպատի նրանց:»

42 «Այսպիսին կլինեն անհավատները, վատ, չար արարքներ անողները:»

Մուրա 81 Ար-Թակուիի

վանալված Երջամաձ
Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաբարեգութ),
Առ-Ռահիմ (Ամենաողորմած)

1 «Եոռ առևտ միոամոռ ինի (և նրա լույսը մարի և գաղընկեց լինի):»

2 «Եվ. եոռ աստոերը ընկնեն սփոված (և նրանց լույսը մարի):»

3 «Եվ, երբ լեռները հեռացվեն (և պայթեն):»

4 «Եվ, երբ հղի ուղտը (որը շուտով պիտի ծննդաբերի) անտեսվի (Այս տարբերակը վերաբերվում է անտարբերությանը, որը գերակշիռ կլինի նույնիսկ ամենակարևոր իրադարձություններում, ինչպիսին էր հղի ուղտը Արաբական հասարակության մեջ այդ ժամանակ):»

5 «Եվ, երբ վայրի գազանները հավաքվեն միասին:»

6 «Եվ, երբ ծովերը բոցավառվեն (դառնան բոցավառ կրակ կամ լցվեն):»

7 «Եվ, երբ հոգիները միավորվեն խմբերի (լավերը միասին, վատերը միասին, հավատացյալները միասին և անհավատները միասին, Մուսուլմանները միասին, Հրեաները միասին և Քրիստոնյաները միասին և այլն):»

8 «Եվ, երբ իգական սեռի (նորածնին) որը կենդանի թաղվել է (ինչպես կռապաշտ Արաբները սովորություն ունեին անելու, մինչ Իսլամի գալուստը) հարցնեն,»

9 «Ո՞ր մեղքի համար նա սպանվել է (հարցը այստեղ մեղադրանք է, նկատողություն և վճիռ նրա համար, ով թաղել է նրան):»

10 «Եվ, երբ (գրառված) էջերը (յուրաքանչյուր մարդու գրառված լավ և վատ արարքները) բացահայտվեն (սպինքն, հրապարակայնություն կատանան),»

11 «Եվ, երբ երկինքը պոկվի և հեռացվի իր տեղից,»

12 «Եվ, երբ Դժոխքի Կրակը բոցավառվի (Դժոխքի բնակիչների համար),»

13 «Եվ, երբ Դրախտը մոտիկ լինի (իր բնակիչներին),»

14 «(Ապա) ամեն ոք կիմանա, թե ինչ է նա բերել (բարուց և չարից):»

15 «Այսպիսով, իրոք Ես երդվում եմ աստղերով, որ նահանջել են (այսինքն, անհայտացել են օրվա ընթացքում և հայտնվել են գիշերվա ընթացքում),»

16 «Որ վազում են (իրենց ուղեծրում) և (ապա) թաքնվում իրենց համաստեղությունների մեջ (ինչպես եղնիկները թաքնվում են իրենց ապաստաններում),»

17 «Եվ, գիշերով, երբ այն մոտենում է իր խավարով,»

18 «Եվ, արշալույսով, երբ այն պայծառ է դառնում,»

19 «(Որ) իրոք, այս (այսինքն, Ղուրանը) Խոսք է (փոխանցված) առաքինի մարգարեյով (այսինքն, Գաբրիել հրեշտակ, ով փոխանցեց Ալլահի Խոսքը Մարգարե Մուհամեդին),»

20 «Ով ունի մեծ իշխանություն (կատարելու Ալլահի հրամանը) և ունի բարձրյալ դիրք (բարձր աստիճան) Գահի Տիրոջ հետ,»

21 «(Ով) հնազանդ է (հրեշտակներով), և (տույնպես) հուսալի է (փոխանցելու Ալլահի Հայտնությունը Իր Մարգարեյին, Մուհամեդին,),»

22 «Եվ (Օվ Մեքքայի կռապաշտներ) ձեր ուղեկցորդը (այսինքն, Մուհամեդը, որին դուք գիտեք) խելագար չէ (ինչպես դուք փորձում էիք պնդել):»

23 «Եվ, իրոք նա (Մուհամեդը) տեսավ նրան (Գաբրիելին) պարզ, հստակ հորիզոնում:»

24 «Եվ, իրոք, նա (Մուհամեդը) գծուծ չէ (այսինքն, մերժում է գիտելիքը) Անտեսանելիի (Ալլահի Հայտնությունը, այսինքն նա չի մերժում գիտելիքը ինչպես գուշակներն են անում, ովքեր հայտնում են իրենց գիտելիքը միայն նրան, ում ցանկանում են և գումար են վերցնում: Ավելին, Մուհամեդը փոխանցեց Ալլահի Ուղերձը բոլորին, լինի նա հարուստ թե աղքատ, առաքինի թե ոչ, ուժեղ թե թույլ և ոչ մի պարզև չի պահանջում):»

25 «Եվ, իրոք այն (այս Ղուրանը) արտաքսյալ Մուսանայի խոսքը չէ:»

26 «Ապա, Ո՞ր էս գնում (այս Ղուրանի փոխարեն, որը ներառում է ուղղորդում և գույթ ձեզ):»

27 «Իրոք, այս (Ղուրանը) ոչինչ է քան Հիշեցում (և հորդոր) ամբողջ աշխարհներին (մարդկությանը և ջիններին),»

28 «Ով, ձեզանից ցանկանում է ուղղորդվել ճշտի Ուղղի:»

29 «Եվ, դուք չեք կարող ցանկանալ (ուղղորդում), մինչ Ալլահը, աշխարհների Տերը, չցանկանա:»

Մուրա 82 Այ – Ինֆիտար

[Ճեղքում]

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Անենաբարեգութ), Առ-Ռահիմ (Ամենաողորմած)

1 «Երբ երկինքը ձեռքվի անջատ,»

2 «Եվ, երբ աստղերը ընկնեն և ցրվեն,»

3 «Եվ, երբ ծովերը պայթեն,»

4 «Եվ, երբ գերեզմանները շրջվեն անկարգ ներքև (այսինքն, մեռյալները հարություն առնեն),»

5 «(Այնուհետ) Յուրաքանչյուրը կիմանա, ինչ է որոնում (բարի կամ չար արարքներից կյանքի ընթացքում), և ինչ է նա թողել իր ետևում (բարի կամ չար արարքներից, որի արդյունքը օգնում կամ վնասում է մարդկանց նույնիսկ մահից հետո, օրինակ գիտելիքը, բարեգործությունը կամ անբարոյական նորարարությունը):»

6 «Օվ Մարդ, Ի նչըր հրապուրեց և ստիպեց ձեզ համարձակվել անհնազանդ լինել ձեր Մեծահոգի Տիրոջը:»

7 «Ով արարեց ձեզ, կատարյալ ձև տվեց և տվեց ձեզ համապատասխան համամասնություն,»

8 «Եվ, ինչ տեսք որ ցանկանա, Նա “դնում է միասին” (հավարում, արարում է այսինքն, մարդկային կամ կենդանական տեսքով),»

9 «Ոչ, (դուք ճիշտ Ուղղու վրա չեք և ճիշտ

կրոնի, ինչպես դուք պնդում եք) Եվ, դեռ դուք զրպարտում եք Հատուցման Օրը,

10 «Եվ, իրոք ձեր վրա կա նշանակում (հրեշտակներ) դիտորդներ,

11 « Առաքինի դպիրներ, ովքեր գրում են (գրառում են մարդկանց բարի և չար արարքները),

12 «Նրանք գիտեն ամենը, ինչ դուք անում եք:

13 «Իրոք, բարեպաշտները կլինեն շրճվանքում (Դրահտում),

14 «Եվ, իրոք չարիք գործողները (չարակամները, անհավատները) կլինեն բոցավառ Կրակում (Դժոխքում),

15 « Այնտեղ նրանք կմտնեն և կճաշակեն դրա այրվող հուրը Հատուցման Օրը,

16 « Եվ այնտեղից (Կրակից) նրանք չեն բացակայի (ոչ նրանք դուրս կգան, ոչ էլ կլանհանան այնտեղ)»:

17 « Եվ, ինչպես ս դուք կարող եք իմանալ (այսինքն, դուք չեք կարող պատկերացնել) որքան (հզոր և սարսափելի է) Հատուցման Օրը:

18 «Եվ, կրկին ինչպես ս դուք կարող եք իմանալ (այսինքն դուք չեք կարող պատկերացնել) որքան (հզոր և սարսափելի է) Հատուցման Օրը:

19 « Օրը, երբ ոչ մի մեկը չի օգնի մյուսին որևէ բանում (ոչ էլ կհեռացնի վնասը դրանից), և Որոշումը այդ Օրը կլինի (ամբողջովին) Այլահին:»

Մուրա 83 Ալ-Մութաֆիֆին

[Նրանք, ովքեր զբաղվում են խառնախառնում] Այլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաբարեգույթ), Առ-Ռահիմ (Ամենաողորմած)

1 «Անեծք Ալ-Մութաֆիֆին (այն վաճառականներին, ովքեր տալիս են գնորդներին նվազ կշռում և չափում, օգտագործելով թերի կարգ և այլն, որպես խաբեանա անողներին)»:

2 «Նրանց, ովքեր, երբ պետք է ընդունեն (գնում են) մարդկանցից, պահանջում են լիարժեք ամօտ»:

3 «Եվ չափում (վաճառում են և) պետք է տան չափով կամ կշռով (ուրիշ) մարդու, տալիս են նույն ռան տամանամոտում են:

4 « Առոտ օ, նոանք կարծում են, որ հարություն չեն առնի (հաշվի համար),»

5 « Մեծ Օոո:»

6 « Օրը, երբ (բոլորը) մարդկությունը կկանգնի Աշխարհների Տիրոջ առջև (մարդկությունը, ջինները և ամենը, որ գոյություն ունի)»:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ ۝ وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَرَتْ ۝ وَإِذَا الْيَحَاۗزُ فُجِرَتْ ۝ وَإِذَا الْقُبُورُ بُعِثَتْ ۝ عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ ۝ يَأْتِيهَا الْإِنسَنُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ۝ الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ ۝ فِي أَيِّ صُورَةٍ مَّا شَاءَ رَكَّبَكَ ۝ كَلَّا بَلْ تُكَذِّبُونَ بِاللَّيْنِ ۝ وَإِن عَلِيمٌ لِّخَفِيظِنِ ۝ كِرَامًا كَنِينِ ۝ يَعْمُونَ مَا فَعَلُوا ۝ إِن لَّآ أَتْرَآرَ لِي نَعِيمِ ۝ وَإِن لَّالْفَجَارَ لِي حَجِيمِ ۝ يَصَلُّوْنَآ يَوْمَ اللَّيْنِ ۝ وَمَاهُمْ عَنْهَا يَعَايِنِ ۝ وَمَا أَذْرِنَاكَ مَا يَوْمُ اللَّيْنِ ۝ ثُمَّ مَا أَذْرِنَاكَ مَا يَوْمُ اللَّيْنِ ۝ يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِّنَفْسٍ سَعِيًا ۝ وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ ۝

سُورَةُ الْمُطَفِّفِينَ

36 آيات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ ۝ الَّذِينَ إِذَا أَكَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ ۝ وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَّزَوَّوهُمْ يُخْسِرُونَ ۝ أَلَا يَظُنُّ أُولَٰئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ ۝ لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ۝ يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ۝

7 « Ոչ, Իրոք, Գրառումը (արարքների գրելը) Ֆուջարների (անհավատների, չարիք գործողների և չարերի) կլինի Սիջինում (հավերժ բանտում և հավերժ տանջանքի մեջ, որը գտնվում է Դժոխքում, Երկրի տառ շեռտեռի ստորոհի հատվածում):»

8 « Եվ, ինչպես դու կարող ես իմանալ (այսինքն, պատկերացնել, օվ Մուսամետը) որքան (սարսափելի է) Սիջինը:»

9 «Այն (անհավատների արարքների գրառման գիրքը) անվանական գրանցում (այսինքն, հաշվարկված, գրված պարզ գծերով, տառերով և խորհրդանիշներով, որում ոչինչ չի ամրաօսվում նամ մոհամում):»:

10 «Անեծս այդ Օրը նրանց, ովքեր զրպարտում են:

11 «Նոանս, ովքեր զրպարտում են Հատուցման Օրը:»

12 « Եվ, իրոք, ոչ ոք չի կարող զրպարտել այն (Հատուցման Օրը) բացառությամբ յուրաքանչյուր մեղսավոր հանցագործի:»

13 « Երբ, Մեր Տարբերակները (Նուրանի) ընթերցվում են նրան, նա ասում է. «Նախնիների հեքիաթներ:»»

8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفُجَارِ لَفِي سَعِيرٍ ﴿٧﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَعِيرٌ ﴿٨﴾ كَتَبَ مَرْفُومٌ ﴿٩﴾ وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ يَكْذِبُونَ يَوْمَ الْبُيُوتِ الَّذِينَ ﴿١١﴾ وَمَا يَكْذِبُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَتِيمٍ ﴿١٢﴾ إِذَا نُتِلُّ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا قَالُوا سَطِيرٌ أَلَّا وَلِيْنَ ﴿١٣﴾ كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَى قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾ كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّحَجْرُونَ ﴿١٥﴾ ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُوا الْجَحِيمِ ﴿١٦﴾ ثُمَّ يُقَالُ هَذَا الَّذِي كُتِبَ بِهِ يَكْذِبُونَ ﴿١٧﴾ كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيَّينَ ﴿١٨﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ ﴿١٩﴾ كَتَبَ مَرْفُومٌ ﴿٢٠﴾ يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ ﴿٢١﴾ إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿٢٢﴾ عَلَى الْأَرَابِكِ يُنظَرُونَ ﴿٢٣﴾ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ ﴿٢٤﴾ يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَّخْحُومٍ ﴿٢٥﴾ خِتْمُهُمُ مَّسْكٌ وَفِي ذَٰلِكَ فَلَيْتَنَا فِيسَ الْمُنْتَفِسُونَ ﴿٢٦﴾ وَمَرَجَاهُ مِنْ تَسْنِيمٍ ﴿٢٧﴾ عَيْنَا يُنْزَبُ بِهِمَا الْمُقَرَّبُونَ ﴿٢٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا يَضْحَكُونَ ﴿٢٩﴾ وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ ﴿٣٠﴾ وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّ هَٰؤُلَاءِ لَضَالُّونَ ﴿٣٢﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَافِظِينَ ﴿٣٣﴾ فَالْيَوْمَ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ ﴿٣٤﴾

(Դրահատի բառձոռ աստիճանում)։

- 19 Եվ, ինչպես կարող ես դու իմանալ (այսինքն, դու չես կարող պատկերացնել օվ, Մուհամեդ) որքան (հիասքանչ է) Իլլիյունը։
- 20 Այն (բարեպաշտների գրառված արարքների գիրքը) գրառված է անվանական (այսինքն, հաշվարկված է պարզ զօճերով, տառերով և նշաններով, որում ոչինչ չի ավետասմի նամ տոհմի)։
- 21 Որոնք վկայում են նրանց, ովքեր մերձավոր են (Ալլահին, այսինքն, հրեշտակներին)։
- 22 Իրավմամբ, բարեպաշտները կլինեն շրճվանքում (Դրահատում)։
- 23 (Պատկած) պաշտելի մահձի մեջ (ծածկված ամենագեղեցիկ ծածկոցով), դիտելով (այն ամենին, ինչ պատրաստվել է նրանց համար)։
- 24 Դուք կտեսնեք նրանց դեմքերին հրճվանոտի աստճառու թուխոտ։
- 25 Երանց կտրվի ըմպելու (անարատ) կնքված սինի,։
- 26 Վերջինս (այդ զինին) կունենա մշկընկույզի բույր։ Այսպիսով, այս ամբողջի (բարիքների) համար, թող մրցողները մրցեն (այսինքն, թող մարդիկ, ովքեր ցանկանում են Դրահատում բարձր աստիճան, մրցեն միմյանց հետ անելով բարի առարքներ աշխատի հետևանքում)։
- 27 Այդ (զինին) խառնած կլինի Թաանինով։
- 28 (Բարձր) աղբյուրներ, որտեղից ըմպում են նրանք, ովքեր մերձավոր են (Ալլահին)։
- 29 Իրոք, նրանք, ովքեր մեղք են գործում (այսինքն, անհավատները) սովորություն ունեն ծիծաղելու (աշխարհիկ կյանքում) նրանց մոտ. ուսեռ հավատում են։
- 30 Եվ, եռե նուանս անձնում են նուանս մոտով. սովորություն ունեն այքով անել միմյանս. (ծառուանտում)։
- 31 Եվ, եռե նուանս մեռատառնում են հոեևս հսկ աօսահն. նրանք վերադառնում են կատակելով (իրենց ազգի հետ, ծաղրելու համատառառնեռին)։
- 32 Եվ, երբ նրանք տեսնում են նրանց, նրանք ասում են. “Իրոք. ոոանոս մոլորվել են։”
- 33 Մակայն, նրանք (անհավատները, մեղսագործները) չեն ուղարկվել որպես դիտորդներ նրանց (հավատացյալներին)։
- 34 Մակայն այս Օրը (Դատաստանի Օրը) նրանք, ովքեր հավատացել են, կծիծաղեն անհավատների վրա։
- 35 (Պատկած) հիասքանչ մահիճներին (ծածկված ամենագեղեցիկ ծածկոցներով), դիտելով (ամենին, ինչ պատրաստվել է նրանց համար և տեսնելով անհավատների վիճակը)։

14 Ոչ, իրոք ինչ նրանք սովորություն ունեն անելու (մեղքերից և չար արարքներից) փակել են նրանց սրտերը (Դուրանին հավատալուց) Ռան ծածկոցով (մեղքերի և չար արարքների ծածկոցով) (Մարգարե Մուհամեդը ասաց “Երբ ստորկը (անհատը) մեղք է գործում (չար արարք) սև կետ է հայտնվում նրա սրտում։ Այնուհետ, եթե անհատը դադարում է այդ չար արարքը (մեղքը), աղերսում է Ալլահին թողություն և մեղանչում է, ապա նրա սիրտը մաքրվում է (այդ սիրտը ծածկող կետից)։ սակայն, եթե նա կրկնում է չար արարքը (մեղքը), ապա այդ ծածկոցը անում է, մինչ նրա սիրտը լիովին պարուրվում է դրանով։ Եվ այդ է Առ-Ռանը, որը Ալլահը նշել է։” (Աթ-Թիբիսիզի))։

15 Ոչ, իրոք նրանք (չարագործները) կքողարկվեն այդ Օրը իրենց Տիրոջ տեսնելուց։

16 Այնուհետ, իրոք նրանք կվտնեն Դոռիսի Կոան ամուլուու ամուտեղ,

17 Այնուհետ նրանց կասվի. “Մա է, ինչ դուք սովոր էիք զրպարտելու։”

18 Ոչ, իրոք, Գրառումը (արարքների գիրքը) բարեպաշտների կլինի Իլլիյնում

36 «Մի թե անհավատները չեն ստացել իրենց վճարը (պատիժը) այն ամենի համար համար, ինչ սովոր են անել (հավատացյալներին):»

Մուրա 84 Այ-Ինշիկակ

Պատակավոր, անջատվող

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաբարեգութ), Առ-Ռահիմ (Ամենաողորմած)

- 1 «Երբ երկինքը պատակավոր, անջատվի,»
- 2 «Եվ լսիր և ենթարկվիր նրա Տիրոջը - և նա անտո Է ստուես անի:»
- 3 «Եւ. երբ երկիրը երկարի (և ձգվի հարթ),»
- 4 «Եվ գգի այն ամենը, ինչ մեջն էր (մեռած) և դատարկվի:»
- 5 «Եվ լսի ու ենթարկվի իր Տիրոջը - և նա պիտի անի այդպես:»
- 6 «Օվ մարդ: Իրոք դու աշխատում ես ջանասեր (անելով բարիք և չարիք) և դու վերադառնում ես առ քո Տերը (քո արարքներով) և դու կհաղիպես Նրան (ստանալու քո պարգևը, որը գալիս է Ալլահի Բարեգործությունից կամ ստանալու քո պատիժը, որը գալիս է Ալլահի Աողորմածությունից):»
- 7 «Այնուհետ նրա համար, ով կստանա իր գիրքը (ամուսն առառնեհի) հո սօ ձեռքում:»
- 8 «Նա. հոամմամբ նստանա հեռո հաստոն:»
- 9 «Եվ կվերադառնա դեպի իր ընտանիքը (դուստուու) հոճուստու:»
- 10 «Սակայն, նա ում գիրք տրվել է (զրկում սողողների) իր մեջքի ետևից,»
- 11 «Նա կվկայակոչի (իր) ոչնչացումը (ասելով. Օ անեծք լինի ինձ, Օվ, իմ ոչնչացում),»
- 12 «Եվ նա կմտնի հուր Կրակ այրվելու այնտեղ:»
- 13 «Իրոք, նա իր ազգի մեջ էր (աշխարհիկ կյանքում), հրձվանքում (ամբարտավանությամբ և չէր մտածում չար արարքների հետևանքների մասին),»
- 14 «Իրոք, նա մտածեց, որ նա երբեք չի վերադառնա (առ Կր Տերը դատվելու):»
- 15 «Այո, (Ալլահը հարություն կտա նրան, որպեսզի դատի նրան): Իրոք, նրա Տերը դիտում էր նրան (այսինքն, Ալլահը տեսավ այն, ինչ նա անում էր իր աշխարհիկ կյանքում):»
- 16 «Այսպիսով, ես երդվում եմ մայրամուտի վերջալույսով:»
- 17 «Եվ (ես երդվում եմ) զիշերով և, այն ամենով, ինչ նա հավաքում է իր խավարում (արարածներով, ովքեր ջրով են օրվա ընթացքում, սակայն երբ գալիս է զիշերը, նրանք բոլորը զնում են իրենց տներ),»
- 18 «Եվ (ես երդվում եմ) լուսնով, երբ այն

عَلَىٰ الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ ﴿٣٥﴾ هَلْ تُوبَ الْكَافِرُ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

سُورَةُ الْأَنْشُرِ ﴿٨٤﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ ﴿١﴾ وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿٢﴾ وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ ﴿٣﴾ وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ ﴿٤﴾ وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿٥﴾ يَتَأْتِيهَا الْإِنْسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدْحًا فَمَلَقْتَهُ ﴿٦﴾ فَأَمَّا مَنْ أَوْفَىٰ كَيْفِيَّتَهُ بِعَمَلِهِ ﴿٧﴾ فَسَوْفَ يَحْسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا ﴿٨﴾ وَيَنْقَلِبُ إِلَىٰ أَهْلِهِ مُسْرُورًا ﴿٩﴾ وَأَمَّا مَنْ أَوْفَىٰ كَيْفِيَّتَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ ﴿١٠﴾ فَسَوْفَ يَدْعُوا ثُبُورًا ﴿١١﴾ وَيَصِلَىٰ سَعِيرًا ﴿١٢﴾ إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِ مُسْرُورًا ﴿١٣﴾ إِنَّهُ ظَنَّ أَن لَّنْ نَّجُوزَ ﴿١٤﴾ بِلَعْنِ رَبِّهِ كَانَ بِهِ بَصِيرًا ﴿١٥﴾ فَلَا أَقْسِمُ بِالسَّفْقِ ﴿١٦﴾ وَاللَّيْلِ وَمَا وَسَقَ ﴿١٧﴾ وَالْقَمَرِ إِذَا اتَّسَقَ ﴿١٨﴾ لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَن طَبَقٍ ﴿١٩﴾ فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠﴾ وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْءَانُ لَا يَسْجُدُونَ ﴿٢١﴾ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُكَذِّبُونَ ﴿٢٢﴾ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ ﴿٢٣﴾ بَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢٤﴾ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٢٥﴾

- լի է (և ոտնում է լիալուսին):»
- 19 «Իոք (մարդիկ) անկասկած կձամբորդեք աստիճանից աստիճան (կամ իրավիճակներից կամ դրություններից, մեկը մյուսի ետևից այս կյանքում և Հետագայում, մանուկի վիճակից իր մոր արգանդում, ապա կյանքի ընթացքից, ապա իր մահից և վերջապես իր հարությունից. հաշիսի համար):»
 - 20 «Ի նս է նատառվում նրանց հետ, որ նրանո Վեն համատում:»
 - 21 «Եվ, եոե Ղուտանո ոնթերցվում է նրանո. նոտանո Վեն հոնաոհում:»
 - 22 «ՈՎ. նոանք, ովքեր չեն հավատում, զրպարտում են (Ճշմարտությունը):»
 - 23 «Եվ Ալլահը գիտի լավագույնը, ինչ են նրանք պահում իրենց իսկ մեջ (իրենց սրտերում, համառությունից, նույնիսկ չնայած այն բանի, որ նրանք գիտեն, որ Ղուրանո Ճշմարտո է):»
 - 24 «Արսահսով, հայտարարեք նրանց ջավաի աստիճ (ոող սաստում է նոանո):»
 - 25 «Բաաարտաաարե նոանո. ոնթեո հավատաոե են և առաոինի աոաոոնեո են արել, քանի որ նրանց համար է պարգևը,

որը երբեք ավարտ չի ունենա (*այսինքն, Դրախտ*):

Սուրա 85 Ալ-Բուրուջ

[Աստղերի Ուղեծրերով]

Ալլահի Անունով Ատ-Ռահման (*Ամենաարթուրյալ*),
 Ատ-Ռահիմ (*Ամենաողորմած*)

- 1 «(Ես երգվում եմ) երկնքով, որը պահում է աստղերի համաստեղությունները:»
- 2 «Եվ խոստացված Օրվամբ (*այսինքն, Հարության Օրվամբ*):»
- 3 «Եվ վկայությանբ, և մեկով, որի համատ երևին մնալու թուրան:»
- 4 «Անիծվեն մարդիկ, ովքեր հոր են փորում,»
- 5 «(Այդ լուսավոր) ուժեղ կրակը, լցված վառելիքով,»
- 6 «Էոր նուանս նստում են ոռա մոտ (*նուանի*).»
- 7 «Եվ նուանս մնաում են. թե հնչ էին անում ընդդեմ հավատացյալների (*այսինքն. սոռե նուան*):»
- 8 «Եվ նուանս ոչինչ չունեն ոնտեմ նուանս. բաժանումսմբ. որ նրանք հավատացել են Ալլահին, Ալ-Ազիզին (*Անպարտելիին, Ամենազորին*), Ալ-Համիդին (*Ամբողջ Փառքին Արժանիին*),»

19 «Ում աստնանում է երկնքի և երկրի տիրապետությունը:Եվ (*իրոք*) Ալլահը վկա է ամենի:»

20 «Իրոք. նուանս. ուժեղ փոռձության մեջ են ոնում հավատաժառ տղամարդկանց և հավատացյալ կանանց (*տանջելով նրանց և այրելով նրանց, այնպես, որ հեռացնեն նրանց Ալլահի կրոնից*) և այնուհետ, չեն մեղանչում (*Ալլահին*), այնուհետ, նրանք կզգան Դժոխքի տանջանքը և նրանք կպատժվեն առմոռ Կոսմոս:»

21 «Իրոք. նուանս. ուժեղ հավատում են և անում են առափնի առարքներ, նրանց համար կլինեն Այգիներ (*Դրախտ*) որի տակ գետեր են հոսում: Այդ է և մեծ ձեռքերումը:»

22 «Իրոք, (*Օվ Մոռհամեդ*), Նվաճումը (*պատիժի*) քո Տիրոջ (*Իր թշնամիներին*) դաժան է:»

23 «Իրոք, Նա, Մեկն է, Ով արարում է (*ամեն արարվածի*) և այնուհետ, նա կրկնում է այդ (*Հարության Օրը*):»

24 «Եվ Նա Ալ-Ղաֆուր (*Ամենաներողն է, ովքեր մեղանչում են*), Ալ-Վարուդ (*Մեկը, ով լի է սիրով և հազացուրյալբ առ Իր առափնի ստոռններով*).»

25 «Գահի Տոռանառ. Փառամոռ:»

26 «(Նա) Իր կամքի արարողն է (*և չկա ոչինչ. ոռ նաղոռ է հոռոնոռուռե նուա նամոռ*):»

27 «Հասե լ է ձեզ արդյոք պատմությունը տերերի,»

28 «Փարավնի և Թամուդի (*և նրանց սնոացած պատժի*).»

29 «Ոչ, անհավատները պնդում են զրպարտումը (*Աստվածային Ուղերձը, այնպես, ինչպես նախորդ սերունդները*).»

20 «Եվ, ինչից Ալլահը շրջապատում է նրանց (*Այսինքն, Նա շրջապատում է նրանց Իր գիտելիքով և Հզորությամբ և ոչինչ թաքցված չէ Նրանից, նրանց արարքներից և Նա կփոխհատուցի նրանց, իրենց արարքների համար*):»

21 «Ոչ, (*Ղուրանը այն չէ, ինչ դուք պնդում եք, օվ ով Մեքքայի կռապաշտներ, որ այն պոեզիայի կախարդանքն է*): Իրոք, այն Փառահեղ Ղուրանն է,»

22 «(Որը) պահպանվել է Ալ-Լոհ Ալ Մահֆուրում (*Պահպանված Աղյուսակ, գերծ կոռուպցիայից և փոփոխումից*):»

Սուրա 86 Աթ-Տարիք

[Գիշերային եկող ստոռ]

Ալլահի Անունով Ատ-Ռահման (*Ամենաարթուրյալ*),
 Ատ-Ռահիմ (*Ամենաողորմած*)

1 «Երկնքով և Ատ-Տարիքով (*գիշերը*)»

եկող աստղով, կամ աստղով, որի ձայնը նման է, կարծես մեկը թակում է դուռը):»

2 «Եվ, ինչպես դուք կարող եք իմանալ (այսինքն, դուք չեք կարող պատկերացնել) ինչ է (մեծ նշան է) Աստ- Տարիքը:»

3 «Այն (Աստ-Տարիքը) զիլ աստղ է: (Տես «Ղուտորոն աստղը:»)

4 «Չկա որևէ մարդկային արարած, որը չունի դիտորդ իր վրա (այսինքն, հրեշտակներ, ուրբեր դիտում են նրա բարի և սար արարքները և գրառում են դրանք):»

5 «Այսպիսով, թող մարդիկ, (ուրբեր ժխտում են Հարությունը) տեսնեն, թե ինչից են արարվել. (այսպիսով, հասկանան, որ Հարությունը ավելի դժվար չէ, քան առաջին արարումը):»

6 «Նա արարվել է ջրից (սերմնահեղուկից), որը լցվում է (արգանդը):»

7 «Ելնելով ողնաշարի մեջտեղից (տղամարդու) և կոնքերից (կնոջ):»

8 «Իրոք, Նա (Ալլահը, Ով արարել է մարդուն, ինչպես նշվել է նախկինում) Ի Վիճակի է վերադարձնելու նրան (կյանքի, մահից հետո):»

9 «Օրը, երբ սրտերի բոլոր գաղտնիքները կքննվեն (և ակնհայտ կդառնան և լավերը կտարբերվեն վատերից և մարդիկ կդատվեն դրանց համար):»

10 «Այնուհետ, նա (մարդը) չի ունենա ոչ հզորություն, ոչ էլ որևէ աջակից, (պաշտպանելու նրան Ալլահի պատճից):»

11 «Երկնքով, որին բնորոշ է ուղարկել ետ (անձրև, ջերմություն, ձայնային ալիքներ և այլն, այսինքն, ինչպես տրոպոշերտը վերադարձնում է ջրի գոլորշին, օզոնի շերտը վերադարձնում է վնասակար ճառագայթները, այնպես, որ նրանք չհասնեն երկիր, իոնաշերտը վերադարձնում է րադիո ալիքները ետ, դեպի երկիր):»

12 «Եվ, երկրով, որին բնորոշ է ունենալ ակունք (վարեականության, բնական, կողաշարժ և այլն, նայել «Պարզ Տեկտոնիկա»):»

13 «Իրոք, այս (Ղուրանը) որոշիչ խոսք է, որը բաժանում է (ճշմարտությունը կեղծիքից):»

14 «Եվ այն զվարճանքի առարկա չէ:»

15 «Իրոք, նրանք հիմք են ծրագրում (ընդդեմ քեզ, օ Մուհամեդ),»

16 «Սակայն, Ես (նույնպես) ունեմ ծրագիր (Բժ ծրագիրը, այնպես, որ ճշմարտությունը բացահայտվի):»

17 «Այսպիսով, տուր հետաձգում անհավատին, կարճատև հետաձգում:»

Մուրա 87 Ալ-Ալա

[Ամենաբարձրյալ]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ ۝۱ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ ۝۲ النَّجْمُ الثَّاقِبُ ۝۳ إِنَّ كُلَّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ ۝۴ فَيَلْتَمِظُ الْإِنْسَانُ مِنْ مَحَلِّقٍ ۝۵ خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ ۝۶ يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصَّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ۝۷ إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ ۝۸ يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ ۝۹ فَمَا لَهُمْ قُوَّةٌ وَلَا نَاصِرٌ ۝۱۰ وَالسَّمَاءَ ذَاتَ الرَّجْعِ ۝۱۱ وَالْأَرْضَ ذَاتَ الصَّدْعِ ۝۱۲ إِنَّهُ لَقَوْلُ فَصْلٍ ۝۱۳ وَمَاهُوَ بِالْهَزْلِ ۝۱۴ وَإِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا ۝۱۵ وَأَكِيدُ كَيْدًا ۝۱۶ فَمِهلَ الْكَيْدِ مِنْ أَمهَلَهُمْ رُؤْيَا ۝۱۷

سُورَةُ الرَّحْمٰنِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى ۝۱ الَّذِي خَلَقَ سُبُوۡتِی ۝۲ وَالَّذِی قَدَّرَ فَهْدِی ۝۳ وَالَّذِی اٰخْرَجَ الْمَرْعٰی ۝۴ فَجَعَلَهُ غُثَاۡءً اٰحْوٰی ۝۵ سَتَقَرُّنَاکَ ۝۶ فَلَا تَنسٰی ۝۷ اِلَّا مَا شَاءَ اللّٰهُ اِنَّهٗ یَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا یَخْفٰی ۝۸ وَنَبِیْرُکَ لِیْسْرِی ۝۹ فَذَکِّرْ اِنْ نَفَعْتَ الذَّکْرِی ۝۱۰ سِیَذْرُکُمْ مِّنْ یَّحْشٰی ۝۱۱ وَیَنْجِنٰہَا اِلَّا شِئِی ۝۱۲ الَّذِی یَصَلِّی النَّارَ الْکُبْرٰی ۝۱۳ ثُمَّ لَا یَمُوْتُ فِیْہَا وَلَا یَحِی ۝۱۴ قَدَافِلِحْ مِنْ تَرٰوِی ۝۱۵ وَذَکَّرَ اسْمَ رَبِّہٖ فَصَلٰی ۝۱۶

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաբարձրյալ), Առ-Ռահիմ (Ամենատղորմած)

1 «Փառաբանե՛ծ ձեռ Տիրոջ Անունը, Ալ-Ալա (Ամենաբարձրյալ),»

2 «Ով առառել է (ամենը) և համաչափել է (այն կատարյալ ձևով),»

3 «Եվ, Ով չափել է (ամենը և կանխորոշել է ամենը) և այնուհետ Նա առաջնորդել է (ամեն արարածի, ինչ համապատասխանում է, առաջնորդված անձը տարբերում է բարին չարից և առաջնորդված կենդանին արոտավայրեր և այլն),»

4 «Եվ, Ով բերում է (կանաչ) արոտները,»

5 «Եվ, այնուհետ դարձնում է այն մութ խոզան:»

6 «Մենք կստիպենք քեզ (Օվ Մարգարե) ընթերցել (Ղուրանը և Մենք կհավաքենք այն քո սրտում), այնպես, որ դու չնոռանաս (այն, այնպես, որ չանհանգստանան դրա համար և չշտապես ընթերցման ընթացքում, մինչ Գաբրիելը սովորեցնում է այն քեզ, որպեսզի չնոռանաս այն):»

7 «(Դու չես մոռանա) դրանք բացատրությամբ, նրա, ինչ Ալլահը կկամենա (իմաստուն պատճառով):» Իրոք,

بَلْ تُؤْتِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿١٦﴾ وَالْآخِرَةَ خَيْرٌ وَأَبْقَى ﴿١٧﴾ إِنَّ هَذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَى ﴿١٨﴾ صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى ﴿١٩﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ ﴿١﴾ وَجُوهٌُ يَوْمَئِذٍ خَنِيعَةٌ ﴿٢﴾
 عَامِلَةٌ نَاصِبَةٌ ﴿٣﴾ تَصَلَّى نَارًا حَامِيَةً ﴿٤﴾ تَسْتَقِي مِنْ عَيْنٍ آيَةٍ ﴿٥﴾
 لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ ضَرِيحٍ ﴿٦﴾ لَا يُسْمِنُ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُوعٍ ﴿٧﴾
 وَجُوهٌُ يَوْمَئِذٍ نَاعِمَةٌ ﴿٨﴾ لَسَعِيَهَا رَاضِيَةٌ ﴿٩﴾ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿١٠﴾
 لَا تَسْمَعُ فِيهَا لَغِيَةً ﴿١١﴾ فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ﴿١٢﴾ فِيهَا سُرُرٌ مَرْشُوعَةٌ ﴿١٣﴾
 وَأَكْوَابٌ مَوْضُوعَةٌ ﴿١٤﴾ وَنَارٌ مَصْفُوفَةٌ ﴿١٥﴾ وَزُرِّيٌّ مُبْتَوْنَةٌ ﴿١٦﴾
 أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ﴿١٧﴾ وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ﴿١٨﴾ وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ﴿١٩﴾ وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ﴿٢٠﴾ فَذَكَرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكَّرٌ ﴿٢١﴾ لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصَيِّرٍ ﴿٢٢﴾ إِلَّا مَنْ تَوَلَّى وَكَفَرَ ﴿٢٣﴾ فَيَعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٢٤﴾ إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ ﴿٢٦﴾

Նա գիտի ինչ ակնհայտ է և ինչ թաքնված։
 1 «Եվ Մենք կհեշտացնենք ձեզ համար հեշտ ուղիին (այսինքն, առաքինի արարքներ գործելը)։»
 2 Այսպիսով, խրատիր (մարդկանց, Օվ Սուհամեդ), եթե խրատը օգտակար լինի (այսինքն, խրատիր նրան, ով ցանկանում է ընդունել խրատը և մի անհանգստացիր, փորձելով խրատել մեկին, ով քո խրատով ոչինչի չի հասնի, բացի անհավատության և անբարոսականության)։
 3 «Կխրատվի միայն նա, ով վախենում է (Այլահից և սիրում է Նրան)։»
 4 «Եվ կխուսափի դրանից, (քո խրատից), թշվառը,»
 5 «Ով կմտնի Մեծ Կրակ (այրվելու այնտեղ)։»
 6 «Այնտեղ նա կլինի ոչ մահացած, (լինելով հանգստում), ոչ էլ կենդանի։»
 7 «Իրոք, ով մաքրում է իրեն (խուսափելով բնական վաճառությունից և ընդունում է Իսլամական Միաստվածությունը) հաջողության կհասնի,»
 8 «Եվ հիշատակում է (փառաբանելով) իր Տիրոջ Անունը և աղոթում է։»
 9 «Ոչ, (օվ մարդիկ) դուք գերադասում եք

աշխարհիկ կյանք,»
 17 «Չնայած Հետագան ավելի լավն է և տևական։»
 18 «Իրոք, այս (ինչ Մենք նշել ենք այստեղ զգուշացումներից և նորություններից) (նույնպես գրված են իրենց իմաստներով) նախորդ Գրքում,»
 19 «Աբրահամի և Մովսեսի Գրքում։»

Մուրա 88 Ալ-Ղաշիյահ

«Հարության Օրը, որը սպառնում է իր սարսափելի բանեում»

Այլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաարագույն), Առ-Ռահիմ (Ամենաողորմած)։
 1 «Հասե՛լ է արդյոք ձեզ Ալ- Ղաշիյահ նորությունը (այսինքն, Հարության Օրը, որը սպառնում է մարդկանց իր սարսափներով)։»
 2 «Որոշ դեմքեր, այդ Օրը կլինեն նվաստացած (այսինքն, բոլոր անհավատների դեմքերը)։»
 3 «Աշխատող (ջանասիրաբար) և հյուծված (նշխասանքից)։»
 4 «Նրանք կմտնեն այրվելու ուժգին տաք Կրակում,»
 5 «Նրանց կտան ընկելու եռացող աղբյուրից։»
 6 «Նրանց համար չի լինի ոչ մի սնունդ, բացառությամբ դառը, թունավոր փշոտ բույսից,»
 7 «Որը, ոչ սնուցում, ոչ էլ օգուտ է տալիս քանցին։»
 8 «(Այլ) դեմքեր այդ Օրը կլինեն ուրախ (երանությունից, որ նրանք ստացել են),»
 9 «Իրենց ջանքերի համար (բարի արարքների, որ գործել են աշխարհիկ կյանքում) նրանք կբավարարվեն (Հանդերձյալ կյանքում, պարգևով, որը նրանք ստացել են),»
 10 «Բարձր Դրախտում,»
 11 «Որտեղ նրանք չեն լսի Լագու (վատ, սին, վնասող խոսակցություն)։»
 12 «Այնտեղ կլինի հոսող աղբյուր։»
 13 «Այնտեղ կլինեն գահեր (մահիճներ) բարձրացված։»
 14 «Եվ գավաթներ սահմանված վայրերում (այսինքն, պատրաստված ցանկացողների համար,)»
 15 «Եվ բարձեր սահմանված շարքերով (մեկը մյուսի կողք)։»
 16 «Եվ, շքեղ գորգեր ամենուր տարածված։»
 17 «Արդյոք նրանք (անհավատները) չեն ննայում (այսինքն, տեսնում) ուղտերին, (և մտորում), թե ինչպես են նրանք արարվել։»
 18 «Եվ երկնքին, թե ինչպես է այն բարձրացել։»
 19 «Եվ լեռներին, թե ինչպես են նրանք

արված և սահմանված (կանգնեցված, արմատավորված և ամուր հաստատված, կանգուն պահելու երկիրը իր բարձր արագությանը շարժումից):

20 «Եվ, երկրին, թե ինչպես է այն տարածվել (և պատրաստվել մարդկանց համար ապրելու դրա վրա):»

21 «Այսպիսով, խրատիր (և հիշեցրու) նրանց (Օվ Մուհամեդ), իրոք, դու միակն ես, ով խրատում է (և հիշեցնում),»

22 «Դու իշխող չես (տիրապետող, կառավարող, բնապետ) նրանց (այսինքն, դու չես կարող ստիպել նրանց հավատալ և կրոնում չկա պարտադրանք):»

23 «Սակայն, ինչպես մեկը, ով շրջվել է և չի հավատացել (պնդելով իր անհավատությունը),»

24 «Ապա Ալլահը կպատժի նրան մեծ տանջանքով:»

25 «Իրոք, Մերը կլինի նրանց վերադարձը:»

26 «Այնուհետ, իրոք Մերը կլինի նրանց հաշիվը:»

Մուրա 89 Այ-Ֆաքր

[Արշալույս]

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաարեգուր), Առ-Ռահիմ (Ամենաորոքմած)

1 «(Ես երգվում եմ) արշալույսով:»

2 «Եվ տաս գիշերներով (Լուսնային ամսվա Դհի Էլ-Հիջջահի առաջին տաս գիշերներով):»

3 «Եվ Սշ-Շաֆով (զույգով) և Ալ-Ուայթրով (կենտով), (այսինքն, աղոթքներով, որոնք բաղկացած է չորս կամ երկու Ռաքյա խոնարհումից և ուրիշներով, որոնք բաղկացած են երեքից կամ մեկից) (այն նույնպես կարող է նշանակել Ալ-Ադեհա օր, Դհի Էլ-Հիջջահի տասներորդ օրը, որը զոհաբերության օր է և Արաֆայի օրը, նույն ամսվա իններորդ օրը,):»

4 «Եվ գիշերով, երբ այն հեռանում է:»

5 «Արդյոք չկա այնտեղ (վերոհիշյալ երդումներում) բավարար երդում նրա համար, ով ունի ուղեղ (այնպես որ համոզվի):»

6 «Դու չես տեսել (Օվ Մուհամեդ), ինչպես է քո Տերը գործել (և կործանել) Ադին (Չուղ Մարգարեի մարդկանց):»

7 «(Ովքեր ցեղից կամ քաղաքից էին) Իմրանի, որոնք ունեին (բարձր) պուներ (կառույցներ և Ալլահը նրանց դարձրել էր հսկաներ, ովքեր ունեին մեծ ուժ,):»

8 «Որի նմանը (ցեղայնի կամ ազգի կամ քաղաքի) երբեք չի արարվել երկրի վրա:»

9 «Եվ, (նույնպես դուք չեք տեսել, թե ինչպես է ձեր Տերը գործել և կործանել) Թամուդ (Մարգարե Սալիհի ազգին),»

سُورَةُ الْفَجْرِ 30
89

سُورَةُ الْفَجْرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْفَجْرِ ١) وَلَيَالٍ عَشْرٍ ٢) وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ٣) وَاللَّيْلِ إِذَا يَسِرُّ ٤) هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حِجْرِ ٥) أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ٦) إِرْمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ٧) الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ ٨) وَثَمُودَ الَّذِينَ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ ٩) وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ ١٠) الَّذِينَ طَعَوْا فِي الْبِلَادِ ١١) فَأَكْتَرُوا فِيهَا الْفِسَادَ ١٢) فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ١٣) إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ ١٤) فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ ١٥) وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهْنَنِ ١٦) كَلَّا بَلْ لَا تَكْرُمُونَ الْيَتِيمَ ١٧) وَلَا تَحْضُونَ عَلَى طَعَاةِ الْمَسْكِينِ ١٨) وَتَأْكُلُونَ التُّرَاتِ أَكْلًا لَمًّا ١٩) وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا ٢٠) كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ٢١) وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ٢٢) وَجَاءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَبْدَأُ الْإِنْسَانَ وَإِنَّ لَهُ الذِّكْرَى ٢٣)

ովքեր փորել էին ժայռեր (լեռներ) հովիտում (կացարան կառուցելու):»

10 «Եվ (նույնպես, դուք չեք տեսել, ինչպես ձեր Տերը գործել է և կործանել) փարավունին, ով ուներ ցգեր(որոնց վրա նա տանջում էր մարդկանց) (կամ նա, ով ուներ զինվորներ, ովքեր հաստատում էին նրա բռնապետական կյանտը, կարծես նրանք ցգեր էին):»

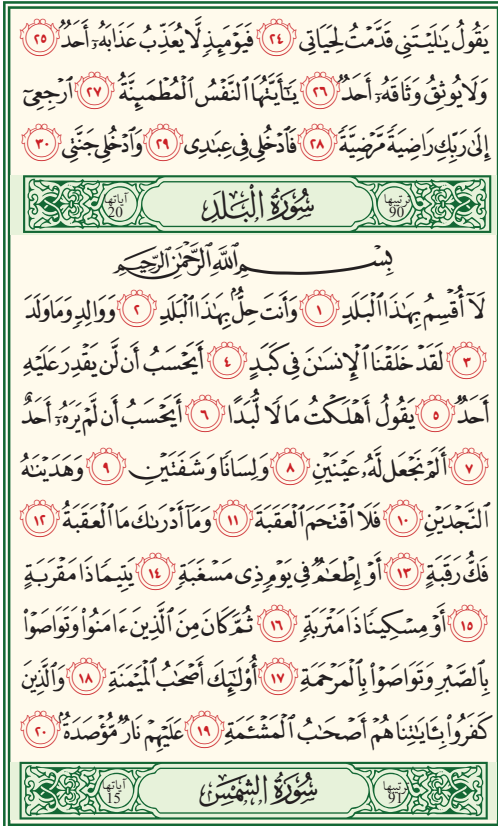
11 «Նրանք (այսինքն, Ադը, Թամուդը և Փարավունը), ովքեր կեղեքում էին (և բռնակայներ էին) (իրենց) երկրներում,»

12 «Եվ անում էին այնտեղ (իրենց երկրներում) շատ կոռուպցիա (չարիք և վատություն,):»

13 «Այսպիսով, ձեր Տերը թափեց նրանց վրա խարազանը տանջանքի:»

14 «Իրոք, ձեր Տերը Մշտական Դիտորդ է (տեսնում է և լսում ամենը, ինչ նրանք անում են և հետաձգում է նրանց պատիժը, սակայն երբ Նա վերցնում է նրանց, Նա պատժում է նրանց շատ խիստ):»

15 «Ինչ վերաբերում է տղամարդուն, երբ նրա Տերը փորձում է նրան, տալով պատիվ և առատաձեռնություն (ունեցվածք, զավակներ, իշխանություն և այլն), ապա, նա ասում է (ցնծությամբ). “Իմ Տերը ինձ

պատվել է” (կարծելով, որ Ալլահը տվել է նրան այդ առատաձեռնությունը որպես նշան, որ Նա գոհ է նրանից և նա լավ ստորույլ է, ով արժանի է դրան:)

16 «Սակայն, երբ Նա փորձում է նրան կնշկանդելով կյանքի պայմանները, նա ասում է: “Իմ Տերը ինձ նվաստացրեց” (կարծելով, որ Ալլահը, արեց այդ, որպես նշան, որ Նա գոհ չէ նրանից և նա վատ ստորույլ է, ով արժանի չէ: Ալլահի բարեհաճությունը:)

17 «Ոչ, (այդ այնպես չէ, որ Ալլահը տալիս է առատաձեռնություն լավ մարդկանց և հակառակը, ոչ, միգուցե Ալլահը տալիս է առատաձեռնություն վատ մարդկանց և ստիպում է նրանց պատճառ լինել իրենց աղետին:» Իրոք (Պատիվը, Ալլահին հնազանդվելը և նվաստացումը, Նրան չհնազանդվելը, սակայն,) դուք չեք վերաբերում որբերին բարությունը և մեծահոգությամբ:»

18 «Եվ, ոչ էլ կոչ եք անում միմյանց կերակրել աղքատներին,»

19 «Եվ դուք կոչ եք տալիս բոլորի ժառանգությունը մեծ ազահությամբ (չստանձելով արդյոք այն օրինական է, թե

ոչ, այսինքն, վերցնում եք ձեր բաժինը և ուրիշ մարդկանց բաժինը, ինչպիսիք են կանայք, երեխաները և ընդհանուր առմամբ թույլերը, զրկելով նրանց իրենց ժառանգության իրավունքից:»

20 «Եվ դուք սիրում եք ունեցվածք շատ մեծ սիրով (այսպիսով, դուք չեք վատնում դրանից Ալլահի ճանապարհին, բարեգործությամբ, աղքատների համար և այլն:)

21 «Ոչ, սակայն, երբ երկիրը (ուժգին շարժվում է և) փշրվում և հարթաչափվում է (դառնալով առանց բարձրությունների, շենների կամ դաշտավայրերի և իր մասերը կոտորում են միմյանց:)

22 «Եվ ձեր Տերը գալիս է (դատելու արարածներին), և հրեշտակներին կարգով, շարք առ շարք,»

23 «Եվ այդ Օրը Դժոխքը կբերվի մոտիկ (կներկայացվի), այդ Օրը մարդը կհիշի (ինչ է նա արել, աշխարհիկ կյանքում), սակայն, ինչպես ս այդ հիշողությունը (սպա) կօգնի նրան:»

24 «Նա կասի. “Ավաղ, եթե ես ներկայացնեյի (բարի արարքներ աշխարհիկ կյանքում, այնպես, որ դրանք օգնեին ինձ) իմ կյանքում (Հետագայում:)”»

25 «Այսպիսով, այդ Օրը, ոչ ոք չի պատժի, ինչպես Նա (Ալլահը) կպատժի (այդքան խիստ):»

26 «Եվ ոչ ոք, չի կապի (այդքան խիստ,) որքան Նա կկապի (անհավատներին և թույլերին:)

27 «(Բարեպաշտներին կապի), “Օվ (դուք) վստահեցված հոգիներ, (ովքեր լիակատար հանգստության և բավարարման մեջ են,)»

28 «“Վերադարձեք լեյալի ձեր Տերը, գոհացած (Ալլահի պարզներով) և գոհացնելով (Նրան, որովհետև դուք բարի արարքներ եք գործել աշխարհիկ կյանքի ընթացքում,)»

29 «“Մտեք դուք, սպա, Իմ (պատվելի) ստրուկների շարքերը,»

30 «“Եվ մտեք դուք Իմ Դրախտը:”»

Մուրա 90 ԱՂ-ԲԱՅԱՊ

[Քաղաք]

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաբարեգութ),
 Առ-Ռահիմ (Ամենազորքամեծ)

1 «Ես երդվում եմ այս (Մուրք, Նվիրված) Քաղաքով (այսինքն, Մեքքայով, որտեղ արգելված է որևէ մեկին սպանել որևէ մեկին կամ որևէ բան) –»

2 «Որտեղ (կամ մինչ) դու (Օվ Մուհամեդ) ապրում ես այնտեղ (արաբերեն բառ, որը թարգմանվում է որպես ‘այրելու վայր’, կարող է նաև նշանակել ‘զերծ’ այսինքն,

որտեղ դու գերծ ես ամեն մեղքից, էթե դու պատժես քո թշնամիներից մեկին- Ֆատեհ Մեքքայի օրվա ընթացքում, այն օրը դու կմտնես Մեքքա հաղթական, առանց մարտի կամ պատերազմի: Այդ Օրը Մարգարեն հաստատեց Մեքքայի մարդկանց, որ նրանք չեն ստանա որևէ վնաս, չնայած նրանց արարքների նրան և մուսուլմաններին, նախկինում, չարչարելով և դատապարտելով նրանց շատ տարիներ, և նա հրահանգեց մուսուլմաններին չմարտնչել որևէ մեկի հետ, բացառությամբ, էթե որևէ մեկը հարձակվի առաջինը, սակայն, նա հրահանգեց նրանց փնտրել չորս առանձնահատուկ մարդկանց և սպանել նրանց, այն բանի համար, ինչ նրանք արել էին նախկինում ընդդեմ Իսլամի և մուսուլմանների: Արաբերեն բառը կարող է նաև նշանակել 'որտեղ Մեքքայի անհավատներին թույլատրվում է սպանել ձեզ, չնայած այն Մուրբ Քաղաք է': Այսպիսով, ինչպե՞ս ստացվեց, որ նրանք դարձրեցին այն Մուրբ, չհարձակվելու մարդկանց կամ նույնիսկ կենդանիների վրա, մինչ նրանք մոռացել են այս Մրբության մասին և ցանկանում են սպանել ձեզ այնտեղ ներսում):»

3 «(Ես երդվում եմ) արական ծնողով և նրանով, ինչ նա ծնում է (այն կարող է նշանակել Ադամը, մարդկության հայրը, կամ Աբրահամը, Մեքքայի մարդկանց հայրը, երբ նա ընտրեց այս անմարդաբնակ վայրը իր որդի Իսմայիլի և իր կնոջ Հաջարի համար ապրելու և նրա սերունդներից եկան այս Քաղաքի բնակիչները և նրանց մեջ էր Մարգարե Մուհամեդը, այն նույնպես կարող է նշանակել 'ցանկացած հայր' մարդկանցից կամ կենդանիներից և այլն, քանի դեռ ծնողը և նրա ծնածը Ալլահի կարողության նշաններն են, ով առաջացրեց մարդկանց և կենդանիներին թույլ սերմնահեղուկից կենդանի, լսելու և տեսնելու զգայարաններով):»

4 «Իրոք, Մենք արարել ենք մարդուն աշխատանքում (այսինքն, նա կհանդիպի դժվարությունների աշխարհիկ կյանքում աշխատանքից և փորձություններից և այլն: Աշխատանքի արաբերեն բառը կարող է նաև նշանակել հաստատությամբ կամ ուղիղ կանգնած, այսինքն Մենք արարել ենք մարդուն կատարյալ ձևով և ուղիղ մարմնով, գլուխը բարձր, ոչ ինչպես կենդանիներ, գլուխներո վառմիսներո համաստա):»

5 «Առոտ Ծ նա կստծում է, որ ոչ ոք չի հաղթահարի նրան (կառավարի և գերիշխի նրան և պատժի նրան, էթե նա

վատ առաոտ է առեւ):»

6 «Նա ասում է (անապարծորեն). “Ես ծախսեի եմ ռոնեումաժո առատութամբ:”»

7 «Առոտ Ծ նա կարծում է, որ ոչ ոք չի տեսել նրան (Արդյոք ք նա կարծում է, որ Ալլահը չի տեսել նրան, մինչ նա ծախսում էր այդ գումարը, և որ Ալլահը չի դատի նրան, թե որտեղից է նա ստացել այդ գումարը, լավ կամ վատ միջոցով և որտեղ է նա ծախսում այդ գումարը, լավ կամ վատ ճանապարհով):»

8 «Արդյոք ք մենք չենք տվել նրան երկու աչք,»

9 «Եվ ռեոու և եոնու շոռոնոս:»

10 «Եվ ցույց տվել նրան երկու (ակնհայտ) ուղղիներ (բարին և չարը, այնպես, որ ընտրի, թե որն է նա հետևելու):»

11 «Սակայն, արդյոք ք նա կանցնի Ալ-Աբաբան (խոչընդոտը կամ դժվար ճանապարհը, սակայն այստեղ այն նշանակում է 'Բարի արարքների ճանապարհը', որը խոչընդոտի կամ դժվար ճանապարհի նման է լեռան վրա, որը ոչ ոք չի կարող անցնել, բացառությամբ նրա, ով ունի ազնիվ մտադրություն: Այսպիսով, արդյոք ք նա կանցնի այն, դառնալու բարեպաշտ ստրուներեոս մենո):»

12 «Եվ ինչպե՞ս դու կարող ես իմանալ, (այսինքն, դու չես կարող պատկերացնել, օվ Մուհամեդ) որքան (հզոր և կարևոր է) այս Աբաբան (Արաբերեն արտահայտություն, որը օգտագործվում է ընդգծելու որևէ իսկապես կարևոր բան):»

13 «Գլխի ազատում է (այսինքն, ստրուկի, որին ազատում ես, էթե նա քեզ է պատկանում, կամ դու գնում ես ստրուկ, որպեսզի ազատես նրան կամ ազատում ես պատանդի առանց որևէ փրկագնի, այլ ազատում ես նրան հանուն Ալլահի,),»

14 «Կամ սնունդ տալն է, այն օրը, երբ դաժան Ծաոու է (սոու):»

15 «Որբին, ով ազգական է (այնպես, որ դու ստանում ես պարզև սնունդ տալով դաժան սուլի ժամանակ, գումարած պարզև ազգակցական կապերը պահելու համար),»

16 «Կամ կարիքավորի, ով վերածվել է ոչնչի (այսինքն, թշվառությունից և անհրաժեշտությունից),»

17 «Այնուհետ, նա (ով կատարում է վերոհիշյալ ամենը) դառնում է նրանցից մեկը, ով հավատում և հորդորում է մեկը մյուսին հաստատականություն (ենթարկվելու Ալլահի Պատվիրաններին բարի արարքներում) և համբերության (փորձությունների ժամանակ և գերծ մնալ վատ արարքներից

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

١ وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا ٢ وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَّهَا ٣ وَالنَّهَارِ إِذَا جَازَاهَا ٤
 وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَاهَا ٥ وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنَاهَا ٦ وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَهَا ٧
 وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا ٨ فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا ٩ قَدْ
 أَفْلَحَ مَن زَكَّاهَا ١٠ وَقَدْ خَابَ مَن دَسَّاهَا ١١ كَذَّبَتْ ثَمُودُ
 بِطَعُونَهَا ١٢ إِذْ أُنْعِمَتْ أَشَقُّهَا ١٣ فَقَالَ لَئِن رَّسَوِ اللَّهُ
 نَافَةَ اللَّهِ وَسَقَيْهَا ١٤ فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ
 عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذُنُوبِهِمْ فَسَوَّاهَا ١٥ وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا ١٦

سُورَةُ الْاٰلِیٰنِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

١ وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰ ٢ وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰ ٣ وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ٤
 ٥ إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَّىٰ ٦ فَأَمَّا مَنْ أَعْطَىٰ وَاتَّقَىٰ ٧ وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَىٰ ٨
 ٩ فَسَنِيسِرُهُ لِلْعُسْرَىٰ ١٠ وَأَمَّا مَنْ مَجَلَّ وَأَسْتَفَىٰ ١١ وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَىٰ ١٢
 ١٣ فَسَنِيسِرُهُ لِلْعُسْرَىٰ ١٤ وَأَمَّا يَئِيَّ عَنْهُ مَا لَمْ يُؤْتِ ١٥ وَإِن عَلَيْنَا
 ١٦ لِلْهُدَىٰ ١٧ وَإِن لَنَا الْآخِرَةُ وَالْأُولَىٰ ١٨ فَأَنْذَرْنَاكَ نَارًا تَلْقَىٰ ١٩

և վատ ցանկություններին), և (նույնպես) հորդորում մեկը մյուսին խղճմտանքի և կարեկցության (դեպի բոլոր արարածները, մարդիկ, կենդանիները, ջրօրնա միօրնառոտ և առն.):

18) Նուանք այն մարդիկ են, ովքեր Աջ Ձեռքում են (աստիճան. Դաստիակ բնահիմնեռո):

19) Սաևան, նուանս ուծեր չեն հավատացել Մեր Այաթների (Տարբերակներին, նշաններին, ապացույցներին) նրանք, Ձախ Ձեռքում գտնվողներն են (այսինքն, Դժոխսի բնահիմնեռո):

20) Ում, Կրակը կլինի մտոիկ (այսինքն, Կրակը կրջապատի նրանց և չի լինի ոչ մի լույս կամ գովացուցիչ ըմպելիք, կամ պատուհան, կամ ելք և նրանք կմնան այնտեղ հավերժ, առանց հանգստի և նրանք երբեք դուրս չեն գա այնտեղից):

Սուրա 91 Աջ-Շենս

[Արևել]

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաբարեգութ), Առ-Ռահիմ (Ամենաողորմած)

1) (Ես երգվում եմ) արևով և նրա Դուհայով (այսինքն, պայծառությամբ այն

ժամանակ, երբ արևը սկսում է երևալ բարձր և դրա լույսը սկսում է տարածվել) (արևի պայծառությունը Ալլահից մեծ Նշան է, այն տալիս է մարդկանց հսկայական քանակությամբ էներգիա, էլեկտրականության փոխարեն, այն տալիս է ջերմություն, ոչ մի բույս չի կարող աճել առանց առ ռուտի և առն.):

2) Լուսնով, երբ այն հետևում է դրան (արևին.):

3) Ցերեկով, քանի որ այն ցույց է տալիս դրա (արևի) պայծառությունը (այսինքն, մենք կարող ենք տեսնել լույսը, որը գոյություն ունի Երկրի վրա, միայն երկու հարյուր կիլոմետր; այդ սահմանում Արևը նման է երկնագույն սկավառակի, սակայն երբ դրա ճառագայթները հաղորդվում են մթնոլորտի հետ, ապա մթնոլորտը ցույց է տալիս Արևի լույսը, փոխակերպելով դրա ճառագայթները լույսի, որը ցրված է, ինչպես մենք տեսնում ենք առն.):

4) Գիշերով, քանի որ այն թաքցնում է այդ (այսինքն, Արևի լույսը, քանի որ գիշերը քողարկում է իր խավարով երկրի մասը, որից Արևը առանձնացել է, թաքցնելով և մթաճանեռվ Առնի ռուտ առ մասիս):

5) Երևում և Նուանով. Ում կարող եմ է առն:

6) Երկրով և Նրանով, Ով տարածել է այդ:

7) Հոգով (մարդով կամ հոգով կամ Ադամով) և Նրանով, Ով արարել և կատարյալ է դարձրել այն իր համամասնություններով:

8) Եվ ոգեշնչել է այն, թե ինչ է անբարեպաշտությունը դրա համար և ինչ է բարեպաշտությունը դրա համար (այնպես, որ տարբերեն չարի ուղղին բարու ուղղուց և ընտրեն. թե ոտո նա կհետևի):

9) Իրոք, նա է հաջողակ, ով մաքրում է այն (հո հոսին. հոեն բառուճամբ.):

10) Ես. հոռո. նա է ձախողվում, ով ներշնչում է այն (կոռուպցիայով):

11) Թամուդի (մարդիկ) զրպարտեցին (իրենց Մարգարեին, Սալեհին) իրենց կեղեքումով (անարդարությամբ, անհանձազանդությամբ և ամբատամանությունով):

12) Եու նուան միջի ամենաթույլ մարդը առաջացավ (սպանելու իգական ուղտին: Թամուդի մարդիկ հարցրեցին Մարգարե Սալեհին, ապացույց, որ նա մարգարե է Ալլահից, այսպիսով Ալլահը հանեց իգական ուղտը քարից, ինչպես հզոր ապացույց նրանց համար: Ալլահը հրահանգեց, որ մեկ օր իգական ուղտը կըմպի, մինչ մարդիկ չեն ըմպի այդ օրը և հաջորդ օրը մարդիկ կըմպեն և իգական

ուղտը չի ըմպի և այդ անհանգստացրեց նրանք և նոանք օաննաօան սաանել այն։»

13 «Մակայն Ալլահի Մարգարեն (Մալեհր) ասաց նրանց. «(Զգուշացեք, վախեցեք չար ավարտից:) Այդ է Ալլահի իգական ուղտը: (Մի վնասեք այն) և (մի խոչընդոտեք այն ունենալու) իր ըմպելիքը (իր բաժին ջուրը իր օրոք:):»

14 «Անուռեւտ, նոանք գոատուեօհն նոան և սաանեօհն ան: Այսպիսով, իրենց Տերը կործանեց նրանց (Ճիշտ) իրենց մեղքերի պատճառով և Նա հավասարեցրեց նրանց պատժում (այսինքն, կործանումը եկավ մեկին, ով սպանեց այն և նույնպես մյուս բողոքին, որովհետև նրանք համաձայնեցին այդ ոճրի հետ, այսպիսով նրանք այդ ոճրում նրա գործընկերներն էին:):»

15 «Եվ Նա (Ալլահը) չի վախենում դրանց հետևանքներից (այսինքն, նրանք չեն կարող վնասել Ալլահին որևէ բանում, բացառությամբ իրենց չար արարքների, որոնք կործանեցին նրանց:):»

Մուրա 92 Ալ-Լեյլ

[Գիշերը]

Ալլահի Անուռով Առ-Ռահման (Ամենարեզուք), Առ-Ռահիմ (Ամենազորանձ)

1 «(Ես երդվում եմ) գիշերով, քանզի այն քողարկում է (օտեւտ հո մթուռաւտ:):»

2 «Ցերեկով, երբ այն հայտնվում է (պայծառությամբ),»

3 «Նրանով, Ով արարել է տղամարդուն և կնոսո:»

4 «Իոոս, ձեռ օանթերը և արարքները բազմազան են (կապված ձեր նպատակների հետ, ձեզանից ոմանք փնտրում են Հետագայի պարզ և բարի արարքներ են անում ըստ դրա, մինչ որոշները փնտրում են աշխարհիկ կյանք առանց հուսալու Հետագայի պարզ և նրանք գործում են ըստ դրա:):»

5 «Ինչ վերաբերում է նրան, ով տալիս է (բարեգործություն իր ունեցվածքից) և վախենում է Ալլահից (պահպանելով Նրա արտփրանները և խուսափելով Նրա արգելքներից),»

6 «Եվ Ալ-Հուսնային հավատքը (յավագունն է, այսինքն հավատք, որ Ալլահը կփոխհատուցի նրան այն ամենի համար, որ նա ծախսել է բարեգործության մեջ և կպարզատարի նրան իր բարի արարքների համար և նույնպես հավատում է Ալլահի Միակությանը և Նրա իրավունքին, երկրպագվելու որպես Միակ,):»

7 «Մենք կհարթեցնենք նրա համար ուղղին հեշտությամբ (յավությամբ, այսինքն Մենք կառաջնորդենք նրան բարի ուտոհ և բաոհ առատոնեո:):»

8 «Մասնայն, ինչ վերաբերում է նրան, ով մերժում է (զժուծ ազահ է) և կարծում է իրեն ինքնաբավ (և մտածում է, որ նա կարիք չունի Ալլահի կամ Նրա պարզնի,):»

9 «Եվ զրպարտում է Ալ-Հուսնան (այսինքն, զրպարտում է, որ Ալլահը կփոխհատուցի նրան, եթե նա ծախսի բարեգործության մեջ իր ունեցվածքից և նույնպես զրպարտում է Ալլահի Եզակիությունը,):»

10 «Մենք կհեշտացնենք նրա համար ուղղին դեպի դժվարություններ (այսինքն, Մենք կհեշտացնենք թույլ մարդու համար ուղղին դեպի չարիք, որպեսզի նա արժանի լինի Ալլահի պատժին Հետագայում և Ալլահը երբեք չի արաջնորդում անիրավներին:):»

11 «Եվ ինչ օգուտ կտա նրա ունեցվածքը, երբ նա ընկնի (Բոխթ):»

12 «Իրոք, Մեզ վրա է առաջնորդություն տալը (այսինքն, Մենք ենք ցույց տալիս բարի և չարի ճանապարհը):»

13 «Եվ, իրոք Մեզ է պատկանում վերջին (Հետագան) և առաջինը (այս աշխարհը):»

14 «Հետևաբար, ես զգուշացնում եմ ձեզ բոցավառ Կրակից,»

15 «Ոչ ոք չի մտնի այն այրվելու, բոցառությամբ ամենաթշվառների,»

16 «Ովքեր զրպարտել են (Մարգարե Սուհամեդին) և շրջվել են (հավատքից):»

17 «Եվ ամենաբարեպաշտները կհեռացվեն դրանից (Կրակից),»

18 «Նա, ով ծախսում է իր ունեցվածքից (աղքատների համար) մաքրելու իրեն (մեղքերից և ազահությունից և այլն, և նույնպես մաքրելու իր ունեցվածքը,):»

19 «Եվ չկա ոչ ոք (մարդկանցից, ով ստացել է իր բարեգործությունից), ով պարտական է նրան բարեհաճության, ետ վճարելու (այսինքն, նա չի տալիս իր բարեգործությունից պարզատարելու մարդկանց, ովքեր նրան բարեհաճություն են արել: Այս բարեգործությունը պետք է միայն նպատակ ունենա լինելու իրական, անկեղծ բարեգործություն աղքատ մարդկանց համար, և ոչ թե փոխանակող բարեհաճություն):»

20 «(Նա ռահ ռունի աու բաոեաոոոուոունհո): Բաժառուծամբ մնտոեու իր Տիրոջ Հայացքը, Ամենաբարձրյալի (այսինքն, ծախսել միայն հանուն Ալլահի և հուսալ Նրա

لَا يَصْلَحُهَا إِلَّا الْأَشْفَى ﴿١٥﴾ الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّى ﴿١٦﴾ وَسَيَجْزِيهَا
 الْأَنْفَى ﴿١٧﴾ الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّى ﴿١٨﴾ وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ
 نِعْمَةٍ تُجْزَى ﴿١٩﴾ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَى ﴿٢٠﴾ وَلَسَوْفَ يَرْضَى ﴿٢١﴾

سُورَةُ الضَّحَى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 وَالضُّحَى ﴿١﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَى ﴿٢﴾ مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَاقَلَى ﴿٣﴾
 وَلَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْأُولَى ﴿٤﴾ وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ
 فَتَرْضَى ﴿٥﴾ أَلَمْ يَجِدَكَ يَتِيمًا فَآوَى ﴿٦﴾ وَوَجَدَكَ ضَالًّا
 فَهَدَى ﴿٧﴾ وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَى ﴿٨﴾ فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ ﴿٩﴾
 وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ ﴿١٠﴾ وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ﴿١١﴾

سُورَةُ الشَّرْحِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ﴿١﴾ وَوَضَعْنَا عَنَّا وِزْرَكَ ﴿٢﴾ الَّذِي
 أَنْقَضَ ظَهْرَكَ ﴿٣﴾ وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ﴿٤﴾ فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٥﴾ إِنَّ
 مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٦﴾ فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ ﴿٧﴾ وَإِلَى رَبِّكَ فَارْغَبْ ﴿٨﴾

այարգելին):
 21) Եվ, անշուշտ նա կգոհանա (երբ նա ստնի Դրախտ):

Մուր 93 Աղ-Դուհա

[Գետտից առաջ]

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաբարեգութ), Առ-Ռահիմ (Ամենազորման)

1) (Ես երդվում եմ) Աղ-Դուհայով (այսինքն, ժամանակով, երբ արևը սկսում է երևալ վերևում և նրա լույսը սկսում է տարածվել):

2) Գիշերով, երբ մթազնում է (և դրա սթազնությունը թանձրանում է):

3) Իրոք, քո Տերը ոչ լքել է քեզ (Օվ Մուհամեդ) ոչ էլ ատում է քեզ (ինչպես Մեքքայի անհավատները ասացին, երբ հրեշտակ Գաբրիելը չեկավ հայտնությանը Ալլահից, Մարգարեյի մոտ որոշ ժամանակ և այնուհետ նրանք ասացին. "Օվ Մուհամեդ, քո Տերը լքել է քեզ"):

4) Եվ, իրոք Հանդերձյալ Կյանքը ավելի լավ է քեզ համար, քան աշխարհիկ կյանքը:

5) Եվ իրոք, քո Տերը կտա քեզ (առատությամբ Հետագայում) այնպես, որ դու գոհանաս:

6) Արդյո՞ք Նա (Ալլահը) չի գտել քեզ (Օ Մուհամեդ) որբ և սովել քեզ ապաստան (և հրգացություն):

7) Եվ գտա՞վ ձեզ անստեղծակ (այսինքն, դուք չգիտեք ինչ է հավատքը, ոչ էլ գիրք կամ ընթերցանությունը) և առաջնորդեց ձեզ (և սովորեցրեց ձեզ ինչ դուք չգիտեիք առաջ և առաջնորդեց ձեզ բարձրագույն բարոյականության և ամենաառաքինի պարքների):

8) Եվ գտա՞վ ձեզ աղքատ և հարստացրեց (ինքնաբավ և ինքնորոշված):

9) Ուստի, ինչ վերաբերում է որբին, մի վերաբերվի նրան ձնշմամբ (կամ կոպիտ):

10) Եվ, ինչ վերաբերում է մուրացիկին, մի վանիր նրան (այլ հոգ տար նրա կարիքներին և տուր սնունդ):

11) Եվ Շարիք (Առատաձեռնությունը, բարեհաճությունը, ինչպիսիք են մարգարեությունը և մյուս ուրիշ բարեհաճությունները) ձեր Տիրոջ (որ Նա սովել է ձեզ) հոչակում է:

Մուրա 94 Աջ-Շարի

[Բացման]

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաբարեգութ), Առ-Ռահիմ (Ամենազորման)

1) Արդյո՞ք Մենք չենք բացել քեզ համար (Օվ Մուհամեդ) քո կուրծքը (այսինքն, քո սիրտը, լուսավորելով և ամրացնելով քո սիրտը Աստվածային Առաջնորդությամբ, հավատքով և իմաստությամբ, այնպես որ դու չգրաս որևէ անհանգստություն հետապնդումից անհավատների: Այն նույնպես կարող է լինել հղում միջադեպի, Մարգարեյի սրտի բացման, երբ նա շատ երիտասարդ էր, Գաբրիել Հրեշտակի կողմից, ով հանեց արյան գունդ այնտեղից և ասաց. 'Այդ այն մասն էր, որով Մատանան կարող էր շշնջալ քեզ' Այնուհետ, նա լվաց իր սիրտը Զավգամ ջրով ոսկե թասի մեջ):

2) Եվ հեռացրեց քեզից քո բեռը (Բեռը այստեղ կարող է վերաբերել Ալլահի ուղերձը կրելու պատասխանատվության զգացմանը, այնպես որ Ալլահը թեթևացնի նրա զգացումը: Այն նաև կարող է նշանակել մեղք, և վերաբերել փաստին, որ Ալլահը դարձրել է Մարգարեյին մեղքից հեռու և խոստացել է նրան ներել ամեն անցյալ և ապագա մեղքերը, սակայն սա արտահայտություն է և չի նշանակում, որ Մարգարեն որևէ մեղք է գործել անցյալում կամ որ նա որևէ մեղք կգործի ապագայում: Այն նույնպես, կարող է

վերաբերել Մեքքայի մարդկանց վատ սովորություններին մինչ Իսլամը, որը չէր համապատասխանում Մարգարեյի մաքուր և պարզ ներքնաշխարհին, այսպիսով Ալլահը հեռացրեց այն նրանից, ուղարկելով նրան հայտնություն,)

1 « Ինչը ծանրացավ քո մեջքին:»

2 « Եվ արդյո՞ք Մենք չենք բարձրացրել քո հեղինակությունը (և դու ունեցար բարձր աստիճան և քո անունը սկսվեց նշվել աղոթքի ամեն կոչում, աղոթքի ժամանակ և Ուրբաթ Օրվա արարողությանը):»

3 « Իրոք, ամեն դժվարությունից հետո գալիս է մեղմացում (այսպիսով, թող ոչ մի վնաս, որ դու կրում ես անհավատների կողմից, չկանգնեցնի քեզ կոչելու Ալլահին և Նրա կրոնին):»

4 « Իրոք, (կրկին), ամեն դժվարության, հետևում է մեղմացում:»

5 « Այսպիսով, երբ դու ավարտում ես (քո ամենօրյա գործերը), նվիրիր քեզ անկեղծորեն Ալլահի երկրպագությանը,»

6 « Եվ քո Տիրոջը (Եզակիին), ուղղիր ամբողջ քո մտադրությունները և հույսերը:»

Սուրա 95 Ատ-Թին

[Թուզ]

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաարագով), Առ-Ռահիմ (Ամենաողորմած)

1 « (Ես երբևէլ եմ) թզով և ձիթապտղով (մեջքերելով վայրը, որտեղ սկսվեց Հիսուսի առաքելությունը, վայր, որը հայտնի է այդ երկու տեսակի ծառերի արտադրությամբ,)»

2 « Եվ Միսլայի Լեռով (մեջքերվում է վայրը, որտեղից սկսվել է Մովսեսի առաքելությունը,)»

3 « Եվ այս ապահով քաղաքով (այսինքն, Մեքքայով) (մեջքերվում է վայրը, որտեղից սկսվել է Մուհամեդի առաքելությունը):»

4 « Իրոք, Մենք արարել ենք մարդուն իր լավագույն բարձրությամբ (կադապարով, լավագույն ողջամտությամբ և բնածին բնությունով, որը առաջնորդում է նրան Ալլահի հավատք, արդարադատություն, բարիք, բարձր բարոյականություն և այլն: Եվ լավագույն կերպարով, կանգնելու, ուղղվելու և հավասարակշռվելու,)»

5 « Այնուհետ, Մենք վերածեցինք նրան ցածրագույներից ցածրագույնի (այսինքն, այս մարդը, ով չի հետևում իր մաքուր և լավ բնության և բնածին եությանը և հետևում է իր ցանկություններին կամ վատ սովորություններին կամ սովորություններին, որը նա սովորել է իր միջավայրից, այս մարդը կլինի ցածրագույներից ցածրագույնը,

سُورَةُ التِّينِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 وَاللَّيْنِ وَالزَّيْتُونِ ۝ وَطُورِ سِينِينَ ۝ وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ ۝
 لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ۝ ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ ۝
 إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ۝
 فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدَ الْبَدِينِ ۝ أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ الْحَاكِمِينَ ۝

سُورَةُ الْجَلِيلِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 أَقْرَأُ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ۝ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ۝ أَقْرَأُ وَرَبُّكَ
 الْأَكْرَمُ ۝ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ۝ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ۝ كَلَّا إِنَّ
 الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَافٍ ۝ أَلَمْ نَجْعَلِ الْإِنْسَانَ مِنْ نُحُلٍ ۝ أَلَمْ يَتَّخِذْ
 الْإِنْسَانُ إِذْ ذُكِّرُوا بِالْقَدْرِ ۝ إِنَّا إِلَىٰ رَبِّكَ الرَّجِعُونَ ۝ أَرَأَيْتَ
 الَّذِي يَنْهَىٰ ۝ عَبْدًا إِذَا صَلَّىٰ ۝ أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَىٰ الْهُدَىٰ ۝ أَوْ أَمَرَ
 بِالْتَّقْوَىٰ ۝ أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ۝ أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرَىٰ ۝ كَلَّا لَئِنْ
 لَمْ يَنْتَهِ لَنَسْفَعْنَا بِالنَّاصِيَةِ ۝ نَاصِيَةٍ كَذِبَةٍ خَائِفَةٍ ۝ فليدع ناديه ۝
 ۝ سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَ ۝ كَلَّا لَا نَطْعُهُمْ وَأَسْجُدْ وَقْتَرَب ۝

նա կրնկնի ազահության, թշվառության, վատ էթիկայի մեջ հետնելով առասպելների և կեղծ աստվածների և այլն: Այն նույնպես, կարող է նշանակել, որ նա կլինի ամենացածր աստիճանում Դժոխքում, եթե նա չի հավատում Ալլահին և շնորհակալ չէ Նրան արարելու իրեն լավագույն կերպարով և Իր բոլոր ծանրություններով):»

6 « Բացառությամբ նրանց, ովքեր հավատում և առաքինի արարքներ են գործում (նրանք, ովքեր հետևում են իրենց մաքուր բնության դեպի Ալլահի հավատքը և լավ բարոյականությունը): Նրանք կունենան անվերջանալի և անդադար ասարգն (Դրախտ):»

7 « Այսպիսով, ի նչն է ստիպում քեզ (օվ անհավատ) զրպարտել Հատուցման Օրը (մինչ դու տեսել ես Ալլահի նշանները, որը ցույց է տալիս Նրա հզորությունը այս ամբողջ տիեզերքում):»

8 « Արդյո՞ք Ալլահը Ամենաարդարը չէ (Ամենահիմաստունը) դատավորներից (երբ Նա նշանակեց Օրը դատելու արարածների միջև և վերադարձնելու սեփականատերերի

իրավունքները): (Իհարկե, Նա է:)

(96) Սուրա Ալ-Ալաք

Դախլված արյան օտնո

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաարագութ),
Առ-Ռահիմ (Ամենաողորմած)

1 «Գարդա, քո Տիրոջ Անունով, Ով արարել է (ամենը, որը գոյություն ունի):»

2 «Նա արարել է մարդուն՝ Ալաքից (Գախլված արյան գնդից):»

3 «Գարդա, եվ քո Տերը Ամենաառաքինին է:»

4 «Ով սովորեցրել է (գրելը) գրիչով:»

5 «Նա սովորեցրել է մարդուն, ինչ նա չգիտեր:»

6 «Ոչ: Իրոք, մարդ ունենալով է (անհավատության մեջ և չար արարքներում):»

7 «Քանի որ նա տեսնում է իրեն ունևոր և ինքնբավ:»

8 «Իրոք, քո Տիրոջն է վերադարձը (բոլոր մարդկանց Հարության Օրը և Նա կպարգևատրի կամ կպատժի յուրաքանչյուրին ըստ ինչի նրանք արժանի են):»

9 «Դու (Օվ Մուհամեդ) տեսել ես նրան (Աբու Ջահիին), ով խանգարում է:»

10 «Ստորով (այսինքն, Մուհամեդին) աղոթքի ց: (Այս հարցը վերաբերում է այդ խնդրի զարմանքին, ինչպես կարող է Աբու Ջահիր կանխել Մուհամեդին աղոթելու Ալլահին, Արաբչին, քանի որ աղոթքը կապ է իր ստրուկի և Տիրոջ միջև: Այսինքն, նա ոչ միայն իրեն է հեռացնում հավատքից, այլև նաև փորձում է խոչընդոտել ձեզ և մյուս մարդկանց ուղղորդությունից: Այս միջադեպն է: “Աբու Ջահիր երդվեց, որ եթե նա տեսնի Մարգարեյին աղոթելիս, նա կտրորի իր վիզը, մինչ նա խոնարհվում է: Երբ նա տեսավ նրան աղոթելիս, նա գնաց անելու այդպես, սակայն երբ նա մոտեցավ, նա զարմացրեց մարդկանց, երբ կանգնեց իր կրունկներին, փորձելով հակահարված տալ ինչ որ բանի իր ձեռքերով և նա ասաց. ‘Դ՛ւ և նրա միջև կրակի փոս կա և վախ և թնեք, ’այնուհետ Մարգարեն ասաց. ‘Եթե նա մոտենար ինձ, հրեշտակները կհափշտակելին նրան մաս առ մաս:’ հաղորդում է Սահիհ Մուսլիմը):»

11 «Դու տեսել ես (Օվ Մուհամեդ) եթե նա (աղոթող ստրուկը, այսինքն Մուհամեդը ինքը) առաջնորդման մեջ է (Ալլահից),»

12 «Կամ, պատվիրու մ բարեպատություն (այս հարցը վերաբերում է այս խնդրի զարմանքին, եթե այս վիճակն է մեկի, կանխելու աղոթքը, որ նա առաջնորդման մեջ է և պատվիրում է բարեպատություն, ինչպես կարող է այդպիսի անձին կանխել ունենալու կապ իր և իր Տիրոջ, Արաբչի միջև):»

13 «Դու տեսել ես (Օվ Մուհամեդ) եթե նա (Աբու Ջահիր, մեղսագործը) զրպարտում է (Ղուրանը) և շքջվում է (Հավատքից), (այս զարմանք է առաջանում աղոթք նա չի վահենում Ալլահից):»

14 «Արդյոք նա (այս մեղսագործը) չգիտի, որ Ալլահը տեսնում է (ինչ որ նա անում է):»

15 «Ոչ, եթե նա (Աբու Ջահիր) չդադարեր, Մենք կբռնեինք և կբաշելինք նրան բռնությամբ իր Նասահից (նրա ճակատի բարձր մասից, որը վերաբերվում է ուղեղի դիմային բլթակին):»

16 «Խաբուսիկ, մեղավոր Նասահ (ճակատի բարձր մաս, որը վերաբերվում է ուղեղի առաջնային բլթակին, բնութագրվում է որպես խաբուսիկ և մեղավոր, որովհետև դիմային բլթակը կառավարում է գիտակցությունը, որը կառավարում է մեր արարքները, դատապարտելը և ինչ կատարվում է մեր առօրյա գործերում, մեր զգացմունքային անբաղարձք, լեզուն, որը մենք օգտագործում ենք: Այն նույնպես կարևոր դեր է խաղում տեղեկությունների ընթացքում, ուստի և ինտելեկտում: Տես. Վիկիպեդիա ‘Ճակատային Բլթակ:’»

17 «Ապա, թող նա կանչի իր աջակիցներին իր մարդկանցից (ինչպես նա ասաց քեզ, օվ Մուհամեդ. “Ես ունեմ ամենաշատ աջակիցները ցեղայինում:”):»

18 «Մենք կկանչենք Դժոխքի պահապան հրեշտակներին (քաշելու նրան Կրակի մեջ Հանդերձյալ Կյանքում):»

19 «Ոչ, (Օվ Մուհամեդ) մի ենթարկվիր նրան (ինչից նա կանխում է), այլ խոնարհվիր և մոտեցիր (քո Տիրոջը, Նրա պատվիրաններին հնազանդվելով):»

20 «Ապա, թող նա կանչի իր աջակիցներին իր մարդկանցից (ինչպես նա ասաց քեզ, օվ Մուհամեդ. “Ես ունեմ ամենաշատ աջակիցները ցեղայինում:”):»

21 «Մենք կկանչենք Դժոխքի պահապան հրեշտակներին (քաշելու նրան Կրակի մեջ Հանդերձյալ Կյանքում):»

22 «Ոչ, (Օվ Մուհամեդ) մի ենթարկվիր նրան (ինչից նա կանխում է), այլ խոնարհվիր և մոտեցիր (քո Տիրոջը, Նրա պատվիրաններին հնազանդվելով):»

(97) Սուրա Ալ-Քադր

Աստվածային Ճակատագրի Գիտն

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաարագութ),
Առ-Ռահիմ (Ամենաողորմած)

1 «Իրոք, Մենք ուղարկել ենք այն (այս Ղուրանը, այսինքն, սկսել ենք հայտնել այն) ներքև Ալ-Քադր գիշերը (Պատվի և հրամանի գիշերը, որը Ռամադան ամսվա վերջին տաս օրերից մեկն է, որի ընթացքում Ալլահը հրահանգեց Իր ստրուկներին, ճակատագիր հաջորդ տարվա համար.):»

2 Եվ, ինչպե՞ս դու կարող ես իմանալ (Օվ Մարգարե, այսինքն, դու չես կարող պատկերացնել) որքան (հիասքանչ է) Ալ-Քադր զիշերը. (արտահայտություն, որը ցույց է տալիս, թե որքան կարևոր է այս զիշերը):

3 Ալ-Քադր զիշերը ավելի լավ է քան հազարավոր ամիսներ (այսինքն, երկրպագել Ալլահին այդ զիշեր ավելի լավ է, քան երկրպագել Նրան հազարավոր ամիսներ, այսինքն, 83 տարի և 4 ամիս):

4 Այնտեղ իջնում են հրեշտակները և Առ-Ռուհը (Ոգին, այսինքն, Գաբրիելը) իրենց Տիրոջ Թույլտվությամբ, բոլոր Հրահանգներով (տարվա բոլոր գործերի հետ կապված):

5 (Ամբողջ այդ զիշերը), խաղաղություն է (և Բարիք Ալլահից Իր հավատացյալ ստրուկներին) մինչ արշալույսի բացվելը:

Մուրա 98 Ալ-Բայինահ

(Ալնիսայտ Վկայություն)

Ալլահի Անուսով Առ-Ռահման (Ամենաբարեգութ),
Առ-Ռահիմ (Ամենազորքամ)

1 Նրանք, ովքեր չեն հավատացել Գրերի մարդկանցից (Հրեաներ և Քրիստոնյաներ, ովքեր եկել են Ալլահի ճիշտ հավատքից, դեպի իրենց նորարարությունները) և բազմաստվածները, ովքեր պատրաստվում թողնել (իրենց անհավատությունը), մինչ ջգա նրանց ակնհայտ վկայություն (այսինքն, ժամանակի ընթացքում նրանք չեն աճի, բացառությամբ իրենց անհավատությամբ և իրենց նորարարություններով, արդյոք Ալլահը չէր ուղարկել նրանց Մարգարե Մուհամեդին):

2 (Այս ակնհայտ Վկայությունն է) Մարգարեն Ալլահից, ով ընթերցում է մաքուր էջեր (Մուրբ Դուրան),

3 Որտեղ կան ճիշտ Գրքեր (ճիշտ գրեր և գլուխներ, որոնք ասում են ճշմարտությունը, պարունակում են արդար Օրենքներ և նրանք հեռու են որևէ արատալուսից):

4 Եվ, իրոք նրանց, ում տրվել էին Գրեր (Հրեաները և Քրիստոնյաները) տարբերություն չեն դնում (նրանք բոլորը համաձայն են մարգարեյի գալստյան հետ) մինչ որ եկավ նրանց Ալնիսայտ Վկայություն (այսինքն, Մարգարե Մուհամեդը), (մինչ Մարգարե Մուհամեդի գալուստը, նրանք սպասում էին մարգարեյի գալստյան, ինչպես նվել է նրանց Գրերում, սակայն երբ Մարգարե Մուհամեդը եկավ նրանց մոտ ակնհայտ ապացույցներով, նրանք տարբերվեցին և պառակտվեցին, ուսանք մերժեցին նրան և մյուսները հավատացին

سُورَةُ الْقَدْرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ۝ وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ۝ لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ۝ نَزَّلَ الْمَلَكُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ ۝ سَلَّمَ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ ۝

سُورَةُ الْبَيِّنَاتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ مُنْفَكِينَ حَتَّىٰ تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَاتُ ۝ رَسُولٌ مِّنْ اللَّهِ يَتْلُوا صُحُفًا مُّطَهَّرَةً ۝ فِيهَا كُتِبَ قِيمَةٌ ۝ وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ ۝ وَمَا أَمْرُو إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقِيَمَةِ ۝ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ۝ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ۝

նրան և հետևեցին նրան):

1 Եվ, վաստորեն նրանց չէր հրահանգվել (այս Դուրանում), սակայն (ինչ նրանց արդեն հրահանգվել էր իրենց բնօրինակ Գրերում) երկրպագել Ալլահին (Միայն), և նվիրվել Նրան կրոնում և լինել Հունաֆա' (հեռու լինել բազմաստվածությունից և շրջվել դեպի Միաստվածություն), և ներկայացնել աղոթքներ և տալ Զաքյաթ (պարտադիր բարեգործություն). և այս է ճիշտ (և ուղիղ) կրոնը:

2 Իրոք, նրանք ովքեր չեն հավատացել Գրերի մարդկանցից (Հրեաներ և Քրիստոնյաներ, ովքեր չեն հետևում բնօրինակ ուսմունքներին ոչ Մովսեսի և Հիսուսի, ոչ էլ Մուհամեդի) և բազմաստվածները կրնակվեն Դժոխքի Կրակում, որտեղ կրնակվեն հավերժ: Նրանք արարածներից վատագույներն են:

3 Իրոք, նրանք, ովքեր հավատացել են (Ալլահի Միակրթյանը և Նրա Մարգարե Մուհամեդին) և առաքինի արարքներ են արել, արարածներից լավագույներն են:

جَزَاءُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ يَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ حَسِيَ رَبُّهُ ﴿٨﴾

سُورَةُ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
 إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ﴿١﴾ وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا ﴿٢﴾ وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا ﴿٣﴾ يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا ﴿٤﴾
 بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا ﴿٥﴾ يَوْمَئِذٍ يَصُدُّرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِيَسْرُوا أَعْمَالَهُمْ ﴿٦﴾ فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ﴿٧﴾ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ﴿٨﴾

سُورَةُ الْعَجٰلِیٰتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
 وَالْعَدِيَّةِ صَبْحًا ﴿١﴾ فَأَلْمُورِ بَدَتْ قَدْحًا ﴿٢﴾ فَأَلْمُغِيرَتِ صَبْعًا ﴿٣﴾ فَأَثَرْنَ بِهِ نَقْعًا ﴿٤﴾ فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا ﴿٥﴾ إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ ﴿٦﴾ وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ ﴿٧﴾ وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ ﴿٨﴾ أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعِثَ رَمًا فِي الْقُبُورِ ﴿٩﴾

Նրանց պարգևը իրենց Տիրոջ հետ Մեծն այգիներն են (Դրախտը), որի տակ գետեր են հոսում, նրանք կրնակվեն այնտեղ հավերժ: Այլահը կգոհանա նրանցով և նրանք կգոհանան Նրանով: Այս է (պարգևը) նրա համար, ով վախենում է իր Տիրոջից:

Մուրա 99 Ագ-Չայգայահ

Երկրաշարժ

Այլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաբարեգութ), Առ-Ռահիմ (Ամենաողորմած)

- Երբ երկիրը թափահարվի իր (վերջնական) երկրաշարժով,
- Եվ, երբ երկիրը թոթափի իր բեռը (մեռյալները),
- Եվ մարդիկ (վախեցած և զարմացած) կասեն. “Ի՛նչ է պատահել դրա հետ:”
- Այդ Օրը այն (երկիրը) կպատմի իր պատմությունները (ինչ բարիք և չարիք է կատարվել դրա վրա),
- Որովհետև քո Տերը կոգեշնչի այդ:
- Այդ Օրը մարդիկ կշարունակեն ցրվել

(խմբերի), (Դատաստանի վայրից դեպի իրենց վերջնակետ, Դժոխք, թե Դրախտ), ցուցադրված իրենց արարքներով (այսինքն, իրենց պարգևով կամ պատժով):

- Այսպիսով, ով բարիք է գործում հավասար (նույնիսկ) ատումի քաշի (կամ փոքրիկ մրջյունի) կտեսնի այդ (այսինքն, դրա պարգևը),
- Եվ ով չարիք է գործում հավասար (նույնիսկ) ատումի քաշի (կամ փոքրիկ մրջյունի) կտեսնի այն (այսինքն, պատիժը դրա համար):

Մուրա 100 Այ-Ադիյա

Որոնք վազում են

Այլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաբարեգութ), Առ-Ռահիմ (Ամենաողորմած)

- Նրանցով, որոնք վազում են (գիտնականների մեծամասնությունը ասում են, որ այն վերաբերում է ձիերին, որոնք վազում են հարձակվելու թշնամուն, - և այս կարծիքը մոտ է ճշտին-, մեկ այլ գիտնականների խումբ, հակված է նրան, որ այն վերաբերում է ուղտերին, որոնք վազում են ‘Արաֆայից մինչ Մուզդալիֆա, հետո ուխտագնացության ծեսերի Մինա) փնջացնելով (ծանր շնչառություն ցուցադրելով, ըստ վազքի ուժգնության),
- Հարվածելով կրակի կայծերին (իրենց սմբակներով, վազելով, երբ իրենց սմբակները հարվածում են ժայռերին, այն վերաբերում է վազքի ուժգնությանը),
- Վազելով արշավին (իրենց թշնամիների վրա) արշալույսին,
- Եվ բարձրացնելով դրանով (իրենց վազքով) փոշի (երկինք):
- Եվ թափանցելով անմիջապես, կարծես որևէ մեկը հավաքի կենտրոնում է (այսինքն, թշնամու շարքերում):
- Իրոք մարդը, (անհավատը) անշնորհակալ է իր Տիրոջը:
- Եվ այդ (երախտամոռությունը իր Տիրոջը) նա վկայում է (իր արարքներով):
- Եվ, իրոք նա բռնի է ունեցվածքի սիրո մեջ:
- Արդյոք նա չգիտի, (մարդը, ինչ է սպասում իրեն,) երբ գերեզմանների պարունակությունը դուրս գան (երբ մարդիկ հարություն առնեն),
- Եվ, երբ ամենը, որ գոյություն ունի կրծքավանդակի մեջ (մարդկանց,

գաղտնիից և մտադրություններից) հայտնի կլինի:»

❶ «Իրոք, այդ Օրը իրենց Տերը Քաջատեղյակ կլինի նրանց (ինչպես իրենց արարքներին և կյարգևատրի կամ կպատժի նրանց ըստ իրենց արարքների):»

Մուրա 101 Այ-Քարիյա

Դատաստանի Օրը, որը Հարուստում է ստուռոլ Ալլահի Անուսով Ան-Ռահման (Ամենաբարեգութ), Ան-Ռահիմ (Ամենադարման)

❶ «Այ-Քարիյա (այսինքն, Դատաստանի Օրը, որը կհարվածի մարդկանց սրտերը իր սարսափով):»

❷ «Ի նչ է Այ-Քարիյան:»

❸ «Եվ ինչպե՞ս դու կարող ես իմանալ (այսինքն, դու չես կարող պատկերացնել Օվ, Մուհամեդ) ինչ է (մեծ բան է) Այ-Քարիյան (արտահայտություն, որը ցույց է տալիս, որքան մեծ բան է այն):»

❹ «Առ Օն է, ոռում մատուցությունը ուսիճների նման կլինի ցրված,»

❺ «Եվ լեռները կլինեն ինչպես բուրդ խավստված:»

❻ «Այնուհետ, նրա համար, ում կշիռը (բարի արարքների) ծանր կլինի,»

❼ «Սա կլինի հաճելի կյանքում (Դրախտում):»

❽ «Սակայն, նրա համար, ում կշիռը (բարի արարքների) կլինի թեթև,»

❾ «Նրա բնակությունը կլինի Հաուհիայում (հորում, այսինքն, Դժոխքում):»

❿ «Եվ ինչպե՞ս դու կարող էիր իմանալ (այսինքն, դու չես կարող պատկերացնել Օվ, Մուհամեդ) ինչ (սարսափելի վայր է) այն (Այ-Հաուհիյան), (արտահայտություն, որը ցույց է տալիս որքան սարսափելի է այն):»

⓫ «(Այն) կատաղի բոցավառվող Կրակ է:»

Մուրա 102 Ան-Տակաթուր

Թանկություն Ամեհին

Ալլահի Անուսով Ան-Ռահման (Ամենաբարեգութ), Ան-Ռահիմ (Ամենադարման)

❶ «Փոխադարձ մրցակցությունը կուտակելու (հարստություն, ունենալու երեխաներ և իշխանություն և այլն) շեղում է ընտ (Աուսահին տոնաաաաաաաաաաա):»

❷ «Քանի որ դուք չեք այցելել գերեզմաններ (այսինքն, մինչ դուք մահկանացուն կնքեք, այցելություն բառը այստեղ վերաբերում է նրան, որ գերեզմանները վերջնակետը չեն, սակայն վերջնակետը կլինի Դժոխքը կամ Դրախտը, մահվանից և Հարությունից հետո):»

وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ ۝۱۰۱۰ إِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ ۝۱۱

سُورَةُ الْقَعَارِ عَمَّا

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

أَلْقَارِعَةُ ۝۱۰۱ مَا أَلْقَارِعَةُ ۝۱۰۲ وَمَا أَدرْنَاك مَا أَلْقَارِعَةُ

۝۱۰۳ یَوْمَ یَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ ۝۱۰۴

وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ ۝۱۰۵ فَأَمَّا

مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ۝۱۰۶ فَهُوَ فِی عِشْقٍ رَّاحِیَةٍ

۝۱۰۷ وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ۝۱۰۸ فَأُمَّهُ هَاوِیَةٌ

۝۱۰۹ وَمَا أَدرْنَاك مَا هِیَ ۝۱۰۱۰ نَارٌ حَامِیَةٌ ۝۱۱

سُورَةُ التَّكْوِیْنِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

أَلْهَمَّكُمْ التَّكْوِیْنَ ۝۱۰۱ حَتَّى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ۝۱۰۲ كَلَّا سَوْفَ

تَعْلَمُونَ ۝۱۰۳ ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ۝۱۰۴ كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ

عِلْمَ الْیَقِیْنِ ۝۱۰۵ لَتُرَوَّنَّ الْجِجِیْمَ ۝۱۰۶ ثُمَّ لَتُرَوَّنَّهَا

عِیْنَ الْیَقِیْنِ ۝۱۰۷ ثُمَّ لَتَسْتَلْنَ یَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِیْمِ ۝۱۰۸

❶ «Ոչ, դուք պետք է իմանաք (իրականությունը և որ Հանդերձյալ Կյանքը կլինի ավելի լավ ձեզ համար, եթե դուք երկրպագեք Ալլահին, ինչպես հարկն է, աշխարհիկ կյանքում):»

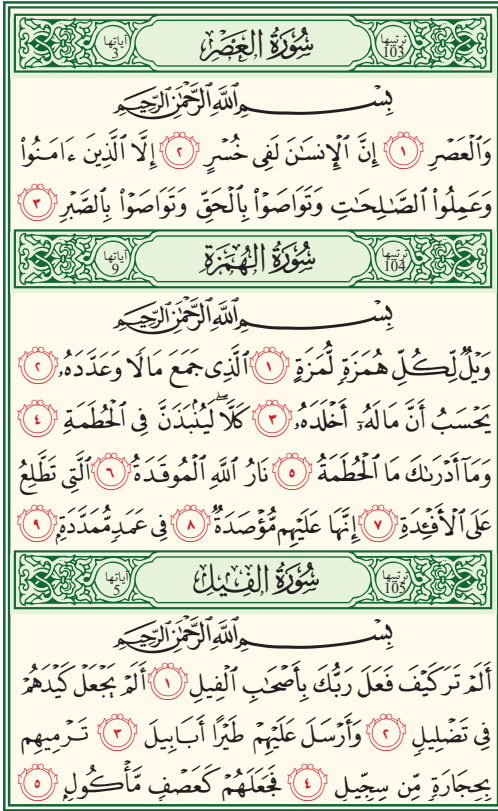
❷ «Կրկին ոչ, դուք պետք է իմանաք (ձեր ավարտի արդյուքը, նյութական բաների ցանկության դեպքում, որը շեղում է ձեզ երկրպագելու Ալլահին, աշխարհիկ կյանքում):»

❸ «Ոչ, եթե դուք իմանալիք հաստատուն գիտելիքներով (կուտակելու ավարտի արդյունքը, դուք չէիք զբաղեցնի ձեզ, աշխարհիկ կյանքում,)»

❹ «Դուք, անկասկած կտեսնեք Դժոխքի Կրակը:»

❺ «Եվ, կրկին դուք հաստատ կտեսնեք այն հաստատուն տեսողությամբ (առանց որևէ կասկածի):»

❻ «Այնուհետ այդ Օրը ձեզ անշուշտ կհարցնեն հրճվանքների մասին (որի մեջ դուք թաղված եք այս աշխարհում):»

Սուրա 103 Ալ-Ասր

[Ժամանակո՛ւ]

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաբարեգութ),
Առ-Ռահիմ (Ամենազորքանձ)

1 «(Ես երդվում եմ) Ալ-Ասրով (Ժամանակով, կամ օրվա երրորդ պրոֆոթով. ոոո հոսմում է Ալ-Ասր):»

2 «Իրոք, մարդը մոլորված է,»

3 «Բացառությամբ նրանց, ովքեր հավատում են և առաքինի արարքներ են գործում և խորհուրդ են տալիս միմյանց ճշմարտությունը (իրական հավատքը և բարի արարքներ գործելը) և խորհուրդ են տալիս միմյանց համբերություն:»

Սուրա 104 Ատ-Հումազահ

[Զրպարտիչը Մեկի Մեծօհ Եսունով]

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաբարեգութ),
Առ-Ռահիմ (Ամենազորքանձ)

1 «Անեծք նրան, ով ծաղրում է ուրիշ մտոռևանձ հո աոոծոոռուսնեոոով (հնսաես մեեո. ուլ տաիս է հասեաաուսուսն հո աաթուլ եամ աիոուլ մյուսին, անրադառնալու մեկ ուրիշի

սիաի) եամ հո հուսթեոոով (աոաադսիսո եամ բանսաոեուն. ուլ ծաոոուլ եամ խոսուլ է ուրիշ մարդկանց սիալներից),»

2 «Ով կուտանե է հաոսաոուսուսն և հուսմե է աոն (վեոաեեոուլ է հո եոանոուն սիոուն. ոեաի աուսաոո և եոե նա եուտանեամ է ալեյի գումար, նա ալեկալուլ է կրկին):»

3 «Նա կարծում է, որ իր ունեցվածքը կդարձնի նրան հավերժ:»

4 «Ոչ, իրոք նրան կզցեն Ալ-Հուրամա (ջախջախիչ կրակ, որը ջախջախում է ամենը, ինչ մտնում է այնտեղ):»

5 «Եվ ինչպես դու կարող էիր իմանալ (այսինքն, դու չես կարող պատկերացնել, Օվ Մուհամեդ) ինչ (սարսափելի վայր է) Ալ-Հուրաման (ջախջախիչ Կրակը) (արտահայտություն, որը ցույց է տալիս, թե որքան սարսափելի է այն,):»

6 «(Այն) Ալլահի Կրակն է, որը (հավերժորեն) բռնկվում է:»

7 «Որը թափանցում է (մարմինները) մինչ սրտերը (այն վերաբերում է դրա հզորությանն ու այրման արագությանը, քանզի այն հասնում և այրում է սրտերը մինևույն ժամանակ, այն այրում է մարմինը ներսից):»

8 «Այն կողպված է, ներառելով նրանց (անհամատնեոհն) ամստե:»

9 «Երկարեցված սյուներով, (որպեսզի նրանք ի վիճակի չլինեն փախչել):»

Սուրա 105 Ալ-Ֆիլ

[Փիղը]

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաբարեգութ),
Առ-Ռահիմ (Ամենազորքանձ)

1 «Արդյոք դու (Օվ Մուհամեդ) չես տեսել, թե ինչպես է քո տերը գործում մարդկանց (բանակի) հետ, ովքեր ունեյին Փիղ: (Այն վերաբերում է Աբրահա Ալ-Աշրամի բանակին, որը եկավ Յեմենից, մտադրվելով գրավել Մեքքան և կործանել Ալ-Բաբբան, օգտատոոծեոուլ հսկայական փիղ,):»

2 «Մի՞թե նա (Ալլահը) չի մոլորեցրել նրանց ծրագիրը:»

3 «Եվ նա ուտանեց նրանց դեմ թեչուններ, երամնեոուլ:»

4 «Այրելով նրանց թրծված կալի քարերով:»

5 «Եվ, նա դարձրեց նրանց ինչպես կերած ծղոտ (որը կերել են եղջերավոր անասունները, որ այնուհետ մաքրեն այն):»

Սուրա 106 Քուրեյշ

[Քուրեյշ Ցեղախումբ]

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաբարեգութ),
Առ-Ռահիմ (Ամենազորքանձ)

❶ (Տես, որքան շատ բարեհաճություններ է Ալլահը պարզել Քուրեյշներին – Մառատե Մուհամեդի ձեռահամբան-) Քանզի Քուրեյշնեռ ստվո էին լավատեղանութան (կատունութան, միասնականութան, ասահովութան, աաողուտի միոոոնեռ, ասահով ճամհողողութան, ասհնտն, տես, հնհաես է Ալուհո նոանո կաուոն ոողոոեռ, միասնական և համահմեմած տնեողով Մուրե Մոսհոթ ոողո, ան բանոո հետո, եոռ նոանո ոոմած տնեողով էին, անհաես, ոո Աղաեսանն ձեռահամբեող սեին կաողո հաողոանոմ ոողոեռ նոանո մոա, ոողովետն նոանո բնանոմ էին Մուրե Քաուաուով, և տես, թե հնհաես Նա կողոոանեո մոոի բանակր և ոողաես աողոունո ոողա, նոանո ասհեոհն հոեոո միասնականութունո և հաողոեոհն աղաեսանն ձեռահամբեոի միոն եոած ոողուողունո, և տես, թե հնհաես Նա տմեո նոանո ասողուտի միոոոնեռ և կաուունութուն կանոողով, նոաուած ան բանն ոո նոանո ասողուով էին անմոան անասաողուով, հոեոո եոնո մոտանան աղետոանան ճանասաողողողողութամբ, և ոս ոո աղաեսանն ձեռահամբեոոո, սեո կաողոո հաողոանմեռ նոանո ծաղամաննեոհն, ոողովետն նոանո Մուրե Քաուաոի բնահնեոն էին և աղաեսանն ձեռահամբեող ոնոմ էին այնտեղ ողիսուզնացողոյան ամեն տարի):

❷ «Իրենց սովոր քաջատեղակույթյամբ տանելու (քարավանները) ձևոանը (այպահով Ցեմեն) և ամուանը (այպահով, պրանց որևէ վախի հին Մոհոու):»

❸ «Արահամս, (աու բողոր բարեհաճություններից հետո) թող նրանք երկրպագեն (Ալլահին), այս Տան Տիրոջը, (Մեքքայում Մուրբ Մզկիթի,):»

❹ «Ով սնել է նրանց ընդդեմ քաղցի և այպահովել է նրանց վախից:»

Մուրա 107 Ալ-Մաուն

«Կարիք Հարևան Հարաբեողութունեոհի Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաբարեզույթ), Առ-Ռահիմ (Ամենաողորմած)»

❶ «Արդյոք ոու տեսել ես նրան, ով մերժում է Հատուցումը (Հարությունը, Պարզը և Պատիժը Ալլահից Բր ստրուկներին, ըստ իրենց արարքների և այսպիսով նա չի ենթարկվում Ալլահին Բր Պատմիոաննեողուով և Աղոեոնեողուով):»

❷ «Այդ նա է, ով վանում է որբին խստորեն,»

❸ «Եվ կոչ չի անում սնելու կարիքավորի (այսինքն, նա ոչ սնում է աղքատին, ոչ էլ խրախուսում է ուրիշներին անելու այդպես):»

❹ «Այսպիսով, անեծք լինի նրանց, ովքեր

سُوْرَةُ الْقُرَيْشِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 لِأَيِّفِ قُرَيْشٍ ❶ إِيْلَافِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ
 ❷ فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ❸ الَّذِي أَطْعَمَهُمْ
 مِنْ جُوعٍ وَءَامَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ ❹

سُوْرَةُ الْمَاعُونِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْأَيْدِي ❶ فَذَلِكَ الَّذِي
 ❷ يَدْعُ الْآيَاتِیْمَ ❸ وَلَا يُحِصُّ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِیْنِ ❹
 فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّیْنَ ❺ الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ
 ❻ الَّذِينَ هُمْ يُرَآءُونَ ❼ وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ ❽

سُوْرَةُ الْكُوْنِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكُوْنَةَ ❶ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَحْسِرْ ❷
 إِنِّكَ شَانِئُكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ❸

արդողում են (վարիսեցիները),»

❶ «Նրանց, ովքեր հետաձգում են իրենց արդողները (իրենց հաստատուն, սահմանված ժամանակից, անսարքերության պատճառով):»

❷ «Նրանց, ովքեր անում են բարի արարքներ միայն ցուցադրելու (մարդկանց),»

❸ «Եվ, պահել Ալ-Մաուն (այսինքն, բարեգործությունը և նրանք հրաժարվում են պարտքով տալ իրենց կենցաղային պարագաները, որ հարևանը կարող է խնդրել, այն վերաբերում է իրենց ուժգին ազահույթյանը):»

Մուրա 108 Ալ-Կաութար

«Գետ Դրախտում Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաբարեզույթ), Առ-Ռահիմ (Ամենաողորմած)»

❶ «Իրոք, Մենք պարզել ենք քեզ (Օվ, Մուհամեդ) Ալ-Կաութար (գետ Դրախտում):»

❷ «Հետևաբար, շքովիր արդողով դեպի քո Տերը (սվիթիթ քո արդողները Միայն Նրան) և գոհաբերիր (աղքատներին, միայն Հանուն Ալլահի):»

❸ «Իրոք, նա, ով ատում է քեզ, կլինի մեկը, ով

سُورَةُ الْكَافُرَاتِ ﴿١٠٩﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ﴿١﴾ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٢﴾
 وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٣﴾ وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُمْ ﴿٤﴾
 وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٥﴾ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ﴿٦﴾

سُورَةُ الْبَيْرَةِ ﴿١١٠﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ﴿١﴾ وَرَأَيْتَ النَّاسَ
 يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا ﴿٢﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ
 وَأَسْتَغْفِرْ لَهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ﴿٣﴾

سُورَةُ الْمَيْدَةِ ﴿١١١﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ﴿١﴾ مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا
 كَسَبَ ﴿٢﴾ سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ﴿٣﴾ وَامْرَأَتُهُ
 حَمَّالَةَ الْحَطَبِ ﴿٤﴾ فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ ﴿٥﴾

կզրկվի (այս աշխարհում և Հետագայում ամեն բարիքից: Արարները Բայամից առաջ, օգտագործում էին այս արտահայտությունը 'զրկված' տղամարդու համար, ով չունի որդիներ, այսպիսով, նրա անունը զրկվում էր իր մահից հետո, սակայն այստեղ այն վերաբերում է Ալ- 'Ասի իբն Ուաևեին, ով խոսեց Մարգարեյի մասին ծաղրելով, որ Մարգարեն չունի որդիներ, այն բանից հետո, երբ նրա երեք փոքրիկ երեխաները մահացան միմյանց ետևից և նրա անունը չէր շարունակվի իր մահից հետո, և Ալլահը պատասխանեց, որ նա է մեկը, ով զրկվել է ամեն բարիքից և ոչ թե Մարգարեն, քանզի կարևոր չէ, արդյոք որն է մեկի անունը կշարունակվի նրա մահից հետո, թե ոչ, սակայն կարևոր է, թե նա կզրկվի բարիքից և օրհնանքից) հանդերձյալ կյանքում, թե ոչ)

Սուրա 109 Ալ-Քաֆիրուն
 [Անհավատներու]

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաբարեգութ),
 Առ-Ռահիմ (Ամենաողորմած),
 1 «Ասա (Օվ Մուհամեդ)։ “Օվ, Անհավատներ»

2 «Ես չեմ երկրպագում այն, ինչ դուք եք երկրպագում,»
 3 «Ոչ էլ դու կերկրպագեք այն, ինչ ես եմ երկրպագում:»
 4 «Եվ ես չեմ երկրպագի այն, ինչ դու եք երկրպագում,»
 5 «Ոչ էլ դուք կերկրպագեք այն, ինչ ես եմ երկրպագում:»
 6 «Ձեզ լինի ձեր կրոնը և ինձ, իմ կրոնը:»

Սուրա 110 Ան-Նասր
 [Հաղթանանու]

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաբարեգութ),
 Առ-Ռահիմ (Ամենաողորմած),
 1 «Երբ գալիս է հաղթանակը Ալլահից և Ալ-Ֆատեհ (մուսը Մեքքա հաղթանակով առանց պատերազմի կամ մարտի, - Ֆատեհ Մեքքա,-)»
 2 «Եվ դու տեսնում ես, որ մարդիկ մտնում են Ալլահի կրոն (Բայսալ) ամբոխներով,»
 3 «Ապա, փառաբանիր և գովերգիր քո Տիրոջը ասելով Ալ-Համդու Լիլեհ (Փառք լինի Ալլահին) և խնդրիր Նրա Թողությունը: Իրոք, Նա ասպաշխարհության Հավերժ Ընդունողն է:»

Սուրա 111 Ալ-Մասադ
 [Արմավենու Ջու]

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաբարեգութ),
 Առ-Ռահիմ (Ամենաողորմած),
 1 «Կորեն և կործանվեն Աբու Լահաբի երկու ձեռքերը (Արաբական արտահայտություն, որը նշանակում է "թող Աբու Լահաբը կործանվի և չարչարվի,"), և (իրոք) նա կորավ և կործանվեց: (Ղուրանում անցյալ ժամանակը հաճախ օգտագործվում է որևէ բանի համար, որը կկատարվի ապագայում, ցույց տալու, որ այն անշուշտ կկատարվի և ոչինչ չի կարող փոխել այն) (Աբու Լահաբը Մարգարեյի հորեղբայրներից մեկն էր և անողոր թշնամին: Երբ Մարգարեն կանչեց Քուրեյշների ղեկավարներին և կոչեց նրանց Բայամի, Աբու Լահաբը սասց նրան: 'Այս ոչ կարևոր բանի համար դու կանչեցի՞ր մեզ: Կործանվես դու: Այսպիսով, այս Տարբերակում կա պատասխան այն բանի, ինչ ասաց Աբու Լահաբը:)'»
 2 «Նրա ունեցվածքը և նրա երեխաները չեն օգնի նրան (չեն պաշտպանի նրան պատժից, ոչ էլ կօգնեն նրան ընդդեմ Ալլահի):»
 3 «Նա կմտնի Կրակ (կատաղի) բոցավառվող հրեր, այրվելու այնտեղ,»
 4 «Եվ նրա կինը, նունպես, ով փայտ է կրում (այսինքն, փշերը, որոնք նա սովոր

էր կրել և դնել Մարգարէյի ճանապարհին, որպէսզի վնասի նրան, կամ սովոր էր զրպարտել նրան,»

1 «Նրա պարանոցին Մասադ պարանն է (ոլորված, շատ կոպիտ արմավենու ջիւ, որով նա կախված կլինի Դժոխքում և այնուհետ կրնկնի ներքև):»

Մուրա 112 Ալ-Իլլասա

[Հավատարմությունը – Ասնվութունո]

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաարեգութ), Առ-Ռահիմ (Ամենաողորմած)

1 «Ասա, (Օվ Մուհամեդ). Նա Ալլահն է, Ահադը (Միակը և Եզակի Աստվածը, Ով չունի զուգընկեր կամ համահավասար և չկա ուրիշ աստված բացառությամբ Նրա: Ոչ ոք չի կիսում Նրա հետ Նրա Աստվածային Ածականները, ոչ ոք չի կարող ներկայացնել Նրա Աստվածային Գործողությունները և ոչ ոք չունի ինքնություն, ինչպիսին է Նրա Աստվածային Ինքնությունը: Նա Անբաժան է և ոչ թե երեքը մեկում, ինչպես Քրիստոնյաներն են ասում: Նա երբեք չի Ունեցել կին կամ որդիներ և Նա Միակն է, Ով կարող է ներել մեր մեղքերը և դատել մեզ Դատաստանի Օրը):»

2 «Ալլահը Աս- Մամադ (Ինքնարավը, Կատարյալը Իր Փառքի և Պատվի, Իր Ածականների, Իր գիտելիքի, Իր հզորության մեջ, Ով ոչինչի կարիք չունի Իր արարածներից, սակայն, Ում կարիքը ունեն բոլոր արարածները և Նա ոչ սնվում է, ոչ քնկում, ոչ էլ մահանում):»

3 «Նա չի ծնում, ոչ էլ Նա ծնվել է:»
4 «Եվ ոչ ոք չկա Նրան համահավասար կամ համեմատելի:»

Մուրա 113 Ալ-Ֆայաք

[Արշալոյս]

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաարեգութ), Առ-Ռահիմ (Ամենաողորմած)

1 «Ասա (Օվ Մուհամեդ): “Ես փնտրում եմ ապաստանը (Ալլահի) արշալոյսի Տիրոջ,»

2 «Չարիքից (որը կարող է գալ ամեն ինչից) ինչ Նա արարել է,»

3 «Եվ չարիքից (այսինքն, որը կարող է գալ) գիշերվա ընթացքում, քանի որ այն գալիս է թանձր խավարով (և քողարկում է ամենը),»

4 «Եվ նրանց չարիքից (վիուկների), ովքեր հարվածում են հանգույցներին,»

سُوْرَةُ الْاِخْلَاصِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ ۙ (۱) اللّٰهُ الصَّمَدُ ۙ (۲) لَمْ يَكُنْ لَهٗ
وَلَمْ يُولَدْ ۙ (۳) وَلَمْ يَكُنْ لَهٗ كُفُوًا اَحَدٌ ۙ (۴)

سُوْرَةُ الْفَلَقِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۙ (۱) مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ۙ (۲) وَمِنْ
شَرِّ غَاسِقٍ اِذَا وَقَبَ ۙ (۳) وَمِنْ شَرِّ النَّفَّٰثَاتِ فِي
الْعُقَدِ ۙ (۴) وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ اِذَا حَسَدَ ۙ (۵)

سُوْرَةُ النَّاسِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۙ (۱) مَلِكِ النَّاسِ ۙ (۲) اِلٰهِ
النَّاسِ ۙ (۳) مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَفِیِّ ۙ (۴) الَّذِی
یُوَسْوِسُ فِیْ صُدُوْرِ النَّاسِ ۙ (۵)
مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ۙ (۶)

3 «Եվ նախանձողի չարիքից, երբ նա նախանձում է:”»

Մուրա 114 Ան-Նասա

[Մարդկություն]

Ալլահի Անունով Առ-Ռահման (Ամենաարեգութ), Առ-Ռահիմ (Ամենաողորմած)

1 «Ասա (Օվ Մուհամեդ): “Ես փնտրում եմ ապաստանը (Ալլահի) մարդկության Տիրոջ,»

2 «Մարդկության Արքայի,»

3 «Մարդկության Աստծո,»

4 «Շշնջացողի չարիքից (սատանայի, ով շշնջում է չարիք մարդկանց սրտերում), ով հանում է (իր շշնջոցով մարդու սրտից մեկ առ մեկ Ալլահին հիշատակելը),»

5 «Ով շշնջում է (չարիք) կրծքերի մեջ (սրտերում) մարդկության,»

6 «(Այս շշնջացողը, ով կարող է լինել) ջիններից կամ մարդկությունից (շատ մարդիկ կարող են շշնջալ ուրիշ մարդկանց անել վատ արարքներ և համոզել նրանց, մինչ նրանք իրոք անում են):»

ԿԱՐԵՎՈՐ ՀԱՐՑԵՐ ՄՈՒՍՈՒԼՄԱՆԻ ԿՅԱՆՔՈՒՄ

1. **Որտեղի՞ց է մուսուլմանը վերցնում իր « ակիդան»:** Նա վերցնում է այն Բարձրյալ Ալլահի Գրքից և Նրա Մարգարեյի <sup>(Մալլալահու
այլեհի ուս սալամ)</sup> ճշգրիտ Մուննայից, որը չի ելնում քմահաճույքից: «**Այն, նրան ներշնչած հայտնություն է:**» (Մուրա 53, «Աստղ» այաթ 4): Այն համաձայնեցված է նրա ուղեկցորդների և ուղղափառ հետևորդների հասկացությամբ:

2. **Եթե մեզ մոտ տարածայնություն է առաջանում, ապա ի՞նչ պետք է անել:** Մենք պետք է դիմենք Շարիաթին և ցանկացած հարցի դիրքորոշումը վերցվում է Ալլահի Գրքից և Նրա Մարգարեյի <sup>(Մալլալահու
այլեհի ուս սալամ)</sup> Մուննայից: Ամենաբարձրյալ Ալլահն ասում է. «**Եթե դուք սկսեք վիճել ինչ որ բանի շուրջ, ապա դիմեք դրանով Ալլահին և Մարգարեյին:**» (Մուրա 4 «Կանայք», այաթ 59)

Ալլահի Մարգարեն ասաց. «**Ես թողել եմ ձեզ երկու բան, որ եթե դուք հետևեք դրանց, դուք երբեք մոլորության մեջ չեք ընկնի:** Դրանք են Ալլահի Գիրքը և Նրա Մարգարեյի Մուննան:» (Իմամ Մելիք « Ալ-Մուվատտա»)

3. **Ո՞վ կլինի փրկված խումբը Դատաստանի Օրը.** Ալլահի Մարգարեն <sup>(Մալլալահու
այլեհի ուս սալամ)</sup> ասաց. «**Իմ համայնքը կբաժանվի յոթանասուն երեք խմբի:** Նրանք բոլորը կմտնեն Կրակ, բացի մեկից:» Մարդիկ հարցրեցին, «**Օ, Ալլահի Առաքյալ, իսկ ի՞նչ խումբ է դա:**» Նա ասաց. «**Դա նրանք են, ովքեր հետևում են իմ և ուղեկցորդների ուղղուն:**» (Ահմեդ)

Իրականում ճշմարտությունը այն է, ինչին հետևում էր Ալլահի Մարգարեն <sup>(Մալլալահու
այլեհի ուս սալամ)</sup>, և եթե դու ձգտում ես փրկության և քո արարքների ընդունման Ամենաբարձրյալից, ապա պետք է հետևես նրանց ուղղուն և խուսափես նորամուծություններից, (բիդա):

4. **Որո՞նք են անհրաժեշտ պայմանները, որ բարի գործերը ընդունվեն Ալլահի կողմից:** Սրանք են այս պայմանները.

1) Հավատքը Ալլահին և միաստվածության: Ալլահին զուգընկեր տվողից (շիրկ գործողից), գործեր չեն ընդունվում:¹ 2) Անկեղծությունը (իխլաս): Արարքը պիտի արվի Ալլահի գոհունակության ձգտումով, (այսինքն, հանուն Ալլահի): 3) Մարգարեյին <sup>(Մալլալահու
այլեհի ուս սալամ)</sup> հետևելը արարքի կատարման ժամանակ: Այսինքն արարքը պիտի համապատասխանի նրան, ինչով եկել է մեզ մոտ Ալլահի Մարգարեն <sup>(Մալլալահու
այլեհի ուս սալամ)</sup>, քանզի պետք է երկրպագել Ալլահին այնպես, ինչպես Նա է կանխագրել: Եթե այս պայմաններից որևէ մեկը չի արվում, ապա հետևյալ արարքը կմերժվի: Ամենաբարձրյալը ասում է «**Մենք կգրադվենք արարքներով, որոնք նրանք են արել և կդրաձնենք դրանք տարածվող փոշու:**» (Մուրա «Բաժանող» 25, Այաթ 23)

5. **Քանի՞ աստիճան է պարունակում իսլամական կրոնը:** Դրանք երեքն են. իսլամ, իման, իհսան:

6. **Ի՞նչ է իսլամը և քանի՞ սյուն ունի այն:** Իսլամը Ալլահին ենթարկվելն է,

¹ Ամենաբարձրյալ Ալլահն ասում է. «**Ճշմարիտ, Ալլահը չի ներում, երբ Նրան զուգընկեր են վերագրում, բայց ներում է մնացածը, (կամ ավելի փոքր մեղքերը), ում ցանկանում է :**» (Մուրա 4 Կանայք այաթ 48)

միաստվածության սկզբունքով (տահուդ) և կատարելով որոշակի պարտականություններ և հրաժարվելով բազմաստվածությունից (շիրկից) և նրանցից, ովքեր կատարում են այդ: Այն ունի հինգ սյուն: Նրանց մասին հիշատակել է Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլալանու ալեհի ուս սայամ) հաղիթում. «**Իսլամը բաժանվում է հինգ սյուների. Վկայություն այն մասին, որ չկա աստվածություն բացի Ալլահից, որ Մուհամեդը Ալլահի Առաքյալն է, աղոթելը, զաքյաթ տալը, Հաջ կատարելը և Ռամադան ամսում պահք պահելը:**» (Ալ-Բուխարի, Մուսլիմ)

7. Ինչ է Իմանը և քանի սյուն ունի այն: Իմանը(հավատքը), դա սրտով համոզմունք է, որը արտահայտվում է լեզվով և կատարվում է արարքներ համապատասխան դրան: Այն մեծանում է ըստ Ալլահին լսելով և փոքրանում է Նրան չլսելով: Ամենաբարձրյալ Ալլահն ասում է. «.....**որպեսզի նրանց հավատքը մեծանա:**» (Մուրա 48 «Հաղթանակ», այաթ 4): Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլալանու ալեհի ուս սայամ) ասաց. «**Հավատքը,(Իմանը) ներառում է ավելի քան յոթանասուն ճյուղեր: Ամենաբարձրը դրանցից վկայությունն է « Լե իլեհե իլլԱլլահ », իսկ ամենափոքրը փողոցից հեռացնելն է այն, ինչ խանգարում է մարդկանց անցնել: Եվ ամոթխածությունը նույնպես հավատքի ճյուղերից մեկն է:**» (Մուսլիմ) Այն հավաստիացնում է մուսուլմանի մոտ առաջացող ջանքը երկրպագելու և հետևելու օրհնված ժամանակները (ռամադան, Հաջի կատարման օրերը և այլն): Այն հավաստիացվում է և անպատասխանատու վերաբերմունքը երկրպագման, մեղք գործողի կողմից: Ամենաբարձրյալ Ալլահն ասում է, « **Ճշմարիտ, բարի արարքները ջնջում են չարիքը:**» (Մուրա 11, «Հուդ » այաթ 114): Գոյություն ունի Իմանի վեց սյուն: Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլալանու ալեհի ուս սայամ) հիշատակել է դրանք հաղիթում. « **Այն է,երբ դու հավատում ես Ալլահին, Նրա հրեշտակներին, Նրա գրեթին, Նրա առաքյալներին, Վերջին Օրվան և հավատում ես բարի և չարի կանորոշմանը:**» (Ալ-Բուխարի)

8. Ինչ են նշանակում «Լե իլեհե իլա Ալլահ» խոսքերը: Մերժում է այն բանի, որ որևէ մեկը բացի Ալլահից, արժանի է երկրպագման և հաստատում է այն բանի, որ միայն Ալլահն է արժանի երկրպագման:

9. Մեզ հետ է արդյո՞ք Ալլահը: Այո, Ամենաբարձրյալ Ալլահը մեզ հետ է Իր գիտելիքներով, տեսողությամբ և լսողությամբ, ինչպես նաև Իր պաշտպանությամբ, հոգատարությամբ, հզորությամբ և կամքով: Ինչ վերաբերվում է Նրան, ապա Ամենաբարձրյալը չի խառնվում արարածների հետ, ինչպես նաև ոչինչ արարածներից չի կարող ներառել ¹ Նրան:

10. Կարելի է արդյոք տեսնել Ալլահին մեր աչքերով: Մուսուլմանները միահամուռ են այն բանում, որ հնարավոր չէ տեսնել Ալլահին այս աշխարհում, բայց հավատացյալները կտեսնեն Նրան, երբ կհավաքվեն Դատաստանի Օրը, ինչպես նաև Դրախտում:Ամենաբարձրյալ Ալլահը

¹ Այստեղ պիտի հասկանալ, որ ոչ ոք չի կարող ըմբռնել Ալլահին իր մտքով:

ասել է. «Այդ օրը որոշների դեմքերը կփայլեն և կնայեն իրենց Տիրոջը:»

(սուրա 75 «Հարություն», այաթներ 22-23)

11. Ի՞նչ օգուտ է թաքնված Ալլահի Անունների և Նրա Ածականների գիտության մեջ: Առաջին պարտականությունը, որ Ալլահը դրել է մեր վրա, Ամենաբարձրյալ Ալլահի գիտակցությունն է: Եվ, եթե մարդիկ գիտեն Իրեն, նրանք անպայման կերկրպագեն նրան արժանավույն ձևով: Ամենաբարձրյալ Ալլահն ասում է, «**Իմացիր, որ չկա աստված բացի Ալլահից:**» (սուրա 47 «Մուհամեդ», այաթ 19)

Հիշողությունը այն մասին, որ Ալլահին բնորոշ է անսահման գթասրտությունը, հույս է տալիս: Հիշողությունը այն մասին, որ Նրա պատիժը դաժան է, հիմք հանդիսանում վախի: Իսկ ճանաչումը նրա, որ Նա միակն է պարզևուր բարիք, հանդիսանում է հիմք երախտապարտության: Ալլահի Անունների և Ածականներին երկրպագելը, ներառում է համընդհանուր հասկացություն դրանց իմաստի և արարքներ համապատասխան դրանց: Ալլահի Անունների և Ածականների մեջ կան այնպիսիներ, որոնց ունենալը մարդու համար գովելի է, ինչպիսիք են գիտելիքը, գթասրտությունը և արդարությունը, կան նաև այնպիսիներ, որոնք վերաբերվելով մարդուն, բերում են նրան պարսավանք, ինչպիսիք են աստվածայնություն, մեծամտություն և գոռոզություն: Մարդ կարող է ունենեալ հատկություններ, որոնք գովելի են նրա համար և որոնք վերագրված են նրան ունենալ,բայց նրանք չեն կարող վերաբերվել Ամենաբարձրյալ Աստծոն, այնպիսիք են, ինչպես ստրկական հանդուրժողականությունը և հնազանդությունը, (Ալլահին), անհրաժեշտությունը (Ալլահի), Ալլահին դիմելը խնդրանքներով և այլն: Ճշմարիտ, Ալլահին ամենասիրելին Նրա արարածներից նրանք են, ովքեր ունեն գծեր, որորնք Նա է սիրում, իսկ ամենատեղին նրանք են, ում բնորոշ են հատկություններ, որոնք Նա չի սիրում:

12. Ի՞նչ հիասքանչ Անուններ կան Ալլահին: Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասում է. «Ալլահն ունի ամենահիանալի Անունները: Այսպիսով կոչեք Նրան դրանց միջոցով.....»: (սուրա 7 «Բարձրություն» այաթ 180)

Ալլահի Մարգարեն ^{(Մայլաահնու} _{պեյհի ուա սալամ)} ասաց. «Ճշմարիտ, Ալլահն ունի իննսունինը անուն, հարյուր առանց մեկի: Ով կհաշվի դրանք, կմտնի Դրախտ:» (Ալ-Բուխարի) «Հաշվել»

բառը հաղիթում ոինի իր իմաստով մի քանի աստիճան:

1) Կարողություն հաշվել այս անունները:

2) Նրանց իմաստի հասկանալը: Օրինակ, ասելով «Ալ –Հակիմ» (Իմաստուն), մարդ պետք է ենթարկվի Ալլահի պատվիրաններին, համոզված լինելով, որ բոլոր դրանք համապատասխանում են Նրա իմաստությանը: Իսկ ասելով «Ալ-Կուդուս» (Մաքուր, զուրկ թերություններից), մարդ պիտի հիշի, որ Ալլահը հեռու է ամեն թերությունից:

3) Դիմումը Ալլահին դրանց հիշելով, այս դիմումը բաժանվում է երկու աստիճանի, **Ա**) խնդրանք երկրպագում և գովաբանում, **Բ**) խնդրանք – դիմում:

Եթե հետևել Դուրանի այաթներին և հավաստի սուննայի տեքստերին, ապա դրանց կարելի է հավաքել, ահա դրանք. «Դրանք են.

Անուն	Իմաստը
Ալլահ 	Նա, ով ունի աստվածայնություն և և Նա, ով ունի իրավունք, որ Իրեն երկրպագեն բոլորը, Նա Աստված է, ով արժանի է հնազանդության և հանդուրժողականության մեր կողմից: Բոլոր տեսակի երկրպագումները կարող են ուղղվել միայն Նրան:
Ալ-Ռահմեն ¹ الرحمن	Գթառատ, հետևյալ էպիտետը Ալլահի, նշում է Ամենաբարձրյալի գութի առատությունը և ընդարձակությունը դեպի բոլոր արարածները: Բացի դրանից այս անունը պատկանում է միայն Ալլահին և չի կարելի մեկ ուրիշին կոչել այդպես:
Ալ-Ռահիմ الرحيم	Գթասիրտ, Նա, ով նվիրում է հավատացյալներին գթասրտություն և ներում այս և Հավիտենական կյանքում, որոնց Նա ուղղորդել է երկրպագել Իրեն: Իր գթությանը, Նա առատորեն կպարգևատրի նրանց Դատաստանի Օրը Դրախտով:
Առ-Ռաուֆ الرؤوف	Մեղմ, կարեկցող; Ալլահի այս էպիտետը մատնանշում է կարկցանք և խղճահարություն բոլոր արարածներին այս կյանքում և ոմանց հավերժ կյանքում, Նրան մոտ հավատացյալներին:
Ալ- Դանի الغني	Հարուստ, Ինքաբավարարված ամեն ինչում; Նա, ով ունի բացարձակ կատարելություն և իր էպիտետների բացարձակ իդեալ, ոչ ոքի կարիքը չունի իր արարածներից, բայց Նրա արարածները կարիք ունեն նրա և կախում ունեն նրա բարիքների և օգնության:
Ալ-Քարիմ الكريم	Առատաձեռն, Ալլահի հետևյալ էպիտետը մատնանշում է, որ Ամենաբարձրյալը ունի շատ բարիք, և որ նա անսահման առատաձեռն է: Անկախ նրանից, թե Նրան խնդրել են թե ոչ, Նա պարգևատրում է ում ցանկանում է և ինչ ցանկանում է: Նա նույնպես ներում է մեղքերը և քողարկում է իր ստրուկների թերությունները:
Ալ-Աքրամ الأكرم	Ամենաառատաձեռն; Ալլահի հետևյալ էպիտետը մատնանշում է, որ Նա չափազանց առատաձեռն է, չկա Նրան հավասար, ամեն բարիք գալիս է Նրանից, կպարգևատրի Նա հավատացյալին Իր գթությամբ, իսկ անհավատին կդատի արդարացիորեն:
Ալ-Վահաբ الوهاب	Նվիրող առատորեն; Ալլահի այս էպիտետը մատնանշում է Ամենաբարձրյալի անսահման նվերների մասին, որոնք ունենում են Նրա արարածները:
Ալ- Ջավադ الجواد	Մեծահոգի Առատաձեռն; Ալլահի հետևյալ էպիտետը մատնանշում է, Ամենաբարձրյալի անսահման նվիրատվությունների և գթության մասին, և որ հավատացյալները ստանում են այդ գութի և նվիրատվությունների մեծամասնությունը:
Ալ-Վասի الواسع	Ամենարնդգրկուն; Նա, ում ատրիբուտը ընդարձակ է և ոչ ոք ի վիճակի չէ, գովերգել նրան պատիճ ձևով: Նա, ում մեծությունը և իշխանությունը հզոր է, Նա, ում գույթը մեծ է ամեն արարածի համար:

¹. Առ-Ռահմեն, այն մեկն է, ով ունի գութ բոլոր արարածների հանդեպ: Բացի դրանից, այս անունը պատկանում է միայն Ալլահին և չի կարելի կոչել մեկ ուրիշին այդպես:

Ալ-Մեք المك	Թագավոր; Նա, ով ունի կատարյալ իշխանություն: Նա տնօրինում է ամեն ինչ, և Նա պարտավորված չէ հաշվետու լինել ոչ ոքի դեմ այն բանի համար, ինչ անում է Իր իշխանությամբ:
Ալ-Մալիք المالك	Տիրակալ, Ամենաիշխող; Ալլահի հետևյալ էպիտետը նշում է այն, որ ամբողջ իշխանությունը օրինական ձևով պատկանում է միայն նրան: Իշխանությունը պատկանում էր Նրան, երբ Նա արարում էր կյանք և կպատկանի կյանքից հետո:
Ալ-Մեկիք المليك	Միապետ; Ալլահի կատարյալ Միապետ է, ով չունի գուգրնկեր: Նա ոչ ոքից չի փնտրում օգնություն: Նա նվիրում է իր տիրույթներից ում ցանկանում է և ինչ ցանկանում է:
Ալ-Կուդուս القدوس	Սուրբ, Կատարյալ; Մաքուր թերություններից, ամեն անարժան բանից, որովհետև Նա յիարժեք կատարելություն է:
Աս-Սալամ السلام	Անթերի; Նա, ով գուրկ է ամեն արատից, ամեն թերությունից Իր էությանը, ատրիբուտներով, անուններով և արարքներով: Ամբողջ բարեկեցությունը, որ ստանում է ստրուկը և մնացյալ արարածները, գալիս է Նրանից:
Ալ- Մուամին المؤمن	Անվտանգություն նվիրող, Հավատարիմ; Նա, ով հավատում է Իր առաքյալներին և նրանց ուղեկցորդներին և վկայում է նրանց, իրենց հավատարմությունը: Ավելին, Նա կբերի ապացույցներ նրանց հավատարմության: Ամեն անվտանգություն լինի դա այս կյանքում, թե ապագա, գալիս է Ալլահից: Ամենաբարձրյալը խոստացել է Իրեն հավատացողներին, որ Իր արարածներից ոչ ոք չի պատժվի անարդարացիորեն և նրանց չի պատի դատաստանի Օրվա ահր:
Ալ-Մուհեյմին المهمين	Հոգաբարձու, Կռռավարող, Հոգ տանող, հովանավորող; Ալլահը պահում է բոլոր արարածներին Իր իշխանության տակ, Նա կառավարում է ամեն ինչ, ինչ կատարվում է, հոգ է տանում արարածներին և հովանավորում է նրանց:
Ալ-Ազիզ العزیز	Ամենահզոր; Ալլահը ունի հզորություն բոլոր առումներով: Եվ ուժի իմաստով, չկա Նրանից ուժեղ, և միակության առումով, չկա ոչինչ Նրա նման, և հայտնիության և հոչակի առումով:
Ալ-Ջաբար الجبّار	Հզոր; Ում կամքով տեղի է ունենում ամեն ինչ, ում կամքը չի մնում անկատար: Նա, ում կամքին և իմաստությանը ենթարկվում են բոլոր արարածները: Նա մխիթարում է նեղվածին, հարստացնում է աղքատին, հեշտացնում է դժվարությունները, և ապաքինում է հիվանդին:
Ալ-Մուտակաբիք المتكبر	Գերիշխող, Հպարտ; Ալլահին վերաբերվող հպարտությունը դա բարիք է, այն նշում է, որ Ալլահը կգերիշխի իր արարածների վրա, ոչ միայն իր էությանը, այլև Նա վեր է ամեն չարիքից, որոնք նրանք կատարում են, այնպես որ Նա չի ընդունում ոչինչ բացի բարիքից: Հաղիթում ասվում է. «Ալլահն ասում է. « Ես վեր եմ այն բանից, որ կիսեմ ձեր երկրպագությունը գուգրնկերոջ հետ...:»»
Ալ-Քաբիր الكبير	Հսկա, Մեծ; Նա, Ում մոտ որակներում և գործողություններում գերիշխում է իրական մեծությունը, ոչինչ չի հանդիսանում հզոր Նրանից, հակառակը ամեն ինչ բացի Նրանից չնչին են:
Ալ-Մուտաալ المتعال	Բարձրյալ; Նա, Ում էությունը ամենից բարձր է, ամեն ինչ իր բարձրության դեմ արհամարելի է: Ոչինչ չի գերազանցում Նրա

	մեծությամբ, ամբողջ իշխանությունը Նրա մեծության մեջ է:
Առ-Ռաբ الرب	Աստված; Նա, ով օգնում է իր արարածներին բերեկեցությամբ, ինչպես նաև նա օգնում է Իր հավատացյալներին լավացնելով նրանց սրտերը: Նա է Արարիչը, Թագավորը և տիրակալը:
Ալ-Ազիմ العظيم	Ամենահզորագույն; Նա, ում պատկանում է բացարձակ մեծություն իր էությամբ, անուններով, և ատրիբուտներով: Հետևաբար, Նրա արարածները պետք է պատվեն Նրան և մեծարեն, ինչպես նաև վերաբերվեն յրջությամբ նրա հրամաններին և արգելքներին:
Ալ-Կադիր القدير	Ընդունակ, Հզորության Տիրակալ; Նա, Ով կարող է ամեն ինչ: Նրան չի կարող հաղթել ոչ երկրի վրա, ոչ երկնքում: Նա Մեկն է, ով ամեն ինչ կանխորոշել է:
Ալ-Կադեր القادر	Ամենահզոր; Նա, Ով կարող է ստեղծել կյանք, ոչինչից և կարող է դարձնել ոչինչ: Անող ամեն ինչ իմաստուն:
Ալ-Մուկտադիր المقتدر	Ամենահզոր; Այլաձևի հետևյալ էպիտետը նշում է Ամենաբարձրայի ուժերի գերիշխանությունը ծավալների հետ կապված, ըստ Իր նախորդող գիտելիքների:
Ալ-Մալակ الخالق	Արարիչ; Այլաձևի հետևյալ էպիտետը տարբերվում է նախորդներից նրանով, որ լինելով կազմված բայի գերադրական աստիճանից, այն ցույց է տալիս Այլաձևի արարածների բազմակիությունը, հաճախականությունը և վերարտադրությունը արարման գործընթացների, այնքան որքան ցանկալի կյանի Ամենաբարձրային:
Ալ-Մալիկ الخالق	Ստեղծող; Հետևյալ էպիտետը պատկանում է Նրան, ով ոչինչից ծնում է կյանք և ոչինչից կարող է ստեղծել արարած:
Ալ-Բարի البارئ	Կերտող; Այս անունը մատնանշում է այն բանը, որ Այլաձև նվիրում է կյանք այն արարածներին, որոնց նա կանխորոշել է լինել կենդանի: Նա, նույնպես բաժանել է բոլոր կենդանի էակները տեսակների, ամեն մեկին տվել է իր յուրահատուկ կերպարը և տվել է իր նպատակը գոյատևման:
Ալ-Մուսավիր المصور	Կերպարանք տվող; Նա, ով տվել է Իր արարածներին այն կերպարանքը, որը Նա ընտրել է ըստ Իր իմաստության, գթության և գիտելիքների:
Ալ-Ավվալ الأول	Առաջին, Սկիզբ; Նա, Ով Նախորդել է Ամենին: Բոլոր արարածները ստեղծվել են Նրա կողմից: Նա Առաջինն է, Անսկիզբ և Անվերջ:
Ալ-Ախիր الأخر	Վերջին, Ով չունի վերջ; Նա, Ումից հետո չի լինի ոչինչ, բացի Նրանից: Նա, Ով կմնա ստեղծվածների ոչնչացումից հետո, և բոլոր արարածները կվերադառնան նրան: Նա, Ում չկա վերջ, հավերժ մնացող:
Ազ-Չահիր الظاهر	Ակնհայտ; Արտահայտվող բազմակի փաստերում, որոնք վկայում են Նրա գոյությունը:
Ալ-Բատին الباطن	Թաքուն; Արտացոլվող տարբեր փաստերում, որոնք վկայում են Նրա գոյությունը:
Աս-Մամիսա السميع	Ամենալսող; Նա, Ով ընկալում է Իր լսողությամբ բոլոր գաղտնիքները, նույնիսկ ամենացածր ձայները, նաև Նա ընդգրկում է ակնհայտն ու բացահայտը: Նա, Մեկն է, Ով պատասխանում է խնդրանքին:
Ալ-Բասիր	Ամենատես; Նա, Ով ընդգրկում է Իր տեսողությամբ ամեն ինչ

البصير	աշխարհում, բացահայտը և գաղտնին: Նա, Ով ընդգրկում է Իր տեսողությամբ նույնիսկ ամենաչնչինը:
Ալ-Աֆֆու الغفور	Ներողամիտ; Ալլահի հետևյալ էպիտետը նշում է այն, որ Ամենաբարձրյալը մաքրում է մեղքերը և ներում է նրան և չի պատժում դրանց համար, չնայած որ ստրուկը արժանի է պատժի:
Ալ-Ղաֆուր الغفور	Ամենաներող; Նա, ով քողարկում է մեղսագործին չցուցադրելով նրա մեղքերը և չի պատժում նրան արարքների համար:
Ալ-Ղաֆֆառ الغفار	Ներող (մեղքերը և սխալ արարքները), Ալլահի հետևյալ էպիտետը մատնանշում է Ամենաբարձրյալի ներման մեծությունը, ներում խնդրող ստրուկին, մեղք գործելուց հետո:
Աս-Միտտիր الستير	Քողարկող; Նա, ով քողարկում է իր ստրուկին, չի բացահայտում նրան, նաև Աստծոն պետք է, որ ստրուկը քողարկի իրեն և մյուսներին, չցուցադրելով իր և ուրիշների թերությունները:
Ալ-Հալիմ الحليم	Զուսպ ¹ ; Նա, ով չի շտապում պատժել Իր ստրուկին, չնայած Իր կարողության, այլ հակառակը, ներում է նրան, եթե նա դիմում է թողությամբ:
Ալ-Լատիֆ اللطيف	Մեղմ, Քնքուշ, Լավ; Նա, ով գիտի ցանկացած բանի փոքրագույն կողմերը, ոչինչ թաքցրած չէ նրանից: Նա, ով հասցնում է մարդկանց Իր բարիքը առանց նրանց իմացության:
Ալ-Վիտր الوتر	Միակ, զույգ չունեցող; Նա, ով չունի զուգընկեր և հակառակորդ:
Ալ-Ջամիլ الجميل	Գեղեցիկ; Նա գեղեցիկ է Իր էությամբ, Գեղեցիկ է Իր անուններով և աստիքություններով և կատարյալ գեղեցիկ է իր արարքներով: Ամբողջ գեղեցկությունը, որը արտացոլվում է Նրա արարածների մեջ, առաջանում է Նրանից:
Ալ-Ալի العلي	Ամենաբարձրյալ; Այն բարձրյալը, Ով անգնահատելի բարձր է: Նա, ում էությունը, հզորությունը և ուժը ամենաբարձրն է, ամեն բան գտնվում է Նրա իշխանության տակ:
Ալ-Ալլա الأعلى	Գերագույն Բարձրյալ; Նա, Ում բարձրությունը անգնահատելի է: Նա, Ով բարձր է ամեն ինչից: Նա, Ում էությունը, հզորությունը և ուժը գերագույն բարձր են: Նա, ով չունի Իրեն հավասար, մրցակից, զուգընկեր:
Ալ-Վահիդ الواحد	Միակ; Ալլահի հետևյալ էպիտետը նշում է այն, որ Ալլահը եղել է Միակը հավերժ և կլինի Միակը միշտ, այնպես որ Նա կարիք չունի ոչ ոքի: Չկա ոչ ոք բացի Նրանից և ոչ ոք հավասար չէ Նրան:
Ալ-Ահադ الأحد	Մինուճար; Նա, Մինուճարն է, ով ունի լիարժեք կատարելություն ամեն ինչում և ոչ ոք չի հանդիսանում Նրան զուգակից այս որակներում: Չկա ոչինչ Նրա նման: Հենց այս էլ պարտավորում է մեզ երկրպագել Նրան առանց զուգընկեր տալու:
Աս-Մամադ الصمد	Հավերժ, Ինքնաբավարար; Նա, ով լիարժեք կատարյալ է Իր տիրակալությամբ: Նա, ում դիմում են Նրա արարածները

¹ Այստեղ նկատի է առնվում այնպիսի համբերություն, որի ժամանակ նրա տերը ունի հնարավորություններ և ուժ պատժելու մեղավորին, բայց չի անում այդ :

	օգնության համար: Նա, ում կարիքը ունեն բոլորը ամեն ինչում, իսկ Նա կարիք չունի ոչինչի և ոչ ոքի:
Ա1-Կահիր القاهر	Հաղթանակող; Նա, ով հաղթում է իր ստրուկներին և հնազանդեցնում է նրանց: Նա գերիշխում է նրանց: Նրան են ենթարկվում բոլորը:
Ա1-Կահար القهار	Ամենայն հաղթանակող; Նա, Ով Իր վեհությամբ և հզորությամբ հնազանդեցնում է արարածներին: Նա, Ում վեհությանը հնազանդ են արարածները:
Ա1-Հակ الحق	Իրական; Նա, Ում մասին չկա կասկած, նույնպես չկա կասկած Նրա անուններում, ատրիբուտներում, չկա կասկած նաև նրանում, որ Նա հանդիսանում է Միակը, ով արժանի է երկրպագման:
Ա1-Մուբին المبين	Պարզաբանող; Նա, Ում էությունը հասկանալի է Իր Միակությամբ, իմաստությամբ և գթասրտությամբ: Եվ Նա, Մեկն է, ով դնում է Իր ստրուկներին ճշտի ուղղու, որպեսզի նրանք քայլեն դրանով, նույնպես Նա ցույց է տալիս սուտ ճանապարհները, որ նրանք խուսափեն դրանցից:
Ա1-Կավի القوي	Ամենահզոր; Կատարյալ, լիարժեք հզորության և կատարյալ կամքի տիրապետող:
Ա1-Մատին المتين	Ամուր, Անսասան; Ամուր Իր ուժով և հզորությամբ, Նրան չի հասնում իր արարքներում ոչ հոգնածություն, ոչ հյուժվածություն, ոչ դժվարություն:
Ա1-Հայիյի الحيي	Ամոթխած, ամաչկոտ; Նա, Ում մոտ գոյություն ունի ամոթխածության և ամաչկոտության որակները, որոնք բնորոշ են նրա վեհության, հզորության կերպարում: Ամենաբարձրայի այս որակում արտագոյվում է Նրա առատաձեռնությունը, բարությունը, մեծահոգությունը:
Ա1-Հայ الحي	Հավերժ կենդանի; ՆԱ, Ով ունի բացարձակ հավերժ կյանք: Նա, Ում կյանքը չունի սկիզբ և վերջ և ամբաջ կյանքը երկրի վրա գալիս է Նրանից:
Ա1-Կայում القيوم	Ինքնուրույն; Գոյություն ունեցող առանց կարիքների ինչ որ մեկի: Նա կարիք չունի որևէ մեկի կամ բանի: Նա, Ով հոգ է տանում ամեն ինչի մասին երկնքում և երկրում, բոլոր ունեն Նրա կարիքը:
Ա2-Շակիր الشاکر	Պարզևատրող, Երախտապարտ; Նա, ով գովում և ենթարկում է նրան, ով ենթարկվել է Նրան և տալիս է մեծ պարգև իր ստրուկին և նրա չնչինը հասցնում է աստվածահաճո ծառայության մինչ կատարելություն, իսկ շնորհակալության համար պարզևատրում է այս կյանքում և պարզևատրում է ապագայում:
Ա2-Շակուր الشکور	Երախտապարտ; Նա, ով բազմապատկում է ստրուկների յավ արարքները և բազմապատկում է նրանց պարգևը, շնորհակալություն արտահայտելով ստրուկը ստանում է Ալլահից, րնդունում է հնազանդություն, և ստանում է պարգև:
Ա1-Ֆուահ الفتاح	Բացահայտող, Բարիք Տվող; Նա, ով բացահայտում է Իր հարստությունը, գույթը և գոյության միջոցները այնքան, որքան պահանջում է նրա իմաստությունը և գիտելիքները:
Ա1-Ալիմ	Ամենախմացողը; Նա, Ով գիտի ամեն ինչ, բացահայտ և գաղտնի,

العليم	թաքցրածը և անկեղծը, անցյալը, ներկան և ապագան, Նրանից ոչինչ թաքցված չէ:
Ա1-Հակիմ الحكيم	Իմաստուն; Նա, ով սահմանել է նշանակում այն ամենի, ինչ Նա արարել է և Նրա կառավարման մեջ չի կարող լինել թերիություն, սխալ:
Ա1-Խաբիր الخبير	Իմացող; Նա, ով գիտի ամեն գաղտնիս և բացահայտը ամեն բանում և նրանց ներքին էությունը:
Աթ-Թավվաթ التواب	Ընդունող թողությունը; Նա, ով տալիս է հնարավորություն թողության նրան, իր ստրուկներից, ում թողությունը ցանկանում է ընդունել:
Ա1- Կարիբ القريب	Մոտիկ; Նա, ով մոտ է Իր գիտելիքներով և ուժով Իր արարածներին: Նա առավել մոտ է Իր ստրուկներին, հավատացյալներին և չնայած ամեն ինչի, Նա գահի վրա է:
Ա1-Մուդջիբ المجيب	Խնդրանքին պատասխանող; Նա, ով ընկալում է աղոթողների խնդրանքները, ինչպես այդ պահանջում է Իր գիտելիքը և իմաստությունը:
Ա1-Վադուդ الودود	Իր արարածներին սիրող; Ալլահի հետևյալ էպիտետը մատնանշում է այն, որ Ամենարարծրյալը արտահայտում է Իր սերը Իրեն մոտիկ ստրուկներին, նվիրելով նրանց Իր ներումը և գոհանում է նրանցով, ընդունելով նրանց արարքները:
Ա1-Վալի¹ الولي	Մոտիկ Ընկեր, Իրեն հնազանդողներին օգնող; Նա, ով կառավարում է իր տիրույթները և Իր արարածների արարքները, ինչպես նաև Նա հանդիսանում է պաշտպան և Օգնական Իրեն գոհացնողներին:
Ա1-Համիդ الحميد	Գովասանքին արժանի; Արժանի բոլոր գովքերին Իր կատարյալ անունների, ատրիբուտների և արարքների պատճառով: Նա, ով արժանի է գովքի տիրության և ուրախության մեջ: Միայն Նա է արժանի գովքի, որովհետև Նրան է պատկանում լիակատար կատարելությունը:
Ա1-Մաուլյա المولى	Հովանավորող; Նա հանդիսանում է տեր, թագավոր, արքա, պաշտպան, օգնական մոտիկներին:
Ան-Նասիր النصير	Օգնական; Նա, Ով պաշտպանում է, ում ցանկանում է և ում նա պաշտպանի, նրան ոչ ոք չի հաղթի, իսկ նրան, ում Նա գրկի աջակցությունից, ապա նրան ոչ ոք չի օգնի:
Ա1-Հաֆիզ الحفيظ	Պահապան; Նա, ով Իր գուրով պահպանում է իր հավատացյալ ստրուկներին և նրանց արարքները, նաև Նա ապահովում է և պահպանում է Իր հզորությամբ Իր բոլոր արարածներին:
Ա1-Մաջիդ المجيد	Փառավոր; Նա, Ով ունի պատիվ, հզորություն, առատաձեռնություն, գերիշխանություն երկնքում և երկրում:
Ա2-Շահիդ الشهيد	Վկա ամեն ինչի; Նա, ով հետևում է իր արարածներին, նա վկայել է իր միակությունը և արդարությունը: Նա, նույնպես կվկայի հավատացյալներին նրանց միաստվածությունը, նաև կվկայի Իր առաքյալներով և հրեշտակներով:
Ա1-	Առաջ գնացող, առաջադեմ; Նա, Ով առաջ է մղում ամեն ինչ,

¹ Շեշտը վերջին վանկին:

Մուկադդիմ المقدم	այնպես ինչպես պահանջում է Նրա կամքը և իմաստությունը: Նա, նույնպես Իր գթությանը և գիտելիքներով առաջ է մղում Իր արարածներից ոմանց, առաջ անցնելով վյուսներից:
Ալ-Մուախիր المؤخر	Ետ հրող; Նա, Ով սահմանում է ամեն ինչին իր դերը: Նա, Ով Իր հայեցողությամբ ետ է մղում ամեն ինչ ետ, նույնպես Նա հետաձգում է պատիժը: Պատիժը Իր ստրուկների, հույսով որ նրանք կմեղանչեն:
Ալ-Մուսաիր المسر	Գինը նշանակողը; Նա, ով բարձրացնում է կշիռը, արժեքը առարկաների և ազդեցությունը այդ առարկաների, կամ հակառակը, այնպես, որ այս առարկաները կամ կթանկանան, կամ կէժանանան: Այս ամենը կատարվում է Իր իմաստությամբ և գիտությամբ:
Ալ-Գաբիդ القابض	Բարիք պահողը Իր մոտ; Նա, ով պահում է հոգիները Իր իշխանության տակ: Նա, ով Իր ուժով և իմաստությամբ պակասեցնում է բարիքը ում ցանկանում է, որպեսզի փորձի Իր ստրուկներին:
Ալ-Բասիտ الباسط	Տարածող, Առատությամբ տվող; Նա, ով Իր գթությամբ և առատաձեռնությամբ առաքում է ճակատագիր որպես փորձություն Իր ստրուկների, ինչպես պահանջում է Իր իմաստությունը: Նաև պարզևատրում է Իր թողությանը նրան, ով մեղք է գործել:
Ալ-Մուտտի المعطي	Տվող, Առատաձեռն; Նա, ով տալիս է իր անսահման հարստությունից ում ցանկանում է, բայց Նրան արժանիները արժանանում են Նրա պարզևների մեծամասնությանը: Նա մեկն է, ով կյանք է պարզևել բոլորին և նվիրել է նրանց կատարյալ արտաքին:
Ադ-Դայան الديان	Դատավոր, Հարգանք տվող; Նա, Ում ենթարկվել են Նրա բոլոր արարածները: Նա տալիս է Իր ստրուկներին իրենց արարքների համար, եթե նրանք բարիք են գործել, ապա այն կբազմապատկի, իսկ եթե նրանք վատ արարք են կատարել, կպատժի նրանց, կամ կների:
Ալ-Մանան المنان	Ամենագթասիրտ; Ալլահի հետևյալ էպիտետը մատնանշում է այն, որ Ամենաբարձրյալի նվերները, բարիքը, գթասրտությունը անսահման է:
Առ-Ռազիկ الرازق	Մնունդ տվող, Նա ով տալիս է սնունդ Իր բոլոր արարածներին, Նա սահմանել է եզրեր Իր արարածներին, մինչ արարել է նրանց:
Առ-Ռազակ الرزاق	Մնունդ նվիրող; Ալլահի այս էպիտետը մատնանշում է հարստության առատությունը, որոնք նա նվիրում է Իր արարածներին, Նա Նվիրում է սնունդ, նույնիսկ եթե չեն դիմել նրան դրա համար: Նա նույնիսկ տալիս է նրանց սնունդ, ի հեճուկս նրանց մեղքերի:
Ալ-Վաքիլ الوكيل	Հովանավոր, խնամակալ; Նա, ում հովանավորության տակ են գտնվում արարածները և աշխարհների կառավարումը: Նա ի սկզբանե ստեղծել և շարունակել է իր արարածները: Նա հովանավորում է հավատացյալներին, ովքեր վստահել են նրան և ովքեր խնդրել են օգնություն Նրանից, և ովքեր շնորհակալ են եղել նրան հաջողությունից հետո, և ովքեր գոհ են եղել այն բանով, ինչ Ալլահն է ուղարկել նրանց:
Առ-Ռակիբ الراقيب	Դիտող; Նա, ով Հետևում է իր արարածների վիճակին: Գիտի և Ֆիքսում է նրանց բոլոր արարքները, Նրա վերահսկումից ոչինչ և

	ոչ ոք չի գնում:
Ալ-Մուհսին المحسن	Բարերար; Նա, ում պատկանում է կատարելություն Իր գույթում, ինչպես նաև Իր անուններում, ատրիբուտներում և գործողություններում, նա արարել է ամեն կենդանի կատարյալ ձևով և ցուցաբերել է Իր արարածների գթասրտություն:
Ալ-Հասիբ الحسيب	Հաշվի առնող, Ամեն ինչ ուշադրության և հաշվի առնող; Նա ապահովում է Իր ստրուկներին այն, ինչի կարիք ունեն իրենց հավատքում և կյանքում, իսկ հավատացյալներին կհասնի յուրահատուկ ապահովություն: Նա նույնպես կհարցնի Իր ստրուկներին այն արարքների համար, ինչ նրանք արել են կյանքում:
Աշ-Շաֆի الشافى	Բուժող; Նա, ով բուժում է սրտեր և մարմիններ հիվանդություններից, քանի որ ստրուկների մոտ չկա բացի այն դեղերից, որոնք Ալլահն է տվել, իսկ ապաքինումը նվիրում է միայն Ալլահը:
Առ-Ռաֆիկ الرفيق	Ուղեկցող, Բարի, Քնքուշ, Մեղմ; Նա, ով մեղմ է Իր արարքներում: Նա, Ամենաբարձրյալը համբերատար է և չի շտապում իր արարքներում և վերաբերվում է Իր ստրուկներին մեղմ և չի պարտադրում նրանց ոչ մի դժվար բան: Նա, նույնպես սիրում է, որ իր ստրուկը լինի քնքուշ:
Ալ-Մուկիթ المقيت	Մնունդ տվող; Նա մեկն է, ով ստեղծել է հանապազորյա հաց և միջոցներ գոյատևելու և պարտավորվել է Իր արարածներից յուրաքանչյուրին ապահովել իր ճակատագրով: Նա պահպանում է նրանց ճակատագիրը և արարքները միասնական ձևով:
Աս-Տայբ الطيب	Բարի, Լավ; Նա անբիծ է ամեն թերությունից և արատից, Միայն նրան է պատկանում գեղեցկության մեջ լիակատար կատարելությունը: Նրա բարությունը Իր արարածների նկատմամբ անսահման է: Ամենաբարձրյալը ընդունում է արարքներից բարեգործություն միայն այն, ինչ նվիրաբերվել է Հանուն Իրեն և ինչ նվիրաբերվել է թույլատրվածից:
Ալ-Հակամ الحكم	Գերագույն Դատավոր; Նա, ով կռավարում է իր արարածներին արդարորեն և չի նեղացնում նրանցից որևէ մեկին: Նա, ով ուղարկել է իր գիրքը, Ղուրանը որպես դատավոր մարդկանց:
Ալ-Բառ البر	Առաքինի; Նա, Ով անում է բարիք Իր ստրուկներին և ոչ ոք ի վիճակի չէ հաշվել Նրա բարիքը, Հավատարիմ պայմանագրին, խոստմանը: Նա, նույնպես ներում է Իր ստրուկին և պաշտպանում է նրան և ընդունում է նրանից ամենաչնչին բարիքներից և բազմապատկում է այն:
Աս-Սուբուհ السبوح	Արատներից գուրկ; Նա, ով գուրկ է արատներից և թերություններից, որովհետև Նրա մոտ լիարժեք կատարելություն է:
Ալ-Վարիս الوارث	Ժառանգորդ; Նա, Ով մնում է հավերժ: Ում մնում է ժառանգություն Իր բոլոր արարածներից: Նա, Ում մնում է ամբողջ իշխանությունը Իր արարածների վերացումից հետո: Նա, Ով կվերադառնա նրա մոտ այս աշխարհից:
Ալ-Իլեհ الإله	Աստված; Միակ աստվածը, ով արժանի է երկրպագման:

13. Ինչո՞վ են տարբերվում Ալլահի անունները Նրա Վերագրումներից: Եվ Անունները և Վերագրումները Ալլահի, թույլատրվում են օգտագործել պաշտպանություն ինտրելուց ¹ և երդում տալուց²: Բայց նրանց միջև կա տարբերություն: Կարևորագույնն են նրանցից.1.Անձնական անվան կազմելու ժամանակ, որը նշանակում է «Ռաբ...», իսկ աղերսանքի (դուայի) ժամանակ, որոնք դիմվում են Ալլահին, թույլատրելի է օգտագործել Ալլահի Անունները, բայց ոչ Նրան վերագիրները: Կարելի է տալ «Աբդուլ- Քարիմ» (Առատաձեռնի ստրուկ), որտեղ օգտագործվում է Ալլահի անուններից մեկը - «ալ-Քարիմ», բայց չի կարելի ասել «Աբդու -ալ-Քասիմ» (առատաձեռնության ստրուկ), որտեղ արդեն օգտագործվում է Ալլահի որակը «ալ-Քարամ»: Նույնպես դուայում կարելի է ասել «Յա Քարիմ» (Օ, Առատաձեռն), բայց չի կարելի ասել «Յա Քարամա-Լյա», (Օ, Ալլահի առատաձեռնություն):

- Ալլահի անունից առաջանում է որակ: Օրինակ, «Առ-Ռահմեն» (Գթասիրտ) -ից առաջանում է որակ «առ-Ռահմա» (գթասրտություն): Իսկ Ալլահի վերագրումներից նոր Անուններ չեն առաջանում: Այսպես «իստիվա», որակից, որը նշանակում է (բարձրանալ Գահին), չի առաջանում անուն «ալ-Մուստավի», (Բարձրացող):

- Ալլահի գործողություններից նույնպես չեն առաջանում նոր Անուններ: Օրինակ Ալլահի գործողություններից են բարկությունը, բայց չնայած դրան չի կարելի ասել, որ Ալլահի անուններից մեկն է «Բարկացող»: Ինչ վերաբերվում է Նրա վերագիրներին, ապապ նրանք առաջանում են Նրա գործողություններից: Այսպես, մենք հաստատում ենք, որ Ալլահի Վերագիրներից մեկը հանդիսանում է բարկությունը, որովհետև բարկությունը վերաբերվում է Նրա գործողություններին:

14. Ի՞նչ է նշանակում հավատք հրեշտակներին: Այն հաստատուն համոզմունք է իրենց գոյությանը, ինչպես նաև նրան, որ Ամենաբարձրյալ Ալլահը ստեղծել է նրանց, որպեսզի երկրպագեն Իրեն և կատարեն Նրա հրամանները. «Նրանք հարգելի ստրուկներ են: Նրանք չեն առաջ անցնում Նրան իրենց ճառերով և գործում են համաձայն Նրա հրամանների:» (սուրա 21 «Մարգարեներ»,այաթ 26-27):

Հավատքը նրանց նկատմամբ, իր մեջ ներառում է հետևյալը.

- ★ Հավատք նրանց գոյությանը; ★ Հավատք նրանց նկատմամբ, ում անունները մեզ հայտնի են, ինչպես Գաբրիելը: ★ Հավատք նրանց հատկություններին, որոնց մասին մեզ հայտնի են, ինչպես նրանց կառուցվածքի մեծությունը: ★ Հավատք նրանց ֆունկցիաներին, որոնց մասին մեզ հայտնի է, ինչպես Մահվան Հրեշտակը:

¹ Օրինակ անունով. «Աուգու բիլեհի մին...», (դիմում եմ Ալլահի օգնությանը ...), կամ «Աուգու բի-ռ-Ռահմանի մին...», (Փնտրում եմ պաշտպանություն Ալլահի հզորությունից...):

² Այսինքն մենք կարող ենք ասել. «Օկսիմու բիլեհ », (Երդվում եմ Ալլահով), կամ կարող ենք ասել. «Օկսիմու բի կուդրատի լեհի », (Երդվում եմ Ալլահի հզորությանը) և այլն :

15. Ի՞նչ է Ղուրանը: Ղուրանը Ամենաբարձրյալ Ալլահի Խոսքն է, որի ընթերցումը հանդիսանում է երկրպագություն: Նա իջել է Նրանից, և Նրան է վերադառնում: Նա արտաբերում է դրանք իրականում, տառ և ձայն, իսկ Գաբրիելը, (խաղաղություն նրան), լսում էր դրանք Նրանից, և հետո հասցնում Մուհամեդ Մարգարեյին ^(Մայլալահու ալեյհի ուա սալամ): Եվ բոլոր երկնային Գրերը հանդիսանում են Ալլահի Խոսք:

16. Կարո՞ղ ենք մենք անել միայն Ղուրանով, չդիմելով Մարգարեյի ^(Մայլալահու ալեյհի ուա սալամ) **Սուննային:** Այդպես չի կարելի անել, քնազի Ալլահը մեզ հրամայել է հետևել Սուննային, ասելով. «**Վերցրեք այն, ինչ տվել է ձեզ Առաքյալը և խուսափեք այնից, ինչ նա արգելել է ձեզ:**» (սուրա 59 «Հավաք», այաթ 7):

Բացի այդ Սուննան մեզ տրված է բացատրելու Ղուրանը, և այդ իսկ պատճառով շատ մանրամասներ կապված կրոնի հետ, ինչպես ճիշտ աղոթքը, կարելի է իմանալ միայն նրանից: Ալլահի Մարգարեն ^(Մայլալահու ալեյհի ուա սալամ) ասել է. «**Ճշմարիտ, ինձ տրված է Գիրք և նրա նմանը ¹ նրա հետ: Կգա ժամանակ, երբ կուշտ մարդը իր անկողնում կխոսի մերժելով Սուննան,**» **Դուք պետք է հետևեք այդ Ղուրանին, և ինչ գտնեք այնտեղ թույլատրելի, ապա հաշվեք թույլատրելի, իսկ ինչ գտնեք այնտեղ արգելված, ապա հաշվեք արգելված:**» (Ահմեդ, Աբու Դաուդ):

17. Ի՞նչ է նշանակում հավատք առաքյալներին: Այն հաստատուն համոզմունք է այն բանում, որ Ալլահը ուղարկել է ամեն համայնքի առաքյալ իրենցից, որպեսզի նրանք կոչեն նրանց միայն Ալլահին երկրպագելու և մերժեն ամեն հավատք, ինչ երկրպագում է Նրանից բացի ուրիշին: Եվ, որ նրանք բոլորը ճիշտ են, հաստատում է իսկությունը Ուղերձի և առաքյալների ճշմարտությունը, որոնք եղել են նրանցից առաջ, ողջախոհ, առաքինի, աստվածավախ, և վստահության արժանի: Նրանք շարժվում են ճիշտ ուղղով և ուղղորդում են դրան մարդկանց: Նրանք արարածներից լավագույնն են, և նրանք հեռու են, որ Ալլահին տան զուգընկեր, սկսած իրենց ծննդյան պահից մինչև մահը:

18. Ի՞նչ տեսակի բարեխոսություններ (շաֆաա) կլինեն Դատաստանի Օրը: Այն կլինի մի քանի տեսակ:

- Մեծ բարեխոսություն: Այդ կլինի սպասման ժամանակ, երբ մարդիկ կանգնած կլինեն հինգ հարյուր հազար տարի, սպասելով, թե երբ են նրանց դատելու, իսկ Մարգարե Մուհամեդը ^(Մայլալահու ալեյհի ուա սալամ) կբարեխոսի իր Տիրոջը և կխնդրի Նրան դատել նրանց: Այս բարեխոսությունը կտրվի միայն մեր Մարգարե Մուհամեդին ^(Մայլալահու ալեյհի ուա սալամ) և սա է «մեծ գովասանքի վիճակը», որը խոստացվել է նրան:
- Բարեխոսություն Դրախտի դարպասների բացմանը: Առաջինը, ով կխնդրի նրանց բացումը, կլինի մեր Մարգարե Մուհամեդը ^(Մայլալահու ալեյհի ուա սալամ), և առաջինը, ով կմտնի այնտեղ, կլինի նրա համայնքը:

¹ Այսինքն Սուննա

- Բարեխոսություն մարդկանց համար, որոնց հրամայված է մտնել Կրակ, որպեսզի նրանք չմտնեն այնտեղ:
- Բարեխոսություն Կրակ մտած այն մեղսագործների համար, որոնք Միաստվածության (տահուղի) հետևորդներ են, որպեսզի նրանք դուրս գան այնտեղից:
- Բարեխոսություն Դրախտի բնակիչների աստիճանների բարձրացման համար: Երեք տեսակի վերջին բարեխոսությունները կլինեն ոչ միայն մեր Մարգարեյի (*Մայլապանու ալեյիի ուա սայամ*) կողմից, բայց այնտեղ նա ունի առավելություն: Նրան հետևում են մյուս մարգարեները, հրեշտակները, երեցները և Ալլահի ճանապարհին զոհվածները (շահիդները):
- Բարեխոսություն որոշակի մարդկանց համար, որ նրանք մտնեն Դրախտ առանց հաշվի:
- Բարեխոսություն, որոշ անհավատների պատիժների մեղմացման համար: Այս տեսակի բարեխոսությունը վերաբերվում է անմիջականորեն մեր Մարգարեյին (*Մայլապանու ալեյիի ուա սայամ*), որը նա կօգտագործի իր հորեղբոր Աբու Թալիբի համար, որպեսզի թեթևացնի նրա պատիժը: Հետո, Ալլահը Իր գթասրտությամբ, դուրս կբերի Կրակից մարդկանց, ովքեր մահացել են լինելով Միաստվածության հետևորդներ, առանց որևէ մեկի բարեխոսության: Նրանց քանակը ոչ ոք չգիտի բացի Ալլահից, և նրանք բոլորը կմտնեն Դրախտ Նրա գթասրտությամբ:

19. Կարելի է խնդրել օգնություն կամ բարեխոսություն (շաֆաա) կենդանի մարդկանցից: Այո, կարելի է: Շարիաթը դրդում է մեզ օգնել ուրիշներին: Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասում է. «**Օգնեք միմյանց աստվածավախության և բարեպաշտության մեջ:**» (սուրա 5 «Ընթրիք», այաթ 2)

Ալլահի Մարգարեն (*Մայլապանու ալեյիի ուա սայամ*) ասաց. «**Ալլահը օգնում է Իր ստրուկին այնքան ժամանակ, մինչ նա օգնում է իր հավատքով եղբորը:**» (Մուսլիմ)
 Ինչ վերաբերվում է բարեխոսությանը (շաֆաա), ապա նրա արժանիքը մեծ է և նրա տակ նկատի է ունենում միջամտություն: Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց. «**Ով կբարեխոսի լավ միջամտությամբ, նրան կհասնի այդ բանից բաժին:**» (սուրա 4 «Կանայք», այաթ 85)

Ալլահի Մարգարեն (*Մայլապանու ալեյիի ուա սայամ*) ասաց. «**Բարեխոսեք և դուք կպարգևատրվեք:**» (Ալ-Բուխարի)

Բայց պետք է հետևել հետևյալ պայմաններին:

- Խնդրանքը կամ բարեխոսությունը պետք է ուղղվի կենդանի մարդուն: Մահացածը չի կարող օգուտ բերել նույնիսկ ինքն իրեն, ինչպես և նա կբերի ուրիշին:
- Նա պիտի հասկանա իրեն դիմած խոսքերը, (խնդրանքը):
- Նա, ում դիմում են պիտի ներկա լինի:
- Խնդրանքը պիտի համապատասխան լինի նրան, ում դիմում են:
- Բարեխոսությունը պիտի վերաբերվի աշխարհիկ հարցերին:
- Այն պետք է վերաբերվի թույլատրելի հարցին, որում չկա վնաս:

Ի՞նչպիսին է Շարիաթի որոշումը կապված դուայի հետ, որը ուղղված է մեռած և բացակա մարդուն: Խնդրանքը, դիմումը մեռածին և բացակային, համարվում է շիրկ, որովհետև դուան հանդիսանում է երկրպագում և նրան արժանի է միայն Ամենաբարձրյալ Ալլահը: Նա ասում է. «...**իսկ նրանց, ում դուք կանչում եք բացի Նրանից, չունեն նույնիսկ չնչինը, (որը բաժանում է արմավի կորիզը փափուկ մասից): Երբ դուք կոչում եք նրանց, նրանք չեն լսում ձեր խնդրանքները, և եթե նույնիսկ լսեյին ապա չէին պատասխանի ձեզ: Հարության Օրը նրան կմերժեն ձեր երկրպագումը:** »

(սուրա 35 «Արարիչ», այաթ 13-14):

Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլապահու ալեհի ուս սալա) ասաց. «**Ով մահացել է կոչելով ինչ որ մեկին բացի Ալլահից, նա կմտնի Կրակ:**» (Ալ-Բուխարի)

Եվ ինչպե՞ս կարելի է պահանջել ինչ որ բան մահացածից, եթե նա ինքն կարիք ունի, որ դուք, կենդանիները, նրա համար դուա անեք: Նրա բոլոր արարքները ավարտվել են մահվանից հետո, բացի պարզևներից, որոնք հասնում են նրան դուայի և այլնի շնորհիվ: Եվ մահացածը ուրախանում է, երբ նրա համար դուա են կարդում, այսպես որ, ինչպե՞ս կարելի է կոչել նրան, եթե նա կարիք ունի: Ինչ վերաբերվում է բացակային, ապա նա չի լսում այն, ինչ հեռու է նրանից, այսպիսով ինչպե՞ս նա կարող է պատասխանել:

20. Քանի՞ տեսակի մոտեցում (տավասուլ) Ալլահին կա: Երկու տեսակի.

1- Թույլատրելի, այն բաժանվում է երեք տեսակի

- Ամենաբարձրյալ Ալլահին մոտենալ Իր Անուններով և Վերագիրներով:
- Ալլահին մոտենալը որոշ բարի գործերի շնորհիվ, ինչպես քարանձավի երեք մարդիկ¹:

¹ Ահա այն պատմությունը, ինչպես այն հիշատակվում է «Ուղղափառների Այգիներ» գրքում: Աբու Աբդու-Ռահմեն Աբդուլլահ իբն ռՈւմար իբն ալ-Խատաբը, թող Ալլահը օրհնի նրանց ասաց, որ լսել է, թե ինչպես Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլապահու ալեհի ուս սալա) ասաց, որ մի անգամ երեք մարդ նրանցից, ովքեր ապրում էին ձեզանից առաջ և ճանապարհորդում էին: Մի անգամ նրանք գնացին ճամփորդելու և մինչ կանգ առան գիշերելու ինչ որ քարանձավում: Երբ նրանք մտան այնտեղ, ժայռից պոկվեց մի մեծ քար և ամբողջովին փակեց նրանց մուտքը այնտեղից: Այդ ժամանակ նրանք ասեցին, «Ճշմարիտ, այս քարից մեզ կարող է փրկել միայն խնդրանքով դիմումը Ամենաբարձրյալ Ալլահին, որ Նա ազատի մեզ դրանից մեր բարի գործերի համար »: ԴՐանից հետո նրանցից մեկը ասաց, «Օ, Ալլահ, ես ունեյի ձեր ծնողներ և երեկոները ես երբեմն չէի կերակրում կաթով ոչ տնեցիներին, ոչ ստրուկներին մինչ չէի բերում կաթ նրանց: Մի անգամ փայտի փնտրտուքը ինձ հեռացրեց տանից, և երբ ես վերադարձա, նրանք արդեն քնել էին : Ես կթեցի կովին, և իմանալով որ նրանք քնել են չցանկացա ոչ արթնացնել նրանց, ոչ խմեցնել տնեցիներին և ստրուկներին նրանցից առաջ : Մինչ առավոտ ես սպասում էի թասը ձեռքիս, և այդ ամբողջ ժամանակ երեխաները սովից բղավում էին ոտքերիս տակ : Հետո իմ ծնողները արթնացան և ըմպեցին իրենց երեկոյան ըմպելիքը : Օ, Ալլահը, եթե ես այդ արել եմ Հանուն Քեզ, ապա փրկիր մեզ այս իրավիճակից, որում մենք հայտնվել ենք այս քարի պատճառով:» Եվ դրանից հետո քարը շարժվեց բացելով տեղ, բայց ոչ այնքան, որ հնարավոր լիներ դուրս գալ այնտեղից : Մյուսը ասաց. «Օ, Ալլահ, ճշմարիտ, ես ունեյի զարմուհի, որին ես սիրում էի բոլոր մարդկանցից շատ ...»: Մեկ այլ տարբերակում այս հադիթի ասվում է, որ նա ասաց. «... և ես սիրեցի նարն այնքան ուժգին, որքան կարող է տղամարդը սիրել կնոջը, և ցանկանում էի նրան, բայց նա մերժում էր ինձ : Այսպես շարունակվեց այնքան ժամանակ, երբ հասավ երաշտ : Եվ այդ ժամանակ նա եկավ ինձ մոտ, ես տվեցի նարան հարյուր քսան դինար, որ նա թույլ տար

• Ալլահին մոտեցումը դուայի միջոցով, որը կատարվում է բարեպաշտ մուսուլմանի կողմից, որին կարելի է հավատալ և վստահել որ նրա դուան Ամենաբարձրյալ Ալլահը կպատասխանի:

2- Արգելված. Այն բաժանվում է երկու խմբի. **(1)** Երբ մարդ խնդրում է Ամենաբարձրյալ Ալլահին Մարգարեյի ^{(Մալլալանու} **(այնի նա սայան)** կամ սուրբի (վալի) տեսանկյունից: Օրինակ, նա ասում է. «**Օ, Ալլահ, Ճշմարիտ ես խնդրում եմ Քեզ Քո Մարգարեյի (կամ ալ- Հուսեյնի) դիրքից: Ճիշտ է, որ Ալլահի մոտ Մարգարեյի դիրքը բարձր է, ինչպես նաև սրբերի դիրքերը:**» Բայց, հետևողները, ովքեր մարդկանցից ամենից շատ ձգտում էին բարիքի, երբ սկսեց երաշտը, չէին փորձում խնդրել Ալլահին Մարգարեյի ^{(Մալլալանու} **(այնի նա սայան)** դիրքից, նույնիսկ այն պարագայում, որ Նրա գերեզմանը նրանց կողքին էր, այլ օգտագործում էին Ալլահին մոտենալու համար նրա հորեղբոր ալ- Աբբասի դուան, որը այդ ժամանակ դեռ կենդանի էր:

(2) Երբ ստրուկը խնդրում է Ալլահից այն, ինչի կարիքը ունի, օգտագործելով երդումը Նրա Մարգարեյի կամ որևէ մերձավորի (վալի) անունից: Օրինակ, նա ասում է. «**Օ, Ալլահ, աղաչում ենք Քեզ Քո վալի այսինչով, տուր մեզ այս կամ այն « կամ » Աղաչում եմ Քեզ Քո Մարգարե այսինչի իրավունքով,**» քանի որ արարվածին աղաչելը արարվածից արգելված է, աղաչել այս ձևով Ալլահին, ավելի խիստ է արգելված: Բացի այդ, ստրուկը ոչ մի իրավունք չունի պահանջել Ալլահից ինչ որ բան, համարելով, որ Նա պարտավոր է լսել նրա խնդրանքը, միայն Նրան հնազանդվելու համար:

21. Ի՞նչ է նշանակում հավատք Դաստատանի օրվան: Այդ, հաստատուն համոզմունք է այն բանում, որ այն կլինի: Այստեղ ներառվում է հավատք մահվան և հաջորդող փորձության գերեզմանում, պատիժը և հաճույքը այնտեղ, շեփորի փչելը (սուր), մարդկանց կանգնելը իրենց Տիրոջ առջև և գրքերի բաժանումը, արարքների գրառումները, ինչպես նաև Կշեռքի հաստատումը, Դրախտի և Դժոխքի միջև կամուրջը (սիրատ), լճակը, բարեխոսությունը և այն բանին, որ այս ամենից հետո մարդ ընկնում է կամ Դրախտ, կամ Դժոխք:

ինձ տնօրինել նրան : Եվ նա գնաց դրան, և երբ ես ստացա հնարավորություն տիրել նրան ...» Այս հաղիթի մեկ այլ տարբերակում ասվում է, «երբ ես հասա նրա ոտքեր միջև, նա ասաց, « Վախեցիր Ալլահից և մի կոտրիր այս դրոշմը եթե մաիյն օրինական : « Եվ ես թողեցի նրան, չնայած սիրում էի նրան բոլորից շատ, և թողեցի նրան տված ոսկին : Օ, Ալլահ, եթե ես արեցի այդ հանուն քեզ, ապա փրկիր մեզ այս իրավիճակից, որում ենք մենք : » Եվ դրանից հետո քարը նորից շարժվեց տեղից, բայց բացվածքը բավական չէր, որ նրանք կարողանան դուրս գալ այնտեղից: Երրորդն ասաց. «Օ, Ալլահ, իրոք, ես մի ամգամ վարձեցի աշխատողներ և վճարեցի նրանց բոլորին բացի մեկից, որը թողել էր այն ինչ ինչ նրան հասնում էր և գնացել էր, ես օգտագործեցի նրա գումարը և բազմապատկեցի այն: Որոշ ժամանակ անց նա հայտնվեց և ասաց. «Օ, Ալլահի ստրուկ, տուր ինձ իմ վարձը:» Ես ասացի նրան, «Քո վարձն է այս բոլոր ուղտերը, կովերը, ոչխարները և ստրուկները, որոնք դու տեսնում ես :» Նա ասաց, « Օ, Ալլահի ստրուկ, մի ծաղրիր ինձ :» Ես ասացի . « Ես չեմ ծաղրում քեզ,» և նա վերցրեց այդ ամենը և տարավ, ոչինչ չթողնելով : Օ, Ալլահ, եթե ես արել եմ այդ հանուն քեզ, ապա փրկիր մեզ այս իրավիճակից, որտեղ որ մենք հայտնվել ենք ;»Եվ դրանից հետո քարը շարժվեց այնքան, որ նրանք կարողացան դուրս գալ և հեռանալ:» (Ալ Բուխարի)

22. Որո՞նք են Դատաստանի Օրվա մեծ նշանները: Ալլահի Մարգարեն *(Մայլապահու
այլեկի ուա սայամ)* ասաց. « Ժամը չի գա, մինչ չտեսնեք դուք դրանից առաջ տաս նշան:» Նա հիշատակեց ծուխ, Դաջալին, կենդանու (դաբա), արևի ելքը արևմուտքից, Հիսուսի *(Մայլապահու
այլեկի ուա սայամ)*, Մարիամի որդու գալը, Ջուջն ու Մաջուջը, երկրի երեք անհաջողությունները, արևելքում, արևմուտքում և Արաբական թերակղզում... Այդ նշաններից վերջինը հանդիսանում է կրակը, որը դուրս կգա Եմենից և կըջի մարդկանց հավաքի վայր:» (Մուսլիմ)

23. Ո՞րն է ամենամեծ գայթակղությունը, որը կհասնի մարդկանց: Ալլահի Մարգարեն *(Մայլապահու
այլեկի ուա սայամ)* ասաց. « Չկա Ադամի արարումի և Վերջին Ժամվա գալստյան միջև ավելի սարսափելի իրադարձություն քան Դաջալի հայտնվելը:» (Մուսլիմ)

Դա Ադամի ժառանգներից մի մարդ է, որը կհայտվի ժամանակների վերջում: Նրա աչքերի միջև գրված կլինի ի «կ-ֆ-ր», (կաֆիր),(անհավատ), և այս բառը կկարդա ամեն հավատացյալ: Նրա աջ աչքը շեղ կլինի, որը կհիշեցնի լցված խաղողի հատիկ: Նոր հայտնված, նա կսկսի ցուցադրել արդարություն և աստվածայնություն, իսկ ավելի ուշ կպնդի, որ նա մարգարե է, իսկ հետո կհայտարարի իր աստվածայնության մասին: Կգա նա մի մարդկանց մոտ և կկոչի նրանց, բայց նրանք չեն հավատա նրան և կմերժեն նրա խոսքը: Եվ նա կհեռանա նրանցից, և նրանց ունեցվածքը կգնա նրա ետևից, այնպես որ նրանց մոտ ոչինչ չի մնա: Հետո նա կգնա ուրիշ մարդկանց մոտ և կկանչի նրանց և նրանք կլսեն և կհավատան նրան: Եվ կհրամայի նա երկինքներին անձրև հեղել և նրանք կհեղեն և նա կհրամայի երկրի վրա բույսեր ա-են, և նա կաճեցնի: Եվ կգա նա մարդկանց մոտ ջրով և կրակով: Կրակը նրա իրականում սառեցրած ջուր է, իսկ ջուրը նրա, կրակ...: Հավատացյալին պետք է խնդրել Ալլահից պաշտպանություն նրանից, «Քարանձավ» սուրայի սկզբնական այբոներով, եթե նա տեսնի նրա հայտնվելը և փորձել ամեն կերպ խուսափել հանդիպելու նրան, վախից չենթարկվելու նրա գայթակղությանը: Ալլահի Մարգարեն *(Մայլապահու
այլեկի ուա սայամ)* ասաց. «Ով լսել է Դաջալի մտտենալու լուրը, թող փախչի նրանից, համարելով իրեն հավատացյալ և հետո կհետևեի նրան կասկածի զգացումից ելնելով:» (Աբու Դաուդ) Կմնա նա երկրի վրա քառասուն օր, օր ինչպես տարի, օր ինչպես ամիս, օր ինչպես շաբաթ և մյուս օրերը ինչպես մեր օրերը: Եվ չի մնա ոչ մի տեղանք կամ քաղաք, որտեղ որ նա չի մտնի, բացի Մեքքայից և Մեդինայից, իսկ հետո կիջնի Հիսուսը *(Մայլապահու
այլեկի ուա սայամ)* և կսպանի նրան:

24. Գոյություն ունի՞ հիմա Դրախտ և Դժոխք: Այո, Ալլահը ստեղծել է դրանք մինչ մարդկանց ստեղծելը և դրանք երբեք չեն անհետանա: Ալլահից ստեղծված բնակիչների Դրախտի համար, կհամաձայնվեն Նրա զթությանը իսկ Նրանով ստեղծված Դժոխքի բնակիչները կհամաձայնվեն Նրա արդարությանը: Եվ յուրաքանչյուրին կհեշտացվի այն, ինչի համար նրանք ստեղծվել են:

25. Ի՞նչ է նշանակում հավատք ճակատագրին: Այդ հաստատուն համոզմունք է այն բանին, որ ամեն լավը և վատը կատարվում է Ալլահի գրվածով և տրված ճակատագրով: Եվ Նա անում է այն, ինչ ցանկանում է: Ալլահի Մարգարեն ^(Մայրաբնու պեյգի ուս սայամ) ասաց. «Եթե Ալլահը պատժեր Իր երկնքի բնակիչներին և Իր երկրի բնակիչներին, նա չէր վերաբերվի նրանց անարդար, պատժելով նրանց: Եվ եթե Նա ներեր նրանց, Նրա գույթը կլիներ ավելի լավ նրանց համար, քան նրանց գործերը: Եվ եթե դու վատնես քանակությամբ ոսկի, նման Ուհուդ սարի, Ալլահի ճանապարհին, Նա չէր ընդունի այն քեզանից այնքան ժամանակ, մինչ դու չես հավատա ճակատագրին և չես համոզվի, որ այն ինչ եկել է քեզ, չէր կարող շրջանցել քեզ իսկ այն, ինչ շրջանցել է քեզ, չէր կարող հասնել քեզ: Եվ եթե դու մահանայիր, ուրիշ այլ բանի կողմնակից, դու անպատճառ կմտնեիր Կրակ:» (Ահմեդ)

Ճակատագրին հավատքը ներառում է իր մեջ հետևյալը.

- Հավատք նրան, որ Ալլահը գիտեր և գիտի բացարձակապես ամեն ինչ ընդհանուր և մանրամասն:
- Հավատք նրան, որ Նա գրառել է այդ ամենը Պահապան Հաբում: Ալլահի Մարգարեն ^(Մայրաբնու պեյգի ուս սայամ) ասաց. «Ալլահը գրառել է արարածների ճակատագիրը հիսուն հազար տարի առաջ, երկրի և երկնքի արարումից:» (Մուսլիմ)
- Հավատք Ալլահի Կամքին, որը միշտ կատարվում է և որը ոչինչ ի վիճակի չէ փոխել, և Նրա հզորությանը, որի համար անհնար ոչինչ չկա: Այն, ինչ Նա ցանկանում է կատարվում է, իսկ ինչ Նա չի ցանկանում, այդ երբեք տեղի չի ունենում:
- Հավատք նրան, որ Ալլահը հանդիսանում է Արարիչ ամենայնի և ամեն ինչ բացի նրանից, համարվում են Նրա արարածներ:

26. Արդյո՞ք մարդն ունի իրական ուժ և կամք: Այո, Մարդն ունի կամք և ընտրություն, բայց նա չի կարող դեմ գնալ Ամենաբարձրյալ Ալլահի կամքին: Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց, «Բայց դուք չեք ցանկանա այդ, եթե այդ չցանկանա Ալլահը:» (սուրա 81, «Շրջում» այաթ 29):

Ալլահի Մարգարեն ^(Մայրաբնու պեյգի ուս սայամ) ասաց. «Չանացեք, քանզի յուրաքանչյուրին կհեշտացվի այն, ինչի համար նա ստեղծվել է:» (Ալ-Բուխարի, Մուսլիմ)

Ալլահը տվել է մեզ բանականություն, լսողություն և տեսողություն, որ մենք տարբերենք լավը վատից: Կա՞ արդյոք աշխարհում բանական մարդ, ով գողանում է և հետո ասում է « Դա Ալլա հն է կանխորոշել ինձ համար:» Նույնիսկ եթե նա ասեր այդպիսի բան, մարդիկ չէին ընդունի նրա արդարացումը, այլ կպատժեին և կասեին նրան. « Ալլահը կանխորոշել է քեզ այս պատիժը նույնպես:» Այդ պատճառով, բերել Կանխորոշումը որպես պատճառ և արդարացում չի կարելի, քանի որ այն սուտ է: Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց. «Բազմաստվածները կասեն. «Եթե Ալլահը ցանկանար, ապա ոչ մենք, ոչ մեր հայրերը չէինք տա Նրան գուգրնկեր և չէինք արգելի ոչինչ թույլատրելիից:» Այդ ձևով կհամարելինք մարգարեներին խաբեբաներ, ովքեր նրանցից առաջ էին:» (սուրա 6 «Կենդանիներ», այաթ 148)

27. Ի՞նչ է Բհասնը: Ասաց Ալլահի Մարգարեն (*Մայլալահու
այլեհի ուա սայամ*), իհսանի մասին հարցնողին. «**Այդ, երբ դու երկրպագում ես Ալլահին այնպես, կարծես դու տեսնում ես Նրան: Իսկ եթե դու Նրան չես էլ տեսնում, ապա հիշիր, որ Նա տեսնում է քեզ:**» (Մադխ) Եվ սա ամենաբարձրն է երեք աստիճաններից կրոնի:

28. Քանի՞ ենթաբաժին է ներառում Միաստվածությունը (տահուդ): Երեք ենթաբաժին:

- Տիրակալման Միաստվածություն (տահուդ առ-ռուբուբիյա) - հավատք նրան, որ արարելը, բարիքի (եղբար) և վիրելը, մեռածների կենդանացնելը և ուրիշ այսպիսի գործողություններ, կարող է անել միայն Ալլահը: Տահուդի այս մասը ընդունում էին անհավատները մինչև մարգարեյի (*Մայլալահու
այլեհի ուա սայամ*) առաքելությանը գալը:

- Միաստվածություն երկրպագման մեջ (տահուդ ալ-ուլուհիյա),- սա երկրպագման դիմում է (աղոթք, ուխտ, բարեգործություն և այլն), միայն Ալլահին (և հավատք այնին, որ ոչ ոք արժանի չէ երկրպագման բացի Ամենաբարձրյալ Ալլահից): Եվ որպեսզի մարդիկ երկրպագեն միայն Ալլահին, ուղարկվել են առաքյալները և Գրերը:

- Միաստվածություն Անուններում և Վերագիրներում տահուդ ալ-ասմա վա աս- սիֆետ, ընդունում Ամենաբարձրյալ Ալլահի այն հիանալի Անունները և հոյակապ Վերոգիրները, որոնք հաստատել է իր համար Ալլահը և որոնց մասին հաղորդել է մեզ Նրա Մարգարեն (*Մայլալահու
այլեհի ուա սայամ*) առանց շեղելու¹, մերժելու², փորձերի ներթափանցելու Ալլահի վերագիրների էությանը³ և նմանեցնելու Նրա վերագիրները արարածների հատկություններին:

29. Ո՞վ է Ալլահի մերձավորը, (վալի)⁴: Դա ուղղափառ և աստվածավախ հավատացյալ է: Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց. «**Ճշմարիտ, Ալլահի մերձավորները (վալի), չունեն վախ և չեն լինի տխուր: Նրանք հավատացել են և եղել են աստվախավախ:**» (Մուրա «Յունուս», այթք 62-63):

Իսկ Ալլահի Մարգարեն (*Մայլալահու
այլեհի ուա սայամ*) ասաց. «**Ճշմարիտ, իմ հովանավորը (վալին) Ալլահն ու ուղղափառ հավատացյալներն են:**» (Ալ-Բուխարի, Մուսլիմ)

**30. Ի՞նչպես մենք պիտի վերաբերվենք Մարգարեյի (*Մայլալահու
այլեհի ուա սայամ*) հետևորդներին:** Մենք պետք է սիրենք նրանց և ասենք. « Թող Ալլահը

¹ Շեղման տակ նկատի է առնվում սկզբնական իմաստի փոփոխումը, որը դրված է Ամենաբարձրյալի Անվան կամ Որակի մեջ: Օրինակ, սխալ է շեղել այնպիսի որակ, ինչպիսին է «Ալլահի ձեռքը » և փոխարինել այն « ուժ, հզորություն» բառերով :

² Մերժման տակ նկատի է առնվում Ալլահի Անունների և Որակների բացարձակ չընդունելը, ինչպես այդ անում են որոշ աղանդներ :

³ Նկատի է առնվում, որ մենք պետք է հավատանք Ալլահի Անունների և Նրա հատկություններին, հասկանալով նրանց ակնհայտ իմաստը և մեկնաբանել համապատասխան նրա, ինչպես արել են Մարգարեն (*Մայլալահու
այլեհի ուա սայամ*) և հետևորդները և չհարցնել «ի՞նչու», որը մնում է այդ մակարդակից հետո : Այսպես, հավաստի հաղիթից հայտնի է Ալլահի ծագման մասին մոտակա երկինք : Մենք ընդունում ենք այդ, քանի որ այդ մասին ասվել է հավաստի հաղիթում, բայց չենք փորձում «ի՞նչու» հարցով իմանալ, ինչպես է լինում այդ ծագումը, քանի որ դրա բացատրությունը չկա հաղիթում և հետևորդների արտահայտություններում :

⁴ Վալի նշանակում է մերձավոր, հովանավոր, շատ մոտիկ մեկը :

գոհանա նրանցով», երբ հիշում ենք նրանց, ինչպես նաև անկեղծ և մաքուր սրտով վերաբերվենք նրանց, պետք է խուսափենք վատ խոսքեր ասելուց նրանց հասցեյին, չքննարկենք այն, ինչ տեղի է ունեցել նրանց միջև, և պետք է բացատրենք մարդկանց իրենց արժանիքները: Միևնույն ժամանակ, նրանք պաշտպանված չեն սխալներից, բայց նրանք մուկաջիրին են, և ճիշտ որոշում գտնողին կա երկու պարզև, իսկ նրան, ով կսխալվի, մեկը: Այդ այն պատճառով, որ նա անկեղծ փորձել է գտնել ճիշտ որոշում, իսկ սխալը նրա ներվում է: Իսկ արժանապատվությունը, որը նրանք ունեն, հնարավորություն է տալիս ծածկել այն բոլոր սխալները, որոնք նրանք կարող էին կատարել: Արժանապատվությամբ նրանք անցնում էին մեկը մյուսից: Հետևողները, նրանց թվում կյանքի ընթացքում Դրախտի մասին ավետիսի տաս կրողները, Ալլահի դիմաց նույն հարթության վրա չեն գտնվում: Նրանցից լավագույնը Աբու Բեքրն է, հետո Օմարը, հետո Օսմանը, հետո Ալին, հետո Տալիան, ազ-Չուբեյրը, Աբդուռուհման իբն Աուֆը, Մաադ իբն աբու Վակասը, Մաիդ իբն Ջեյդը և աբու Ուբայդա իբն ալ-Չարախը: Նրանց հետևում են մնացած մուկաջիրները: Հետո գալիս են Բադր ճակատամարտի մասնակիցները մուկաջիրիններից և անսարներից, հետո մնացած անսարները և հետո մնացած հետևողները: Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլաահու ալեհի ուա սալամ) ասաց. «Մի չարաշահեք իմ հետևողներին: Երդվում եմ Նրանով, Ում ձեռքերում է իմ հոգին, նույնիսկ եթե ձեզանից մեկը ծախսի Ուհուդ սարի չափ ոսկի, այն չի հավասարվի նրանցից մեկի ծախսված տրամադրությանը, նույնիսկ ինչ ավելի քիչ է դրանից:» (Ալ-Բուխարի, Մուսլիմ); Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլաահու ալեհի ուա սալամ) ասաց. «Ով չարաշահում է իմ հետևողներին, նրա վրա կընկնի Ալլահի, հրեշտակների և բոլոր մարդկանց անեծքը:» (Ալ Տաբարանի)

31. Կարո՞ղ ենք մենք չափազանցնել գովերգումը մարգարեյի ^(Մալլաահու ալեհի ուա սալամ), բարձրացնելով նրան ավելի բարձր դիրքի, նվիրված նրան Ալլահից: Կասկած չկա, որ մեր տեր Մուհամեդը ^(Մալլաահու ալեհի ուա սալամ) մարդկանցից ամենաառաքինին է և Ալլահի արարածներից լավագույնը: Մակայն, մենք չենք կարող նրան չափից դուրս մեծարել, ինչպես դա եղավ Հիսուսի, Մարիամի որդու հետ, որովհետև Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլաահու ալեհի ուա սալամ) արգելեց մեզ անել դա ասելով. «Մի անցեք թույլատրելի սահմանները և մի մեծարեք ինձ այնպես, ինչպես մեծարում են քրիստոնյաները Մարիամի որդուն: Ճշմարիտ, ես ստրուկ եմ, ապա ասեք. Ալլահի ստրուկը և Նրա Առաքյալը:» (Ալ- Բուխարի)

32. Հանդիսանու՞մ են արդյոք Գրերի Մարդիկ հավատացյալներ: Հրեաները, քրիստոնյաները և մյուս կրոնների հետևողները ըստ իսլամի անհավատ են, նույնիսկ եթե նրանք հետևում են կրոնի, որի հիմքը ճիշտ է: Որովհետև նա, ով չի թողել իր կրոնը Մարգարե Մուհամեդի ^(Մալլաահու ալեհի ուա սալամ) առաքելությունից հետո և չի ընդունել իսլամ, « այդ երբեք չի ընդունվի և Վերջին Կյանքում չի հայտնվի վնաս կրողների մեջ:» (Մուրա «Բմրան

Ընտանիք», այսօր 95): Եվ եթե մուսուլմանը չի համարում նրանց անհավատ, կամ կասկածում է նրանց կրոնի սուտ լինելուն, ապա նա ինքն է դառնում անհավատ, որովհետև նա հակասում է Ալլահի և Նրա Մարգարեյի (Մայլալահու ալեհի ուա սայալ) հաստատմանը նրանց անհավատության վերաբերյալ: Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասում է. «Իսկ համայնքներին, որոնք չեն հավատացել նրան, ընդհանուր Կրակ:» (Մուրա «Հուդ», այսօր 17), (այսինքն, զանազան հավատքների հետևորդներին): Ալլահի Մարգարեն (Մայլալահու ալեհի ուա սայալ) ասաց. « Երդվում են Նրանով, Ում Ձեռքերում է Մուհամեդին հոգին, եթե լսի իմ մասին այդ համայնքից որևէ մեկը, հրեա կամ քրիստոնյա, և դրանից հետո չի հավատա ինձ, նա անպատճառ կմտնի Կրակ:» (Մուսլիմ)

33. Կարելի է վերաբերվել անարդար անհավատի հետ: Ցանկացած տեսակի անարդարության արտահայտում արգելված է, քանի որ Մարգարեյից փոխանցված է, որ Ամենաբարձրյալը ասաց. «Օ, Իմ ստորուկներ: Ճշմարիտ, Ես արգելել եմ անարդարություն Ինձ և արել եմ այդ արգելված ձեզ, մի վարվեք անարդար իրար մեջ:» (Մուսլիմ)

Ալլահի Մարգարեն (Մայլալահու ալեհի ուա սայալ) հարցրեց մարդկանց, «Գիտե՞ք դուք, ով է հանդիսանում սննկացած:» Նրանք պատասխանեցին. «Մեր մեջ սնանկ համարվում է նա, ով չունի ոչ գումար, ոչ ունեցվածք:» Այդ ժամանակ Մարգարեն (Մայլալահու ալեհի ուա սայալ) ասաց. «Ճշմարիտ, իմ համայնքի անդամներից սնանկ կհամարվի նա, ով Հարության Օրը կբերի իր հետ աղոթքներ, պահքեր և բարեգործություններ, բայց կբացահայտվի, որ նա վիրավորել է սրան, չարախոսել է նրան, գողացել է այս մեկի ունեցվածքը, մեկի ուրիշի արյունն է թափել և հարվածել է այս մեկին: Եվ այդ ժամանակ որևէ բան նրա բարի արարքներից կտրվի մեկին, իսկ ինչ որ բան մյուսին: Եվ եթե նրա բարի արարքների պաշարը ավարտվի ավելի շուտ, քան նա կկարողանա վճարել բոլորին, նրա կողմից վիրավորվածների մեղքերից կվերցվի այս կամ այն և կդրվի նրա վրա, իսկ հետո նրան կզցեն Դժոխք:» (Մուսլիմ)

Հարցերի այսպիսի լուծում կլինի նույնիսկ կենդանիների միջև:

34. Ինչ է նորարարությունը (բիդաա): Իբն Ռաջաբը, թող Ալլահը օրհնի նրան ասաց. «Նորարարությունը նոր ստեղծված բան է, որը հիմք չունի Շարիաթում, որը ցույց տրվեր այնտեղ: Ինչ վերաբերվում է նրան, թե ինչի համար Շարիաթում կա հիմք, մատնացուցելով այդ, ապա այդ չի հանդիսանում նորարարություն հատուկ, շարիաթական նշանակությամբ այդ բառի, չնայած հանդիսանում է այդպիսին իր բառագիտական իմաստով:»¹

35. Արդյոք ք կրոնում գոյություն ունի լավ և վատ նորարարություն: Գոյություն ունեն այսօրեր և հաղիթներ, դատապարտելով նորարարությունները իր շարիաթի հասկացությամբ, ավելի ստույգ, ամեն նոր ստեղծվածը, որը հիմք չունի Շարիաթում: Ալլահի Մարգարեն

¹ Այլ խոսքերով, այդ նորարարությունը, ինչ որ նոր բան է, բայց ոչ թե նորարարություն ըստ Շարիաթի տեսանկյունի, այսինքն այն չի հանդիսանում դատապարտելի :

(Մայլապանու
այեցիի ուս սայլամ) ասաց. « Ով արել է որևէ բան, որը չի համապատասխանում մեր
գործին, գործը նրա կմերժվի:» (Ալ-Բուխարի, Մուսլիմ:) Ալլահի Մարգարեն (Մայլապանու
այեցիի ուս սայլամ) նույնպես ասաց. «Ճշմարիտ, ամեն նորարարություն, հանդիսանում է նորամուծություն, իսկ ամեն նորամուծություն, մոլորություն է:» (Աբու Դաուդ): Իմամ Մելիքը, (թող Ալլահը թողություն տա նրան), ասաց, բացատրելով շարիաթի հասկացությունը նորամուծության վերաբերյալ. « Ով բերել է իսլամ նորամուծություն, համարելով այն լավ, նա պնդում է, որ Մուհամեդը (Մայլապանու
այեցիի ուս սայլամ) վարվել է ուխտադրուժ Առաքելության նկատմամբ, այսինքն չի մատուցել այն ճիշտ ձևով, որովհետև Ամենաբարձրյալ Ալլահն ասում է.» Այսօր, Ես ավարտեցի ձեզ համար ձեր կրոնը և ավարտին հասցրեցի Իմ գթասրտությունը ձեր նկատմամբ:»

Գոյություն ունեն նաև հաղիթներ, դրական նկարագրելով նորամուծությունները իր բառագիտական իմաստով, այսինքն, այն, ինչ բերվել է Շարիաթի միջոցով, բայց հետագայում մոռացվել է և Մարգարեն (Մայլապանու
այեցիի ուս սայլամ) դրդել է հիշեցնել մարդկանց այդ մասին: Ալլահի Մարգարեն (Մայլապանու
այեցիի ուս սայլամ) ասաց. « Այն բանից, ով հիմք կդնի լավ սովորույթի իսլամում, որին նրանից հետո կհետևեն ուրիշները, կգրվի պարգև, նման պարգև բոլորին, ովքեր կհետևեն այդ սովորույթին, որը բոլորովին չի նվազեցնի նրանց իսկ պարգևը:» (Մուսլիմ)

Հենց այսպիսի իմաստ ունի «Ումրա» բառը: «Այդ հիանալի նորամուծություն է: «Նա ի նկատի ուներ տառավիհ աղոթքը: Այն օրինականացվել է Շարիաթի կողմից և Ալլահի Մարգարեն (Մայլապանու
այեցիի ուս սայլամ) դրդում էր նրա կատարմանը և ինքն էր կատարում այն երեք գիշերվա ընթացքում, որից հետո թողեց այդ, վախենալով, որ մարդիկ կգնահատեն իր արարքը որպես պարտադիր աղոթք: Եվ այդ ժամանակ «Ումրան» Մարգարեյի (Մայլապանու
այեցիի ուս սայլամ) մահից հետո, վերսկսեցին կատարել բոլոր մարդկանց հետ:

36. Քանի տեսակի փարիսեթյուն(նիֆակ) կա: Երկու տեսակի:

- Փարիսեթյուն համոզմունքում (մեծ փարիսեթյուն), այդ այն է, երբ մարդ ցուցադրում է հավատք, իսկ հոգում հանդիսանում է անհավատ: Այսպիսի մարդը համարվում է կրոնից դուրս եկած և եթե նա մահանա հակված լինելով իր փարիսեթյանը, նա կմահանա անհավատ: Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց. «Ճշմարիտ, փարիսեցիները կհայտնվեն Կրակի ամենաստորին աստիճանում:» (Մուրա 4 «Կանայք» այաթ 145)

Որակ բնորոշ փարիսիցիներին. նրանք ջանում են խաբել Ալլահին և նրանց, ովքեր հավատացել են, ծաղրում են հավատացյալներին, օգնում են անհավատներին հաղթել մուսուլմաններին և նրանց բոլոր լավ արարքների տակ թաքնված է միայն աշխարհիկ, շահեկան ձգտումներ:

- Փարիսեթյուն արարքներում (փոքր փարիսեթյուն), նա ում այդ բնորոշ է, չի դուրս գալիս իսլամից, բայց գոյություն ունի վտանգ, որ այդ փարիսեթյունը կբերի նրան մեծ փարիսության, եթե նա ժամանակին չի մեղանչի, (և չի թողի փոքր փարիսեթյունը):

Ահա, որակներ նրանց, ում մոտ կա փարիսուսյան այս տեսակը, խոսելով, նա ստում է, խաստանալով, խախտում է խոստումը, մրցակցության մեջ, վարվում է խորամանկ և անարժան, պայմանագիր կնքելուց, խախտում է այն, իսկ երբ նրան վստահում են, նա դավաճանում է: Զգուշացիր, սիրելի եղբայր, գտնել քո մեջ այս որակներից որևէ մեկը և ուշադիր հետևիր քեզ: Մուսուլմանը պիտի վախենա փարիսուսյունից: Հետևողները վախենում էին փարիսուսյունից արարքներում: Իբն Աբու Մուլեյքան, (թող Ալլահը ների նրան), ասաց. «Ես գտա երեսուն հետևող Մարգարեյին ^(Մալայանու այեհի ուա սայամ) և նրանցից յուրաքանչյուրը վախենում էր ընկնել փարիսուսյան մեջ:»

Իբրահիմ, առ-Տեյմին, (թող Ալլահը գոհանա նրանով), ասաց. «Համեմատելով ձեր խոսքերը ձեր գործերով, ես միշտ վախենում եմ բռնել ինձ ստի մեջ:»

Ալ-Հասան ալ Բասրին, (թող Ալլահը գթա նրան) ասաց. «Վախենում է նրանից միայն հավատացյալը, և զգում է իրեն ապահովության մեջ նրանից, միայն փարիսեցին:»

Ումարն ասաց Հուզեյֆին, (թող Ալլահը գոհանա նրանով), «Աղաչում եմ քեզ Ալլահի անունով, ասել է իմ մասին Ալլահի Մարգարեն նրանց մեջ (փարիսեցիների):» Նա պատասխանեց. «Ոչ, և այլևս ես չեմ պատասխանի այսպիսի հարցերի:»

37. Որ մեղքն է Ալլահի առջև համարվում ամենամեծը: Դա Ալլահին զուգրնկեր տալն է (շրթկ): Ամենաբարձրյալ Ալլահն ասում է. «... **քանզի բազմաստվածությունը հանդիսանում է մեծ անարդարություն** » (Սուրա 31 «Լուկման», այաթ 13): Եվ երբ հարցրեցին Մարգարեյին ^(Մալայանու այեհի ուա սայամ) այն մասին, թե որ մեղքն է ամենամեծը, նա պատասխանեց. «**Երբ դրվում է Ալլահին հավասար, իսկ Նա է արարել քեզ:**» (Ալ-Բուխարի, Մուսլիմ)

38. Քանի՞ տեսակի շրթկ գոյություն ունի: Երկու տեսակի: Մեծ շրթկ ¹, այն դուրս է տանում մարդուն իսլամից, և Ալլահը չի ներում այդ անողին, եթե մարդ մահանա չզղջալով: Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց. «Ճշմարիտ, Ալլահը չի ներում, երբ Նրան զուգրնկեր են դնում, բայց ներում է մնացյալը (ավելի փոքր մեղքեր), ում ցանկանում է:» (Սուրա 4 «Կանայք», այաթ 48):

Այն բաժանվում է չորս տեսակի. 1. Շրթկ դուայում և խնդրանքում:

2. Շրթկ մտադրության և ձգտման մեջ: **3.** Շրթկ հնազանդության մեջ, այդ

¹ Այն դնում է մարդուն դուրս մուսուլմանական համայնքից և ամեն ոք, ով չի մեղանչի մինչ մահ, հավերժ կմնա Դժոխքում: Այսպիսի բազմաստվածություն նկատի ունի երկրպագում ինչ որ մեկին բացի Ալլահից, օրինակ, խնդրանքի դիմումով ինչ որ մեկին Նրան հավասար, կամ գոհաբերություն և ուխտի խոստում սրբերի գերեզմաններին, ջիններին, շեյթաններին, կամ վախ մեռածների, ջինների և շեյթանների նկատմամբ, որոնք, իբր կարող են վնասել մարդուն, կամ ուղարկել նրան հիվանդություն: Կամ դիմում, որևէ մեկին, բացի Ամենաբարձրյալից, կարիքների բավարարում, ցավի մեղմացում և այլն, որին ընդունակ է միայն Ալլահը: Այսպիսի չարիք այժմ կատարվում է սրբերի դամբարանների ու գերեզմանների մոտ: Ամենաբարձրյալը ասաց. «**Եվ երկրպագում են նրանք բացի Ալլահից նրան, ինչ չի բերում նրանց ոչ վնաս և ոչ օգուտ և ասում են.**» Սրանք մեր բարեխոսներն են Ալլահի մոտ:» (Մալիի իբն Ֆաուզան ալ-Ֆաուզանի; «Միաստվածության Գիրք» գրքից):

հնագանդություն է գիտնականին այն բանի արգելման, որը թույլատրել է Ալլահը և թույլտվություն այնին, ինչ նա արգելել է: **4.** Շրթկ սիրո մեջ, երբ մարդ սիրում է ինչ որ մեկին այնպես, ինչպես Ալլահին:

Փոքր շրթկ:¹ Այն չի դուրս բերում կատարողին իսլամից: Այն բաժանվում է երկու տեսակի. **1.** Բացահայտ, որը երևում է բառերում, ինչպիսիք են երդումները Ալլահով, կամ այնպիսի արտահայտություններում, ինչպիսիք են ինչպես հարմար է քեզ և Ալլահին, կամ եթե ոչ Ալլահը և ոչ որևէ մեկը: Նույնպես այն կարող է արտահայտվել գործողություններում, ինչպիսիք են թելերի կամ մատանիների կրելը, ետ պահելու դժբախտությունը: Ինչպես նաև չար աչքից ամուլետների կրելը, կամ վատ նշան տեսնելը ինչ որ բանում, օրինակ անուններում, խոսքերում, վայրերում, թոչնի թոչիչքում:

2. Թաքնված. Այս շրթկ է մտադրություններում և ձգտումներում, (գործողություններ, որոնք ցուցադրաբար են կատարվում):

39. Ինչ տարբերություն մեծ և փոքր շրթկերի միջև: Տարբերությունները հետևյալն են. մեծ շրթկը դուրս է հանում մարդուն իսլամից այս աշխարհում և դատապարտում է նրան Կրակում հավերժ բնակության, հավերժ կյանքում: Ինչ վերաբերվում է փոքր շրթկին, ապա այն չի դարձնում մարդուն անհավատ այս աշխարհում և չի դատապարտում հավերժ կյանքում Կրակի մեջ բնակվելուն: Նույնպես, մեծ շրթկը մարդու արարքները անվավեր է համարում, մինչ դեռ փոքր շրթկը անվավեր է համարում միայն այն գործերը, որի հետ այն կապված է: Մնում է մի վիճելի հարց. ներվու մ է արդյոք փոքր շրթկը միայն զոջամբ, ինչպես մեծ շրթկը, թե այն, ինչպես մեծ մեղք, էթե չզոջաս, կմնա Դատաստանի Օրը Ալլահի հայեցողությանը:

40. Ինչպես կարելի է պաշտպանվել փոքր շրթկից և ո՞րն է զոջումը, եթե այն այնուամենայնիվ կատարվել է: Կարելի է պաշտպանվել ցուցամոլությունից, փորձելով ձգտել անել ամեն ինչ հանուն Ալլահի, և

¹ Փոքր շրթկը երևում է ձգտումներում և ցանկություններում: Այս տեսակի են ցուցամոլությունը և փառասիրությունը: Օրինակ, երբ մարդ անում է մի բան, որը մոտեցնում է նրան Ալլահին, բայց ցանկանում է միջնույն ժամանակ, լսել զովասանքի խոսքեր մարդկանցից, օրինակ աղոթում կամ բարեգործություն է անում հանուն զովասանքի, կամ հիշատակում է Ալլահին և կարդում է Դուրան գեղեցիկ ձայնով, որ մարդիկ լսեն և զովեն նրան : Եթե այսպիսի ցուցամոլությունը միախառնվում է որևէ արարքի հետ, ապա այն դառնում է հաշվելի, քանզի Ամենաբարձրյալ Ալլահն ասում է . « Իսկ ով հուսով է հանդիպել իր Տիրոջը, թող անի բարիք և Տիրոջ հետ չանի ոչ ոքի հավասար:» Դիմելով իր հետևորդներին, մի անգամ Մարգարեն ^(Սալլալանու-սալեհի ուս սալամ) ասաց. «Ամենաարասպիեյին, որից են վախենում են ձեր համար, դա փոքր բազմաստվածությունն է:» Նրանք հարցրեցին նրան, «Իսկ Ինչ է փոքր բազմաստվածությունը:» Նա պատասխանեց .«93ուցամոլությունը:» Մրան են վերաբերվում երկրպագության ծեսերը, որոնք կատարվում են հանուն աշխարհիկ բարիքների: Օրինակ, եթե մարդ հանուն առևտրի կատարում է Հաջ, զուամարի համար մզկիթում աշխատում է իմամ կամ աղոթքի կանչող, (մուազան), ուսումնասիրում է շարիաթի գիտություններ կամ մեկնում է պատերազմի : Մարգարեն ^(Սալլալանու-սալեհի ուս սալամ) ասաց. «Դժբախտ է դինարի ստրուկը, դժբախտ է դիրհեմի ստրուկը և դժբախտ է հազուստի ստրուկը : Նա գոհ է, երբ նրան բարիք է տրվում և եթե ոչինչ չի ստանում, ապա տխրում է :» (Մալիի իբն Ֆաուզանա ալ-Ֆաուզանա «Միաստվածության Գիրք » գրքից):

փոքր ցուցամոլությունից դուայի օգնությամբ: Ալլահի Մարգարեն
(Մայլապահու
այլեհի ուս սալամ) ասաց. «Օ, Մարդիկ, Ջգուշացեք այդ շրրկից, ճշմարիտ, այն
ավելի քիչ տեսանելի է, քան սողացող մրջյունը:» Մարդիկ հարցրեցին
նրան. « Ի նչպես խուսափել նրանից, եթե այն քիչ տեսանելի է, քան
սողացող մրջյունը, Օ, Ալլահի Մարգարե:» Նա ասաց. «Ասացեք. «Օ, Ալլահ,
Մենք թաքնվում ենք քեզ մոտ այն բանից, տանք Քեզ ինչ որ մեկին
գուզրնկեր, իմանալով այդ մասին, և խնդրում ենք Քեզանից ներողություն,
որ մենք անում ենք չիմանալով:»»¹ (Ահմեդ)

Ինչ վերաբերվում է ոչ Ալլահով երդվելու քավությանը, ապա Մարգարեն
(Մայլապահու
այլեհի ուս սալամ) ասաց. «Ով երդվել է ալ-Լյաթ և Ուզգա, թող ասի. « Լե Իլեհե իլա
Ալլահ:»» (Ալ-Բուխարի, Մուսլիմ)

Ինչ վերաբերվում է սնոտիապաշտությանը, ապա Ալլահի Մարգարեն
(Մայլապահու
այլեհի ուս սալամ) ասաց. « Ում, սխալ նախանշանը ետ է պահում անելու, ինչ
մտածել է անել, ապա նա ընկել է շրրկի մեջ:» Մարդիկ հարցրեցին. « Իսկ
ո՞րն է քավությունը դրա:» Նա պատասխանեց. «Պետք է ասվի. «Օ, Ալլահ,
չկա բարիք, բացի Քո բարիքից և չկա թոշուն, բացի Քո թոշուններից ², և չկա
աստվածություն, բացի Քեզանից³:»» (Ահմեդ)

41. Քանի՞ տեսակի անհավատություն (քուֆր) գոյություն ունի: Երկու տեսակի:

• Մեծ քուֆր, այն հանում է մարդուն իսլամից, և այն էլ լինում է հինգ
տեսակ. **1.** Մերժման քուֆր:⁴ **2.** Մեծամտության քուֆր, խոնարհված ճշտի
ճանաչմամբ:⁵ **3.** Կասկածի քուֆր:⁶ **4.** Շեղման քուֆր:⁷ **5.** Փարիսուխության քուֆր:⁸

¹ « Ալլահումա իննա նաուզու բիկա մին ան նուշրիկա բիկա շեյտան նայլամուհու, ուս
նաստախֆիրուկի: »

² Այսինքն թոշունները, ինչպես մյուս արարածները, ենթարկվում են Քեզ և չեն անում
ոչինչ ընդդեմ Քո կամքի և չեն կարող ծառայել վատ, կամ լավ նախանշանների :

³ Ալլահումա լե հայրա իլլա հայրուկ, ուս լե տայրա իլլա թայրուկ, ուս լեիլեհա հայրուկ :

⁴ Նրա մասին Ամենաբարձրյալը ասում է. «Ով է ավելի անարդար, քան նա, ով
մտադրվել է Ալլահի դեմ սուտ, կամ մերժել է ճիշտը, երբ այն եկել է նրա մոտ : Մի թե
գեհեհնում չի անհավատը :»

⁵ Այն մեծամտության անհավատություն է, որը մարդ արտահայտում է կապված կրոնի
հետ, լինելով համոզված նրա ճշմարտությամբ: Այդ մասին Ամենաբարձրյալը ասում է.
«Այդ ժամանակ մենք հրամայեցինք հրեշտակներին,» Խոնարհվեք Ադամին: «Եվ
խոնարհվեցին նրանք, բացի Իբլիսից, ով մերժեց, մեծամտեց և հայտնվեց
անհավատների մեջ :»

⁶ Այդ մասին Ամենաբարձրյալը ասաց. «Եվ մտավ նա իր այգին, պատճառելով
անարդարություն ինքն իրեն և ասաց. «Ես չեմ կարծում, որ այս երբևէ կանհայտանա:
Եվ չեմ կարծում, որ կհասնի Ժամը: Եվ եթե նույնիսկ ես վերադառնամ իմ Տիրոջը ապա
կունենամ ավելի լավ բան, քան այս:» Ի պատասխան դրա, նրա ընկերը ասաց. «Մի թե
դու չես հավատացել նրան, ով ստեղծել է քեզ փոշուց, հետո կաթիլից, հետո դարձրել է
քեզ մարդ : Ինչ վերաբերվում է ինձ, ապա ես ասում եմ, որ իմ Աստվածը Ալլահն է, եվ
ես ոչ որի չեմ տալիս Տիրոջը գուզրնկեր :»»

⁷ Այդ մասին Ամենաբարձրյալը ասաց. « Իսկ նրանք, ովքեր չեն հավատում, շեղվում են
այն բանից, ինչ նրանց տեղեկացնում են :»

⁸ Այդ մասին Ամենաբարձրյալը ասաց. « Այդ այն բանի համար է, որ նրանք հավատացել
են, իսկ հետո դարձել են անհավատ և դրված է դրոշմ նրանց սրտերում և նրանք չեն
խելոթանում :»

• Փոքր քուֆր:¹ սա Ալլահին չլսելն է: Այն չի հեռացնում մարդուն իսլամից, օրինակ մուսուլմանի սպանությունը:

42. Ի՞նչ է իսլամի որոշումը կապված խոստման հետ: Մարգարեն ^(Մալլալահու ալեհի ուս սալամ) համարում էր խոստումը անցանկալի,(մաքրուհ), քանզի Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլալահու ալեհի ուս սալամ) ասաց. «Ճշմարիտ, այն չի բերում ոչ մի բարիքի:» (Ալ-Բուխարի) Խաստումը կլինի անցանկալի, եթե այն տրվում է բացառապես Ալլահին: Եթե այդ խոստումը տրված չէ Ալլահին, ինչպես այն դեպքում, երբ այն տրվում է գերեզմանին, կամ «սրբին», ապա այսպիսի երդումը ընդհանրապես արգելված է և այն ոչ մի դեպքում չպիտի իրականացվի:

43. Ի՞նչպիսին է իսլամի որոշումը կապված պայծառատեսներին և բախտագուշակներին այցելելուն: Այդ արգելված է (հարամ), եվ եթե մարդ գնացել է նրանց մոտ, ցանկանալով իր համար օգուտ բերել, ապա եթե նույնիսկ չի հավատացել նրանց համոզմունքներին անհայտի գիտությանը, նրա աղոթքը չի ընդունվում քառասուն օր: Մարգարեն ^(Մալլալահու ալեհի ուս սալամ) ասաց. «Ով գնացել է բախտագուշակի մոտ և հարցրել է նրան որևէ բան, նրա աղոթքը չի ընդունվի քառասուն օր:» (Մուսլիմ) Իսկ ով գնացել է նրանց մոտ և հավատացել է նրանց համոզմունքներն, որ նրանք գիտեն Գադտնին, ապա նա մերժում է Մուհամեդի ^(Մալլալահու ալեհի ուս սալամ) կրոնը: Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլալահու ալեհի ուս սալամ) ասաց. «Ով եկել է պայծառատեսի կամ բախտագուշակի մոտ և հավատացել է նրան, ինչ նա ասում է, մերժել է այն, ինչ ուղարկվել է Մուհամեդին:» (Աբու Դաուդ)

44. Ո՞ր դեպքերում է անձրևի խնդրանքը աստղերին համարվում մեծ շրթկ և որ դեպքերում փոքր: Ով հավատում է, որ աստղերը և մոլորակները

¹ Այն չի հանում մարդուն մուսուլմանական համայնքից և արտահայտվում է արարքներում: Խոսքը գնում է մեղքերի մասին, որոնց կատարումը Ղուրանում և Մուննայում համարվում են անհավատություն, բայց որոնք չեն հասնում Նրա դժգոհությանը, որը արաբերեն նույնպես հնչում է, ինչպես «քուֆր»: Այդ մասին հիշեցվում է Ամենաբարձրյալի հետևյալ խոսքերում. «Ալլահը, բերում է որպես օրինակ ավանի բնակիչներին., որոնք ապրում էին հանգստության և խաղաղության մեջ: Նրանք ձեռք էին բերում բարիք բավարար քանակով ամեն տեղից, բայց չէին գոհանում Ալլահից այդ բարիքների համար ...:» Դրանց վերաբերվում են մուսուլմանի հետ մարտը, որի մասին Մարգարեն ^(Մալլալահու ալեհի ուս սալամ) ասաց. « Մուսուլմանին վիրավորելը, վատ արարք է, իսկ նրա հետ մարտնչելը անհավատություն:» Նա նույնպես ասաց. «Մի դարձեք իմ մահից հետո կրկին անհավատներ, ովքեր կտրում են միմյանց գլուխները:» Նրանց նույնպես վերաբերվում են երդումները, երբ մարդ չի երդվում Ալլահով, քանզի Մարգարեն ^(Մալլալահու ալեհի ուս սալամ) ասաց. Ալլահով չերդվողը ընկավ անհավատություն կամ բազմաստվածություն:» Սակայն հավատացյալը, նույնիսկ եթե մեծ մեղք է գործել, չի դառնում անհավատ, քանզի Ամենաբարձրյալը ասաց. «Օ, Նրանք, ովքեր հավատացել են, կանխագրված է ձեզ վրեժ սպանվածների համար...:» Նկատեք, տվյալ պարագայում, նա չի բացառում մարդասպանին հավատացյալների միջից, կոչելով նրան եղբայր այն մեկին, ով իրավունք ունի վրեժի: Ամենաբարձրյալը ասաց. « Իսկ եթե նրա եղբայր կների, ապա վերցրեք զումար նրանից արդար ձևով, և նա պիտի վճարի բարի կամքով:» Տվյալ դեպքում, անկասկած, նկատի է առնվում եղբայրությունը կրոնում: Ամենաբարձրյալը նույնպես ասաց. «Եթե երկու ջոկատ, բաղկացած հավատացյալներից մարտնչեն միմյանց դեմ, ապա հաշտեցրեք նրանց:» Եվ հետո .« Չէ որ հավատացյալները եղբայրներ են : Հաշտեցրեք ապա ձեր երկու եղբայրներին ...» (Մալեհ իբն Ֆաուզի ալ-Ֆաուզի «Միաստվածության Գիրք» գրքից) :

կարող են ազդեցություն տալ իրենք իրենց, առանց Ալլահի Կամքի և համոզված է, որ նրանք ինքնուրույն նվիրում և կոչում են անձրև, ապա նա կատարում է մեծ շրթկ: Ով վստահ է, որ աստղերը ունեն ցանկացած ազդեցություն Ալլահի Կամքով և որ Ալլահը նրանց պատճառ է դարձրել անձրևի և հաստատել է այնպիսի սովորույթ, որ անձրևը գալիս է հենց հետևյալ աստղի հայտնվելուց հետո, ապա այդ արգելված է և ներկայացնում է փոքր շրթկ, որովհետև նա պատճառ է դարձրել աստղին անձրևի գալու, առանց ապացույցների: Ինչ վերաբերվում է աստղերը օգտագործելուն սեզոնի կողմնորոշման և անձրի գալու մոտավոր ժամանակի համար, ապա այս թույլատրելի է:

45. Ո՞րոնք են մուսուլմանի պարտավորությունները իշխանություն ունեցողի հետ վերաբերմունքում: Պարտադիր է լսել նրանց այն բանում ինչ մենք ցանկանում ենք և այն բանում, ինչ մենք չենք ուզում և չի կարելի ընդվզել նրանց դեմ, նույնիսկ, եթե նրանք անարդար են: Մենք չպետք է Ալլահին կոչենք ընդդեմ նրանց, (այսինքն կոչենք Ալլահի բարկությունը, դժբախտություն, հիվանդություն նրանց համար), և դադարենք ենթարկվել նրանց: Դրա փոխարեն, մենք պիտի խնդրենք նրանց համար արդարություն, բարեկեցություն և ողջախոհություն խոսքերում և արարքներում: Եվ մենք կարծում ենք, որ նրանց հնազանդվելը համարվում է Ամենաբարձրյալ Ալլահին հնազանդվելու մի մաս, եթե միայն նրանք չեն հրամայում անել այն, որը նշանակում է անհնազանդություն Ալլահին: Այսինքն, եթե մուսուլմանին հրամայում են անել այն, ինչ անհնազանդություն է Ալլահին, ապա նա չպիտի ենթարկվի, բայց միևնույն ժամանակ, նա պիտի կատարի մնացած բոլոր հրամանները, որոնք չեն պարունակում իրենց մեջ ոչինչ արգելված: Ալլահի Մարգարեն (*Մայլալահու ալեհի ուա սալա*). «**Դու պիտի լսես և ենթարկվես առաջնորդին, նույնիսկ եթե ձեռնով կլինի քո մեջքը և վերցված կլինի քո ունեցվածքը: Լսիր և ենթարկվիր:**» (Մուալիմ)

46. Կարելի է հարցնել Ալլահի կողմից դրված հրամանների և արգելքների իմաստը կամ իմաստությունը: Այո, պայմանով, որ հավատքը կամ արարքը կախում չի ունենա իմաստի հասկացության հետ, կամ նրա գոհությամբ: Իմաստի գիտելիքը պիտի ավելացնի մուսուլմանի դիմացկունությունը և հաստատակամությունը ճշմարիտի ուղղում: Մակայն, բացարձակ հնազանդությունը և հարցերից խուսափելը հանդիսանում է կատարելության նշան Ալլահին ենթարկվելու մեջ, ինչպես նաև հավատք Նրան և Նրա բացարձակ իմաստության: Հենց այսպիսին են եղել հետևորդները:

47. Ի՞նչ են նշանակում Ամենաբարձրյալի «Ամեն լավը, ինչ հասնում է քեզ, գալիս է Ալլահից: Իսկ ամեն վատը, ինչ հասնում է քեզ, գալիս է հենց քեզանից» խոսքերը: Տվյալ իրավիճակում լավը նշանակում է Ալլահի գրաստությունը, իսկ վատը, փորձությունը նրա կողմից: Իսկ այս բոլորը կանխորոշված է Ամենաբարձրյալ Ալլահի կողմից: Լավը վերաբերվում է

Ալլահին, որովհետև այդ Նա է ստեղծել այդ: Ինչ վերաբերվում է վատին, ապա, Նա ստեղծել է այդ որոշակի մտադրությամբ: Եվ եթե հաշվի առնենք այդ մտադրությունը, ապա այն վերաբերվում է Նրա բարիքներին և, ճշմարիտ Նա երեբեք վատ բան չի անում: Նրա ցանկացած արարք բարիք է: Ալլահի Մարգարեն <sup>(Մայլապահու
այլեհի ուս սալամ)</sup> ասաց. «Ամեն բարիք Քո ձեռքերում է, իսկ չարիքը Քեզ չի վերաբերվում:» (Մուսլիմ)

Ալլահի ստրուկների գարծողությունները հանդիսանում են Ալլահի արարքները, և միննույն ժամանակ, նրանք Ալլահի ստրուկների ձեռքբերումներն են: Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց. «Նրան, ով գոհաբերություններ էր արել և եղել էր աստվածավախ, ով ընդունում էր ամենալավագույնը, Մենք կհեշտացնենք ճանապարհը ամենահեշտին: Իսկ նրան, ով գծուծ էր և ենթադրում էր, որ ոչ մի բանի կարիք չունի, ով համարում էր լավագույնը սուտ, Մենք կհեշտացնենք ճանապարհը դեպի ամենադժվարը:» (Մուրա 92 «Գիշեր» այաթներ 5-10)

48. Կարելի է ասել, «Այս շահիդը»: Ինչ որ մեկի մասին կոնկրետ ասել, որ նա շահիդ է, այդ նույնն է, որ ասեն, թե նա անպատճառ կյանքի Դրախտ: Իսկ սուննայի հետևորդների համոզմունքները հետևյալն են, մենք չենք ասում որևէ կոնկրետ մուսուլմանի մասին, որ նա պատկանում է Դրախտի բնակիչների թվին, կամ Դժոխքի (բացառությամբ նրանց, ում բնակության մասին հաղորդել է Մարգարեն <sup>(Մայլապահու
այլեհի ուս սալամ)</sup>), որովհետև այն հասանելի չէ մեր գիտելիքներին, և նաև մեզանից թաքնված է մահվան ժամանակ մարդու ներքին վիճակը: Արարքները գնահատվում են իրենց ավարտով, իսկ մտադրությունները, որոնցով կատարվել են այս գործերը, հայտնի են միայն Ալլահին: Այնուամենայնիվ, մենք հույս ունենք պարզևի բարիք անողների համար և վախենում ենք պատիժներից, վատ արարք անողների համար:

49. Կարելի է ասել որևէ կոնկրետ մուսուլմանի մասին, որ նա անհավատ է: Չի կարելի մեղադրել կոնկրետ մուսուլմանի անհավատության, շրկի կամ փարիսության մեջ, եթե ոչինչ նրա խոսքերում կամ արարքներում չի ցույց տալիս այդ: Իսկ ինչ նրա սրտում է, մենք չգիտենք և այդ իսկ պատճառով թույլ ենք տալիս գաղտնի միայն Ամենաբարձրյալ Ալլահին:

50. Կարելի է կատարել շրջանց (տաուաֆ) ինչ որ բանի շուրջ բացի Քաաբայից: Չկա այնպիսի վայր աշխարհում, որի շուրջ կարելի է շրջանցել բացի օրհնված Քաաբայից և չի կարելի նրան նմանեցնել որևէ վայր, որքան էլ որ հարգալի այն լինի: Եվ նա, ով կատարում է շրջանց մեկ ուրիշ վայրի շուրջ, փառաբանելով այդ, ապա դառնում է անհնազանդ Ալլահին:

ՄՐՏԻ ԱՐԱՐՔՆԵՐԸ

Ամենաբարձրյալ Ալլահը ստեղծել է սիրտը և արել է այն միապետ, իսկ մարմնի մյուս օրգանները նրա ենթականերն են: Իսկ ինչպես հայտնի է, ինչպիսին է միապետը, այնպիսին են ենթակաները: Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլալահու ալեյհի ուա սալամ) ասաց. «Եվ, ճշմարիտ, մարմնում կա մի փոքր մաս, որը լավ լինելով, լավն է դարձնում ամբողջ մարմինը, իսկ լինելով վատ, դարձնում է վատ և ամբողջ մարմինը: Դա սիրտն է:» (ԱԼ-Բուխարի, Մուալիմ)

➤ Այն հավատքի կամ անհավատության, փարիսության և շրրկի տարբար է: Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլալահու ալեյհի ուա սալամ) ասաց. «Աստվածավախությունը **ահա այստեղ է:**» Այս խոսքերով նա երեք անգամ ցույց տվեց իր կուրծքը: Այս հաղիթը փոխանցված է (Մուալիմ)-ից:

➤ **Հավատք.** Այն համոզմունք է, խոսք և արարք, իսկ կոնկրետ, համոզմունք սրտում, լեզվով արված վկայություն և սրտի ու մյուս օրգանների արարքներ: Սիրտը հավատում և հաստատում է, որի արդյունք է դառնում լեզվով արված վկայությունը: Հետո սիրտը սկսում է գործել, սիրել, վախենալ, հուսալ և լեզուն սկսում է հիշատակել Ալլահին, կարդալ Դուրան, իսկ մարմնի մյուս մասերը, կատարել երկրային խոնարհումներ, ինչպես նաև բարի գործեր, որոնք մոտեցնում են մարդուն Ալլահին: Մարմինը հնազանդորեն հետևում է սրտին: Այն, ինչ հաստատվել է սրտում, անպատճառ արտահայտվում է մարմնի վրա, չնայած դրա արտահայտությունները կարող են տարբեր լինել:

➤ Սրտի արարքների տակ հասկացվում են գործեր, որոնք բխում են սրտից և կապված են նրա հետ: Այդ արարքներից ամենահզորը Ամենաբարձրյալ Ալլահին հավատալն է, որը սրտում է: Սրտի արարքներին են վերաբերվում ինչ որ բանի իսկության գիտակցությունը, որը ծնում է հնազանդություն և հաստատում: Սրան են վերաբերվում ստրուկի սրտում ծնվածը Տիրոջ նկատմամբ, այսինքն, սեր, վախ, հույս, հնազանդություն, վստահություն, համբերություն և այլն:

➤ **Սրտի ամեն արարք ունի իր հակասությունը, սրտի համապատասխան արատը:** Անկեղծությանը հակասում է ցուցադրաբար արված արարքները, հաստատուն համոզվածությամբ այսինքն կասկած, սիրուն ատելություն և այլն: Եվ եթե մենք բավարար ուշադրություն չդարձնենք մեր սրտերին և նրանց ուղղմանը, այդ հակասությունները կհաղթահարեն նրանց և կկործանեն: Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլալահու ալեյհի ուա սալամ) ասաց. «« **Ճշմարիտ, երբ մարդ մեղք է գործում, նրա սրտում հայտնվում է սև կետ: Եթե նա դադարի և խնդրի Ալլահից թողություն և մեղանջի, այն ջնջվում է: Եթե նա վերադառնում է մեղքին, ապա կետը մեծանում է և այդպես շարունակվում է այնքան ժամանակ, մինչ սևությունը չի պատում նրա ամբողջ սիրտը:** Այս է պարուրումը, որը հիշատակվում է Ամենաբարձրյալի Խոսքերում: «**Բայց ոչ, նրանց սրտերը պարուրված են նրանցով, ինչ նրանք ձեռք են բերել:**» (Ատ-Տիրմիզի): Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլալահու ալեյհի ուա սալամ) նույնպես ասաց. «Գայթակղությունները հանդիսանում են սրտերին ինչպես խսիր, թել առ թել և և սրտում, որը

ներծծում է դրանք, հայտնվում է սև կետ: Իսկ սրտում, որը մերծծում է դրանք, հայտնվում է սպիտակ կետ: Վերջովերջո, մարդու սիրտը դառնում է կամ սպիտակ, ինչպես մաքուր երկինք, և նրան չեն վնասի գայթակությունները, քանի դեռ գոյություն ունեն երկինքները և երկիրը, կամ սև և փոփոխված և չի դրդի հաստատման և խուսափման կշտամբանքից, այլ կհետևի միայն իր կրքերին:» (Մուսլիմ)

➤ Ավելի կարևոր է և պարտադիր իմանալ սրտի երկրպագման տեսակները, քան իմանալ գործեր, որոնք պիտի կատարվեն մարմնի մյուս մասերով, որովհետև նրանք հիմք են, իսկ մարմնի մասերի գործերը ճյուղավորումներ, լրացումներ և սրտի գործերի պտուղներ: Ալլահի Մարգարեն ^(Մայլապանու ալեհի ուա սալամ) ասաց. «Ճշմարիտ, Ալլահը չի նայում ոչ ձեր տեսքին, ոչ ձեր հարստությանը, այլ նայում է Նա ձեր սրտերին և ձեր արարքներին:» (Մուսլիմ)

Սիրտը, գիտելիքների, մտածմունքների և մտորումների տարրա է, այդ իսկ պատճառով մարդկանց դիրքերը Ալլահի առջև սահմանվում են հավատքով, հաստատակամությամբ, անկեղծությամբ, որոնք սրտում են: Ալ-Հասան ալ-Բասրին ասում էր. «Ճշմարիտ, Աբու Բաքրը առաջ անցավ մյուս հետևորդներից ոչ թե ի շնորհիվ իր աղոթքների և պահքի, այլ շնորհիվ հավատքի, որը հաստատվել էր նրա սրտում: »

➤ **Սրտի արարքները գերազանցում են մարմնի մյուս օրգանների արարքներից:**

1. Սրտով երկրպագման խախտումը, կարող է խախտել երկրպագմանը, որը կատարվում է մարմնի մյուս մասերով: Օրինակ, բարի գործը չեղյալ է համարվում, եթե կատարվում է ի ցույց մարդկանց: **2.** Սրտով արված արարքները հիմք են, իսկ առանց մտադրության արված խոսքը կամ արարքը չի դատապարտվում: **3.** Սրտով արված գործերը պատճառ են հանդիսանում գտնվել Դրախտի բարձր աստիճանում, օրինակ աշխարհիկ բարիքներից օգտվելու զսպվածություն (գուհդ): **4.** Սրտով արված արարքները ավելի դժվար են, քան մարմնի մյուս մասերով արված արարքները: Իբն ալ-Մունկադիիրը նույնիսկ ասաց. «Ես պայքարեցի ինձ հետ քառասուն տարի, և միայն հետո նրանք սկսեցին ստացվել համապատասխան ձևով:» **5.** Սրտով արված արարքների արդյունքները ավելի գեղեցիկ են, քան մյուս օրգաններով արված արարքները: Որպես օրինակ, կարելի է բերել Ալլահի նկատմամբ սերը: **6.** Սրտով արված արարքների պարզևը ավելին է, քան մարմնի մասերի արարքների համար: Աբու – ադ-Դարդան ասում է. «Մեկ ժամ մտորումը ավելի լավ է, քան ամբողջ գիշեր աղոթելը:» **7.** Սրտով արված արարքները հանդիսանում են շարժիչ մարմնի մյուս մասերի համար, և ստիպում են նույնպես կատարել որոշակի արարքներ: **8.** Սրտով արված արարքները կարող են մեծացնել պարզևը մարմնի մյուս մասերով արված արարքների համար, կարող են պակասեցնել, ավելացնել և ոչնչացնել այն ընդհանրապես: Որպես օրինակ կարելի է բերել աղոթքի հնազանդությունը: **9.** Որոշ դեպքերում, սրտով արված արարքները կարող են լրացնել մյուս մասերի արարքների

բացակայությունը: Որպես օրինակ կարելի է բերել ողորմություն տալու մտադրությունը գումարի բացակայության պարագայում: **10.** Սրտով արված արարքների պարզևր սահման չունի: Որպես օրինակ կարելի է բերել համբերությունը: **11.** Սրտով արված արարքների պարզևր շարունակվում է գրվել մարդուն նույնիսկ երբ մյուս մասերը մարմնի դադարել են համապատասխան արարքը, կամ կորցրել են ունակությունը կատարելու այն: **12.** Սրտով արված արարքները կարող են նախորդել մարմնի մյուս մասերով արված արարքներին, կարող են կատարվել միննույն ժամանակ:

➤ **Մինչ մարմնի մասերը կկատարեն ինչ որ արարք, սիրտը անցնում է մի քանի փուլեր:**

- 1. ՊՍՏՄԱՆՄԱՆ ՄԻՏՔ,** դա առաջին միտքն է արարքի, որը առաջացել է սրտում:
- 2. ԱՐՄԱՏԱՑԱԾ ՄԻՏՔ,** այսինքն հաստատված սրտում:
- 3. ՀՈԳՈՒ ՍՈՏԻՎԱՑԻԱ,** մարդը կասկածում է, անել հետևյալ արարքը, թե ոչ:
- 4. ՄՏԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ,** մարդը հակվում է նրան, որ ավելի լավ է կատարել այդ արարքը:
- 5. ՀԱՍՏԱՏԱԿԱՍՈՒԹՅՈՒՆ,** մարդը հաստատակամորեն մտադրվել է կատարել այդ արարքը: այլ կերպ ասած. Նա որոշում է ինքն իր համար, որ կկատարի հետևյալ արարքը:

Ինչ վերաբերվում է առաջին երեք փուլերին, ապա նրանց համար մարդ չի ստանում պարզև,(եթե խոսքը գնում է բարի գործերի մասին), և նրան չի վերագրվում մեղք, (եթե խոսքը վերաբերվում է վատ արարքի մասին): Եթե կա մտադրություն, մարդուն վերագրվում է պարզև բարի արարքի կատարման մտադրության համար, բայց չի վերագրվում մեղք, վատ արարքի կատարման համար: Եթե արդեն կա հաստատակամություն, մարդուն վերագրվում է պարզև բարիք գործելու համար և վերագրվում է մեղք, վատ արարք գործելու հաստատակամության համար: Որովհետև, հաստատակամությունը ենթադրում է, որ եթե մարդուն ոչինչ չխանգարի, նա անպատճառ կկատարի մտադրվածը: Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասում է. **« Ճշմարիտ, նրանց, ովքեր ցանկանում են, որ հավատացյալների մեջ տարածվի վատը, պատրաստված է տանջալի պատիժ:»** Իսկ Ալլահի Մարգարեն ^(Մայլապետ) _(պեյգեմբերն ուս սալամ) ասում է. **«Եթե երկու մուսուլման խաչել են սրերը, ապա և մարդասպանը և սպանվողը կրնկնեն կրակ:»** Մարդիկ հարցրեցին. **«Օ, Ալլահի Մարգարե, մարդասպանի հետ ամեն ինչ պարզ է, իսկ ինչու՞ նաև սպանվածը:»** Նա պատասխանեց.**« Նա էլ էր ցանկանում սպանել իր ընկերոջը:»** (Ալ- Բուխարի)

➤ **ԵԹԵ ՄԱՐԴԸ ՄԵՂՔ ԳՈՐԾԵԼՈՒ ՀԱՍՏԱՏԱԿԱՍՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ ԶԳՈՐԾԻ ԱՅՆ, ԱՊԱ ԱՅՄՊԻՄԻ ԴԵՊՔԵՐԸ ԿԱՐԵԼԻ Է ԲԱԺԱՆԵԼ ՉՈՐՍ ՏԵՍԱԿՆԵՐԻ.**

- 1)** Մարդը մերժում է գործել այդ մեղքը վախենալով Ալլահից, այսպիսի մարդը ստանում է պարզև: **2)** Մարդը մերժում է գործել այդ մեղքը վախենալով մարդկանցից, ապա այդ մարդուն վերագրվում է մեղք, քանի որ մեղքերի մերժումը երկրպագություն է, իսկ երկրպագությունը կարող է

լինել միայն առ Ալլահ: **3)** Մարդը չի կարողացել կատարել տվյալ արարքը և միևնույն ժամանակ նա չի արել այն, ինչ անհրաժեշտ է նպատակին հասնելու համար, այդպիսի մարդուն նույնպես վերագրվում է մեղք, այն կատարելու հաստատակամության համար: **4)** Մարդ չի կարողացել կատարել տվյալ արարքը և միևնույն ժամանակ, նա արել է այն, ինչ անհրաժեշտ է նպատակի իրականացման համար, բայց նրան չի հաջողվել կատարել տվյալ արարքը, որովհետև խանգարել են նրանից չկախված հանգամանքներ, այդպիսի մարդուն վերագրվում է մեղքը, որովհետև եթե չլինեյին հանգամանքները, նա կիրականցներ մտադրվածը: Եթե մեղք գործելուն ուղեկցում է մտադրությունը, ապա նրան սպասվում է պատիժ, անկախ նրանից անմիջապես է նա կատարել արարքը, թե ավելի ուշ: Ով կատարել է որևէ արգելված բան մեկ անգամ և միևնույն ժամանակ ունի մտադրություն կատարել այն կրկին առաջին իսկ հնարավորության դեպքում, նա պնդում է մեղքում և արժանի է պատժի մտադրության համար, նույնիսկ եթե այն չի իրագործվել:

ՄՐՏԻ ՈՐՈՇ ԱՐԱՐՔՆԵՐ

➤ **ՄՏԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ.** ԱՅՍ որոշակի արարքի կատարման տրամադրվածություն է և ցանկություն է կատարել այն: Առանց մտադրության արարքը չի ընդունվում Ամենաբարձրյալից և համարվում է անվավեր: Ալլահի Մարգարեն ^(Մայլանու) _(պեյգեմբար) ասաց. «**Ճշմարիտ արարքները գնահատվում են մտադրությամբ և իրոք, յուրաքանչյուրին կհասնի միայն այն, ինչ նա մտադրված էր ձեռք բերել:**» (Ալ-Բուխարի, Մուսլիմ)

Իբն Ալ-Մուբարակն ասաց. «Բարիքները, որոնք դու կատարում ես, կարող է քիչ է, բայց պարզև նրանց համար բազմապատկում է մտադրությունը: Եվ երբեմն արարքները շատ են, բայց մտադրությունը քչացնում է դրանք:»

Ալ-Ֆուլեյլն ասաց. «Ամենաբարձրյալ Ալլահը նայում է քո մտադրությանը և եթե, քո արարքները հանուն Ալլահի են, այն կոչվում է անկեղծություն: Այդ, երբ արարքը կատարվում է միայն հանուն Ալլահի և չկա այնտես տեղ ուրիշ որևէ մեկի համար: Եթե արարքը կատարվում է ոչ հանուն Ալլահի, այդ ցուցամոլություն, փարիսեություն և նման բան է:»

➤ **ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ,** բոլոր մարդիկ կորուսյալներ են, բացի նրանցից, ովքեր ձեռք են բերել գիտելիք: Եվ բոլորը, ովքեր գիտեն, կորուսյալ են, բացի նրանցից, ովքեր աշխատում են: Եվ բոլոր նրանք, ովքեր աշխատում են կորուսյալ են, բացի անկեղծներից: Ով ցանկանում է հնազանդ լինել Ալլահին, ապա նրա առաջնահերթ խնդիրն է ուշադրություն դարձնել իր մտադրության վրա: Հասկանալով անկեղծության իրական էությունը, նա պիտի ապացուցի այդ գործնականորեն: Առանց մտադրության արարքը անօգուտ աշխատանք է: Իսկ մտադրությունը առանց անկեղծության ցուցամոլություն է, իսկ անկեղծությունը առանց կյանքի հավատքի, ոչինչ է:

Արարքները բաժանվում են երեք խմբի.

1. ԱԼԼԱՀԻՆ ՉԼՍԵԼԸ. Գործում բարի մտադրությունը, որը հանդիսանում

է Ալլահին չլսելը, չի ընդունվում: Իսկ եթե այն ընթանում է վատ մտադրությամբ, մեղքը նրա կատարման համար մեծանում է:

2. ԹՈՒՅԼԱՏՐԿԱԾԸ. Այս տեսակի արարքները նույնպես համընթանում են որոշակի մտադրություններով: Եվ, եթե մարդ ունի ճիշտ մտադրություն, այսպիսի արարքը կարող է լինել Ալլահին մոտեցման առիթ:

3. ԲԱՐԻ ԳՈՐԾԵՐԸ, (Ալլահին հնազանդելը): Նրանց ճշտությունը կախված է մտադրությունից¹, որը կարող է բազմապատկել պարզև կատարվածի համար: Եթե մարդ մտադրվել էր կատարել տվյալ արարքը ի ցույց մարդկանց, ապա այն դառնում է Ալլահին չլսել և փոքր շքրկ, որը կարող է վերածվել մեծի: Այս տեսակը կարելի է բաժանել երեք տեսակի.

1. Մարդը երկրպագում է ի ցույց մարդկանց և միայն սա է դրդում նրան երկրպագել: Սա շքրկ է, իսկ այսպիսի երկրպագությունը համարվում է սուտ:

2. Սկզբում արարքը արվել է հանուն Ալլահի, բայց հետո, նրան խառնվել է մտադրությունը անել այդ ի ցույց մարդկանց: Եթե գործը վերաբերվում է օրինակ ողորմությանը, այսինքն նրա սկիզբն ու վերջը կախված չեն միմյանցից, ապա սկիզբը կլինի վավեր, իսկ վերջը անվավեր: Եթե սկիզբն

¹ Ալլահի Մարգարեն (*Մայլապահու պեղեհի ուս սայա*) ասաց. «Ով մտադրվել է բարի գործ և չի արել այն, Ալլահը կգրի այդ Իր մտո նրա համար, որպես ամբողջական բարիք: Իսկ եթե նա մտադրվել է բ կատարել է այդ, ապա Ալլահը կգրի այդ Իր մտո ինչպես տաս բարիք, մինչ յոթհարյուր անգամ և այսպես մինչ շատ անգամներ : Իսկ ով մտադրվել է վատ արարք և չի իրականացրել այն, Ալլահը կգրի Իր մտո, ինչպես ամբողջական բարիք: Իսկ եթե նա մտադրվել է և արել է այդ, Ալլահը կգրի այդ, ինչպես մեկ վատ արարք:» (Ալ-Բուխարի, Մուսլիմ)

Ալլահի Մարգարեն (*Մայլապահու պեղեհի ուս սայա*) ասաց. «Ճշմարիտ, այս աշխարհում կա ձորս տեսակի մարդ: Առաջինին պատկանում է այնպիսի ստրուկը, ում Ալլահը նվիրել է հարստություն և գիտելիք և ունենալով այդ, նա վախենում է Իր Տիրոջից, պահպանում է բարեկամական կապերը և գիտի այն մասին, թե ինչ պիտի անի պատկանելիքով հանուն Ալլահի, ապա այսպիսի մարդը կհայտնվի լավագույն դրության մեջ : Երկրորդին պատկանում է այն ստրուկը, ում Ալլահը տվել է գիտելիտ և չի տվել ունեցվածք, և ով ասում է, «Եթե ես ունենայի հարստություն, ապա կանեյի նույնը, ինչ այս մեկը», լինելով անկեղծ իր մտադրություններում և հետևելով նույն մտադրություններին ինչպես առաջինը, ապա կստանա նույն պարզևր, ինչպես նա : Երրորդին պատկանում է այն ստրուկը, որին Ալլահը տվել է հարստություն, բայց չի տվել գիտելիք և նա օգտագործում է այդ առանց մտածելու, չի վախենում Ալլահից ունենալով այդ, չի պահպանում բարեկամական կապերը և չգիտի այն մասին, ինչ նա պարտավոր է անել իր ունեցվածքից հանուն Ալլահի, այսպիսինը Հավերժ Աշխարհում կհայտնվի ամենավատ իրավիճակում: Չորրորդ խմբին է պատկանում այն ստրուկը, որին Ալլահը չի տվել ոչ հարստություն, ոչ գիտելիք և ով ասում է. «Եթե ես ունենայի հարստություն, ապա կանեյի նույնը ինչ այսինչը.» ունենալով հետևյալ մտադրությունները, ինչպես երրորդը, որի համար էլ կունենա նույնը, ինչ երրորդը:» (Աթ-Թիրմիզի)

Երրորդի և չորրորդի խոսքերը տվյալ հաղիթում, կատարվում է ըստ հնարավորության, և նկատի է առնվում մտադրություն ցանկության հետ և սա արտահայտվում է նրանց խոսքերում, «Եթե ես ունենայի այս, ես կանեյի այնքան, որքան նա կաներ, ուրեմն նրանցից յուրաքանչյուրը վերագրվում է երկրորդին պարզևով: Իբն Ռաջաբը ասաց, բացատրելով հետևյալ հաղիթը.» Նրանք հավասար են պարզևով, «այդ ցույց է տալիս այն, որ նրանք հավասար են պարզևի հիմքում, որը տրվում է առանց բազմապատկման, իսկ բազմապատկված պարզևր տրվում է նրանց, ով կատարել է արարքը, այլ, ոչ նրանց ով սահմանափակվել է միայն մտադրությամբ առանց արարքի: Եթե նրանք հավասար լինեյին բոլոր պարագաներում, ապա կստացվեր, որ նրանցից յուրաքանչյուրը ստանում է պարզև տասնապատիկ, իսկ այսպիսի պատկերացումը հակասում է բոլոր տեքստերին :

ու ավարտը արարքի կախված են միմյանցից, օրինակ աղոթքի դեպքում, ապա հնարավոր է երեք տարբերակ:

Առաջին տարբերակ. մարդը ճնշում է ցանկությունը կատարել արարքը ի ցույց մարդկանց: Այդ դեպքում նրա մտադրությունը չի ազդի արարքի վրա:

Երկրորդ տարբերակ. մարդը գայթակղվում է կատարել արարքը ի ցույց մարդկանց և այդպես էլ անում է: Այս դեպքում արարքը դառնում է անվավեր:

Երրորդ տարբերակ. մտադրությունը կատարել արարքը ի ցույց մարդկանց գալիս է այն բանից հետո, երբ այն արվել է: Սա Սատանայի ներշնչանքն է, որը չի ազդում ոչ արարքի, ոչ մարդու վրա:

3. Գոյություն ունեն գաղտնի մուտքեր, որոնց միջոցով ցանկությունը կատարել որևէ բան ի ցույց, մտնում է մարդու գիտակցության մեջ: Դրանք պիտի իմանալ և խուսափել:

Եթե մարդ կատարում է բարի արարք հասնելու աշխարհիկ նպատակների, ապա պարզևր կամ մեղքը կախված է մտադրությունից: Հնարավոր են երեք տարբերակներ:

ԱՌԱՋԻՆ ՏԱՐԲԵՐԱԿ. մարդը կատարում է բարի արարք, միայն աշխարհիկ նպատակին հասնելու համար: Օրինակ, մարդ դեկավարում է աղոթքը, որպեսզի ստանա գումար: Այսպիսի մարդուն գրվում է մեղք: Ալլահի Մարգարեն ^(Սալլալահու ալեյհի ուա սալամ) ասաց. «Նա, ով ձեռք է բերում գիտելիք, որոնք սովորաբար ձեռք են բերում հանուն Ալլահի, բացառապես աշխարհիկ նպատակներին հասնելու համար, չեն զգա Դրախտի անուշաբույրը Դատաստանի Օրը:» (Աբու Դաուդ)

ԵՐԿՐՈՐԴ ՏԱՐԲԵՐԱԿ. Մարդ կատարում է որևէ արարք և հանուն Ալլահի և հանուն այս աշխարհի: Այսպիսի մարդու մոտ հավատքը լիակատար չէ, ուստի պարզևր կլինի այդպիսի: Որպես օրինակ կարելի է բերել մարդու, որը կատարում է հաջ և հանուն հաջի և հանուն առևտրի: Այսպիսի մարդու պարզևր կախված է անկեղծության աստիճանից:

ԵՐՐՈՐԴ ՏԱՐԲԵՐԱԿ. Արարքը կատարվում է հանուն Ալլահի, սակայն մարդը վերցնում է գումար կամ նվեր, որոնք օգնում են նրան շարունակել ջանալ և ավելի լավ կատարել գործը: Նրա պարզևր մնում է լիակատար: Ալլահի Մարգարեն ^(Սալլալահու ալեյհի ուա սալամ) ասաց. «Ճշմարիտ, Ալլահի Գիրքը ամենից շատ արժանի է նրան, որ ծախսվի նրա վրա արժեք:» (Ալ- Բուխարի)

ՊԵՏՔ Է ՆԱԼ ՆՇԵԼ, ՈՐ ԱՆԿԵՂՇՆԵՐԻ ԱՍՏԻՃԱՆՆԵՐԸ ՄԻՆՆՈՒՑՆԸ ՉԵՆ.

1. ԱՄԵՆԱՑԱԾԻ ԱՍՏԻՃԱՆԸ այն է, որ մարդը հնազանդ է Ալլահին և անում է բարի արարքներ հուսով, որ կպարզևատրվի, և վախենում է պատժից:

2. ՄԻՋԻՆ ԱՍՏԻՃԱՆԸ այն է, որ մարդ հնազանդ է Ալլահին և անում է բարի արարքներ որպես շնորհակալություն Ալլահին և որպես Նրա հրամանների իրականացում:

3. ԳԵՐԱԳՈՒՅՆ ԱՍՏԻՃԱՆԸ այն է, որ մարդ հնազանդ է Ալլահին և անում է բարի արարքներ սիրելով Ալլահին և մեծարելով նրան և տածում է ակնածալի վախ Նրա նկատմամբ: Այս աստիճանը անկեղծ հավատացյալներին է,

կամ արդարների (սիդդիկուն):¹

➤ **ԶՂԶՈՒՄ**. Այն հանդիսանում անպատճառ հանգամանք միշտ, քանի որ մարդուն բնորոշ է մեղք գործել: Ալլահի Մարգարեն (*Մալլալահու այնեհի ուա սալամ*) ասաց. «Ադամի յուրաքանչյուր որդին սխալվում է, և սխալվողներից լավագույնները անընդհատ մեղանշողներն են:» (Ատ-Տիրմիզի)

Ալլահի Մարգարեն (*Մալլալահու այնեհի ուա սալամ*) նույնպես ասաց. «**Եթե դուք մեղք չգործեք, Ալլահը ձեր փոխարեն կբերեր մարդկանց, ովքեր մեղք են գործում և Ալլահից թողություն են խնդրում և Ալլահը ներում է նրանց:**» (Մուայլիմ)

Զղջման հետաձգումը և մեղքի պնդումը Ալլահին չհնազանդվել է և անբանական որոշում է: Սատանան օգտագործում է յոթ մոտեցում, որպեսզի մոտենա մարդուն: Եթե նրան չի հաջողվում մեկը, ապա նա անցնում է մյուսին.

1. Շրրկ և անհավատություն (քուֆր):
2. Նորամուծություններ ակիդայի, կամ Ալլահի Մարգարեյի (*Մալլալահու այնեհի ուա սալամ*) և նրա հետևորդների օրինակներում:
3. Մեծ մեղքեր (քաբաեր):
4. Փոքր մեղքեր (սադաեր):
5. Թույլատրելի չարաշահում և թույլատրելի բարիքների օգտագործման չափազանցություն:
6. Բարի գործեր, որոնք ավելի քիչ նշանակալից են և բերում են ավելի քիչ պարգև, քան մյուսները:
7. Սատանաների օգտագործում մարդկանց և ջինների միջից, որոնք սկսում են հաղթահարել մարդուն:

ԱԼԼԱՀԻՆ ՉՆԱԶԱՆԴՎԵԼԸ ՆՈՒՑՆՊԵՍ ԿԱՐԵԼԻ Է ԲԱԺԱՆԵԼ ՄԻ ՔԱՆԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐԻ.

1. **ՇԱՆՐ ՄԵՂՔԵՐ** (քաբաեր), սրանք մեղքեր են, որոնց համար մարդը ենթարկվում է Շարիաթով սահմանված պատժի այս աշխարհում, կամ որի համար պատիժ և Ալլահի զայրույթն, կամ անեծքն է խոստացված հավերժ կյանքում, ինչպես նաև այն մեղքերը, որոնց իրականացումը, համաձայն կրոնական տեքստերի, վկայում են հավատքի բացակայությունը:

2. **ՓՈՔՐ ՄԵՂՔԵՐ (ՄԱՂԱՐ)**, սրանք մնացած մեղքերն են: Մակայն փոքր շատ մեղքեր կարող են վերածվել մեծ մեղքերի, օրինակ, եթե մարդ հաստատակամ է նրանց կատարմանը, կրկնում է դրանք անգամներ,

¹ Ամենաբարձրյալ Ալլահն ասաց. **Ես շտապեցի դեպի քեզ իմ տեր, որպեսզի դու գոհանաս ինձանով:** Այսպիսով, Մովսեսը համոզված էր, որ Ալլահին հանդիպելու նախաձեռնության մեջ մտնում է, ոչ միայն պատվիրանը կատարելը, այլ բարի արարքը: Դրա օրինակն է, ծնողների և մարդու փոխհարաբերությունները, նրանց պատվելը, որը ունի երեք աստիճան: **Ստորին աստիճանը** այն է, որ պատվել նրանց լավ, միայն այն պատճառով, որ դու վախենում ես ալ-ակուլ պատժից, (ծնողների նկատմամբ վատ վերաբերմունքի պատժից): **Միջին աստիճանն** է, պատվել ծնողներին, որովհետև դու հետևում ես Ալլահի պատվիրաններին և այն պատասխանն է այն բանի, որ նրանք քեզ փոքր ժամանակ լավ են վերաբերվել և նրանց շնորհիվ դուք եկել եք այս աշխարհ: **Ամենաբարձր աստիճանն** է, պատվել ծնողներին, փառաբանելով Ալլահի պատվիրանը, սիրելով, փառաբանելով և պատվելով Ալլահին :

չարաշահելով դրանք, (այսինքն համարում է, որ դրանք աննշան են), հպարտանում է դրանցով և բացահայտ է կատարում դրանք:

Ինչպիսին էլ, որ լինեն մեղքերը պիտի մեղանչել: Մեղանչելը ընդունվում է մինչ այն ժամը, երբ արևը դուրս չի գա արևմուտքից կամ երբ մարդը չի սկսի հնչեցնել մահվանից առաջ եկող խոխոցը: Եթե մարդ մեղանչի անկեղծ, նրա վատ արարքները կփոխարինվեն նրա համար լավ արարքների, նույնիսկ եթե դրանք շատ են:

ՄԵՂԱՆՉԱՆՔԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆԸ.

1. Մեղքի կատարման դադարումը: **2.** Արդեն արվածի գոշում: **3.** Որոշված մտադրություն չվերադառնալ այդ մեղքին ապագայում, մեղքի առաջացրած հետևանքների վերացումը (վիրավորանքի հարթեցում, ոտնահարված իրավունքների վերականգնում, վնասների փոխհատուցում): ¹

ՄԵՂԱՆՉԵԼՈՒ ՏԵՄԱՆԿՑՈՒՆԻՑ, ՄԱՐԴԿԱՆՑ ԿԱՐԵԼԻ Է ԲԱԺԱՆԵԼ ԶՈՐՍ ՏԵՄԱԿԻ.

1. Մարդ, ով հավատարիմ է իր մեղանչանքին և չի վերադառնում մեղքին, եթե հաշվի չառնենք մարդկային փոքր թուլությունները, որոնք բնորոշ են բոլոր մարդկանց: Այսպիսի մարդու մեղանչանքը անկեղծ է, իսկ նա առաջխաղացում է ապրում դեպի բարիք: **ԱՅՍ ՀԱՆԳՍՏԱՑԱԾ ՀՈԳԻ Է:**

2. Մարդ, ով ընդհանուր առմամբ հավատարիմ է իր մեղանչանքին և հնազանդ է Ալլահին: Սակայն երբեմն նա մեղքեր է գործում, չձգտելով դրան, և ամեն անգամ խղճի խայթ է զգում, ավստոսում է արարքի համար և հաստատակամորեն մտադրվում է չվերադառնալ նրան, ինչը նրան դրդել է մեղքի: **ՍԱ ՆԱԽԱՏԻՆՔՈՎ ՀՈԳԻՆ Է:**

3. Մարդը մեղանչում է և որոշ ժամանակ իրոք ձեռնպահ է մնում մեղքից, իսկ հետո կրքերը հաղթանակում են և նա գործում է որոշակի մեղքեր: Սակայն, մինևույն ժամանակ, նա անընդհատ կատարում է իր կրոնական պարտավորվածությունները և բարի գործեր է անում: Նա հրաժարվում է մեղքերից ընդհանուր առմամբ, ունենալով հնարավորություն և ձգտում գործելու դրանք: Երբեմն կրքերից մեկը հաղթահարում է նրան և նա մեղք է գործում, բայց երբ ալիքը անցնում է, նա ավստոսում է կատարվածի համար և ինքն իրեն խոստանում է մեղանչել: Այս հոգի է, որից կհարցնեն և նրա դրությունը վտանգավոր է նրանով, որ այն հետաձգում է մեղանչելը: Չէ, որ

¹ Պատմում են, որ Մարգարեն (*Մայրապետի այնքի ուս սայա*) ասաց, որ «Ամենաբարձրյալ Ալլահը ունի երեք աղյուսակ գրանցման համար. մեկը, որտեղ ոչինչ չի գրում, մյուսը, որը չի թողնում առանց գրառման և երրորդը, որում գրառում է այն, որը աններելի է : Այդտեղ նկատի է առնվում Ամենաբարձրյալին գուգրնկեր տալը: Ալլահն ասում է. «Ճշմարիտ, ով Ալլահին գուգրնկեր է տալիս, նրան Նա արգելել է Դրախտը: Նրա բնակավայրը կլինի Գեհենը և անօրեններին չի լինի օգնականներ:» Երկրորդ աղյուսակում Ամենաբարձրյալը չի գրառում անարդարությունը, որը ստրուկը անում է ինքն իրեն: Ամենաբարձրյալը թողնում է այդ Իր և Իր ստրուկի միջև և ներում է այդ մեղքը Իր ցանկությամբ: Իսկ այն աղյուսակը, որը չի մնում առանց գրառման, այն, որում Ալլահը գրառում է անարդարությունը, որոնք ստրուկները պատճառում են միմյանց, և որի համար անպատճառ կպատժվեն:

մարդ կարող է մահանալ, մինչ մեղանչելը, իսկ արարքները, ինչպես հայտնի է, գնահատվում են ավարտով:

4. Մարդը զոջում է և որոշ ժամանակ ձեռնպահ է մնում մեղքերից, հետո կրկին ընկղմվում է նրանց մեջ, չմտածելով մեղանչելու մասին և չզոջալով արարքների համար: Այս հոգի է, որը դրդում է վատ արարքի և այսպիսի մարդը պիտի վախենա վատ ավարտից:

➤ **ՃՇՄԱՐՏԱԳԻՈՒԹՅՈՒՆ.**

Սա սրտով արված արարքների հիմքն է: «Ճշմարտացիություն բառը օգտագործվում է վեց իմաստներով.

1. Ճշմարտացիություն խոսքերում:
2. Ճշմարտացիություն մտադրություններում, անկեղծություն:
3. Ճշմարտացիություն հաստատակամության մեջ:
4. Ճշմարտացիություն հաստատակամությունը կյանքի կոչելու մեջ:
5. Ճշմարտացիություն արարքներում, այսինքն, արարքների էությունը համապատասխանում է նրանց ակնհայտ ձևին:
6. Ճշմարտացիություն կրոնի մեջ ընդհանրապես: Սա ճշմարտացիության գերագույն աստիճանն է:

Սա ճշմարտացիություն է վախի, հույսի, մեծարման մեջ, ինչպես նաև աշխարհիկ բաների չափավորում, վստահություն Ալլահին, և սեր Նրա նկատմամբ, և սեր սրտով արված արարքների ճամանակ: Ում այս բնորոշ է, նա հանդիսանում է անկեղծ հավատացյալ կամ սուրբ (սադիկ): Ալլահի Մարգարեն (*Մալլալահու ալեհի ուա սալամ*) ասաց. «Պահպանեք ճշմարտացիություն, քանզի ճշմարտացիությունը բերում է բարեպաշտություն, իսկ բարեպաշտությունը տանում է Դրախտ: Մարդը չի դադարի ասել ճշմարտություն և ջանալ լինել ճշմարիտ այնքան ժամանակ, մինչ չի գրանցվի Ալլահի մոտ, որպես ամենաճշմարտացի:» (Ալ-Բուխարի, Մուալիմ)

Նրան, ով ձգտում է գտնել ճշմարտությունը և անկեղծորեն հավատում է, որ Ալլահը կօգնի նրան այդ հարցում և չի հետևի իր կրքերին, Ամենաբարձրյալը կօգնի: Իսկ եթե նա այնուամենայնիվ չգտնի այն, ապա նա կունենա արդարացում Ալլահի մոտ:

Ճշմարտացիության հակադիրը հանդիսանում է սուտը: Ամենից առաջ սուտը հասնում է լեզվին և փչացնում է այն: Հետո, այն հասնում է մարմնի մյուս մասերին և փչացնում է նրանց արարքները այնպես, ինչպես փչացնում է խասքը, արված լեզվով: Դրանից հետո սուտը պարուրում է խոսքը, արարքը, մարդու վարքը և փչացնում է դրանք:

➤ **ՄԵՐ.** Ալլահի, Մարգարեյի և հավատացյալների նկատմամբ սերը թույլ է տալիս մարդուն զգալ հավատքի քաղցրությունը: Ալլահի Մարգարեն (*Մալլալահու ալեհի ուա սալամ*) ասաց. «Հավատքի քաղցրությունը կզգա նա, ում մեջ կհյուսվեն երեք հատկանիշ: Նա պիտի սիրի Ալլահին և Նրա Մարգարեյին ամեն ինչից շատ, սիրի այս կամ այն մարդուն միայն հանուն Ալլահի և չջանկանա

վերադառնալ անհավատության այն բանից հետո, երբ Ալլահը փրկել է նրան դրանից, այնպես, ինչպես չի ցանկանում ընկնել Կրակ:» (Ալ-Բուխարի, Մուսլիմ)

Եթե արտում տնկվում է սիրո ծառը, որը ջրվում է անկեղծությամբ և Մուննային հետևելով, այն տալիս է շատ պտուղներ, որոնք հավատացյալները կարող են վայելել անընդհատ:

ԴՐԱՆՔ ԼԻՆՈՒՄ ԵՆ ՉՈՐՄ ՏԵՄԱԿ.

1. Սեր առ Ալլահը: Սա հավատքի հիմքն է:
2. Սեր հանուն Ալլահի և ատելություն հանուն Ալլահի: Նրանք պարտադիր են:¹
3. Սեր ինչ որ մեկին, հավասար Ալլահի: Սա Ալլահին զուգընկեր տալն է պարտադիր սիրով: Որպես օրինակ կարելի է բերել բազմաստվածների սերը իրենց աստվածների նկատմամբ: Սա շրթկի հիմքն է:
4. Բնական սեր. Դա, օրինակ սեր է ծնողների, երեխաների, հարազատների նկատմամբ, ինչպես նաև սեր ուտելիքի և այլնի նկատմամբ: Այս սերը թույլատրելի է: Իսկ որպեսզի Ալլահը սիրի մեզ, մենք պիտի չափավոր լինենք աշխարհիկ բարիքների օգտագործման մեջ: Ալլահի Մարգարեն <sup>(Մայլաձուլ
այեհի ուս սայամ)</sup> ասաց. «**Եղիր չափավոր աշխարհիկ բարիքների օգտագործման մեջ և Ալլահը կսիրի քեզ:**» (Իբն Մաջա)

➤ **ԱՊԱՎԻՆՈՒԹՅՈՒՆ.** Սա, երբ մարդ ապավինում է Ամենաբարձրյալին և հույսը դնում է Նրա վրա, ցանկալիին հասնելու, անհաջողությունից խուսափելու համար և միևնույն ժամանակ ջանք է գործադրում ցանկալիին հասնելու համար: Ալլահին ապավինելու մերժումը, հանդիսանում է միաստվածության (տաուհիդ) խախտում, իսկ մերժում թափված ջանքերի համար, հանդիսանում է խելքի պակաս: Ապավինելը առաջին հերթին

¹ Մարդիկ սիրո կամ արհամարհանքի տեսանկյունից (Ընկերություն և անմեղություն, հավատարմություն և մերժում) բաժանվում են երեք տեսակի. **Ա. Նա, ով սիրում է մաքուր սիրով**, առանց ատելության, այսպիսիք են իրական հավատացյալները, ինչպիսիք են մարգարեները և սրբերը, որոնց գլխավորում է Մարգարե Մուհամեդը և նրա կանայք, նրա դուստրերը և հետևորդները: **Բ. Նա, ում ատելությունը կատարյալ է**, այսպիսիք են անհավատները, բազմաստվածները և փարիսեցիները: **Գ. Նրանք, ովքեր և սիրում և ատում են միևնույն ժամանակ**, այսպիսիք են հավատացյալ մեղսագործները, նրանց սերը արտահայտվում է հավատքի շնորհիվ, ատելությունը մեղքերի:

Սերը անհավատների նկատմամբ և ընկերությունը բաժանվում է երկու տեսակի. 1. Այն, ինչ բերում է ուխտադրության, օրինակ ընդունել ուրիշի կրոնը. **2.** Այն, ինչ արգելվում է, բայց չի տանում մարդուն իսլամի սահմաններից դուրս, այսպիսի տեսակին են վերաբերվում անհավատների աջակցությունը իրենց աշխարհիկ հետաքրքրություններում: Երբեմն սխալմամբ շփոթում են այս տեսակը բարիի հետ անհավատների նկատմամբ և նրանցից հրաժարմամբ: Բայց պետք է տարբերել, արդարության դրսևորումը և լավ վերաբերմունքը և բարության դրսևորումը թույլին, առանց հոգևոր կապվածության, թույլատրելի է: Ալլահն ասում է «**Ալլահը չի արգելել ձեզ լինել բարի և արդար նրանց հետ, ովքեր չեն մարտնչել ձեզ հետ կրոնի պատճառով և չեն վտարել ձեզ, ձեր բնակավայրերից: Ըջմարիտ, Ալլահը սիրում է անշահախնդիրներին:**» Ատելության և թշնամության դրսևորումը անհավատների նկատմամբ արտահայտվում է այն կոնտեկստում, որը ասել է Ամենաբարձրյալ Ալլահը. «**Օ, նրանք, ովքեր հավատացել են: Մի վերցրեք Իմ թշնամուն և ձեր թշնամուն որպես ձեր հովանավոր և օգնական...:**» Արդարության արտահայտումը նրանց նկատմամբ առանց հոգևոր կապվածության հնարավոր է, ինչպես արել էր Մարգարե Մուհամեդը Մեդինայի հրեաների հետ :

գործողություն է: Ապավինելը համոզվածության և հավաստի գիտելիքների պտուղ է: Այն լինում է երեք տեսակ.

1. Պարտադիր, սա Ալլահին ապավինել է այն բանում, որին ընդունակ է միայն Ալլահը: Որպես օրինակ կարելի է բերել հիվանդի բուժումը:

2. Արգելված, այս ապավինելը լինում է երկու տեսակի.

Ա. ՄԵՇ ՇԸՐԿ, այն դեպքն է երբ մարդ ամբողջովին ապավինում է պատճառներին և համարում է, որ նրանք ինքները կարող են օգուտ բերել և հեռացնել վտանգը:¹

Բ. ՓՈՔՐ ՇԸՐԿ, երբ մարդը ապավինում է և հույս է դնում ինչ որ մեկի վրա, սակայն չի համարում, որ նա ինքն կարող է բերել օգուտ կամ վնասել: Միևնույն ժամանակ, այդ մարդը ուղակի պատճառ է:

3. Թույլատրված, երբ մարդ մեկ ուրիշին անում է իր լիազորվածը և հույս է դնում նրա վրա գործերում, որոնք նա կարող է անել, օրինակ առք ու վաճառքի դեպքում: Սակայն այս դեպքում չի կարելի ասել, «Ես ապավինում եմ Ալլահին, հետո ինձ:» Կարելի է միայն ասել. « Ես լիազորում եմ քեզ: »

➤ **ԵՐԱՄՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ.** Երախտագիտությունը Ալլահին արտահայտվում է սրտով, (հավատքով), լեզվով (մեծարման խոսքերով) և գործողություններով (երկրպագությամբ): Երախտապարտ լինել նշանակում է Ամենաբարձրյալից նվիրածը օգտագործել ի օգուտ բարու:

➤ **ՀԱՄԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ.** Բողոքների մերժում է Ալլահից ուղարկված փորձություններին: Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց. **«Ճշմարիտ, համբերատարներին կնվիրվի իրենց պարգևը առանց հաշվի:»** Իսկ Ալլահի

¹ Հակասում է արդյոք տվյալ արարքը Ալլահին ապավինելուն: Կան մի քանի տարբերակ.

1) Կորցրած բարիքին հասնելը, որը բաղկացած է երեք մասերից. **Ա.** Պարզ պատճառի ներկայություն, ինչպիսին է ամուսնությունը, տղա ունենալու համար, Ալլահին ապավինելը առանց գործողության տվյալ պահին, հանդիսանում է անհեթեթություն : **Բ.** Աներևույթ պատճառներ, մեծամասնությամբ ստացվում է, որ չի կարելի արդյունքի հասնել առանց նրանց: Եթե ճամփորդը գնում է անապատ առանց պատրաստության, ապա դա չի մտնում Ալլահին ապավինելու մեջ, հակառակը, նրան հրամայված է նախապատրաստվել, ինչպես արել էր մարգարե Մուհամեդը **(^{Օտյալանու}այնի՞նի ուս սայա)**: Երբ նա գնում էր Մեդինա, վերցրեց իր հետ ուտելիք և վարձեց ուղեկցորդ : **Գ.** Պատճառներ, որոնք կարող են բերել արդյունքի, բայց առանց համոզվածության, նման է նրան, ով ուսումնասիրում է մեծերժեք մեթոդներ օգտագործման համար, որպեսզի ստանա հեշտ վարձ: Վերը նշվածը չի շեղվում ապավինելուց, բայց դադարել վաստակել կյանքի համար, որը բնական է, չի հանդիսանում ապավինություն: Օմարը, թող Ալլահը գոհանա նրանով, ասաց. «Ապավինողը նա է, ով տալիս է իր սերը հողին և ապավինում է Ալլահին :»

2) Ունեցածի պահպանումը, բավարար ուտելիքի, չի նշանակում չապավինել Ալլահին, մանավանդ եթե կա ընտանիք: Մարգարեն **(^{Օտյալանու}այնի՞նի ուս սայա)** վաճառում էր արմավի պտուղներ Բենին Նադիրին, բայց թողնում էր իր ընտանիքին տարեկան պաշար: Հնադիրը համաձայնեցված է :

3) Վնասի հեռացում, մինչ այդ տեղի կունենա, չի նշանակում չապավինել, ինչպես ուղտի պահպանումը սահմանափակել միայն հույսով :

4) Վնասի հեռացնելը, նրա լինելուց հետո: Այստեղ կա երեք մաս. **Ա. Բացակա,** ինչպես ջուրը. **Բ. Հնարավոր լինել,** ինչպես արյուն թողնելը: Մարգարեն Ն.Ա.Ո.Ն բուժվում էր արյուն թողնելով և հրամայում էր ուրիշներին էլ բուժվել: **Գ. Լինել երևակայող,** նման է մանրէագերծման, լինելով առողջ, խուսափելու հիվանդությունից, հետևյալ արարքը հակասում է ապավինման ամբողջականությանը:

Մարգարեն (*Մայլապետ
այեցի ուս սայա*) ասաց. « **Ով կփորձի համբերատար լինել, նրան Ալլահը կներշնչի համբերություն և ոչ ոքի չի նվիրի ավելի լավ և լայնարձակ բան, քան համբերությունը:** » (ԱԼ_ԲՈՒԿԱՐԻ, Մուսլիմ)

Իսկ Ումար իբն ալ- Խատաբը ասաց. «Ինչ դժբախտություն, որ հասնի ինձ, ես ընդունում եմ Ամենաբարձրյալից չորս բարիք կապված դրա հետ, այն է որ այն կապ չունի իմ կրոնի հետ, որ այն չլինի ավելի մեծ և լուրջ, այն, որ Նա չի խանգարել ինձ ընդունել այն արժանապատիվ և այն, որ ես հուսով եմ, որ կպարզևատրվեմ համբերատար տանելու համար: »

ՀԱՄԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՈՒՆԻ ԱՍՏԻՃԱՆՆԵՐ. 1) ԱՄԵՆԱՑԱԾԻ ԱՍՏԻՃԱՆԸ, երբ մարդ նողկանք է ապրում իրեն հասածին, բայց խուսափում է բողոքելուց: **2) ՄԻՋԻՆ ԱՍՏԻՃԱՆ,** երբ մարդ խուսափում է բողոքելուց և արտահայտում է գոհունակություն: **3) ԳԵՐԱԳՈՒՅՆ ԱՍՏԻՃԱՆ,** երբ մարդ մեծարում է Ալլահին, երբ նրան են հասնում փորձություններ:

Իսկ մարդը, ում անարդար են վերաբերվել և նա դիմել է Ալլահին աղերսով պատժել մեղավորին, օգնում է ինքն իրեն և հաստատում է իր իրավունքը, նա չի ցուցաբերում համբերություն:

ՀԱՄԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԼԻՆՈՒՄ Է ԵՐԿՈՒ ՏԵՍԱԿԻ.

1) ՏԻՋԻԿԱԿԱՆ ՀԱՄԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ ԴԻՄԱՑԿՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆ. Այստեղ մենք չենք խոսում այս տեսակի մասին: **2) ՀՈԳԵԿԱՆ,** երբ մարդ համբերում է, խուսափելով նրանից, ինչին շեղում են նրա կրքերը և ցանկությունները: ¹

ԱՄԵՆԸ, ԻՆՉ ԿԱՏԱՐՎՈՒՄ Է ՄԱՐԴՈՒ ՀԵՌ ԱՅՍ ԿՅԱՆՔՈՒՄ, ԿԱՐԵԼԻ Է ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆՈՐԵՆ ԲԱԺԱՆԵԼ ԵՐԿՈՒ ՏԵՍԱԿԻ.

1. Այն, ինչ համապատասխանում է մարդու ցանկություններին և կրքերին: ԱՅս դեպքում մարդը պիտի համբերություն ցուցաբերի, որպեսզի պատշաճ հետևի Ալլահի իրավունքին, երածտապարտ լինել Նրան և խուսափել Նրան չլսելուց:

2. Այն, ինչ հակասում է մարդու կրքերին և ցանկություններին: Այս տեսակը ունի երեք ենթատեսակ. **1)** Ալլահին հնազանդության համբերությունը. Եթե խոսքը գնում է պարտադիրի մասին, ֆարդ, ապա այն պարտադիր է, իսկ եթե խոսքը գնում է ցանկալիի մասին, լրացուցիչ, ապա այսպիսի համբերությունը ցանկալի է: **2)** Համբերություն, նպատակ ունենալով խուսափել Ալլահին չլսելուց. արգելվածից հրաժարվելը պարտադիր է, իսկ անցանկալից հրաժարվելը, ցանկալի: **3) ՀԱՄԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ ԱԼԼԱՀԻ ԿԱՆԽՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ.** Անհրաժեշտ է խուսափել բողոքներից,

¹ Եթե այս տեսակը հանդիսանում է խուսափում կրքերից, ապա կոչվում է ողջախոհություն, իսկ եթե այն արտահայտվում է պատերազմում, ապա կոչվում է համարձակություն, եթե այն արտահայտվում է բարկության կառավարմամբ, ապա կոչվում է զգուշություն, իսկ եթե արտահայտվում է գաղտնիքի պահպանմամբ, ապա կոչվում է գաղտնիքի բացում, իսկ եթե այն արտահայտվում է կյանքի հաճույքներից խուսափելով, ապա կոչվում է բարեպաշտություն, իսկ եթե արտահայտվում է կյանքի փոքր բավարարվածություններով, ապա կոչվում է բավարարվածություն :

պահելով սիրտը առարկություններից. բարկությունից, սրտնեղումից և ետ պահել մարմնի մասերը գործողություններից, որոնք հաճելի չեն Ալլահին, օրինակ մահացածի համար բարձրաձայն լացելը և այտերը քերծելը, շորերի պատռելը, բղավելը և այլն: Իսկ ցանկալին է հանդիսանում Ալլահի կանխորոշածին գոհանալը, որը արտահայտվում է սրտով:

Ո՛Վ Է ԱՎԵԼԻ ԼԱՎ, ԳՈՂՈՒՆԱԿ ՀԱՐՈՒՍՏԸ, ԹԵ ՀԱՄԲԵՐՍՏԱՐ ԱՂՔՍԱԸ.

Եթե հարուստը վատնում է իր հարստությունը Ալլահին հնազանդվելուն կամ, հավաքում է այնպիսի գործերի համար, որոնք հաճո են Ալլահին, ապա նա լավ է համբերատար աղքատից: Իսկ եթե հարուստը իր ունեցվածքի մեծ մասը վատնում է աշխարհիկ կյանքի թույլատրված բարիքներին, ապա համբերատար աղքատը նրանից լավն է: Ալլահի Մարգարեն <sup>(Մալլապահու
այնչի ուա սալա)</sup> ասաց. «**Երախտապարտ կերակրողը հավասար է համբերատար պահք պահողին:**» (Ահմեդ)

➤ **ԲԱՎԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ.** Այն լինում է գործողությունից հետո: Ալլահի կանխորոշմամբ բավարարությունը, Ալլահի մերձավորների ամենաբարձր աստիճանն է: Այս սիրո և ապավինության պտուղն է: Ամենաբարձրյալին դիմելը խնդրանքով, որ նա օգնի որևէ վատ բանից, չի նշանակում հակառակվել Նրա կանխորոշմանը:

➤ **ՀՆԱԶԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆ,** սա Ամենաբարձրյալին մեծարել է, և Նրա դեմ համեստ և հնազանդ լինելը: Հուզեյֆան ասաց. «Զգուշացեք փարիսեցիների հնազանդությունից:» Նրան հարցրեցին. «Իսկ ի՞նչ է փարիսեցիների հնազանդությունը: «Նա պատասխանեց. «Դա, երբ մարմինը հնազանդ է, մինչ դեռ սրտում չկա հնազանդություն:» Հուզեյֆան նույնպես ասում էր. «Առաջինը, որից դուք կզրկվեք փեր կրոնից, հնազանդությունն է:» Յանկացած երկրպագում, որը պահանջում է հնազանդություն, հավատացյալին բերում է պարզև, համապատասխան աստիճանի հնազանդություն: Մարգարեն Խ.Ա.Ո.Ն բացատրեց, որ լինում է այնպես, որ աղոթողին հասնում է իր խնդրածի կեսը, քառորդը, հինգերորդը նույնիսկ տասներորդ մասը, իսկ երբեմն նաև ոչինչ, սա հնազանդության բացառման դեպքում:

➤ **ՀՈՒՅՍ,** Սա հուսահատության հակառակն է: Այն Ալլահի գուրթի սպասում և հույս է: Արարքները, որոնք արվում են Ալլահի գուրթի հույսով, ավելի արժանավայել են, քան արարքները, որոնք արվում են Ամենաբարձրյալի պատժի վախով: Որովհետև հույսը ստիպում է մարդուն սպասել Ալլահից լավ բան: Իսկ Ամենաբարձրյալ Ալլահը <sup>(Մալլապահու
այնչի ուա սալա)</sup> ասաց. «**Ես այնպիսին եմ, ինչ Իմ մասին մտածում է Իմ ստորուկը:**» (Մուայիմ)

Հույսը ունի աստիճաններ.

1. **Բարձրագույն,** մարդ անում է այն, ինչ հանդիսանում է հնազանդություն Ալլահին և հույս ունի Ամենաբարձրյալի պարզևին: Աիշան, թող Ալլահը գոհանա նրանով, մի անգամ հարցրեց. «Օ, Ալլահի Մարգարե, Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց. «**Նրանք, ովքեր անում են այն, ինչ անում են, և սրտերը նրանց**

պարուրված են վախով:» Այս նրանց մասին է, ովքեր գողանում, շնանում և գինի են խմում Ալլահի վախը սրտերու՞մ:» Ալլահի Մարգարեն *(Մայլայածու այնչի ուս սպամ)* պատասխանեց. «**Ոչ, օ. Աս-Մադիկի դուստր: Այս նրանց մասին է, ովքեր աղոթում են, պահք են պահում և բարեգործություն են անում և միևնույն ժամանակ վաճենում են, որ նրանցից այդ չի ընդունվի:**»» (Ատ- Տիբիզի)

2. ԱՄԵՆԱՑԱՕՐ ԱՍՏԻՃԱՆԸ, սրանք մեղանչած մեղսագործներն են, որոնք Ալլահի ներման հույսը ունեն: Ինչ վերաբերվում է մեղսագործին, ով համառում է իր մեղքերում և մերժում է մեղանչել և միևնույն ժամանակ հույս է փայփայում Ալլահի ներման, ապա այդ արդեն հույս չէ, այլ անիրականալիի երազանք: Հավատացյալը անում է բարիք և վախենում է Ալլահից, իսկ փարիսեցին անում է չարիք և չի վաճենում Ալլահից:

➤ **ՎԱԽ.** Նրան հակասում է հանգստությունը, անվտանգության զգացումը: Վախը չի հանդիսանում հույսի հակառակը: Ուղակի վախը դրդում է գործողության, այդ զգացումով, իսկ հույսը խրախուսանքի զգացումով: Անհրաժեշտ է վախը զուգակցել սիրո և հույսի հետ:

Իբն ալ- Կաայիմը ասաց. « Միրտը իր ձգտմամբ Ամենաբարձրյալ Ալլահին նման է թռչունի: Սերը, նրա գլուխն է, իսկ վախը և հույսը երկու թևերը: Եթե սրտում բույն է դնում վախը, նա այրում է կրքերը, որոնք գտնվում են այնտեղ և այնտեղից դուրս է քշում այս աշխարհ:»

Պարտադիր վախը, այն է, որը դրդում է անհրաժեշտի կատարման և արգելվածի մերժման:

Ցանկալի վախը այն է, որը դրդում է անել ցանկալին և մերժել անցանկալին:

ՎԱԽԸ ԼԻՆՈՒՄ Է ՄԻ ՔԱՆԻ ՏԵՍԱԿ.

1) ԱՍՏՎԱԾԱՀԱՃՈ ՎԱԽ, դա այն է որը կարելի է զգալ միայն Ալլահի հանդեպ, այլապես մարդը կընկնի մեծ շըրկի մեջ: Օրինակ, մարդը վախենում է, որ հեթանոսական աստվածները նրան վնաս կպատճառեն:

2) ԱՐԳԵԼՎԱԾ ՎԱԽ, այս պարտադիրի մերժումն է կամ արգելվածի կատարումն է մարդկանց նկատմամբ վախից:

3) ԹՈՒՅԼԱՏՐԵԼԻ ՎԱԽ, սա բնական վախն է գիշատիչի և այլնի դեմ:

ՈՒՍՈՒՑՈՂԱԿԱՆ ԵՐԿԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ

«Աբդուլլահ» (Ալլահի ստրուկ) անունով մի մարդ հանդիպեց մեկ այլ մարդու, որի անունն էր «Աբդուննաբի» (մարգարեյի ստրուկ): Աբդուլլան զարմացավ Աբդուննաբի անվան վրա և ինքն իրեն մտածեց. «Ի՞նչպես կարող է մեկը չլինել Ալլահի ստրուկ:» շեռտ նա դիմեց Աբդուննաբիին և հարցրեց, «Դու Ալլահին չե՞ս երկրպագում:»

ԱԲԴՈՒՆՆԱԲԻ. Ոչ, ես ոչ ոքի չեմ եղջպագում բացի Ալլահից, ես մուսուլման եմ և երկրպագում եմ միայն Ալլահին:

ԱԲԴՈՒԼԼԱՆ. Այդ դեպքում այդ ի՞նչ անուն է, նման է արաբ քրիստոնյաների անուններին, որոնց մեջ գոյություն ունի Աբդումեսիհ (Մեսսիայի ստրուկ) անունը: Այդ զարմանալի չէ, քանի որ քրիստոնյաները երկրպագում են Հիսուսին, խաղաղություն նրան: Լսելով քո անունը մարդ անմիջապես ենթադրում է, որ դու երկրպագում ես Մարգարեյին (*Մայլապետու ալեյի ուա սայամ*), որը չի համապատասխանում մուսուլմանի համոզմունքներին: Նրանք պարտավոր են հավատալ, որ Մուհամեդը (*Մայլապետու ալեյի ուա սայամ*) Ալլահի ստրուկը և Նրա մարգարեն է:

ԱԲԴՈՒՆՆԱԲԻ. Մակայն Մուհամեդ մարգարեն (*Մայլապետու ալեյի ուա սայամ*) մարդկանցից լավագույնն է և մարգարեների Տերը, և մենք վերցնում ենք այս անունը, փնտրելով օրհնություն և մոտենալ Ալլահին Նրա Մարգարեյի մեծության և դրության միջոցով և խնդրում ենք նրա բարեխոսությունը այդ հարցում: Եվ մի զարմացիր, իմ եղբայրը ունի նմանատիպ անուն, Աբդուլիուսեյն (Հուսեյնի ստրուկ), իսկ իմ հոր անունն է Աբդուռոասուլ (Մարգարեյի ստրուկ): Այս անունները օգտագործվում են վաղ ժամանակներից և տարածված են մարդկանց մեջ: Եվ մենք հայտաբերեցինք, որ նախնիները արել են այդ, այնպես որ մի ցուցաբերի ավելորդ խստություն, քանի որ ամեն ինչ հեշտ է և կրոնը հեշտ է:

ԱԲԴՈՒԼԼԱՆ. Այս արարքը ավելի հանցապարտ է, քան առաջինը: Դու խնդրում ես բացի Ալլահից, այն ինչ կարող է տալ միայն Ալլահը: Եվ կարևոր չէ հանդիսանում է նա, ում դու խնդրում ես Մուհամեդ Մարգարեն (*Մայլապետու ալեյի ուա սայամ*), թե սուրբ մարդ, ինչպիսին է Հուսեյնը (*Մայլապետու ալեյի ուա սայամ*): Այս հակասում է Միաստվածությանը, որը մեզ հրամայված է, և այդ հակասում է խառի իմաստին. «Չկա աստվածություն բացի Ալլահից:» (Լե իլեհե իլա Ալլահ): Ես կտամ քեզ մի քանի հարց, որ դու գիտակցես, թե ինչքան մեծ է այս գործը և հասկանաս այսպիսի անունների արդյունքը: Եվ այս քայլով, ես չեմ հետևում ոչինչ բացի ճշմարտությունից և հետևելու դրան: Ես ցանկանում եմ բացատրել ճշմարտությունը, ետ պահել ստից և ցանկանում եմ խրախուսել գովելին: Եվ, Ալլահը Նա է, Ում պիտի խնդրել օգնություն, և Նրան պիտի ապավինել: Եվ չկա ուժ և հզորություն ոչ ոքի մոտ, բացի Ամենակարող և Մեծ Ալլահից: Մակայն, դրանից առաջ, ես ցանկանում եմ հիշեցնել քեզ Ամենաբարձրալի խոսքը. «**Եթե հավատացյալը կոչում է առ Ալլահ և Նրա Մարգարեն, որ Նա դատի նրանց, նրանք ասում են.**» Լսում և հնազանդվում ենք:» (սուրա 24 «Լույս » այաթ 51)

Եվ Ալլահն ասաց. «Եվ, եթե դուք որևէ բան կասկածի տակ եք առնում, ապա շրջվեք առ Ալլահ և Նրա Մարգարեն, եթե դուք իրավամար հավատում եք Ալլահին և Վերջին Օրվան:»» (սուրա 4 «Ալ-Նիսաս» այաթ 59)

Դու պնդում ես, որ հետևում ես Միաստվածությանը և վկայում ես. «Լե իլեհե իլա Ալլահ»: Իսկ կարո՞ղ ես ինձ բացատրել, ինչ է այդ նշանակում:

ԱԲԴՈՒՆՆԱԲԻ. Տաուհիդ, այս հավատք է Ալլահի գոյության և նրա, որ Նա Այն է, Ով արարել է երկինքն ու երկիրը և Նա Կենդանացնողն ու Մեռցնողն է և Նա տիրում է Տիեզերքում, և Նա Ամենագիտակն, Ամենահզորն և Ամենանվիրողն է:

ԱԲԴՈՒԼԼԱՀ. Եթե միայն այս է Տաուհիդի նշանակությունը, ապա Փարավոնը և նրա մարդիկ, Աբու Ջեհլը և մյուսները կարող են համարվել նույնպես միաստվածներ: Նրանք չեն արհամարհում այն փաստը, որը Ալլահը գոյություն ունի, ոչ էլ բազմաստվածների մեծամասնությունը: Փարավոնը, ով հայտարարեց իր Աստվածային լինելը, իր սրտի խորքում հավատում էր, որ Ալլահը գոյություն ունի և որ միայն Նա է կառավարում արարածներին: Դրա ապացույցն է Ալլահի խոսքերը. **Եվ, նա փարավոնը ժխտեց այն անարդարացիորեն և արհամարհելով, սակայն իր սրտի խորքում համոզված էր..... (27:14)**

Այս պարզվեց, երբ նա խեղդվում էր: Իրականում, Տաուհիդը, որի համար Ալլահը ուղարկել էր Մարգարեներին, որի համար Նա լուսաբանեց սուրբ գրերը և որի հաշվով Քուրեյշները¹ պայքարում էին, Ալլահին դուրս մղելու երկրպագությունից: Երկրպագությունը սահմանված է որպես այն, ինչ Ալլահը սիրում է գոհանում է, մեր խոսքերից և արարքներից, անկախ նրանից կատարվել է մեր սրտով թե մարմնով:

Իլահաի բառը, Լե Իլահաի Իլլ-Ալլահ բառակապակցության մեջ նշանակում է որևէ մեկը, կամ բանը, որին երկրպագում են և ուստի Լաա Իլահաի Իլլ –Ալլահ նշանակում է, որ ոչինչ և ոչ ոք չունի երկրպագության իրավունք բացառությամբ Ալլահի: Արդյո՞ք դու գիտես, թե ինչու է Ալլահը երկիր ուղարկել մարգարեների, որոնցից առաջինը Նոյն էր:

ԱԲԴՈՒՆՆԱԲԻ. Որպեսզի կոչեն բազմաստվածներին միայն Ալլահին երկրպագելու և մերժելու մյուսներին, ում տվել են զուգընկեր Ամենաբարձրյալ Ալլահին:

ԱԲԴՈՒԼԼԱՀ. Իսկ որո՞նք են պատճառները Նոյի ժողովրդի կատարել շրքի:

ԱԲԴՈՒՆՆԱԲԻ. Չգիտեմ...:

ԱԲԴՈՒԼԼԱՀ. Ալլահը ուղարկեց Նոյին իր ժողովրդի մոտ, որովհետև նրանք սկսեցին չափից դուրս մեծարել սրբերին. Վադդային, Սուվային, Յագուսային, Յաուկային և Նասրային:²

ԱԲԴՈՒՆՆԱԲԻ. Դու ուզում ես ասես, որ Վադդը, Սուվան և մնացյալը,

¹ Արաբական ցեղ, որը հետապնդեց վաղ մուսուլմանների, Մարգարեյի օրոք:

² Տես (Սուրա 71 «Նուուհ», այաթ 23)

սրբերի անուններ են, այլ ոչ թե անհավատ բռնապետների՝

ԱԲԴՈՒԼԼԱՅ. Այո, սրանք սրբերի անուններ են, որոնց Նոյի ժողովուրդը աստվածացրել է և այս հարցում նրանց հետևեցին արաբները: Իսկ որպես ապացույց, հանդիսանում է հաղիթը, որը հաղորդված է Իբն Աբբասից, որը ասում է. «Նոյի ժողովրդի կուռքերը արդյունքում անցան արաբներին: Վաղորդ Կայք ցեղի մոտ Դուատ ա—Ջանդայն էր, Մուվան, Խուզեյլ ցեղի մոտ էր, Յագուսը, Մուրադ ցեղի մոտ, հետո բանու Գուտեյֆ մոտ, ինչպես ալ-Ջուաֆե, Մաբայի մոտ: Յաուկը, Համդան ցեղի մոտ էր, իսկ Նասրը Հիմյար ցեղի մոտ, և Ջուլ էլ-Կալիի մոտ: Սրանք Նոյի ժողովրդի սրբերի անուններն են: Երբ նրանք մահացան, Մասանան ներշնչեց նրանց ժողովրդին, որ նրանք իրենց հավաքույթների վայրում դնեն արձաններ և կոչեն այդ սրբերի անուններով: Նրանք այդպես էր արեցին, բայց այդ ժամանակ չէին երկրպագում նրանց: Բայց, երբ այդպես արած մարդիկ մահացան և նրանց գիտելիքը անհայտացավ, արձաններին սկսեցին երկրպագել:» (Ալ- Բուխարի)

ԱԲԴՈՒՆՆԱԲԻ. Ասվածը զարմանալի է:

ԱԲԴՈՒԼԼԱՅ. Իսկ ուզու մ ես ես կպատմեմ քեզ ավելի զարմանալի բան: Իմացիր, որ ալլահը ուղարկել է Մարգարեների Կնիքը, մեր տեր Մուհամեդին ^(Մալլալահու ալեյի ուա սալամ) մարդկանց, ովքեր երկրպագում, ապաշխարհում, հաջ էին անում, և տավաֆ (շրջայց Քաբբայի շուրջ) և սաի (Մարվա և Մաֆա բլուրների միջև վազք) և բաժանում էին բարեգործություն, սակայն, միևնույն ժամանակ, նրանք որոշ արարածների, օրինակ հրեշտակների և սրբերի արել էին բարեխոսներ իրենց և Ալլահի միջև, և ասում էին. «Մենք ուզում ենք, որ նրանք մերձեցնեն մեզ Ալլահին և բարեխոսեն մեր համար Նրան:» Եվ, այդ ժամանակ Ալլահը ուղարկեց Մուհամեդին ^(Մալլալահու ալեյի ուա սալամ), որ նա վերադարձնի նրանց կրոնին իրենց նախահոր Իբրահիմի և հաղորդել նրանց, որ այդ մերձեցումը և համոզումնքը միմիայն Ալլահի իրավունքն է, և ոչինչ չի կարող պատկանել ուրիշ մեկին, քանզի Նա միակ արարիչն է և չկա Նրան գուգընկեր և չկա ոչ ոք, ով տալիս է ճակատագիր բացի Նրանից: Յոթ երկինք ամենցով, ովքեր այնտեղ են և յոթ երկիր ամենով, ովքեր այնտեղ են, բոլոր նրանք հանդիսանում են Նրա ստրուկներ, և նրանք բոլորը Նրա ենթակայության և ենթարկվածության տակ են: Ավելին, նրանք ասել են, որ աստվածությունները, որոնց նրանք երկրպագում են, գտնվում է Նրա հզորության և ենթակայության տակ:

ԱԲԴՈՒՆՆԱԲԻ. Ինչ ասացիր չափազանց հետաքրքիր և կարևոր է...: Իսկ կա՞ն ապացույցներ քո խոսքերին:

ԱԲԴՈՒԼԼԱՅ. Ապացույցներ շատ կան: Դրանցից են Ամենաբարձրյալի խոսքերը. «Ասա. «Ո՞վ է փեզ ճակատագիր տալիս երկնքից և երկրից: Ո՞վ է տիրում լսողությանը և տեսողությանը: Ո՞վ է ստեղծում մեռածից կենդանի, իսկ կենդանուց հանում է մեռածը, և ո՞վ է կառավարում ամեն ինչ:» Նրանք կասեն. «Ալլահը:» Ասա, «Մի՞ թե դուք չեք վախենա :»» (Մուրա 10 «Յունուս», այսթ 31)

Նաև Նրա Խոսքերը «Ասա. «Ու՛մ է պատկանում երկիրը և ուլքեր նրա վրա են, եթե դուք միայն գիտեք:» Նրանք կասեն.«Այլահին:» Ասա. «Մի՞ թե դուք չեք հիշի խրատը:» Ասա. «Ո՛վ է յոթ երկինքների և փառահեղ Գահի Տիրակալը:» Նրանք կասեն.«Այլահը:» Ասա. «Մի՞ թե դուք չեք վախենա:» Ասա. «Ու՛մ ձեռքերում է ամեն բանի իշխանությունը: Ո՛վ է պաշտպանում և ու՛մից չկա պաշտպանություն, եթե միայն դուք գիտեք:» Նրանք կասեն. «Այլահ:» Ասա. **Ինչքան եք դուք խաբված:»» (Մուրա 23 «Հավատացյալներ», այաթ 84-89)**

Ուխտագնացության, Հաջի ժամանակ բազմաստվածները կրկնում էին. «Ահա ես Քո առջև եմ. Օ. Այլահ, ահա, ես Քո առջև եմ: Ահա, ես Քո առջև եմ, չկա Քեզ զուգընկեր, բացի զուգընկերոջից, որը կա Քեզ մոտ, նա պատկանում է Քեզ և ամենը, ինչ նա ունի: » Բազմաստված քուրեյշների ճանաչումը, որ հենց Այլահն է կառավարում տիեզերքը, այսինքն Միաստվածության Տիրակալությունը, չի դարձրել նրանց մուսուլման: Եվ նրանց դիմումը հրեշտակներին, մարգարեներին և սրբերին բարեխոսության նպատակով, դարձրել է նրանց անհավատ: Այդ պատճառով անհրաժեշտ է ուղղել ամեն դուա, միմիայն Այլահին, ինչպես նաև ուխտը, օգնության խնդրանքը, գոհողությունը, և ընդհանրապես բոլոր տեսակի երկրպագությունները պիտի ուղղվեն միայն Այլահին:

ԱԲԴՈՒՆՆԱԲԻ. Եթե Այլահի գոյության ընդունումը և այն, որ նա կառավարում է ամբողջ Տիեզերքը տաուհիդ, Միաստվածությունն չէ, ինչպես դու պնդում ես... Ապա, ո՞րն է տաուհիդը, Միաստվածությունը:

ԱԲԴՈՒԼԼԱՅ. Տաուհիդը, որի համար ուղարկվել են մարգարեները մարդկանց և որը մերժել են ընդունել բազմաստվածները, դա Միայն Այլահին երկրպագելն է և ընդունելը այն, որ երկրպագությունից ոչինչ չպիտի ուղղվի որևէ մեկին, կամ բանին բացի Այլահից: Ոչ դուան, ոչ, ուխտը, ոչ գոհաբերությունը, ոչ էլ օգնության խնդրանքը...: Այս տաուհիդն է հանդիսանում քո արտաբերած «**ԼԵ ԻԼԵՉԵ ԻԼՍ ԱԼԼԱՅ**» բառերի իմաստը: Չկա իրական աստված արժանի երկրպագման, բացի Այլահից: «Բազմաստված քուրեյշների մոտ «Աստվածն» այն է, որին նրանք դիմում են այս բոլոր տեսակի երկրպագություններով, լինի դա հրեշտակ, մարգարե, սուրբ, ծառ, գերեզման, թե ջին: Եվ նրանք չեն պնդել, որ սա աստված է, ավելի ճիշտ, սուտ աստված, որը հանդիսանում է արարիչ, որը տալիս է ճակատագիր, կառավարում է տիեզերքը, քանի որ նրանք գիտեն, որ այս ամենը վերաբերվում է Միայն Այլահին, ինչպես արդեն ասել ենք: Եվ երբ, նրանց մոտ եկավ Այլահի Մարգարեն (*Մայլայանու (այլեհի ուա սայամ)*), նա սկսեց կոչել նրանց միաստվածության, տահուդի բանաձևի, «Չկա աստված, բացի Այլահից» և դրա իմաստի համակեցմանը, այլ ոչ միայն արտաբերմանը:

ԱԲԴՈՒՆՆԱԲԻ. Դու, կարծես ուզում ես ասել, որ բազմաստված քուրեյշները գիտեյին «Չկա աստված, բացի Այլահից» բառերի իմաստը ավելի լավ, քան շատ մուսուլմաններ մեր ժամանակներում:

ԱԲԴՈՒԼԼԱՅ. Այո, այսպիսին է տխուր իրականությունը: Անգրարետ

անհավատները գիտեյին, որ այս բառերով Ալլահի Մարգարեն *(Մալլապահու
այլեհի ուա սայամ)* նկատի ուներ Միայն Ալլահի երկրպագումը և մերժումը այն ամենի, որին երկրպագում էին: Եվ երբ նա ասաց. «Ասացեք. «Չկա աստված, բացի Ալլահից», նրանք պատասխանեցին. «Մի՞թե նա դարձրել է բոլոր աստվածներին մի աստված: Ըջմարիտ, սա զարմանահրաշ մի բան է:» (Մուրա

38 «Այգի», այտաթ5): Եվ այս ամենը այն դեպքում, որ նրանք հավատում էին, որ հենց Ալլահն է կառավարում ամբողջ տիեզերքը: Եվ եթե, անգրագետ անհավատները գիտեյին այդ, ապա մնում է միայն զարմանալ այն մարդկանց վրա, ովքեր պնդում են, որ իսլամի ներկայացուցիչներ են, բայց միևնույն ժամանակ չգիտեն այս բառերի իմաստը, որոնք հայտնի էին, նույնիսկ անգրագետ անհավատներին: Ավելին, որոշ մարդիկ համարում են, որ բավարար է արտաբերել այս խոսքերը միայն բերանով, նույնիսկ հավատ չունենալով սրտում: Մուսուլմանների որոշ մաս էլ կարծում են, որ «**ԼԵ ԻԼԵՇԷ ԻԼԱ ԱԼԼԱՅ**» բանաձևի իմաստը հետևյալն է. չի արարում, չի տալիս ճակատագիր, աշխարհիկ գործերը չի կառավարում ոչ ոք, բացի Ալլահից:

Չկա բարիք այն մարդկանց մեջ, ովքեր պնդում են, որ նրանք մուսուլման են, այն դեպքում, երբ անգրագետ անհավատ քուրեյշները ավելի տեղյակ էին «**ԼԵ ԻԼԵՇԷ ԻԼԱ ԱԼԼԱՅ**» բառերի իմաստին, քան նրանք:

ԱԲԴՈՒՆՆԱԲԻ. Սակայն ես Ալլահին զուգրնկեր չեմ տալիս, և ես վկայում եմ, որ չի արարում, չակատագիր չի տալիս, օգուտ և վնաս չի բերում ոչ ոք, բացի Միայն Ալլահից, Որը չունի զուգրնկեր, և որ Մուհամեդը *(Մալլապահու
այլեհի ուա սայամ)* չի կարող ոչ օգուտ, ոչ վնաս բերել իրեն: Իսկ Ալի ալ-Չուսեյնը, Աբդուլքադերը և մյուսները առավելա: Սակայն ես մեղսավոր եմ, և սրբերից, ովքեր ունեն որոշակի դիրք Ալլահի մոտ, խնդրում եմ բարեխոսություն ինձ համար:

ԱԲԴՈՒԼԼԱՅ. Քեզ կարող եմ պատասխանել միայն, ինչ արդեն ասել եմ, որ նրանք, ում հետ մարտնչում էր Ալլահի Մարգարեն *(Մալլապահու
այլեհի ուա սայամ)*, ընդունում էին այն, ինչ դու հիմա հիշատակեցիր, ինչպես նաև նրանք ընդունում էին, որ նրանց կուռքերը իրենք իրենց չեն որոշում: Եվ նրանց ձգտման առարկա էր առանձնակի դիրքը և բարեխոսությունը, և ես արդեն դրան ապացույց բերել եմ Ղուրանից:

ԱԲԴՈՒՆՆԱԲԻ. Սակայն այդ այաթները բերվում են նրանց համար, ովքեր երկրպագում են կուռքերի, ապա ինչպես կարող եք դուք հավասարեցնել մարգարեներին և սրբերին կուռքերի հետ:

ԱԲԴՈՒԼԼԱՅ. Մենք արդեն խոսել ենք այն մասին, որ այդ կուռքերից մի քանիսը անվանվել էին սրբերի անուններով, ինչպես եղել էր Նոյի ժամանակներում, և որ անհավատները նրանցից ուզում էին միայն բարեխոսություն Ալլահի մոտ, որովհետև նրանք ունեյին հատուկ դիրք և որպես ապացույց ծառայում են Ամենաբարձրյալի Խոսքերը. «**Իսկ նրանք, ովքեր վերցրել են իրենց Նրա փոխարեն ուրիշ հովանավորներ և օգնականներ, ասում են. «Մենք երկրպագում ենք նրանց, միայն նրա համար, որ նրանք մեզ**

մերձեցնեն Ալլահին, որքան որ հնարավոր է:» (Մուրա «Ամբոխներ», այսթ 3):

Ինչ վերաբերվում է քո խոսքերին.«Ինչպես եք դուք հավասարեցնում մարգարեներին և սրբերին կուռքերին», ապա այստեղ մենք ասում ենք. ճշմարիտ,անհավատների մեջ, ում ուղղարկվել է Ալլահի Մարգարեն, կային այնպիսիներ, ովքեր կոչում էին սրբերին նույնպես: Նրանց մասին Ամենաբարձրյալը ասում է. «**Նրանց, ում նրանք աղերսանքով կոչում են, իրենք են ուղիներ փնտրում մերձենալու իրենց Տիրոջը, փորձելով առաջ գնալ ուրիշներից: Նրանք հույս են դնում Նրա գթությանը և վախենում են Նրա պատժից: Ճշմարիտ, Քո տիրոջ պատժից պետք է խուսափել:**» (Մուրա 17 «Գիշերային Փոխադրում», այսթ 57):

Նրանց մեջ կային նաև նրանք, ովքեր խնդրանքով դիմում էին Հիսուսին և նրա մորը: Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց. «**«Ահա ասաց Ալլահը. Օ, Հիսուս, Մարիամի որդի, Ասե՛լ ես դու մարդկանց. Ընդունեք ինձ և իմ մորը ինչպես երկու աստված Ալլահին հավասար:»**» (Մուրա 5 «Ճաշկերույթ» այսթ 116):

Կային նրանց մեջ նաև այնպիսիներ, ովքեր կոչում էին հրեշտակների: Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց. «**Այդ Օրը Նա կժողովի նրանց բոլորին, հետո կասի հրեշտակներին.**» Այս նրա նք են երկրպագել ձեզ:» (Մուրա 34 «Մաբա», այսթ 40)

Խորհիր այս այսթների շուրջ: Այնտեղ Ալլահը ասում է նրանց անհավատության մասին, ովքեր երկրպագում են կուռքերին և նրանց, ովքեր դիմում են մարգարեներին, հրեշտակներին, սրբերին և այդ պատճառով Ալլահի Մարգարեն ուղղարկեց իր ուղերձը նրանց բոլորին, տարբերություն չդնելով նրանց մեջ:

ԱԲԴՈՒՆՆԱԲԻ. Մակայն անհավատները ցանկանում են հասնել օգուտի, ես վկայում եմ, որ Օգուտ և վնաս բերողը և կառավարողը Ալլահն է, և ես այդ չեմ սպասում որևէ ուրիշ մեկից, բացի Նրանից, Նա Ամենաբարձրյալն է: Սրբերը իրենք իրենց ոչինչ չեն որոշում: Ես դիմում եմ նրանց, ցանկանալով, որ նրանք բարեխոսեն ինձ համար Ալլահին:

ԱԲԴՈՒԼԼԱՅ. Քո, խոսքերը ճիշտ և ճիշտ անհավատների խոսքերն են: Այդ են ապացուցում Ամենաբարձրյալի խոսքերը. «**Նրանք երկրպագում են Ալլահին հավասար այն բանի, ինչ ոչ օգուտ է տալիս, ոչ վնաս: Նրանք ասում են. Նրանք, մեր բարեխոսներն են Ալլահի մտ:**» (Մուրա 10 «Յունուս», այսթ 18)

ԱԲԴՈՒՆՆԱԲԻ. Բայց ես չեմ երկրպագում ոչ ոքի բացի Ալլահից, և կոչն ու դիմումը նրանց առ օգնության չի հանդիսանում երկրպագություն:

ԱԲԴՈՒԼԼԱՅ. Բայց ես հարցնում եմ քեզ, ընդունում ես դու, որ Ալլահը պարտավորել է քեզ ուղղել երկրպագությունը միայն Նրան, և դա Իր իրավունքն է, որի ի կատար ածումը դրված է քեզ վրա: Այդ են ապացուցում Նրա Խոսքերը. «**Իսկ նրանց հրամայված էր միայն երկրպագել Ալլահին, ծառայել Նրան անկեղծ, լինելով Միաստվածության հետևորդներ:**» (Մուրա 98 «Պարզ նրաններ», այսթ 5):

ԱԲԴՈՒՆՆԱԲԻ. Այո, Ալլահը տվել է ինձ որպես պարտավորություն:

ԱԲԴՈՒԼԼԱՅ. Այդ դեպքում, ես խնդրում եմ քեզ ինձ բացատրել, ինչ է նշանակում այս դիմումը երկրպագելու Միայն Ալլահին, որը Նա դրել է քեզ վրա:

ԱԲԴՈՒՆՆԱԲԻ. Ես չեմ հասկանում, ինչ դու ի նկատի ունես, այս հարցը

տալով: Խնդրում եմ բացատրիր ինձ:

ԱԲԴՈՒԼԼԱՆ. Լավ, արի ես քեզ բացատրեմ: Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց. «**Կոչեք ձեր Տիրոջը գաղտնի և հնազանդ: Ճշմարիտ, Նա չի սիրում հանցագործներին:**» (Մուրա 7 «Պատնեշներ», այաթ 55): Այսպես, հանդիսանում մ է արդյոք դուան Ալլահին երկրպագման ձև, թե ոչ:

ԱԲԴՈՒՆՆԱԲԻ. Իհարկե,ավելին, դուան երկրպագման հիմք է, ինչպես ասվել է հադիթում. «**Դուան երկրպագություն է:**» (Աբու Դաուդ)

ԱԲԴՈՒԼԼԱՆ. Եթե դու ընդունում ես, որ դուան հանդիսանում է երկրպագություն, և դիմում ես Ալլահին գիշեր ու ցերեկ վախով և հույսով,խնդրելով ինչ որ բան, իսկ դրանից հետո դիմում ես նույն խնդրանքով մարգարեյին,հրեշտակյին կամ սուրբին իր գերեզմանում, դա չի նշանակում, որ դու տալիս ես Ալլահին զուգրնկեր երկրպագության մեջ և շրրկ ես անում:

ԱԲԴՈՒՆՆԱԲԻ. Այո, դա շրրկ է և այստեղ ամեն ինչ պարզ է:

ԱԲԴՈՒԼԼԱՆ. Ահա քեզ մեկ այլ օրինակ: Եթե դու իմացար Ամենաբարձրյալի Խոսքերը. «**Այսպիսով աղոթիր քո Տիրոջը և զոհաբերիր**», և հնազադվեցիր Ալլահի այս հրամանին և զոհաբերեցիր Նրան կենդանի, համարվու մ է արդյոք այդ քո զոհաբերությունը Ամենաբարձրյալ Ալլահին երկրպագում, թե ոչ:

ԱԲԴՈՒՆՆԱԲԻ. Այո, այդ հանդիսանում է երկրպագություն:

ԱԲԴՈՒԼԼԱՆ. Եթե դու զոհաբերություն ես արել արարածներից որևէ մեկին, մարգարեյին, ջինին և այլն, Ալլահին հավասար, դա չի նշանակում արդյոք, որ դու զուգակցել ես Ալլահին ինչ որ մեկին քո երկրպագման մեջ:

ԱԲԴՈՒՆՆԱԲԻ. Այո, դա շրրկ է և կասկած չկա:

ԱԲԴՈՒԼԼԱՆ. Ես բացատրեցի քեզ դուայի և զոհաբերության օրինակով, որովհետև դուան, խոսքի երկրպագման ամենաախմաստալից տեսակն է, իսկ զոհաբերությունը գործելի տեսակը: Բայց երկրպագությունը չի սահմանափակվում այս երկու տեսակով: Այն բավական ընդարձակ է, այն ներառում է ուխտը, երդումը, պաշտպանության խնդրանքը, օգնությունը և այլն: Սակայն բազմաստվածները,որոնց համար լուսաբանվել են Դուրանի այաթները, արդյոք էրկրպագել են հրեշտակներին, սուրբերին և կուռքերին, ինչպիսիք են ալ-Լյաթը և այլն:

ԱԲԴՈՒՆՆԱԲԻ. Այո, նրանք արել են այդ:

ԱԲԴՈՒԼԼԱՆ. Իսկ եղել են արդյոք, նրանց երկրպագությունը ուրիշ բան, քան դուան, զոհաբերությունը, պահպանության կամ օգնության խնդրանք: Եթե մենք հաշվի չառնենք այդ ամենը, ապա նրանք ընդունում էին, որ նրանք Ալլահի ստրուկներ են և գտնվում են Նրա իշխանության տակ, և որ հենց Ալլահն է կառավարում ամեն բան...: Սակայն, նրանք սկսեցին կոչել նրանց, հրեշտակներին, մարգարեներին և այլն: Սկսեցին դիմել նրանց օգնության, ցանկանալով բարեխոսում և բարձրացում: Այս ամենը լիովին ակնհայտ է:

ԱԲԴՈՒՆՆԱԲԻ. Այդ չի նշանակում,օ, Աբդուլլահ,, որ դու մերժում ես Ալլահի Մարգարեյի ^(Սալլալահու ալեհի ուա ալլա) բարեխոսումը և հրաժարվում ես նրանից:

ԱԲԴՈՒԼԼԱՆ. Ոչ, ես չեմ մերժում նրան, և չեմ հրաժարվում նրանից: Ես ընդունում եմ, որ Մարգարեն <sup>(Մայլապահու
այլեհի ուս սպաս)</sup> բարեխոս է, որին տրված է այդ իրավունքը և ես ցանկանում եմ այդ: Սակայն ամբողջ բարեխոսումը պատկանում է Ալլահին, ինչպես Նա Ինքն է ասել. «**Ասա. Ալլահին է պատկանում բարեխոսումը ամբողջովին:**» (Մուրա 39 «Ամբոխներ» այաթ 44): Այն չի կարող օգտագործվել առանց Նրա թույլտվության, ինչպես Նա ասել է. «**Ո՛վ կբարեխոսի Նրան, առանց Նրա իսկ թույլտվության:**» (Մուրա 2 «Կով», այաթ 255): Բարեխոսները չեն բարեխոսի որևէ մեկի առանց նրա թույլտվության: Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց. «**Նրանք բարեխոսում են միայն նանց, ումից Նա գոհ է:**» (Մուրա 21 «Մարգարեներ», այաթ 28): Իսկ նա չի գոհանում ոչնչով, բացի տաուհիդից: Նա ասաց. «**Նրանից, ով փնտրում է այլ կրոն բացի իսլամից, այդ երբեք չի ընդունվի, և Վերջին կյանքում, նա կհայտնվի պարտվածների մեջ:**» (Մուրա 3 «Իմրանի Ընտանիք», այաթ 85): Իսկ քանի որ բարեխոսությունը ամբողջովին պատկանում է Ալլահին, և իրականանում է միայն Իր թույլտվությամբ, ապա ոչ Ալլահի Մարգարեն <sup>(Մայլապահու
այլեհի ուս սպաս)</sup>, ոչ էլ որևէ մեկը չի բարեխոսի, մինչ Ալլահը չթույլատրի նրան այդ: Իսկ եթե թույլատրի, ապա միայն տաուհիդի հետևորդի: Եվ լիովին ակնհայտ է, որ բարեխոսությունը պատկանում է միայն Ալլահին, այդ պատճառով, ես խնդրում եմ Նրանից և ասում եմ. «Օ, Ալլահ, Մի գրկի ինձ Մարգարեյի բարեխոսությունից,» «Օ, Ալլահ, արա նրան բարեխոս ինձ համար » և այսպիսի բաներ:

ԱԲԴՈՒՆՆԱԲԻ. Մենք համաձայն ենք այն բանում, որ չի կարելի որևէ մեկից խնդրել այն, ինչ նրա իշխանության տակ չէ: Մարգարեյին <sup>(Մայլապահու
այլեհի ուս սպաս)</sup> տրված էր բարեխոսության իրավունք, իսկ քանի որ այն Նրան տրված էր, ապա այդ նրա իշխանության տակ է: Այստեղից ելնելով, կարելի է նրան խնդրել այն, ինչ նա ունի և դա չի հանդիսանա շրթկ:

ԱԲԴՈՒԼԼԱՆ. Այո, այս խոսքերը ճիշտ կլինեյին, եթե միայն Ալլահը չարգելած լիներ այդ ասելով. «**Մի կոչեք ոչ ոքի, Ալլահին հավասար:**» (Մուրա 72 «Զիններ» այաթ 18): Բարեխոսության խնդրանքը դուրան է: Հենց Ալլահն է նվիրել Մարգարեյին բարեխոսության իրավունք, և Նա արգելել է քեզ խնդրել այն որևէ մեկից, բացի Իրենից, անկախ նրանից, թե ով այդ մեկը: Բացի այդ, բարեխոսության իրավունքը տրված է ոչ միայն Մարգարեյին <sup>(Մայլապահու
այլեհի ուս սպաս)</sup>, փաստացի հայտնի է, որ հրեշտակները նույնպես կբարեխոսեն, և երեխաները, ովքեր մահացել են մինչ չափահաս դառնալը և սրբերը...: Ապա, ինչ ես ուզում ասել. «Ճշմարիտ, Ալլահը տվել է նրանց բարեխոսություն, և ես պիտի խնդրեմ այն նրանցից:» Ասելով այդ, դու կվերադառնաս սրբերին երկրպագելուն, ում մասին Ալլահը հիշատակել է Իր Գրքում: Եթե դու ասես. «Ոչ» ապա քո խոսքերը. «Ալլահը տվեց նրան բարեխոսում և ես խնդրում եմ այդ բարեխոսումը նրանից, ում այդ տրվել է» դառնում է սուտ և անկատար:

ԱԲԴՈՒՆՆԱԲԻ. Բայց ես չեմ անում շրթկ Ալլահի նկատմամբ, և սրբերին դիմելը չի հանդիսանում շրթկ:

ԱԲԴՈՒԼԼԱՆ. Դու ընդունու մ ես, որ շրթկի արգելքը ավելի խիստ է, քան

չնանալու արգելքը և որ Ալլահը չի ներում այդ:

ԱԲՂՈՒՆՆԱԲԻ. Այո, ես ընդունում եմ այդ և այդ ակնհայտ է Ամենաբարձրյալի Խոսքերից:

ԱԲՂՈՒԼԼԱՅ. Դու հենց նոր ասացիր, որ չես կատարում շրթկ, որը Նա արգելել է: Իսկ կարո՞ղ ես դու ինձ բացատրել, ինչ է նշանակում Ալլահին զուգընկեր տալը, որի մասին դու պնդում ես, որ չես արել և չես անի:

ԱԲՂՈՒՆՆԱԲԻ. Շրթկը կուռքերին երկրպագելն է, նրանց ձգտելը, դիմելը և նրանցից վախենալը:

ԱԲՂՈՒԼԼԱՅ. Ի՞նչ է նշանակում «կուռքերին երկրպագել»: Դու կարծու՞մ ես, որ անհավատ քուրեյշները համոզված էին, որ այդ քարի և փայտի կտորները արարում են, ճակատագրեր են տալիս և օգնում են նրանց, ովքեր կոչում են: Նրանք այդպես չէին կարծում, ինչպես արդեն ես քեզ ասել եմ:

ԱԲՂՈՒՆՆԱԲԻ. Ես նույնպես այդպես չեմ կարծում, ես նկատի ունեմ մարդու, ով դիմում է փայտի արձանին, կառույցին կամ քարին, որը դրված է գերեզմանի վրա, և կոչում է նրան, զոհաբերում է և ասում է. «Ճշմարիտ, նա մերձեցնում է մեզ Ալլահին, և Նա մեզանից հեռացնում է վտանգը հանուն նրա օրհնության և բարիքի»: Մա է երկրպագությունը կուռքերին, որը ես նկատի ունեմ:

ԱԲՂՈՒԼԼԱՅ. Դու ճիշտ ասացիր, սակայն այս է ձեր գործողությունները քարերի, գերեզմանների և կառույցների մոտ: Իսկ ինչ վերաբերվում է քո խոսքերին, «Շրթկը, կուռքերին երկրպագելն է...», ապա դու նկատի ունես, որ շրթկը սահմանափակվում է միայն նրանցով, ովքեր անում են այդպես, իսկ ով վստահում է սրբերին և կոչում է նրանց, չի՞ համարվում շրթկ անող:

ԱԲՂՈՒՆՆԱԲԻ. Այո, հենց այս էլ ես ուզում էի ասել:

ԱԲՂՈՒԼԼԱՅ. Այդ դեպքում, ո՞րն է քո դիրքորոշումը, այն բոլոր այաթների նկատմամբ, որոնք ես ասել եմ, որտեղ Ալլահը հիշեցնում է մարգարեներին և սրբերին վստահելը և հույս դնելը հրեշտակներին և այլն: Այստեղ ասվում է նաև նրանց անհավատության մասին, ովքեր արել են այդ:

ԱԲՂՈՒՆՆԱԲԻ. Բայց նրանք, ովքեր կոչել են հրեշտակներին և մարգարեներին, չեն ընկել անհավատության մեջ այդ պատճառով: Նրանք դարձել են անհավատներ, երբ ասել են. «Հրեշտակները, Ալլահի դուստրերն են» և «Մեսիան Ալլահի որդին է:» Մենք չենք ասում, որ Աբդուլքադերը Ալլահի որդին է, և որ Ջեյնաբը Ալլահի դուստրն է:

ԱԲՂՈՒԼԼԱՅ. Ինչ վերաբերվում է Ալլահին երեխաներ վերագրելուն, ապա սա այլ պատմություն է: Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց. «**Ասա, «Նա- Ալլահը Միակն է, Ալլահը Ինքնաբավարար է: Նա չի ծնել և չի եղել ծնված:»**» (Սուրա 112 «Հավատքի Մաքրում», այաթներ 1-3): Միակը, Ով չունի նմանը, և չկա այդպիսի ուրիշ աստված: Ինքնաբավարար, Ում կարիքը բոլորը ունեն, Ում բոլորը դիմում են իրենց կարիքներով և պահանջներով: Իսկ, ով մերժում է այս, նա հանդիսանում է անհավատ, նույնիսկ եթե նա չի ժխտում սուրայի վերջին այաթը. «Նա չի ծնել և չի եղել ծնված:» Ուրիշ այաթում Ամենաբարձրյալը տարբերակում է երկու տեսակի անհավատություն. Ալլահին զուգընկեր

տալը և Նրան երեխաներ վերագրելը: Նա ասաց. «Ալլահը չի վերցրել Իրեն որդի, և չկա Նրան հավասար ուրիշ աստված: Այլապես ամեն աստված կտաներ իր հետ այն, ինչ արարել էր և նրանցից մեկը գերադաս կլիներ մյուսներին:» (Մուրա 23 «Հավատացյալներ», այսթ 91): Մեկ այլ ապացույց այս տարբերակմանը, կարող է հանդիսանալ այն, որ նրանք, ովքեր ընկել են անհավատության մեջ, երբ աղերսում էին ալ-Լյատ կուռքին, երբեք չեն պնդել, որ նա Ալլահի որդին է: Այսպես էլ ջիներին երկրպագողները, չեն պնդել, որ նրանք Ալլահի երեխաներն են: Եվ բոլոր չորս մզհաբները, պնդում են, որ մուսուլմանը, ով ասում է, թե Ալլահը ունի երեխաներ, հանդիսանում է ուխտադրուժ: Նա, ով Ալլահին զուգընկեր է տալիս նույնպես հանդիսանում է ուխտադրուժ և այս երկու տեսակները տարբերակվում են:

ԱԲԴՈՒՆՍԱԲԻ. Բայց Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասում է. «Ճշմարիտ, նրանք, ովքեր մոտ են Ալլահին¹, չեն զգում վախ և չեն տխրի:» (Մուրա 10 «Յունուս», այսթ 62)

ԱԲԴՈՒԼԼԱՆ. Մենք հավատում ենք, որ այդ ճիշտ է և ընդունում ենք: Սակայն մենք չենք երկրպագում նրանց: Եվ միակ բանը, որ մենք մերժում ենք, նրանց երկրպագումն է Ալլահին հավասար և Նրան զուգընկեր տալը: Բացի դրանից, մենք պարտավոր ենք սիրել նրանց, և հետևել և ընդունել նրանց նվիրած հրաշք ունակությունները (կարամատ): Հրաշքները, որոնք կատարվել են Ալլահի հավատարիմ ստրուկների կողմից, կարող են մերժել միայն նորարարությունների կողմնակիցները: Ալլահի կրոն, ոսկե միջին է, սա երկու մոլորությունների ճշմարիտ ճանապարհ է և սա ճշմարտություն է երկու ստի արտահայտման միջև:

ԱԲԴՈՒՆՍԱԲԻ. Նրանք, ում չէին լուսաբանվում Ղուրանի այսթները, չէին վկայում, որ չկա աստված բացի Ալլահից և չէին հավատում Ալլահի Մարգարեյին (*Մայլայանու ալեհի ուս սայան*), մերժում էին Հարությունը, չէին հավատում Ղուրանին, և համարում էին այն կախարդանք: Մենք վկայում ենք, որ չկա աստված բացի Ալլահից և որ Մուհամեդը Ալլահի Մարգարեն է և հավատում ենք Ղուրանին, Հարությանը, աղոթում ենք և պահք ենք պահում: Եվ ի՞նչպես ես դու մեզ նմանեցնում նրանց:

ԱԲԴՈՒԼԼԱՆ. Գիտնականների մեջ տարաձայնություն չկա կապված այն բանի հետ, որ եթե մարդ համարում է Ալլահի Մարգարեյի մի խոսքը ճիշտ, իսկ մյուսը սուտ, ապա նա անհավատ է, մտած չլինելով Իսլամ: Նույնպես և անձը, ով հավատում է Ղուրանի մի մասին և չի հավատում մյուսին, ինչպես նաև նա, ով ընդունում է տաուհիդ, բայց մերժում է նամազը, կամ ընդունում է տաուհիդը և նամազը, բայց մերժում է բարեգործության պարտավորվածությունը, կամ ընդունում է այս բոլորը, բայց մերժում է պահքի պարտավորվածությունը, կամ ընդունում է այս ամենը, բայց մերժում է հաջի պարտավորվածությունը: Երբ, Մարգարեյի (*Մայլայանու ալեհի ուս սայան*)

¹ Այստեղ նկատի ունեն իրական հավատացյալներին, խիստ աստվածավախ և իրոք Ալլահին հավատարիմ մարդիկ, ովքեր փորձում են մերձենալ Նրան, իրենց հավատարմությամբ, բարի արարքներով և ջանալից երկրպագությամբ :

ժամանակ, որոշ մարդիկ չենթարկվեցին հաջ կատարելու հրամանին, Ամենաբարձրյալ Ալլահը լուսաբանեց այաթ նրանց. «**Մարդիկ պարտավոր են Ալլահի նկատմամբ, հաջ կատարել Տուն (Քաաբա), եթե նրանք ի վիճակի են կատարել այդ ճանապարհը: Եթե մեկը չի հավատում, ապա Ալլահը կարիք չունի հանգստության:**» (Մուրա 3 «Իմրանի Ընտանիք»-այաթ 97): Իսկ եթե մարդ մերժում է Հարությունը, սա անհավատություն է և սրա հետ կապված չկա տարաձայնություն: Հենց այս պատճառով Ամենաբարձրյալ Ալլահը պարզ ասել է Իր Մուրբ Գրքում այն մասին, որ, ով հավատում է Գրքի մի մասին և չի հավատում մյուսին, ապա իրականում անհավատ է: Եվ Նա հրամայեց ընդունել Իսլամը լիարժեք և ամբողջովին, և ով վերցնի մի բան և թողնի մյուսը, նա հանդիսանում է անհավատ: Ընդունում մ ես դու, որ նա, ով հավատում է մի մասին և թողնում է մյուսը, կընկնի անհավատության մեջ:

ԱԲԴՈՒՆՆԱԲԻ. Այո, ես ընդունում եմ դա: Այս պարզ երևում է Առաքինի Ղուրանում:

ԱԲԴՈՒԼԼԱՅ. Եթե դու ընդունում ես, որ նա, ով հավատացել է Մարգարեյին Խ.Ա.Ո.Ն ինչ որ բանում և միևնույն ժամանակ մերժեց պարտադիր աղոթքը, կամ ընդունել է ամեն ինչ, բացի Հարությունից, ապա նա կընկնի անհավատության, ապա իմացիր, որ տառուխիդը ամենամեծ պարտավորությունն է, որով եկել էր Ալլահի Մարգարեն (*Սալլալահու ալեյհի ուա սալամ*): Այն ունի ավելի մեծ իմաստ, քան աղոթքը, բարեգործությունը և հաջը: Ապա, ինչպե՞ս կարող է լինել, որ եթե մարդ մերժում է այս բաներից մեկը, նա դառնում է անհավատ, նույնիսկ, եթե նա կատարում է մնացյալը, իսկ եթե նա մերժում է տառուխիդը, որը հանդիսանում է բոլոր մարգարեների կրոն, նա չի դառնում անհավատ: Փառք Ալլահին: Ինչ կարող է լինել ավելի զարմանալի, քան այս անգրագիտությունը: Նույնպես մտածիր, Ալլահի Մարգարեյի (*Սալլալահու ալեյհի ուա սալամ*) հետևորդները մարտնչում էին Յամամում, բանու Հանիֆա ցեղի հետ, չնայած նրանք իսլամ էին ընդունել Մարգարեյի օրոք և վկայել էին, որ չկա աստված, բացի Ալլահից, և որ Մուհամեդը Ալլահի Մարգարեն է և աղոթք են արել և կոչել են աղոթքի:

ԱԲԴՈՒՆՆԱԲԻ. Բայց միևնույն ժամանակ, նրանք վկայել են, որ Մուսեյլիման¹ մարգարե է, մինչ դեռ մենք ասում ենք. «Մուհամեդից հետո չի կարող մարգարե լինել:»

ԱԲԴՈՒԼԼԱՅ. Սակայն, դուք մեծարում եք Ալիյին, կամ Աբդուլքադիրին, կամ մարգարեներից մեկին, կամ հրեշտակներին, հասցնելով նրանց երկրի և երկնքի Տիրակալին: Եվ եթե մարդ, ով մեծարել է մեկին Մարգարեյի (*Սալլալահու ալեյհի ուա սալամ*) աստիճանի, դառնում է անհավատ, և նրան այլևս օգուտ չի

¹ Մուսայլիմա, փաղաքշական Մասյամայից, - սուտ մարգարեներից մեկը, ով նմանեցնում էր իրեն Ալլահի Մարգարեյին: Նա Հանիֆա ցեղից էր, ով բնակվում էր Յամամում, Արաբիայի արևելքում: 634 թվականին Աբու Բաքր խալիֆը, Յամամա ուղարկեց զորք, իսալիդ իբն ալ-Վալիդի գլխավորությամբ: Առկաբայի մարտում Մուսայլիմի կողմնակիցները պարտվում են, իսկ նա մահանում է:

բերում վկայությունը, աղոթքը: Իսկ Ալլահի աստիճանին հասցնելը, առավել ևս: Նույնպես նրանք, ում Ալին ^(Մալլաթանու ալեհի ուս սալա) հրամայեց այրել, պնդում էին, որ նրանք մուսուլման են և նրանք Ալիի հետևորդներն էին և ստանում էին Մարգարեյի ^(Մալլաթանու ալեհի ուս սալա) հետևորդներից գիտելիքներ: Սակայն այդ ժամանակ, նրանք Ալիի նկատմամբ ունեյին նույն վերաբերմունքը, ինչ դուք ունեք Աբդուլբադիի և մյուսների նկատմամբ: Ինչպես հետևորդները դարձան միահամուռ այն կարծիքում, որ այդ մարդիկ հանդիսանում են անհավատներ և որ նրանց դեմ պիտի պայքարել: Մի թե դու կարծում ես, որ հետևորդները ունակ են մեղադրել մուսուլմանին անհավատության մեջ: Կամ դու կարծում ես, որ այսպիսի համոզմունքները ինչ որ մեկի նկատմամբ չեն վնասում, իսկ Ալիի նկատմամբ նույն վերաբերմունքը դարձնում է մարդուն անհավատ: Արժե նաև ասել, եթե մեզանից առաջ ապրողները հանդիսանում էին անհավատներ, որովհետև միացրել էին շրջկը և անհավատությունը Մարգարեյին ^(Մալլաթանու ալեհի ուս սալա), Ղուրանին և Հարության մերժումը և այլն, ինչու այդ դեպքում բոլոր մագհաբների գիտնականները հիշատակում են Շարիաթի որոշումները կապված ուխտադրուժի հետ, որը դարձել է անհավատ, իսլամ ընդունելուց հետո...: Եվ այստեղ նրանք հիշատակում են շատ պատճառներ, որոնցից յուրաքանչյուրը անհատական, կարող է մարդուն դուրս հանել իսլամից: Նրանք հիշատակել են նույնիսկ այն բաները, որոնց մեջ մարդ հեշտությամբ կարող է ընկնել, ինչպես խոսքեր, որոնց մեջ մարդ հեշտությամբ կրնկնի և կառաջացնի Ալլահի բարկությունը, նույնիսկ եթե նրանք ասված չեն սրտով, կամ ասված են կատակով: Այստեղ են մտնում նաև նրանք, ում մասին Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասում է. «Ասա. «Մի թե դուք ծաղրել եք Ալլահին, Նրա այաթներին և Նրա Մարգարեներին: Մի խնդրեք ներողություն: Դուք անհավատ եք դարձել հավատալուց հետո:»» (Մուրա 9 «Ապաշխարհություն», այաթ 66): Այս մարդիկ անհավատ են դարձել հավատալուց հետո, որովհետև, լինելով Մարգարեյի ^(Մալլաթանու ալեհի ուս սալա) հետ Տաբուկի արշավանքի ժամանակ, ինչ որ բան են ասել կատակով: Կարելի է նաև հիշատակել այն, ինչ ասել է Ամենաբարձրյալ Ալլահը Իսրայելի որդիների մասին, ովքեր հավատարիմ էին Նրան, ունեյին գիտելիքներ և բարեպաշտ էին: Նրանք ասացին Մովսեսին. «Սարքիբ մեզ համար աստված:» Սրա նման ասել են նաև Մարգարեյի հետևորդները: Նրանք ասել էին. «Սարքիբ մեզ համար «Զաթու-ալ-անվալ:»» Իսկ Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլաթանու ալեհի ուս սալա) երդվեց, որ այս նման է Իսրայելի որդիների խոսքերին. «Սարքիբ մեզ համար աստված, նման նրան, ինչպես նրանք ունեն աստված:» (Մուրա 7 «Բարձրունքներ», այաթ 138)

ԱԲՂՈՒՆՆԱԲԻ. Սակայն, Իսրայելի որդիները և նրանք, ովքեր խնդրեցին Մարգարեյին սարքել իրենց համար «Զաթու ալ-անվատ»-ը, դրանից չդարձան անհավատ:

ԱԲՂՈՒԼԱՀ. Պատասխանը այսպիսին է, որ Իսրայելի որդիները և նրանք,

ովքեր դիմեցին Մարգարեյին նույն խնդրանքով, չդարձրեցին խոսքը գործ, և եթե նրանք դա անեյին, ապա կդառնային անհավատներ: Եվ, եթե նրանք, ում Մարգարեն արգելեց անել այդ, նրան չենթարկվելին և անեյին դա, նրանք նույնպես կդառնային անհավատներ:

ԱԲՂՈՒՆՆԱԲԻ. Մակայն, ինձ մոտ ծագեց այսպիսի հարց. ՈՒսամա իբն Ձեյդը սպանեց մարդու, ով ասաց, «Չկա աստված, բացի Ալլահից;» իսկ Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլալահու ալեյհի ուա սալամ) նախատեց նրան և ասաց. «**Օ, Ուսամա, Մի թե դու սպանեցիր նրան այն բանից հետո**», ինչ նա ասաց, «**Չկա աստված, բացի Ալլահից:**»» (Ալ-Բուխարի): ^(Մալլալահու ալեյհի ուա սալամ) խոսքերն են. «Ինձ հրամայված էր մարտնչել մարդկանց հետ, այնքան ժամանակ, մինչ նրանք չեն ասի. «**Չկա աստված,բացի Ալլահից:**» (Մուսլիմ): Եվ ինչպե՞ս ես կարող եմ այս համաձայնեցնել այն բանի հետ ինչ դու ասացիր: Բացատրիր ինձ, թող Ալլահը քեզ տանի ճիշտ ճանապարհով:

ԱԲՂՈՒԼԼԱՅ. Հաղիթներից հայտնի է, որ Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլալահու ալեյհի ուա սալամ) մարտնչում էր հրեաների հետ և նրանց պատանդ էր վերցնում, այն դեպքում, որ նրանք ասում էին. «Չկա աստված, բացի Ալլահից », և որ նրա հետևորդները մարտնչում էին բանու Հանիֆի հետ այն պարագայում, որ նրանք վկայել էին, որ չկա աստված, բացի Ալլահից, և որ Մուհամեդը Ալլահի Առաքյալն է և աղոթում էին: Նույնպես նրանք, ում հրամայեց այրել Ալին...: Դու ընդունում ես, որ նա, ով մերժում է Հարությունը ընկնում է անհավատություն, նույնիսկ եթե նա ասում է. «Չկա աստված, բացի Ալլահից» և որ նա, ով մերժում է որևէ բան իսլամի սյուներից, ընկնում է անհավատություն, նույնիսկ եթե նա արտաբերել է այդ բառերը: Ինչպե՞ս այս ամենից հետո, դու կարող ես համարել, որ եթե նա մերժում է ինչ որ բան կրոնի ճյուղերից, նրան այս խոսքերը չեն օգնի: Այն ժամանակ, եթե նա մերժում է տահուդը, որը կրոնի հիմք է, ապա այդ բառերի արտաբերումը բավարար է:

Կարծես դու չես հասկացել այս հաղիթների իմաստը:

Կապված Ուսամա իբն Ձեյդի հաղիթի հետ, ապա նա սպանեց մարդուն, ով արտահայտեց խոսքերով, որ ընդունել է իսլամ, որովհետև նա որոշեց, որ այդ մարդը արտաբերեց այդ խոսքերը իր կյանքի և ունեցվածքի կորստի վախից: Ինչ էլ որ այնտեղ եղած լինի, թշնամի է նա, թե բարեկամ, եթե մարդ արտահայտում է իսլամի ընդունում, ապա նրան պիտի համարել մուսուլման, մինչ ակնհայտ չի երևա, որ նա հակազդում է իսլամի ընդունմանը: Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց. «**Օ, Նրանք, ովքեր հավատացել են: Երբ դուք հանդես եք գալիս Ալլահի ճանապարհին, ապա համոզվեք:**» (Մուրա 4 «Կանայք»,այաթ 94); Այսինքն փնտրեք հաստատում: Այաթը մատնանշում է այն, որ նույնիսկ պատերազմի ժամանակ, եթե թշնամին հայտարարում է իսլամի ընդունում, նրան չի կարելի սպանել, մինչ չերևա որևէ բան, որ նա այնուամենայնիվ մուսուլման չէ:

ԱԲՂՈՒՆՆԱԲԻ. Իսկ ինչ դու կասես Մարգարեյի ^(Մալլալահու ալեյհի ուա սալամ) խոսքերի մասին, այն, որ Դատաստանի օրը մարդիկ օգնություն կխնդրեն Ադամից,

հետո Նոյից, հետո Իբրահիմից, հետո Մովսեսից, հետո Հիսուսից, բայց նրանք կասեն, որ չեն կարող ոչինչ անել և վերջիվերջո նրանք կգան Մուհամեդի մոտ: Այս ցույց է տալիս այն, որ Ալլահին օգնություն չի ներդրելը չի հանդիսանում շքրկ:

ԱԲԴՈՒԼԼԱՀ. Դու աղավաղեցիր հարցի բուն իմաստը, քանի որ մենք ընդհանրապես չենք մերժում կենդանի մարդուն դիմած խնդրանքը, ով կարող է օգնել տվյալ պարագայում: Ամենաբարձրյալը Մովսեսի պատմության մեջ ասաց. «Նա, ով նրա հետևորդների թվից էր, խնդրեց նրան օգնել ընդդեմ նրա, ով նրա թշնամիների թվից էր:» (Մուրա 28 «Պատմվածք», այսթ15)

Կյանքում մարդ շատ դեպքերում դիմում է իր ընկերներին օգնությամբ, որը նրանք կարող են անել: Բայց, մենք մերժում ենք օգնության խնդրանք, որը հանդիսանում է երկրպագություն, որը դուք անում եք սրբերի գերեզմաններում, կամ նրանց բացակայության ժամանակ, և դուք նրանց խնդրում եք այն, ինչ կարող է միայն Ամենաբարձրյալ Ալլահը իրականացնել: Իսկ Դատաստանի օրը մարդիկ կդիմեն մարգարեներին, ցանկանալով, որ նրանք կոչեն Ալլահին, և Նա դատի մարդկանց, որպեսզի Դրախտի բնակիչները կարողանան հանգստանալ, վերջապես, ծանր սպասումից: Եվ այս թույլատրելի է և այս և մյուս աշխարհում: Գալ սրբի մոտ, նստել նրա հետ, լսել նրա խոսքը և ասել. «Դիմիր Ալլահին, ինձ համար խնդրանքով:» Մարգարեյի ^{(Մայլալանու} _{պեյհի ուս սայամ)} հետևորդները խնդրում էին նրան իր կենդանության օրոք, իսկ մահից հետո նրանք երբեք չեն կոչել նրան: Նրանք այդ չեն խնդրել նրա գերեզմանի մոտ, ավելին, մեր նախնիները դժկամություն էին ցուցաբերում նրան, ով գալիս էր գերեզման, որ կոչեր Ալլահին:

ԱԲԴՈՒՆՆԱԲԻ. Իսկ ինչ դու կասես Իբրահիմի, խաղաղություն նրան, դեպքում, երբ նրան գցեցին կրակի մեջ և օդում հայտնվեց Գաբրիելը, խաղաղություն նրան, և հարցրեց. «Քեզ պե տք է որևէ բան» և Իբրահիմը, խաղաղություն նրան, պատասխանեց. «Քեզանից, ոչ:» Իսկ Գաբրիելին օգնության խնդրանքը լինելը շքրկ, ապա նա չէր առաջարկի այդ Իբրահիմին:

ԱԲԴՈՒԼԼԱՀ. Այս կասկածը նման է առաջինին: « Բացի այդ այս հաղիթը հաստատված չէ: Եթե նույնիսկ մենք ենթադրենք, որ այն ճիշտ է, ապա Գաբրիելը, խաղաղություն նրան, առաջարկեց նրան անել այն, ինչ նա ի վիճակի է: Ալլահը ասաց նրա մասին. «Մովորեցրի նրան հզոր ուժ:» (Մուրա 53 «Մատթ», այսթ5): Եվ եթե նրան Ալլահը թույլատրեր վերցնել կրակը, որը պատրաստված էր Իբրահիմի համար, ինչպես նաև նրա շուրջ հողը և լեռները և այս բոլորը գցել արևելք և արևմուտք, նա ի վիճակի կլիներ անել այդ: Այսպես նաև հարուստը, ով առաջարկում է կարիքավորին գումար պարտքով, որպեսզի նա կարողանա ծածկել իր անհրաժեշտ ծախսերը, և նա մերժեր և սպսեր, երբ Ալլահը կտա նրան այդ հնարավորությունը, որը չի լինի գթասարտություն ոչ ոքի կողմից և որ ոչ ոք չէր կարող նախատել նրան: Ինչքան հեռու է այդ այն օգնության խնդրանքից, որը հանդիսանում է

երկրպագություն և շրթկ, և որով դու ներկա պահին զբաղված ես:

Իմացիր, եղբայր, որ մեր նախահայրերի շրթկը, ում ուղարկվել էր Մուհամեդը
(Մալլապահու
*այեհի ուս սայսու)***, ավելի քիչ նշանակալից էր, քան մեր ժամանակներում սալթոդների**
շրթկը: Եվ այս կատարվում է երեք պատճառով.

★ Մեր նախնիները Ալլահին զուգընկեր էին տալիս միայն բարօրության ժամանակ: Երբ գալիս էր դժբախտությունը, նրանք իրենց հավատը ուղղում էին միայն Ալլահին և այս ապացուցում է Ամենաբարձրյալի Խոսքերը. «**Երբ նրանք նստում են նավ, ապա կոչում են Ալլահին, Նրա առջև մաքրում են իրենց հավատքը, և դիմում են Միայն Նրան իրենց երկրպագության մեջ: Երբ Նա փրկում է նրանց և հասցնում է ափ, նրանք անմիջապես սկսում են տալ զուգընկեր:**» (Մուրա «Մարդ», այաթ 65): Նույնպես Նրա խոսքերը. «**Երբ ալիքը ծածկում է նրանց, ինչպես ստվեր, նրանք կոչում են Ալլահին, մաքրելով Նրա առջև իրենց հավատքը, անկեղծորեն դիմում են միայն Նրան իրենց երկրպագությամբ: Երբ Նա փրկում է նրանց և հասցնում է ափ, ապա նրանց մեջ հայտնվում են նրանք, ովքեր շեղվում են պատշեճ շնորհակալությունից: Բայց, Մեր նշանները մերժում են միայն անշնորհակալ դավաճանները:**» (Մուրա 31 «Լուկման» այաթ 32): Եվ բազմաստվածները, ում շրթկի դեմ պայքարում էր Ալլահի Մարգարեն *(Մալլապահու*
այեհի ուս սայսու), կոչում էին Ալլահին և ուրիշներին բարեհաջող օրերին, իսկ երբ գալիս էր դժբախտությունը, նրանք կոչում էին Միայն Ալլահին և մոռանում էին իրենց տերերին: Իսկ մեր օրերի բազմաստվածները կոչում են որևէ մեկին բացի Ալլահից և բարեհաջող և վատ օրերին, իսկ եթե նրանցից մեկը լինի վատ դրության մեջ, նա անմիջապես կբացականչի. «Օ, Ալլահի Մարգարե, Օ, Հուսեյն » և այլն: Սակայն, ո՞վ է հասկանում այդ:

★ Առաջինները կոչում էին Ալլահին հավասար նրանց, ովքեր Նրա մերձավորներից էին, ինչպես Մարգարեն, սուրբը կամ հրեշտակը, կամ ծայրահեղ դեպքում քարը կամ ծառը, ինչը հնագանդ է Ալլահին և լսում է Նրան: Իսկ մարդիկ մեր օրերում կոչում են Ալլահին հավասար, մեղավոր և վատ մարդկանց: Իսկ ունենալ այսպիսի համոզմունք այն մարդկանց վերաբերյալ, ում անբարոյականությունը և մեղսագործությունը ակնհայտ է, ավելի վատ է, քան սրբի կամ Ալլահին հնագանդ արարածի վերաբերյալ:

★ Մարգարեյի ժամանակաշրջնի բազմաստվածների մեծամասնությունը, տալիս էին Ալլահին զուգընկեր, երկրպագման իրավունքով, բայց ոչ թե Տիրակալության պարագայում: Ի տարբերություն նրանց ժառանգորդների շրթկի,, մեր օրերի շրթկը և մերժում է ամեն ինչ: Օրինակ, նրանք պնդում էին, որ Տիեզերքը ղեկավարում է բնությունը, կենդանացնում և մեռցնում է և այլն: Խոսքերս ես կավարտեմ բացատրելով հարցը, որը գալիս է իմ ասածներից. տարաձայնությունն չկա այն բանում, որ տաուհիդը սրտում եղած համոզմունք է, որը արտաբերվում է լեզվով և ապացուցվում է գործերով: Եվ եթե դրանցից որևէ բան խախտվում է, ապա մարդ այլևս մուսուլման չէ: Եվ եթե նա գիտի, ինչ է տաուհիդ, և չի գործում համաձայն

դրա, նա հանդիսանում է համառ անհավատ, ինչպես փարավոնը և Իբլիսը: Այստեղ շատ մարդիկ սխալվում են ասելով. «Այդ ճիշտ է, բայց մենք ի վիճակի չենք գործնականի մեջ դնել այդ, այս անհեթեթ է մեր երկրում և մեր ազգի համար, մենք պետք է համաձայնենք նրանց հետ, վախենալով այն չարիքից, որ նրանք կարող են պատճառել:» Այդ խեղճերը չգիտեն, որ անհավատության ներկայացուցիչների մեծամասնությունը գիտեն ճշմարտությունը և թողել են այն իրենց որոշակի պատճառներով, ինչպես ասել է Ամենաբարձրյալը. **«Նրանք վաճառել են Այլահի նշանները չնչին գնով և ուրիշներին շեղել են Նրա Ուղղուց: Ինչ նողկալի են նրանց արարքները:»** (Մուրա 9 «Ապաշխարանք», այաթ 9)

Նա, ով ապրում է համաձայն տաուհիդի, և չի հասկանում կամ ընդունում սրտանց այն, հանդիսանում է փարիսեցի և նա իր մոլորության մեջ ավելի վատն է քան սովորական անհավատը, քանի որ Ամենաբարձրյալը ասաց. **«Ճշմարիտ, փարիսեցիները կհայտնվեն Կրակի ամենաստորին աստիճանում և դու չես գտնի նրանց համար օգնական:»** (Մուրա «Կանայք», այաթ 145)

Այս հարցը կլինի պարզ և հասկանալի, եթե դու նայես մարդկանց դրությանը: Դու կտեսնես նրանց, ովքեր գիտեն ճշմարտությունը, բայց մերժում են վարվել դրան համապատասխան, վախենալով կորցնել որևէ բան իրենց աշխարհիկ բարիքներից, ինչպես Հարունը, կամ կորցնել իրենց դիրքը ինչպես Համանը, կամ իրենց իշխանությունը, ինչպես Փարավոնը: Եվ դու կտեսնես նրանց, ովքեր գործում են դրանց համապատասխան ի ցույց մարդկանց, չընդունելով այդ իրենց հոգիներում, ինչպես փարիսեցիներ: Եվ եթե դու հարցնես նրանցից մեկին, ինչին է նա հավատում սրտով, դու կհայտնաբերես, որ նա չգիտի տաուհիդ:

ՄԱԿԱՅՆ, ՔԵՁ ՊԵՏՔ Է ՀԱՄԿԱՆԱԼ ԱՄԵՆԱԲԱՐԶՐՅԱԼ ԱԼԼԱԶԻ ԳՐՔԻՑ ԵՐԿՈՒ ԱՅԱԹ:

★ Սրանք Ամենաբարձրյալի Խոսքերն են, որոնք մենք արդեն հիշատակել ենք. **«Թողություն մի խնդրեք, դուք դարձել եք անհավատ, հավատալուց հետո:»** (Մուրա 9 «Ապաշխարություն», այաթ 66): Այսպիսով, իմանալով, որ նրանցից ոմանք, ովքեր գնացել են արշավի հռոմեացիների դեմ Մարգարեյի Խ.Ա.Ո.Ն հետ, ընկել են անհավատության գիրկը, խոսքերի պատճառով, որոնք ասվել են կատակով: Դու հասկանում ես, որ նրանց արարքը, ովքեր արտաբերում են խոսք կամ գործում են արարք, որը հանդիսանում է անհավատություն, վախենալով կորցնել իրենց հարստության մի մասը կամ իրենց դիրքը, կամ ի օգուտ ինչ որ մեկի, հանդիսանում է ավելի մեծ հանցանք, քան կատակով արված խոսքերը: Որովհետև մարդը, ով կատակում է, սովորաբար իր սրտում չի հավատում նրան, ինչ ասում է իր լեզվով, շրջապատին ուրախացնելու համար: Ինչ վերաբերվում է նրան, ով արտաբերում է անհավատության խոսքերը կամ անում է այդ, վախենալով արարածներից, կամ ցանկությամբ հասնել նրանցից որևէ բանի, ապա նա հավատացել է Շեյթանի խոստմանը. **«Շեյթանը սպառնում է ձեզ աղքատություն և հրամայում է անել նողկալի**

արարքներ:» (Մուրա 2 «Կով»,այսթ 268) և վախեցել է նրա սպառնալիքից: «**Ռա միայն Մատանան վախեցնում է ձեզ իր օգնականներով:**» (Մուրա 3 «Իմրանի Ընտանիք»,այսթ 175) և նա չի հավատում Ամենագթասրտին. «**Ալլահը խոստանում է ձեզ ներում Իրենից և գթասրտություն»** (Մուրա 2 «Կով»,այսթ268) և չի վախենում Ամենահզորի սպառնալիքից.«**Մի վախեցեք նրանցից, վախեցեք Ինձանից:**» (Մուրա 3 «Իմրանի Ընտանիք»,այսթ 175)

Ապա ինչի է արժանի մարդը, որը գտնվում է այդ դրության մեջ, լինել Ամենաբարձրյալի մերձավորների ց, թե Շեյթանի:

★ Ամենաբարձրյալի խոսքերը. «**Ալլահի բարկությունը կրնկնի նրանց վրա, ովքեր կներժեն Ալլահին այն բանից հետո, երբ հավատացել են, ոչ թե նրանց վրա, ովքեր ստիպված են եղել դրան,մինչ նրանց սրտում հանգրվանում է ամուր հավատքը, այլ նրանց վրա, ովքեր իրենք են բացել իրենց կրծքերը անհավատության:Նրանց համար պատրաստված է մեծ տանջանքներ:**»

(Մուրա 16 «Մեղուներ»,այսթ 106): Ալլահը չի տվել նրանց արդարացում, բացի նրանցից, ովքեր ստիպված են, բայց սրտերը նրանց հանգիստ են հավատքի հարցում: Ինչ վերաբերվում է մնացածներին, ապա նրանք, միանշանակ,հանդիսանում են անհավատներ, անկախ նրանից, նրանց պատճառ է հանդիսացել վախը, թե ձգտումը ստանալ որևէ բան, կամ ինչ որ մեկին գոհացնելը հայրենիքի,ընտանիքի,ցեղի հետքրքրություններից ելնելով, կամ հանուն ունեցվածքի, կամ որպես կատակ, կամ նրանք ունեյին այլ պատճառներ: Բացառություն են կազմում միայն ստիպվածները:Իսկ այսթը մատնանշում է այն, որ ստիպողականությունը լինում է միայն խոսքերին և արարքներին: Ինչ վերաբերվում է համոզմունքներին, որոնք սրտում են,ապա այստեղ ստիպողականությունը անհնար է: Ամենաբարձրյալը նույնպես ասաց. «**Այդ այն պատճառով է, որ նրանք գերադասեցին աշխարհիկ կյանքը, Վերջին Կյանքից: Ճշմարիտ, Ալլահը չի տանում ուղիղ ճանապարհով անհավատ մարդկանց:**» (Մուրա 16,«Մեղուներ» այսթ107): Այստեղ պարզ ասվում է, որ պատժի պատճառ հանդիսանում է ոչ թե համոզմունքը, կամ տգիտությունը, կամ կրոնի հանդեպ ատելությունը, կամ անհավատության հանդեպ սերը, այլ այն, որ մարդ այդ ճանապարհով ձգտում է աշխարհիկ բարիքների, որոնք նա գերադասում է կրոնից:

Իսկ Ալլահը ամենի մասին լավ գիտի: Այս ամենից հետո, արդյոք չի եկել ժամանակը, թող Ալլահը քեզ ճիշտ ուղղու դնի, ապաշխարհել քո Տիրոջը, վերադառնալ Նրան, և թողնել այն, ինչին դու հակվում ես:Քանի որ գործը շատ կարևոր է, ինչպես դու հասկանում ես: Հարցը լուրջ է, իսկ վտանգը մեծ:

ԱԲՂՈՒՆԱԲԻ. Թողություն են խնդրում Ալլահից, և երկրպագում են Նրան, և վկայում են, որ չկա աստված բացի Ալլահից, և որ Մուհամեդը Ալլահի Առաքյալն է:Ես թողեցի հավատքը այն ամենին, ինչին ես երկրպագում էի բացի Ալլահից, և ես խնդրում եմ Նրան, որ Նա ների ինձ այնի համար, ինչ ես արել եմ դրանից առաջ և չհարցնի ինձանից, և տարածի իմ վրա Իր բարությունը, ներողամտությունը և գթասրտությունը

և ամուր պահի ինձ իրական Միաստվածության և «ակիդայի» մեջ, մինչ ես կհանդիպեմ Նրան:Եվ ես խնդրում եմ, որ նա արժանին պարզևի քեզ, իմ եղբայր Աբդուլլահ,քո այս խորհուրդների համար:Ճշմարիտ, կրոնը խորհուրդ է: Եվ թող նա արժանին տա քեզ այն բանի համար նաև, որ դու դատեցիր ինձ իմ անվան համար «Աբդուննաբի», և ես ցանկանում եմ ասել քեզ, որ իմ անունը հիմա «Աբդունռահմեն» է, որը նշանակում է Գթասիրտի ստրուկ:Եվ այն բանի համար, որ դու անհամաձայնություն հայտնեցիր իմ համոզմունքներին:Նրանք հանդիսանում են մոլորություն, և եթե ես հանդիպելի Ալլահին, ունենալով այդ համոզմունքները, ես երբեք չէի լինի հաջողակ: Սակայն ես ունեմ վերջին խնդրանքը, ասա ինձ դատապարտելի արարքները, որոնք մարդիկ հաճախ անում են մեր օրերում:

ԱԲԴՈՒՆՆԱԲԻ. Խնդրեմ, լսիր.

• Մի ձգտիր ընտրել քեզ շահավետ կարծիք, հենվելով նրան, որ տվյալ հարցում կա տարաձայնություն,տարածելով մոլորություն և փորձելով գտնել բացատրություն կամ արդարացում քո կարծիքին, քանի որ դրա էությունը ոչ ոք չգիտի բացի Ալլահից:Թող քո կարգախոսը լինի այնը, որը հիմնված է հիմնավոր գիտելիքների վրա, որոնք ասում են ակնարկող այսպիսի մասին. «Մենք հավատացինք նրանց, նրանք բոլորը մեր Տիրոջից են», իսկ այն դեպքում, երբ կա տարաձայնություն Ալլահի Մարգարեյի ^{(Մայլապահու} ^{այլեհի ուս սայամ)} խոսքերը «Թող, այն, ինչ քեզ մոտ կասկած է առաջացնում,ի օգուտ նրա, ինչը չի առաջացնում այդ կասկածը:» (Ահմեդ, աս-Թիրմիզի): Ինչպես նաև Մարգարեյի ^{(Մայլապահու} ^{այլեհի ուս սայամ)} խոսքերը. «**Ով խուսափում է կասկածելիից, նա մաքրել է իրեն իր կրոնում և պատվում, իսկ ով ընկել է կասկածելին, նա ընկել է արգելվածի մեջ:**» (Ալ-Բուխարի, Մուսլիմ): Ինչպես նաև Մարգարեյի ^{(Մայլապահու} ^{այլեհի ուս սայամ)} հետևյալ խոսքերը «Մեղքը այն է, ինչ առաջացնում է անհանգստություն սրտում, այն, ինչի մասին դու չես ցանկանում որ մարդիկ իմանան:» (Մուսլիմ) Նույնպես Նրա ^{(Մայլապահու} ^{այլեհի ուս սայամ)} հետևյալ խոսքերը. «**Խորհուրդ հարցրու քո սրտից և հոգուց (Նա կրկնեց այդ երեք անգամ): Բարեպաշտությունը այն է, ինչում քո հոգին հանգիստ է, իսկ մեղքը այն է, ինչ առաջացնում է քո հոգում անհանգստություն և ճնշում կրծքում, նույնիսկ եթե մարդիկ համոզեն քեզ, որ դրա մեջ վատ բան չկա:**»¹ (Ահմեդ)

• Խուսափիր հետևել քո կրքերին, քանզի ճշմարիտ, Ամենաբարձրյալ Ալլահը պաշտպանում է մեզ դրանից, ասելով.«**Տես լ ես դու նրան, ով իր աստվածն է արել իր իսկ կիրքը:**» (Մուրա 45 « Ծնկապաշտություն »,այսթ 23)

• Խուսափիր ծայրահեղական կապվածությունից որոշակի մարդկանց և կարծիքներին, ինչպես նաև նրանց, ինչին հետևում էին հայրերը, քանի որ այդ հեռացնում է մարդուն ճշմարտությունից: Ճշմարտությունը հավատացյալի մոլորված գառն է, որտեղ որ նա չգտնի այն, նա միշտ ունի

¹ Այսինքն, նույնիսկ եթե մարդիկ, ովքեր չունեն գիտելիք, բազմակի կրկնեն քեզ, որ տվյալ արարքը բոլորովին մեղք չէ:

ավելի շատ իրավունքներ, քան մյուսները: Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց. «Երբ նրանց ասում են. «Հետևեք նրան, ինչ լուսաբանել է Ալլահը », նրանք պատասխանում են. «**Ոչ, Մենք կհետևենք նրան, ինչին հետևում էին մեր հայրերը:**» Իսկ եթե նրանց հայրերը ոչինչ չգիտեյի ն և հետևում էին սխալ ուղղու:»» (Մուրա 2 «Կով», այաթ 170)

- Խուսափեք նմանվել անհավատներին: Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլալահու ալեհի ուա սալամ) ասաց. «**Ով նմանակում է ինչ որ մարդկանց, ապա նա ինքը նրանցից է:**»
- **Խուսափեք չվստահել Ալլահին: Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց. «Նա, ով վստահում է Ալլահին, բավարար կլինի Նա:**» (Մուրա 65 «Անունսպումծություն», այաթ 3)
- Մի ենթարկվիր արարածին այն բանում, ինչը հանդիսանում է Արարչին անհնազանդություն: Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլալահու ալեհի ուա սալամ) ասաց. «**Չի կարող լինել հնազանդություն արարածին այն բանում, ինչը հանդիսանում է Արարչին անհնազանդություն:**» (Ատ-Թիբաթի)
- Խուսափեք մտածել վատ Ալլահի մասին, այսինքն սպասել նրանից միայն վատը¹, քանի որ Նա ասել է կուդսի հադիթում. «**Ես այնպիսին եմ, ինչպես մտածում է իմ մասին Իմ ստրուկը**» (Ալ-Բուխարի, Մուսլիմ)
- Մի կրիր մատանի, թել կամ որևէ այլ բան, որպեսզի հեռացնես քեզանից եկող վտանգը, կամ վտարես այն, երբ արդեն եկել է:
- Խուսափեք կրել թալիսման այքի դեմ, քանզի այդ շրրկ է: Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլալահու ալեհի ուա սալամ) ասաց. «**Ով կրում է թալիսման, կամ դրա նման մի բան, նա տրված է նրան:**» (Ատ-Թիբաթի)
- Խուսափեք փնտրել օրհնություն, քարերից, ծառերից, այն բանից, ինչ եղել էր մարդու մի մաս, (մազ, քրտինք և այլն) և տարբեր կառույցներից, (գերեզմանաքարերից և այլն), քանի որ այն հանդիսանում է շրրկ:
- Խուսափեք վատ նշաններին հավատալուն և ցանկացած սնոտիապաշտությունից, քանի որ այդ շրրկ է: Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլալահու ալեհի ուա սալամ) ասաց. « **Վատ նշաններին հավատալը շրրկ է, վատ նշաններին ահավատալը շրրկ է:**» Եվ կրկնեց այդ երեք անգամ: (Ահմեդ, Աբու Դաուդ)
- Խուսափեք հավատալ կախարդներին և աստղաբաններին, ովքեր պնդում են, որ գիտեն գաղտնին, որոնք հրապարակում են գուշակությունները աստղերով թերթերում, կանխորոշելով մարդկանց երջանկություն կամ դժբախտություն, կապված աստղերի տեղաբաշխության հետ: Ով հավատում է նրանց, նա անում է շրրկ, որովհետև ոչ ոք չգիտի գաղտնին, բացի Ալլահից:
- Խուսափեք կապել անձրևի գալը աստղերի (մուլորակների) հետ, կամ միայն սեզոնային ժամանակի հետ:¹ Քանի որ ամեն ինչ, այդ թվում նաև անձրևի գալը կախված է միայն Ամենագոր Ալլահից:

¹ Այստեղից հետևում է, որ մուսուլմանը, ով մահամերձ է, պիտի մտածի Ալլահի գթության և գթասրտության մասին: Նրա սիրո մասին դեպի ստրուկները և Նրա ներման ընդարձակության մասին, այլ ոչ թե Նրա բարկության: Նա պիտի հուսա լավագույնը և ապավինի Ալլահին, որի գուրթը անսահման է: Եվ նրան չպետք է ներշնչել, որ իրեն անպատճառ սպասվում է պատիժ Ալլահից, իր մեղքերի և արարքների համար:

- Խուսափեք երդվել ինչ որ մեկով, կամ բանով բացի Ալլահից,քանի որ սա շըրկ է և հադիթում ասվում է. **«Ով երդվել է ոչ Ալլահին, նա ընկել է անհավատություն կամ արել է շըրկ:»** (Ահմեդ, Աբու Դաուդ): Մրան են վերաբերվում Մարգարեներին երդումը հավատարմությամբ, պատվով, խղճով և կյանքով:
- Մի պախարակեք ժամանակը, ինչպես նաև քամին, արևը, ցուրտը և շոգը, քանի որ այդ պախարակում է Ալլահին, Ով ստեղծել է դրանք:
- Մի ասեք. «Ահ, եթե լիներ այս կամ այն...», երբ քեզ հասել է դժբախտությունը, կամ անհաջողությունը, քանի որ այդ դուռ է բացում Շեյթանի խաղերին, և այդ խոսքերը հանդիսանում են Ալլահի Կանխորոշումների դեմ բողոք: Դրա փոխարեն ասա. «Ալլահը կանխորոշել է և արել է, ինչ ցանկացել է:»
- Խուսափեք ընտրել գերեզմանները աղոթատեղի:Չի կարելի աղոթել մզկիթում, որտեղ կա գերեզման: Հադիթում ասվում է, որ Ալլահի Մարգարեն **(Մալլաահու ալեյհի ուա սալամ)** ասաց. **«Ճշմարիտ նրանք, ովքեր ապրել են ձեզանից առաջ, դարձնում էին իրենց մարգարեների և սրբերի գերեզմանները աղոթատեղիներ:Այսպիսով մի դարձրեք գերեզմանները մզկիթներ: Ճշմարիտ, ես արգելում եմ այդ ձեզ:»** (Աբու Ավանա)
- Խուսափեք հավատալ հադիթներին, որոնք սուտասանները վերագրում են Ալլահի Մարգարեյին **(Մալլաահու ալեյհի ուա սալամ)** և որոնցում կա դրդում մերձենալ Ալլահին (տավասուլ) Մարգարեյի կամ սրբի միջոցով նրա ումմայի: Այս բոլոր հադիթները սուտ և երևայական են:Դրանցից են.«Մոտեցեք Ալլահին, իմ դրությամբ, ճշմարիտ իմ դիրքը Ալլահի մոտ բարձր է:» Ինչպես նաև. «Եթե ձեզ հոգնեցրել են գործերը, այսինքն (անհաջողությունները և դժբախտությունները), դիմեք հնազանդությամբ գերեզմաններին:» Նաև. «Ճշմարիտ,Ալլահը թողնում է հրեշտակ ամեն սրբի գերեզմանի մոտ, (վալի), որ նա բավարարի մարդկանց կարիքները:» Ինչպես նաև. «Եթե ձեզանից յուրաքանչյուրը լավ մտածի քարի մասին², ապա այն կբերի օգուտ նրան:» Գոյություն ունի այսպիսի շատ սուտ հադիթներ:
- Խուսափեք նշել այն, ինչ կոչվում է «կրոնական տոն», ինչպես Մարգարեյի **(Մալլաահու ալեյհի ուա սալամ)** ծննդյան տոնը (մուվալիդ), Հարության Գիշերը, շաբան ամսվա գիշերը և այլն: Այս բոլորը նորարարություններ են և նրանք չունեն ոչ մի հիմք, ոչ Ալլահի Մարգարեյից, ոչ նրա հետևորդներից, ովքեր սիրում էին Ալլահի Մարգարեյին, ավելի շատ քան մենք, և եթե այտեղ լիներ բարիք, նրանք կասեյին մեզ անել այդ:

¹ Այսինքն, մուսուլմանը չպիտի համոզված լինի, որ իրեն համար սովորական պատկերը, ինչպիսիք են, անձրևի գալը, ձյունը, չի կարող փոխվել :Որովհետև Ալլահը ամենագորն է և Նա արարում է ինչ ցանկանում է, Նրա իշխանության տակ է փոխել հաստատված կարգը: Օրինակ, անել այնպես, որ անրձրևը գա այն ժամանակ, որը սովորաբար չի լինում :

² Այսինքն կհավատա նրան, որ այդ քարը կարող է օգնել նրան և օգուտ բերել :

ՎԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

«ՉԿԱ ԱՍՏՎԱԾ, ԲԱՑԻ ԱԼԼԱՀԻՑ»

(Լե իլեհե իլա Ալլահ)

Միաստվածության բանաձևը բաղկացած է երկու մասերից.

1. «Չկա աստված...», այս իրական աստծո մերժումն է, ով էլ որ նա լինի, բացի Ալլահից: 2. «...բացի Ալլահից:» Այս համոզմունք է իրական աստվածության, Միայն Ալլահի: Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց. «**Ահա Իբրահիմը (Աբրահամը) ասաց իր հորը և ազգին. «Ճշմարիտ, ես կապ չունեմ նրան, ինչին դուք երկրպագում եք, բացի Նրանից, Ով ստեղծել է ինձ: Ճշմարիտ, Նա կտանի ինձ ուղիղ ճանապարհով:»** Բավարար չէ ուղակի երկրպագել Ալլահին, անհրաժեշտ է երկրպագել Միայն Նրան: Իրական միաստվածությունը, Միայն Ալլահին երկրպագելն է և մերժելը որևէ մեկին կամ բանին, բացի Ալլահից: Հաղորդված է, որ Դրախտի բանալին «Չկա աստված, բացի Ալլահից» խոսքերն են: Մակայն, արդյոք ք ամեն ոք, ով կասի այդ, արժանի է որպեսզի Դրախտի դռների բացվեն նրա առջև:

Վահբ իբն Մունահիբույին, թող Ալլահը գթա նրան, ասացին. ««Մի թե «Չկա աստված բացի Ալլահից» խոսքերը չեն հանդիսանում Դրախտի բանալի:» Նա պատասխանեց. «Իհարկե, սակայն, ամեն բանալի ունի ատամներ, և եթե դու գաս համապատասխան ատամներ ունեցող բանալիով, ապա քեզ համար կբացվի, իսկ եթե ոչ, ապա չի բացվի:» Շատ հաղիթներ մեր Մարգարեյից ^(Մալլաանու ալեհի ուս սայամ) նույնպես պարզաբանում են մեզ, թե ինչ է հանդիսանում ատամները այդ բանալիի: Օրինակ, Ալլահի Մարգարեյի խոսքերը. « Ով ասում է. «Չկա աստված, բացի Ալլահից «անկեղծորեն», կամ «...ունենալով խոր համոզմունք սրտում...», կամ «...ասաց այդ անկեղծ, սրտանց...» և այլն, այս հաղիթները կապում են Դրախտի մուտքը խոսքերի իմաստով և մինչ մահ դրանց հետևելով:

Որպեսզի «Չկա աստված, բացի Ալլահից» խոսքերը լինեն Դրախտի բանալի և բերեն օգուտ ասողին, ապա նրանք պիտի հետևեն որոշ պայմանների և բացասեն որոշակի խոչընդոտներ: Ապացույցների շարքից են գիտնականների կողմից արված հետևյալ պայմանները, Նրանք էլ հանդիսանում են բանալու ատամները: Ահա նրանք.

1. **Գիտելիք.** Ամեն խոսք ունի իմաստ, և դու պիտի իմանաս «Չկա աստված, բացի Ալլահից» խոսքերի իմաստը ամբողջովին և բազմակողմանի: Այս խոսքերը մերժում են որևէ մեկի աստվածայնությունը, բացի Ալլահից, և պնդում են միայն Նրա Աստվածայությունը: Այսինքն, չկա ուրիշ մեկը արժանի երկրպագման, բացի Ալլահից: Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց. «**Բարեխոսություն կլինի միայն նրանց, ովքեր գիտակցաբար վկայել են Ճշմարտությունը, միաստվածությունը:»** (Մուրա 43 «Չարդարանք» այաթ 86) Եվ ասաց Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլաանու ալեհի ուս սայամ) «**Ով մահացել է, իմանալով, որ չկա աստված բացի Ալլահից, կմտնի Դրախտ:»** (Մուալիմ)

2. **ԽՈՐ ՀԱՄՈՉՄՈՒՆՔ.** Այսինքն, իմաստի հաստատուն հավատք, որոնք ներառված են այս խոսքերում: Այստեղ, տեղ չկա կասկածի, ենթադրության, տատանման և անվստահության: Այս խոսքերի արտաբերումը, պետք է հիմնված լինի խոր և հաստատուն համոզվածության վրա: Ամենաբարձրյալը ասել է նկարագրելով հավատացյալներին. «**Հավատացյալ համարվում են միայն նրանք, ովքեր հավատացել են Ալլահին և Նրա**

առաքյալին և հետո, չեն ունեցել կասկած և պայքարել են Այլահի ճանապարհին իրենց ունեցվածքով և իրենց հոգիներով:» (Մուրա 49 «Մեկյակներ», այաթ 15): Եվ բավարար չէ այս խոսքերի հասարակ արտաբերումը, նրանք պիտի համակցվեն սրտում գտնվող խոր հավատքով: Եթե այդ չկա, ապա այն պարզապես փարիսեցիություն է: Այլահի Մարգարեն (^{Մայլալանու} ^{այեհի ուս սայամ}) ասաց. «Վկայում եմ, որ չկա աստված բացի Այլահից, և որ ես Այլահի Մարգարեն եմ: Մարդ, ով կհանդիպի Այլահին այս խոսքերով, առանց կասկածելու, անպատճառ կմտնի Դրախտ:» (Մուսլիմ)

3. ԸՆԴՈՒՆՈՒՄ. Եթե դու իմացել և հավատացել ես, ապա այս հաստատուն գիտելիքը պիտի ունենա արտահայտում, և ընդունում այնի, ինչ ենթադրում են այս խոսքերը բառերով և սրտում: Ով մերժել է տառուիդի կոչը և չի ընդունել այն, նա հանդիսանում է անհավատ: Եվ կարևոր չէ, այդ մերժման պատճառը եղել է գոռոզությունը, նախանձը, թե համառությունը: Ամենաբարձրյալ Այլահը ասել է այն հավատացյալների մասին, ովքեր մերժել են իրենց գոռոզությունից ելնելով. «Երբ նրանց ասել են. Չկա աստված բացի Այլահից, նրանք գոռոզացել են:» (Մուրա 37 «Շարք կանգնածներ » այաթ 35)

4. ՀՆԱԶԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆ տառուիդին, բացարձակ ձևով: Այս միակ չափանիշն է և (իմանի), հավատքի, իրական արտահայտումը: Այն իրականանում է գործնականում այն բանով, ինչ պատվիրել է Ամենաբարձրյալ Այլահը և մերժում այն, ինչ արգելել է Նա: Ամենաբարձրյալ Այլահը ասաց. «Ով իր երեսը թեքել է առ Այլահ, կատարելով բարիք, նա բռնել է վատահեղի ձեռք, իսկ գործերի որոշումը Այլահինն է:» (Մուրա 31 «Լուկման», այաթ 22): Եվ սա կատարյալ հնազանդություն է:

5. ԱՅՍ ԽՈՍՔԵՐԻ ԱՐՏԱԲԵՐՄԱՆ ՃՇՄԱՐՏԱՑԻՈՒԹՅՈՒՆԸ. Եթե մարդ արտաբերում է այն լեզվով, իսկ սիրտը նրա համարում է դրանք սուտ, ապա այդ փարիսեցիություն է և որպես ապացույց հանդիսանում են Ամենաբարձրյալի Խոսքերը, որոնցով Նա պախարակում է փարիսեցիներին. «Նրանք արտաբերում են իրենց լեզվով այն, ինչ չկա իրենց սրտերում:» (Մուրա 48 «Հադթանակ », այաթ 11)

6. ՄԵՐ. Հավատացյալը սիրում է այս խոսքերը, և սիրում է գործել համաձայն դրանց և սիրում է նրանց, ովքեր նվիրված են այս խոսքերին և գործում են համաձայն դրա: Ստրուկի սիրո նշանը առ Աստված այն է, որ մարդ առաջին տեղում է դնում այն, ինչ սիրում է Այլահը, նույնիսկ եթե այն հակասում է իր կրթերին և ցանկություններին: Ինչպես նաև Այլահին և նրա Մարգարեյին հավատարմությունը, և թշնամությունը նրանց նկատմամբ, ովքեր թշնամաբար են վերաբերվում Այլահին, հետևելով Նրա Մարգարեյին և ընդունելով նրան որպես օրինակ:

7. ԱՆԿԵՂԾՈՒԹՅՈՒՆ. Մարդ, ով արտաբերում է այս խոսքերը չպիտի ձգտի ոչ մի բանի, բացի Այլահի գոհության: Ամենաբարձրյալ Այլահը ասաց. « Իսկ նրանց հրամայված էր միայն երկրպագել Այլահին, ծառայել Նրան անկեղծ, լինելով Միաստվածության հետևորդներ:» (Մուրա 98 «Պարզ նախանշաններ», այաթ 5): Այլահի Մարգարեն (^{Մայլալանու} ^{այեհի ուս սայամ}) ասաց. ««Ճշմարիտ, Այլահը արգելեց կրակին կպնել նրան, ով ասել է.«Չկա աստված, բացի Այլահից », փորձելով գոհացնել Այլահին:»» (Ալ- Բուխարի)

ՎԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

«Մուհամեդը Ալլահի Մարգարե»

Հանգուցյալը գերեզմանում ենթարկվում է փորձության, և նրան տալիս են երեք հարց: Եթե նա պատասխանի դրանց, ապա կփրկվի, իսկ եթե չպատասխանի, կկործանվի: Այդ հարցերից մեկն է. «Ո՞վ է քո մարգարեն:» Այս հարցին կպատասխանի միայն նա, ում Ալլահը օգնել է հետևել անհրաժեշտ պայմանների, որոնք վերաբերվում են «Մուհամեդը Ալլահի Մարգարե» վկայությանը կյանքի ընթացքում, իսկ հետո ամրապնդել է այն և ներշնչել է նրան ճիշտ ուղղի գերեզմանում, իսկ դրանից հետո, բերել է մարդուն օգուտ հավիտենական աշխարհում, այն Օրը, երբ չի բերի օգուտ, ոչ հարստությունը, ոչ որդիները: Ահա այս անհրաժեշտ պայմանները.

1. ՀՆԱԶԱՆՂՈՒԹՅՈՒՆ ՄԱՐԳԱՐԵ ՄՈՒՀԱՄԵԴԻՆ այն բանում, ինչ նա հրամայել է, քանի որ Ալլահը հրամայել է մեզ ենթարկվել նրան: Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց. «Ով հնազանդվել է Մարգարեյին, նա հնազանդվել է Ալլահին:» (Մուրա 4 «Կանայք», այաթ 80): Նա նույնպես ասաց. ««Ասա. «Եթե դուք սիրում եք Ալլահին, ապա հետևեք ինձ, և այդ ժամանակ Ալլահը կսիրի ձեզ...»» (Մուրա 3 «Իմրանի Ընտանիք » այաթ 31); Դրախտի մուտքը անմիջականորեն կապված է նրան հնազանդվելով, Մարգարեն ասաց. «Իմ ամբողջ ումման կյանքի Դրախտ, բացի նրանցից, ովքեր կմերժեն:» Մարդիկ հարցրեցին, «Օ, Ալլահի Մարգարե, ո՞վ կմերժի:» Նա ասաց. «Ով լսում է ինձ, նա կյանքի Դրախտ, իսկ ով չի լսել ինձ, նա կմերժի:» (Ալ-Քուխարի): Ով սիրում է Մարգարեյին ^(Մալլաանու ալեյհի ուա սալամ), նա անպատճառ պիտի ենթարկվի նրան, քանի որ հնազանդությունը սիրո պտուղ է: Իսկ նա, ով պնդում է իր սերը Մարգարեյի ^(Մալլաանու ալեյհի ուա սալամ) նկատմամբ և չի հետևում նրա օրինակին, չի հնազանդվում նրան, նա ստում է:

2. ՀԱՎԱՏՔ ԱՅՆ ԲԱՆԻՆ, ԻՆՉ ՆԱ ՀԱՂՈՐԴԵԼ Է. Ով համարել է սուտ, հավաստի հաղորդակցությունը, որը տրվել է Մարգարեյի (Ի.Ա.Ո,Ն) կողմից, իր կրքերից և գայթակղություններից ելնելով, ապա նա սուտ է դրել Ալլահի և Նրա Մարգարեյի վրա: Իսկ Մարգարեն ^(Մալլաանու ալեյհի ուա սալամ) պաշտպանված է ստից և սխալներից: Ղուրանում ասվում է. «Եվ ասում է նա ոչ թե նախասիրությունից ելնելով, այլ սա ոչ ինչ է, քան ուղարկված լուսաբանում:»

3. ԱՄԵՆ ԻՆՉԻՑ ՀԵՌԱՆԱԼ, ինչ արգելել է Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլաանու ալեյհի ուա սալամ) և ինչից նախազգուշացրել է: Այն ներառում է ամենամեծ մեղքը, շրրկը և այլն, մեծ մեղքերից մինչ փոքրերը, որը ավարտվում է անցանկալի (մակրուհ) խոսքերով և արարքներով: Ըստ մուսուլմանի սիրո աստիճանի դեպի Մարգարեն ^(Մալլաանու ալեյհի ուա սալամ), ավելանում է նրա իմանը: Իսկ երբ ավելանում է նրա իմանը, այն ներշնչում է նրան, կատարել բարի արարքներ և ատելի է դարձնում անհավատությունը, մեղքերը և Ալլահին անհնազանդ լինելը:

4. ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ Է ԵՐԿՐՊԱԳԵԼ ԱԼԼԱՀԻՆ ՄԻՍՅՆ ԱՅՆՊԵՍ, ինչպես հասցրել է մեզ Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլաանու ալեյհի ուա սալամ): Քանի որ, երկրպագության հիմքը արգելք է և չի կարելի երկրպագել Ալլահին այլ ձև, բացի այնից, ինչպես տվել է մեզ Մարգարեն ^(Մալլաանու ալեյհի ուա սալամ): Մարգարեն ^(Մալլաանու ալեյհի ուա սալամ)

ասաց. «Ով արել է որևէ բան, որը չի համապատասխանում մեր գործին, այն կմերժվի:» (Մուսլիմ)

ՄԱՆՈՒՑՈՒՄ.

Իմացիր, որ Մարգարեյի նկատմամբ սերը պարտադիր է, և միայն սիրելը բավարար չէ: Մենք պարտավոր ենք սիրել նրան բոլորից շատ աշխարհում, նույնիսկ ավելի շատ քան մեզ: Քանի որ, ով սիրում է որևէ մեկին, նա գերադասում է նրան իրենից, զոհաբերում է ամեն ինչ հանուն նրա և փորձում է ոչնչում չհակաճառել նրան: Անկեղծ սիրող մարդու վարքագծում, ով սիրում է Մարգարեյին, երևում են նշանները: Նա հետևում է Սուննային խոսքերով և արարքներով, հնազանդվում է նրա ազդեցությանը, խուսափում է այն ամենից, ինչ նա արգելել է, հետևում է Նրա էսթետիկ նորմերին և դժվարին, և հեշտ պահերին: Քանի որ հնազանդությունը և հետևելը հանդիսանում են սիրո արդյունք, առանց որոնց սերը չի կարող լինել անկեղծ:

ՄԱՐԳԱՐԵՅԻ ՀԱՆԴԵՊ ԿԱՆ ՆԱԿ ՈՒՐԻՇ ՄԻՐՈ ՆՇԱՆՆԵՐ.

որոնցից են օրինակ, Նրան հաճախակի հիշատակելը և Ալլահի օրհնությունը խնդրելը, քանր որ մարդ ով սիրում է, անընդհատ հիշում է իր սիրած էակին: Ինչպես նաև նրան հանդիպելու ցանկությունը, քաղի ցանկացած սիրող մարդ ձգտում է հանդիպել իր սիրած էակին: Նաև նրան հարգելը և պատվելը հիշատակելիս: Իսհակը, թող Ալլահը գոհանա նրանով, ասաց. «Երբ Մարգարեյի հետևորդները հիշեցին նրան մահից հետո, նրանց սրտերը լցվեցին հնազանդությամբ և նրանք արտասվեցին:» Նրա հանդեպ սիրո նշան է նաև ատել այն, ինչ նա ատում էր, առանձնացումը, Նրա Սուննային հակառակվելը և կրոնի մեջ նորարարություններ բերելը: Սիրո նշան է նաև սերը այն մարդկանց նկատմամբ, ում սիրել է Մարգարեն, նրա ընտանիքը, կանայք, հետևորդները մուջադջիրներից և ասարներից: Ինչպես նաև թշնամական վերաբերմունք նրանց նկատմամբ, ովքեր թշնամաբար էին վերաբերվում նրան և ատելություն նրանց, ովքեր ատում և պախարակում են նրան:

Մարգարեյի նկատմամբ սիրո մեկ այլ նշան է նրան կրկնօրինակելը իր առաքինի պահվածքում և բարոյականությունում: Նա մարդկանցից ամենաառաքինին էր: Աիշան հադորդում է. «Ալլահի Մարգարեյի *(Մայլաանու ալեհի ուա սալամ)* բարոյականությունը Ղուրանն էր: Այսինքն, նա ինքն իրեն պարտադրել էր անել այն, ինչ հրամայում էր Ղուրանը:

Բացի դրանից, նա մարդկանցից ամենա անվախն էր, մանավանդ մարտերում և ամանաառատաձեռն և մեծահոգին էր, ռամադան ամսում: Նա մարդկանցից ամենահամբերատարն էր և երբեք վրեժխնդիր չէր եղել իր համար: Նա, նաև ամենահաստատակամն էր, երբ գործը վերաբերվում էր Ամենաբարձրյալին: Սակայն այս ամենի հետ, նա ամենահամեստ և առաքինին էր, և ավելի ամաչկոտ էր, քան հարսնացուն: Նա ամենալավն էր մարդկանց մեջ, կապված իր ընտանիքի հետ և ամենագթասիրտը:

ԾԻՍԱԿԱՆ ՄԱՔՐՈՒԹՅՈՒՆ (ՏԱՀԱՐԱ)

Նամագը հանդիսանում է իսլամի երկրորդ այունը և այն վավերական է միայն որոշակի մաքրության դեպքում, իսկ ծիսական այդ մաքրությունը կատարվում է ջրի կամ հողի օգնությամբ:

ՋՐԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ

1) ՄԱՔՐՈՒՐ ՋՈՒՐ, ինքն իրեն մաքուր է և մաքրում է ամեն ինչ, այսպիսի ջուրը հեռացնում է անմաքրությունը և կեղտը (նեջես): **2) ԱՆՄԱՔՐՈՒՐ ՋՈՒՐ**, այն է, որը խառնվել է կեղտի հետ (նաջաս), եթե նրա քանակը քիչ է, և այն ջուրը, որի համը, գույնը և հոտը փոխվել է ինչ որ անմաքուր (նաջես) բանի հետևանքով, նույնիսկ այն դեպքում, երբ նրա քանակը մեծ է:

ՄԱՆՈՒՑՈՒՄ

ջրի մեծ քանակությունը համարվում է անմաքուր այն դեպքում, եթե ինչ որ բանի ազդեցության տակ այն փոխել է իր որակներից մեկը, գույնը, համը, հոտը: Իսկ քիչ քանակությամբ ջուրը դառնում է անմաքուր, նույնիսկ ամենահասարակ կեղտի հետ խառնվելուց: Մեծ քանակություն է համարվում 210 լիտրից ավել ջուրը:

ՏԱՐՐԱ. Ցանկացած տարրա համարվում է մաքուր և այն կարելի է օգտագործել, բացի ոսկե և արծաթե տարրաներից: Այդպիսի տարրաներից օգտագործվող ջրով մաքրվելը վավերական է, բայց համարվում է մեղք: Նույնպես կարելի է օգտագործել անհավաստի տարրան և հագուստը, բացի այն դեպքերից, երբ մենք գիտենք, որ նրանց վրա կա ինչ որ անմաքուր բան (նաջաս), կամ այն օգտագործվել է դրանք արտադրելու ժամանակ:

ԳԻՇԱԿԵՐԻ ՄՈՐԹԻՆ

ամեն դեպքում համարվում է նաջաս: Գիշակերը լինում է երկու տեսակի.

1) Կենդանի, որի միսը չի օգտագործվում ուտելիքի մեջ.

2) Կենդանի, որի միսը օգտագործվում է ուտելիքի մեջ, բայց մորթի ժամանակ չի հիշատակվել Ալլահի անունը:

Երկրորդ տեսակի կենդանու մորթին մշակումից հետո կարելի է օգտագործել չոր բաներ պահպանելու, բայց ոչ հեղուկ:

ԼՎԱՑՈՒՄ (իստինջա). Այս մաքրվելն է մեծ և փոքր կարիքներից հետո: Եթե այդ ժամանակ օգտագործվում է ջուր, ապա այն կոչվում է «իստինջա», իսկ եթե քար, թուղթ և այլն, այն կոչվում է «իստիջմար»: Եթե իստիջմարը համարվի վավերական, այն պիտի կատարվի որևէ մաքուր, թույլատրելի, մաքրող և ուտելիքի մեջ չօգտագործվող առարկայով: Քարի օգտագործման ժամանակ դրանք պիտի լինեն երեք և ավելի: Իստինջան կամա իստինջմարը պարտադիր է այն ամենի համար, ինչ դուրս է գալիս համապատասխան օրգաններից:

ԿԱՐԻՔԸ ՀՈԳԱՑՈՂԻՆ արգելվում է գտնվել այդ վայրում ավելի երկար ժամանակ, քան պահանջում է այդ կարիքը: Արգելվում է նաև հոգալ կարիքը ջրի աղբյուրի, ճանապարհի, ստվերի, մարդկանց հանգստանալու վայրերի, ծառերի մոտ: Կարիք հոգալուց չի կարելի ուղղվել Քիբլայի ուղղությամբ:

ԿԱՐԻՔ ՀՈԳԱՑՈՂԻՆ ԱՆԹՈՒՅՆԱՏՐԵԼԻ Է այնտեղ տանել որևէ բան, ինչ պարունակում է Այլահի անունը, և խոսել այդ ժամանակ: Նաև անթույլատրելի է կարիք հոգալ որևէ բնի մոտ և այլն: Չի թույլտրվում աջ ձեռքով ձեռք տալ սեռական օրգանները և թեքվել Քաբբայի ուղղությամբ փակ տարածքում: Սակայն անհրաժեշտության դեպքում այս ամենը թույլատրելի են:

ԿԱՐԻՔ ՀՈԳԱՑՈՂԻՆ ՑԱՆԿԱԼԻ Է. սրբել կամ լվալ համապատասխան օրգանները անհաշվելի անգամներ և օգտագործել ջուր քարով, թղթով և այլն:

ՄԻՎԱԿը հանդիսանում է սուննա, ատամների մաքրության համար: Այն հանդիսանում է արակ ծառի նման ծառի ճյուղ: Այն առանձնակի ցանկալի է անել նամազից, Ղուրան կարդալուց, փոքր լվացում (վուդու) անելուց, բերանը ողողելուց, քնից արթնանալուց, տուն կամ մզկիթ մտնելուց առաջ, ինչպես նաև տհաճ հոտերից խուսափելու համար: Սուննա է համարվում անել այդ աջ ձեռքով, իսկ ձախը պիտի օգտագործել անցանկալի մանրուքները հեռացնելու ժամանակ:

ՓՈՔԸ ԼՎԱՑՈՒՄ (ՎՈՒԴՈՒ): Նրա հիմքերն են (ոուկն)

- 1) երեսի լվացումը, այն ներառում է բերանի ողողումը և քթի մաքրումը;
- 2) ձեռքերի լվացումը մատերի ծայրերից մինչև արմունկ;
- 3) գլխի և ականջների սրբելը;
- 4) ոտքերի լվացումը, ներառելով կոճերը;
- 5) բոլոր գործողությունների հերթականությունը;
- 6) անդադարությունը, որպեսզի գործողությունների կատարման միջև չանցնի երկար ժամանակ:

ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (վաշաք).

Լվացումից առաջ Այլահի անունը հիշատակելը և երեք անգամ ձեռքերի լվանալը քնից արթնանալուց հետո:

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆ, ՈՐԸ ՀԱՆԴԻՍԱՆՈՒՄ Է ՑԱՆԿԱԼԻ ՍՈՒՆՆԱ.

Միվակի օգտագործումը, ձեռքերի դաստակների լվացում վուդույից առաջ, և մինչ երես լվանալը բերանի ողողումը և ականջների լվալը: Անհրաժեշտ է, որ ջուրը խորը ներթափանցի քթի և բերանի խոռոչը, որը սակայն, ցանկալի չէ պահք պահողի համար: Պետք է թավ մորուքը մատներով սանրել և այդ մասի մաշկի մանրակրկիտ լվալ: Անհրաժեշտ է սկսել լվացումը աջ կողմից: Մարմինը պիտի լվալ երկու կամ երեք անգամ: Սկսել աջ ձեռքով և ավարտել ձախով, և լվացման ժամանակ թեթև մերսել մարմնի մասերը: Ամենը կատարել մանրակրկիտ և ասել որոշակի դուա դրանից հետո:

ԼՎԱՑՄԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ԱՆՑԱՆԿԱԼԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆ (ՄԱԿՐՈՒՅ) Է

շատ տաք կամ սառը ջրի օգտագործումը, մարմնի որևէ մասի լվացումը ավելի քան երեք անգամ, ջրի թափահարումը լվացված մասերից, և աչքերի ներսից լվացումը: Ինչ վերաբերվում է լվացումից հետո սրբիչի օգտագործմանը, ապա այն թույլատրելի է:

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ. Բերանի խոռոչի ողողման ժամանակ անհրաժեշտ է ջուրը շարժել այնտեղ, իսկ քթի լվացման ժամանակ, պետք է զգույշ քաշել ջուրը ներս շնչելով, և դուրս անել այդ արտաշնչելով:

ՎՈՒԴՈՒՅԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ.

Մուսուլմանը իր սրտում, նպատակ է դնում անել այդ, հետո հիշատակում է Ալլահի անունը և լվնում է ձեռքերի դաստակները, հետո ողողում է բերանը և լվանում է քիթը, որից հետո լվանում է երեսը: Հետո նա լվանում է ձեռքերը մինչև արմունկները, որից հետո սրբում է գլուխը ճակատից մինչև ծոծորակ, ներառելով ականջների ետևի մաշկը, մինևույն ժամանակ ցուցամատով մաքրում է ականջների ներսը, իսկ բույթ մատով դրսի մասը: Դրանից հետո նա լվանում է ոտքերը ներառելով կոճերը:

ՕՍՆՈՒՑՈՒՄ. Եթե մոռուքը թավ չէ, ապա պետք է լվալ նրա տակի մաշկը, իսկ եթե ոչ, բավարար է լվալ նրա արտաքին մասը:

ԽՈՒՖՈՎՆԵՐԻ ՍՐԲՈՒՄԸ. Խուֆը, հատուկ կոշիկ է կաշվից կամ նմանատիպ նյութից: Եթե դրանք պատրաստվում են բրդից կամ դրա նման նյութից, ապա դա նույնն է ինչ գուլպան: Դրանք թույլատրված են սրբել միայն փոքր կեղտից հետո և պետք է հետևել հետևյալ պայմանները.

- 1) **խուֆերը** հագնում են ծիսական կատարյալ մաքրության դեպքում, այսինքն երկրորդ ոտքի լվալուց հետո;
- 2) **ծիսական** մաքրումը պիտի կատարվի ջրով;
- 3) **խուֆերը** պիտի ծածկեն այն ամբողջ մասը, որը անհրաժեշտ է լվանալ վուդույի ժամանակ;
- 4) **խուֆերը** պիտի լինեն թույլատրելի, այսինքն չգողացված և այլն;
- 5) **դրանք** պիտի լինեն մաքուր, այսինքն չպարունակեն իրենց մեջ այն, որը հանդիսանում է անմաքուր (նաջաս):

ՍՐԲԵԼՈՒ ԺԱՄԱՆԱԿԱՆՍՎԱԾԸ.

Այն մեկ օր է, այն մարդու համար, ով գտնվում է իր մշտական բնակության վայրում և երեք օր ճանապարհորդին, որին թույլատրվել է կարճեցնել նամազը, որը անցել է 85 կիլոմետր: Այս ժամանակահատվածը սկսվում է առաջին սրբումից և հազնելուց և ավարտվում է 24 ժամ հետո, իսկ ճանապարհորդին թույլատրվում է սրբել խուֆերը երեք օր հետո:

ՕԳՏԱԿԱՐ ԽՈՐՀՈՒՐԴ. Ով եղել է տանը, հետո ճանապարհ է անցել, կամ հակառակը, ճանապարհ է անցել և վերադարձել է տուն, կամ կասկածում է ժամանակահատվածի սկզբին, ապա նա սրբում է ինչպես բոլոր մարդիկ:

ԽՈՒՖԵՐԻ ՍՐԲՄԱՆ ՏԱՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆԸ.

Այն ներառում է ոտքի վերին մասի մեծամասնությունը, մատներից մինչև կոճերը: Կարելի է սրբել մատների բացված դիրքով:

ՕԳՏԱԿԱՐ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆ. Լավ է սրբել երկու խուֆերը միաժամանակ և չսկսել աջից, պարտադիր չէ սրբել նրանց տակերը և ետևի մասը: Ցանկալի չէ լվանալ խուֆերը սրբելու փոխարեն, ինչպես նաև կատարել կրկնակի սրբում: Սակայն պետք է սրբել չալման և կանացի գլխաշորը:

ՉԱԼՄԱՅԻ ՍՐԲԵԼԸ. Այն կարելի է սրբել հետևելով հետևյալ պայմաններին:

- 1) եթե այն կրում է տղամարդ,
- 2) եթե այն ծածկում է գլխի այն մասը, որը պիտի ծածկի;
- 3) եթե սրբումը տեղի է ունենում փոքր կարիքներից հետո;
- 4) եթե դրան նախորդած ծիսական մաքրումը կատարվել է ջրով:

ԿԱՆԱՅԻ ԳԼԽԱՇՈՐԻ ՍՐԲՈՒՄԸ.

Թույլատրվում է, եթե կատարվում է ըստ հետևյալ պայմանների.

1) եթե այն կրում է կին; 2) տեղ է գտնում միայն փոքր կեղտոտումը; 3) գլխաշորը ծածկում է կոկորդի մասը; 4) նախորդող լվացումը կատարվել է ջրով;

5) այն պիտի ծածկի այն ամենը, ինչ սովորաբար ծածկում է կանացի գլխաշորը:

ԲԵՎԱԿԱԼ: Ձողեր, որոնք դրվում են կոտրվածքի մասում: Այն կարելի է սրբել, հետևելով հետևյալ պայմաններին:

1. մարդ պիտի իսկապես կարիք ունենա դրա;

2. այնպիտի դրվի միայն վնասված մասում;

3. այն անհրաժեշտ է սրբել վուդույի ժամանակ, առանց հանելու այն: Օրինակ, եթե այն դրված է ձեռքին, ապա պիտի անել վուդու նորմալ ձևով, միայն վնասված ձեռքի վնասալու փոխարեն, պետք է սրբել դրված ձողը:

Եթե ձողը ընդգրկում է ոչ միայն վնասված մասը, այդ դեպքում մնացած մասը պիտի ազատել դրանից: Եթե մարդ վախենում է, որ այդ անելուց կվնասի իրեն, ապա նրան թույլատրվում է սրբել ձողը իր սկզբնական տեսքով:

ԻՆՉՆ Է ԽԱԽՏՈՒՄ ՎՈՒԴՈՒՆ.

1. Այն, ինչ դուրս է գալիս միզածորանից և հետանցքից, անկախ նրանից, թե դրանք մաքուր արտադրություն են, ինչպիսիք են գազերը, սերմը, թե անմաքուր, ինչպիսիք են մեզը և կղղանքը: 2. Գիտակցության անջատվելը, որոնք են գիտակցության կորուստը կամ քունը, բացի այն դեպքերից, երբ մարդ անջում է կանգնած, կամ նստած, երբ նրա վուդուն չի խախտվում:

3. Մեզի կամ այլնի դուրս գալը, ոչ բնական մասերից:

4. Մարմնից որոշ բաների դուրս գալը, ինչպիսիք են արյունը և այլն, որոնք համարվում են նաջա: 5. Ուղտի մսի օգտագործումը սննդի մեջ:

6. Ձեռքով սեռական օրգաններին ձեռք տալը:

7. Տղամարդու կրքով կնոջը ձեռք տալը 8. Կրոնադրությունը:

ԾԱՆՈՒԹՅՈՒՄ: Նա, ով համոզված է, որ կատարել է լվացում, բայց կասկածում է խախտել է այն թե ոչ, անում այն, ինչին վստահ է:

ԼԻԱԿԱՏԱՐ ԼՎԱՑՈՒՄ (դուսուլ): Պատճառները. այդ կատարելու

1) Սերմնահեղուկի դուրս գալը, որին հաջորդում է բերկրանք, ինչպես նաև նրա արտազատումը քնի ժամանակ, բերկրանքով կամ առանց; 2) Կնոջ և տղամարդու սեռական օրգանների մերձեցումը, նույնիսկ եթե սերմարտադրություն չի լինում: 3) Անհավատի իսլամ ընդունելու ժամանակ, նույնիսկ եթե նա եղել է ուխտադրուժ: 4) Ամսականի ժամանակ եղած արյունը: 5) Հետծննդյան շրջանի արյունահոսությունը: 6) Մուսուլմանի մահը:

ՂՈՒՍՈՒԼԻ ԺԱՄԱՆԱԿ ԿԱՏԱՐՎՈՂ ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ.

Բավարար է ցողել մարմինը ջրով լիակատար մաքրվելու ցանկությամբ: Միևնույն ժամանակ պետք է ողողել բերանը և քիթը: Որպեսզի դուսուլը լինի կատարյալ անհրաժեշտ է. 1) Մտադրվել; 2) Հիշատակել Ալլահի անունը;

3) Լվալ ձեռքերը մինչ այն տարրայի մեջ մտցնելը; 4) Լվանալ սեռական օրգանները, հեռացնելով բոլոր աղտերը; 5) կատարել վուդու;

6) գլխին լցնել երեք թաս ջուր; 7) ցողել ջրով ամբողջ մարմինը;

8) միևնույն ժամանակ թեթևակի մերսել; 9) Սկսել աջ կողմից:

ՆՐԱՆ, ՈՎ ԳՏՆՎՈՒՄ Է ՓՈՔՐ ԱՆՄԱՔՐՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ, ԱՐԳԵԼՎՈՒՄ Է.

- 1) ձեռք տալ արաբերեն լեզվով գրված Ղուրանին;
- 2) նամագ անել; 3) շրջել Քաաբայի շուրջ:

Նրան, ով գտնվում է մեծ անմաքրության մեջ, բացի բոլոր հիշատակված գործողություններից, արգելվում է կարդալ Ղուրան և մտնել մզկիթ առանց լվացման: Անցանկալի է համարվում նաև քունը, սեռական գործողությունից հետո, առանց վուդույի: Նաև անցանկալի է ջրի մեծ քանակի օգտագործումը դուսուլի ժամանակ:

ՀՈՂՈՎ ԿԱՄ ԱՎԱԶՈՎ ՄԱՔՐՎԵԼԸ, (ՏԱՅԱՄՈՒՄ):

Նրա պարտադիր պայմաններն են.

- 1) ջրի բացակայությունը; 2) այն պիտի կատարվի մաքուր, թույլատրելի հողի փոշով, որը ունի իր սկզբնական վիճակը:

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԳԱՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ (ռուկն);

ամբողջ երեսի մաքրումը, հետո ձեռքերինը մինչև դաստակները, և գործողությունների հերթականությունը և անդադարությունը:

ԻՆՉՆ Է ԴԱՐՁՆՈՒՄ ՏԱՅԱՄՈՒՄԸ ԱՆՎԱՎԱԵՐ.

- 1) այն ամենը, ինչ դարձնում է վուդուն անվավեր;
- 2) ջրի գտնելը, եթե նա տայամում է արել նրա բացակայության պատրվակով;
- 3) պատրվակի հեռացումը, օրինակ եթե նա տայամում է արել հիվանդության պատճառով, հետո այդ անցել է:

ՈՐՆ Է ՀԱՆԴԻՄԱՆՈՒՄ ՍՈՒՆԱ ՏԱՅԱՄՈՒՄԻ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ.

- 1) **հետևել** կարգին և գործողությունների անդադարությանը մեծ աղտոտության ժամանակ; 2) **նամագի** ժամանակի հետաձգումը;
- 3) **դուայի** ընթերցումը, որը արվում է վուդույից հետո: Անցանկալի է կրկնել երեսը գետնին կայցնելը մի քանի անգամ:

ՏԱՅԱՄՈՒՄԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ.

ընդունել մտադրությունը, հիշատակել Ալլահի անունը, ձեռքերով հարվածել գետնին մեկ կամ երկու անգամ, սրբել ձեռքի ափերով երեսը, մորուքը, որից հետո սրբել ձեռքի դաստակները, սկզբում աջը, հետո ձախը:

ԱՂՏԻ (ՆԱԶԱՍ) ՀԵՌԱՅՈՒՄԸ.

Կենդանի էակները բաժանվում են երկու տեսակի.

- 1. **ԱՆՄԱՔՐՈՒՐ (ՆԱԶԱՍ).** Որոնցից են շները, խոզերը, նրանց ձագերը, ինչպես նաև կենդանիները, որոնց միսը չի օգտագործվում սննդում, (կենդանիներ և թռչուններ, որոնց չափսերը մեծ են կատվի չափսերից): Այս կենդանիների մեզը, կերակրի ավելցուկները, թուքը, սերմը, քրտինքը, կաթը, քթի արտադրությունը անմաքուր (նաջաս) են:

- 2. **ՄԱՔՐՈՒՐ.** Նրանք լինում են երեք տեսակի.

- 1) **Մադդ.** Նրա սերմը, քրտինքը, կաթը, քթի արտադրությունը, կանացի օրգանների խոնավությունը, համարվում են մաքուր: Այդպիսին են համարվում մարմնի բոլոր մասերը և դրանցից դուրս եկող ամեն ինչ, բացի մեզից, կղզանքից, քուկից և արյունից: Այս բոլորը համարվում են անմաքուր (նաջաս):

2) ԿԵՆՂԱՆԻՆԵՐ, որոնց միսը օգտագործվում է սննդի մեջ: Այդ կենդանիների մեզը, սննդի մնացորդները, սերմը, կաթը, քրտինքը, թուփը, քթի արտադրությունը, քսուքը, փսխումը մաքուր են:

3) ԿԵՆՂԱՆԻՆԵՐ, որոնց հավելը կամ կողքին ապրելը անխուսափելի է: Այդպիսիներից են կատուն, ավանակը, մուկը և այլն: Մաքուր են համարվում նրանց միայն քրտինքը և թուփը:

ԳԻՇԱԿԵՐ. Ցանկացած գիշակեր համարվում է անմաքուր (նաջաս), բացի մեռած մարդուց, ինչպես նաև ձկից, մորեխից և արարածներից, որոնք չունեն արյուն: Այդպիսիք են կարիճը, մրջյունը, մոծակը:

ԱՆՕՐԳԱՆԱԿԱՆ ՆՅՈՒԹԵՐ.

Դրանք բոլորը մաքուր են: Այդպիսիք են քարը, հողը և այլն: Բացառություն են կազմում այդ նյութերի պինդ և կարծրացած տեսակները:

ՕԳՏԱԿԱՐ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ. Արյունը, փսխանքը և թարախը նաջաս են: Նամազի ժամանակ և մյուս դեպքերում ներելի են համարվում դրանց քիչ քանակությունը, եթե աղբյուրը մաքուր կենդանիներն են: Երկու տեսակի արյունը համարվում է մաքուր.

1) ձկան արյունը; **2)** արյունը, որը մնացել է մսի և տարրայի մեջ կենդանու մորթից հետո, որի ժամանակ հիշատակվել է Ալլահի անունը:

Ամենը, ինչ առանձնացրած է կենդանի կենդանուց, միսը, որը օգտագործվում է սննդի մեջ, լինի դա արյան լերդացում, կամ մսի կտոր, համարվում է նաջաս:

Աղտի հեռացնելը կարիք չունի մտադրության և, եթե այն հեռացրել է անձրևը, ապա այդ համարվում է մաքրում:

Որևէ աղտի ձեռքով հպումը, կամ վրայով քայլելը, չի խախտում վուդուն, և պետք է ուղակի հեռացնել այն մարմնից կամ հագուստից:

ՆԱԶԱՍԸ ՀԵՌԱՑՎՈՒՄ Է ԸՍՏ ՀԵՏԵՑԱԼ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ.

1) Մաքրումը պիտի կատարվի մաքուր ջրով; **2)** ինչ կարելի է քամել, պիտի անել այդ, հանելով ջրից; **3)** նաջասը պետք է հեռացնել շփումով կամ թափ տալով, եթե լվալը բավարար չէ; **4)** պետք է լվալ յոթ անգամ ջրով և դրանցից մեկ անգամը հողի կամ օճառի առկայությամբ:

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ. Նաջասը, որը գտնվում է հողի երեսին, եթե այն հեղուկ է, ինչպիսին է մեզը, բավական է ջրել, այնպես որ մաքրվի այն, հոտը և գույնը:

★ Եթե այն ավելի առարկայական է, պետք է հեռացնել այն և նրա հետքերը: Եթե հնարավոր չէ հեռացնել նաջասը ոչնչով բացի ջրից, ապա պետք է լվալ այն: ★ Եթե տեղը, որտեղ կար նաջաս դժվար է գտնել, ապա պետք է լվալ կամ մաքրել ամբողջ ենթադրյալ մասը, այնպես, որ համոզված լինել որ այն այլևս չկա: ★ Ով արել է վուդու որպեսզի կատարի ոչ պարտադիր նամազ, ապա նույն վուդույով կարող է կատարել պարտադիր նամազ: ★ Նրան, ով քնել է և արտագատել է աղիքային գազեր, կարիք չկա լվացման, քանի որ այդ գազերը համարվում են մաքուր, բայց նա պետք է անի վուդու:

ԿԱՆՈՆՆԵՐ. ՈՐՈՆՔ ԿԱՊՎԱԾ ԵՆ ԱՄՍԱԿԱՆԻ (ՀԱՅԴԻ) ՀԵՏ և ԴՐԱ ՆՄԱՆ ԱՐՅՈՒՆԱՀՈՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ (ԻՍՏԻՀԱԴԻԱ)

ՀԱՐՑ	ՇԱՐԻԱԹԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ
Կանանց ամսականի առկայության ամենամեծ և ամենափոքր տարիքը	Ամենափոքր տարիքը, որի ժամանակ հնարավոր է ամսականի հայտնվելը, ինը տարեկանն է: Արյունը, որը հայտնվում է այդ տարիքից առաջ, համարվում է իստիհադա: Ամսականի սկսման ամենամեծ տարիք գոյություն չունի:
Ամսականի առկայության ամենակարճ ժամանակահատվածը	Մեկ օր: Եթե արյան արտադրության ժամանակահատվածը կարճ է, ապա այդ իստիհադա է:
Ամենաերկար ժամանակահատվածը	Տասնհինգ օր: Եթե արյան արտադրությունը շարունակվում է հետո էլ, այն արդեն իստիհադա է:
Երկու ամսականների միջև մաքրության ժամանակահատվածը	Տասներեք օր: Եթե արյունը սկսել է հոսել մինչև այդ ժամանակահատվածի ավարտը, ապա այդ իստիհադ է:
Կանացի ամսականի սովորական տևողությունը	Վեց- յոթ օր
Երկու ամսականների միջև եղած սովորական ժամանակահատվածը	Քսաներեք- քսանչորս օր
Հղիության ժամանակ տեղի ունեցող արյունահոսությունը արդյոք համարվում է ամսական:	Արյունը, ինչպես նաև դեղին կամ շագանակագույն արտադրությունը հղիության ընթացքում, համարվում է իստիհադա: ¹
Ինչպե՞ս կ'ինը իմանամ, որ նա մաքրվել է ամսականից	1. Սովորական սպիտակ արտադրությունից ² , եթե դրանք կան կնոջ մոտ, ամսականների միջև ընկած ժամանակահատվածում; 2. Դադարը արյան հոսքի, ինչպես նաև շագանակագույն և դեղին արտադրության դուրս գալը, եթե կնոջ մոտ սովորաբար չի լինում սպիտակ արտադրություն:
Այն, ինչ դուրս է գալիս կնոջ սեռական օրգաններից ամսականների միջև	Եթե արտադրությունը թափանցիկ կամ սպիտակ է, ապա համարվում են մաքուր: Եթե այն արյուն, դեղին կամ շագանակագույն արտադրություն է, ապա այդ համարվում է նաջաս: Ամեն դեպքում դրանք

¹ Ամսականը, բնական արյուն է, որի առկայությունը բնական է կնոջ օրգանիզմում, և որը որը ունի ժամանակին արտահայտումը, անկախ առողջական վիճակից:

Իստիհադան, արյունահոսություն է ոչ ամսական բնույթի, որը կարող է տեղի ունենալ անորոշ ժամանակում, կախված առողջական վիճակից: Հայդի և իստահադայի միջև եղած տարբերությունը.

1. Ամսականի արյունը մուգ կարմիր գույնի է, մոտ սևի, իսկ իստիհադայի ժամանակ արյունը վառ կարմիր է, ինչպես քթի արյունահոսության ժամանակ:
2. Ամսական արյունը թանձր է և կարող է պարունակել թանձրույթներ, իսկ իստիհադայի ժամանակ արյունը հեղուկ է և հոսում է, ինչպես վերքի արյունը;
3. Ամսական արյունը սովորաբար ունի տհաճ հոտ, իսկ իստիհադայի ճամանակ, սովորական արյան հոտ է գալիս: Ամսականաի ժամանակահատվածում արգելվում է սեռական հարաբերություն, ամուսնալաուծություն, աղոթել, պահք պահել, շրջայց կատարել Քաարա, կարդալ Դուրան, վերցնել այն ձեռքը, և գտնվել մզկիթում:

² Նկատի է առնվում սպիտակ հեղուկը, որը սովորաբար արտադրվում են սեռական օրգաններից ամսականների միջև մաքրման ժամանակահատվածում: Այդ արտադրությունը համարվում է մաքուր, բայց այն խախտում է վուդուն:

եղած ժամանակահատվածում	խախտում են վուդուն, իսկ եթե այն շարունակվում է երկար ժամանակ, ապա այդ արդեն իստիհադ է:	
Դեղին և անորոշ արտադրությունը	Եթե դրանք տեղի են ունենում ամսեկանից հետո կամ առաջ, ապա հանդիսանում են ամսականի մաս, մնացած այլ դեպքերում այն իստիհադա է:	
Եթե ամսականը ավարտվել է ավելի շուտ, քան սովորաբար, օրինակ միշտ եղել է վեց օր, իսկ մի անգամ միայն չորս:	Կինը համարվում է մաքրված, եթե դադարել է արյան հոսքը և նա տեսնում է մաքրման նշանները, նույնիսկ եթե այն տևում է սովորականից քիչ:	
Եթե ամսականը սկսվել է սովորականից շուտ կամ ուշ	Այս ամենը համապատասխանում է ամսականի նկարագրությանը, անկախ նրանից թե երբ է եկել, սակայն կարևորը այն է, որ վերջին ամսականից պիտի անցած լինի տասներեք օր: Այլապես այն իստիհադա է:	
Եթե ամսականի շարունակականությունը ավելացել կամ պակասել է համեմատած սովորականի	Այն ամսական է պայմանով, որ այն կշարունակվի ոչ ավելի քան տասնհինգ օր:	
Եթե արյունը շարունակվում է ամբողջ ամիս կամ ավելի	1. Կինը, ով գիտի երբ է նրա մոտ սովորաբար տեղի ունենում ամսականը և քանի օր է տևում, սպասում այն օրերը, որի ժամանակ լինում է ամսեկանը, նա այդ ժամանակ չի աղոթում, և պահք չի պահում: 2. Կինը, ով գիտի ամսեկանի գալու ժամանակը, բայց չգիտի նրա տևողությունը, սպասում է վեց – յոթ օր, այն ժամանակը երբ նրա մոտ սովորաբար լինում են ամսականները: 3. Կինը, ով գիտի քանի օր է սովորաբար տևում նրա ամսեկանը, բայց չգիտի այն գալու ժամանակը, սպասում է համապատասխան քանակի օրեր ամեն լուսնային ամսվա սկզբում:	

ՀԵՏՏՆՆԴՅԱՆ ԱՐՅՈՒՆԱՀՈՍՈՒԹՅՈՒՆ (ՆԻՖԱՍ)

ՀԱՐՑ	ՇԱՐԻԱԹԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ
Եթե կինը ծննդաբերել է, բայց չի տեսել արյուն	Նա չի համարվում նիֆասի վիճակում, նա կարիք չունի անել դուսույ և նրա պահքը չի խախտվում
Եթե կինը տեսնում է սկսվող ծննդաբերության նշանները	Արյան արտադրությունը և ջրերի հեռանալը, որոնք բնորոշ են կնոջը ծննդաբերությունից առաջ և հաջորդում է ցավով, չի համարվում նիֆաս, բայց հանդիսանում է իստիհադա:
Արյունը, որը գալիս է ծննդաբերության ժամանակ	Այդ արյունը նիֆաս է, նույնիսկ եթե երեխան չի հայտնվել, կամ հայտնվել է նրա կեսը: Եվ կինը պարտավորված չէ վերականգնել նամազը, որը նա բաց է թողել այդ ժամանակ
Ո՞ր պահից է սկսվում նիֆասի օրերի հաշվարկը:	Այն բանից հետո, երբ պտուղը ամբողջովին դուրս է գալիս մոր արգանդից:
Ո՞րն է նիֆասի ամենակարճ տևողությունը:	Գոյություն չունի նիֆասի ամենակարճ ժամանակահատված: Եթե կինը ծննդաբերել է, և արյունահոսությունը ավարտվել է ծննդաբերությունից անմիջապես հետո, նա պիտի կատարի դուսույ և աղոթի, չսպասելով քառասուն օրվա ավարտին:

<p>Ո՞րն է նիֆասի ամենաերկար ժամանակահատվածը:</p>	<p>Քառասուն օր, բայց եթե արյունահոսությունը շարունակվում է հետո էլ, ապա դրա վրա այլևս ուշադրություն չեն դարձնում, այսինքն այդ իստիհադ է, և կինը պիտի կատարի դուսուլ և սկսի նամազ անել, եթե միայն այն չի համընկնում ամսականի սովորական ժամանակին, որը եղել էր կնոջ մոտ հղիությունից առաջ: Այս դեպքում արյունահոսությունը համարվում է ամսական:</p>
<p>Եթե կինը ծննդաբերել է երկվորյակ և եռյակ</p>	<p>Նիֆասի սկիզբ է հանդիսանում առաջին երեխայի լույս աշխարհ գալու պահը:</p>
<p>Վիժումից հետո տեղի ունեցող արյունահոսությունը</p>	<p>Եթե պտուղի տարիքը ութանասուն օր կամ պակաս է, ապա դրանից հետո արյունահոսությունը իստիհադ է: Եթե տարիքը ավելի քան իննսուն օր է, ապա այդ նիֆաս է: Իսկ եթե ութանասուն կամ իննսուն օրականի միջև է, ապա ամեն ինչ կախված է պտուղի ձևավորման տեսանկյունից: Եթե վիժված երեխան ունի մարդու տեսք, այսինքն կարելի է հասկանալ, որ այն մարդկային էմբրիոն է, ապա արյունը նրանից հետո նիֆաս է, իսկ եթե ոչ, ապա այդ իստիհադ է:</p>
<p>Եթե արյունահոսությունը ավարտվել է նիֆասի քառասուն օրվա ընթացքում, և կրկին սկսել է մինչ նրա ավարտվելը</p>	<p>Եթե կինը նիֆասի ժամանակահատվածում տեսնում է, որ նա մաքրվել է, ապա նա պիտի դուսուլ անի և կատարի նամազ: Եվ եթե արյունահոսությունը կրկնվել է մինչ այդ քառասուն օրվա ավարտը, ապա կինը համարվում է նիֆասի իրավիճակում, և այդպես մինչև նրա ավարտը:</p>

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ:

★ Կինը, որի մոտ իստիհադ է, պարտավոր է նամազ անել, բայց այդ դեպքում, նա վուդու է անում ամեն նամազից առաջ: ★ Եթե կինը մաքրվել է ամսեկանից մորեք ադոթքից առաջ, նա պիտի կատարի այդ օրվա դուհր և ասր նամազները: Իսկ եթե նա մաքրվել է մինչ առավոտյան նամազը, ապա նա պետք է կատարի մեղրեք և աիշա նամազները: ★ Եթե եկել է ժամը որևէ նամազի, իսկ կնոջ մոտ սկսել է ամսեկանը կամ ետծննդյան արյունահոսությունը մինչ նա կկատարի այդ նամազը, նա պարտավոր չէ վերականգնել այդ: ★ Կինը պարտավոր է բաց արձակել մազերը դուսուլի ժամանակ, որը նա կատարում է ամսեկանից կամ նիֆասից հետո և նա պարտավոր չէ անել այդ դուսուլի ժամանակ, որը նա կատարում է սեռական հարաբերությունից հետո: ★ Համարվում է անցանկալի ժողովվել կնոջ մոտ, որը իստիհադայի մեջ է, սակայն այն թույլատրվում է, եթե նրա ամուսինը կարիք ունի դրա: ★ Ամսեկանի ավարտից հետո, լիակատար լվացումից հետո, կինը, որի արյունահոսությունը ոչ ամսական բնույթ է կրում, պետք է կատարի փոքր լվացում ամեն ադոթքի համար, մինչ արյունահոսության ավարտը: ★ Կնոջը թույլատրվում է ընդունել դեղեր, որոնք ժամանակավոր հետաձգում կամ հեռացնում են ամսականը: Այդ կատարվում է հաջի կամ ումրայի, կամ պահքի ավարտելու համար: Սակայն այն ունի մի պայման, այն չպիտի վնասի առողջությանը:

ԿԻՆԸ ԻՍԼԱՄՈՒՄ

Կնոջ պարզև և արժանապատվությունը Ալլահի դեմ ոչ պակաս է, քան տղամարդունը: Ամեն ինչ կախված է հավատքից և արարքներից: Ալլահի Մարգարեն ^(Մայլապահու ալեհի ուա սայամ) ասաց. **«Ճշմարիտ, կանայք տղամարդկանց զարմիկներն են:»** (Աբու Դաուդ) Կինը իրավունք ունի պահանջել այն, ինչ իրեն է պատկանում օրենքով, կամ հեռացնել իրեն եկող անարդարությունը, որովհետև կրոնի օրենքները տարածվում են ինչպես տղամարդկանց, այնպես էլ կանանց վրա: Բացառություն են կազմում այն բաները, որոնք վերաբերվում են միայն տղամարդկանց: Այդպիսիները շատ քիչ են, իսկ նրանց առկայությունը բացատրում է նրանով, որ Ամենաբարձրյալ Ալլահը հաշվի է առնում կնոջ և տղամարդու կառուցվածքի առանձնահատկությունները: Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց. **«Միթե չգիտեք, որ Նա, Ով արարել է, և Նա Բարի է, Գիտակ:»** Կանայք ունեն իրենց նախագծածը, իսկ տղամարդիկ իրենցը: Եվ եթե նրանցից յուրաքանչյուրը խառնվի մյուսի պարտավորություններին, ապա այն կարող է աղետաբեր լինել հավասարությանը և հարմոնային, որը դրել է Ամենաբարձրյալ Ալլահը մարդկային կյանքում: Կինը ստանում է նույն պարզև, ինչ որ տղամարդը, մնալով իր տանը: Մեկ անգամ, Ալլահի Մարգարեյի ^(Մայլապահու ալեհի ուա սայամ) մոտ եկավ Ասմե բնթ Յազիդը և ասաց. «Թող հայրս ու մայրս քեզ լինեն փրկագին: Ես կանանց դեսպանն եմ քեզ և արևմուտքի ու արևելքի ցանկացած կինը իմանար որ գալիս եմ քեզ մոտ թե ոչ, ունի նույն կարծիքը ինչ ես: Ճշմարիտ Ալլահը ուղարկել է քեզ ճշմարտությամբ տղամարդկանց ու կանանց, և մենք հավատացել ենք քեզ և Աստծոն, Ով ուղարկել է քեզ: Մենք, կանայք սահմանափակված ենք շարժման մեջ: Մենք նստում ենք տանը բավարարելով ձեր կրքերը, և կրելով ձեր երեխաներին: Իսկ դուք, տղամարդիկ առավելություն ունեցաք մեզանից, որովհետև այցելում եք ուրբաթ օրվա և պարտադիր աղոթքները, այցելում եք հիվանդներին, ուղեկցում եք մահվան թափորը, կատարում եք հաջ, հաջի ետևից: Ավելին, դուք պայքարում եք Ալլահի ճանապարհին: Եվ եթե, ձեզանից մեկը գնում է հաջ կամ ումրա, կամ գնում է հետախուզության, մենք ձեր համար պահպանում ենք ձեր ունեցվածքը, պատրաստում ենք հագուստ, դաստիարակում ենք ձեր երեխաներին: Մի թե մենք չենք կիսում ձեր հետ ձեր պարզև, Օ, Ալլահի Մարգարե:» Ալլահի Մարգարեն ^(Մայլապահու ալեհի ուա սայամ) շրջվեց իր հետևորդների կողմը և ասաց. « Դու երբևէ լսել եք, որ կինը ինչ որ բան հարցնի իր կրոնում ավելի լավ, քան նա:» Նրանք ասացին. « Օ, Ալլահի Մարգարե, մենք չէինք մտածում, որ կինը ի վիճակի է այսպիսի կարծիք ունենալ:» Այդ ժամանակ Ալլահի Մարգարեն ^(Մայլապահու ալեհի ուա սայամ) շրջվեց դեպի կինը և ասաց. «Գնա, Օ. Կին և հաղորդի քեզ ուղարկած կանանց, որ լավ կին լինելը և ամուսնուն գոհացնելը և նրա հետ համաձայնություն փնտրելը հավասար է այս ամենին:» Եվ կինը շրջվեց ու գնաց, մեծարելով Ալլահին և բացականչելով. «Չկա աստված, բացի Ալլահից:» (Ալ-Բայեկի)

Մի անգամ Ալլահի Մարգարեյի ^(Մայլապահու ալեհի ուա սայամ) մոտ եկան կանայք և ասացին.

«Օ, Ալլահի Մարգարե, տղամարդիկ մեզանից առավել են, որովհետև մարտնչում են Ալլահի ճանապարհին: Իսկ կա՞ այնպիսի արարք, որը անելով մենք կարող ենք ստանալ նույն պարգևը, ինչ Ալլահի ճանապարհին մարտնչողը:» Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլալահու ալեյհի ուա սալամ) ասաց. «**Կատարելով ձեր տնային պարտականությունները, դուք ստանում եք այնպիսի պարգև, ինչպիսին Ալլահի ճանապարհին մարտնչողը:**» (Ալ- Բայիակի)

Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլալահու ալեյհի ուա սալամ) նույնպես ասաց, որ բարեկամին բարի գործ անելը առաքինի է, որի համար մեծ պարգև է ենթադրվում. «Ով ապահովել է երկու դուստր, երկու քույր կամ երկու բարեկամ, հուսալով Ամենաբարձրյալի պարգևին, այնքան ժամանակ, որքան նրանք դրա կարիքը ունեն, նրանք կհանդիսանան նրա համար Կրակից պաշտպան:» (Ահմեդ, Ատ-Տաբարիսի)

ՇԱՐԻԱԹԻ ՈՐՈՇ ԼՈՐՄԵՐ ԿԱՊՎԱԾ ԿԱՆԱՆՑ ՀԵՏ

➤ Կնոջը և տղամարդուն, որոնց միջև չկա մոտ բարեկամական կապ (մահրամ) կամ ամուսնական կապ, արգելվում է մնալ մենակ իրար հետ:¹ Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլալահու ալեյհի ուա սալամ) ասաց. «**Տղամարդը չպիտի առանձնանա կնոջ հետ, եթե նա նրան մոտիկ բարեկամ չէ:**» (Ալ- Բուխարի, Մուսլիմ)

➤ Կնոջը թույլատրվում է աղոթել մզկիթում, սակայն այդ անցանկալի է: Եթե կա գայթակղության հավանականություն: Աիշան, թող Ալլահը գոհանա նրանով, ասաց. «**Եթե Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլալահու ալեյհի ուա սալամ) տեսներ ինչի են հասել կանայք, ապա նա կարգել էր նրանց դնալ մզկիթ, ինչպես այն արգելված էր բանու Իսրայելի կանանց:**» (Ալ- Բուխարի, Մուսլիմ)

Եթե տղամարդը մզկիթում աղոթքի համար ստանում է ավելի մեծ պարգև քան տանը աղոթելու համար, ապա կնոջ պարագայում այն հակառակն է: Իմամ Ահմեդը հաղորդում է. «Մի կին եկավ Մարգարեյի մոտ ^(Մալլալահու ալեյհի ուա սալամ) և ասաց. «Օ, Ալլահի Մարգարե, ճշմարիտ, ես ցանկանում եմ աղոթել քո մզկիթում քեզ հետ:» Նա ասաց. «Ես գիտեմ, որ դու ցանկանում ես աղոթել ինձ հետ, սակայն քո կողմից կատարված աղոթքը սենյակի մեկուսացված մասում ավելի լավ է քեզ համար, քան քո սենյակում կատարած աղոթքը, իսկ քո սենյակում կատարած աղոթքը ավելի լավ է քեզ համար, քան քո տանը կատարած աղոթքը, իսկ քո տանը կատարած աղոթքը քեզ համար ավելի լավ է, քան աղոթքը կատարած քո ազգի մզկիթում, իսկ աղոթքը քո ազգի մզկիթում (այսինքն քո տանը մոտիկ մզկիթում), ավելի լավ է քեզ համար, քան աղոթքը իմ մզկիթում:» Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլալահու ալեյհի ուա սալամ) նույնպես ասաց. «**Կանանց համար լավագույն մզկիթը, նրանց տունն է:** » (Ահմեդ)

➤ Կինը պարտավոր է կատարել հաջ կամ ումրա միայն այն դեպքում, եթե նա ունի մոտիկ բարեկամ (մահրամ), ով կարող է ուղեկցել նրան, որովհետև, կնոջը չի թույլատրվում ճամփորդել, առանց մոտիկ

¹ Մահրամ կնոջ համար այն տղամարդն է, որի հետ նա իրավունք չունի ամուսնանալ մինչ կյանքի վերջ: Նրանք են հայրը, պապը, նախապապը և այլն, որդին, թոռը, ծոռը և այլն, եղբայրը և նրա որդիները, քրոջ որդիները, քեռիները և հորեղբայրները, ամուսնու հայրը, պապը, նախապապը, ամուսնու որդին, թոռը և ծոռը, կաթնահայրը, եղբայրը, որդին, ինչպես նաև դստեր ամուսինը և մոր ամուսինը:

բարեկամի ուղեկցության: Ալլահի Մարգարեն <sup>(Մալլալահու
այեյիհի ուա սալամ)</sup> ասաց. «Կինը չի կարող ճանապարհ գնալ, որը երեք օրից ավել է, առանց մոտիկ բարեկամի ուղեկցության:» (Ալ- Բուխարի, Մուալիմ)

➤ Կնոջը արգելվում է հաճախ այցելել գերեզմաններ և հետևել թաղման թափորին: Ալլահի Մարգարեն <sup>(Մալլալահու
այեյիհի ուա սալամ)</sup> ասաց. «Ալլահը անիծել է կանանց, ովքեր հաճախ այցելում են գերեզմաններ:» Իսկ ՌԻ-մ Ատիյյան (թող Ալլահը գոհանա նրանով) ասաց. «Մեզ արգելվել էր հետևել թաղման թափորին, սակայն ոչ շատ խիստ:»

➤ Կնոջը թույլատրվում է ներկել մազերը ցանկացած գույն, սակայն սևը անցանկալի է: Բայց մի պայմանով այդ կարելի է անել, եթե այդ նպատակ չունի խաբել փեսացուին:

➤ Կինը իրավունք ունի ժառանգության բաժնի, որը որոշված է Շարիաթով, և արգելվում է նրան գրկել նրանից, ինչ հասնում է: Ալլահի Մարգարեն <sup>(Մալլալահու
այեյիհի ուա սալամ)</sup> ասաց. «Ով կզրկի ժառանգորդին նրա օրինական ժառանգությունից, նրան Ամենաբարձրյալ Ալլահը կզրկի դրախտային ժառանգությունից Դատաստանի Օրը:» (Իբն Մաջա)

➤ Ամուսինը պարտավոր է ապահովել կնոջը ամեն անհրաժեշտ բաներով, սննդով, ըմպելիքով, հագուստով և կացարանով ըստ սովորույթի: Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց. «Թող, ով ունի ունեցվածք, վատնի այն ըստ դրա: Իսկ նա, ով նեղված է նյութականում, թող վատնի նրանից, ինչ տվել է նրան Ալլահը:» Եթե կինը ամուսնացած չէ, ապա նրան պարտավոր են պահել հայրը, եղբայրը կամ որդին: Իսկ եթե նա չունի բարեկամներ, ցանկալի է որ նրան պահեն ուրիշ մարդիկ: Ալլահի Մարգարեն <sup>(Մալլալահու
այեյիհի ուա սալամ)</sup> ասաց. «Այրու կամ աղքատի մասին հոգացողը, նման է Ալլահի ճանապարհում մարտնչողի, կամ գիշեր ու ցերեկ աղոթողի:» (Ալ- Բուխարի, Մուալիմ)

➤ Կինը ունի ավելի շատ իրավունքներ իր փոքրիկ երեխայի դաստիարակության գործում, մինչ չի ամուսնացել կրկին: Իսկ ամուսինը պարտավոր է պահել երեխային, վճարելով կնոջը այդ նպաստը, այնքան ժամանակ, մինչ նա հոգում է երեխայի մասին և նա մոր խնամակալության տակ է:

➤ Անցանկալի է որ կինը, առաջինը ողջունի ինչ որ մեկին, մանավանդ եթե խոսքը գնում է երիտասարդ աղջկա մասին և գոյություն ունի գայթակղության հնարավորություն:

➤ Ցանկալի է, որ կինը սափրի ինտիմ մասերի և թևատակերի մազերը, ինչպես նաև կտրի եղունգները ամեն ուրբաթ: Ցանկալի չէ հետաձգել այդ գործողությունները ավելի քան քառասուն օր:

➤ Արգելվում է հանել երեսի մազերը, նաև հանել հոնքերը: Ալլահի Մարգարեն <sup>(Մալլալահու
այեյիհի ուա սալամ)</sup> ասաց. «Ալլահը անիծել է նրան, ով հանում է մազերը, և նրան, ով խնդրում է հանել դրանք:» (Աբու Դաուդ)

➤ **Սուգ.** Կնոջը արգելված է որևէ մեկի համար երեք օրից ավել սուգ պահել, բացի ամուսնու համար: Ալլահի Մարգարեն <sup>(Մալլալահու
այեյիհի ուա սալամ)</sup> ասաց. «Թույլ մի տվեք կնոջը, ով հավատում է Ալլահին և Վերջին Օրվան, որևէ

մեկի համար սուգ պահել ավելի քան երեք օր, բացառությամբ ամուսնու, սուգը որի համար չորս ամիս և տաս օր է: » Ամուսնու համար սուգը չորս ամիս և տաս օր է: Սուգի ընթացքում նա չպիտի կրի զարդեղեն և օծանելիք, նույնիսկ մատանի, վառ, տոնական հագուստ, զարդարի իրեն հինալով: Նա չպիտի օգտագործի դիմահարդարում, սուրմա կամ բուրավետ յուղեր: Նրան թույլատրելի է կտրել եղունգները հանել մազերը և լվացվել: Նա պարտավորված չէ կրել հագուստ որոշակի գույնի, օրինակ սև: Իր իդրան, նա պարտավոր է անցկացնել տանը, որտեղ նա բնակվել է ամուսնու մահվանից առաջ և նրան արգելվում է մեկնել ուրիշ վայր առանց անհրաժեշտության: Նա պիտի տանից դուրս գա միայն անհրաժեշտության դեպքում և միայն ցերեկը:

➤ Կնոջը արգելվում է սափրել գլուխը առանց կարիքի, սակայն թույլատրվում է կարճացնել մազերը պայմանով, որ նա չի նմանվի տղամարդու: Այլահի Մարգարեն ^(Մայլապահու ալեհի ուա սայամ) անիծեց կանանց, ովքեր նմանվում են տղամարդու, ինչպես հաղորդում է ատ-Տիրմիզին: Մուսուլման կանայք, նույնպես, չպիտի նմանակեն անհավատ կանանց, քանի որ Այլահի Մարգարեն ^(Մայլապահու ալեհի ուա սայամ) ասաց. « **Ով նմանակում է ինչ որ մարդկանց, նա ինքը նրանցից է:**» (Աբու Դաուդ)

Տանից դուրս գալուց, կամ օտար տղամարդկանց ներկայությամբ, կինը պարտավոր է ծածկել մարմինը հագուստով, որը պիտի համապատասխանի հետևյալ պայմաններին. **1)** Այն պիտի ծածկի ամբողջ մարմինը: **2)** Ինքնին հագուստը չպիտի լինի զարդարանք: **3)** Այն պիտի լինի բավական ամուր և չպիտի թափանցի: **4)** Այն պիտի լինի բավական լայն և չպիտի ցուցադրի մամինը: **5)** Հագուստից չպիտի որևէ բուրմունք գա: **6)** Հագուստը չպիտի նմանվի տղամարդու հագուստի: **7)** Հագուստը չպիտի նմանվի անհավատ կնոջ հագուստին: **8)** Հագուստը չպիտի ուշադրություն գրավի: Միննույն ժամանակ արգելվում է կրել հագուստ մարդու կամ կենդանու պատկերով: Այսպիսի հագուստը չի կարելի կախել տեսանելի մասում, ծածկել նրանով պատը և վաճառել:

ԿՆՈՋ ԱՌԻՐԱՆ ՄՅՈՒՄ ՄԱՐԴԿԱՆՑ ՆԿԱՏՄԱՍԲ ԲԱԺԱՆՎՈՒՄ Է ԵՐԵՔ ԴԱՍԱԿԱՐԳԵՐԻ: **1.** Ամուսնու առջև, նրանց միջև չկա աուրա, այսինքն նրանք կարող են տեսնել միմյանց մարմինները ամբողջովին: **2.** Կանայք և մոտիկ բարեկամները, նրանք կարող են տեսնել մարմնի այն մասերը, որոնք սովորաբար երևում են: Դրանք են դեմքը, մազերը, պարանոցը, ձեռքերը, ուսերը, ոտքի կոճերը և այլն: **3.** Մնացած տղամարդկանց առջև, նրանք չպիտի տեսնեն մարմնի որևէ մաս, բացառությամբ անհրաժեշտ դեպքերի: Այդ դեպքերից են նշանադրությունը¹, բուժումը և այլն, որովհետև ամենամեծ զայթակողությունը կնոջ, նրա երեսն է: Ֆաթմա բնթ ալ- Մունզիրը ասաց. «**Մենք ծածկում էինք մեր երեսները տղամարդկանցից**» (Ալ- Հակիմ) Աիշան,

¹ Փեսացուն իրավունք ունի տեսնել հարսնացույի դեմքը և ձեռքերը :

(թող Ալլահը օրհնի նրան), հաղորդում է. « **Երբ մենք գտնվում էինք իհրամի վիճակում Ալլահի Մարգարեյի հետ, մեր կողքով անցնում էին հեծյալներ, և երբ նրանք մոտենում էին մեզ, մենք ծածկում էինք մեր երեսները, իսկ երբ նրանք հեռանում էին, մենք կրկին բացում էինք մեր երեսները:**» (Աբու Դաուդ)

➤ **ԻԴԴԱ**, այսինքն ժամանակահատվածը ամուսնու մահից կամ ամուսնալուծությունից հետո, որի ժամանակ կինը իրավունք չունի կրկին ամուսնանալ, կաձված է կնոջ դիրքից: **1)** Հղի կնոջ, ամուսնալուծվածի, այրու իղղան ավարտվում է, երբ նա ավարտում է բեռը: **2)** Այրու իղղան, կազմում է չորս ամիս և տաս օր: **3)** Ամուսնալուծվածի իղղան, ով ունի ամսական կազմում է երեք ամսական ցիկլ: Այսինքն իղղան ավարտվում է այն ժամանակ, երբ սկսում է մաքրման ժամանակահատվածը երրորդ ամսականից հետո: **4)** Ամուսնալուծվածի իղղան, ով չունի ամսական, կազմում է երեք ամիս: Կինը իղղայի ընթացքում պարտավոր է մնալ ամուսնու հետ մինչ դրա ավարտը, և նա կարող է նայել նրան, այնպես ինչպես անում էր ամուսնալուծությունից առաջ և առանձնանալ նրա հետ: Միգուցե նրանց հարաբերությունները կվերականգնվեն և ամուսնական կյանքը կվերադառնա նորմալ հուն: Այդ ժամանակարնթացքում կնոջը վերադարձնելը չի պահանջում նրա համաձայնությունը: Վերադարձնելու համար բավարար է ասել. «Ես վերադարձրել եմ քեզ» կամ ունենալ սեռական հարաբերություն:

➤ Կինը չի կարող ինքն իրեն ամուսնացնել: Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլապահու այեհի ուա սայամ) ասաց. «**Ցանկացած կնոջ ամուսնությունը, ով ամուսնացել է առանց խնամակալի համաձայնության, անվավեր է:**» (Աբու Դաուդ)

➤ Կնոջը արգելվում է սերտաճեցնել մազեր, ամրացնելով ուրիշ մազեր, ինչպես նաև անել դաջվածք մարմնի վրա: Այս արարքները համարվում են ծանր մեղքեր: Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլապահու այեհի ուա սայամ) ասաց. «**Ալլահը անիծել է նրան, ով ամրացնում է ուրիշ մազեր և նրան, ով խնդրում է անել այդ, ինչպես նաև նրան, ով անում է դաջվածքներ և նրան, ով խնդրում է անել այդ:**» (Ալ- Բուխարի, Մուսլիմ)

➤ Կնոջը արգելվում է խնդրել ամուսնուց ամուսնալուծություն, առանց հարգալի պատճառի: Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլապահու այեհի ուա սայամ) ասաց. «**Ցանկացած կին, ով կխնդրի ամուսնուց ամուսնալուծություն առանց հարգալից պատճառի, չի զգա Դրախտի բույրը:**» (Աբու Դաուդ)

➤ Կինը պարտավոր է ենթարկվել ամուսնուն սովորաբար, մանավանդ եթե նա կանչում է նրան ամուսնական առազաստ: Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլապահու այեհի ուա սայամ) ասաց. «**Եթե տղամարդը կանչեց կնոջը անկողին և նա մերժեց գալ և տղամարդը գնաց քնելու բարկացած, ապա հրեշտակները կանիծեն կնոջը մինչ առավոտ:**» (Ալ- Բուխարի, Մուսլիմ)

➤ Կնոջը արգելվում է օձվել օձանելիքով, եթե նա գիտի, որ պիտի անցնի օտար տղամարդկանց մոտով կամ գտնվի նրանց շրջապատում: Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլապահու այեհի ուա սայամ) ասաց. «**Եթե կինը օձել է իրեն բույրով, իսկ հետո անցել է ինչ որ մարդկանց մոտով, որպեսզի նրանք զգան նրանից եկող բույրը, ապա նա այսպիսին և այսպիսին է, այսինքն անատակ:**» (Աբու Դաուդ)

ՄԱԼԱՀ (ՆԱՄԱԶ)

Կանչ աղոթքի (ազան)¹ և կանչ աղոթքից անմիջապես առաջ (իկամա)², ֆարդ կիֆայա³ տղամարդկանց համար, եթե միայն նրանք ճանապարհորդներ չեն և սուննա ճանապարհորդի և միայնակ նամազ անողի և անցանկալին (մակրուհ) կնոջ համար: Եվ նրանց արտաբերումը մինչ նամազի սկսելու սկիզբը անվավեր է, բացառությամբ առավոտյան նամազի առաջին ազանի: Այն կարելի է արտաբերել, սկսած գիշերվա երկրորդ կեսից:⁴

ՆԱՄԱԶԻ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

1. Իսլամ, մարդ պիտի լինի մուսուլման; 2. Գիտակցություն, մարդը չպիտի տառապի խելացնորությամբ; 3. Ունակություն տարբերել լավը վատից, թույլատրելին անթույլատրելիից և այլն: Նա պիտի հասնի հասկացության որոշակի աստիճանի: Սովորաբար այդ տեղի է ունենում յոթ տարեկանում; 4. Հնարավորության դեպքում ծիսական մաքրություն; 5. Ժամանակի սկսելը: Կեսօրվա աղոթքի ժամանակը, դըհր, սկսվում է այն ժամանակից, երբ արևը սկսում է թեքվել արևմուտք, այսինքն կանցնի զենիթի կետից և մինչ այն ժամանակ երբ ամեն առարկայի ստվերը չի սկսի հավասարվել այդ առարկային երկարությամբ: Ետկեսօրվա նամազի ժամանակը, ասր, այն է, երբ ավարտվում է կեսօրցա նամազը և մինչ այն պահը, երբ առարկայի ստվերը կդառնա կրկնակի երկար առարկայից, գերադասելի ժամանակ⁵ և մինչ արևի մայր մտնելը: Այնուհետև սկսվում է երեկոյան աղոթքի ժամանակը, մդրեբ: Այն ձգվում է մինչև երեկոյան արևի

¹ Ազանը աղոթքի կոչ է, որը բաղկացած է

1. «Ալլահու Աքբար», Ալլահը Մեծ է, խոսքերի չորս անգամ կրկնությամբ :

2. «Ըշհեդու Լեիլեհ իլ Ալլահ» խոսքերի երկակի կրկնությամբ :

3. Ըշշեդու ընը Մուհամեդուն ռասուլ ուլլահ «խոսքերի երկակի կրկնությամբ »:

4. « Հայա ալ Մայահ» խոսքերի կրկնակի արտաբերմամբ, որը նշանակում է շտապեք աղոթքի:

5. «Հայա ալ ֆելեհ» խոսքերի երկակի արտաբերմամբ, որը նշանակում է, շտապեք փրկության:

6. Իկամելի ժամանակ Ալլահու Աքբար խոսքերի երկակի արտաբերումը մնում է ինչպես կա:

7. «Լե իլեհե իլ Ալլահ» խոսքերի արտաբերումը մեկ անգամ :

8. Բացի դրանից առավոտյան աղոթքից առաջ, «շտապեք փրկության» խոսքերից առաջ արտաբերվում է «Աս սալաթ խեյրուն մին ան նոուն» խոսքերը, որը նշանակում է աղոթքը քնից լավ է :

² Իկաման աղոթքի սկզբի հայտարարումն է: Իկամը կարդացվում է մուազինի կողմից մզկիթում, անմիջապես աղոթքից առաջ, հավաքվածների մեջ: Իկաման ձևով նման է ազանին, եթե հաշվի չառնենք այն, որ այն երկու անգամ կարճ է, քանի որ այն ամենը ինչ ազանի ժամանակ արտաբերվում է չորս անգամ, այստեղ արտաբերվում է երկու անգամ, իսկ ազանի ժամանակ արտաբերվածը կրկնվում է մեկ անգամ: Եվս մեկ տարբերություն կայանում է նրանում, որ «Հայալ ել ֆելեհ» խոսքերից հետո, իկամայի ժամանակ երկակի անգամ կրկնվում է «Կադ կամատի սալեհ», աղոթքը սկսվեց, խոսքերը:

³ Ֆարդ կիֆայա, գործողությունների տեսակ է, որոնք պարտադիր են մուսուլման ումմայի համար, բայց այն պարտադիր չէ ամեն մուսուլմանի համար: Եթե այն կատարում են ումմա ընկալից, ապա այդ հանում է ամբողջ ումմայի մեղքը, իսկ եթե այն ոչ ոք չի կատարում, մեղքը ընկնում է ամբողջ ումմայի վրա:

⁴ Գիշերը համարվում է արևամուտքից մինչ արևածագ ժամանակահատվածը:

⁵ Այն ժամանակ, մարդ կարող է ազատ կատարել նամազ : Իսկ դրանից հետո եկող ժամանակ, որը շարունակվում է մինչ արևի մայր մտնելը, այն ժամանակն է, երբ մարդ կարող է կարդալ տվյալ նամազը, բայց միննույն ժամանակ անցանկալի է, հետաձգել այն մինչ այդ առանց լուրջ պատճառների :

անհայտանալը: Դրան հաջորդում է գիշերվա նամագը, իշա, ցանկալի ժամանակն է մինչ գիշերվա կեսը, իսկ հետո անհրաժեշտության դեպքում մինչ արևածագ: դրանից հետո սկսվում է առավոտյան նամագի, ֆջրի ժամանակը, արևածագից մինչ արևի դուրս գալը:

6. Աուրայի¹ ծածկումը, հնարավորության դեպքում ինչ որ բանով, որի միջով չի երևում մաշկը: Տղամարդու աուրան, ով հասել է հասունացման, պորտի և ծնկների շրջանն է, իսկ ազատ կնոջինը, ով հասել է հասունության, աուրա է ամբողջ մարմինը, բացի երեսից և ձեռքի դաստակներից:

7. Խուսափել որևէ անմաքուր բանից, որը կընկնի մարմնի վրա, հագուստի և վայրի, որտեղ մարդ նամագ է անում:

8. Քիբլայի ուղղության շրջվելը, եթե դա հնարավոր է: **9.** Մտադրություն: **ՆԱՄԱԶԻ ԺԱՄԱՆԱԿ ԿԱՏԱՐՎՈՂ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ (ՌՈՒԿՄ)**

1. Կանգնելը, եթե հնարավոր է, պարտադիր նամագի կատարման ժամանակ; **2.** նամագը բացող տակբիրը² (տակբիրատուլ իհրամ); **3.** Մուրա «Ալ-Ֆետիհա»-յի կարդալը; **4.** Գոտկատեղի կքանիստ (ռուկու), նամագի ամեն ռակատում; **5.** Բարձրացումը, դրանից հետո ուղղվելը; **6.** մինչև վերջ ուղղվելը գոտկատեղային կքանիստից և կարճ կանգնելուց հետո; **7.** երկրային կքանիստ, որի հիմք են հանդիսանում մարմնի յոթ մասեր, երեսը, ճակատը և քիթը, ձեռքի ավերը, ծնկները և ոտքի մատերը; **8.** երկու երկրային կքանիստների միջև նստելը; **9.** Վերջին տաշահուղը; **10.** դրա արտաբերման ժամանակ նստելը; **11.** Մարգարեյի (*Մարգարեի այլ կամ*) համար աղոթքը վերջին տաշահուղի ժամանակ; **12.** տալիմ³; **13.** բոլոր գործողությունների կատարման հանգստությունը և հավասարակշռվածությունը; **14.** Կատարվող գործողությունների հերթականության հետևելը:

Նամագը կլինի վավերական, միայն այս բոլոր պայմանները կատարելուց հետո և ռակատը համարվում է անվավեր, եթե մարդ խախտում է դրանցից մեկը անուշադրության պատճառով և ամբողջ աղոթքը դառնում ա անվավեր, եթե մարդ դիտմամբ է խախտել այդ գործողություններից մեկը:

¹ Աուրան մարդու ամոթալի մասերն են և խոցելիները : Տղայի աուրան, ով յոթ տարեկան է, սեռական օրգանները և կոնքերն են, իսկ տաս տարեկանից, պորտից մինչև ծնկները: Ազատ, հասունության հասած կինը, պետք է ծածկի ողջ մարմինը, բացի երեսից: Աղոթքի ժամանակ երեսը ծածկելը անցանկալի է: Եթե նա աղոթել է կամ շրջայց է կատարել Քաաբայի շուրջ և միննույն ժամանակ նրա մարմնի որևէ մաս բաց է եղել, ապա նրա երկրպագումը անվավեր է : Այս հատիքը ապացույց է հանդիսանում նրա, որ աուրան, ամոթալի մասերը, պիտի ծածկվեն ոչ միայն աղոթքի ժամանակ : Առանց անհրաժեշտության դրանք բացելը անցանկալի է, նույնիսկ մթության մեջ և երբ մարդ մենակ է: Մակայն թույլատրվում է բացել աուրան ամուսնու առջև, ինչպես նաև բուժման կ թլպատման ժամանակ:

² Տակբիրը Ալլահու Աքբար խոսքերի արտաբերումն է, որը նշանակում է Ալլահը Մեծ է: Նրա իմաստն է, որ ոչ ոք և ոչինչ չունի ավելի շատ մեծություն, քան Ալլահը :

³ Տալիմը աս-սալամ ավելքում ուս ռահմատուլահ բառերի արտաբերումն է ամեն նամագից հետո :

ՆԱՍԱԶՈՒՄ ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ (ՌԻԱԶԵԲ)

1. Բոլոր տակբիրները, բացի բացման տակբիրից;
2. «Սամի լեռու լիման համիդահ խոսքերը իմամի և միայնակ նամազ անող մարդու համար, որը նշանակում է, թող Ալլահը լսի նրան, ով Նրան մեծարում է;
3. Գոտկատեղային կքանստումից ուղղվելուց հետո «Ռաբբանա ուա լեկատեղ համդ, բառերը, որը նշանակում է Տեր մեր Քեզ փառք;»
4. Գոտկատեղային կքանստումի ժամանակ կրկնումը մեկ անգամ «Սուբհանա Ռաբբիյա ել Ազիմ», որը նշանակում է Փառահեղ է Տերը իմ և Հզոր;
5. Մեկ անգամ գետնային կքանիստի ժամանակ «Սուբհանա Ռաբբիյա ալԱելե» խոսքերը, որը նշանակում է իմ Տերը Ամենաբարձրյալն է;
6. Երկու երկրային կքանիստների միջև «Ռաբբի դֆիիր լի» խոսքերը, որը նշանակում է իմ Տեր ներիր ինձ;
7. Առաջին տաշահուդը; 8. Տաշահուդի արտաբերման համար նստելը: Եթե մարդ այս գործողություններից մեկը թողել է դիտմամբ, նրա նամազը դառնում է անվավեր, եթե նա այդ անում է անուշադրությունից ելնելով, նա պիտի կատարի էչկու գետնային կքանիստ, սուջուդ u սահֆ:

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ և ԽՈՍՔԵՐ, ՈՐՈՆՔ ՀԱՆԴԻՍԱՆՈՒՄ ԵՆ ՑԱՆԿԱԼԻ ՍՈՒՆՆԱ.

Եթե մարդ թողնում է դրանցից որևէ մեկը, նույնիսկ դիտավորյալ, նրա նամազը չի դառնում անվավեր:

1. ԽՈՍՔԵՐ. Բացող դուա (դուա իստիֆտահ), որոնք են. «Աուդուբիլեհի մինաշ շեյտանիտ ռեջիմ, բիսմիլեհի ռահմեն ռահիմ»¹, ինչպես նաև «Ամեն» բառը և նրա բարձրաձայն արտաբերումը նամազների ժամանակ, որոնցում սուրաները կարդացվում են բարձրաձայն և այն բանի կարդալը, որը մարդու համար դժվար չէ Ղուրանից, «Ալ –Ֆատիհա»-ից հետո: Նաև իմամի կամ միայնակ նամազ անողի համար կարդալ բարձրաձայն «Համդան քաթիրան տայիբան մուբարական ֆիհի միյուս-սամաուստի ոա միյուս ել առդ...»² խոսքերը, «Ռաբբանա ուա լյաքա ել համդ» խոսքերից հետո, որը նշանակում է «Տեր մեր, Քեզ փառք;» Արտաբերվում է նաև Ալլահի փառաբանող խոսքեր գոտկատեղային և երկրային կքանիստի ժամանակ և «Ռեբբին դֆիիր լի» խոսքերը ավելի քան մեկ անգամ: Ինչպես նաև պետք է դուա «Ասսալամ ալեյքում ուա ռահմատուլահ» խոսքերից առաջ:

2. ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ. ձեռքերի բարձրացնելը բացող տակբիրի ժամանակ, ինչպես նաև գոտկատեղային կքանիստից առաջ, դրա ուղղվելուց հետո և առաջին տաշահուդից ելնելուց հետո: Աջ ձեռքի դնելը ձախին կրծքի տակ, կանգնելու ժամանակ: Հայացքը պիտի լինի գետնային կքանիստի վայրի վրա, և տարածություն ոտքերի միջև: Երկրային

¹ «Փնտրում եմ պաշտպանություն Ալլահից, անիծված Շեյթանից.. Ալլահի անունով Ամենագթասիրտ և Ամենաներող :»

² «Փառք ամենին, բարիքին և պտղաբերին, որը լցնում է երկիրն ու երկինքը ...»

կքանհաստը պիտի լինի հետևյալ ձևով. Սկզբում ծնկները, հետո ձեռքերը հետո ճակատը և քիթը: Պետք է առանձնացնել ուսերը կողքերից, փորը կոնքերից և կոնքերը ոտքի թաթերից: Պիտի թողնել տարածություն ծնկների միջև, և ոտնաթաթերը դնել այնպես, որ նրանք չկանեն և միյնույն ժամանակ ոտքի մատները հենվեն գետնին: Ձեռքերի դաստակները պիտի լինեն ուսերի դիմաց, բաց ավերով և միացած մատներով: Ոտքի կանգնելուց հենքը պիտի լինի ոտնաթաթերի կենտրոնական մասում, և ձեռքերը հենքը ծնկներին: Առաջին տաշահուղի ժամանակ, երկու գետնային կքանհաստների միջև, ոտնաթաթերը պիտի խաչվեն և երկրորդ տաշահուղի ժամանակ, ոտքի կանգնելուց, ձախ ոտնաթաթը և աջը պիտի հենվի ոտքի մատներին: Երկու երկրային կքանհաստի միջև ինչպես նաև տաշահուղի ժամանակ ձեռքերը պիտի լինեն կոնքերի վրա դիմացից, մատները պիտի լինեն միացված, իսկ դաստակները ռուղիդ: Այս դեպքում պիտի մեծ և միջնամատը միացնել օղակի ձևով և ծալել ճկույթը և մատներմատը: Ցուցամատը ուղղել տաշահուղ կարդալու սկզբից մինչև վերջ: Հետո պիտի թեքել գլուխը սկզբում աջ, հետո ձախ ասելով «Ասսալամ ալեյքում ուա ռահմատուլահ» խոսքերը:

ԵՐԿՐԱՅԻՆ ԿՔԱՆԻՍՏԸ, ՈՐԸ ԿԱՏԱՐՎՈՒՄ Է ԱՆՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏՆԱՆՔՈՎ ԿԱՏԱՐՎԱԾ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ. Այն հանդիսանում է

ցանկալի, եթե մարդ ասել է պատեհ բառը, ոչ տեղին, այնպես, ինչպես օրինակ սկսել է կարդալ Ղուրան սուջուղի ժամանակ: Այն նաև թույլատրելի է, եթե մարդ թողել է որևէ բան նրանից, որը հանդիսանում է սուննա: Այն համարվում է պարտադիր, եթե աղոթողը կատարել է ավելորդ գոտկատեղային կամ երկրային կքանհաստ, կանգնելը կամ նստելը կամ ասել է. «Ասսալամ ալեյքում, ուառահմատուլահ» մինչ նամազի ավարտը, կամ եթե սխալ բան է կարդացել, որի արդյունքում փոխվել է խոսքի իմաստը, կամ թողել է որևէ բան պարտադիրից, ուաջաբից, կամ նրան թվացել է, որ նա ավելորդություն է թույլ տվել նամազի ժամանակ: Նամազը դառնում է անվավեր, եթե աղոթողը դիտավորյալ թողել է սուջուղ ս սահվր: Այս սուջուղը իրենից ներկայացնում է երկու երկրային կքանհաստ և դրանք կարելի է անել մինչ «Աս սալամ ալեյքում ուա ռահմատուլահ» խոսքերը կամ նրանցից հետո: Եթե մարդը մոռացել է անել այդ և երկար ժամանակ է անցել, կատարման պարտավորվածությունը հանվում է աղոթողից:

ՆԱՄԱԶԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ. Ցանկանալով կատարել նամազ,

մուսուլմանը թեքվում է Քաբբայի ուղղությամբ, արտաբերելով «**Ալլահու Աքբար**» խոսքերը: Իմամը արտաբերում է այս բացող տակբիրը և մնացած տակբիրները բարձրաձայն, որ ետևում գտնվողները լսեն: Միևնույն ժամանակ, նա բարձրացնում է ձեռքերը ուսերին հավասար, որից հետո դնում է աջ դաստակը ձախին, բռնում է դրանք և դնում է կրծքի տակ: Հայացքի պիտի լինի այն վայրին որտեղ նա պիտի կատարի երկրային

կքանիստ: Հետո նա ինքն իրեն կարդում է բացող դուա, դրանցից, որոնք կատարվում են Սուննայի ժամանակ: Օրինակ. «ՍուրհանակաԼյահումա ուա բիհամդիկա ուա տակբարակա ս սմուկա, ուա տաալա ջադուկա ուալաիլահա հայրուկա»¹, ինչպես նաև ասում է. «Աուգուբիլեհի մինաշեյտանոռաջիմ» և «Բիսմիլեհիռահմեն ռահիմ», կրկին իր մեջ: Հետո, նա կարդում է սուրա «Ալ-Ֆետիհա», և մարդը, ով աղոթում է իմամի ետևից, ցանկալի է, կարդալ այդ իմամի լռության ժամանակ և միևնույն ժամանակ, երբ նա ոչինչ բարձրաձայն չի կարդում այդ նամազների ժամանակ, որտեղ սուրաները կարդացվում են բարձրաձայն: Իսկ նամազներում, որտեղ սուրաները կարդացվում են անձայն, նա պարտավոր է կարդալ այդ: Բացի դրանից, նա կարդում է այն, ինչ նրան դժվար չէ Ղուրանից: Առավոտյան նամազի ժամանակ, ցանկալի է կարդալ որևէ բան 50 –ից մինչ 78 սուրաներից որևէ բան, մեղրեք նամազում 93 –ից մինչ 114, իսկ մնացած նամազներում 78- ից մինչև 93: Առավոտյան նամազում իմամը կարդում է բոլոր սուրաները բարձրաձայն, իսկ մեղրեք ու իշա նամազներում միայն առաջին երկու ռակատում: Մնացյալը կարդացվում է անձայն: Դրանից հետո աղոթողը ասում է. «Ալլահու Աքբար», բարձրացնելով ձեռքերը ինչպես բացող տակբիրում և կատարում է գոտկատեղային կքանիստ դնելով ձեռքերը բաց մատներով ծնկներին և ուղղելով մեջքը այնպես, որը գլուխը գտնվի նրա հետ նույն գծի վրա: Հետո նա ասում է. «ՍուրհանաՌաբբիյաալ Ազիմ» երեք անգամ և բարձրացնում է գլուխը «Սամիլահու լիման համիդի» խոսքերով: Այնուհետև բարձրացնում է ձեռքերը ինչպես բացող տակբիրում, ուղղվում է և ասում է. «Ռաբբանա ուա լկալ համդու համդան կաթիրան տայիբուն, մուբարական ֆիհի միյլուսսամաուատ ուա միյլուարդի ուա միյլու մա շիտա մին շեյին բադ:» Որից հետո նա կատարում է երկրային կքանիստ, ասելով «Ալլահու Աքբար» խոսքերը, հեռացնելով ուսերը կոնքերից և փորը նույնպես, այնպես, որ ձեռքի դաստակները լինեն ուսերի դիմաց, իսկ ձեռքի և ոտքի մատները ուղղվեն Քաաբայի ուղղությամբ: Հետո նա ասում է «Սուրհանա Ռաբբիյա Ալա» երեք անգամ, դրանից հետո նա կարող է ավելացնել որևէ դուա, կամ խոսք, որը հիշատակում է Ալլահին: Դրանից հետո նա բարձրացնում է գլուխը «Ալլահու Աքբար» խոսքերով, նստում է ձախ ոտքի փոված թաթին և դնում է աջը այնպես, որ մատները ուղղված լինեն Քաաբայի ուղղությամբ, կամ դնում է այդպես երկու ոտնաթաթերն, նստում է դրանց վրա և ասում է. «Ռաբբի դաֆիր լի» երկու անգամ: Նա կարող է նաև ավելացնել. «...ուատահմենի ուաջբուրնի ուարֆա նի ուատգուկնի ուանսուրնի ուահդինի

¹ «Փառաբանված ես Դու, օ, Ալլահ, և փառք Քեզ, օրհնյալ է Անունը Քո, ամենից մեծ է Քո մեծությունը, և չկա աստված բացի Քեզանից :»

ուա աֆինի ուա ֆու աննի:»¹ Հետո աղոթողը կատարում է երկրորդ երկրային կրանիստը, այնպիսին, ինչպիսին առաջինն է, որից հետո բարձրացնում է գլուխը «**Ալլահու Աքբար**» խոսքերով և վեր է կենում, հենվելով ոտնաթաթերի կենտրոնական մասին և կատարում է երկրորդ նույնանման գործողությունների միություն, ռակաթ: Ավարտելով այն, նա մնում է նստած, կատարելով տաշահուդ, ժամանակ, ձախ ոտնաթաթը փռված է իֆտիրաշ և ձախ ձեռքը նա դնում է ձախ կոնքին, իսկ աջը աջին, սեղմում է ցուցամատը և ճկույթը և միացնում է մեծ մատը մատնեմատի հետ օղակի ձևով, և ցուցամատով ցույց տալով, նա ասում է. «**Ատ-տայյատու լիլեհի ուա սալաուատու, ուա-տայիբատու, աս-սալամ ալեյքում այյուհաննաֆիյհուն, ուա ռահմատուհու, աս սալամ ալեյնա ուա ալաիբադիլեհի սալիհուն:** Աշշահդու ալլա իլեհե իլԱլլահ, ուա աշշհադու ընը Մուհամեդան աբդուհու ուա ռասուլուհու:»² Հետո նա ոտքի է կանգնում, եթե նամազը երեք կամ չորս ռակատ է, նա արտաբերում է «**Ալլահու Աքբար**» և բարձրացնում է այդ ժամանակ ձեռքերը: Նույնպես նա կատարում է մնացած ռակատները, ոչինչ չասելով բարձրաձայն, և կարդում է միայն « Ալ-Ֆատիհա », հետո նստում է վերջին տաշահուդի համար, տարածելով ձախ ոտնաթաթը և դուրս է հանում աջ կոնքի տակից և դնում է աջ ոտնաթաթը հորիզոնական դիրքով, այնպես որ մատները ուղղված լինեն Քիբլայի ուղղությամբ, նստած լինելով գետնին: Այսպիսի դիրք ունի աղոթողը նամազում, որը ունի երկու տաշահուդ: Հետո նա արտաբերում է այն, ինչ կոչվում է առաջին տաշահուդ, որից հետո ասում է «**Ալլահումա սալի ալա Մուհամմադին ուա ալե ալի Մուհամմադին քամա սալլայտա ալե Իբրահիմ ուա ալլա ալի Իբրահիմա իննակա Համիդուն Մաջիդ, Ալլահումա բարեք ալա Մուհամմադին ուա ալե ալի Մուհամմադին կամա բարակտա ալա Իբրահիմա ուա ալա ալի Իբրահիմա, իննակա Համիդուն Մաջիդ:**»³ Մուննա է համարվում նաև « **Ալլահումա իննա աուզու բիկա մին ազաբիլ կաբրի ուա մին ազաբին նառի, ուա մին ֆիտնաթի ել մահյա ուա լա մամատի ուա մին ֆիտնատի ել մասիհիդ դադջալ:**»⁴: Եվ ուրիշներ, որոնք փոխանցված են Մարգարեյից: Որից հետո

¹ «... և ներիր ինձ և գթա ինձ և բարձրացրու ինձ և նվիրիր ինձ ճակատագիր և օգնիր ինձ և տար ինձ ուղիղ ճանապարհով, և նվիրիր ինձ բարեկեցություն և նվիրիր ինձ թողություն:»

² «Ողջուն Ալլահին և աղոթքներ ու լավագույն խոսքերը, խաղաղությունը քեզ, օ, Մարգարե և Ալլահի գուրբը և օրհնությունը, խաղաղություն մեզ Ալլահի ստրուկներին: Վկայում եմ, որ չկա աստված բացի Ալլահից, և վկայում եմ, որ Մուհամեդը Նրա ստրուկն ու առաքյալն է:»

³ «Օ, Ալլահ, օրհնիր Մուհամեդին և նրա ընտանիքը, ինչպես օրհնել ես Դու Իբրահիմին և Իբրահիմի ընտանիքը, ճշմարիտ, Դու Արժանի ես գովասանքի, Փառավոր: Օ, Ալլահ ուղարկիր օրհնություն Մուհամեդին և ընտանիքին Մուհամեդի, ինչպես ուղարկել ես Դու Իբրահիմին և ընտանիքին Իբրահիմի, ճշմարիտ, Դու Արժանի ես գովասանքի, Փառահեղ:»

⁴ «Օ, Ալլահ, ճշմարիտ, ես գալիս եմ Քեզ մոտ Դժոխքի և գերեզմանի տանջանքներից պաշտպանվելու, կյանքի գայթակղություններից և մահից և ադ-Դաջալի չարիքի գայթակղություններից:»

նա արտաբերում է «Աս սալամ ալեյքում ուա ռահմատուլեհ » խոսքերը, և թեքում է գլուխը աջ, հետո անում է նույնը թեքելով գլուխը ձախ: Սուննա է հանդիսանում համապատասխան դուայի արտաբերումը դրանից հետո:¹

ՀԻՎԱՆԴԻ ՆԱՄԱԶ. Եթե կանգնած վիճակում նամազը վատթարացնում է նրա վիճակը, կամ նա ի վիճակի չէ կանգնել, նա աղոթում է նստած: Եթե այդ էլ նրա ուժերից վեր է, նա աղոթում է պատկած կողքի վրա: Եթե այդ դժվար է նրա համար, ապա նա աղոթում է մեջքի վրա պառկած: Եթե նա չի կարող կատարել երկրային և գոտկատեղային կքանստումները, բավարար է գլխով նշան անել կամ փակել կոպերը: Ամեն դեպքում հիվանդը չպիտի բաց թողնի աղոթքը: Եվ նա պիտի լրացնի բոլոր բաց թողած նամազները: Եթե նրան դժվար է կատարել ամեն նամազ ժամանակին, նա կարող է միացնել կեսօրվա նամազը ետկեսօրյա նամազի հետ, կատարելով դրանք միասին: Ինչպես նաև երեկոյան աղոթքը գիշերվա աղոթքի հետ:

ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴԻ ՆԱՄԱԶ. Եթե նրա անցած տարածությունը ավելի քան 85 կիլոմետր է և այդ ճանապարհորդությունը չունի արգելված նպատակներ, ապա նա կարճեցնում է նամազը չորս ռակյաթից երկուսի: Եթե նա պատրաստվում է կանգ առնել որևէ վայրում ավելի քան չորս օր, ապա այդ

¹ Հենց պիտի ասել «Աստախֆիրուլլահ», որը նշանակում է խնդրում եմ թողություն Ալլահից երեք անգամ, որից հետո ասել . «Ալլահումա, Անտասսալամ ուա մինկա սալամ տաբարակա յազալ ջալալի ուալ իկրամ, լաիլեհե իլլալահու ուահդահու լա շարիկա լեհու, լեհու էլ մուլքու ուա լեհուել համդու ուա հուֆա պա կուալի շեյին կադիր: Լե հաուլա ուա լա քուվատա իլլա բիլեհի, լա իլեհե իլլեհու լա նա բուդու իլլա լահու, լեհուննի մատու ուա լահուֆադու ուա լեհու սասնաու էլիասան: Լե իլեհե իլլահու մուվախսինա լահուդդինա, ուա լաու կարիհալ քեֆիրուն: Ալլահումա լամանի ա լիմա ատայտա ուա լա մուտի լիմա մանատա ուա յանֆաու, գալջադի մինկել ջադորը նշանակում է Օ, Ալլահ, Դու Աշխարհ ես և Քեզանից է աշխարհը, օրհնյալ ես Դու, Օ մեծության և պատվի տիրակալ: Չկա աստված, բացի միայն Ալլահից, Ով չունի գուգրնկեր, Նրան է պատկանում Տիրակալությունը, Նրան փառք և Նա Ամենագորն է: Ոչ ոք չունի ուժ կամ հզորություն, բացի Ալլահից : Չկա աստված, բացի Ալլահից և մենք չենք երկրպագում որևէ մեկին բացի նրանից: Նրան է պատկանում գուրքը և բարիքը և Նրանն է գեղեցիկ մեծարումը: Չկա աստված, բացի Ալլահից, և մենք ուղղում ենք հավատքը միայն Նրան, նույնիսկ եթե այն ատելի է անհավատներին: Օ, Ալլահ, ոչ ոք չի գրկի այն բանից, ինչ դու պարգևել ես, ր ոչ ոք չի պարգևի այն ինչից Դու գրկել ես և Քո առջև կլինի անձգուտ հզորությունը, ով ունի հզորություն:» Իսկ ֆաջր և մադրեբ նամազներից հետո պետք է ասել ավելացնելով վերը նշված խոսքերին. «Լե իլեհե աֆլեհու ուահդու լաշարիկա լեհու, լեհու էլմուլքու, ուա լեհուել համդու յուհի ուա յումիտու ոա հուվա ալե կուալի շեյին կադիր:» որը նշանակում է չկա աստված բացի միայն Ալլահից, Ով չունի գուգրնկեր, Նրան է պատկանում արքայությունը: Նա Կենդանացնում և մեռցնում է, Փառք Նրան և Նա Հզոր է; Այս պիտի ասել տաս անգամ: Պիտի ասել «Սուբհան Ալլահ» երեսուն անգամ, որը նշանակում է Փառաբանված է Ալլահը: Երեսուն երեք անգամ «Ելիամդուլիլեհ» որը նշանակում է Փառք Ալլահին, երեսուն երեք անգամ «Ալլահու աքբար», որը նշանակում է Ալլահը Հզոր է : Այս ամենից հետո պիտի ասել . «Լե իլեհե իլլալեհու ուահդու լե շարիկա լեհու, լեհոր էլ մուլքու ուա լեհու ալիամդու, ուա հուվա ալե կուալի շեյին կադիր», որը նշանակում է չկա աստված բացի միայն Ալլահից, որը չունի գուգրնկեր, Նրան է պատկանում արքայությունը, Փառք Նրան և Նա Ամենահզորն է: Հետո պիտի կարդալ այաթ «ալ Քուռսին» և 112, 113, 114 սուրաները: Ֆաջր և մադրեբ նամազներից հետո, այս սուրաները պետք է կարդալ երեք անգամ:

վայր գալու պահից նա կատարում է նամագ լիարժեք առանց կրճատումների: Եթե ճանապարհորդը նամագ է անում մի մարդու ետևից, ով ճանապարհորդ չէ, կամ նա մոռացել է անել նամագ, գտնվելով իր բնակության վայրում և հիշել է այդ մասին ճամփորդության ժամանակ, ապա երկու դեպքում էլ նա պիտի կատարի նամագ լիարժեք ճանապարհորդին թույատրվում է նամագ կատարել լիարժեք, բայց կրճատելը ավելի լավ է:

ՈՒՐԲԱԹՕՐՅԱ ՆԱՄԱԶ (ԶՈՒՄԱ). Այն կեսօրվա նամագից լավն է և այն հանդիսանում է առանձին նամագ, այլ ոչ թե կեսօրյա նամագի կրճատ ձև: Այդ դեպքում չի կարելի կատարել չորս ռաքյատ և այն անվավեր է, եթե կատարել այդ դուհր նամագի մտադրությամբ: Այն ոչ մի պարագայում չպիտի միացնել ասր նամագին, նույնիսկ եթե առիթ կա:

ՆԱՄԱԶ ՈՒԻԹՐ. Ուիթը հանդիսանում է Սուննա: Այն կարելի է կատարել գիշերվա աղոթքի և առավոտյան աղոթքի միջև: Ամենաքիչ ռաքյատի քանակը մեկն է, իսկ ամենաշատը տասնմեկ: Ավելի լավ է ամեն երկու ռակյաթից հետո արտաբերել տաալիմ: Ամենաքիչ քանակի ռակյաթները վիթրի, որոնք անհրաժեշտ են կատարել, որ այն լինի լիարժեք երեքն են: Սուննա է համարվում «Ամենաբարձրյալը» սուրայի ընթերցումը, վիթրի առաջին ռակյաթի ժամանակ: «Անհավատները» սուրան երկրորդ և «Անկեղծություն» սուրան երրորդ ռակյաթում: Կունուտը ցանկալի է կատարել գոտկատեղային կքանստումից հետո, բարձրացնել ձեռքերը և ասել դուա բարձրաձայն, նույնիսկ եթե մարդ աղոթում է միայնակ:

ՀՈՒՂԱՐԿԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՆԱՄԱԶ. Հանգուցյալի լվացումը, նրան փաթաթելը պատանքի մեջ, նամագ անելը նրա համար, տանելը գերեզմանոց և թաղելը հանդիսանում են միասնական պարտավորություն (ֆարդ կիֆայա): Բացառություն է կազմում մարտում զոհվածը հանուն Ալլահի: Նրա մարմինը չեն լվանում և չեն փաթաթում պատանքի մեջ, բայց հուղարկավորման նամագը թույատրվում է: Նրան թաղում են այնպես, ինչպես զոհվել է: Հանգուցյալ տղամարդուն փաթաթում են երեք կտոր սպիտակ կտորով, իսկ կնոջը հինգ. Բզար,¹ գլխի ծածկոց (խիմար), շապիկի նման և երկու մաս կտոր: Ըստ սուննայի, իմամը կամ մարդը, ով կատարում է այդ նամագը, կանգնում է հանգուցյալ տղամարդու կրծքավանդակի մոտ, և կնոջ մարմնի մոտ և կրկնում է «Ալլահու Աքբար» խոսքերը չորս անգամ, ամեն անգամ բարձրացնելով ձեռքերը: Այս բառերը առաջին անգամ արտաբերելով, նա ասում է. «Աուզուբիլեհի մինեյլեյթանոռ ռաջիմ», հետո «Բիսմիլեհի ռահմեն, ռահիմ» խոսքերը և մտքում կարդում է միայն «Ալ- Ֆատիհա» սուրան: Հետո հետևում է երկրորդ տակբիրը և կոչ օրհնելու Մարգարեյին (*Մալլաախու պեյհի ռա սալամ*), որից հետո գալիս է երրորդ տակբիրը և խնդրանք Ալլահին, հանգուցյալի համար:

¹ Բզար, հագուստ, որը իրենից ներկայացնում է կտորի մաս, որը փաթաթում են մարմնի ներքևի մասում:

Հետո աղոթողը արտաբերում է չորրորդ տակբիրը և կանգնած է մնում որոշ ժամանակ, որից հետո արտաբերում է տասլիմը. «Աս-սալամ ալեյքում ուա ռահմատուլլահ:» Արգելվում է բարձրացնել գերեզմանը ավելի քան ոտքի կոճերն են, ինչպես նաև ծածկել այն գիպտով, համբուրել, ծխել անուշաբույր, անել գրառում, նստել նրա վրա և անցնել նրա տակով: Արգելվում է լուսավորել գերեզմանները, շրջայց կատարել նրա շուրջ, կառուցել մզկիթ նրանց վրա և մզկիթում հուղարկավորել: Նույնպես անհրաժեշտ է հեռացնել բոլոր կառույցները, որոնք կառուցված են գերեզմանի վրա, ինչպիսիք են գմբեթները, դամբարանները և այլն:

Ցավակցելու համար չկա որևէ սահմանափակում: Կարելի է օրինակ ասել. «Ազամալահու աջրակա ուա ահսանա ազաակա ուա դաֆարա լի մայյիտիկա:»¹ Իսկ մուսուլմանին, ում անհավատ բարեկամն է մահացել, կարելի է ասել. «Ազամալահու աջրակա ուա ահսանա ազաակա:» Եթե մուսուլմանը գիտի, որ իր բարեկամները սովորություն ունեն բարձրաձայն ողբալ, ապա նա պետք է արգելի նրանց անել այդ, այլապես նա տանջանքների կենթարկվի նրանց ողբերից:

Աջ-Շաֆիին, (թող Ալլահը օրհնի նրան), ասաց. «Անցանկալի է հանգուցյալի բարեկամներին հավաքվել տանը և նստել այնտեղ, որպեսզի նրանց մոտ զան ցավակցություն հայտնելու: Նրանք պիտի դուրս զան իրենց գործերով: Այս վերաբերվում է և կանանց, և տղամարդկանց:»

Սուննա է հանդիսանում հանգուցյալի բարեկամների համար ուտելիք պատրաստելը և անցանկալի է այդ անել հավաքվածների մոտ: Սուննա է նաև գերեզմանի այցելությունը, եթե այն երկար ճանապարհ չի պահանջում: Թույլատրվում է այցելել անհավատի գերեզման, ինչպես նաև անհավատին մուսուլմանի գերեզման:

★ Սուննա է համարվում, գերեզման մտնելուց արտաբերել հետևյալ խոսքերը: «Ասսալամ ալեյքում, ահլադ դիյարի, մինալ մումինինա: Ուա ինշաալլահու բիկուն լալահիկուն ուա երհամուլեհուլ մուստակդիմինա միննա ուալ մուստախիրինա: Իննա նասալու լենա ուա լյակումու աֆիյատա: Ալլահումա լա տահրիմնա աջրահում, ուալա տաֆտինա բադահում ուադֆիր լանա ուա լյահում:»²

ԵՐԿՈՒ ՏՈՆԵՐԻ ՆԱՄԱԶԸ. Ֆարդ կիֆայա. Ժամանակը, դուռհա նամազի ժամանակն է³, այսինքն, այն բանից հետո, երբ արևը բարձրանում է

¹ «Թող Ալլահը մեծացնի քո պարզը և թող ուղարկի քեզ մխիթարություն և թող ների նրան, ով մահացել է:»

² «Խաղաղություն ձեզ, օ, այստեղ պառկած հավատացյալներ: Ճշմարիտ, եթե Ալլահին պետք լինի, մենք կմիանանք ձեզ, և թող Ալլահը ների մեզանից նրանց, ով գնացել է ավելի շուտ և նրանց, ովքեր մնացել են և ես Ալլահին խնդրում եմ, որ նա ազտի մեզ և ձեզ : Օ, Ալլահ, մի գրկի մեզ նրանց պարզևից, և մի ենթարկիր մեզ փորձության նրանցից հետո, և ներիր և մեզ, և նրանց:»

³ «Ադ-Դուռհա» ժամանակի հատված է, որը սկսվում է երբ արևը բարձրանում է հորիզոն նիզակի երկարությամբ, և շարունակվում է համարյա մինչ կեսօր :

հորիզոն: Եթե հայտնի է դարձել, որ այդ օրը տոն է, միայն այն բանից հետո, երբ արևը մոտենում է մայրամուտ, այդ նամագը կատարվում է հաջորդ օրը որպես փոխհատուցում: Նրա անհրաժեշտ պայմանները նույնն են, ինչ ուրբաթ օրվա նամագը, բացի երկու քարոզչություններից (խուտբա): Անցանկալի է կատարել կամավոր լրացուցիչ նամագներ, դրանից հետո և առաջ, նույն վայրում:

ՆԿԱՐՍԳՐՈՒԹՅՈՒՆ. Երկու ռաքյատ, առաջին ռակյատում, բացող տակբիրից հետո ասվում է ևս վեց տակբիր մինչ «Աուզուբիլեհի մինաշշայտանո ռաջիմ» խոսքերի արտաբերումը: Իսկ երկրորդ ռակյատում, կատարվում է հինգ տակբիր, սուրա կարդալուց առաջ: Հետո ասում է. «Աուզու բիլեհի մինաշշայտանո ռեջիմ », կարդում է սուրա «Ալ-Ֆետիհան» բարձրաձայն, հետո առաջին ռակյատում 87 –րդ սուրան, իսկ երկրորդում 88-րդը: Տաալիմից հետո կարդում են երկու քարոզներ խուտբա, որոնք նման են ուրբաթ օրվա նամագի խուտբայի, բայց սուննա է հանդիսանում դրանց ժամանակ «Ալլահու Աքբար» խոսքերի բազմակի օգտագործումը: Եթե մարդ կատարում է տոնական աղոթքը ինչպես կամովի լրացուցիչ աղոթք, այն վավեր է, քանի որ լրացուցիչ տակբիրները և Ալլահի հիշատակումը դրանց միջև, սուննա է:

ՆԱՄԱԶ, ՈՐԸ ԿԱՏԱՐՎՈՒՄ Է ԼՈՒՄՆԻ ԿԱՍ ԱՐԻԻ ԽԱՎԱՐՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ.

Այն հանդիսանում է սուննա: Ժամանակն է լուսնի կամ արևի խավարման սկզբից մինչ ավարտը և այն չի վերականգնվում առիթի անհայտանալուց հետո: Այն իրենից ներկայացնում է երկու ռակյատ: Առաջինում կարդում են բարձրաձայն, սուրա «Ալ- Ֆատիհա»-ն և ուրիշ ցանկացած երկար սուրա, որից հետո կատարվում է երկար գոտկատեղային կքանիստ: Ուղղվելուց հետո աղոթողը չի կատարում երկրային կքանիստ, այլ կարդում է սուրա «Ալ-Ֆատիհա»-ն և երկար սուրա, որից հետո կրկին կատարում է երկար գոտկատեղային կքանիստ, հետո նա ուղղվում է, որից հետո կատարում է երկու, երկար երկրային կքանիստ: Նույն ձևի էլ կատարվում է երկրորդ ռակյատը, որին հետևում է տաշահուղը և տաալիմը: Եթե իմամի ետևից աղոթողը եկել է առաջին գոտկատեղային կքանստումից հետո, ապա համարվում է, որ նա չի հասել այդ ռակյատին:

ՆԱՄԱԶ, ԽՆԴԲԱՆՔ ԱՐՁՐՆԻ. Այս աղոթքի կատարումը համարվում է սուննա, այն դեպքում, եթե հողը դարձել է չոր և անպտուղ, և անձրևներ համարյա չեն գալիս: Դրա ժամանակը, նկարագրությունը և ձևը, նույնն են ինչպես երկու տոների աղոթքը, բայց իմամը կարդում է մեկ խուտբա աղոթքից հետո: Սուննա է հանդիսանում անձրևային թիկնոցի շրջելը, ինչպես հույսի նշան, որ իրավիճակը կփոխվի:

Լրացուցիչ Նամագ (սուննա) Հայտնի է, որ Ալլահի Մարգարեն *(Մալլաթանու ալկեհի ռա սալա)* ամեն օր բացի պարտադիր նամագից, աղոթում էր տասներկու ռակյատ ինչպես սուննա: Երկու ռակյատ մինչ ֆաջր նամագը, չորս գուհր

նամագից առաջ և երկու դրանից հետո, երկու մաղրեք նամագից հետո և երկու աիշա նամագից հետո: Հավաստի տեղեկացվում է, որ նա կատարում էր, ուրիշ լրացուցիչ աղոթքներ ևս:

ԱՐԳԵԼՎՈՒՄ Է ԿՍՏԱՐԵԼ ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ԿԱՄՈՎԻ ԱՂՈԹՔՆԵՐ ՕՐՎԱ ԱՐԳԵԼՎԱԾ ԺԱՄԵՐԻՆ: Այդ ժամերն են.

1. Արշալույսից մինչ արևածագը և այնքան ժամանակ, մինչ նա չի բարձրանում հորիզոնի վրա նիզակի բարձրությամբ; 2. Կեսօր, մինչ արևը զենիթում է; 3. Ասր աղոթքի սկսելուց հետո, մինչ արևի մայր մտնելը:

Ինչ վերաբերվում է աղոթքներին, որոնք պայմանավորված են որոշակի պատճառներով, ապա դրանք կարելի է կատարել նաև այդ ժամերին: Այդպիսի աղոթքներ են մզկիթի ողջույնը (տահիյաթ ալ մեզջիթ), երկու ռակյաթ (տաուաֆա,) երկու ռակյաթ ֆաջրի նամագը, հուղարկավորության աղոթք (ջանագա), փոքր լվացումից հետո կատարվող երկու ռակյաթ, ինչպես նաև երկրային կքանիստ, որը կատարվում է Ղուրանի որոշ այաթների կարդալուց հետո (սուջուդ ատ-տիյավա) կամ որպես շնորհակալություն երկրային կքանիստ Արարիչին (սուջուդ աշ-շուկր):

ՇԱՐԻԱԹԻ ՆՈՐՄԵՐԸ, ՈՐՈՆՔ ՎԵՐԱԲԵՐՎՈՒՄ ԵՆ ՄԶԿԻԹԻՆ.

Մզկիթների կառուցելը այնպիսի չափսերով, որպեսզի բավարարի գոյություն ունեցող պահանջը: Դրանք հանդիսանում են Ալլահի համար ամենասիրելի վայրերը երկրի վրա:

Այնտեղ արգելվում է երգել, ծափ տալ, նվագել երաժշտական գործիք, կարդալ արգելված բանաստեղծություններ, նստել կանանց ու տղամարդկանց հետ միասին, սեռական կապ ունենալ, առևտուր անել: Եվ սուննա է մզկիթում առևտուր անողին ասել. «Ալլահը չի տա քեզ եկամուտ քո առևտրից:»

Ազելվում է հարց ու փորձ անել կորած անասունի մասին և սուննա է, ասել այդպիսի մարդուն. «Ալլահը չի վերադարձնի այն քեզ:»

Թույլատրվում է երեխաներին սովորեցնել մզկիթներում, եթե նրանցից վնաս չկա, ինչպես նաև կատարել ամուսնություններ, դատել, կարդալ թույլատրելի բանաստեղծություններ, քնել, այն մարդկանց համար, ովքեր կատարում են տիկաֆ, ով առանց հեռանալու մնում է մզկիթում, ինչպես նաև ճանապարհորդներին և հիվանդներին և հանգստանալ կեսօրվա ժամերին:

Սուննա է պահպանել մզկիթները աղմուկից, վեճերից, շատախոսություններից, վատ խոսքերից, բարձր ձայներից և անառիթ ճանապարհ դարձնելուց:

Անցանկալի է մզկիթում աշխարհիկ խոսակցություններ տանել: Մզկիթների գորգերը, լամպերը և էլեկտրականությունը չի կարելի օգտագործել հարսանեկան կամ ցավակցական առիթներով հավաքույտների համար:

ԶԱՔՅԱԹ

ԶԱՔՅԱԹԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ. Զաքյաթը համարվում է պարտադիր չորս տեսակի ունեցվածքից: **1.** Անասուն, որը գտնվում է արոտավայրերում: **2.** Հողից վերցվածը: **3.** Թանկարժեք ապրանքներից: **4.** Ապրանքներից:

ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ, զաքյաթը հանդիսանում է պարտադիր, միայն հետևյալ պայմանների առկայության դեպքում;

1. Մարդը պիտի լինի մուսուլման; **2.** Ազատ, ոչ ստրուկ; **3.** Նա պիտի ունեն հիշատակված բաները այն քանակությամբ, որից վերցնում են զաքյաթ, այդ քանակությունը կոչվում է նիսաբ¹; **4.** Տվյալ ունեցվածքի լիակատար տնօրինելը; **5.** Լիարժեք տարվա լրանալը ըստ լուսնային օրացույցի, որը 354 օր է, բացի բերքահավաքից:

ԶԱՔՅԱԹ ԱՆԱՍՈՒՆԻՑ. Անասունը լինում է երեք տեսակի. ուղտ, կով և ոչխար: Որպեսզի զաքյաթը լինի պարտադիր, պետք է կատարվի հետևյալ պայմանները. **1.** Ամբողջ տարին, կամ դրա մեծ մասը անասունը պիտի լինի արոտավայրում; **2.** այն պիտի լինի կաթի կամ պտղաբերության համար, այլ ոչ թե աշխատանքի: Եթե այն պիտի վաճառքի հանվի, ապա նրանից վերցնում են զաքյաթ, ինչպես ապրանքից:

ԶԱՔՅԱԹ ՈՒՂՏԵՐԻՑ

Քանակ	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-35	36-45	46-60	61-75	76-90	91-120
Զաքյաթ	Զաքյաթ չեն վերցվում	1 ուղտ	2 ուղտ	3 ուղտ	4 ուղտ	1 մեկամյա ուղտ	1 երկամյա ուղտ	1 եռամյա ուղտ	1 քառամյա ուղտ	2 երկամյա ուղտ	2 եռամյա ուղտ
Եթե նրանք 120 ից ավելի են, ամեն 50 դիմաց վերցնում են 1 եռամյա ուղտ, իսկ ամեն 40 ից 1 երկամյա:											

ԶԱՔՅԱԹ ԿՈՎԵՐԻՑ

Քանակ	1-29	30-39	40-59
Զաքյաթ	Զաքյաթ չի վերցվում	1 մեկամյա հորթ	1 երկամյա հորթ
Եթե դրանք 60 -ից ավելի են ամեն 30-ի դիմաց վերցվում է 1 մեկամյա հորթ, իսկ ամեն 40-ից երկամյա:			

ԶԱՔՅԱԹ ՈՉՄԱՐՆԵՐԻՑ

ՔԱՆԱԿ	1-39	40-120	121-200	201-399
ԶԱՔՅԱԹ	Զաքյաթ չի վերցվում	1 ոչխար ²	2 ոչխար	3 ոչխար
Եթե դրանք 400-ից ավել են, ամեն հարյուրից վերցվում է մեկ ոչխար, բայց չի վերցվում այծ, ձեր կենդանի, մեկաչքանի, բեղմնավորման համար օգտագործվող, կամ հղի, ինչպես նաև այն, որը ունի հատուկ արժեք:				

ԶԱՔՅԱԹ ԲԵՐՔԻՑ. Զաքյաթը վերցվում է հացահատիկից և պտուղներից, որի ընթացքում հաշվի է առնվում երեք պայման.

¹ Նիսաբը գումարի ամենափոքր քանակությունն է, կամ ծավալը, կշիռը կամ ապրանքների քանակը, որոնցից պետք է վճարել զաքյաթ:

² Այն պիտի լինի այծ մեկ տարեկանից ավել կամ ոչխար 6 կամ ավել ամսական :

1. Բույսը պիտի լինի նրանցից, որոնք չափում և ամբարում են, ինչպիսիք են ցորենը և գարին հացահատիկային կուլտուրաներից, իսկ պտուղներից խաղողը և արմավը:

2. Որոշակի քանակություն, քաշ, 653 կիլոգրամ և ավելի:

3. Բուսականությունը պետք է պատկանի տվյալ մարդուն, այն ժամանակ, երբ նրանից պետք է վերցվի գաքյաթ, այսինքն այն ժամանակ, երբ արդեն երևում է պտուղների հասունությունը, երբ դրանք արդեն դեղնել կամ կարմրել են: Իսկ հացահատիկները, երբ նրանք արդեն չորացել են:

Այն բանից, ինչ աճում է առանց ջանք գործադրելու, այսինքն արձրևի կամ գետի շնորհիվ, վերցվում է տասներորդ մասը (ուշր), իսկ այն բանից, որը պահանջում է ծախս և ջանք, օրինակ ջրհորից ջուր բերել և այլն, այս դեպքում վերցվում է կես ուշր (5%): Ինչ վերաբերվում է երկու ձևերին էլ, ապա այս դեպքում հաշվի է առնվում, որ ձևն է ավելի շատ օգտագործվել, հաշվվում է տարվա օրերի քանակը, որի ընթացքում ցանքը մշակում են այս կամ այն ձևով:

ԱՐԺԵՔԱՎՈՐ ԻՐԵՐԻ ԶԱՔՅԱԹԸ.

Արժեքավոր իրերը բաժանվում են երկու տեսակի.

1. Ոսկի, որից գաքյաթ չեն վերցնում, մինչ նրա 85 գրամ հասնելը:

2. Արծաթ, որից չեն վերցնում գաքյաթ, մինչ նրա 595 գրամ հասնելը:

Մետաղական և թղթե դրամներից գաքյաթ չի վերցվում այնքան ժամանակ, մինչ նրանց ընդհանուր արժեքը վճարելու պահին չի հասնում 85 գրամ ոսկու կամ 595 գրամ արծաթի արժեքին: Զաքյաթի չափը 2,5%-է:

Թույլատրելի թանկարժեք զարդեղենից, որոնք օգտագործվում են, գաքյաթ չի վերցվում: Իսկ նրանցից, որոնք վարձով են տրվում կամ ուղակի պահվում են, գաքյաթ վերցվում է:

Թույլատրելի է կանանց համար սովորութային ոսկե և արծաթե զարդերը: Նույնպես թույլատրվում է ավսենները մի փոքր արծաթով օժել: Տղամարդկանց թույլատրվում է քիչ քանակությամբ արծաթ կրել մատանու, ակնոցի և այլնի տեսքով: Տղամարդուն թույլատրվում է կրել քիչ քանակությամբ ոսկի, եթե այն կապված է որևէ ուրիշ բանի հետ, օրինակ անդրավարտիքի կոճակ, ատամի դրոշմ և այլն, որտեղ նրանք չեն նմանվում կանանց:

Մարդ, ում գումարները անընդհատ ավելանում կամ պակասում են, այնպես որ նա դժվարանում է վճարել գաքյաթ տարվա ամեն գումարի հետ, պիտի ընտրի տարվա որոշակի օր և վճարի գաքյաթ: Այդ օրը նա նայում է, ինչքան է նրա գումարը այդ պահին և վճարում է 2,5%, նույնիսկ եթե այդ գումարի մասը չի մնացել տարվա մեջ: Մարդ, ով ստանում է աշխատավարձ կամ վարձով է տալիս տունը, հողը և միևնույն ժամանակ ետ չի գցում այդ գումարից, չպիտի վճարի գաքյաթ, նույնիսկ եթե գումարը մեծ է: Իսկ եթե, նա ետ է գցում որևէ գումար, ապա նա պիտի վճարի

դրանից զաքյաթ տարվա ընթացքում: Իսկ եթե այդ դժվար է նրա համար, ապա նա պիտի ընտրի մեկ օր և վճարի զաքյաթ, ինչպես արդեն ասվել է:

ԶԱՔՅԱԹ ՊԱՐՏՔԻՑ,

մարդ, ում պարտք է հարուստը կամ որևէ մեկը, ումից առանց խոչընդոտների կարելի է ետ վերցնել պարտքը, պարտավոր է վճարել զաքյաթ, հենց որ ետ ստանա այդ, ամբողջ անցած ընթացքի համար: Եթե այդ պարտքը հնարավոր չէ վերադարձնել, ապա նրանից զաքյաթ չի վերցվում, քանի որ նա հնարավորություն չունի տնօրինել այդ գումարը:

ԶԱՔՅԱԹ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԻՑ,

զաքյաթ դրանցից վերցվում է միայն որոշակի պայմանների պարագայում.

1. Դրանք պիտի գտնվեն տվյալ մարդու տնօրինության տակ;
2. Նա պիտի մտադրված լինի, որ դրանք միայն առևտրի համար են;
3. Դրանց արժեքը պիտի համապատասխանի 85 գրամ ոսկու և 595 գրամ արծաթի արժեքին;
4. Տարվա լրանալը:

Եթե բոլոր պայմանները կատարվում են, ապա այս դեպքում վճարվում է զաքյաթ այդ ապրանքների արժեքին համապատասխան: Եթե մարդ ունի նաև ոսկի, արծաթ ինչպես նաև թղթադրամ և մետաղական փող, դրանք ավելացնում են ապրանքին, որպեսզի նրանց ընդհանուր արժեքը հասնի անհրաժեշտին, նիսաբին: Եթե մարդու մոտ առաջացել է մտադրություն օգտագործել ապրանքները, ինչպիսիք են հագուստը, տունը, մեքենան և այլն, ապա զաքյաթ նրանցից չեն վճարվում: Եթե ավելի ուշ նա որոշի օգտագործել դրանք առևտրի համար, վերականգնվում է տարին, որի ավարտից հետո վճարվում է զաքյաթը:

ԶԱՔՅԱԹ ԵՆ _ՖՏԸ.

Այն պարտավոր է վճարել յուրաքանչյուր մուսուլմանը, ով ունի ունեցվածք, որը ավելին է քան իր ընտանիքին և իր կերակրման մինիմումը: Վճարում է նա այդ Տոնի գիշերը, կամ Տոնին, աղոթքից առաջ: Դրա չափն է այդ երկրին համապատասխան 2.25 կիլոգրամ սնունդ, ամեն մարդուց, լինի դա տղամարդ թե կին: Նա, ում վրա է իր փոխարեն վճարելու պարտավորությունը, պիտի վճարի նաև նրանց համար, ովքեր գտնվում են նրա խնամակալության տակ Տոնի գիշերը, եթե նա ունի այդ հնարավորությունը: Ցանկալի է վճարել այն Տոնի օրը, մինչ տոնական աղոթքը, և չի կարելի հետաձգել այն դրանից հետո: Թույլատրվում է վճարել այն նաև Տոնից մեկ կամ երկու օր առաջ, կարելի է տալ մեկ մարդու զաքյաթ մի քանիսի կողմից և կարելի է մի քանի հոգու, մեկ մարդու կողմից:

ԶԱՔՅԱԹԻ ՎՃԱՐՈՒՄԸ.

Այն վճարվում է անմիջապես տարվա ընթացքում, իսկ անչափահասի և հոգեկան հիվանդի խնամակալը պիտի վճարի այդ նրանց ունեցվածքից: Սուննա է ինքնակամ վճարը և ունեցվածքի տարաբաժանումը զաքյաթի համար: Չափահասի մուկալաֆ և գիտակից մարդու համար, վճարման անհրաժեշտ պայմանն է

մտադրությունը: Եթե մարդ վճարում է այդ բարեգործության նպատակով, ապա զաքյաթը համարվում է անվավեր, նույնիսկ եթե նա գոհաբերել է իր ամբողջ գումարը: Լավ է վճարել զաքյաթ ցանկացած ունեցվածքից աղքատ մարդկանց, ովքեր բնակվում են տվյալ տարածքում: Կարելի է նաև ուղարկել այլ վայրեր, եթե կա անհրաժեշտություն: Եթե մարդ ունի նիսաբ, նա կարող է զաքյաթ վճարել երկու տարվա համար:

ՈՒՄ Է ՎՃԱՐՎՈՒՄ ՉԱՔՅԱԹ. Այն տրվում է ութ տեսակի մարդկանց.

1. Աղքատներ;
2. Չքավորներ;
3. Չաքյաթ հավաքողներ;
4. Նրանց, ում սրտերը պիտի ուղղել առ իսլամ;
5. Ստրուկներ, տալ փրկագին կամ ազատել նրանց;
6. Պարտք ունեցողներ;
7. Ալլահի ճանապարհին ծախսողներ;
8. Ճանապարհորդներ: Բոլոր նշվածներին տրվում է այնքան որքան անհրաժեշտ է, բացի զաքյաթ հավաքողներից: Նրանց տրվում է այնքան, որքան նրանց աշխատանքի գինն է, նույնիսկ եթե նա հարուստ է: Չաքյաթի վճարումը խարիջիտներին և անարդարություն անողներին, այսինքն, բռնապետներին, կեղեքիչներին, եթե տվյալ երկիրը հայտնվել է նրանց իշխանության տակ, վավեր է:

Եթե իշխանավորը կորզում է զաքյաթ մարդկանցից պարտադրաբար, կամ կամովի, նրա վճարումը վավեր է, անկախ նրանից նա արդար է թե ոչ:

Ավավեր է համարվում անհավատին, ստրուկին, հարուստին, ում առանց այդ կարիքի ապահովում են և Մարգարեյի ^{(Մալլադահու} ^{այեհի ուա սալամ)} ցեղին, (հաշիմին) վճարած զաքյաթը: Եվ եթե մարդ վճարել է զաքյաթ նրան, ով չունի դրա իրավունքը, անգիտակցաբար և հետո պարզում է, նրա զաքյաթը չի հաշվվում: Բացառություն է կազմում այն դեպքը, երբ մարդ տալիս է զաքյաթ նրան, ում համարում է աղքատ, իսկ արդյունքում պարզվում է, որ նա հարուստ է:

ԻՆՔՆԱԿԱՍ ԲԱՐԵԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ (ՄԱԴԱԿԱ).

Ալլահի Մարգարեն ^{(Մալլադահու} ^{այեհի ուա սալամ)} ասաց. « **Ճշմարիտ, այն ամենից ինչ հասնում է հավատացյալին իր բարի գործերից, մահից հետո գիտելիքն է, որը նա սովորեցրել և տարածել է, առաքինի զավակը, որը նա թողել է, Ղուրանի մասը, որը նա թողել է ժառանգներին, մզկիթը, որը նա կառուցել է, կամ ճամփորդների համար տունը, որը նա է կառուցել կամ գետը, որը նա է գցել հունը, կամ բարեգործությունը, որը նա բաժանել է իր գումարներից կյանքի ընթացքում, առողջ ժամանակ: Այս ամենի պարզևր հասնում է նրան մահից հետո:» (Իբն Մաջա)**

ԱԼՍԻԱՄ (ՊԱՀՔ)

Պահքը պիտի պահի յուրաքանչյուր մուսուլման, ով գտնվում է գիտակից վիճակում, չափհաս է, և ի վիճակի է տանել այն: Կինը չպիտի գտնվի ետծննդյան արյունահոսության (նիֆասի) կամ ամսականի (հայդի) մեջ: Երեխային պատվիրում են պահք պահել, եթե նա ի վիճակի է դրան, որպեսզի սովորական դառնա այն: Ռամադանի գալը իմանում են հետևյալ նշաններից մեկով:

1. Վստահելի մուսուլմանի վկայությամբ, ով գիտակից և չափահաս է, ով տեսել է ռամադանի չծնված ամիսը: Այն կարող է նաև կին լինել:

2. Շաբեն ամսվա 30- երորդ օրվա ավարտը:

Պահքի պահելը պարտադիր է արևածագից մինչև արևի մայր մտնելը: Պարտադիր պահքի համար մարդը պիտի նպատակ այդ կատարելու, մինչև արևածագ:

ՊԱՀՔԸ ԽԱԽՏՈՒՄ Է.

1. Սեռական հարաբերությունը: Դրա համար պետք է փոխհատուցում և թողություն (կաֆֆարա): Թողություն է հանդիսանում ստրուկի ազատումը, իսկ ով չի կարող, նա պիտի պահք պահի երկու ամիս շարունակ, իսկ ով այդ էլ չի կարող, նա կերակրում է վաթսուն աղքատ, իսկ ով այդ էլ չի կարող, նա ոչինչ չպիտի անի:

2. Սերմնահեղուկի արտազատումը համբույրի, մաստուրբացիայի կամ շոշափման հետևանքով: Իսկ այն մարդու պահքը, ում մոտ տեղի է ունեցել պոլուցիա, չի խախտվում:

3. Մննդի կամ ըմպելիքի ընդունումը մոռացության պատճառով, պահքը չի խախտվում:

4. Արյան դուրս հանելը հիջեմայի կամ դոնորական արյան պատճառով: Իսկ եթե դուրս է գալիս քիչ քանակությամբ արյուն, օրինակ քթից կամ վերքից, կամ արյան քնումից, ապա այս դեպքում այն չի խախտվում:

5. Դիտավորյալ փսխումը:

Եթե պահք պահողի կոկորդ ընկել է փոշի, կամ եթե նա լվացել է քիթը կամ ողողել է բերանը և այնտեղ ջուր է մտել, կամ եթե նրա մոտ մտքերից սերմնաազատում է եղել, կամ պոլուցիա, կամ արյուն կամ փսխում է եղել, նա չի խախտում իր պահքը:

Ով կերել է մտածելով, որ դեռ գիշեր է և պարզվել է, որ ոչ, նա հաջորդ օրը պիտի փոխհատուցի այդ: Իսկ ով կերել է գիշերը կասկած ունենալով, արդյոք արևածագ է թե ոչ, նրա պահքը չի խախտվում: Ով կերել է ցերեկը, կասկածելով, արևը մայր է մտել, ապա նա պիտի փոխհատուցի պահքը ուրիշ օր:

ՆՈՐՄԵՐԸ, ՈՐՈՒՔ ՎԵՐԱԲԵՐՎՈՒՄ ԵՆ ՊԱՀՔԻՑ ԱԶԱՏՎՈՂՆԵՐԻ.

Պահքից խուսափելը ռամադանին, արգելված նրան, ով չունի հարգալից պատճառ: Խուսափումը պարտադիր է կնոջ համար, ով ամսականի, կամ ետծննդյան արյունահոսության մեջ է, ինչպես նաև նրան, ով դրա կարիքը ունի կյանքի պահպանման համար: Խախտումը համարվում է ցանկալի

Ճանապարհորդի համար, ում թույլատրվում է կրճատել նամագները, եթե նրան դժվար է պահք պահել, ինչպես նաև հիվանդի համար, որին այն կարող է վնաս պատճառել: Թույլատրվում է խախտել այն մարդուն, ով ճանապարհ է ընկնում օրվա կեսին: Սակայն նա պարտավոր է փոխհատուցել այդ մեկ ուրիշ օր:

Հղի կնոջը կամ կերակրող մորը նույնպես թույլատրելի է խախտել այն, եթե նրանք վախենում են իրենց կամ երեխայի համար: Նրանք պարտավորված չեն փոխհատուցել այդ, սակայն նրանք պիտի կերակրեն աղքատին ամեն օրվա դիմաց: Նա, ով չի կարող պահք պահել ծերության կամ անբուժելի հիվանդության պատճառով, պետք կերակրի ամեն օրվա դիմաց աղքատի, և պարտավոր չէ փոխհատուցել այդ:

Ով հետաձգել է պահքի փոխհատուցումը մինչ հաջորդ ռամադան հարգալից պատճառով, պարտավոր է միայն փոխհատուցել բաց թողնված օրերը: Իսկ ով այդ արել է առանց պատճառի, պետք է փոխհատուցման հետ միասին կերակրի աղքատի: Եթե մարդ հետաձգել է փոխհատուցումը հարգալից պատճառով և մահացել է չհասցնելով անել այդ, ապա այդտեղ ոչ մի վատ բան չկա: Եթե նա այդ արել է առանց պատճառի, նրա փոխարեն կերակրում են ամեն օր աղքատի: Սուննա է հանդիսանում այդպիսի մարդու բարեկամի համար փոխհատուցել նրա փոխարեն: Ինչպես նաև կարող է կատարել նրանց կողմից արված ուխտը, որը ենթադրում է պահք, ինչպես նաև ցանկացած ուխտ, որը հանդիսանում է Ամենաբարձրյալին հնազանդություն: Եթե մարդ պահք չի պահել հարգալից պատճառով, որից հետո այդ պատճառը անհայտանում է ռամադանի ժամանակ, ինչպես նաև երբ անհավատը ընդունում է իսլամ, կամ եթե կինը մաքրվում է ամսականից, կամ բուժվում է հիվանդը, կամ ճանապարհորդը վերադառնում է տուն, կամ մանուկը դառնում է հասուն, կամ գիտակցության է գալիս մեկ օր հետո խելագարը, և բոլոր վերը նշվածները չեն պահել պահք, նրանք պարտավոր են փոխհատուցել այդ օրը, նույնիսկ եթե կեսը պահք են պահել: Նրանց, ում թույլատրվում է ռամադանի պահքի խախտելը, այլ ուրիշ պահքեր չպիտի պահեն:

ԿԱՄԱՎՈՐ ՊԱՆՔ. Դրա ամենալավ տեսակը մեկ օր հետո պահքն է: Դրան հետևում է երկուշաբթվա և հինգշաբթվա պահքը, հետո ամեն ամիս երեք օրվա պահքը, և ցանկալի է որ դրանք լինեն «սպիտակ օրեր», այսինքն ամեն լուսնային ամսվա 13-րդ, 14-րդ և 15-րդ օրերը: Սուննա է նաև պահք պահել մուհարրամ և շաբեն ամիսների մեծ մասը, «աշուրա» օրը: Ցանկալի է նաև «Արաֆա» օրվա պահքը և վեց օր շավալ ամսին: Անցանկալի է պահքի համար ռաջաբ ամիսը, ինչպես նաև ուրբաթ և շաբաթ օրերը և «կասկածի օրը», այսինքն շաբան ամսվա 30-րդ օրը, պայմանով, որ երկինքը պարզ է:

Արգելվում է պահք պահել տոն օրերին, տաշրիկա օրերին, որոնք են 11-րդ, 12-րդ, 13-րդ օրերը զուլ էլ հիջրա ամսվա: Մակայն բացառություն են այն դեպքերը, երբ մարդ պարտավոր է անել զոհաբերություն հաջի տամատույում և կիրանում:

ԿԱՐԿՈՐ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ:

- Մարդ, ով գտնվում է մեծ աղտի մեջ, այսինքն ունեցել է սեռական հարաբերություն, ինչպես նաև կանայք, ովքեր մաքրվում են հայդից կամ նիֆասից մինչ արևածագը, կարող են հետաձգել դուսուլը և կարող են անել այդ ֆաջր նամազից հետո, ավարտելով առավոտվա սնունդը, սուհուրը, մինչ արևածագը: Այս դեպքում նրանց պահքը կլինի ճիշտ:
- Կնոջը թույլատրվում է ընդունել դեղեր, որոնք հետաձգում են ամսականը ռամադան ամսում, որպեսզի նա կարողանա մասնակցել այն բանին, ինչ կոչվում է բարի գործ և Ալլահին հնազանդություն, մյուս մուսուլմանների հետ: Մակայն այդ կարող է տեղի ունենալ մի պայմանով, որ դեղօրայքը չի վնասում առողջությանը:
- Պահք հետևողին թույլատրելի է կուլ տալ թուրք, ինչպես նաև մարմնում գտնվող հեղուկները:
- Մարգարեն *(Մայլալահու ալեյհի ուա սալամ)* ասաց. «Իմ ումման կլինի բարիքի մեջ այնքան ժամանակ, որքան արագ նա կմիանա իֆտարի ավարտին և կհետաձգի համարյա մինչև արևածագ սուհուրը:» (Ահմեդ) Նա *(Մայլալահու ալեյհի ուա սալամ)* նույնպես ասաց. «Կրոնը չի դադարի լինել հզոր և ծաղկուն այնքան ժամանակ, մինչ մարդիկ կշտապեն ավարտելու պահքը, քանի որ հրեաները և քրիստոնյաները հետաձգում են այն:» (Աբու Դաուդ)
- Ցանկալի է կարդալ դուա պահքի ավարտի ժամանակ: Մարգարեն *(Մայլալահու ալեյհի ուա սալամ)* ասաց. «Ճշմարիտ, պահքի ավարտի ժամանակվա խնդրանքը չի մնա անպատասխան:» (Իբն Մաջա) Այդ դուաներից մեկն է Մարգարեյի *(Մայլալահու ալեյհի ուա սալամ)* խոսքերը. «Չահարագ զամաու ուա բտայլատի էլ ուրուկու ուա սաբատա էլ աջուրու ինշա Ալլահ:»¹ (Աբու Դաուդ)
- Սուննա է պահքը ավարտել թարմ խուրմաներով, իսկ եթե չկա, չորացրած: Եթե դա էլ չկա, ապա պահքը կտրտում են ջրի մի քանի կումով:
- Պահք պահողին պետք է խուսափել սուրմայից, աչքի և քթի կաթիլներից, որպեսզի չլինեն կասկածներից: Քանի որ գիտնականների մեջ կան տարաձայնություններ կապված դրանց հետ: Եթե մարդ իրոք դրանց կարիքը ունի որպես բուժում, ապա օգտագործումը ոչինչ վատ չի նշանակում: Նույնիսկ եթե նա զգա դեղը բերանի խոռոչում, նրա պահքը չի խախտվում:
- Սուննա է նաև սիվակի օգտագործումը պահքի օրվա ցանկացած ժամանակ, առանց որևէ անցանկալի հետևանքների:

¹ «Անցել է ծարավը և լցվել են տարրաները և հաստատվել է պարզևր Ալլահի թույլտվությամբ:»

• Պահք պահողը պիտի թողնի հուլան, բամբասանքը, ստելը և դրա նման բաները, իսկ եթե որևէ մեկը սկսի պախարակել նրան, նա պիտի ասի. «Ճշմարիտ, ես պահք եմ պահում:» Պահպանելով իր լեզուն և մարմնի մյուս մասերը մեղքերից, նա պահպանում է իր պահքը: Մարգարեն ^{(Մայայանու} ^{այեհի ուս սայամ)} ասաց. «Ով չի հրաժարվել վատաբանումից և սուտ վկայությունից և գործում է դրանց համապատասխան, Ալլահը կարիք չունի, որ նա հրաժարվի սննդից և ըմպելիքից:» (Ալ- Բուխարի)

• Մուննա է պահք պահողի խնդրանքը Ալլահին այն մարդու համար, ով հրավիրել է նրան ուտելու, իսկ եթե նա պահք չի պահում, նա պիտի ուտի:

• Կանխագուշակման գիշերը, լեյլատու քաղր, լավագույնն է տարվա մեջ: Այն պիտի սպասել Ռամադանի վերջին տաս օրվա ընթացքում: Ամենահավանական ժամանակը ռամադանի 27- րդ օրն է: Այդ գիշերը կատարած բարիքը, ավելի լավ է բարիքը, որը կատարվում է հազար ամիսների ընթացքում: Դրա նշաններն են, որ արևը արևածագին, առավոտյան սպիտակ է, փոքր փայլերով, իսկ եղանակը օրվա ընթացում հանգիստ և լավն է: Կարող է պատահել, որ այդ օրը անցնի և մուսուլմանը չնկատի, ուստի ռամադանի վերջին տաս օրվա ընթացքում պետք է ավելի ջանասեր լինել երկրպագման մեջ և փորձել բաց չթողնել ոչ մի գիշեր, կատարել կամավոր գիշերային աղոթքներ: Եթե նա մասնակցում է միասնական տարաուիի աղոթքին, նա չպիտի գնա, մինչ իմամը չի վերջացնի աղոթքը ամբողջովին, քանի որ այդ դեպքում, նրան կգրվի կամովի գիշերային աղոթք:

• Ով սկսել է կամավոր պահք օրերից մի օր, ապա սուննա է ավարտել այն, բայց այդ չի հանդիսանում պարտավորվածություն: Իսկ եթե նա ավարտում է իր պահքը դիտավորյալ, չկա վատ բան դրա մեջ, և նա պարտավոր չէ փոխհատուցել այդ:

Իտիկաֆը գիտակից մուսուլմանի մնալն է մզկիթում բարի, աստվածահաճ գործերի համար: Իտիկաֆի պարտադիր պայմաններից է. Մուսուլմանը չգտնվի մեծ աղտի մեջ: Իտիկաֆ անողը չպիտի թողնի մզկիթը առանց անհրաժեշտության: Իտիկաֆը դառնում է անվավեր, եթե մարդը դուրս է եկել մզկիթից առանց կարիքի: Իտիկաֆը սուննա է ցանկացած ժամանակ, սակայն ռամադան ամսվա ընթացքում այն ավելի ցանկալի է, առավելապես վերջին տաս օրերին: Իտիկաֆի նվազագույն ժամանակը մեկ ժամն է, բայց ցանկալի է. որ այն շարունակվի նվազագույնը մեկ օր: Կինը պիտի կատարի իտիկաֆ միայն ամուսնու թույլտվությամբ: Իտիկաֆ կատարողի համար սուննա է հանդիսանում երկրպագությունը և Ալլահին գոհացնող արարքները, ցովության մերժումը և այլն:

ՈՒՒՏԱԳՆԱՑՈՒԹՅՈՒՆ. ՀԱՁ ԵՎ ՈՒՄՐԱ

Կյանքի ընթացքում մեկ անգամ հաջ կամ ումրա կատարելը մուսուլմանի պարտքն է:

ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ և ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ:

1. Մարդը պիտի մուսուլման լինի;
 2. Նա պիտի գտնվի գիտակից վիճակում;
 3. Պիտի չափահաս լինի; 4. Նա պիտի ազատ լինի;
 5. Պիտի ունենա բավարար միջոցներ ճանապարհի և կենդանու համար:
- ՈՎ հետաձգել է այս երկու ուխտագնացությունները մինչ մահը, նրա գումարից բաժին են հանում հաջի և ումրայի ծախսերը, և կատարում են դրանք նրա անունից: ԱՆհավատի և հոգեկան հիվանդի հաջը համարվում է անվավեր: Անչափահաս երեխայի կամ ստրուկի հաջը վավերական է, սակայն այն չի բացառում հետագա հաջ ևս, այսինքն երբ երեխան դառնում է չափահաս, իսկ ստրուկը ազատություն է ձեռք բերում: Եթե մարդ չի կարող կատարել հաջ աղքատության պատճառով, բայց այնուամենայնիվ կատարել է այդ, ապա այդ հաջը համարվում է վավերական:

ԻՀՐԱՍՄ¹ Յանկացողի համար մտնել իհրամի վիճակ սուննա է հանդիսանում դուսուլը, լիակատար լվացումը, մարմնի ընդհանուր մաքրումը և անուշաբույրերով օծվելը: Նա հանում է կարած հագուստը և հագնում է մաքուր, սպիտակ իզար և նույնանման թիկնոց, որից հետո մտնում է իհրամի վիճակի մեջ ասելով. «Լեբեյկ Ալլահումա ումրատան, կամ հաջատան»², կամ «Լեբեյկա Լահումա հաջան ուա ումրատան»³ Եթե նա վախ ունի որևէ խոչընդոտի, նա պիտի պայման դնի ասելով. «Իսկ եթե իմ առջև ծագի խոչընդոտ, ապա իմ իհրամի դուրս գալու վայրը կլինի այնտեղ, որտեղ Դու ինձ կպահես:»

ՈՒՒՏԱԳՆԱՑՐ ԸՆՏՐՈՒՄ Է ՀԱՁԻ ԵՐԵՔ ՏԵՍԱԿՆԵՐԻՑ ՄԵԿԸ.

տամատու⁴, իֆրադ և կիրան: Լավագույնը հանդիսանում է տամատուն, մուսուլմանը մտնում է իհրամի վիճակ հաջի ամիսներից մեկում, որոնցից են շավալը, զուլ-կիդան և զուլ-հիջան: Կատարում է ումրա, որից հետո դուրս է գալիս իհրամի վիճակից, հետո նորից մտնում է այդ վիճակ, երբ գալիս է հաջի ժամանակը և կատարում է հաջ: Իֆրադը, երբ մուսուլմանը միայն հաջ է կատարում: Կիրանի ժամանակ ուխտագնացը հագնում է

¹ Իհրամ, ուխտագնացի վիճակ է, ով կատարում է հաջ և ումրա, երբ նա պիտի հետևի որոշակի արգելքների, որից ազատված են մյուս մուսուլմանները: Իհրամը նաև որոշակի հագուստն է, որը որոշակի մասերում, միկատ, մերկացնում է մարդուն, ով կատարում է մեծ կամ փոքր ուխտագնացություն: Իհրամը բաղկացած է երկու կտոր մաքուր սպիտակ, չկարված կտորից: Մի մասը, ռիդան, ուխտագնաց տղամարդը զցում է վզին և ձախ ուսին, իսկ մյուսով, իզար ծածկում է գոտկատեղը:

² « Ահա էս քո առջև եմ, օ, Ալլահ, մտադրվել եմ կատարել ումրա կամ հաջ:»

³ « Ահա էս քո առջև եմ, օ, Ալլահ, մտադրված եմ կատարել հաջ և ումրա :»

⁴ Իհրամի առավելագույն տեսակը, երբ ուխտագնացը այդ կատարում է հաջի ամիսներից մեկում :Այդ ամիսներն են շավալը, զուլ-կիդան և զուլ-հիջրան :

իհրամ հաջի և ումրայի համար, կամ հագնում է այն ումրա կատարելու համար, որին հետևում է հաջը: Մա տեղի է ունենում Քաաբայի շուրջ շրջայցից (տաուաֆ)առաջ, ումրայի համար:

Հաջից հետո մարդ նստում է իր տեղաշարժման միջոցը և սկսում է ասել տալիբի խոսքերը: «ԼբեյկաԼահումա լբեյկ, լբեյկալաշարիկալեքե լբեյկ, իննալ համդա ուանի մատա լեքա ուալ մուլք լե շարիկալեքե:»¹ Ցանկալի է արտաբերել այդ որքան հնարավոր է շատ և այդ ժամանակ բարձրացնել ձայնը: Սակայն այդ չի վերաբերվում կանանց:

ԻՆՉ Է ԱՐԳԵԼՎԱԾ ԱՆԵԼ ԻՇՐԱՄԻ ՎԻՃԱԿՈՒՄ ԳՏԵՎԵԼՈՒՑ:

1. Սափրել մազերը; 2. Կտրել եղունգները;
3. Տղամարդկանց համար հագնել կարած հագուստ: Իսկ նա, ով չի գտել իզար, նա կարող է հագնել շալվար, իսկ ով չի գտել սանդալներ, կարող է հագնել խուֆեր, նախօրոք կարճացնելով այն, այնպես որ լինի կոճերից ցածր: Այդ դեպքում նա պարտավոր չէ հատուցել դրա համար:
4. Տղամարդկանց համար կարևոր է նաև ծածկել գլուխը;
5. Մարմինը և հագուստը օձել անուշայուղերով:
6. Որս անել, որը թույլատրվում է վայրի կենդանու սննդի համար:
7. Ամուսնություն կնքել: Այդ հարամ է, արգելված, բայց դրա համար նա չի հատուցում:
8. Մոտենալ կնոջը կրքով: Այս դուպքում հատուցումն է ոչխարի զոհաբերությունը, կամ երեք օրվա պահք կամ կերակրել վեց աղքատ:
9. Սեռական հարաբերություն: Եթե այդ կատարվի մինչ իհրամի առաջին դուրս գալը, ապա այս դեպքում հաջը դառնում է անվավեր: Ուխտագնացը պիտի ավարտի այդ և հաջորդ տարի կրկնի, զոհաբերելով ուղտ, որի միսը պետք է բաժանի Մեքքայի աղքատներին: Իսկ եթե այդ տեղի է ունեցել իհրամից առաջին դուրս գալուց, որը լիարժեք չէ, այս դեպքում հաջը համարվում է վավեր, բայց նա պիտի զոհաբերի ուղտ կամ կով: Եթե սեռական հարաբերությունը եղել է ումրայի ժամանակ, այն դառնում է անվավեր և ուխտագնացը պետք է զոհաբերի ոչխար և նորից կատարի ումրա: Միայն սեռական հարաբերությունն է դարձնում հաջը, և ումրան անվավեր: Կհնը նման է տղամարդուն ամեն ինչում, միայն նրան թույլատրվում է կրել կարած հագուստ և նա չպիտի հագնի փարաջա, նիկաբ և ձեռնոցներ:

ՔԱՎՈՒԹՅՈՒՆ (ՃԻՂՑԱ). Այն լինում է երկու տեսակ;

1. Ըստ ընտրության, որը ներկայացնում է քավություն մազերի կտրելու համար, անուշաբույրերի օգտագործման, եղունգների կտրման համար: Իսկ տղամարդկանց դեպքում նաև կարած հագուստ հագնելու և գլուխը ծածկելու համար: Այս դեպքերում, ուխտագնացը ընտրում է երեք օրյա պահքի, վեց աղքատ կերակրելու և ոչխար զոհաբերելու միջև: Իսկ որսի

¹ «Ահա ես Քո առջև եմ, Օ, Ալլահ, ահա ես Քո առջև եմ, չկա Քեզ զուգրնկեր, ահա ես Քո առջև եմ: Ճշմարիտ փառք Քեզ և գութը պատկանում է Քեզ և արքայությունը, չկա Քեզ զուգրնկեր:»

Ժամանակ սպանված կենդանու համար պատիժն է նմանատիպ կենդանու վերադարձնելը, իսկ եթե այդպիսին չկա ապա, նա պիտի վճարի դրա արժեքը աղքատներին և այլն:

2. Հերթականությամբ: Կիրան և տամատու կատարողի քավությունն է, ոչխար: Մեռական հարաբերության քավությունն է, կովը կամ ուղտը: Եթե նա չի կարող, ապա նա պիտի պահք պահի երեք օր հաջի ժամանակ և յոթ օր վերադառնալուց հետո: Զոհաբերված միսը տրվում է միայն Մեքքայի աղքատներին:

ՄՈՒՏՔԸ ՄԵՔՔԱ. Մտնելով Արգելված մզկիթ (ալ մասջիդ ալ-հարամ), ուխտագնացը Ալլահին հիշատակելու խոսքեր է արտաբերում, որը ասվում է ներս մտնելուց: Հետո նա կատարում է տավաֆ ումրայի համար, իսկ եթե հաջ է, ապա տամատու: Կամ Ժամանման տավաֆ, (տավաֆ –ալ-կուդում, եթե նրա հաջը կիրան կամ իֆրադ է): Այդ ժամանակ, նա փաթաթվում է թիկնոցով, (ռիդա), բռնելով մի ծայրը աջ ձեռքով, իսկ մյուսը դնելով ձախ ուսին: Նա սկսում է տավաֆ Սև քարից, շոշափելով և համբուրելով, կամ մատնացույց է անում ասելով. «Բիսմիլեհի, ուա լեհու Աքքար:»¹ Այսպես նա անում է ամեն շրջանի ժամանակ: Նույն ժամանակ նա կանգնում է այնպես, որ Քաբբան լինի իր ձախ կողմում և պտտվի նրա շուրջ յոթ անգամ, ըստ ժամացույցի սլաքի և ըստ հնարավորության արագացնի և մոտեցնի քայլերը երեք շրջան, իսկ մանացածը քայլի սովորական քայլերով: Ամեն անգամ հայտնվելով Քաբբայի անկյան դիմաց, որը ուղղված է Յեմենի ուղղությամբ, նա պիտի հնարավորին չափ մոտենա նրան, իսկ գտնվելով երկու անկյունների միջև, պիտի ասի. «Ռաբբանա ատինա ֆիդ դունյա հասանեթան ուա ֆիլախիրաթի հասանեթան ուա կինա ազաբաննա:»² Մնացած շրջանների ժամանակ, ուխտավորը կարող է կոչել Ալլահին ցանկացած խնդրանքներով: Հետո նա աղոթում է երկու ռակյաթ Իբրահիմի կանգնած վայրի ետնամասում, եթե դա հնարավոր է: Այդ երկու ռակյաթի ժամանակ, նա կարդում է «Քաֆիրուն», («Անհավատներ») սուրան և «Իխլաս» («Մաքրում») սուրան: Դրանից հետո, նա ըմպում է Զամզամ ջուրը, որքան շատ, այնքան լավ: Որից հետո, վերադառնում է Սև քարի մոտ և շոշափում է այն, եթե հնարավոր է: Գտնվելով Քարի և Քաբբայի դռների միջև, նա կարդում է դուա: Այս ամենից հետո, ուխտագնացը ուղղվում է աս-Մաֆա բլրի ուղղությամբ, մազլցում է այն և ասում է. «Աբդաու բիմա բադաալեհու բիհի,»³ և կարդում է Ամենաբարձրյալի Խոսքերը. « Ճշմարիտ աս- Մաֆա և ալ-Մարվա բլուրների միջև վազքը, ծեսերից մեկն է, որը օրինականացրել

¹ «Հանուն Ալլահի և Ալլահը Մեծ է»

² «Տեր մեր, պարզևիր մեզ բարիք այս աշխարհում և Վերջին Կյանքում և պահպանիր մեզ Կրակի տանջանքներից:»

³ «Ես սկսում եմ նրանից, ինչից սկսել է Ալլահը :»

է Ալլահը: Ով կատարում է հաջ կամ փոքր ուխտագնացություն Քաբբա, նա չի մեղանչի, եթե անցնի նրանց միջով: Իսկ եթե մեկը կամովի բարիք է անում, ապա Ալլահը Գոհունակ և Իմացյալ է:» (Մուրա 2 «Կով», այաթ 158:) Այս ամենից հետո, նա կրկնում է « Ալլահու Աքբար » և «Լե իլեհե իլա Ալլահ» խոսքերը, շրջվում է Քաբբայի ուղղությամբ, բարձրացնում է ձեռքերը և դուա է կարդում: Այնուհետև նա իջնում է, հասնում է մինչև կանաչ նշանը և վազում է, կամ արագ քայլում է, մինչ հաջորդ նշանը, հետո սովորական քայլերով հասնում է ալ-Մարվա բլուրը և անում է այն, ինչ արել է աս Մաֆա բլուրում, բացի վերոհիշյալ դուաների կարդալուց: Որից հետո, նա իջնում է և անում է նույնը յոթ անգամ: աս- Մաֆայից մինչ ալ- Մավրա կատարած վազքը համարվում է մեկ հատ: Այնուհետև նա կտրում է մազերը կամ սափրում: Բացառություն է կազմում այն ուխտավորը, ով կատարում է ումրա հաջում տամատու, քանի որ նա հաջ է անում դրանից հետո: Ինչ վերաբերվում է կիրան կամ իֆրադ կատարողներին, ապա նրանք դուրս չեն գալիս իհրամի վիճակից տավաֆայից հետո, մինչ Տոնին (ջամրաթու ալ ակաբա) չքարկոծեն: Կինը անում է նույնը, ինչ տղամարդը, բայց նա չի արագացնում քայլերը տավաֆայի և աս-Մաֆա և ալ-Մարվա բլուրների միջև վազքի ժամանակ:

ՀԱՋԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ. Զուլ էլ- հիջր ամսվա 8-րդ օրը, ուխտագնացը հագնում է իհրամ, եթե նա այդ չի կրում, և ուղղվում է Մինայի հարթավայր, որպեսզի այնտեղ անց կացնի 9-րդ գիշերը: 9-րդ օրվա արևածագից հետո, նա ուղղվում է Առաֆա և երբ արևը զենիթի դիրքից անցնում է, նա կատարում է գուհր և ասր նամագները, դրանք միացնելով և կրճատելով: Ամբողջ Արաֆան կանգնելու վայր է, բացի Ուրանա հարթավայրից: Այնտեղ գտնվելու ժամանակ ուխտագնացը պիտի շատ կրկնի. « Լե իլեհե իլա Ալլահու ուահդահու լե շերիկա լեհու, լեհու էլ մուլկու ուա լեհու էլ համդու, ուա հուվա կուլի շեյին կադիր » և շատ դուաներ է ասում: Նա նաև թողություն է խնդրում և ձգտում է մոտենալ Ալլահին: Արևի մայր մտնելուց հետո, նա հանգիստ և անշտապ ուղղվում է Մուզդալիֆա, արտաբերելով տալբիի խոսքերը և հիշատակելով Ալլահին: Հասնելով Մուզդալիֆա ուխտագնացը կատարում է մաղրեբ և իշա նամագները, կրճատելով և միացնելով դրանք: Այնուհետև գիշերում է այնտեղ: Հետո նա կատարում է ֆաջր նամզարը հենց սկզբից և մնում է այնտեղ դուա կարդալով, մինչ լիարժեք լուսացումը: Մինչ արևածագը նա հեռանում է և հասնում է Մուխասիբ հարթավայրը, որպեսզի հաղթահարի այդ վայրը որքան հնարավոր է շուտ: Դրանից հետո նա ժամանում է Մինա հարթավայր և սկսում է զցել յոթ քար «ջամրատու ալ ակաբ»-ից: Քարերը պիտի լինեն սիսեռի կամ ընկույզի չափսի: Ամեն անգամ ուխտագնացը բարձրացնում է ձեռքը, շպրտում է քարը և արտաբերում է «Ալլահու Աքբար» խոսքերը: Անհրաժեշտ պայման է, որ քարերը ընկնեն խորության մեջ, նույնիսկ եթե

նրանք չկաշեն սյանը: Քարերի նետման սկզբով, ուխտագնացը ավարտում է տալիբյան: Հետո նա դնում է զոհաբերվող կենդանին, որից հետո կարճեցնում է մազերը կամ սափրում է գլուխը: Այդ ամենի ավարտից հետո ուխտավորին թույլատրվում է ամեն ինչ, ինչ արգելված էր իհրամի ընթացքում, բացի սեռական հարաբերությունից: Այս առաջին, մասնակի դուրս գալն է իհրամից: Այնուհետ նա վերադառնում է Մեքքա և կատարում է նոր տավաֆ (տավաֆ ալ իֆադա), որը պարտադիր է և որով ավարտվում է հաջր: Եթե նրա հաջր տամատու է, կամ եթե նա չի վազել տավաֆ ժամանման, ապա այս ամենից հետո նա յոթ անգամ վազում է աւ- Մաֆա և ալ-Մարվա բլուրների միջև: Այդ ամենի ավարտից հետո, նրա համար ավարտվում են իհրամի բոլոր արգելքները, նրան թույլատրելի է դառնում ամեն ինչ, նույնիսկ սեռական հարաբերությունը: Սա իհրամի վիճակի երկրորդ և վերջնական դուրս գալն է:

Դրանից հետո նա վերադառնում է Մինա հարթավայր և պարտադիր կարգով այնտեղ անց է կացնում տաշրիկի 11-րդ, 12-րդ և 13-րդ օրերը: Այնտեղ ամեն օրվա կեսօրից հետո, նա քարեր է նետում: Սկզբում նա նետում է յոթ քար առաջին սյան վրա, հետո առաջ է շարժվում և կանգ է առնում, կարդում է դուա և նետում է յոթ քար միջին սյան վրա և նորից կարդում է դուա, հետո յոթ քար վերջին սյան (ջամրատ ալ- ալաբա) վրա կանգ չառնելով դրանից հետո: Նույնը նա անում է երկրորդ օրը: Եթե ուխտագնացը շտապում է, նա պիտի լքի Մինա հարթավայրը մինչ 12-րդ օրվա արևի մայր մտնելը: Եթե այդ օրվա արևը մայր է մտել և նա դեռ գտնվում է Մինա հարթավայրում, ապա նա պարտավոր է գիշերել այնտեղ և քարեր նետել հաջորդ օրը: Բացառություն են կազմում այն դեպքերը, երբ նրան խոչընդոտել են մարդկանց բազմությունը, բայց նա հստակ մտադրվել է դուրս գալ: Այս դեպքում նա կարող է դուրս գալ արևի մայր մտնելուց հետո: Հաջ կիրան կատարողը նման է հաջ իֆրադ կատարողի, միայն նա պարտավոր է զոհաբերություն անել, ինչպես հաջ տամատու կատարողը: Տուն վերադարձող ուխտագնացը պետք է հրաժեշտ տա Տանը (Քաբբային), կատարելով տավաֆ: Կինը, ով ետձննդյան արյունահոսության կամ ամսեկանի մեջ է, պարտավոր չէ կատարել հրաժեշտի տավաֆը: Եթե ուխտագնացը դրանից հետո զբաղվել է առք և վաճառքով, նա պիտի կրկնի այդ կրկին: Ով դուրս է եկել չկատարելով հրաժեշտի տավաֆ, պետք է վերադառնա, եթե գտնվում է մոտիկ: Եթե նա արդեն մեկնել է հեռու, ապա նա պետք է զոհաբերություն տա, որպես թողություն:

ՀԱԶԻ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ (ՌՈՒԿՆ)

1. Հաջի ծեսերի կատարման մտադրությունը նշանակված վայրից (միկատ);
2. Արաֆայում կանգնելը մինչ արևի մայր մտնելը;
3. Մուզդալիֆում գտնվելը մինչ կեսգիշեր;
4. Տաշրիկ օրերին Մինայում մնալը;

5. Քարերի նետումը;
6. Մազերի կարճացնելը կամ սափրելը;
7. Հրաժեշտի տավաֆ (տավաֆ ալ- վադա);
8. Մուտամատիի և կարինի պարտադիր գոհաբերությունը:

ՈՒՄՐԱՅԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ (ՌՈՒԿՆ).

1. Ումրայի ծեսերի կատարման մտադրությունը:
2. Տավաֆ, որը վերաբերվում է ումրային:
3. Ումրային վերաբերվող վազքը:

ՈՒՄՐԱՅԻ ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ (ՌՒԱԶԱԲ).

1. Ումրայի ծեսերի կատարման մտադրություն, նշանակված վայրից (միկաս):
2. Մազերի կարճեցումը կամ սափրումը:

Ով թողել է ռուկունի իրականացումը, առանց այս մեկի, նրա հաջը չի համարվում կատարված: Ով չի կատարել ուաջաբը, նա պիտի տա թողության գոհաբերություն: Նա, ով չի կատարել այն, ինչ սուննա է, չունի ոչ մի պայման իր առջև:

ՔԱԲԲԱՅԻ ՇՐՋԱՅՑԻ (ՏԱՎԱՖ) ՃԻՇՏ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ;

1. Իսլամ:
2. Գիտակցություն:
3. Որոշակի մտադրություն:
4. Կատարման ժամանակի սկիզբ:
5. Ուխտագնացի մարմնի այն մասերի ծածկումը, որոնք հանդիսանում են աուրա, եթե կա այդ հնարավորությունը:
6. Ծիսական մաքրության վիճակում գտնվելը, որը չի վերաբերվում երեխաներին:
7. Քաբբայի յոթ անգամ շրջանցի համոզվածությունը:
8. Շրջայցի ժամանակ Քաբբայի ձախ կողմում լինելը և այն շրջանների կրկին անցումը, որոնցում եղել է շփոթմունք չկատարելով այս պայմանը:
9. Շրջայցի ժամանակ, ետ չվերադառնալը:
10. Ինքնուրույն տեղաշարժումը, ովքեր ի վիճակի են:
11. Բոլոր յոթ շրջանները, անցումը մեկը մյուսի ետևից, առանց դադարի:
12. Շրջայցը կատարումը ալ Հարամ մզկիթի ներսում:
13. Շրջայցը սկսելը Սև քարից:

ՏԱՎԱՖԱՅԻ ԺԱՄԱՆԱԿՎԱ ՍՈՒՆԱ Է, շոշափել Սև քարը, համբուրել այն, և նրա մոտ « Ալլահու Աբբար » խոսքերը արտաբերել: Քաբբայի անկյուններին կպնելը, որոնք ուղղված են Յեմենի կողմը: Իհրամ թիկնոցի ընտրությունը, յուրահատուկ ձևով, քայլերի արագացնել և դանդաղեցնելը, կախված պահանջից: Ինչպես նաև դուայի կարդալը և Ալլահին հիշատակելը: Քաբբային մոտենալը և երկու ռակյատով աղոթք անելը տավաֆայից հետո, Իբրահիմի կանգնած վայրի ետնամասում:

ՎԱԶՔԻ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ (ՄԱԱԻ);

1. Իսլամ:
2. Գիտակցություն:
3. Մտադրություն:
4. Անդադարություն:
5. Ինքնուրույն տեղաշարժում, եթե հնարավոր է:
6. Երկու բլուրների միջև տարածության հաղթահարում:
7. Երկու բլուրների միջև տարածության լիակատար հաղթահարում:
8. Դրան ճիշտ կատարված տավաֆի նախորդում:
9. Աս- Մաֆա բլրից կենտ վազք, իսկ Ալ-Մարվայից գույգ:

ՎԱԶՔԻ ՍՈՒՆԱՆ. Մաքրությունը, որը իր մեջ ներառում է ծիսական մաքրությունը, հագուստը: Աուրայի ծածկելը, դուայի կարդալը և Ալլահին

հիշատակելը, ինչպես նաև արագացված և սովորական քայլքը, երկու բլուրների բարձրանալը, և տավաֆից անմիջապես հետո վազքի կատարելը: **ՕԱՆՈՒՑՈՒՄ.** Ամենից լավ է նետել քարեր նույն օրը, սակայն նետումը վավերական կլինի նաև տաշրիկայի երկրորդ և երրորդ օրերի ժամանակ: **ՋՈՂԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ.** Հաստատված սուննա է: Երբ գալիս է գուլ էլ հիջր ամսվա 10 -րդ օրը, գոհաբերություն կատարողին արգելվում է առանձնացնել իր մազերից, մաշկից և եղունգներից որևէ մաս այնքան ժամանակ, մինչ նա չի մորթել գոհաբերվող կենդանուն:

ԱԿԻԿԱ. Այն սուննա է: Ծնված օրվանից յոթ օր հետո, տղա երեխայի համար մորթում են երկու ոչխար, իսկ աղջկա համար մեկ: Սուննա է նաև նույն օրը մազերի սափրելը և բարեգործության բաժանելը արծաթի տեսքով, որը համապատասխանում է մազերի քաշին: Այդ ժամանակ էլ երեխային անուն են տալիս: Լավագույն անուններն են Աբդուլլան և Աբդուռոռահմենը: Արգելված է երեխային կոչել այնպիսի անուններով, որը չի նշանակում Ալլահի ստրուկ: Այդ անուններից են Աբդուննաֆի, Աբդունռասուլ: Եթե ակիկան համընկնում է գոհաբերության օրվա հետ, ապա կարելի է սահմանափակվել դրանցից մեկով:

ՕԳՏԱԿԱՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.

Մարդ, ով այցելում է Մարգարեյի *(Մալլալահու ալեհի ուա սալամ)* մզկիթը Մեդինայում, պիտի մտնի մզկիթ և աղոթի մզկիթի ողջույն, երկու ռակյատով: Հետո նա պիտի մոտենա Մարգարեյի *(Մալլալահու ալեհի ուա սալամ)* գերեզմանին և կանգնի նրա դիմաց, Մարգարեյի *(Մալլալահու ալեհի ուա սալամ)* գլխի ուղղությամբ, և մեջքը շրջած կիբլայից: Մինևնույն ժամանակ հավատացյալի սիրտը պիտի լի լինի հրճվանքով կարծես իրոք նա տեսնում է Մարգարեյին *(Մալլալահու ալեհի ուա սալամ)*: Դրանից հետո, նա պիտի արտաբերի հետևյալ ողջույնը «Խաղաղություն քեզ, օ, Ալլահի Մարգարե:»¹ Ողջույնը կարող է լինել ավելի երկար: Հետո նա պիտի շարժվի աջ արմուկի երկարությամբ և ասի. «Խաղաղություն քեզ օ, Աբու Բաքր աս- Սադիկ: Խաղաղություն քեզ, Օ, Ումար ալ-Տարուկ: Օ, Ալլահ, տուր նրանց իրենց Մարգարեյից և իսլամից բարիք:»² Մրանից հետո, նա պիտի շրջվի կիբլային այնպես, որ սենյակը գտնվի նրանից ձախ և դիմի Ամենաբարձրյալին խնդրանքով:

¹ «Ասսալամ ալեյկա յա ռասուլիլլահ:»

² «Ասսալամ ալեյկա յա Աբու Բաքր աս- Սադիկ, ասսալամ ալեյկա յա Ումար ալ-Տարուկ: Ալլահումմա ջազահումմա ան նաֆիհիմա ուա անիլ իսլամի խեյրան:»

ՕԳՏԱԿԱՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՏԱՐԲԵՐ ԹԵՄԱՆԵՐՈՎ

★ **ՎԱՏ ԱՐԱՐՔՆԵՐԸ ԿԱՐԵԼԻ Է ՄԱՔՐԵԼ և ՔԱՎԵԼ ՀՈՏԵՑԱԼ ԿԵՐՊՈՎ.**
Պետք է անկեղծ գոջալ, խնդրել, բարի գործեր անել, որպեսզի Ալլահից ուղարկված փորձությունները հաղթահարել: Կարելի է բարեգործություն տալ, որը կոչվում է սաղակա, կարելի է կարդալ դուա, աղոթել: Եթե մարդու մահվան ժամանակ դեռ գոյություն ունեն չներված մեղքեր, ապա նա պատժի է ենթարկվում գերեզմանում կամ Դատաստանի Օրը կամ Դժոխքի կրակներում այնքան ժամանակ, մինչ չի մաքրվում, որից հետո նա կմտնի Դրախտ, եթե մահացել է Միաստվածության հետևորդ լինելով: Իսկ նրանց, ովքեր մահացել են կեֆիր, մուշրիկ, կամ փարիսեցի, սպասվում է Կրակում հավերժ բնակություն:

ՄԵՂՔԵՐԻ և ԱԼԼԱԶԻՆ ԱՆՆԱԶԱՆԴՈՒԹՅԱՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՄԱՐԴՈՒՎՐԱ.

Դրանցից են;

★ Ազդեցություն սրտի վրա, որոնք բերում են միայնակության, ճնշման, անհանգստության, մթության զգացում: Նրան նվաստացնում են, բերում են հիվանդություն և կարծես վարագույրով ծածկում են Ալլահից:

★ Ազդեցություն կրոնի վրա: Դրանք իրենց հետ բերում են նոր մեղքեր և արարքներ, որոնք ետ են մղում Ալլահին հնազանդվելուց, լավ արարքներից և զրկում են մարդուն Մարգարեյի ^{(Մայլապետու} _(այլեհի նուա սայամ) հրեշտակների և հավատացյալների բարի աղոթքներից:

★ Ազդեցություն ճակատագրի վրա: Դրանք խոչընդոտում են ճակատագրի ստացմանը, հեռացնում են բարիքը և զրկում են ունեցվածքը օրհնությունից:

★ Դրանց ազդեցությունը առանձին մարդու վրա: Դրանք մաքրում են կյանքի ապրելաձևի առաքինությունը, լցնում են այն զրկանքներով և բարդացնում են մարդու գործերը:

★ Մեր կողմից կատարվող արարքների վրայի ազդեցությունը: Դրանք խոչընդոտում են Ալլահի կողմից ընդունվելուն:

★ Ազդեցություն հասարակության վրա: Դրանք հեռացնում են անվտանգությունը և հանգստությունը, ազդում են գների բարձրացմանը, իշխանավորների կամայականություններին: Դրանց շնորհիվ թշնամին տնօրինում է, դադարում է արձրևը և այլն:

★ **ԱՆՀԱՆԳՍՏՈՒԹՅՈՒՆ.** Յուրաքանչյուրի ցանկությունն է սրտի ուրախությունը և թեթևությունը, տխրության և կարիքների վերացումը: Միայն այսպես կարելի է հասնել բարեկեցիկ կյանքի: Իսկ դրան հասնելուն նպաստում են որոշակի կրոնական, բնական և գործնական միջոցները, որոնք չի կարող ընտրել ոչ ոք, բացի հավատացյալից: Դրանց թվում են.

1. Հավատքը Ալլահին:
2. Ամենաբարձրյալ Ալլահի հրամանների կատարելը և Նրա արգելքներին հետևելը:
3. Բարեգործությունը խոսքերով և արարքներով Ալլահի արարածների նկատմամբ:
4. Օգտակար գործերով

զբաղվելը կամ օգտակար կրոնական գիտելիքներ ձեռք բերելը: **5.** Անցյալի կամ ապագայի անօգուտ մտորումները թողնելը և ամենօրյա գործերով զբաղվելը: **6.** Այլահի հաճախակի հիշատակելը: **7.** Մարդկանց Այլահի գաղտնի և պարզ գթասրտության պատմելը: **8.** Պետք է նայել նրանց, ովքեր մեզանից ցածր են դիրքով, այլ ոչ թե նրանց, ում տրված է աշխարհիկ ավելի շատ բարիք, քան մեզ: **9.** Ջանքերի ներդնումը, որպեսզի հեռացնել այն, ինչ ծնում է տխրություն և բեռ և ձգտում նրան, ինչ բերում է ուրախություն: **10.** Այլահին դիմելը այնպիսի աղոթքներով, որոնցով դիմում էր Մարգարեն (*Մայլաանու (այլեհի ուս սպաս)*), որպեսզի ազատվեր տխրությունից և կարիքից:

Իբրահիմ ալ-Հավասը, թող Այլահը ների նրան, ասաց. «Սրտի դարման են հանդիսանում հինգ բան. Ղուրանի ընթերցումը, նրա այաթների մասին մտորումը, դատարկ փորը, գիշերը աղոթելը, հնազանդ խնդրանքը, Այլահին դիմելը լուսաբացին և առաքինիների հետ զրույցը:»

★ ԱՄՈՒՄՆՈՒԹՅՈՒՆ. Ամուսնանալը ցանկալի է, սուննա է, այն մարդու համար, ով ցանկություն ունի հակառակ սեռի նկատմամբ, բայց, ով չի վախենում, որ կշնանա: Այն համարվում է թույլատրելի (մուբահ) նրա համար, ով չի զգում կիրք և պարտադիր (ուաջաբ) այն մարդու համար, ով վախենում է, որ կարող է շնանալ: Տվյալ պարագայում այն առաջնակարգ է, համեմատած հաջի հետ: Տղամարդուն արգելվում է նայել օտար կնոջ, ինչպես նաև կրթով նայել տարեց կնոջը կամ անչափահաս տղային:

ԱՄՈՒՄՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ՎԱՎԵՐԱԿԱՆ Է ՄԻԱՅՆ ՀԵՏՆՅԱԼ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ՊԱՐԱԳԱՅՈՒՄ.

1. Ամուսինների հստակ որոշումը: Որովհետև, երբ խնամակալը ունի մի քանի դուստր, ապա նրա խոսքերը «Ես տալիս եմ կնության իմ դուստրերից մեկին» չի համարվում վավերական:

2. Գիտակից և չափահաս (մուկայյաֆ) տղամարդու և ազատ և գիտակից կնոջ համաձայնությունը:

3. Խնամակալի ներկայությունը: Առանց նրա, կնոջ ինքնուրույն կայացած ամուսնությունը անվավեր է: Նրան ամուսնացնում է միայն վալին, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ նա մերժում է նրան ամուսնացնել այն մարդու հետ, ով ամեն ինչով համապատասխանում է նրան: Խնամակալի իրավունքը պատկանում է աղջկա հորը:¹ Նրան հետևում է հորական պապը, ապուպապը և այլն: Հետո որդին, ով չափահաս է, թոռը տղայի կողմից և այլն: Նրանց հետևում է հարազատ եղբայրը, հետո եղբայրը հոր կողմից, հետո զարմիկը և այլն:

4. Վկաներ, երկու արդար, գիտակից և չափահաս տղամարդ:

5. Արգելքի բացակայությունը, որը իրենից ներկայացնում է կաթի կամ արյունակցական կապը կամ ամուսնական բարեկամությունը:

¹ Կարևոր է նշել, որ խնամակալը իրավունք չունի ստիպողաբար ամուսնացնել իր խնամյալին:

ԿԱՆԱՅՔ, ՌԻՄ ՀԵՏ ԱՐԳԵԼՎԱԾ Է ԱՄՈՒՄՆԱՆԱԼ.

ՑՄԱՀ ԱՐԳԵԼՔ Է.

1. Արյունակցական բարեկամությունը, մայրը, տատը, դուստրը, որդու դուստրը, թոռան դուստրը և այլն, ինչպես նաև քույրը, հարազատ կամ մոր կամ հոր կողմից, քրոջ դուստրը, նրա որդու կամ դստեր դուստրը, եղբոր դուստրը հոր կամ մոր կողմից, նրա դուստրերը, հորաքույրները կամ մայրերը:

2. Կաթնային բարեկամություն; Այն արգելում է այն խմբերը, որոնք և արյունակցականը, նույնիսկ եթե խոսքը վերաբերվում է ամուսնական բարեկամությանը:

3. Ամուսնությամբ բարեկամությունը, որը ներկայացնում են կնոջ մայրը և տատը, նախնիների և ժառանգորդների կանայք, կնոջ դուստրերը, նրա երեխաների դուստրերը, թոռները և այլն:

ԺԱՄԱՆԱԿԱՎՈՐ ԱՐԳԵԼՔ.

1. Միանալու պատճառով, ինչպես արգելք ամուսնանալ երկու հարազատ քույրերի, կամ աղջկա, կամ նրա մորաքրոջ և այլն:

2. Պատճառով, որը կարող է անհայտանալ, ինչպես արգելք ամուսնանալ ուրիշի հետ ամուսնացած կնոջ հետ:

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ. Տղամարդու ծնողները իրավունք չունեն ստիպել նրան ամուսնանալ որևէ մեկի հետ անկախ իր կամքից: Նա պարտավոր չէ ենթարկվել նրանց այդ հարցում:¹ Եվ այդ չի դիտվի որպես անհարգալից վերաբերմունք ծնողների նկատմամբ:

Ամուսինը պարտավոր է ապահովել կնոջը սննդով, հագուստով և բնակարանով:

★ **ԱՄՈՒՄՆԱԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ.** Արգելվում է կնոջը ամուսնալուծություն տալ հայդի, նիֆասի կամ մաքրության ժամանակ, որի ընթացքում ամուսինների միջև եղել է սեռական հարաբերություն, բայց մինևույն ժամանակ ամուսնալուծությունը կարող է հաշվի առնվել: Անցանկալի (մակրոհ) է համարվում ամուսնալուծությունը առանց որևէ պատճառի: Ամուսնալուծությունը թույլատրվում է, եթե կա անհրաժեշտություն: Ամուսնալուծությունը համարվում է ցանկալի այն մարդու համար, ում ամուսնությունը վնաս է պատճառում: Պարտադիր չէ ենթարկվել ծնողներին ամուսնալուծության հարցում: Կնոջից ամուսնալուծվել ցանկացողին արգելվում է այդ անել անմիջապես մեկ անգամից: Այսինքն արտաբերել տալակի բանաձևը մի քանի անգամ անընդհատ, համարելով ամեն այդպիսի արտաբերումը առանձին ամուսնալուծություն:

★ **ԵՐԴՈՒՄՆԵՐ.** Նրանց թողությունը պարտադիր է դառնում հետևյալ պայմաններում.

1. Եթե մարդ նպատակ է ունեցել երդման: Եթե նա ինչ որ բան է ասել նկատի

¹ Այս վերաբերվում է և կանանց և տղամարդկանց :

չունենալով երդվելը, այդ կոչվում է դատարկաբանություն երդման մեջ: Այդպիսի խոսքերից են օրինակ «Ուալլահ» բառը, որը օգտագործվում է խոսակցության մեջ առանց նկատի առնվելու որպես երդում:

2. Եթե երդումը վերաբերվում է ապագայում ինչ որ հնարավորի մասին և հաշվի չի առնվում երդումը, կապված անցյալի հետ, որի մասին նա տեղեկություններ չունի, կամ համոզված է իր ճշտության վրա, երբ մարդ երդվում է ինչ որ բանում, համոզված լինելով, որ ամեն ինչ այդպես է, ինչպես նա երդվում է, իսկ հետո ստացվում է, որ ամեն ինչ այդպես չէ: Կամ մտադրված սուտ երդումը, որը արդեն մեծ մեղքերի թվում է: Եվ երբ մարդ երդվում է մի բանում, որը լինելու է ապագայում, և նա համոզված է իր ճշտի մեջ, իսկ հետո պարզվում է, որ ամեն ինչ այլ կերպ է:

3. Եթե երդումը եղել է կամավոր, ապա մարդուն ոչ ոք չի կարող պարտադրել:

4. Եթե երդումը խախտվել է, ինչպես եթե մարդ արել է այն, ինչ երդվել է թողնել, կամ թողել է այն, ինչ երդվել է անել:

Ով, երդվելով բացառություններ է արել, այսինք իր երդումը թողել է Ալլահի կամքին, և հետո արել է այդպես, ապա այդ դեպքում նա պարտավոր չէ քավել իր երդումը: Բայց այս դեպքում էլ անհրաժեշտ է հետևել երկու պայմանի.

1. Բացառությունը պիտի հնչի երդման հետ միասին:

2. Այդ բացառությամբ մարդ պիտի ենթադրի, որ երդումը կախված է դրանից, օրինակ, երբ նա ասում է. «Ուալլահ, նշահԱլլահ», որը նշանակում է «Երդվում է Ալլահով, եթե Ալլահը ցանկանա:»

Ով երդվել է անել ինչ որ բան, իսկ հետո պարզել է, որ ավելի լավ և օգտակար է այլ կերպ վարվել, ապա ցանկալի է քավել երդումը և անել այն, ինչ լավ է: Այս սուննա է:

ԵՐԴՄԱՆ ՔԱՎՈՒԹՅՈՒՆԸ. Այդ կարող է լինել տաս աղքատի կերակրելը, հագուստ տալը, կամ ստրուկին ազատելը: Իսկ ով չի կարող, նա պիտի պահք պահի երեք օր: Ով պահք է պահել հնարավորություն ունենալով կերակրել և հազցնել աղքատներին, նրանից քավության պատասխանատվությունը չի վերցվում: Քավությունը կարելի է անել և երդման խախտումից առաջ և հետո: Եթե մարդ երդվել է նույն բանի համար մի քանի անգամ, նրան բավարար է մեկ քավությունը: Իսկ եթե երդումները կապված են եղել տարբեր բաների հետ, ապա այս դեպքում անհրաժեշտ է մի քանի քավություն:

★ ՈՒԻՏ, ԽՈՍՏՈՒՄ. Դրանք լինում են տարբեր տեսակի.

1. Ուիստ առանց սահմանման: Օրինակ երբ մարդ ասում է. «Եթե ես ապաքինվեմ, ապա ես ուիստ ունեմ Ալլահին:» Այս ասելով, եթե մարդ լռում է, և նա մտադրված չէ որևէ որոշակի ուիստի, ապա ապաքինումից հետո, նա պիտի քավի իր ուիստը նույն ձևի, ինչպես երդման քավության ժամանակ:

2. Ուիստ, որը տրվում է բարկության կամ վեճի ժամանակ, երբ մարդ կապում

է այն որոշակի պայմանների հետ, ցանկանալով արգելել ինչ որ մեկին անել ինչ որ բան կամ հակառակը, ստիպել ինչ որ մեկին անել ինչ որ բան: Այդպիսի խոսքեր են. «Եթե ես խոսեմ քեզ հետ, ապա պահք կպահեմ ամբողջ տարին:» Այս դեպքում ուխտ անողը ընտրում է կատարել այդ, թե քավել, այն բանից հետո, երբ խոսել է այդ մարդու հետ:

3. Թույլատրելի ուխտ, ինչպես. «Ես Ալլահին ուխտ եմ անում, որ կհագնեմ իմ հագուստը:» Տվյալ դեպքում, մարդ ընտրում է հագուստը կրելու և քավության միջև:

4. Անցանկալի ուխտ (մակրուհ), օրինակ. « Ալլահին իմ ուխտն է, որ ես կամուսնավորվեմ իմ կնոջից:» Տվյալ դեպքում, ինչպես սուննա, ցանկալի է ուխտը փոխարինել քավությամբ:

5. Ուխտ, որը հանդիսանում է Ալլահին չլսելը, օրինակ. «Իմ ուխտն է, որ ես գողություն կանեմ:» Այսպիսի ուխտը արգելվում է իրականացնել, այդ պատճառով, այն պիտի քավվի: Եթե մարդը այդ իրագործում է, ապա այդ դառնում է մեղք և քավություն չի պահանջվում:

6. Ուխտ, որը հանդիսանում է Ալլահին հնազադվելը, օրինակ. « Ես ուխտ եմ անում, կատարել այսքան ռակյատ աղոթք», որպեսզի մերձենամ Ալլահին: Իսկ եթե նա այդ կապում է պայմանով, ապա նա պիտի կատարի այդ այն դեպքում, եթե տվյալ պայմանը իրականացել է: Իսկ եթե այդ կապված չի եղել որևէ պայմանով, ապա այն ամեն դեպքում պիտի կատարվի:

★ ԿՐՕՔՈՎ ԿԵՐԱԿՐԵԼԸ. Այն արգելք է դարձնում այն, ինչ արգելք է համարում արյունակցական կապը, երեք պայմանների կատարմամբ.

1. Կաթի արտադրվածության պատճառը պիտի լինի ծննդաբերությունը:

2. Երեխային կերակրելը, պիտի լինի ծնված օրվանից, երկու լուսնային տարի:

3. Պիտի համոզվածություն լինի, որ կերակրումը կատարվել է հինգ և ավել անգամ: Մեկ անգամ նկատի է առնվում, որ երեխան բռնել է կուրծքը և որոշ ժամանակ անց բաց է թողել այդ և չի կշտացել: Կաթնային կապը ժառանգության և ապահովման իրավունք չի տալիս:

★ ԿՏԱԿ. Այդ պարտադիր է այն մարդու համար, ով մահանում է: Եթե նա ունի չհաստատված պարտավորություններ ինչ որ մեկի առջև և այդ պատճառով նա կտակում է կատարել այդ պարտավորվածությունները: Դա սուննա է հանդիսանում այն մարդու համար, ով իրենից հետո մեծ կարողություն է թողնում: Ցանկալի է, որ այդ ունեցվածքի մեկ հինգերորդ մասը նա թողնի աղքատ բարեկամին, ով չի մտնում ժառանգների ցուցակում, կամ չունեորի, ով գիտելիքներ ունի, կամ ուղղակի առաքինի մարդու: Անցանկալի է ժառանգորդ ունեցողին, ունեցվածքը կտակել ուրիշին: Այդ կարելի է, եթե ժառանգորդները հարուստ են: Արգելված է օտարին ժառանգություն տալ մեկ երրորդից ավելին: Արգելվում է նաև կտակել ինչ որ բան ժառանգին, եթե մնացյալ ժառանգները չեն համաձայնվել դրան, տվյալ մարդու մահից հետո: Կտակը կորցնում է իր ուժը, եթե այդ մարդը ասում է. «Ես հրաժարվում եմ իմ կտակից:» «Ես

անվավեր եմ համարում այդ:» «Ես փոխում եմ այդ» և այլն: Ցանկալի է կտակի սկզբում գրել «Բիսմիլեհի ռոսհմեն ռոսհիմ: Սա այսինչի կտակն է: Այն վկայում է, որ չկա աստված բացի Ալլահից, Միակից, Ով չունի գուգրնկեր և որ Մուհամեդը Նրա ստրուկն ու Մարգարեն է, և որ Դրախտը ճշմարիտ է, և որ Դժոխքը ճշմարիտ է և Ժամը կգա և այդ մասին չկա կասկած, և որ Ալլահը հարություն կտա նրանց, ովքեր գերեզմանում են: Եվ ես կտակում եմ իմ մերձավորներին, որոնց ես թողնում եմ, վախենալ Ալլահից և լավ հարաբերություններ պահպանել միմյանց հետ և ենթարկվել Ալլահին և Նրա Մարգարեյին, եթե նրանք հավատացյալներ են: Եվ ես նրանց կտակում եմ նույնը, ինչ կտակել են Իբրահիմը և Նոյը իրենց զավակներին. **«Օ, Իմ որդիներ, Ալլահը ընտրել է ձեր համար կրոն: Եվ մահացեք միայն լինելով մուսուլմաններ:»** (Մուքա 2 «Կով», այաթ 132):»

★ Ցանկալի է Մարգարի ^(Սալլալահու ալեյհի ուա սալամ) օրհնության կոչին միավորել օրհնությունը և ողջույնը և չսահմանափակվել դրանցով մեկով, այսինքն ասել «Սալլալահու ալեյհի ուա սալամ» կամ «Ալլեյհի սալլաթու ուա սալլամ », այլ ոչ թե « Ալլեհի սալամ:» Հետևյալ բանաձևը չի ընդունվում ոչ ոքի համար, բացի մարգարեներից: Երբեք չի ասվի. «Աբու Բաքր, խաղաղություն նրան:» Այդ բավական անցանկալի է, բայց թույլատրելի է, գիտնականների կարծիքով կարելի է որևէ մեկին ավելացնել մարգարեներին, կոչելով նրանց օրհնություն և ասել. «Օ, Ալլահ, օրհնիր Մուհամեդին և Մուհամեդի ընտանիքը և նրա հետևորդներին, կանանց և ժառանգներին:»

Ցանկալի է համարվում, կոչել Ալլահի գոհունակությունը և գուրթ հետևորդներին և սերունդներին, ովքեր գտնվել են նրանց ժամանակ, բայց ոչ թե Մարգարեյին, տաբիուն: Ինչպես նաև գիտնականներին, սրբերին և իսլամում մեծ հաջողությունների հասած մարդկանց և ասել. «Աբու Հանիֆա, Մալիք, Շաֆիա Ահմեդ, թող Ալլահը գոհանա նրանցով, կամ, թող Ալլահը ների նրանց:»

★ **ԱԼԼԱՀԻ ԱՆՎԱՆ ԿՈՉԵԼԸ ԿԵՆՂԱՆՈՒ ՄՈՐԹԻ ԺԱՄԱՆԱԿ.** Ամեն կենդանու վրա, 1, որի միսը թույլատրելի է ուտել, 2, որը գտնվում է մարդու տնօրինության տակ և 3, որը գտնվում է ցամաքում, անհրաժեշտ է հիշատակել Ալլահի անունը, որպեսզի միսը լինի թույլատրելի:

Դրա համար կան մի քանի պայմաններ: 1. Կենդանու վրա Ալլահի անունը հիշատակողը պիտի լինի գիտակից, ոչ թե խելագար: 2. Մորթի գործիքը չպիտի լինի ժանիքները կամ կլատչերը, քանի որ դրանցով մորթը արգելված է: 3. Կոկորդի, փորի կամ որևէ կարևոր երակի կտրելը:

4. «Բիսմիլեհ» խոսքի օգտագործումը, մորթի ժամանակ: Կարելի է այդ չասել արաբերեն: Սուննա է «Բիսմիլեհ» խոսքից հետո, «Ալլահու Աքբար» խոսքերի ասելը: Եվ եթե մարդ մոռացել է ասել դրանք, ապա ներելի է:

★ **ՈՐՄ** Այն վայրի կենդանու բռնելն է, 1, որի միսը թույլատրելի է ուտել և 2, որը հնարավոր չէ գտնել, բացի որսալուց:

3, Որսը թույլատրելի է, եթե նպատակն է կոնկրետ տվյալ կենդանու ձեռք բերելը:

Այն դառնում է անցանկալի (մակրուհ), եթե նրա նպատակը հրճվանքն կամ հաճույքն է: Արգելվում է նաև այն դեպքում, երբ կենդանուն հետևելով մարդ վնասում է կացարանները և ցանքերը:

Որսը թույլատրելի է հետևյալ պայմաններին հետևելու դեպքում.

1. Որսորդը պիտի լինի նրանցից, որի Ալլահի անունը տալը կենդանու վրա, համարվում է վավեր: **2.** Որսի գործիքները պիտի լինեն այնպիսի, որ միսը հնարավոր լինի ուտել: Այն պիտի սուր լինի: Իսկ եթե այդ որս է շներով և բազեյով, նրանք պիտի վարժեցրած լինեն: **3.** Գործողությունը պիտի մտադրված լինի: Եթե ամեն ինչ պատահական է ստացվել, առանց որսորդի մտադրության, սպանվածի միսը արգելվում է ուտել: **4.** «Բիսմիլեհ» խոսքերի արտաբերումը, զենքը որսին ուղղելուց: Տվյալ պարագայում, եթե մարդը չի հիշատակել Ալլահի անունը, համարվում է աններելի, նույնիսկ եթե նա մոռացել է այդ: Եվ կենդանու միսը, որի վրա չեն ասել Ալլահի անունը, չի կարելի օգտագործել սննդի մեջ:

★ ՄՆՈՒՆԴ. այն ամենն է ինչ ուտում և ըմպում են: Ամենի հիմքը թույլատրելիությունն է: Ցանկացած սնունդ համարվում է թույլատրելի, **եթե կատարվի հետևյալ պայմանները:**

1. Մնունդը պիտի մաքուր լինի:

2. Այն չպիտի վնասակար լինի: **3.** Այն չպիտի համարվի կեղտոտ և պիղծ:

Արգելվում է որպես սնունդ օգտագործել ամեն աղտը, նաջաս, ինչիսիք են արյունը, սատկած մարմինը: Նաև վնասակարը, ինչպիսիք թույնն է և այն ամենը, ինչ համարվում է կեղտոտ և պիղծ, ինչպես մեզը, թրիքը, ոջիլը և այլն:

Կենդանիներից, որոնք ցամաքում են արգելվում է սննդում օգտագործել խոզի միսը, տնային ավանակի և վայրի կենդանիների միսը, որոնք ունեն ժանիքներ, ինչպես նաև շան, կատվի, կապիկի, աղվեսի, սկյուռիկի և այլն միսը, բացի հեենայից:

Թռչուններից, արգելվում է ուտել նրանց միսը, որոնք բռնում են որսը կլաչներով, ինչպիսիք են արծիվը, բազեն, բուն և այլն: Արգելվում է օգտագործել այն թռչունների միսը, որոնք համարվում են լեշակեր, ինչպիսիք են արագիլը, գրիֆը և այլն:

Նույնպես արգելվում է օգտագործել այն ամենը, ինչ ամբողջ աշխարհում համարվում են վանող, ինչպիսիք են չղջիկը, սովորական մուկը, առնետը, իշամեղուն, մեղուն, ճանճը, օձը և այլն:

Արգելվում է սննդում օգտագործել միջատներ, որդեր, և այլն:

Չի կարելի սննդում օգտագործել արարածներ, որոնք Շարիաթը հրամայում է սպանել, ինչպիսիք են կարիճը կամ արգելում է անել այդ, ինչպիսիք են մրջյունը: Արգելվում է ուտել խառնածին կենդանիների միսը, որի մի կողմինը կարելի է ուտել, իսկ մյուսինը ոչ: Արգելքը չի տարածվում երկու կենդանիների խառնուրդներին, որոնց միսը կարելի է ուտել: Մնացած կենդանիների միսը թույլատրվում է ուտել: Այդ կենդանիներից են ընտանի անասունները, օրինակ ձին և այլ: Թույլատրելի է ուտել այնպիսի

վայրի կենդանիների միսը ինչպիսիք են ընձուղտը, նապաստակը և այլն: Իսկ թռչուններից կարելի է ուտել հավի, հնդկահավի, փասիանի, աղավնու, բադի սագի և այլնի միսը: Կարելի է օգտագործել բոլոր ջրային կենդանիների միսը, բացի գորտից, օձից և կոկորդիլոսից:

★ Բույսերը, որոնք ջրվում են կամ պարարտացվում են անմաքուր բաներով, (նաջասով), կարելի է ուտել, եթե նրանց մեջ առկա չեն դրանց համը կամ հոտը: Այդ դեպքում դրանց օգտագործումը արգելվում է: Անցանկալի է կուլ տալ քարածուխ, հող, կավ, ինչպես նաև ուտել սոխ և սխտոր հում վիճակում:

Եթե մարդ սովի է մատնվել և նա ստիպված է ուտել որևէ արգելված բան, ապա նա պարտավոր է ուտել ճիշտ այնքան, որքան անհրաժեշտ է կյանքի պահպանմանը:

➤ **ՁՄՊՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ**, կապված աշխարհիկ բարիքների հետ: Աշխարհիկ բարիքներից օգտվելու չափավորվածությունը բերում է հանգստություն և մարմնին և սրտին: Իսկ այդ բարիքներին ձգտելը, հակառակը բերում է չարիք, տխրություն և տագնապ: Այս աշխարհի նկատմամբ սերը ամեն մեղքի հիմք է հանդիսանում, իսկ ատելությունը դրա նկատմամբ, պատճառ ամեն հնազանդության Ալլահին: Աշխարհիկ կյանքի հաճույքներից ձեռնպահ մնալը այն է, երբ դու դուրս ես հանում այս աշխարհը քո կյանքից, չնայած որոշ անկիրթ մարդիկ կարծում են, որ պետք է ազատել ձեռքերը աշխարհիկ բարիքներից, այն ժամանակ երբ սիրտը կարող է կապված մնալ դրանց հետ: Ալլահի Մարգարեն *(Մալլապանու պեյգի մաս տարամ)* ասաց. «**Հիանալի է, երբ լավ մարդու մոտ կա լավ ունեցվածք:**» (Ահմեդ)

Աղքատ մարդու վերաբերմունքը ունեցվածքին կարելի է բաժանել հինգ տեսակի.

1. Նա խուսափում է վերցնել ունեցվածք ատելով այն, և վախենալով չարիքից, որը այն բերում է: **ԱՅՍ ՄԱՐԴՈՒՆ ԱՆՎԱՆՈՒՄ ԵՆ ՁԵՌՆՊԱՀ ԱՇԽԱՐՀԻԿ ԲԱՐԻՔՆԵՐԻՑ (ՁԱՀԻԴ):**

2. Մարդը չի ուրախանում ձեռք բերած ունեցվածքից, բայց նաև չի տածում հակակրանք դրան: **ԱՅՍՊԻՍԻ ՄԱՐԴՈՒՆ ԱՆՎԱՆՈՒՄ ԵՆ ԳՈՀ:**

3. Մարդ ձգտում է ունեցվածքի և գերադասում է նրա առկայությունը բացակայությունից: Մակայն նա չի ձգտում դրա ձեռքբերման և չի վազում դրա ետևից: Եթե այն գալիս է նրա մոտ, ապա նա ընդունում է այդ և ուրախանում է: Եթե ունեցվածքի ձեռք բերումը պահանջում է որոշակի ջանքեր, նա չի հոգնեցնում իրեն դրանով: **ԱՅՍՊԻՍԻ ՄԱՐԴ ԱՆՎԱՆՎՈՒՄ Է ԲԱՎԱՐԱՐՎԱԾ:**

4. Մարդ չի ձգտում ձեռք բերել ունեցվածք, որովհետև նա ի վիճակի չէ անելու այդ: Միևնույն ժամանակ նա ունի ձգտում դրան և եթե նա ունենա հնարավորություն, նա անկասկած ձեռք կբերեր այդ: **ԱՅՍՊԻՍԻ ՄԱՐԴՈՒՆ ԱՆՎԱՆՈՒՄ ԵՆ ՁԳՏՈՂ:**

5. Մարդը ծայրահեղ կարիք ունի որոշակի ունեցվածքի, օրինակ սովյալ, բոբիկ: **ԱՅՍՊԻՍԻ ՄԱՐԴՈՒՆ ԱՆՎԱՆՈՒՄ ԵՆ ՍՏԻՊՎԱԾ:**

ԹՈՒՅԼ ԱՏՐԵԼԻ ՀՄԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ, ՈՐՈՆՔ ՆՊԱՍՏՈՒՄ ԵՆ ԱՊԱՔԻՆՄԱՆԸ

Ով մտորում է Ալլահի օրենքների մասին, գիտի, որ փորձությունը տիեզերքում Նրա օրենքներից մեկն է և Նրա կանխորոշման մասը: Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց. «Մենք անպատճառ կփորձենք ձեզ, որոշ վախերով, սովով, ունեցվածքի, մարդկանց և պտուղների կորուստներով: Ուրախացրու համբերատարներին:» (Մուրա 2 «Կով», այաթ 155)

Մխավում են նրանք, ովքեր կարծում են, որ սրբերին շրջանցում է ձորությունը: Ճիշտ հակառակը, այս փորձությունները նշում են այն մարդու իմանը, ում մոտ գալիս են: Մարգարեյին ^(Մայլալահու) _(այլեհի ուս սայսու) հարցրեցին «Ո՞վքեր են մադկանց միջից ամենաշատը ենթարկվում փորձության:» Նա ասաց. «Մարգարեները, հետո, սրբերը հետո մարդկանցից լավագույնները: Մարդ ենթարկվում է փորձության, ըստ իր հավատքի: Եվ եթե նրա հավատքը ամուր է նրան ավելանում է փորձությունը, իսկ եթե հավատքը թույլ է, նրա փորձությունը մեղմանում է:» (Իբն Մաջա)

Փորձությունը Ալլահի սիրո նշանն է իր ստրուկին: Ալլահի Մարգարեն ^(Մայլալահու) _(այլեհի ուս սայսու) ասաց. «Ճշմարիտ, Ալլահը եթե սիրի մեկին, ենթարկում է նրան փորձության:» (Ահմեդ): Այդ նշում է նաև այն, որ Ալլահը ցանկանում է բարին Իր ստրուկին: Ալլահի Մարգարեն ^(Մայլալահու) _(այլեհի ուս սայսու) ասաց. «Եթե Ալլահը ցանկանում է Իր ստրուկին բարիք, նա շտապեցնում է նրա պատիժը, անելով այդ այս աշխարհում: Իսկ եթե Ալլահը ցանկանում է Իր ստրուկին չարիք, Նա չի պատժում նրան մեղքերի համար այս աշխարհում, որպեսզի լիովին պատժի նրան Դատաստանի Օրը:» (Ատ-Տիրմիզի): Նույնիսկ ամենաչնչին փորձություններով Ալլահը մաքրում է ստրուկի մեղքերը: Ալլահի Մարգարեն ^(Մայլալահու) _(այլեհի ուս սայսու) ասաց. «Ցանկացած մուսուլմանի, ում գոնե ծակել է փուշը կամ հասել է դրանից ավելի լուրջ բան, Ալլահը անպատճառ ներում է դրա համար նրա վատ արարքները, և նա ազատվում է իր մեղքերից, ինչպես ծառը ազատվում է իր տերևներից:» (Ալ-Բուխարի, Մուսլիմ)

Եթե փորձության է ենթարկվում սուրբը կամ բարեպաշտ մուսուլմանը, ապա այդ կծառայի քավություն նրա վատ արարքների համար, կամ կբարձրացնի նրա դիրքը Դրախտում: Մեղսագործի համար փորձությունը կլինի վատ արարքների քավություն և հիշեցում, թե որքան վտանգավոր են դրանք: Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց. «Չարիքը հայտնվում է ցամաքում և ջրում այն պատճառով, ինչ անում են մարդկային ձեռքերը և այդ այն բանի համար է, որ նրանք փորձեն միայն մի մասը այն բանի, ինչ արել են, միգուցե նրանք կվերադառնան ճիշտ ուղղու:» (սուրա 30 «Հոռմ» այաթ 41)

ՓՈՐՉՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԼԻՆՈՒՄ ԵՆ ՄԻ ՔԱՆԻ ՏԵՍԱԿԻ. Փորձություն բարիքով, ինչպես ունեցվածքի ավելանալը և փորձություն չարիքով, օրինակ սովը, վախը, ունեցվածքի կորուստը: Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց. «Մենք փորձում ենք ձեզ լավով և վատով որպես գայթակղություն:» (Մուրա 21 «Մարգարեներ» այաթ 35) Փորձություններ են նաև հիվանդությունը, մահը, որոնց ամենատարածված պատճառը կախարհությունը, աչքով տալն է,

որը նախանձի արդյունք է: Ալլահի Մարգարեն *(Մալլալահու ալեհի ուա սալա)* ասաց. «Ամենաշատ մահերը իմ ումմայում, Ալլահի կանխորոշումներից և սահմանումներից հետո, կլինեն այժից:» (Ատ- Տայալիսի)

ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԱԶՔԻՑ և ԿԱՄԱՐԴԱՆՔԻՑ. Մենք պիտի իմանանք, ինչպես պաշտպանել մեզ այժից և կախարդանքից մինչ դրանք կհասնեն մեզ և գործել ըստ այդ գիտելիքի: Պրոֆիլակտիկան միշտ էլ բուժումից լավ է: Պաշտպանելու միջոցները շատ քիչ են:

ԴՐԱՆՑ ԹՎՈՒՄ ԵՆ.

★ Տաուհիդի ամրապնդումը հավատքով, որ ամբողջ տիեզերքը տնօրինում է միայն Ալլահը, ինչպես նաև շատ բարիք գործելով:

★ Մարդ միշտ պիտի լավ մտածի Ալլահի մասին, սպասի Նրանից լավը և ապավինի Նրան և ամեն առիթի դեպքում չներշնչի, որ նա հիվանդացել է կամ նրան այժով են տվել, որովհետև ինքնաներշնչելը ինքնին արդեն հիվանդություն է: ¹. Եթե որևէ մեկի մասին հայտնի է, որ նա վատ այք ունի կամ զբաղվում է կախարդությամբ, ապա պիտի խուսափել շփվել նրա հետ, ոչ թե վախից այլ պաշտպանվելու նպատակով:

★ Տեսնելով որևէ բան, որը հաճելի է իրեն, մարդը պիտի հիշի Ալլահին և խնդրի Նրանից օրհնություն: Ալլահի Մարգարեն *(Մալլալահու ալեհի ուա սալա)* ասաց. «**Եթե ձեզանից մեկը տեսնի իր կամ ունեցվածքի մեջ կամ իր եղբոր մեջ ինչ որ բան, որ իրեն դուր է գալիս, թող նա խնդրի Ալլահի օրհնությունը, քանի որ այժրը ճշմարտություն է:** » (Ալ-Հակիմ) Օրհնություն խնդրել նշանակում է ասել. «Բարակալեհու լեկա », որը նշանակում է «Թող Ալլահը տա քեզ բարիք դրանում:»

★ Կախարդությունից կարելի է պաշտպանվել ամեն առավոտ ուտելով յոթ խուրմա Մեդինայից:

★ Անհրաժեշտ է պաշտպանություն փնտրել Ալլահից, վստահել Նրան, մտածել Նրա մասին լավ, խնդրել Նրանից պաշտպանություն կախարդությունից և այժից, և չթողնել Ալլահին հիշելու հնարավորությունը և խնդրել Նրանից պաշտպանություն, որը պիտի ասել առավոտյան և երեկոյան: Այս խոսքերի ազդեցությունը դառնում է ուժեղ կամ թույլ, ըստ Ալլահի Կամքի և կախված է երկու բաներից;

1. Հավատք նրանում, որ այս խոսքերում կա ճշմարտություն և նրանք օգուտ են բերում Ալլահի կամքով:

2. Մարդը պիտի արտաբերի այդ և ընկալի լսողությամբ և սրտով, որովհետև այդ հանդիսանում է դուա: Իսկ անտարբեր և անհավատ արտաբերված դուային պատասխան չի լինի, ինչպես հաղորդել է Ալլահի Մարգարեն *(Մալլալահու ալեհի ուա սալա)*:

¹ Բժիշկ մասնագետները պնդում են, որ օրգանների հիվանդությունների երկու երրորդ մասը ունեն հոգեբանական պատճառ: Այսինքն մարդը ներշնչում է իրեն, որ նա հիվանդ է, երբ իրականում այն գոյություն չունի:

ՀԻՇԵԼՈՒ ԽՈՍՔԵՐԻ ԺԱՄԱՆԱԿԸ. Կան խոսքեր, որոնք պիտի ասվեն առավոտյան, ֆաջր աղոթքից հետո և խոսքեր, որոնք պիտի ասվեն երեկոյան, ասր նամազից հետո: Եթե մուսուլմանը մոռացել է դրանց մասին, նա կարտաբերի դրանք, երբ հիշի:

ՆՇԱՆՆԵՐ,ՈՐ ՄԱՐԴՈՒՆ ՀԱՍԵԼ Է ԱԶՔԸ և ԴՄԱ ՆՄԱՆ ԲԱՆԵՐԸ. Չկա հակասություն բժշկության և ռուկիայի միջև, որը սահմանված է Շարիաթով: Ղուրանում կա ինչպես ֆիզիկական այնպես էլ հոգեբանական աղտերի բուժումը: Եթե մարդը չի տառապում որևէ օրգանի հիվանդությունից, ապա վնասի պատճառը կարող է լինել կախարդությունը կամ աչքը: Օրինակ միգրենը, ցավը գլխի այս կամ այն մասում, դեմքի դեղնավուն գույնը, առատ քրտնարտադրությունը, հաճախամիզությունը, ախորժակի կորուստը, սակավարյունությունը, վերջույթների սառելը և տենդը, սրտի արագ բաբախը, ցավը, որը հայտնվում է կամ մեջքի ներքևի, կամ ուսերի մեջ, տխրությունը և ճնշվածությունը, անքնությունը, ուժեղ վախի կամ գայրույթի հայտնվելը, հաճախակի զկոտոցը, հոգոցը, միայնակության հակվածությունը, ապատիան, ծուլությունը և առողջական մյուս խնդիրները, որոնք չունեն բժշկական բացատրություն: Այս նշանները, հայտնվում են վնասի ուժգնությամբ:

Մուսուլմանը պիտի ունենա ուժեղ իման և սիրտ, որոնցում տեղ չեն գտնում ներշնչանքը: Եվ նա չպիտի իրեն ներշնչի, որ հիվանդ է, միայն այն պատճառով, որ տեսել այդ նշաններից մեկը, որովհետև ինքնաններշնչանքը բուժել ավելի դժվար է քան հիվանդությունը: Այս նշաններից մի քանիսը կարող են հայտնվել նույնիսկ առողջ մարդու մոտ, կամ նրանց առաջացման պատճառը կարող է լինել սովորական հիվանդությունը, այլ ոչ թե աչքը: Կրծքավանդակի նեղվածությունը, տխրությունը, ապատիան, կարող է լինել իմանի թուլությունը: Այս պարագայում, մարդ պիտի վերանայի իր հարաբերությունները Ամենաբարձրյալի հետ:

Եթե հիվանդության պատճառը աչքն է ¹, ապա այն բուժում են Ալլահի կամքով, երկու միջոցով:

1. Եթե հայտնի է նա, ով աչքով է տվել, նրան հրամայում են կատարել լիակատար լվացում, որից հետո հիվանդը **վերցնում** է նրա օգտագործած ջուրը և լցնում է իր վրա: **2.** Եթե նա անհայտ է, ապա բուժումը ռուկյեն է, դուան և արյան քիչ քանակության հանելը մարմնից, որը կոչվում է հիջեմա:

¹ Աչքով տալ, այն վնաս է, որը գալիս է ջինի միջոցով Ալլահի կամք: Այն հանսում է մարդուն նկարագրությամբ կամ հիացմունքով այն մարդու, որին այցելում է շէյթանը և նույն ժամանակ բացակայում է որևէ խոչընդոտ, Ալլահին հիշելը, աղոթքը և այլն: Աչքի գոյությունը հաստատվում է հադիթով. «Աչքը ճշմարտություն է:» (ալ- Բուխարի): Իսկ մյուս տարբերակում. «Եվ բերում է նրան շէյթանը և Ադամի որդու նախանձը (Ահմեդ, ալ-Հայսամի անվանել այդ հավաստի և գոյություն ունեն այլ հադիթներ նմանատիպ նկարագրություններով): Նա անվանում է աչքով տալ, որովհետև հենց աչքերն են օգտագործվում հայացքում, այլ ոչ թե հենց աչքերն են վնասում: Այս ապացուցում է նաև այն փաստը, որ նույնիսկ կույր մարդուց կարող է գալ աչք, այն դեպքում, երբ նա չի կարող ոչ ոքի նայել:

ԵԹԵ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՃԱՌԸ ԿԱԽԱՐԴԱՆՔՆ Է՛, ԱՊԱ ԱՅՆ ԲՈՒԺՎՈՒՄ Է ՀԵՏՆՅԱԼ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻՑ ՄԵԿՈՎ:

1) Եթե հայտնի է կախարդության կապը, ապա այն բացում են, միևնույն ժամանակ կարդալով Ղուրանի 113-րդ և 114-րդ սուրաները, իսկ հետո այրում են: 2) Ռուկյա, որը սահմանված է Շարիաթով, Ղուրանի այաթներն են, առավելապես 2, 113 և 114 սուրաները, ինչպես նաև դուան, ադաթները, որոնք մենք հիշատակել ենք: 3) Նուշրա. Այս գործողություն է, որը հանում է կախարդությունը: Այն լինում է երկու տեսակ. 1. Արգելված, ինչպիսին է կախարդանքի վերացնելը մեկ այլ կախարդանքով, կամ կախարդին դիմելը դրա համար; 2. Թույլատրելի, օրինակ վերցնել ժոժոբայի յոթ թերթիկ, տրորել երկու քարերի միջև, կարդալ նրանց վրա 103-րդ « Ալ-Կաֆիրուն », 112-րդ « Ալ –Իիլլաս,» 113-րդ «Ալ-Ֆալակ » և 114-րդ «Ան- Նաս » սուրաները երեք անգամ, որից հետո դնել դրանք ջուրը և ըմպել կամ լվացվել: Պետք է կրկնել այդ այնքան ժամանակ, մինչ չի գա բուժումը Ալլահի կամոք:

4) Կախարդանքի հեռացնելը փսխումով, որը կարելի է առաջացնել լուծողականով, եթե այն ստամոքսում է և արյուն դուրս հանելով մարմնի մյուս մասերից, որը կոչվում է հիջամա:²

ՌՈՒԿՅԱ. Նրա անհրաժեշտ պայմաններն են.

1. Այն պիտի բաղկացած լինի Ղուրանի այաթներից և թույլատրելի ադաթներից; 2. Այն կարող է լինել արաբերեն կամ այլ լեզվով, սակայն անհրաժեշտ է, իմաստը հասկանալի լինի; 3. Հավատք նրանում, որ ռուկյան ինքն իրեն ազդեցություն չի գործում: Ապաքինությունը գալիս է Ալլահից: Որպեսզի ռուկյան ազդեցություն ունենա, անհրաժեշտ է այդ անել հիվանդին բուժելու մտադրությամբ և ջինների հովանավորությամբ, քանի որ Ղուրանը ուղարկվել է բուժմամբ և հովանավորությամբ, այլ որ թե ջինին սպանելու մտադրությամբ, եթե վերը ասվածից ոչինչ չի օգնել:

ՌՈՒԿՅՈՒ ԱՆՈՂԻ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ՀՍՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ.

1. Նա պիտի լինի մուսուլման և աստվածավախ, որքան շատ նա աստվածավախ է, այդքան արդյունավետ է աշխատանքը:

2. Նա պիտի ձգտի Ալլահին անկեղծությամբ ռուկյայի ժամանակ, այնպես որ ոչ միայն լեզուն խոսի,այլև սիրտը: Ամենալավն է, երբ մարդ այդ ինքն է անում, որովհետև ուրիշ մարդու սիրտը սովորաբար զբաղված է ինչ որ բանով, և ոչ ոք չի զգում, թե որքան է նա տառապում և կարիքի մեջ է: Իսկ

¹ Կախարդությունը հատուկ խոսքեր կամ գործողություններ են, որոնք ուղղակի ազդեցություն են ունենում այն մարդու մարմնի, սրտի կամ գիտակցության վրա, որին ուղղված է այն : Կախարդությունը իրականում գոյություն ունի : Այն կարող է սպանել, հիվանդացնել, անել այնպես որ տղամարդը չի կարող սեռական հարաբերություն ունենալ կնոջ հետ, բաժանել : Կախարդության տեսակներից կան այնպիսիներ, որոնք հանդիսանում են շրրկ և կուֆր, կան այնպիսիներ, որոնք մեծ մեղք են :

² Ալլահի Մարգարեն ^(Սեղապան) ^(պղծի մա ապալ) ասաց. « Ճշմարիտ, ամենից լավագույնը, արյան դուրս հանելն է:» Ալլահը բուժել է դրա միջոցով տարբեր օրգանների հիվանդություններ, որոնց պատճառը աչքն ու կախարդությունն է : Դեպքերը հայտնի են :

կարիքավորի խնդրանքին Ալլահը խոստացել է պատասխանել:

ԱՆՀՐԱՏԵՇՏ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ ԱՅՆ ՄԱՐԴՈՒ, ՈՒՄ ԱՆՈՒՄ ԵՆ ՌՈՒԿՅՈՒ.

1. Ցանկալի է որ նա լինի հավատացյալ և առաքինի և որքան ամուր է նրա իմանը, այնքան լավ կլինի ռուկյունի ազդեցությունը: Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց. «Մենք ուղարկում են Ղուրանում այն, ինչ հանդիսանում է բուժում և գուր զավատացյալին, իսկ անարդարին այդ ոչինչ չի ավելացնում, բացի կորստից:» (Սուրա 17 « Գիշերային տեղափոխում » այաթ 82)

2. Նա պիտի ձգտի Ալլահին ամբողջ սրտով և ապաքինման խնդրանքով:

3. Նա չպիտի հաշվի, որ ապաքինումը շատ դանդաղ է կամ ուշանում է, որովհետև ռուկյան դուա է, և եթե շտապեցնել պատասխանը, այն կարող է ընդհանրապես չհայտնվել: Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլաքառն ալեհի ուա սալա) ասաց. «Յուրաքանչյուրիդ խնդրանքի պատասխանը կլինի, եթե միայն նա չշտապի ասելով. Ահա ես կոչեցի Ալլահին, բայց Նա ինձ չլսեց:» (Ալ-Բուխարի Մուալիմ)

ՌՈՒԿՅԱ ԿԱՏԱՐՈՒՄ ԵՆ ՄԻ ՔԱՆԻ ԵՂԱՆԱԿՆԵՐՈՎ. 1. Նրա կարդալը, որը ուղեկցվում է փչելով, թերև թքելով; **2.** Կարդալը առանց փչելու: **3.** Մատի վրա թքելը և այն խառնելը հողի հետ, որից հետո հիվանդ մասին դնելը: **4.** Կարդալը, որը ուղեկցվում է հիվանդ մասի տրորելով:

ԱՅԱԹՆԵՐ և ՀԱԴԻԹՆԵՐ, ՈՐՈՆՔ ՕԳՏԱԳՈՐԾՎՈՒՄ ԵՆ ՌՈՒԿՅԵՑԻ ԺԱՄԱՆԱԿ

(Սուրա 1) - (Սուրա 109) - (Սուրա 112) - (Սուրա 113) - (Սուրա 114)

(Սուրա 2, այաթ 255)

﴿ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴾

(Սուրա 2, այաթ 285 - 286)

﴿ ءَأَمِنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ ءَأَمِنَ بِاللَّهِ وَمَلَكِيهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا يَفِرُّ بَيْنَ أَيْدِي مَنْ رَّسَلَهُ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿١٨٥﴾ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تَأْخُذْنَا إِن نَّفِسِنَا أَوْ أخطأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لِطَآئِفَةٍ لَّنَا بِهِ ءَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴾²

¹ «Ալլահ, չկա աստված, բացի Նրանից, Կենդանի, Կյանք պահպանող: Նա ոչ ննջում, ոչ էլ քնում է: Նրան է պատկանում այն, ինչ երկնքում է և այն, ինչ երկրում է : Ո՛վ կարող է բարեխոսել Նրան առանց, Նրա թույլտվության : Նա գիտի նրանց ապագան և անցյալը : Նրանք ձեռք են բերում Նրա գիտելիքներից այն, ինչ Նա է ցանկանում : Նրա գահը պարուրում է էջկինքը և երկիրը և նրանց պաշտպանությունը դժվար չէ Նրա համար : Նա Մեծարած և Հզոր է:

² «Մարգարեն և հավատացյալները հավատացել են նրան, ինչ ուղարկվել է Նրան աստծոց: Նրանք բոլորը հավատացել են Ալլահին, Նրա հրեշտակներին, Նրա Գրերին և Նրա Մարգարեներին: Նրանք ասում են. «Մենք տարբերություն չենք դնում Նրա մարգարեների միջև :» Նրանք ասում են «Լսում և Ենթարկվում ենք, Քո ներումն ենք մենք աղերսում, Տեր մեր, և Քեզ մոտ է մեր ժամանումը:»Ալլահը մարդուն ուժերից վեր ոչինչ չի տալիս : Նրան հասնում է այն, ինչ ձեռք է բերում և նրա դեմ է լինում այն, ինչ նա ձեռք է բերել :Տեր մեր, մի պատժիր մեզ, եթե մենք մոռացել կամ սխալվել ենք :Տեր մեր, մի տուր մեզ բեռ, որը Դու դրել ես մեր նախորդների վրա: Տեր մեր, մի տուր մեզ այն, ինչ մեր ուժերից վեր է: Եղիր մեզմ մեզ հետ : Ներիր և գթա մեզ: Դու մեր հովանավորն ես: Օգնիր մեզ հաղթելու անհավատ մարդկանց :»

1 ﴿فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾
 2 ﴿تَقَوْمًا آخِثِينَ دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا بِهِ يَغْفِرَ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُزِيلَ مِنَ عَذَابِ آلِيبِرِ﴾
 3 ﴿وَيُنزِلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا﴾
 4 ﴿أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَى مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ﴾
 5 ﴿وَإِذَا مَرَضَتْ فَهِيَ يَشْفِينِ﴾
 6 ﴿أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَى مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ﴾
 7 ﴿قَلْ هُوَ لِلَّذِينَ آمَنُوا هُدًى وَشِفَاءً﴾
 8 ﴿وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُؤْمِنِينَ﴾
 9 ﴿لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُتَصَدِّعًا مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ﴾
 10 ﴿فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ﴾

10 ﴿وَلِيَنْبِكَدَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَرِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُوا إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ﴾
 ﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ﴾
 ﴿فَوَجَّسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةَ مُوسَىٰ﴾
 ﴿قَالَ بَلْ أَلْقَوْتُ فَإِذَا جَاءَهُمْ وَعَصِيهِمْ بَخِلًا إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ أَنهَا تَسْعَى﴾
 ﴿فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةَ مُوسَىٰ﴾
 ﴿قَالَ لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَىٰ﴾
 ﴿يَمِينِكَ تَلْقَفُ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدٌ سِحْرٌ وَلَا يَفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَقَى﴾
 ﴿فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِجُودٍ لَمْ تَرَوْهَا﴾

1 «Բայց, Ալլահը կրավարարի նրանց որպես դեմ և Նա Աս-Սափիե (Ամենալստղն) ու Ալ-Ալիմ (Իմացալն) է:» (Սուրա 2, այսաթ 137)
 2 «Օ, Մեր մարդիկ, լսեք նրան, ով կոչում է քեզ առ Ալլահ և հավատա նրան: Նա կների քեզ, քո մեղքերը և կազատի ձեզ Օանը Պատժից:» (Սուրա 46, այսաթ 31)
 3 «Մենք ուղարկել ենք Ղուրանում այն, ինչ հանդիսանում է ապաքինում և գուրք հավատացյալների համար :» (Սուրա 17, այսաթ 82)
 4 «Կամ նրանք նախանձում են, որ Ալլահը նվիրել է նրանց Իր Գո թը:» (սուրա 4 այսաթ 54)
 5 «Որը բուժում է ինձ, երբ ես հիվանդ եմ :» (Սուրա 26 այսաթ 80)
 6 « Նա կապաքինի հավատացյալների սրտերը: » (Սուրա 9 այսաթ 14)
 7 «Ասա. « Նա հանդիսանում է հավատարիմ ուղղություն և ապաքինում նրանց, ովքեր հավատացել են ...» (Սուրա 41 այսաթ 44)
 8 «Եթե մենք ուղարկեյինք այս Ղուրանը լեռան, ապա դու կտեսնեյիր, ինչպես է նա խոնարհ ճաքում ալլահի նկատմամբ վախից:» (Սուրա 59 այսաթ 21)
 9 «Նայիր մեկ անգամ նա: Դու տեսնու մ ես որևէ ճաք:» (Սուրա 67 այսաթ 3)
 10 «Ճշմարիտ, անհավատները պատրաստ են պարտադրել քեզ ապրաքել իրենց հայացքներով, երբ նրանք լսում են Հիշեցումը և ասում են .« Ճշմարիտ, նա ուժեղ է :»» (Սուրա 68 այսաթ 51)
 « Մենք ներշնչել ենք Մովսեսին. « Գցիր քո ձեռնափայտը » Եվ ահա նա, օձը սկսեց կուլ տալ այն, ինչ նրանք մտածել են : Ճշմարտությունը հաստատվել է և պարտելի է դարձել այն, ինչ նրանք արել են : Նրանք պարտվեցին այնտեղ և վերադարձան անպատիվ :» (Սուրա 7, այսաթ 117-119)
 12 «Նրանք ասացին. «Օ. Մովսես. Դու կզգես առաջինը, թե մենք գցենք առաջինը :» Նա ասաց.« Ոչ, դուք գցեք » Եվ այստեղ նրան թվաց, որ նրանց պարանները և ձեռնափայտերը իրենց կախարդանքից շարժման մեջ մտան: Եվ նա հոգում վախ զգաց: Մենք ասացինք . « Մի վախեցիր, դու կհաղթես: Գցիր այն, ինչ պահում ես քո աջ ձեռքով և այն կուլ կտա նրանց ստեղծածը : Ճշմարիտ նրանց ստեղծածը կախարդների աշխատանքն է, իսկ կախարդը հաջողություն չի ունենա ուր էլ որ գնա : » (Սուրա 20 այսաթ 65-69)
 13 «Հետո Ալլահը ուղարկեց հանգստություն Իր առաքյալին և հավատացյալներին :» (Սուրա 9 այսաթ 26)
 14 «... Իսկ Ալլահը ուղարկեց Իր Մարգարեյին և հավատացյալներին հանգիստ և անբաժանելի դարձրեց աստվածավախության խոսքը, վկայություն նրա, որ չկա աստված բացի Ալլահից:» (Սուրա 48 այսաթ 26)

﴿ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى ¹
 ﴿ لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَبَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا ²
 ﴿ هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ ³

ՀԱՂԻՍՆԵՐ

«Ասայլուլահաեւ Ազիմա Ռաբբաեւ արշիլ ազիմի ան յաշֆիյակա»⁴ (Յոթ անգամ)
 «Ուիզուկե բիքալիմետի Լեհի տտամմա մին կուլի շեյտանին ուա համմա ուա մին կուլլի այնին յամմա»⁵ (Երեք անգամ)

«Ալլահումա, Ռաբբա ննասի ազհիբի ելբասա,իշֆի Անտաշաֆի, լա շիֆա իլլա շիֆաուկա շիֆան լե յուզադիրու սակաման»⁶ (Երեք անգամ)

«Ալլահումա ազհիբ անհու հարրահա ուա բարդահի ուա ուսաբահա»⁷ (Մեկ անգամ)

«ՀասբիյահուԼեհու լե իլեհե իլլե հուա ալլեհի տավակյատու ուա հուա ռաբբուլ արշի ել ազիմ»⁸ (Յոթ անգամ)

«Բիսմիլեհի արկիկե մին կուլլի դահին յուզիկա ուա մին շարբի կուլլի նաֆսան աու այնին հասիդ: Ալլահու յաշֆիկա Բիսմիլեհի արկիկե»⁹ (Երեք անգամ)

Նույնպես կարելի է ձեռքը դնել հիվանդ մասին և ասել «Բիսմիլեհ» երեք անգամ, որից հետո «Աուզու բիզզատի Լեհի ուա կուդրատիհի մին շարբի մա աջադու ուա ուհազիրու»¹⁰ (Յոթ անգամ)

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ.

❶ Չի կարելի հավատալ սնտոխապաշտությանը, որը կապված է աչքով տվողի հետ, ինչպես որ պետք է ըմպել նրա մեզը կամ որ եթե աչքով տվողը իմանա, որ տուժածը նրանից բուժման համար ինչ որ բան է վերցրել, այն կկորցնի ուժը և այլն:

¹ «Ալլահը հավատացյալներից գոհ է մնացել, երբ նրանք երդվել են քեզ Խուդեյբին ծառի տակ : Նա գիտեր, ինչ կար նրանց սրտերում և ուղարկեց նրանց հանգստություն և պարզեց նրանց սնտալուտ հաղթանակ:» (Մուրա 48 այաթ 18)

² «Ալլահի Մեծ Հաճույքն է հավատացյալների վրա , երբ նրանք երդվում են Նվիրվածություն քեզ Ծառի տակ: Նա գիտեր ինչ կար նրանց սրտում և Նա ուղարկեց Հանգստություն նրանց և Նա պարզեց նրանց արագ Հաղթանակ:» (Մուրա 48, այաթ 18)

³ «Այդ Նա է, Ով տվել է հանգստություն հավատացյալների սրտերին, որպեսզի նրանց հավատքը մեծանա:» (Մուրա 48 այաթ 4)

⁴ «Աղբում եմ Ամենագոր Ալլահին, Գահի Տիրոջը, որ Նա ապաքինի քեզ:»

⁵ « Դիմում եմ Ալլահի կատարյալ Խոսքերին, որպեսզի դրանք պաշտպանեն քեզ ցանկացած շեյթանից, վնասակար միջատից և վատ աչքից :»

⁶ «Օ. Ալլահ, մարդկանց Տեր, հեռացրու այս հիվանդությունը և բուժի : Դու Ապաքինող ես, ես, չկա ապաքինում, բացի Քո ապաքինումից, ապաքինիր այնպես, որ դրանից հետո չմնա հիվանդություն:»

⁷ «Օ, Ալլահ, հեռացրու նրանից տենդը այս կյանքի, նրա սառնությունը և հիվանդությունը :»

⁸ «Ինձ բավարար է Ալլահը, չկա աստված բացի Նրանից, և Նա հզոր գահի Տիրակալն է :»

⁹ « Ալլահի անունով հմայում եմ քեզ այն ամենից, ինչ պատճառում է քեզ տառապանք, ցանկացած մարդու չարիքից և չարակամի վատ աչքից : Թող Ալլահը ապաքինի քեզ : Հանուն Ալլահի հմայում եմ քեզ :»

¹⁰ « Դառնում եմ Ալլահի հզորությանը և Նրա զորությանը այն չարիքից, ինչ ես զգում եմ և որից խուսափում եմ:»

2 Չի կարելի կախել թալիսմաններ կաշվից, ապարանջաններ, վզնոցներ այն մասերում, որոնք խոցելի են: Մարգարեն ^(Մայրապետի այնքի ուս սարս) ասաց. « Ով կախել է որևէ առարկա, ապա նա տրվում է նրան:» (Ատ –Տիրմիզի) Եթե այդպիսի առարկայի վրա գրված է Ղուրանի այաթ, ապա այստեղ գիտնականները բաժանվել են, բայց ամեն դեպքում լավ է հրաժարվել դրանցից:

3 «Մաշաալլահ տաբարակլիլեհ» գրածը, թրի, դանակի կամ աչքի նկարները, Ղուրանի առկայությունը մեքենայում, կամ այաթների կախելը պատերին չի պաշտպանում աչքից: Ավելին, այս ամենը կարող է համարվել արգելված թալիսմաններ:

4 Հիվանդը պիտի համոզված լինի պատասխանում և չհամարի, որ ապաքինումը ուշանում է: Եթե նրան ասեն, որ ապաքինման համար նա պիտի դեղօրայք ընդունի ամբողջ կյանք, նա կդիմանա և կանի այդ, բայց նա կորցնում է համբերությունը, եթե ռուկյան ձգձգվում է ... Բայց Ղուրանից ամեն տառի համար,որը նա կարդում է ռուկյայի ժամանակ, նրան գրվում է բարի արարք, իսկ ամեն բարի արարքի համար նրան սպասվում է պարզև տասնապատիկի չափով:Նա պիտի կարդա դուա և խնդրի Ալլահից ներում և ավելի շատ բարեգործություն անի:

5 Միասնական կարդալը հակասում է Սուննային և նրա ազդեցությունը շատ թույլ է, ինչպես նաև ձայնագրիչի օգտագործումը: Քանի որ այդ եղանակով մտադրությունը, որը հանդիսանում է ռուկյայի պարտադիր պայման չի կոչվում կյանքի: Ռուկյան պիտի անընդհատ կրկնել մինչ ապաքինումը: Բայց եթե այդ հոգնեցնում է հիվանդին, ապա պիտի կատարվի ավելի սակավ: Ինչ վերաբերվում է տվյալ այաթը կամ դուան մեկ անգամ կարդալուն, ապա դա սխալ է, եթե միայն չկա սահմանում շարիաթով:

6 Գոյություն ունեն որոշակի նշաններ, որոնք ցույց են տալիս, որ ռուկյա անողը օգտագործում է կախարդանք այլ ոչ թե Ղուրան: Եվ թող ձեզ չխաբի այն հավատացյալ վիճակը, որով նրանք դա անում են: Նրանք կարող են սկսել կարդալ Ղուրան, հետո անմիջապես փոխեն: Այդ մարդիկ ուրիշներին խաբելու համար կարող են անընդհատ այցելել մզկիթ:Նրանք կարող են ձեր ներկայությամբ անընդհատ հիշել Ալլահին: Մի գայթակղվեք և եղեք ուշադիր:

ԿԱՆԱՐԴԱՆՔՈՎ ԶԲԱՂՎՈՂԻ ՆՇԱՆՆԵՐԸ. * Հիվանդին նրա

անվան կամ նրա մոր անվան հարցնելը, քանի որ անվան իմանալը ոչ մի ազդեցություն չունի բուժման վրա: * Խնդրանք վերցնել հիվանդի հագուստներից: * Խնդրանք, բերել որևէ կենդանի, որը ունի որոշակի հատկանիշներ: Նա զոհաբերում է այդ ջինի համար և երբեմն մերսում է հիվանդին այդ արյամբ: * Հմայիլի կարդալը, կամ թալիսմանի պատրաստելը, որտեղ գրված են անհասկանալի կամ անիմաստ խոսքեր: * Հիվանդին թուղթ տալը, որտեղ նկարված են քառակուսիներ, որի ներսում թվեր և տառեր են: Այդ կոչվում է հիջեբ: * Հիվանդին հրամայելը

խուսափել մարդկանցից որոշակի ժամանակ և մթության մեջ մնալը:
* Ջրին չմոտենալու հրամանը, որը պիտի տևի որոշ ժամանակ:
* Հիվանդին որևէ առարկայի տալը, որը նա պիտի թաղի հողի մեջ կամ թղթի տալը, որը նա պիտի այրի և իրեն պարուրի այդ ծխով: * Հիվանդին անձնական մանրուքների, անունների, բնակավայրի տալը, երբ նա սկսում է խոսելը: * Առաջին հայացքից, հեռախոսով կամ փոստով հիվանդության անվանելը:

7. Սուննայի հետևորդների համոզմունքն է, որ ջինը կարող է մտնել մարդու մեջ: Որպես ապացույց հանդիսանում է Ամենաբարձրյալի խոսքերը. «Նրանք, ովքեր կուլ են տվել վաշխառություն, կապստամբեն, ինչպես կապստամբի նա, որին Շեյթանը ձգել է իր հպումով:» (Սուրա 2 «Կով» այաթ 275) Դուրանի բացատրողները եկել են այն կարծիքի, որ «հպում» բառը այսթում նկատի ունի խելագարությունը, որը հասնում է մարդուն, երբ նրա մեջ ջին է մտնում: 196

ԻՍԼԱՄԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ԿԱՊՎԱԾ ԿԱԽԱՐԴԱՆՔԻ ՀԵՏ. Կախարդանք գոյություն ունի, իսկ էությունը երևակայության խնդիր է: Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց. «Եվ այստեղ նրան թվաց, որ նրանց պարանները և ձեռնափայտը կախարդության հետևանքով շարժման մեջ մտան:» (Սուրա «Տահա» այաթ 66): Եվ նրա ազդեցությունը հաստատված է Դուրանով և Սուննայով: Կախարդությունը արգելված է (հարամ) և հանդիսանում է մեծ մեղք: Ալլահի Մարգարեն ^(Սալլալլահու ալեյհի ռա սալամ) ասաց. «Զգուշացեք յոթ կործանող արարքներից:» Մարդիկ ասացին. «Օ, Ալլահի Մարգարե, ո՞րոնք են այդ արարքները:» Նա ասաց. «Ալլահին գուզընկեր տալը, կախարդությունը ...» (Ալ-Բուխարի Սուսիմ) Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց. «Բայց նրանք ոչ ոքի չեն սովորեցրել առանց ասելու. «Ճշմարիտ, մենք գայթակղություն ենք, մի դարձիր անհավատ:» (Սուրա 2 «Կով» այաթ 102)

Կախարդությունը լինում է երկու տեսակի

1. Շեյթանների, ջինների օգտագործմամբ: Նրանք չեն օգնում կախարդին այնքան ժամանակ, մինչ նա չդառնա անհավատ: Նրանց օգնությամբ կախարդը վնասում է մարդկանց:

2. Դեղօրայքի, օգտագործմամբ, որոնք ազդում են երևակայության վրա: Դրանք փոխում են մարդու գիտակցությունը և ստիպում են նրան տեսնել այն, որը իրականում գոյություն չունի:

Առաջին տեսակը անհավատությունն է, իսկ երկրորդը, մեծ մեղք: Կախարդությունը ազդում է Ալլահի կամքով, և եթե Ալլահը ցանկանա, որ այդ ազդեցություն չգործի, ապա այն չի գործի:

ԴՌԻՍ

Ոչ մի արարած չի կարող գոյատևել առանց Ալլահի, և նրանք բոլորը կարիք ունեն այն բանի ինչ Նա տալիս է: Միննույն ժամանակ, Նա նրանց կարիքը չունի և կախված չէ նրանցից:

Ամենաբարձրյալ Ալլահը պարտավորել է իր ստրուկներին կոչել իրեն խնդրանքով, դուայով: Ամենաբարձրյալը ասաց. «**Կոչեք Ինձ և Ես կպատասխանեմ ձեզ: Ճշմարիտ, նրանք ովքեր իրենց բարձր են դասում Ինձ երկրպագելուց, կմտնեն ստորացած Հեռնա:**» (Մուրա 40 «Ներող» այտթ 60) Այսինքն, մեծամտորեն ձեռնպահ է մնում Ամենաբարձրյալին խնդրելուց: Եվ ասաց Ալլահի Մարգարեն ^(Մալլալահու այեհի ուա սալա) «**Ալլահը բարկանում է նրա վրա, ով ոչինչ իրենից չի խնդրում:**» (Իբն Մաջա) Եվ չնայած դրան, Ալլահը հրճվում է, երբ Նրա ստրուկները խնդրում են նրան ինչ որ բան և Նա սիրում է նրանց, ովքեր հաստատակամորեն կոչում են Նրան խնդրանքով և մերձեցնում է նրանց Իրեն:

Մարգարեյի ^(Մալլալահու այեհի ուա սալա) հետևորդները հասկացան այդ և զգացին և նրանցից ոչ մեկը չէր համարձակվում խնդրել Ալլահին, նույնիսկ ամենաչնչին և աննշան բան: Եվ նրանք իրենց խնդրանքներով չէին դիմում Նրա արարածներին նույնպես: Այս տեղի էր ունենում իրենց Տիրոջը նվիրվածության զգացումից, ինչպես նաև Ամենաբարձրյալ Ալլահի խոսքերին հետևելու պատճառով: «**Եվ եթե քեզ հարցնեն Իմ ստրուկները Իմ մասին, ապա Ես մոտ եմ:**» Ալլահի մոտ դուան ունի բարձրագույն աստիճան: Այն ամենաառաքինի արարքն է և այն կարող է կանխարգելել կանխորոշվածը: Մուսուլմանի դուային անպատճառ կլինի պատասխան, և չպիտի լինի կասկած դրանում, եթե կան պատճառներ պատասխանի համար և արգելքի բացակայություն: Ալլահին կոչ անողին կնվիրվի երեք բաներից մեկը, ինչպես հիշատակել է Մարգարեն ^(Մալլալահու այեհի ուա սալա) «**Ամեն մուսուլմանի, ով կոչում է Ալլահին խնդրանքով, որում չկա մեղք, ոչ բարեկամական կապերի քանդում, Ալլահը նվիրում է երեք բաներից մեկը, կամ նրան արագ կտրվի, ինչ նա խնդրում է, կամ այդ խնդրանքը կլինի ամբար հաջորդ կյանքում, կամ նրանից կտարվի չարիքը, որը հավասար է այդ խնդրանքին:**» Մարդիկ հարցրեցին. «Նշանակում է, մենք պիտի ավելի շատ կոչենք Նրան?» Նա ասաց. «**Ալլահը ամեն դեպքում ավելի շատ է նվիրում:**» (Ահմեդ, Տիրմիզի)

Դուայի տեսակները, դուան լինում է երկու տեսակի.

1. Երկրպագման դուա, ինչպիսիք են նամազը և պահքը 2. Դուա խնդրանք, աղերս: ՈՐՈՇ ԱՐԱՐՔՆԵՐԻ ԳԵՐԱԴԱՍՈՒԹՅՈՒՆԸ ՄՅՈՒՄՆԵՐԻՑ,

որն է ավելի լավ. Դուրանի ընթերցումը, թե Ալլահին հիշատակելը, թե դուան: Անխոս, Դուրանի ընթերցումը ամենալավն է բոլոր արարքներից: Դրան հետևում է Ալլահին հիշատակելը, որին հետևում է դուա: Այս, եթե մենք ընդհանուր մոտենանք հարցին, սակայն պատահում է այնպես, որ արարքը, որը զբաղեցնում է ավելի ցածր աստիճան, գերազանցում է մյուսներին, որոնք ավելի լավն են դրանից: Օրինակ, Արաֆաթի օրվա դուան ավելի լավ է, քան Դուրանի ընթերցումը, իսկ հիշատակելը, որոնք փոխանցված են Մարգարեյից ^(Մալլալահու այեհի ուա սալա), նամազից հետո, գերադասելի է Դուրանի ընթերցումից:

ԴՌՒԱՅԻՆ ՊԱՏԱՄԽԱՆ ՍՏԱՆԱԼՈՒ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐԸ. Գոյություն ունեն ակնհայտ, (արտաքին) և քողարկված, (ներքին) պատճառներ.

1. ԱՐՏԱՔԻՆ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐ. Դրան նախորդում են բարի գործերը, ինչպես բարեգործությունը (սադակա), փոքր լվացումը (վուդու) և աղոթքը, քիբլայի ուղղության շրջվելը, ձեռքերի բարձրացնելը, Ամենաբարձրյալ Ալլահին պատշեճ ձևով գովաբանելը, օգտագործելով Նրա անունները, որոնք համապատասխանում են մարդու խնդրանքին: Եթե մարդ խնդրում է Դրախտ, նա պիտի դիմի Ալլահին որպես գթասիրտ և ներող, իսկ եթե նա խնդրում է պատժել կեղեքիչին, ապա պատեհ կլինի օգտագործել Ալ-Չաբար, (Ամենահզոր), Ալ-Կահար, (Հաղթող) և այլն անունները: Հետևյալ պատճառներին է վերաբերվում Մարգարեյին օրհնելու կոչերը, դուայի կեսին և վերջում, ինչպես նաև մեղքերի ընդունումը, և Ալլահին երախտապարտ լինելը Իր գթասարտության համար: Նույնպես պետք է օգտագործել այն ժամերը, որոնց մասին կան վկայություններ, որ դուան ընդունվում և արձագանքվում է ավելի արագ: Այդպիսի ժամերը բազմաթիվ են: Օրինակ.

➤ Օրվա ընթացքում. գիշերվա վերջին երրորդը, երբ Ամենաբարձրյալը մոտենում է ցածր երկնքին, ինչպես նաև ազանի և իկամայի միջև ընկած ժամանակ, վուդույից հետո, երկրային կքանիստի ժամանակ, նամազում տեսլիմից առաջ, պարտադիր նամազներից հետո, Ղուրանի ընթերցման ավարտից հետո, արլորականչի, ճանապարհորդության ժամանակ,, ինչպես նաև կարիքավորի և կեղեքվողի դուան, ծնողների դուան երեխայի համար, մուսուլմանի դուան իր հավատքի եղբոր համար, ով բացակա է, մարտում թշնամու դեմ դուրս գալու դուան, շաբաթվա ընթացքում, ուրբաթ օրը, մանավանդ այդ օրվա վերջին ժամը:

★ **ՈՐՈՇԱԿԻ ԱՄԻՄՆԵՐԻ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ.** Այդ ամիսներն են ռամադանը, իֆտարի և սուհուրի ժամանակ, Կանխորոշման գիշերը և Արաֆատի օրը:

★ **ՕՐՀՆՎԱԾ ՎԱՅՐԵՐՈՒՄ,** Դրանք են մզկիթները, Քաբբան, մանավանդ այն վայրում, որի մոտ պետք է խոնարհվել ¹, Իբրահիմի կանգնած տեղը, Աս-Սաֆա և Ալ-Մարվա բլուրներում, Արաֆատ լեռան վրա, Մուզղալիֆում, Մինայի հարթավայրում հաջի օրերին, Չամզամ ջրի ըմպելու ժամանակ և այլն:

2. ՆԵՐՔԻՆ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐ. Դուա կարդալուց առաջ անհրաժեշտ է ապաշխարհել, մարդկանց վերադարձնել անարդարորեն վերցվածը: Անհրաժեշտ է հոգ տանել, որ սնունդը, հագուստը, ըմպելիքը և կացարանը լինեն բարենպաստ և ձեռք բերված պատշաճ ձևով: Անհրաժեշտ է կատարել աստվածահաճո շատ արարքներ, խուսափել արգելվածից, կասկածելի բաներից, կրքերից և ջանալ, որ խնդրանքը լինի սրտանց: Միևնույն ժամանակ, անհրաժեշտ է վստահել Ալլահին, տրվել Նրան, չկորցնել պատասխանի հույսը, փնտրել Ալլահի պաշտպանությունը, հաստատուն լինել խնդրանքներում, և համոզված լինել, որ այն կլսվի:

¹ Քաբբայի անկյունի մաս, որտեղ գտնվում է Սև քարը և Քաբբայի դուռը: Այն կոչվում է «մուլտազամ»:

ԴՌԻԱՅԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԻ ԽԱՆԳԱՐՈՂ ԽՈԶԸՆԴՈՏՆԵՐԸ. Լինում է այնպես, որ մարդ կոչում է Ալլահին, բայց նրա դուան մնում է անպատասխան կամ այն գալիս է ուշ: Դրա պատճառները բազմազան են: Դրանցից են.

★ Դուայով դիմելը ուրիշին նույնպես Ալլահի հետ միասին, անիմաստ մանրամասնությունները դուայում, օրինակ Դժոխքի տապի, նեղության և մթության վախը, երբ ուղակի կարելի է Դժոխքից պաշտպանություն խնդրել:

★ Սրան է վերաբերվում նաև մուսուլմանի դուան, որը ուղղված է իր իսկ կամ ուրիշի դեմ, որը համարվում է անարդար:

★ Դուա, որում կա մեղք և բարեկամական կապերի ընդհատում

★ Ինչպես նաև դուայի կապելը կամքի հետ, երբ մարդ ասում է. « Օ, Ալլահ, ներիր ինձ, եթե ցանկանում ես: » և այլն: ★ Կամ, երբ մարդ շտապեցնում է դուայի պատասխանը ասելով. « Ես կոչեցի Ալլահին, բայց Նա չլսեց:»

★ Պատճառներից մեկն է նաև այն, որ մարդ դադարում է խնդրել ձանձրանալով, կամ հոգնելով: ★ Մարդու դուան, դատարկ, ուրիշ բաների վրա կենտրոնացած սրտով, ինչպես նաև անդաստիարակ վերաբերմունքը Ալլահին, Նրան դիմելուց: **Ալլահի Մարգարեն** ^(Մայլալանու ալեհի ուա սալամ) **լսեց, երբ մի մարդ նամազի ժամանակ Ալլահին կոչում էր, բայց միևնույն ժամանակ չէր խնդրում օրհնություն Մարգարեյի համար և այդ ժամանակ նա ասաց. « Նա շտապել է: Հետո նա կանչեց նրան և ասաց. « Երբ ձեզանից մեկը աղոթում է, թող սկսի Ալլահին մեծարելով, հետո թող կոչի օրհնելու Մարգարեյին** ^(Մայլալանու ալեհի ուա սալամ), **իսկ դրանից հետո խնդրի Ալլահին ինչ ուզում է:»** (Ատ_Տիրմիզի, Աբու Դաուդ)

★ Սրան նույնպես վերաբերվում է խնդրանք, որը դեմ է Ալլահի կանխորոշումներին: Օրինակ անմահությունը այս աշխարհում և այլն:

★ Դուա, որոնցում կան ամպագոռոռ խոսքեր: Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց. « **Կոչեք ձեր Տիրոջը հնազանդությամբ և գաղտնի: Ճշմարիտ, Նա չի սիրում հանցագործների:**» (Մուրա 7 «Պատնեշներ» այաթ 55) Իբն Աբբասը, (թող Ալլահը գթա նրան), ասաց. «**Խուսափիր Ալլահին դիմելուց օգտագործել բանաստեղծական հանգ: Ճշմարիտ, ես գիտեյի Ալլահի Մարգարեյին** ^(Մայլալանու ալեհի ուա սալամ) **և նրա հետևորդներին և նրանք այդպես էլ վարվում էին, այսինքն նրանք խուսափում էին անել այդպես:**» (Ալ-Բուխարի)

★ Նույնպես անպատեհ է դուայի ժամանակ բարձրացնել ձայնը: Ամենաբարձրյալը ասաց. « **Մի կոչեք Ալլահին, ոչ բարձրաձայն, ոչ էլ շշուկով, այլ ընտրեք միջինը դրանց միջև:**» (Մուրա 17 «Գիշերային փոխադրում» այաթ 110): Իսկ Աիշան (թող Ալլահը գոհանա նրանով), ասաց, որ այս այաթը ուղարկվել է դուայի համար:

Ցանկալի է, որ մարդը.ով դիմում է ալլահին, հերթականության մեջ դնի իր դուան հետևյալ կերպ. 1. Մեծարի և գովաբանի Ալլահին; **2.** Խնդրի օրհնել Մարգարեյին ^(Մայլալանու ալեհի ուա սալամ); **3.** Ապաշխարհի և ընդունի իր մեղքերը; **4.** Շնորհակալություն հայտնի Ալլահին իր գթասրտության համար;

5. Ասի իր անձնական դուան հակիրճ, պարզ և արտահայտիչ, օգտագործի դուա փոխանցված Մարգարեյից ^(Մայլալանու ալեհի ուա սալամ) կամ որևէ սրբից;

6. Ավարել դուան Մարգարեյին ^(Մայլալանու ալեհի ուա սալամ) օրհնելու խնդրանքով:

Ցանկալի է, որ մարդը.ով դիմում է ալլահին, հերթականության մեջ դնի իր դուան հետևյալ կերպ. 1. Մեծարի և գովաբանի Ալլահին; **2.** Խնդրի օրհնել Մարգարեյին ^(Մայլալանու ալեհի ուա սալամ); **3.** Ապաշխարհի և ընդունի իր մեղքերը; **4.** Շնորհակալություն հայտնի Ալլահին իր գթասրտության համար;

5. Ասի իր անձնական դուան հակիրճ, պարզ և արտահայտիչ, օգտագործի դուա փոխանցված Մարգարեյից ^(Մայլալանու ալեհի ուա սալամ) կամ որևէ սրբից;

6. Ավարել դուան Մարգարեյին ^(Մայլալանու ալեհի ուա սալամ) օրհնելու խնդրանքով:

ԿԱՐԵՈՐ ԴՈՒՍ, ՈՐՈՆՔ ՄՈՒՍՈՒԼՄԱՆԸ ՊԻՏԻ ԻՄԱՆԱ

Առիթ	Մարգարեն <small>(Մայրամհու պեղծի ուս սայալ)</small> ասաց.
Քնելուց առաջ և արթնանալուց հետո	«Բիսմիկա Լահուժմա ասմուտու ուս ահյա» ¹ Իսկ արթնանալուց հետո պետք է ասել. «Ալ համդուլիլեհի լեգի ահյանա բադա մա ամատանա ուս իլեյի ննուշուր» ²
Երբ մարդ քնի մեջ վախեցել է ինչ որ բանից	« Աուգու բիքալիմեթի Լեհի տտամատի մին դադաբիհի ուս իկաբիհի ուս մին շառի իբադիհի, ուս մին համագատի շշեյթանի ուս ան լաիդուրունի» ³
Երբ մարդ երազ է տեսել	«Եթե ձեզանից մեկը երազ է տեսնում, որը իր սրտով է, ապա այդ Ալլահից է, թող նա փառաբանի Ալլահին և պատմի այդ երազի մասին: Իսկ եթե տեսնի ուրիշ երազ, որը իրեն հաճելի չէ, ապա այդ Շեյթանից է: Թող նա խնդրի Ալլահին չարից պաշտպանություն և թող չպատմի այդ ոչ ոքի և ճշմարիտ, այդ չի վնասի նրան:»
Տանից դուրս գալուց	«Ալլահումա իննի աուգու բիկա ան ադիլա աու ուդալա, աու ազիլա, աու ուզալա, աու ազլիմա, աու ուզլամա, աու աջիալա, աու լուջիալա ալեյլա» ⁴
Մզկիթ մտնելուց	Մզկիթ մտնել պետք է աջ ոտքով և ասել. « Բիսմիլեհի, ուս սսալամու ալա ռասուլիլեհի» Ալլահումա դաֆիր լի գունուրի ուս ֆտահ լի աբուաբա ռահմատիկա:» ⁵
Մզկիթ դուրս գալուց	Մզկիթից պետք է դուրս գալ ձախ ոտքով և ասել. « Բիսմիլեհի ուսսալամու ալա ռասուլիլեհ, Ալլահումա դաֆիր լի գունուրի ուս ֆտահ լի աբուաբա ֆադիլկա:» ⁶
Բարեմադթանք նորապսակին	«Բարաքալեհու լաբա, ուս բարաք ալեյբա ուս ջամա բայնակումա ֆի իելլը:» ⁷
Եթե մարդ լսել է աքլորի կանչը կամ ավանակի գոռոցը	«Եթե դուք լսել եք ավանակի գոռոցը, ապա դիմեք Ալլահին Շեյթանից պաշտպանություն, քանի որ իրոք ավանակը տեսել է շեյթանին: Եթե լսեք աքլորի կանչը, ապա խնդրեք Ալլահին Նրա գուրթը, քանի որ իրոք, աքլորը տեսել է հրեշտակ:» «Եթե գիշերը լսեք ավանակի գոռոց կամ շան հաչոց, դիմեք Ալլահին օգնության խնդրանքով նրանցից...»
Եթե մեկը ասել է	Անասր, թող Ալլահի գթա նրան, հաղորդում է, որ Մարգարեյի <small>(Մայրամհու պեղծի ուս սայալ)</small> մոտ գտնվում էր մի մարդ և այդ մարդու մոտով

¹ «Քո անունով եմ ես մահանում և վերակենդանանում»:

² «Փառք Ալլահին, Ով հարություն տվեց մեզ այն բանից հետո, երբ վերցրեց հոգիները և Նրան է հարությունը :»

³ «Դիմում եմ Ալլահի կատարյալ խոսքերին բարկությունից և Նրա պատժից, Նրա ստրուկների չարիքից և շեյթանից, և որ նրանք չհայտնվեն ինձ:»

⁴ «Օ, Ալլահ, իրոք ես գալիս եմ քեզ մոտ այն բանից, որ հեռանամ ճանապարհից, կամ լինեմ հեռացված, որպեսզի ինքս սխալ գործեմ և այն բանից, որ ինձ ստիպեն սխալ գործել, որ անարդար լինեմ և որ ինձ հետ անարարդար լինեն, այն բանից որ լինեմ տգետ և որ ինձ պահեն տգիտության մեջ :»

⁵ «Ալլահի անունով, Խաղաղություն Ալլահի առաքյալին : Օ, Ալլահ, ներիր ինձ իմ մեղքերը և բաց իմ առջև Քո գթասրտության դարպասները:»

⁶ «Ալլահի անունով, խաղաղություն Ալլահի Մարգարեյին: Օ, Ալլահ, ներիր ինձ իմ մեղքերը և բացիր իմ առջև Քո գթասրտության դարպասները:»

⁷ «Ալլահը օրհնի քեզ և ուղարկի քեզ Իր օրհնությունը և թող միացնի ձեզ բարիքում:»

մարդուն,որ նա սիրել է նրան հանուն Ալլահի	անցավ մեկ ուրիշը: Առաջինը ասաց. «Օ, Ալլահի Մարգարե, իրոք ես սիրում եմ այս մարդուն:» Նա հարցրեց. «Դու ասել ես նրան այդ մասին» Վերջինս պատասխանեց. «Ոչ»: Նա ասաց. «Հաղորդիր նրան այդ մասին:» Եվ նա շտապեց մյուսի մոտ և ասաց. «Իննի ուսանողներս ֆիլիլեհ:» Որը նշանակում է, իրոք ես սիրում եմ քեզ որպես հավատքի եղբայր հանուն Ալլահի:» Որին մյուսը պատասխանեց.« Ահհաբակա յլեզի ահբաբտանի լեհու:» ¹
Եթե կողքի մուսուլմանը փոշտա	«Եթե ձեզանից մեկը փոշտա, թող ասի. «Ալ համդուլիլեհ», Փառք Ալլահին, և թող նրա կողքինը ասի նրան «Երհամկումուլլահ», որը նշանակում է, թող Ալլահը ների քեզ: Եվ եթե նա ասի, «Թող Ալլահը ների քեզ» ապա փոշտացողը նրան կպատասխանի. «Յեհդիկումուլլեհու ուա յուսլիհու բալակում:» Որը նշանակում է, «Թող Ալլահը ցույց տա ձեզ ճիշտ ճանապարհը և թող Նա կարգավորի ձեր բոլոր գործերը:» Իսկ եթե անհավատը փոշտա և փառաբանի Ալլահին, նրան պիտի ասել.«Յեհդիկումուլլեհ», այլ ոչ թե «Յարհամկումուլլահ»:
Եթե մարդ տխուր է	«Լե իլեհա իլլայլեհու ել Ազիմու ել Հայիմու, լեիլեհե իլլե լեհու, ռաբբուել արշիել ազիմի լե իլեհե իլլելեհու, ռաբբուս սամավատի, ուա ռաբբուել առդի ուա ռաբբու ել արշիել կարիմ:» ² «Ալլահու, Ալլահու, Ռաբբի, յաուշրիկու բիհի շեյան:» ³ «Յա Հայյու յա Կայյում, բիռահմատիկի աստագիս:» ⁴ «Սուբհանայլեհի ել Ազիմ» ⁵
Խնդրանք, որը ուղղված է թշնամիների դեմ	«Ալլահումա մուջրիյա սսահաբի, մունզիլաել Քիտեբի սախալիխսեբի իհզիմիալ ազեբի, Ալլահումա հզիմուհում ուա գալգիլուհում:» ⁶
Ով ընթերցել է դուա, գիշերը արթնանալով	««Ով արթնացել է գիշերը և ասել է. «Լեիլեհե իլլահու ուահդահու լա շարիկա լեհու, լեհու ել մուլքու ուա լեհուել համդու ուա հուա այա քուլլի շեյին քադիր, այ համդու իլլեհի ուա սուբհանալիլեհի ուլա իլահա իլլալահու, ուալեհու Աքբար, ուա լե հաուլա ուլա կուվատա իլլաբիլլեհ» ⁷ , որից հետո ասաց. «Ալլահումա դաֆիր ի», որը նշանակում է.«Օ,Ալլահ, ներիր ինձ:» Կամ դիմել է Ալլահին աղերսով, ապա նրան կպատասխանի, իսկ եթե մարդ լվացվի և աղոթի, ապա նրա աղոթքը կընդունվի:»
Եթե մարդուն	Որևէ մեկին, ով բարիք է արել և նա ասել է մյուսին.

¹ «Թող սիրի քեզ Նա, հանուն Ում դու սիրեցիր ինձ:»
² « Չկա աստված, բացի Ալլահից, Ջուսսա և Մեձ, չկա աստված, բացի Ալլահից, հզոր գահի Տիրոջից, չկա աստված, բացի Ալլահից, երկնքի և երկրի և առաքինի Գահի Տիրոջից :»
³ «Ալլահ, Ալլահ, Տեր իմ, ոչ ոքի մի երկրպագիր, Նրան հավասար:»
⁴ « Օ, Կենդանի, Օ, Էական, խնդրում եմ, Քո գուրթը :»
⁵ « Փառահեղ Ալլահը Մեձ է:»
⁶ « Օ, Ալլահ, Ով շարժման մեջ է դնում երկինքը, ով բերում է Գրեթը և արագ հաշիվ է տալիս, տուր այդ մարդկանց պարտություն : Օ, Ալլահ, հաղթիր նրանց և ցնցիր :»
⁷ «Չկա աստված, բացի միայն Ալլահից, ով չունի զուգընկեր, Նրան է պատկանում արքայություն, փառք Նրան : Նա ունակ է ամեն ինչի, փառք Ալլահին, փառք Ալլահին, չկա աստված բացի Ալլահից, Ալլահը մեձ է, ոչ ոքի մոտ չկա հզորություն և ուժ.բացի Նրանից:»

որևք քան դժվար է թվում	«Ձագակալեհու խեյրուն;», որը նշանակում է, թող Ալլահը քեզ բարիք տա:Ապա նա մյուսին գովել է լավագույն ձևով: Իսկ մյուս մարդը պիտի ասի նրան,«Ուա ջագակա», որը նշանակում է թող Նա քեզ էլ պարզևի:Կամ կարճ,կարող է ասել «Ուա իլլակա», որը նշանակում է, ել քեզ:
Խնդրանք, պարտքի ավարտի	«Ալլահումա, իննի աուգու բիկա մինայ համմի ուայ հագենի ուայ աջիզի ուալկասալի ուայ բուխլի ուայ ջուբնի, ուա դալաիդ դեյնի ուա գալաբատիռ ռիջել:» ¹
Արտաքնոց մտնելուց	Արտաքնոց մտնելուց պիտի ասել. «Ալլահումա իննի աուգու բիկա մին ալ հուբսի ուայ հաբաիս:» ² Արտաքնոց այցելելուց հետո պիտի ասել. «Ղուֆրանակա»: Որը նշանակում է «Կներես »
Եթե մարդուն նամագի ժամանակ, ինչ որ բան խանգարում է կենտրոնանալ	« Այդ Հանգաբ անունով շեյթանն է: Եթե դու զգաս նրա ներկայությունը, խնդրի Ալլահին պաշտպանություն նրանից և երեք անգամ թքիր ձախ կողմ:»
Երկրային կքանիստի ժամանակ	«Ալլահումա դաֆիրլի գանբի կուլյահու,դիկկահու ուա ջիլլահու, ուա ավալլահու ուա ախիրահու, ուա այանիյատահու ուա սիրահու:» ³ « Սուբհանակա Ռաբբի, ուա բիհամդիկա, Ալլահումա դաֆիրլի:» ⁴ «Ալլահումա, իննի աուգու բիրիդակա մին սահատիկա ուա բիմու աֆատիկա մին ուկուբատիկա ուա աուգու բիկա մինկի, յեուհսի սանասն ալեյկա Անտա կամա ասնայտա այա նեֆսիկա:» ⁵
Երկրային կքանիստի ժամանակ, երբ ընթերցում են Ղուրանի որոշ այբոներ	«Ալլահումա յակա սաջադու ուա բիկա ամանտու ուա յակա ապլամտու, սաջադա ուաջի լիլեզի խալակու ու շակկա սամահու ուա բասարահու բիխատույիհի ուա կուվատիհի, ֆա տաբարակա Լեհու ահսանու ել խալիկին:» ⁶ խալիկին:» ⁶
Ղուա, որը բացում է աղոթքը	«Ալլահումա, բաիդ բայնի ուա բայնա հատայայա կյամա բասդուտա բայնաել մաշրիկի ուա ել մադրեբ, Ալլահումա նակինի մին հատայայակյամա յուննակա սսաուբուլ աբյադու մին ադդանաս, Ալլահումա դալ հատայայա բիլմա ուաս սալջի ուայ բառադ:» ⁷

¹ «Օ, Ալլահ, ճշմարիտ, ես գալիս եմ Քեզ մոտ տխրությունից և անհանգստությունից, թուլությունից, գծուծությունից, փոքրագությունից, պարտքի բեռից և այնից, ինչ հաճախակի պատահում է մարդկանց :»

² «Օ, Ալլահ, իրոք, ես դիմում եմ քեզ վատ արարքներից և նեղությունից :»

³ «Օ, Ալլահ, ներիր ինձ իմ բոլոր մեղքերը, մեճ և փոքր, առաջին և վերջին, ակնհայտ և գաղտնի :»

⁴ « Փառք Քեզ, Տեր իմ, Փառք Քեզ, օ, Ալլահ, ներիր ինձ:»

⁵ « Օ, Ալլահ, իրոք, ետղիմում եմ Քո օրհնությանը, և Քո ներումը Քո պատժից և ես դիմում եմ Քեզ, Քեզանից: Չեմ կարող հաշվել ամբողջ գովքը, որին Ղու արժանի ես, Քանզի միայն Ղու տվել ես քեզ դրանք բավարար չափով :»

⁶ «Օ, Ալլահ, քեզ եմ կատարում երկրային կքանիստ և Քեզ եմ հավատում և Քեզ եմ տրվում... Իմ երեսով ընկնում եմ գետնին Քո առջև, Ով ստեղծել է այն և տվել է լսողություն և տեսողություն, Իր հզորությամբ և ուժով, օրհնյալ է Ալլահը, արարիչներից լավագույնը :»

⁷ « Օ, Ալլահ, հեռացրու ինձ իմ մեղքերից, ինչպես դու հեռացրել ես արևմուտք արևելքից, Օ,ալլահ, մաքրիր ինձ մեղքերից, ինչպես մաքրում ես սպիտակ հագուստը կեղտից, Օ, Ալլահ, լվա իմ մեղքերը ջրով, ձնով և ամպրոպով :»

Նամագի վերջում	«Ալլահումմա, իննի զալամտու նեֆսի զուլման կասիրան, ուա լա յախֆիրու զգունուրի իլլա Անտա, ֆա դաֆիր լի մագդիրատան մին ինդիկա ուա ռահամնի, իննակա ԱնտայՂաֆուրու Ռռահմեն:» ¹
Աղոթքից հետո	«Ալլահումմա աիննի ալա զիկրիկա ուա շուրիկա ուա հուսնի իբադատիկա:» ² «Ալլահումմա իննի աուզու բիկա մինալ կուֆրի ուալ ֆակրի ուա ազեբիեյ կաբբ:» ³
Անձրևի ժամանակ	«Ալլահումմա, սայիբան նեֆի ան:» ⁴ երկու կամ երեք անգամ; «Մուտիրնա բիֆադիլեհի ուա ռահմատիկի» ⁵
Եթե քամի է գալիս	« Ալլահումմա, իննի ասալուկա հայրահա, ուա հայրա մա ֆիխա ուա խայրա մա ուրսիլատ բիհի, ուա աուզու բիկա մին շարիհա, ուա շարբի մա ֆիհա, ուա շարբի մա ուրսիլատ բիհի:» ⁶
Երիտասարդ լուսնի հայտնվելուց	« Ալլահումմա ախիլահու ալեյնե բի ել յումնի ուալ իմանի, ուա սալամատի, ուալ իսլամի, հիլալու խեյրին ուա ռուշդին, Ռաբբի ուա Ռաբբուկալեհու:» ⁷
Եթե մարդ ճանապարհում է որևէ մեկին	«Աստաուդիուլահա դինակա, ուա ամանատակա ուա հավատիմա ամալիկա:» ⁸ Իսկ ճանապարհ գնացողը պատասխանում է հետևյալ կերպ, «Աստաուդիուկումուլահա յազի լա տադիու ուադայուհու:» ⁹
Եթե որևէ բան դուր է գալիս կամ հակառակը	Երբ Ալլահի Մարգարեն <i>(Սալլալահու ալեյհի ուա սալամ)</i> տեսնում էր որևէ բան, որ իրեն դուր էր գալիս, նա ասում էր. «Փառք Ալլահին, Ում գթասրտությամբ կատարվում է բարիք:» Իսկ երբ տեսնում էր որևէ բան, որ իրեն դուր չէր գալիս, նա ասում էր. «Փառք Ալլահին, ամեն դեպքում:»
Աղերսի խոսքեր ճանապարհից առաջ	«Ալլահու Աքբար, Ալլահու Աքբար, Ալլահու Աքբար: Մուբհանա յլեզի սախիսարա լանա հազա ումա կուննա լեհու մուկրինին, ուա իննա իլա ռաբբինա լամունկալիբուն: Ալլահումմա, իննա նասսալուկա ֆի սաֆարինա հազա էլբիրա ուա տտակուա, ուա մին ալ ամալի մա տարդա: Ալլահումմա, հավին ալեյնա սաֆարանա հազա ուա տվի աննա բուդահու: Ալլահումմա Անտա սսահիբու, ֆի սաաֆարի ուալ խալիֆատու ֆիալ ահլի, Ալլահումմա իննի աուզու բիկա մին ուասալի սաաֆարի ուա

¹ « Օ, Ալլահ, իրոք ես վիրավորել եմ ինձ շատ անգամ ր ոչ ոք բացի քեզանից չի ներում մեղքերը : Խնդրիր ինձ և նվիրիր ինձ քո ներողամտությունը և ներիր ինձ, քանզի Դու Ներող և Գթասիրտ ես :»

² «Օ, Ալլահ, օգնիր ինձ հիշել Քեզ, եչախտապարտ լինել և երկրպագել Քեզ լավագույն ձևով :»

³ « Օ, Ալլահ, ճշմարիտ, ես Քեզ մոտ պաշտպանություն եմ խնդրում անհավատությունից, անհավատությունից, աղքատությունից և գերեզմանի տանջանքներից : »

⁴ « Օ, Ալլահ, թող այս անձը բերի օգուտ :»

⁵ « Մեզ վրա Ալլահի գթասրտությամբ և ներողամտությամբ եկավ անձրև:»

⁶ «Օ, Ալլահ, չկա ավելի հեշտ բան, քան այն, ինչ Դու հեշտացրել ես, և եթե Դու ցանկանաս, ապա այդ դժվարինը կհեշտացնես :»

⁷ « Օ, Ալլահ, մեծրիր նրան մեզանից և նվիրի մեզ հավատք և բարիք, փրկություն և իսլամ, իսլամ, բարիքի և ողջախոհության կիսալուսին : Մեր և Քո Տեր Ալլահ :»

⁸ « Վստահում եմ Ալլահին քո կրոնը և քո հավատարմությունը և քո գործերի ելքը :»

⁹ « Վստահում եմ ձեզ Ալլահին, ում մտոից չի կորչում Նրան վստահվածը :»

	<p>կաբբատիլ մանգարի ուա սուիլ մունկալաբի ֆիլմալի ուալ ալալ:»¹ ալալ:»¹ Իսկ ետ վերադառնալուց պիտի ասել նույնը և ավելացնել. «Այլիբունա, տաիբունա, աբիդունա յիճաբբինա համիդունա:»²</p>
<p>Քնելուց առաջ</p>	<p>«Ալլահումա, ապամտու նաֆսի իլեյկա ուա ֆավադատու ամրի ալեյկա, ուա այցատու գահրի իլեյկա ռագբատան ուա ռահբատան իլեյկա: Լա մալջասա ուա լա մանջա մինկա իլլա իլեյկա, ամանտու բի Կիտեբիկա լեզի անգալտա ուա բինաբիյիկա աեզի արսալտա:»³ «Ալիհադու լիլեհի լեզի ատամանա ուա սականա ուա կյաֆանա ուա ավանա ֆակամ միմման լիկաֆիյա լեհու ուա լա մուվի:»⁴ «Ալլահումա կինի ազաբակա յաումա տաբատու իբադակա:»⁵ «Մուրհանակալեհումա, Ռաբբիբիկա ուադատու ցանբի ուաբիկա արֆաուխու, ֆա ին ամսակտա նեֆսի ֆարմաիա, ուա ինարսալտահա, ֆաիսֆասիա բիմա տակֆագու բիհի իբադակա սասալիհին:»⁶ Նույնպես հադորդվում է, որ Մարգարեն (<i>Մալլաբաու առեհի ուա սասալ</i>) փչում էր իր ձեռքերին, ընթերցում էր 113 և 114 սուրաները և քսում էր ձեռքերը մարմնին և որ նա չէր պառկում քնելու առանց սուրա 32 և 67 –ը ընթերցելու:</p>
<p>Տանից, մզկիթ գնալուց</p>	<p>«Ալլահումմա ջալ ֆի կելբի նուրան, ուա ֆի լիսենի նուրան, ուա ֆի սամի նուրան, ուա ֆի բասարի նուրան, ուա մին ֆաուկի նուրան, ուա մին տախտի նուրան, ուա անյամինի նուրան, ուա ան շիմելի նուրան, ուա մին ամեմի նուրան, ուա մին խալֆի նուրան, ուա ջալ ֆի նաֆսի նուրան, ուա ազիմ լի նուրան, ուա ազզիմ լի նուրան, ուա ջալ ֆի ասաբի նուրան, ուա ֆի լահմի նուրան, ուա ֆի դամմի նուրան, ուա ֆի շառի նուրան, ուա ֆի բաշարի նուրան:»⁷</p>

¹ «Ալլահը Մեծ է, Ալլահը մեծ է, Ալլահը մեծ է:» Փառահեղ է Նա, ով ենթարկել է մեզ այդ, քանի որ այդ մեր ուժերից վեր է: Իրոք, մենք վերադառնում ենք մեր Տիրոջը :» Օ, Ալլահ, իրոք, մենք խնդրում ենք Քեզ աստվածավախություն և աստվածահաճություն մեր այս ճանապարհում, նաև այն այնպիսի արարքների իրականացում, որոնցով Դու գոհ կլինես: Օ, Ալլահ, թեթևացրու մեր այս ճանապարհորդությունը և կրչատիր մեզ համար նրա տևողությունը : Օ, Ալլահ, Դու կլինես ուղեկից այս ճանապարհորդությանը և դու կմնաս ընտանիքով, Օ, Ալլահ, իրոք, ես դիմում եմ Քեզ ճանապարհի դժվարություններից, տխրությունից, որի մեջ ես կարող եմ ընկնել, և անհաջողություններից, որը վերաբերվում է ունեցվածքին և ընտանիքին :»

² « Մենք վերադառնում, գոջում ենք, երկրպագում և փառաբանում ենք մեր Տիրոջը :»

³ « Օ, Ալլահ, ես տրվել եմ Քեզ և տվել եմ Քեզ իմ գործը և Քեզ եմ վստահում իմ ցանկությամբ և վախով: Չկա ապաստան և փրկություն Քեզանից, բացի Քեզ դիմելուց, ես հավատացել եմ Քո Գրեթին, որոնք Դու ուղարկել ես, և Քո Մարգարեին, որին Դու ուղարկել ես :»

⁴ « Փառք Ալլահին, Ով կերակրել է մեզ, խմեցրել է, ապահովել և ապաստան է տվել : Իսկ որքան կան այնպիսիներ, ովքեր չունեն հովանավոր և ապաստան տվող :»

⁵ «Օ, Ալլահ, պաշտպանիր ինձ քո պատժից այդ Օրը, երբ Դու հարություն կտաս Քո ստրուկներին :»

⁶ «Օրինյալ ես Դու, օ, Ալլահ, իմ Տեր, Քո անունով ես պառկում եմ և անունով Քո արթնանում եմ : Եթե Դու վերցնես իմ հոգին, ապա ներիր այն, իսկ եթե թողնես, ապա պաշտպանիր այնպես ինչպես պաշտպանում ես Քո առաքինի ստրուկներին :»

⁷ «Օ, Ալլահ դիր իմ սրտում լույս, և լեզվում լույս, և տեսողության մեջ լույս և լսողության մեջ լույս, և սփռիր իմ վրա լույս և իմ ոտքերի տակ լույս և աջ կողմում լույս և ձախ կողմում լույս և իմ առջև լույս և իմ ետև լույս և սփռիր լույս իմ հոգում և տարածիր այդ հզոր ձևով և սփռիր լույս մեծ ինձ համար, և վառիր ինձ համար լույս և դարձրու ինձ լույս: Օ, Ալլահ, նվիրիր ինձ լույս և դիր իմ անթթներում լույս և իմ մարմնում լույս, իմ երակներում լույս, իմ մազերում լույս և իմ մաշկում լույս:»

<p>Օրհնություն խնդրող դուս</p>	<p>Եթե ինչ որ մեկը ցանկանա անել, ինչ որ բան, թող լրացուցիչ աղոթի երկու ռաքյատ և հետո ասի. «Այլահումա իննի աստախիրուկա բիիմիկա, ուա աստակոդիրուկա բիկուդրատիկա ուա ասաուկա մին ֆադիկա ել ազիմ ֆահիննակա տակդիրու ուա լա ակդիրու, ուա տալամու ուա լալալամու, ուա անտա ալլամուլոյուր: Այլահումա, ին կունտա տաալամու աննա խադայ ամրա խեյրուն լի ֆի դինի, ուա մաաշի ուա ակիբիտի ամրի, ֆա կուդրուհու լի ուա յասիրհու լի, սումմա բարիկ լի ֆիհի, ուա ին կունտա տալամու աննա խազալամրա շարրուն լի ֆի դինի, ուա մաաշի ուա ակիբատի ամրի, ֆա սրիֆհու աննի ուա սրիֆնի անհու ուա կոդուր լիլա յ խալրա հալսու կանա, սումմա արդինի բիհի:»¹</p>
<p>Հանգուցյալի համար արվող դուս</p>	<p>«Այլահումա դաֆիր լեհու ուա ռահամտու, ուա աֆիհի, ուա ֆու անհու, ուա ակրիմ նուգուլահու, ուա ուասի մուդիալահու, ուա դսիլկու բիլմաի ուա սսալջի ուալ բարադի, ուա նակկիհի մինել հատայա կամա նակայտա սսաբալ արյադա մինա դրանասի, ուա արդիլիու դարան խեյրան մին դարիհի, ուա ախլյան խեյրան մին ահիլիհի, ուա զավջան խեյրան մին զավջիհի, ուա ադխիլխու ելջանատա, ուա աիզհու մին ազաբիլ կաբրի ուա մին ազաբիննառ:»²</p>
<p>Տխրությունից ազատվելու աղերս</p>	<p>««Եթե նա, ում հասել է տագնապ կամ տխրություն ասի. «Այլահումա, իննի արդուկա, իբնու արդիկա, իբնու ամատիկա, նասիյատի բիյադիկա մադին ֆիյա հուկմուկա ադլուն ֆիյա կադաուկա ասալուկա բիկուլի իսմին հուվա լյակա սամելտա բիհի նաֆսակա, ուա անզայտահու ֆի կիտաբիկա, աու ալլամտահու ահադան մին խակիկա աու իստասրտա բիհի ֆի իլմիլ գայբի ինդակա ան տաջալ ել Կուրանա ռաբիյա կալբի, ուա նուրա սադրի, ուա ջալլա խուզնի ուա զահաբա խամմի»³, ապա նրան Այլահը անպատճառ կազատի տխրությունից, հոգսից և այլն կվոխարինի ուրախությամբ:»»</p>

¹ « Օ, Այլահ, ես խնդրում եմ Քեզ, օգնել ինձ, Քո գիտելիքներով, և ես խնդրում եմ քեզ ինձ ուժ տալ Քո հզորությամբ և ես խնդրում եմ Քեզ տալ ինձ գույթ, քանզի, իրոք դու կարող ես իսկ ես, ոչ, Դու գիտես, իսկ ես չգիտեմ և Քեզ հայտնի է ամեն ինչ գաղտնի: Օ, Այլահ, եթե Դու գիտես, եր այս գործը, այսինքն իստախարայի համար արվող գործը, կլինի բարիք իմ կրոնի, կյանքի և արարքների համար, ապա կանխորոշիր այն ինձ, թեթևացրու այն ինձ համար և տուր Քո օրհնությունը դրանում : Եթե Դու գիտես, որ այն կլինի չարիք իմ կրոնի, կյանքի, արարքների համար, ապա հեռացրու այն ինձանից և հեռացրու ինձ դրանից և կանխորոշիր ինձ բարիք, որտեղ էլ այն լինի և ուղեկցիր ինձ դեպի այդ :»

² « Օ, Այլահ, ներիր նրան և զթա ր նվիրիր նրան բարօրություն և տուր նրան գույթ և լավ վերաբերմունք և դրաձրու նրա գերեզմանը ընդարձակ, և լվա նրան ջրով, ձնով, սառույցով և մաքրիր նրան մեղքերից, ինչպես մաքրել ես աղտը սպիտակ հագուստից և տուր նրան տուն, իր տնից լավ և ընտանիք նրա ընտանիքից լավ, և կին նրա կնոջից լավ և ուղեկցիր նրան Դրախտ և պաշտպանիր նրան գերեզմանի և Կրակի տանջանքներից :»

³ « Օ, Այլահ, իրոք, ես Քո ստրուկն եմ և Քո ստրուկի որդին և Քո ստրկուհու որդին : Ես Քոնն եմ, Քո որոշումը պարտադիր է ինձ համար, և Քո դատավճիռը արդար է : Ես կանչում եմ Քեզ Քո ամեն անվամբ, որոնցով Դու կոչել ես Քեզ կամ ուղարկել ես Քո Գրքում, կամ բացահայտել ես Քո արարածներից մեկին, կամ թողել ես այդ գաղտնի բլորից, բացի Քեզանից, դարձնելով Դուրանը, իմ սրտի զարուն, լույս և տխրության վերացման պատճառ և անհանգստության դադար:»

ԵԿԱՄՏԱԲԵՐ ԱՌԵՏՈՒՐ

Այլահը գերադասել է մարդուն մյուս բոլոր արարածներից և տվել է նրան խոսքի պարզև և զենքը դարձրել է լեզուն: Եվ այս պարզև մարդ օգտագործում է և որպես բարիք, և որպես չարիք: Եվ նա, ով օգտագործել է այն որպես բարիք, նա կլինի երջանիկ այս կյանքում և նրան սպասվում է բարձր աստիճան Դրախտում: Իսկ ով այլ կերպ է վարվում, նրան սպասում է վտանգ երկու աշխարհներում: Բացի Ղուրանի ընթերցումից, լավագույն կերպով լեզուն օգտագործելը Այլահին հիշելն է:

ԱԼԼԱՀԻՆ ՀԻՇԵԼՈՒ ԱՐԺԱՆԻՔՆԵՐԸ. Գոյություն ունեն բազմաթիվ հաղիթներ այս թեմայով: Օրինակ Մարգարեյի ^(Մայլալահու ալեհի ուա սայալ) խոսքերը. « Հաղորդե՛մ ձեզ լավագույն և մաքուր արարքներից մեկը ձեր Տիրոջ հանդեպ, որի շնորհիվ դուք կբարձրանաք ամենաբարձր աստիճան և որը լավագույնն է ձեզ համար, քան ոսկու և արծաթի բաժանելը:» Նրանք ասացին.« Բհարկե՛» և Այլահի Մարգարեն ^(Մայլալահու ալեհի ուա սայալ) ասաց. «**Ամենաբարձրյալ Այլահին հիշատակելն է:**» (Ատ-Տիրմիզի) Այլահի Մարգարեն ^(Մայլալահու ալեհի ուա սայալ) նույնպես ասաց. « **Նա, ով հիշում է իր Տիրոջը և նա, ով չի հիշում իր Տիրոջը, նման են կենդանի և մեռածի:**» (Ալ-Բուխարի)

Կուրսի հաղիթում Ամենաբարձրյալ Այլահը ասում է. «**Ես կլինեմ այնպիսի, ինչպիսին համարում է Ինձ Իմ ստրուկը, և Ես նրա հետ եմ, երբ նա հիշատակում է Ինձ: Եվ եթե, նա հիշի ինձ մարդկանց միջավայրում, Ես կհիշեմ նրան ավելի լավ միջավայրում, քան մարդկանցն է: Նրան, ով կմոտենա Ինձ մի թիզ, Ես կմոտենամ արմուկի չափով:**» Այլահի Մարգարեն ^(Մայլալահու ալեհի ուա սայալ) նույնպես ասաց. «Մուֆարիդունները առաջ են անցել:» Մարդիկ հարցրեցին, «Իսկ ովքե՛ր են մուրիդունները, օ, Այլահի Մարգարե,» որին Այլահի Մարգարեն ^(Մայլալահու ալեհի ուա սայալ) ասաց. « Այդ կանայք ու տղամարդիկ են, ովքեր հաճախ հիշում են Այլահին:» (Մուսլիմ)

Այլահի Մարգարեն ^(Մայլալահու ալեհի ուա սայալ) նույնպես ասաց, երբ ուղղորդում էր իր հետևորդներից մեկին. «Թող քո լեզուն չդադարի հիշել Այլահին:» (Ատ-Տիրմիզի)

ՊԱՐԳԵՐ ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄԸ. Լավ արարքների պարզև կարող է բազմապատկվել մի քանի անգամ,

1. Կախված հավատքից և հավատացյալի սրտի անկեղծությունից, ինչպես նաև նրա սիրուց առ Այլահ և այդ սիրո հետևանքներից:
2. Կախված հավատացյալի սրտի մասնակցությանը Այլահին հիշատակելուն: Անհրաժեշտ է մտորել հիշատակվող խոսքերի վրա, այլ ոչ թե ուղղակի ասել: Եթե այդ ամենը կատարվում է կատարյալ ձևով, Այլահը ներում է նրա բոլոր վատ արարքները և տալիս է նրան լիակատար պարզև: Եթե ինչ որ բանում կա թերություն, ապա պարզևը փոքրանում է կխված դրանից:

ԱԼԼԱՀԻՆ ՀԻՇԱՏԱԿԵԼՈՒ ՕԳՈՒՏՆԵՐԸ. ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ. Իսլամի շեյխ Իբն Տայմիյան ասաց. «Այլահին հիշատակելը սրտի համար, նման է ջրին ձկան համար: Ինչպե՛ս կզգա իրեն ձուկը, եթե նրան հանեք ջրից...»

1. Այն ծնում է սեր և կապվածություն Այլահին, ինչպես նաև վախի զգացում և գիտակցում այն բանի, որ Այլահը միշտ հետևում է մարդուն, ստիպելով

հավատացյալին ապաշխարել Իրեն և ձգտել Նրան ամբողջ էությամբ և օգնում է նրան լինել հնազանդ իր Տիրոջը: **2.** Հեռացնում է ճնշվածությունը, տագնապը և տխրությունը և ծնում է ուրախություն, նվիրում է սրտին կենդանություն, ուժ և մաքրություն: **3.** Սրտում կա դատարկություն, որը ոչինչ չի լրացնում, բացի Ալլահին հիշատակելը, իսկ դաժան սիրտը ոչինչ չի մեղմացնի, բացի Ալլահին հիշելուց: **4.** Զիքրը դեղ և բուժում է սրտին, նրա հանապազօրյա հացը և հրճվանքը, որին չի համեմատվի ոչ մի հաճույք: Իսկ անխնամությունը և թափափվածությունը սրտի հիվանդությունն են: **5.** Ալլահին հիշատակելու գծուծությունը փարիսուսյան նշան է, իսկ նրա շատ լինելը իմանի ուժն է և անկեղծ սերը դեպի Տերը, որովհետև սիրելով մեկին, մարդ միշտ հիշատակում է նրան: **6.** Եթե ստրուկը հիշատակում է Ալլահին բարօրության մեջ, Ալլահը նրան չի մոռանա տխրության մեջ, մանավանդ մահվան մահճում: **7.** Զիքրը փրկում է մարդուն Ալլահի պատժից, բերելով նրան հանգստություն, պարուրում է Ալլահի գթությանը, իսկ հրեշտակները թողություն են ինդրում նրա համար: **8.** Զիքրը զբաղեցնում է մարդու լեզուն, պաշտպանում է նրան սին խոսքերից, բամբասանքից, ստիգ, վատաբանումից և ամեն արգելվածից: **9.** Այն երկրպագման ամենահեշտ տեսակն է և միննույն ժամանակ այն ամենալավը և առաքինի ձևն է, որը Դրախտի ցանք է: **10.** Զիքրը տալիս է մարդու դեմքին արժանապատվություն, գեղեցկություն և թարմություն: Նա, այս աշխարհում լույս է, լույս է նաև գերեզմանում և հաջորդ կյանքում: **11.** Զիքրը բերում է իր հետ Ալլահի օրհնություն, և հրեշտակների աղերս: Ամենաբարձրյալ Ալլահը հպարտանում է Իրեն հիշատակողներով հրեշտակների դիմաց: **12.** Բարի արարքներ անողներից լավագույնները նրանք են, ով ամենից շատն է հիշատակում Ալլահին այդ անելիս: Իսկ պահք պահողներից լավագույնը նա է, ով պահքի ժամանակ ամենաշատն է հիշատակում Ալլահին: **13.** Զիքրը ամեն դժվար բան հեշտ է դարձնում, թեթևացնում է հոգսի բեռը, որը ճնշում է մարդուն, բերում է բարիք և ամրացնում է մարմինը: **14.** Այն հեռացնում է շեյթանին, ճնշում և վարկաբեկում է նրան, և առաջացնում է Ամենագթասիրտի գոհունակությունը:

ԳԻՇԵՐ և ՑԵՐԵԿ ԱՍՎՈՂ ՀԻՇԱՏԱԿՄԱՆ ԽՈՍՔԵՐ

ԱՍՎՈՂ ԽՈՍՔԵՐ	ԺԱՄԸ և ՆՐԱՆՑ ՔԱՆԱԿԸ	ԱՅՌ ԽՈՍՔԵՐԻ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ և ԱՐԺԱՆԱՊԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ
Այաթ «Ալ-Կուրսի» ¹	Մեկական անգամ առավոտյան և երեկոյան, պարտադիր նամագներից հետո	Մարդուն չի մոտենում շեյթանը և այն օգնում է մտնել Դրախտ

¹ «Ալլահ, չկա աստված, բացի Նրանից, Կենդանի, Կյանք պահպանող: Նա ոչ ննջում, ոչ էլ էլ քնում է: Նրան է պատկանում այն, ինչ երկնքում է և այն, ինչ երկրում է: Ո՛վ կարող է բարեխոսել Նրան առանց, Նրա թույլտվության: Նա գիտի նրանց ապագան և անցյալը: Նրանք ձեռք են բերում Նրա գիտելիքներից այն, ինչ Նա է ցանկանում: Նրա գահը պարուրում է եչկինքը և երկիրը և նրանց պաշտպանությունը դժվար չէ Նրա համար: Նա Մեծարած և Հզոր է:

2 սուրայի վերջին երկու այաթները ¹	Մեկ անգամ երեկոյան, կամ քնելուց առաջ	Պաշտպանում է մարդուն ամեն չարիքից
112, 113, 114 սուրաները	Երեք անգամ առավոտյան, երեք անգամ երեկոյան	Ազատում է մարդուն ինչ որ բանի ցանկությունից:
«Բիսմիլեհի լեզի յադուրու մասամի հի շեյուն ֆիլ արդի ուա յա ֆի սսամաի ուա հուվա սսամիայ ալիմ»²	Երեք անգամ առավոտյան և երեք անգամ երեկոյան	Նրան չի հասնի դժբախտություն անսպասելի և ոչինչ չի վնասի նրան;
«Աուգու բիկալիմատի լեհի տտամմատ մին շարի մա իալակ»³	Երեք անգամ երեկոյան, և որևէ տեղ կանգնելուց	Հեռացնում է դժբախտությունը ցանկացած վայրերից:
«Հասբինալլահու լե իլեհե իլլա հուվա, ալեհի տտուակլատու ուա հուվա Ռաբբուլ առջի ել ազիմ»⁴	Յոթ անգամ առավոտյան և յոթ անգամ երեկոյան	Ալլահը կազատի նրան այս և մյուս աշխարհների տազնապից:
«Ռադիյտու բիլեհի Ռաբբան, ուա բիլի Իսլամի դինան ուա բիՄուհամեդին, սալալահու ալեյհու ուա սալլամ, նաբիյան»⁵	Երեք անգամ առավոտյան և երեք անգամ երեկոյան	Ալլահը անպատճառ կպարզևի գոհունակություն
«Ալլահումմա, բիկա սաբահնա, ուա բիկա ամսայնա, ուա բիկա նահյա, ուա բիկա նամուտու ուա իլեյկա ննուշուր»⁶ Իսկ երեկոյան պետք է ասել. « Ալլահումմա, բիկա ամսայնա, ուա բիկա սաբահնա, ուա բիկա նահյա, ուա բիկա նամուտու, ուա իլեյկա ել մասիբ»⁶	Մեկ անգամ առավոտյան և մեկ անգամ երեկոյան	Փոխանցվում է դրդում, ասելու այս խոսքերը
«Ասբահնա այա ֆիտրատի ել Իսլամի ուա այա»	Մեկ անգամ	Ալլահի

¹ «Մարգարեն և հավատացյալները հավատացել են նրան, ինչ ուղարկվել է Նրան աստծոց : Նրանք բոլորը հավատացել են Ալլահին, Նրա հրեշտակներին, Նրա Գրեթին և Նրա Մարգարեներին : Նրանք ասում են .« Մենք տարբերություն չենք դնում Նրա մարգարեների միջև :» Նրանք ասում են «Լսում և Ենթարկվում ենք, Քո ներումն ենք մենք աղերսում, Տեր մեր, և Քեզ մոտ է մեր ժամանումը:»Ալլահը մարդուն ուժերից վեր ոչինչ չի տալիս : Նրան հասնում է այն, ինչ ձեռք է բերում և նրա դեմ է լինում այն, ինչ նա ձեռք է բերել :Տեր մեր, մի պատժիր մեզ, եթե մենք մոռացել կամ սխալվել ենք :Տեր մեր, մի տուր մեզ բեռ, որը Դու դրել ես մեր նախորդների վրա: Տեր մեր, մի տուր մեզ այն, ինչ մեր ուժերից վեր է: Եղիր մեզմ մեզ հետ : Ներիր և գթա մեզ: Դու մեր հովանավորն ես: Օգնիր մեզ հաղթելու անհավատ մարդկանց :»

² « Ալլահի անունով, Նրա Անունով, առանց որի ոչինչ չի վնասի ոչ երկրում, ոչ էլ երկնքում: Իրոք Նա Լսող և Իմացող է:»

³ «Դառնում եմ Ալլահի կատարյալ Խոսքերին ի պաշտպանություն այն չարիքի դեմ, որը նա արարել է :»

⁴ « Ինձ բավական է Ալլահը, չկա աստված, բացի Նրանից, Նրան ես վստահում եմ և Նա հզոր Գահի Տիրակալն է:»

⁵ «Ես գոհ եմ Ալլահից, ինչպես Տեր, իսլամից ինչպես կրոն և Մուհամեդից, ինչպես մարգարե:»

⁶ « Օ, Ալլահ, Քո շնորհիվ մենք ապրել ենք մինչ առավոտ և Քո շնորհիվ մենք ապրել ենք մինչ երեկո: Դու տալիս ես մեզ կյանք և Դու գրկում ես մեզ դրանից և Դու հարություն ես տալիս հաշվի համար: » Իսկ երեկոյան « Օ, Ալլահ Քո շնորհիվ մենք ապրել ենք մինչ երեկո և Քո շնորհիվ մենք ապրել ենք մինչ առավոտ: Դու տալիս ես մեզ կյանք և Դու գրկում ես մեզ դրանից և դու հարություն ես տալիս մեզ հաշվի համար:»

<p>կալիմատի ել իխլասի ուա այյա դինի նաբհիինա Մուհամմեդ, սալալահու ալեյհի ուա սալլամ, ուա այա միյատի աբինա Իբրահիմա խանիֆան մուսլիման ուա մա կանա մին այ մուշրիկին:»¹</p>	<p>առավոտյան</p>	<p>Մարգարեն (Սալլալահու ալեյհի ուա սալլամ) ասում էր այս խոսքերը:</p>
<p>«Ալլահումմա, մա ասբահա, մա ամսա, բի մին նիմատին աու բի ահադին մին խալկիկա ֆամին կա ուահդակա լա շարիկա լեկա ֆայակա ելհամդու ուա լեկաշշուկր:»²</p>	<p>Մեկ անգամ առավոտյան և մեկ անգամ երեկոյան</p>	<p>Ալլահին շնորհակալական խոսք անցած օրվա և գիշերվա համար</p>
<p>«Ալլահումմա իննի ասբահուու, իննի ամսայտու ուշիհիդուկա ուա ուշիհիդու համայտաա արշիկա ուա մայաիկատա կատա անբիյակա ուա ջամիա խալկիկա բաննակա անտա լահու լեիլեհեիյա Անտա, ուա աննա Մուհամմեդան արբուկա ուա ռասուլյուկա:»³</p>	<p>Չորս անգամ առավոտյան և չորս անգամ երեկոյան</p>	<p>Ով կարտաբերի այս խոսքերը չորս անգամ, նրան Ալլահը կպաշտպանի Կրակից</p>
<p>«Ալլահումմա, Ֆատիրաս սամաուատի ուալ արդի, ալիմա ել դայբի ուաշ շահադատի, Ռաբբա կուլի շեյին ուա Մելիկահու, աշհադու ալլա իլլա Անտա, աուգու բիկա մին շառի նեֆսի ուա մին շառի շշեյտանի ուա շիրկիհի ուա ան ակտարիֆա սուան ալլա նեֆսու աու աջուրահու իլա մուսլիմ:»⁴</p>	<p>Մեկ անգամ առավոտյան, մեկ անգամ երեկոյան և մեկ անգամ քնելուց առաջ:</p>	<p>Պաշտպանություն շեյթանի փսփսոցից:</p>
<p>«Ալլահումմա, իննի աուգու բիկա մին ալիամմի ուալ հազանի աուգու բիկա մինալ աջգու ուալ կասայի, ուա աուգուբիկա մինալ ջուբնի ուալ բուխյի, ուա աուգու բիկա մին գայաբատի դդեյնի ուա կահրի ռիջեյի:»⁵</p>	<p>Մեկ անգամ առավոտյան և մեկ անգամ երեկոյան</p>	<p>Հեռացնում է մարդու տխրությունը և տագնապը և նա կվերադարձնի պարտքերը:</p>
<p>«Ալլահումմա, անտա Ռաբբի, լեիլեհաիլա Անտա խալակտանի ուա անա արբուկա</p>	<p>Ներման բոլոր դուաների</p>	<p>Ով ասում է այս խոսքերը անկեղծ</p>

¹ « Մենք ապրել ենք մինչ առավոտ իսլամում, համաձայն անկեղծության խոսքի, ունենալով մեր Մարգարե Մուհամմեդի կրոնը և մեր հայր Իբրահիմի կրոնը, ով եղել է հանիֆ և մուսուլման և չի պատկանել բազմաստվածներին:»

² « Օ, Ալլահ, շնորհները, որոնք եղել են այս առավոտ, կամ երեկոյան, ինձ կամ Քո արարածներից որևէ մեկին, գալիս են միայն Քեզանից և չկա Քեզ գուգրնկեր: Քեզ փառք և Քեզ շնորհակալություն:»

³ « Օ, Ալլահ, ճշմարիտ այս առավոտ, կամ երեկո ես կոչում եմ Քեզ և նրանց ովքեր տանում են Քո Գահը և Քո հրեշտակներին և բոլոր նրանց, ում Դու ստեղծել ես, վկայելու, որ Դու Ալլահն ես և չկա աստված, բացի միայն Քեզանից և որ Մուհամմեդը Քո ստրուկը և Մարգարեն է:»

⁴ « Օ, Ալլահ երկրի և երկնքի Արարիչ, գաղտնի և բացահայտը Իմացողը, ամենի Տեր ու Տիրակալը, վկայում եմ, որ չկա աստված, բացի Քեզանից, դիմում եմ Քեզ իմ հոգու չարիքից և Շեյթանի բազմաստվածությունից ու չարիքից և նրանից, որ չվնասեմ ինքս ինձ կամ որևէ մուսուլմանի:»

⁵ «Օ, Ալլահ, իրոք ես գալիս եմ Քեզ մոտ տխրությունից և անհանգստությունից, ծուլությունից և թուլությունից, գծուծությունից և վախկոտությունից, պարտքի բեռից և մարդկանց անարդարությունից:»

<p>ուս անս ալլա առդիկա ուս ուադիկա մս ստատատու: Աուգու բիկա մին շարբի մս սանատու, արու լեկա բինիմատիկա ալլեյա, ուս արու բի գանբի, ֆագոֆիրի: Տա իննահու լեյագֆիրու զգունուբա իլլա Անտա:»¹</p>	<p>տերբ: Մեկ անգամ առավոտյան և մեկ անգամ երեկոյան:</p>	<p>հավատալով նրանց ցերեկը և մահանում է գիշերը, կամ ասում է գիշերը և մահանում է ցերեկը, նա կլինի Դրախտի բնակիչներից մեկը:</p>
<p>«Յա Հայյու, Յա Կայյումու, բի ռահմատիկա ստատադիսու, սայիհ յի շանի կուլահու ուալա տակիլնի իլա նաֆսի տարֆատա այն:»²</p>	<p>Մեկ անգամ առավոտյան և մեկ անգամ երեկոյան</p>	<p>Ալլահի Մարգարեն <i>(Մալլադահու առեհի ուս առալ)</i> կտակել է Տարթմային կրկնել այս խոսքերը:</p>
<p>«Ալլահումնա, աֆիհի ֆի բադանի Ալլահումնա աֆիհի ֆի սամի, Ալլահումնա աֆիհի ֆի բասարի, Ալլահումնա իննի աուգու բիկա մինալկուֆրի ուալ ֆակրի, Ալլահումնա իննի աուգու բիկա մին ազարի ելկաբրի, լեիլեհե իլլա Անտա:»³</p>	<p>Երեք անգամ առավոտյան և երեք անգամ երեկոյան</p>	<p>Ալլահի Մարգարեն <i>(Մալլադահու առեհի ուս առալ)</i> ասում էր այս խոսքերը:</p>
<p>«Ալլահումնա իննի ասալուկա ալ աֆիյատա ֆի դինի ուս դունյայի ուս ահի ուս մայի, Ալլահումնա ստուր սուրատի ուս ամին ռաուատի, Ալլահումնա հաֆազնի մին բայնի յադայա ուամին խալֆի ուան յամինի ուան շիմեյի ուամին ֆաուկի ուս աուգու բիազամատակի ան ուգտալա մին տախտի»⁴</p>	<p>Մեկ կամ տաս անգամ առավոտյան և երեկոյան</p>	<p>Այս խոսքերի արտաբերումը հավասար է ստրուկի ազատման, մարդուն գրվում է տաս բարի գործ, մաքրվում է տաս վատ արարք, նա բարձրանում է տաս աստիճան և նա պաշտպանված կլինի շեյթանից:</p>
<p>«Սուրբանալեհի ուս բիհանդիհի ադադա խալկիհի ուս ռիդա նաֆսիհի ուս զինատա արշիհի ուս միդադա կալիմատիհի:»⁵</p>	<p>Երեք անգամ առավոտյան</p>	<p>Այս խոսքերը ավելի լավ են, քան Ալլահին հիշելը արևածագից մինչև մայրամուտ:</p>

¹ « Օ, Ալլահ, դու տեր իմ, չկա աստված, բացի Քեզանից : Դու արարել ես ինձ և ես Քո ստրուկն եմ և ես հավատարիմ կլինեմ քեզ, քանի ուժ ունեմ : Դիմում եմ քեզ այն չարիքից, ինչ արել եմ Քեզ, ընդունում եմ գուրթը արված ինձ և ընդունում եմ իմ մեղքը : Երբիք ինձ, քանզի, իրոք ոչ ոք չի ներում մեղքեր բացի Քեզանից:»

² « Օ, Կենդանի, օ, Հավիտենական դիմում եմ Քեզ պաշտպանելու և Քո գթասրտությանը, կարգավորիր իմ բոլոր արարքները և մի վստահիր ինձ իմ հոգուն ոչ մի ակնթարթ:»

³ « Օ, Ալլահ, նվիրիր ինձ առողջություն, օ, Ալլահ նվիրիր ինձ ողջամիտ լսողություն, օ, Ալլահ նվիրիր ինձ ողջամիտ տեսողություն, օ, Ալլահ, իրոք ես դիմում եմ Քեզ անհավատությունից և աղքատությունից, օ, Ալլահ իրոք, ես դիմում եմ Քեզ գերեզմանի տանջանքներից, չկա աստված, բացի Քեզանից:»

⁴ «Օ, Ալլահ, իրոք ես խնդրում եմ Քեզ բարօրություն իմ կյանքի և կրոնի, ընտանիքի և ունեցվածքի համար :Օ, Ալլահ քողարկիր իմ թերությունները և պաշտպանիր ինձ վախից, օ, Ալլահ, պաշտպանիր ինձ առջևից և ետևից, աջից և ձախից : Ես դիմում եմ Քո Մեծությանը, որ հանկարծակի սպանված լինեմ նեքից :»

⁵ «Փառաբանված է Ալլահը այնքան, որքան գոյություն ունեն Նրա արարածները և այնքան, որքան Նրան պետք կլինի և համապատասխան Նրա Գահի կշռին և համապատասխան թանաքի քանակի, որը պահանջվում է Նրա խոսքերի գրառման համար:»

ՄԵԾ ՊԱՐԳՆԻ ԱՐԺԱՆԻ ԽՈՍՔԵՐ և ԱՐԱՐՔՆԵՐ

Ն	ԱՐԺԱՆԻ ԱՐԱՐՔՆԵՐ և ԽՈՍՔԵՐ	ԸՍՏ ՄԱՐԳԱՐԵՅԻ ՍՈՒՆԱՅԻ ՆՐԱՆՑ ՊԱՐԳՆԸ
1	<p>«Լեիլեհե իլլայլահ ուսահոահու լե ջարիկա լեհու, լեհույ մույկու ուս լեհու ելիամդու ուս հուվաայե կուլլի շեյին կադիր» խոսքերը, որը նշանակում է. « Չկա աստված բացի միայն Ալլահից, Ով չունի գուգրնկեր: Նրան է պատկանում տիրակալությունը, փառք Նրան և Նա կարող է ամեն ինչ:»</p>	<p>«Ով օրվա ընթացքում հարյուր անգամ կասի այս խոսքերը, ապա նրան կտրվի նույն պարզևր ինչ տրվում է տաս ստրուկ ազատելու դեպքում, և կգրանցվի հարյուր բարի արարք, կմաքրվի հարյուր վատ արարք: Այդ ամենը կհանդիսանա պաշտպանություն Շեյթանից այդ օրը, և ոչ ոք չի կարող անել ավելի լավ բան քան նա, բացի այն մարդուց, ով կանի ավելին:»</p>
2	<p>«Սուբհանալեհի ուս բիհամդիհի, որը նշանակում է « Փառաբանված է Ալլահը և գովք նրան » և « Սուբհանալլահի ուս բիհամդիհի սուբհանա լահի էլազիմ», որը նշանակում է. « Փառաբանված է Ալլահը, գովք Նրան, փառաբանված է Մեծ Ալլահը » խոսքերը:</p>	<p>«Ով կասի այս խոսքերը առավոտյան և երեկոյան հարյուր անգամ, ապա կմաքրվի նրա մեղքերը, նույնիսկ եթե դրանք ծովի ալիքների չափ են: Եվ ոչ ոք չի գա Դատաստանի Օրը ավելի լավ բանով, բացի նրանից, ովարել է ավելին:» « Կան երկու խոսք, որոնք սիրում է Ամենագթասիրտը: Դրանք շատ հեշտ են լեզվի համար, սակայն կշեռքի վրա դրանք կլինեն ծանր:» Այդ խոսքերն են. «Սուբհանալլահի ուս բիհամդիհի, սուբհանալլահի էլազիմ:» Որը նշանակում է. « Փառաբանված է Ալլահը և գովք Նրան, փառաբանված է Ամենակարող Ալլահի:»</p>
3	<p>«Սուբհանալլահի էլազիմ ուս բիհամդիհի» խոսքերը, որը նշանակում է, «Փառաբանված է Ամենագոր Ալլահը և գովք Նրան:»</p>	<p>«Նրա համար, ով կասի այս խոսքերը, Դրախտում արմավ կդրվի:»</p>
4	<p>«Լե հաուլա ուլա կուվատա իլլաբիլեհ» խոսքերը, որը նշանակում է. « Չկա ուժ և հզորություն ոչ ոքին, բացի Ալլահից:»</p>	<p>«Ցույց տա՛մ քեզ Դրախտի գանձերից:» Ես ասացի. «Իհարկե, օ, Ալլահի Մարգարե:» Այդ ժամանակ նա ասաց. «Դրանք չկա հզորություն և ուժ ոչ ոքին, բացի Ալլահից» խոսքերն են:</p>
5	<p>Դրախտ մտնելու խնդրանք և Կրակից պաշտպանություն</p>	<p>«Ով երեք անգամ կխնդրի Ալլահին մտնել Դրախտ, Դրախտը ինքը կխնդրի Տիրոջը թույլտվություն նրա համար: Իսկ, ով երեք անգամ կխնդրի պաշտպանություն Կրակից, Կրակը ինքը կխնդրի Տիրոջը նրան պաշտպանել:»</p>
6	<p>Դուա, ժողովի քավություն</p>	<p>««Եթե մարդ գտնվել է ժողովում, որտեղ շատ բղավել և անհեթեթ խոսել են, ապա դուրս գալուց նա ասի. « Սուբհանակա լահումա ուս բիհամդիկա աշիադու լեիլեհե իլլա Անտա, աստախֆիրուկա ուս ատուբու իլեյկա», որը նշանակում է. « Փառաբանված ես Դու, օ, Ալլահ և գովք Քեզ, վկայում եմ, որ չկա աստված, բացի Քեզանից, խնդրում եմ Քեզ թուղություն և ապաշխարիում եմ Քեզ», ապա այս դեպքում նրան կներվի այդ ժողովի ընթացքում կատարվածը, որին նա ներկա է եղել:»</p>

7	Սուրա 18 –ից այաթների սովորելը	«Ով անգիր կսովորի սուրա «Քարանձավ»-ից առաջին տաս այաթները, նա պաշտպանված կլինի Ջադալից:»
8	Կոչ Մարգարեյին (Մալայանհին ալեյի ուս սալա) օրհնելու	«Ով օրհնության կկոչի ինձ համար մեկ անգամ, նրան Ալլահը կօրհնի տաս անգամ և կմաքրվի նրա վատ տաս արարք և նա կբարձրացվի տաս աստիճան: » Իսկ մեկ ուրիշ հաղիթում ասվում է. «... և նրան կգրվի տաս բարի արարք:»
9	Առաքինի Ղուրանից այաթներ կարդալու արժանիքները	«Ով օրվա և գիշերվա ընթացքում կարդացել է հիսուն այաթ, չի գրվի անփութների ցուցնում, ով կընթերցի հարյուր այաթ, նա կգրվի Ալլահին հնազանդ և երկրպագող ստրուկների ցուցակում: Իսկ, ով կընթերցի երկու հարյուր այաթ, Դատաստանի օրը Ղուրանը կբարեխոսի նրան, իսկ ով կընթերցի հինգ հարյուր այաթ, նրան կգրվի պարզև կանտարի չափով, որը հսկայական է:» ««Ով կընթերցի. «Ասա, Նա Ալլահը Միակն է...» տաս անգամ, նրա համար Ալլահը կկառուցի Դրախտում տուն:» «« Սուրա. « Ասա. Նա Ալլահը Միակն է...» հավասար է դուրանի մեկ երրորդ մասին:»
10	Մուզաֆինի պարզևատրումը	«Ամեն ջին, մարդ և այն ամենը ինչ լսել է մուզաֆինի ձայնը, կվկայի նրա օգտին Դատաստանի Օրը:» «Դատաստանի Օրը մուզեֆինները կունենան ամենաերկար վզերը:»
11	Մուզեֆինի ետևից բառերի կրկները և ազանից հետո դուան	«Ազանը լսելուց հետո, ով ասի.« Ալլահումմա Ռաբբա հեդիհի դաուատիտամմա ուաս սալատիլ կաիմա, ասի Մուհամեդանիլ ուասիլատի ուայ Ֆադիլատա ուաբասհու մակաման մահմուդան ալեզի ուահդահու», որի թարգմանությունն է «Օ, Ալլահ, այս կատարյալ կոչի և աղոթքի Տեր, առաջնորդիր Մուհամեդին դեպի ԱյՈւսսիլե և բարձր դիրք և այն արժանի վայրը, որը Դու խոստացել ես նրան:, ապա իմ բարեխոսությունը պարտադիր կլինի Դատաստանի Օրը:»
12	Վուդույի, փոքր լվացման ջանասեր իրականացում	«Մեղքերը կհեռանան այն մարդու մարմնից, ով կիրականացնի վուդու պատշաճ ձևով, դուրս տանելով նույնիսկ իր եղունգների տակից:»
13	Դուա վուդույից հետո	««Ցանկացածի առջև, ով կլվացվի պատշաճ ձևով և հետո կասի «Աշհադու ալա իլեհա իլալլահ ուահդահու լա շարիկա լեհու ուա աշհադու աննա Մուհամեդդան աբդուհու ուա ռասուլուհու», որը նշանակում է.«Վկայում եմ, որ չկա աստված, բացի Միայն Ալլահից, Ով չունի զուգրնկեր և վկայում եմ, որ Մուհամեդը Նրա ստրուկն ու Նրա մարգարեն է», անպատճառ կբացվի Դրախտի ութ դարպաս և նա կմտնի որով ցանկանա:»
14	Վուդույից հետո երկու կքանիստով աղոթքի կատարելը	«Ցանկացած մուսուլմանի համար, ով լվացում է կատարում պատշաճ ձևով, իսկ հետո կանգնում և աղոթում է երկու կքանիստով, իր ամբողջ հոգով և սրտով, Դրախտը կլինի պարտադիր:»
15	Մզկիթ գնալու	«Ով գնում է մզկիթ, որտեղ միասնական աղոթում են,

	Ճանապարհին մեծ քանակությամբ քայլերը	Նրան ամեն քայլի համար ջնջվում է մեկ մեղք, իսկ մյուսի համար գրվում է մեկ բարի գործ այս կատարվում է և երբ նա գնում է մզկիթ, և երբ վերադառնում է:»
16	Ուրբաթ օրվա աղոթքին պատրաստվելը և տանից շուտ դուրս գալը	«Ով կատարյալ լվացվել և դուրս է եկել տանից վաղ, հասնելով քարոզի սկզբին, գնացել է մզկիթ ուտքով, նստել է իմամին մոտ, ուշադիր լսել է նրա ճառը և այդ ընթացքում չի խոսել, նրան ամեն քայլի համար կգրվի պարզև, հավասար գիշերային աղոթքի և մեկ տարվա պահքի:» «Եթե մարդը ուրբաթ օրը կատարյալ լվացում անի, մաքրվի ինչպես կարող է, օծի մազերը և մարմինը անուշաբույրով, գնա ուրբաթ օրվա աղոթքի առանց որևէ մեկին հրելու, աղոթի այնքան, որքան պետք է, լռի լսելով իմամին, ապա նրան անպատճառ կներվեն մեղքերը, որը նա կատարել է անցյալ ուրբաթ օրվանից:»
17	Բացող տակբիրին հասնելը	«Ով քառասուն օրվա ընթացքում նամազ կանի մարդկանց հետ հանուն Ալլահի, հասնելով առաջին տակբիրին, նրան կգրվի երկու ժխտում Կրակից և փարիսությունից:»
18	Պարտադիր նամազի միասնական կատարելը	«Միասնական աղոթքը գերազանցում է անհատականին քսանյոթ անգամ:»
19	Ով աղոթում է 'իշա' և 'Ֆաջր' նամազները մարդկանց հետ	«Ով աղոթում է 'իշա' աղոթքը մարդկանց հետ, նա կարծես աղոթել է զիշերվա կետը, իսկ նա, ով հետո կաղոթի 'Ֆաջր' աղոթքը մարդկանց հետ, ապա նա կարծես աղոթել է ամբողջ զիշեր:»
20	Առաջին շարքում կատարվող նամազը	«Եթե մարդիկ իմանային այն պարզևի մասին, որը սպասվում է նրան, ով կարտաբերի ազանի խոսքերը և կկանգնի աղոթողների առաջին շարքում, ապա բացի նետով ճանապարհ բացելուց ելք չէին տեսնի, որպեսզի որոշեին, ով կանի այդ:»
21	Կամավոր նամազների հաճախակի կատարելը և դրանց գաղտնիությունը	«Որքան հնարավոր է շատ երկրային կքանիստ արա Ալլահին, քանզի ամեն կքանիստի համար, Ալլահը մեծարում է քեզ մեկ աստիճանով և մաքրում է մեկ մեղք:» « Կամավոր աղոթքը, որը մարդ կատարում է մարդկանցից հեռու, գերադասելի է մարդկանց առջև կատարված աղոթքից քսանհինգ անգամ:»
22	Սուննա հանդիսացող նամազների անընդհատ կատարելը պարտադիր նամազներից առաջ և հետո	«Ով օրվա և զիշերվա ընթացքում կատարել է լրացուցիչ տասներկու ռակյատ, նրա համար Դրախտում տուն կկառուցվի: Դրանք են, չորսը դուհր նամազից առաջ և երկուսը դրանից հետո, երկու ռակյաթ մեղրեք նամազից հետո, երկուսը իշա նամազից հետո և երկուսն էլ ֆաջր նամազից առաջ:»
23	Սուննա հանդիսացող երկու ռակյատը ֆաջր նամազից առաջ և երկու ռակյատ ֆաջր պարտադիր նամազը	«Ֆաջար նամազի երկու ռակյատը այս աշխարհում եղած ամեն ինչից լավ է:» «Ով աղոթել է ֆաջր աղոթքը, նա գտնվում է Ալլահի պաշտպանության տակ:»
24	Դուռի	«Ամեն օր, առավոտյան, ձեզանից յուրաքանչյուրը պետք է տա

	նամագը	այնքան բարեգործություն, սաղակա, որքան նրա մարմնի գդերն են: Ամեն «Սուրբան Ալլահ» խոսքերի արտաբերումը սաղակա է: Ամեն «համդուլիլեհ» խոսքերի օգտագործումը սաղակա է և ամեն «Լե իլեհե իլա Ալլահ» խոսքերի արտաբերումը սաղակա է: Ինչպես նաև ամեն « Ալլահու Աքբար» խոսքերը սաղակա են: Արգելվածից խուսափելը և լավ արարքներ անելը նույնպես հանդիսանում են սաղակա: Բայց այս ամենը փոխարինում են կամավոր երկու ռակյատ աղոթքը առավոտյան, որը կոչվում է դուհա նամագ:
25	Ով նստել է նույն վայրում, որտեղ նամագ են արել և հիշատակել է Ալլահին	«Հրեշտակները դիմում են Ալլահին աղերսով ձեզանից ցանկացածի համար այնքան ժամանակ, որքան նա մնում է աղոթելու վայրում և նրանք ասում են « Օ, Ալլահ, ներիր նրան, Օ, Ալլահ, գթա նրան:»
26	Ալլահին հիշատակելը միասնական ֆաջր աղոթքից հետո մինչև արևածագ և դուհա նամագի կատարելը	«Ով աղոթել է ֆաջրը մարդկանց հետ, իսկ հետո նստել և հիշատակել է Ալլահին մինչև արևածագ, որից հետո աղոթել է դուհա, նրան սպասվում է պարզև, որը հավասար է հաջի կամ ումրայի համար տրվող պարզևին:»
27	Ով արթնացել է գիշերը աղոթելու և արթնացրել է կնոջը	«Եթե տղամարդը արթնացրել է կնոջը գիշերը և նրա հետ աղոթել է երկու ռակյատ, ապա նրանք կգրվեն այն տղամարդկանց և կանանց ցուցակում, ովքեր շատ հիշատակում են Ալլահին:»
28	Ով մտադրվել էր աղոթել գիշերը, բայց նրան քունը հաղթահարել է	«Ցանկացած մարդու, ով սովորաբար աղոթում է գիշերը, բայց այս անգամ քնով է անցել, Ալլահը կգրի պարզև ինչպես կատարված աղոթք, իսկ քունը կհամարվի սաղակա:»
29	Աղերս Ամենաբարձրային, շուկա մտնելուց	«Չկա աստված, բացի Ալլահից, ով չունի զուգրնկեր, Նրանն է իշխանությունը և փառքը: Նա մեռցնում է և հարություն է տալիս, իսկ Նա կենդանի է և չի մահանում: Նրա ձեռքերում բարիքն է և Նա ամեն ինչ կարող է:» ¹ Ով Ով արտաբերում է այս խոսքերը, նրան գրվում է հազար բարի արարք և հազար մեղք ջնջվում է, իսկ Դրախտում նրա դիրքը հազար անգամ բարձրանում է:
30	«Սուրբանալլահ», Ալ համդուլիլեհի « և Ալլահու աքբար » խոսքերը երեսուն երեք անգամ պարտադիր աղոթքից հետո	««Նրան, ով ամեն աղոթքի վերջում երեսուն երեք անգամ կասի «Գուլք Ալլահին». « Փառք Ալլահին » և «Ալլահը մեծ է « խոսքերը և հարյուրերորդ անգամ կասի. « Չկա աստված, բացի միայն Ալլահից, Ով չունի զուգրնկեր, Նրան է պատկանում տերությունը, փառք Նրան և Նա ամեն ինչ կարող է, « կներվի մեղքերը, նույնիսկ եթե այն այնքան շատ է, որքան ծովի փրփուրները:»
31	Պարտադիր նամագից հետո, այս «Ալ Կուրսի»-ի	«Ով, ամեն պարտադիր աղոթքից հետո կկարդա «Ալ-Կուրսի» այաթը, ապա նրա և Դրախտի միջև

¹ « Լե իլահա իլլահու լե շարիկա լեհու, լեհու ել մուկու ուա լեհու ելհամդու յուհյն ուա յումխտու ուա հուվա Հայյուն լեյամուտու բի յադիհի ել հայրու ուա հուվա ալլա կուլլի շեյին կադիր:»

	ընթերցումը	կլիինի նրա մասին:»
32	Հիվանդին այցելելը	«Յոթանասուն հազար հրեշտակ կղիմեն աղերսով Ալլահին մինչ երեկո ցանկացած մուսուլմանի համար, ով այցելել է հիվանդ մուսուլմանին առավոտյան: Եթե նա հիվանդին այցելել է երեկոյան, ապա յոթանասուն հազար հրեշտակ կղիմեն Ալլահին աղերսով մինչ առավոտ, իսկ Դրախտում նրա համար կհավաքեն պտուղներ:»
33	Աղերս դիմում Ամենաբարձրյալին, փորձության մեջ ընկած մարդուն տեսնելուց	««Ով տեսել է մարդու, որին հասել է փորձություն և ասել է.« Փառք Ալլահին, Ով պաշտպանել է ինձ այն բանից, որով փորձում է քեզ և թող ինձ բարձրացնի շատերից, ում արարել է ¹ , ապա այդ մարդուն չի հասնի նմանատիպ փորձություն:»»
34	Ով մխիթարել է մարդու, ում հասել է դժբախտություն	«Ով մխիթարել է մարդուն, ում հասել է դժբախտություն նրան սպասվում է պարգև, հավասար նրա պարգևի:» «Ցանկացած հավատացյալի, ով կմխիթարի իր հավատքի եղբորը դժբախտության մեջ, Ալլահը կտա նրան արժանապատվության հագուստ:»
35	Հուղարկավորության աղոթքը և գերեզման գնալը	«Նրան, ով ներկա կգտնվի հուղարկավորությանը մինչ աղոթքի ավարտը, մեկ կարատի չափով պարգև է հասնում: Իսկ նրան, ով կմնա հուղարկավորելուց հետո, այն կլիինի երկու կարատ:» Մարդիկ հարցրեցին. « Իսկ ո՞րն է այդ երկու կարատը:» Մարգարեն ասաց. « դրանք նման են երկու հսկա սարերի:» Իբն Ումարը ասաց. « Մենք բաց ենք թողել բազմաթիվ կարատներ:»
36	Ով մզկիթ է կառուցել հանուն Ալլահի	«Նրան, ով մզկիթ է կառուցում հանուն Ալլահի, նույնիսկ եթե այն կլիինի շատ փոքր, Ալլահը կկառուցի տուն Դրախտում:»
37	Ալլահի ճանապարհի ծախսը	««Ամեն օր, երբ Ալլահի ստրուկները առավոտյան արթնանում են, երկնքից իջնում են երկու հրեշտակ, որոնցից մեկը ասում է. «Օ, Ալլահ, փոխհատուցիր նրան, ով ծախսում է իր գումարները», իսկ մյուսը ասում է. «Օ, Ալլահ, գծուծին հասցրու կործանման:»»
38	Բարեգործություն, սադակա	Ալլահի Մարգարեն ասաց. « դիրհեմը գերազանցել է հարյուր հազար:» Մարդիկ ասացին.« Օ, Ալլահի Մարգարե, այդ ի՞նչպես:» Նա ասաց. «Մարդ, ով ունի երկու դիրհեմ, վերցնում է մեկը և որպես բարեգործություն տալիս է, իսկ մյուսը ունենալով մեծ հարստություն, վերցնում է իր գումարից հարյուր հազար և տալիս է այդ ոչպես բարեգործություն:» «Ամեն մուսուլմանի, ով կտնկի բույս, որից կուտի թռչունը, մարդը կամ կենդանին, կգրվի նրան որպես

¹ «Ալ համդու լիլեհի լեզի աֆանի միմնա բտալակա բիհի ուա ֆադալանի ալա կասիրին միման խալակա տաֆդիլան :»

		բարեգործություն:»
39	Առանց տոկոսի փոխառություն	«Յուրաքանչյուր մուսուլման, ով տվել է իր եղբորը փոխառություն երկու անգամ, կարծես տվել է նրան զումար, որպես բարեգործություն մեկ անգամ:»
40	Չունևոր պարտատերին թեթևացում	«Ով հետաձգել է պարտքը չունևոր պարտատերին, նրան ամեն օրվա համար կգրվի բարեգործություն: Իսկ եթե նա նորից հետաձգի վճարը, ապա ամեն օրվա համար կգրվի երկակի բարեգործություն:»
41	Կամավոր պահք մեկ օրով, Ալլահի ճանապարհին	«Ցանկացած ստրուկի երես, ով մեկ օր պահք է պահել Ալլահի ճանապարհին, Ալլահը անպատճառ կհեռացնի Կրակից այդ օրվա համար յոթանասուն տարի:»
42	Պահքին հետևելը երեք օր ամեն ամսվա մեջ և արաֆայի, ու Աշուրայի պահքերը	«Ռամադան ամսվա և ամեն ամսվա մեջ երեք օր պահք պահելը, հավասար է ամբողջ տարվա անդադար պահքի:» Մարգարեյին <i>(Մայլապահու պեկի մաս սայալ)</i> հարցրեցին Արաֆա օրվա պահքի մասին և Նա պատասխանեց. «Այդ օրվա պահքը ծառայում է մեղքերի թողություն անցյալ և հաջորդ տարվա համար:» Նրան նույնպես հարցրեցին Աշուրա օրվա պահքի մասին և Նա ասաց. « Այն ծառայում է նախորդ տարվա մեղքերի թողություն:»
43	Շավալ ամսվա վեցօրյա պահքը	«Ով պահք է պահել ամբողջ Ռամադան ամսում և հետո պահք է պահել Շավալ ամսվա վեց օրը, կարծես պահք է պահել ամբողջ տարին անդադար:»
44	Տարավիի նամազի կատարելը սկզբից մինչև վերջ	«Եթե մարդ աղոթում է իմամի ետևից այքան ժամանակ, մինչև նա չի հեռանում, ավարտելով աղոթքը, նրան կգրվի ինչպես ամբողջ զիշերվա աղոթք:»
45	Ումրա, ռամադանի ընթացքում	«Ումրայի կատարելը ռամադան ամսում, հավասար է հաջի կամ հաջի ինձ հետ:» «Ով շրջում է Քաբբայի շուրջ յոթ անգամ և աղոթում է երկու ռակյատ, նրա արարքը հավասարվում է ստրուկի ազատման:»
46	Զուլ էլ հիջրա ամսվա առաջին տաս օրերին կատարած բարի արարքը	«Ինչ օրեր որ կատարվեն բարի արարքները, Ալլահը սիրում է այս օրերի բարի արարքները »նկատի է առնվում այս ամսվա տաս օրերը: Մարդիկ հարցրեցին.« Նույնիսկ ջիհադը Ալլահի ճանապարհի ն»: Ալլահի Մարգարեն <i>(Մայլապահու պեկի մաս սայալ)</i> ասաց. « Նույնիսկ ջիհադը Ալլահի ճանապարհին, եթե խոսքը չի գնում մի մարդու մասին, ով դուրս է եկել իր ունեցվածքով, վտանգելով իրեն հանուն Ալլահի և չի վերադարձնում ոչ մեկը, ոչ էլ մյուսը:»
47	Զոհաբերություն	Մարգարեյի հետևորդները մի անգամ հարցրեցին. « Օ, Ալլահի Մարգարե, ո՞րն է այդ զոհաբերությունը» Նա պատասխանեց.« Ձեր նախահոր, Իբրահիմի սովորույթն է:» Նրանք հարցրեցին. « Իսկ ի՞նչ է մեզ հասնում դրանց համար, օ, Ալլահի Մարգարե:" Նա ասաց." Կենդանու ամեն մագի

		համար ձեզ գրվում է մի բարի գործ:» Նրանք հարցրեցին. «Իսկ բրդի համար, ¹ , օ, Այլահի Մարգարե:» Նա ասաց. «Նրա բրդի ամեն մագի համար նույնպես բարի գործ:»
48	Գիտելիք ունեցողի պարզևր և նրա արժանիքը	«Գիտունի գերադասությունը հավատացյալի համեմատ, նման է ինձ և ձեզանից ամենացածրից» Հետո Այլահի Մարգարեն ասաց. «Իրոք, Այլահը և Նրա հրեշտակները և երկրի ու երկնքի բնակիչները և նույնիսկ մրջյունները իրենց բնում և ձուկը ջրում խնդրում են օրհնություն նրանց համար, ովքեր մարդկանց բարիք են սովորեցնում:»
49	Այլահի վախից լացը և լացը Նրա ճանապարհին	«Կրակը չի մոտենա երկու այքերի. Այլահի վախից լացողի և նրա, ով գիշերը անց է կացրել Այլահի ճանապարհին:»
50	Ով մերժել է այրելը, կախարդանքի կարդալը և թռչունների թռիչքով գուշակություններ անելը	Մարգարեյին երագում տեսիլք էր երևացել տարբեր համայնքներ: Եվ Նա տեսել էր իր համայնքը, որոնց մեջ կային յոթանասուն հազար, ովքեր մտնում են Դրախտ առանց հաշվի և պատժի: Այդ այն մարդիկ են, ովքեր չեն դիմում ուրիշներին կախարդության համար, չեն գուշակում թռչունների թռիչքով և վստահում են իրենց Տիրոջը:
51	Ով համբերատար տանում են երեխայի կորուստը	«Յուրաքանչյուր մուսուլմանի, ում երեք անչափահաս երեխաները մահացել են, Այլահը կտանի Դրախտ:»
52	Ում Այլահը փորձում է տեսողության կորուստով և նա, համբերատար տանում է այդ	«Իրոք, Ամենաբարձրյալ Այլահը ասաց. «Եթե Ես փորձության մեջ դնեմ Իմ ստրուկին, զրկելով նրան երկու սիրելիներից և նա համբերատար լինի, ապա փոխհատուցումը կլինի Դրախտ:» «Երկու սիրելի» խոսքերը այքերի համար են:
53	Ով, հրաժարվում է ինչ որ բանից, հանուն Այլահի	«Ինչից որ դու հրաժարվես հանուն Այլահի, Նա անպատճառ կնվիրի քեզ ավելի յավր:»
54	Լեզվի և սեռական պրզանների պահպանելը արգելվածից	«Այն մարդու համար, ով վստահում է ինձ այն, ինչ նրա ծնոտի և ոտքերի արանքում է, ես կվստահեցնեմ, որ նա կմտնի Դրախտ:»
55	"Բիսմիլե" խոսքը տուն մտնելուց և ուտելուց առաջ	««Երբ, մարդ տուն մտնելուց և ուտելուց առաջ հիշատակում է Այլահին, Շեյթանը ասում է իր հետևորդներին. «Այստեղ չկա ձեզ համար ոչ ապաստան, ոչ էլ ընթրիք:» Իսկ եթե նա մտել է տուն առանց Այլահին հիշատակելու, Շեյթանը ասում է. «Դուք կստանաք ապաստան» և եթե նա ուտելուց չի հիշատակում Ամենաբարձրյալ Այլահին, Շեյթանը ասում է. « Դուք կստանաք և ապաստան, և ընթրիք:»
56	Ով փառաբանում	««Նրան, ով ուտելուց հետո կասի Փառք Այլահին, ով

¹ Այստեղ նկատի են ունենում, մագաժածկույթը, որը բաղկացած է փափուկ և բարակ մագիկներից:

	<p>Է Ալլահին ուտելուց, ըմպելուց և նոր հագուստ հագնելուց հետո</p>	<p>կերակրել է ինձ այս և տվել է ինձ այս, մինչ ես ինքս ուծիկամ որևէ այլ բանի չեմ դիմում, կներվի մեղքերը:» Այս խոսքերը արարբերեն հնչում են այսպես. « Ալ- համդուլիլեհի լեզի ատամանի հեզե ուա ռազականիհի մին դայրի հաուլին մինի ուալա կուվա:»</p> <p>«Իսկ երբ մարդ հագնում է նոր հագուստ, նա պիտի ասի. « Փառք Ալլահին, Ով հագցրել է ինձ այս, մինչ ես ես չեմ դիմել ոչ, ուծի, ոչ էլ այլ բանի, նրան կներվեն նախկին մեղքերը:» Այս խոսքերը արարբերեն հնչում են այսպես. « Ալ համդու լիլեհի լեզի ատամանի հագա ուա ռազականիհի մին դայրի հաուլին միննի ուա լա կուվա:» Այդ դեպքում կներվեն նրա նախկին մեղքերը:»</p>
57	<p>Ով ցանկանում է, որ Ալլահը թեթևացնի աշխատանքի բեռը</p>	<p>Տաթիման խնդրեց Մարգարեյին իրեն ծառա տալ, բայց նա ասաց նրան և Ալիին. «Իսկ չսովորեցնե՛մ ձեզ ավելի լավ բան, քան դուք խնդրում եք ինձ:Երբ պառկեք քնելու ասեք. « Ալլահու Աքբար» երեսունչորս անգամ, « Մուբհան Ալլահ» երեսուն երեք անգամ և «Համդուլիլեհ» երեսուն երեք անգամ: Այս ավելի լավ կլինի ձեզ համար, քան ծառա ունենալը:»</p>
58	<p>Մեռական գործողությունից առաջ ասվող դուա</p>	<p>««Մեռական գործողությունից առաջ եթե մարդ ասի.«Բիսմիլեհի, Ալլահումնա ջանիբնա շշեյթանա ուա ջանիբի շշեյթանա մազակտանա,» որը նշանակում է Ալլահի անունով, օ, Ալլահ հեռացրու մեզանից շեյթանին և հեռացրու շեյթանին նրանից, ինչ դու կտաս մեզ:Ապա այս դեպքում Շեյթանը չի վնասի երեխային, եթե ձեզ տրված է ունենալ նրան:»»</p>
59	<p>Կնոջ ամուսնուն գեհացնելը</p>	<p>««Եթե կինը աղո՛ղեյ է իր հինգ աղոթքները, պահք է պահել ռամադան ամսում և պահպանել է իր առաքինությունը, հնազանդ է եղել ամուսնուն, Դատաստանի Օրը նրան կասեն. «Մտիր Դրախտ այն դարպասներով, որով ցանկանում ես:»»</p> <p>«Յուրաքանչյուր կին, ով կմահանա և ամուսինը նրանից գոհ կլինի, կմտնի Դրախտ:»</p>
60	<p>Հարգալից վերաբերմունքը ծնողներին և բարեկամական կապերի պահպանումը</p>	<p>«Ալլահի գոհունակությունը, հոր գոհունակության մեջ է:» « Թող նա, ով ցանկանում է ճակատագիրը մեծացնել և կյանքի տևողությունը երկարացնել, թող պահպանի կապը բարեկամների հետ:»</p>
61	<p>Որբին ապահովելը</p>	<p>«Ես և որբին հովանավորողը Դրախտում կլինենք ինչպես այս երկուսը» և Մարգարեն մոտեցրեց ցուցամատը և միջնամատը իրար:</p>
62	<p>Առաքինություն</p>	<p>«Առաքինի հավատացյալը հասնում է աստիճանի պահքի օրով և գիշերային աղոթքներով:»</p> <p>«Բարոյական մարդուն Դրախտի գագաթներին կտրվի տուն:»</p>
63	<p>Արարածների</p>	<p>«Ճշմարիտ, Ալլահը ներում է Իր գթասիրտ ստրուկներին:</p>

	հանդեպ գթասրտությունը և խղճմտանքը	Գթսիրտ եղեք նրանց հանդեպ, ովքեր երկրի վրա են և ձեր նկատմամբ գթասիրտ կլինի Նա, Ով երկնքում է:»
64	Մուսուլմաններին բարիք ցանկացողը	«Ձեզանից յուրաքանչյուրը չի հավատա այնքան ժամանակ, մինչ չցանկանա բարիք իր հավատքի եղբոր համար:»
65	Ամոթխածություն	«Ամոթխածությունը բերում է բարիք:» «Ամոթխածությունը հավատքից է:» «Մարգարեներին բնորոշ են չորս սուննա. Ամոթխածություն, անուշաբույրերի օգտագործում, սիվակ և ամուսնություն կնքում:»
66	Մյուսներին առաջինը ողջունելը	Մի մարդ եկավ Մարգարեյի մոտ և ասաց. «Խաղաղություն ձեզ:» Իսկ Մարգարեն պատասխանեց. «Տասը քեզ:» Հետո եկավ մեկ ուրիշը և ասաց. « Խաղաղություն և Ալլահի գթասրտությունը ձեզ», իսկ Մարգարեն ասաց.« Քսանը քեզ:» Հետո եկավ հաջորդը և ասաց.« Խաղաղություն ձեզ, Ալլահի գթասրտությունը և օրհնությունը », իսկ Մարգարեն ասաց.«Երեսուն:» Այս ամենում Նա նկատի ուներ բարի արարքները:
67	Հանդիպման ժամանակ ձեռքսեղմումը	«Երկու մուսուլմանների, ովքեր միմյանց ձեռք են սեղմում, կներվեն նրանց մեղքերը մինչ նրանք կբաժանվեն:»
68	Հավատքի եղբոր պատվի պաշտպանելը	« Այն մարդու երեսը, ով պաշտպանել է իր հավատքի եղբոր պատիվը, Ալլահը կհեռացնի Կրակից Դատաստանի Օրը:»
69	Մուրբ մարդկանց նկատմամբ սերը և նրանց հետ զրույցները	«Դու կլինես նրանց հետ, ում սիրում ես:» Անասը, թող Ալլահը օրհնի նրան, ասաց. « Մարգարեյի հետևորդները ոչինչի համար ալդքան չէին ուրախանում, որքան ուրախանում էին այս հաղիթի համար:»
70	Միմյանց սիրելը հանուն Ալլահի	Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց. «Հանուն ինձ միմյանց սիրողների համար պատրաստված են միբարներ լույսից և նրանց կնախանձեն մարգարեները և նահատակները:»
71	Աղերս Ամենաբարձրային մուսուլմանի համար	«Մուսուլմանի խնդրանքը հավատքի եղբոր համար նրա բացակայության ժամանակ, չի մնա անպատասխան: Նրա գլխավերևում կանգնած է հրեշտակ, ում հրամայված է ամեն խնդրանքին ասել. « Ամեն, քեզ էլ նույնը:»
72	Հավատացյալ կնոջ և տղամարդու համար թողություն խնդրելը	«Ով թողություն է խնդրել հավատացյալ կնոջ կամ տղամարդու համար, նրան Ալլահը կգրի մեկ բարի գործ նրանցից յուրաքանչյուրի համար:»
73	Ճանապարհից արգելքի հեռացնելը	«Ես Դրախտում մի մարդ եմ տեսել, ով նստած էր ծառի ստվերում, որը նա հեռացրել էր ճանապարհից, որովհետև այն խանգարում էր մարդկանց անցնել:»
74	Ստիգ և վեճից խուսափելը	«Ես վստահում եմ տուն Դրախտի մոտակայքում նրան, ով կխուսափի վեճերից,նույնիսկ եթե ճիշտ է, և ես վստահում եմ տուն Դրախտի կենտրոնում նրան, ով չի ստի նույնիսկ կատակով:»

75	Ոց գապել է բարկությունը	«Նրան, ով գապել է բարկությունը ունենալով հնարավորություն արտահայտելու, Դատաստանի օրը Այլահր կկանչի և բոլոր արարածների արքի առջև թույլտվություն կտա ընտրել ցանկացած հուռի:»
76	Ում լավաբանել էք	«Ում լավաբանել էք, նրան Դրախտը կլինի պարտադիր, իսկ ում վատաբանել էք, նրան կլինի պարտադիր Կրակը: Դուք Այլահի վկաներն էք երկրի վրա...»
77	Ով թեթևացրել է մուսուլմանին, քողարկել է նրա արատները և արարքները և օգնել է նրան	«Նրան, ով ազատել է հավատացյալին այս աշխարհի մի տխրությունից, Այլահր կազատի Հարության օրվա մի տխրությունից, նրան, ով կթեթևացնի չունևոր պարտատիրոջ վիճակը, Այլահր կթեթևացնի նրա վիճակը և այս և մյուս աշխարհում, իսկ նրան, ով կքողարկի մուսուլմանին, Այլահր կքողարկի և այս և մյուս աշխարհում: Այլահր կօգնի իր ստրուկին, մինչ ստրուկը օգնում է իր եղբորը:»
78	Նա, ում հոգսը եղել է Հավիտենական կյանքը	«Ում հոգսը եղել է հավիտենական կյանքը, Այլահր նրա սրտում կդնի գոհունակություն, կհավաքի մարդկանց նրա շուրջ, նա ոչիչի կաչիք չի ունենա, և նրա մոտ կգա այս աշխարհը հնազանդ անկախ իր կամքից:»
79	Կառավարողի արդարությունը, երիտասարդի առաքինությունը, մզկիթների հետ կապը և սերը հանուն Այլահի	«Յոթ տեսակի Այլահր կթաքցնի Իր սովերում այն Օրը, երբ բացի Նրա սովերից ոչ մի սովեր չի լինի. նրանք են կառավարիչը, երիտասարդը, ով մեծացել է Ամենաբարձրյալ և Ամենահզոր Այլահին երկրպագելու, մարդու, ում սիրտը կապված էր մզկիթին, այն երկուսին, ովքեր սիրում են միմյանց հանուն Այլահի, հանդիպում և բաժանվում են միմյանցից միայն հանուն Այլահի, տղամարդուն, ով կկանչի իրեն ցանկացող հարուստ և գեղեցիկ կնոջը և կասի « Իրոք, ես վախենում եմ Այլահից », նրան, ով բարեգործություն է անում այնքան գաղտնի, որ իր ձախ ձեռքը չգիտի, թե որքան է վատնում աջը, ինչպես նաև նրան, ում աչքերը լցվում են արցունքով, երբ նա միայնակ հիշատակում է Ամենաբարձրյալ Այլահին:»
80	Թողություն խնդրելը	«Ով հաճախ Այլահից թողություն է խնդրում, նրան Այլահը տալիս է ելք ամեն իրավիճակից, ազատում է տխրությունից և տալիս է ելք այնտեղից, որտեղից նա չի սպասում:»
81	Աստծոց նահատակություն խնդրելը	Եթե Աստծոց խնդրեն նահատակություն անկեղծորեն, ապա Նա մահը կհամարի այդպիսին, նույնիսկ եթե մարդը մահանա տանը, անկողնում:

ՄԱՐԳԱՐԵՅԻ ԿՈՂՄԻՑ ԱՐԳԵԼՎԱԾ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԱՐԳԵԼՎԱԾ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		ԱՐԳԵԼՔԸ ՀԱՍՏԱՏՈՂ ՀԱՎԱՍՏԻ ՀԱՐԻԹ
1	Հանուն մարդկանց կատարվող արարքներ	«Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց. « Ես բոլորովին կարիք չունեմ, որ Ինձ զուգրնկեր տան, եթե որևէ մեկը որևէ արարք կատարի ոչ Ինձ համար, այլ ուրիշի համար, Ես կհրաժարվեմ և նրանից, և նրա շիրկից:» ¹
2	Ցուցադրական արարքների կատարում	«Ով խայտառակել է ինչ որ մեկին, պատմելով բոլորին նրա թերությունների մասին, նրան Ալլահը կխայտառակի Դատաստանի օրը, իսկ ով որևէ բան է արել ցուցադրաբար, նրան Ալլահը կխայտառակի ի ցույց բոլորի, թե ով է նա իրականում:»
3	Ամբարտավանություն	«Չի մտնի Դրախտ նա, ում սրտում կար փոշու հատիկի չափ ամբարտավանություն:» Ամբարտավանությունը ճիշտը բնորոնելու մերժումն է, և մարդկանց ատելն է:
4	Երկար հագուստի կրելը	«Մարդիկ կրում են երկար իզար, երկար վերնաշապիկ և երկար չավա: Ով իր ետևից տանի իր հագուստը մեծամտությունից և ինքնաբավարարվածությունից ելնելով, Հարության օրը Ալլահի նույնիսկ չի նայի նրան:»
5	Նախանձ	«Զգուշացեք նախանձից, քանզի, ճշմարիտ, նախանձը կույ է տալիս բարի արարքները, ինչպես կրակը, փայտը:»
6	Վաշխառություն	Ալլահի Մարգարեն անիծել է վաշխառույից պարտք վերցնողին և դրանով զբաղվողին: «Դիրհեմը լիհֆին, որը մարդ վերցնում է իրեն, իմանալով այդ, ավելի վատ է, քան երեսուն վեց դավաճանություն:»
7	Այկոռոյի օգտագործումը	«Դրախտ չեն մտնի գինուն սովորածները, կախարդությանը հավատացողները և բարեկամական կապեր խզողները:» «Ով գինի է խմում, նրա աղոթքը չի բնորոնվի քառասուն օր:»
8	Սուտը	«Վայ նրան, ով ինչ որ բան է պատմում, որպեսզի ծիծաղեցնի մարդկանց և միևնույն ժամանակ նա ստում է: Վայ նրան, վայ նրան:»
9	Ծածուկ լսելը և նայելը	«Ով լսում է մարդկանց խոսակցությունը գաղտնի, նրա ականջի մեջ Ալլահի Դատաստանի օրը կլցնի տաք արույր:»
10	Պատկերների ստեղծումը	«Ճշմարիտ, Դատաստանի օրը ամենատանջալից տառապանքները սպասում են նրանց, ովքեր ստեղծում են կենդանի արարածների պատկերներ:» «Հրեշտակները չեն մտնում տուն, որտեղ կա շուն կամ կենդանի էակի պատկեր:»
11	Չարախոսություն	«Հայտնի է ձեզ ի նչ է հուլան:» Մարդիկ ասացին. «Ալլահը և Նրա մարգարեն ավելի լավ գիտեն այդ մասին:»

¹ Այս նշանակում է, որ այդպիսի մարդու արարքները կլինեն հաշվելի և նա ոչ մի պարգև չի ստանա :

		Մարգարեն <i>(Մայրապետի ասացած)</i> ասաց. « Այն, երբ դու քո եղբոր մասին հիշատակում ես այնպես, որք դուր չեր գա նրան:» Նրան հարցրեցին. «Իսկ եթե նրան բնորոշ է ասածը» Մարգարեն <i>(Մայրապետի ասացած)</i> ասաց. « Եթե նրան բնորոշ է այդ, նշանակում է դու չարախոսում ես նրան, իսկ եթե նա այդպիսին չէ, նշանակում է դու գրպարտում ես նրան:»
12	Բամբասանքներ	«Բամբաստողի չի մտնի Դրախտ:» Բամբաստողի մի մարդ է, ով տարածում է բամբասանք, մարդկանց մեջ թշնամություն առաջացնելու:
13	Անեծք	«Հավատացյալի անեծքը նման է նրա սպանության:» «Մի անիծեք քամին, որովհետև այն փչում է Այլահի հրամանով, իսկ ով անիծում է այսպիսի մի բան, որ իրավունք չունի անիծելու, ապա անեծքը կվերադառնա նրան:»
14	Գաղտնիքի բացահայտումը	«Դատաստանի օրվա ամենավատ մարդկանցից նրանք են, ովքեր մերձենում են իրենց կանանց, իսկ նրանք ամուսիններին, որից հետո նա բացահայտում է կնոջ գաղտնիքները:» ¹
15	Անպարկեշտություն	«Իրոք, Այլահի մոտ Դատաստանի օրը ամենավատ մարդիկ կլինեն նրանք, ումից մարդիկ շրջվում են անպարկեշտության պատճառով:» «Ադամի որդիների մեղքերի մեծամասնությունը նրանց յեզվից է:»
16	Մուսուլմանին անհավատության մեջ մեղադրելը	««Եթե մարդ իր եղբորը ասում է, «Անհավատ», ապա այն ունի երկու հետևանք, կամ նրա եղբայրը իրոք այդպիսին է, ինչպիսին մյուսը ասում է, կամ այդպես չէ: Այդ դեպքում նրա խոսքերը վերադառնում են հենց իրեն:»»
17	Հաստատել այն, որ նա ինչ որ մեկի որդին է, ով իր հայրը չէ	«Ով տեղյակ լինելով իրեն հայր է կոչել մարդու, ով իրոք նա չէ, Դրախտը կլինի արգելված:» «Ով չի ցանկանում ընդունել, որ նա իր հոր որդին է, ապա այդ հանդիսանում է անհավատություն:»
18	Մուսուլմանին ահաբեկելը	«Մի թույլատրեք մուսուլմանին ահաբեկել մեկ ուրիշ մուսուլմանի:» «Ով իր հավատքի եղբոր վրա երկաթյա իր է ուղղել, նրան հրեշտակները կանիծեն մինչև նա չիջեցնի այդ:»
19	Ոչ մուսուլմանի սպանությունը, ով գտնվում է մուսուլմանի տարածքում պայմանագրով	«Ոչ մուսուլմանի անօրեն սպանողը, ում հետ կա խաղաղության համաձայնագիր, չի զգա Դրախտի բույրը: Իսկ այդ բույրը զգացվում է հարյուր տարվա տարածությամբ:»
20	Այլահին հաճո մարդկանց նկատմամբ թշնամական վերաբերմունքը	«Ես պատերազմ եմ հայտարարում նրան, ով թշնամություն է անում Իմ մերձավորի հետ:»
21	Փարիսեցուն և մեղաավորին "Տեր" կոչելը	«Մի կոչեք փարիսեցուն 'տեր', քանզի եթե նա լինի տեր, դուք կգայրացնեք ձեր Ամենաբարձրյալ Տիրոջը:»

¹ Այլ կերպ ասած, ամուսինը գիշերը անց է կացնում իր կնոջ հետ և հետո պատմում է ուրիշներին այն մասին, ինչ է կատարվել նրանց միջև և նկարագրում է կնոջը :

22	Մարդու հովանավորության տակ գտնվողի խաբեությունը	«Ցանկացած ստրուկի, ում վստահված է ժողովը և նա մահանում է խաբելով նրանց, Այլահր կարգելի Դրախտ մտնել:»
23	Առանց գիտելիքների կրոնական հարցերին,(Ֆետվա) որոշումներ կայացնելը	«Ում տրվել է ֆետվա առանց գիտելիքների, մեղք է հանդիսանում նրան, ով տվել է այդ:»
24	Ուրբաթ օրվա աղոթքի կամ ասր աղոթքի արհամարհելը	«Ով երեք անգամ արհամարհել է ուրբաթ օրվա աղոթքը, չունի արդարացում և Այլահր կորոշմի նրա սիրտը:» «Ով թողել է ասր նամագը, նրա արարքները կլինեն հաշվելի:»
25	Աղոթքների բաց թողնելը	«Մեր և նարնց միջև կա որոշում, նամագ, և ով թողել է այդ, նա դարձել է անհավատ:» «Մարդու, շիրկի և անհավատության միջև նամագի չկատարելն է:»
26	Աղոթողի դիմացով անցնելը	«Եթե նա, ով անցնում է աղոթողի դիմացով իմանա, թե ինչ մեղք է վերցնում իր վրա, ապա կհասկանա, որ տեղում քառասուն ¹ կանգնելը ավելի լավ է, քան այդ անելը:»
27	Աղոթողին անհանգստություն պատճառելը	«Թող սոխ, սխտոր կերած անձը ոչ մի դեպքում չմտնե՞ն անգլիթին, քանգի, իրոք հրեշտակներին նույն տառապանքն է պատճառում, ինչ Աղամի որդիներին:»
28	Հողի անօրինական գավթումը	«Այն մարդու պարանոցով, ով գավթել է մի թիզ հող առանց իրավունքի, կփաթաթվի յոթ հողերից հավաքվածը:»
29	Այլահի գայրույթը առաջացնող խոսքերը	«Պատահում է, որ ստրուկը արտաբերում է խոսք, որը Այլահի գայրույթն է առաջացնում, նա ինքը ուշադրություն չի դարձնում դրա վրա, բայց դրա պատճառով նա կրնկոմվի Դժոխքի ընդերքը յոթանասուն տարի:»
30	Առանց Այլահին հիշատակելու շատախոսելը	«Մի արտաբերեք շատ բառեր, առանց Այլահին հիշատակելու, իրոք, առանց Նրան հիշատակելը, շատախոսությունը համարվում է կարծրասրտություն:»
31	Պարծենկոտությունը	«Իսկ ամենաատելին ինձ համար կլինեն նրանք, ովքեր Հարության օրը կգտնվեն Ինձանից ամենահեռուն: Դրանք կլինեն շատախոսները, պարծենկոտները և չաչանակները:»
32	Այլահին չհիշատակելը	«Այլահի վրեժը կլինի այն մարդկանց, ովքեր ինչ որ տեղ կհավաքվեն միասին և չեն հիշատակի Այլահին և չեն աղոթի Մարգարեյի համար: Իսկ եթե Նա ցանկանա, նա կենթարկի նրանց տանջանքների, իսկ եթե ցանկանա, ապա կների:»
33	Մուսուլմանի հանդեպ չար ձևով ուրախանալը	«Երբեք չար կերպով մի ուրախացեք ձեր եղբոր նկատմամբ, այլապես Այլահը կների նրան, իսկ ձեզ կուղարկի փորձություն:»
34	Կապի կտրելը մուսուլմանների միջև	«Մուսուլմանին չի թույլատրվում թողնել իր եղբորը ավելի քան երեք օր:»
35	Բացահայտ մեղք գործողը	«Իմ ամբողջ համայնքին կներվի, բացի բացահայտ մեղք գործողից:»

¹ Այս հաղիթի փոխանցողը ասաց. «Եվ ես չգիտեմ, ինչ է նա ասել, քառասուն օր, քառասուն ամիս, թե քառասուն տարի» Ալ- Բուխարի և Մուսլիմ

36	Վատ վարքը	«Վատ վարքը փչացնում է մադու արարքը, ինչպես քացախը փչացնում է մեղրը:»
37	Նվերի ետ պահանջելը	«Նվերը ետ պահանջողը նման է շան, որը վերադառնում է իր փսխած տեղին:» «Մարդուն չի թույլատրվում ինչ որ բան նվիրել և հետո հրաժարվել դրանից:»
38	Հարևանի նկատմամբ անարդար լինելը	«Տղամարդու համար տաս կնոջ հետ դավաճանելը ավելի քիչ մեղք է, քան հարևանի կնոջ հետ դավաճանելը: Տաս տուն կողոպտելը ավելի քիչ մեղք է տղամարդու համար, քան հարևանին կողոպտելը:»
39	Արգելվածին հայացք գցելը	«Ադամի որդուն կանխորոշված է դավաճանության բաժինը, որից նա չի կարող խուսափել: Աչքերի դավաճանությունը, որը հանդիսանում է արգելվածին նայելը, ականջների դավաճանությունը, որը հանդիսանում է արգելվածի լսելը, լեզվի դավաճանությունը, որը հանդիսանում է արգելվածի արտասանելը, ինչպես նաև ձեռքերի դավաճանությունը, երբ մարդ վերցնում է այն, ինչ իրենը չի և ոտքերի դավաճանությունը, երբ նա մոտենաում է արգելվածին: Ինչ վերաբերվում է սրտին, ապա այն ցանկանում է, իսկ սեռական օրգանները կամ ընդունում, կամ մերժում են այդ:» ¹
40	Ուրիշ կնոջը հպվելը	«Ճշմարիտ, երկաթյա ասեղը գլուխը մտցնելը ավելի լավ է, քան կնոջ հպվելը, որի համար դուք իրավունք չունեք:» «Ես կանանց ձեռքսեղմումով չեմ բարևում:»
41	Շիզար ամուսնությունը	Ալլահի Մարգարեն արգելել է շիզարը: Այն, երբ մի տղամարդ ամուսնանում է մյուսի դստեր հետ և տալիս է նրան իր դստերը կնության: Եվ այդ կատարվում է առանց ամուսնական նվերների, մահրի:
42	Հանգուցյալի համար բարձրաձայն ողբար²	«Նա, ում համար բարձրաձայն ողբում են, Դատաստանի օրը կենթարկվի տանջանքների:» ³
43	Ոչ Ալլահի անունով երդվելը	«Ով չի երդվում Ալլահով, նա ընկնում է անհավատության կամ շիրկի մեջ:» «Ով պատրաստվել է երդվել, թող երդվի Ալլահով, կամ լռի:» «Ով երդվում է հավատարմությամբ մեզանից չէ:»
44	Սուտ երդումը	«Ով սուտ երդվել և վերցրել է ուրիշ մուսուլմանի ունեցվածքը, Ալլահը կհանդիպի նրան զայրացած:»
45	Երդումը առևտրի ժամանակ	«Խուսափեք վաճառքի ժամանակ արված բազմաթիվ երդումներից, քանզի այն օգնում է վաճառել ապրանքը, բայց չեզոքացնում է առևտրի բարիքը:» «Երդումը օգնում է վաճառել, բայց ջնջում է բարիքը:»

¹ Այսինքն, նա կամ կդավաճանի, կամ կզսպի իրեն :

² Նկատի են ունենում ողբը բարձր ձայնով, բղավոցով, ճանգոտոցով և հագուստի պատռելով :

³ Նա կենթարկվի տանջանքների, եթե կտակել է այդպես կամ խրախուսել է այդ կյանքի ընթացքում;

46	Անհավատին նմանվելը	«Ով նմանվում է ինչ որ մարդկանց, նա նրանցից է:» «Մեզանից չէ նա, ով նմանակում է մյուսներին, այսինքն ոչ մուսուլմաններին:»
47	Գերեզմաններին կառույցներ դնելը	«Ալլահի Մարգարեն արգելեց գերեզմանը պատել գիպսով, նստել կամ կառուցել նրա վրա:»
48	Ուխտադրություն և դավաճանություն	««Երբ Դատաստանի օրը Ալլահը կհավաքի նրանց, ամեն դավաճանի համար կբարձացվի դրոշ և կասվի «Այս այսինչի ուխտադրությունն է, ով այսինչի որդին է:»»
49	Գերեզմանի վրա նստելը	«Ածուխի վրա նստելը և հագուստի այրելը մինչ մաշկը, ավելի լավ է, քան գերեզմանի վրա նստելը:»
50	Ով սիրում է, որ իր առջև ոտքի են կանգնում	«Ով սիրում է, որ իր առջև կանգնում են, անպատճառ իր տեղը կզբաղեցնի Կրակում:»
51	Մուրացիկությունը	«Ես երդվում եմ ձեզ երեք բաներում և կասեմ ձեզ մի բան, իսկ դուք հիշեք այդ: Երդվում եմ, որ բարեգործությունը չի նվազեցնում ստրուկի հարստությունը: Եթե ստրուկի հետ անարդար վերաբերվեն, և նա համբերատար լինի, Ալլահ կավելացնի նրա փառքը: Եթե ստրուկը բացի մուրացիկության դուռը, Ալլահը կբացի նրա համար աղքատության դուռը:» «Ով խնդրում է մարդկանց որպեսզի ավելացնի իր ունեցվածքը, նա խնդրում է թեժ ածուխ: Թող նա վերցնի շատ կամ քիչ:»
52	Գնի բարձրացնելը առևտրում	Ալլահի Մարգարեն արգելում է հիմնական բնակչին վաճառել բեդվինի փոխարեն ¹ , բարձրացնել գները և խախտել եղբոր առևտուրը:
53	Մզկիթում կորած անասունի մասին հարցնելը	«Ով լսել է մարդու, որը մզկիթում հարցնում է կորած անասունի մասին, թող ասի. « Թող Ալլահը չվերադարձնի այն:» Քանզի, մզկիթը չի կառուցվել դրա համար:»
54	Շեյթանին պախարակելը	«Մի պախարակեք շեյթանին, այլ Ալլահից խնդրեք պաշտպանություն նրանից:» Հետևորդներից մեկը պատմում է. ««Ես նստած էի նժույգին Մարգարեյի ետևը, և նրա կենդանին թուլացավ: Ես ասեցի. «Թող կորի շեյթանը:» Ալլահի Մարգարեն ասաց. «Մի ասա, թող կորի շեյթանը, որովհետև այդ դեպքում նա կսկսի մեծանալ չափսերով և երբ դառնա տան չափ կասի. « Այս իմ ուժերի շնորհիվ է:» Դրա փոխարեն ասա. Ալլահի անունով: Այդ ժամանակ նա կփոքրանա և կնմանվի ճանճի:»»
55	Տենդի պախարակելը	«Մի պախարակեք տենդին, քանի որ այն հեռացնում է Ադամի որդիների մեղքերը ինչպես դարբինը դուրս է փչում երկաթի տաքությունը:»

¹ Նկատի է առնվում այն դեպքը, երբ հաստատված բնակիչը բեդվինից վերցնում է ապրանքը և վաճառում է այն նրա փոխարեն, տալով նրան որոշակի գումար : Ինքը այն վաճառում է բարձր գնով շահույթի համար, իսկ եթե բեդվինը վաճառեր իր իսկ ապրանքը, ապա այն մարդկանց կհասներ ավելի էժան :

56	Կոչ որևէ բանի, որը հանդիսանում է մոլորություն	«Ով մյուսներին մոլորության կոչ է անում, նրան կլինի մեղքի բեռ, որոնք կտանեն նրան հետևողները, որը չի թեթևանա:»
57	Ըմպելուն վերաբերվող արգելքները	Այլահի Մարգարեն արգելել է խմել մեծ կամ փոքր տարրաների բերանից: Նա զգուշացրեց խմել կանգնած և արգելեց փչել տարրայի մեջ:
58	Ոսկյա կամ արծաթյա տարրայից ըմպելը	«Մի ըմպեք ոսկյա և արծաթյա տարրաներից և մի կրեք հագուստ մետաքսից և դիպակից, քանզի այս ամենը նախատեսված է այս աշխարհում անհավատների համար, իսկ ձեզ համար Հավիտենական աշխարհում:»
59	Չախ ձեռքով ըմպելը	«Թող ոչ որ ձեզանից յուտի և յրմպի ձախ ձեռքով, քանզի Շայթանը ուտում և ըմպում է ձախ ձեռքով:»
60	Բարեկամական կապի կտրելը	«Դրախտ չի մտնի բարեկամակն կապ կտրողը:»
61	Մարգարեյին օրհնելու կոչի թողնելը	«Ստորացված կլինի նա, ում մոտ հիշատակվել է իմ մասին և նա կոչ չի արել ինձ օրհնելու:» «Գծուձ է նա, ով լսելով իմ մասին հիշատակումը, չի կոչում օրհնության:»
62	Շան ձեռք բերումը	«Այն մարդու բարի արարքները, ով շուն է պահում, օրեցօր նվազում է երկու կարատով, եթե միայն նա չի պահում նրանց որսի կամ անասունների պաշտպանման համար:»
63	Անասունների տանջելը	«Մի կին ենթարկվեց տանջանքների կատվի պատճառով, որին նա փակի տակ էր պահում, մինչ այն չի սատկում: Այդ պատճառով նա հայտնվում է Կրակում: Փակի տակ պահելով նա ոչ կերակրել, ոչ էլ ջուր էր տվել կատվին և ոչ էլ թույլ էր տվել միայնակ անել այդ:» «Մի դարձրեք թիրախ ձեր համար այն ամենը, ինչում կա հոգի:»
64	Անասուններին զանգակ կապելը	«Հրեշտակները չեն ուղեկցի այն մարդկանց խմբին, որտեղ կա շուն կամ զանգակ:» «Ձանգակը Շեյթանի խողովակն է:»
65	Երբ մեղսավորին տրվում է բարիք	«Եթե տեսնես, ինչպես է Այլահը Իր ստրուկներից մեկին աշխարհիկ բարիք նվիրում, չնայած նրա անհնազանդության, իմացիր որ Այլահը նրան ժամանակ է տալիս և փորձում է նրան:» Ամենաբարձրյալ Այլահը ասաց. «Երբ նրանք մոռացան այն, ինչ հիշեցվում էր, Մենք բացեցինք նրանց առջև ամենի դարպասները: Երբ նրանք ուրախացան տրվածի համար, Մենք նրանց հանկարծակի բռնեցինք և նրանք հուսահատության մեջ ընկան:»
66	Նրան, ում անհանգստացնում է այս աշխարհը	«Նրան, ում խնդիրը եղել է ՄոտիկԿյանքը, Այլահը ցույց կտա աղքատությունը, որը կհետևի նրան և Նա այնպես կանի, որ մարդիկ կլքեն նրան և ոչինչ չի հասնի այս աշխարհում, բացի նրանից, ինչ կանխորոշված էր նրա համար:»

ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՎԻՏԵՆԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ.

ՔՈ ՃԱՆԱՊԱՐՀԸ ԴՐԱԽՏ ԿԱՍ ԴԺՈՒՔ

➤ ԳԵՐԵԶՄԱՆ.

Հավերժ Կյանքի առաջին կանգառը, փոս, որը անհավատի և փարիսեցու համար լցված է կրակով, իսկ հավատացյալի համար այգով: Մարգարեն (*Մայլապահու
(այեհի ուա սայամ)*) հաղորդում է, որ այնտեղ մարդիկ ենթարկվում են տանջանքի Ալլահին չհնազանդելու համար: Նրանք ենթարկվում են տանջանքի այնպիսի արարքների համար, ինչպիսիք են սեփական մեզից չմաքրվելը, բամբասանքի տարածելը, անարդար ձևով ունեցվածքի զավթելը, ստելը, նամազից խուսափելը, Ղուրան չընթերցելը, դավաճանելը, նույն սեռի հետ կենակցելը, վաշխառությունը, պարտքի չվերադարձնելը և այլն: Գերեզմանի տանջանքներից կփրկի բարի արարքը, որը կատարվում է հանուն Ալլահի, Ալլահից թողություն խնդրելը, սուրա 67-ի ընթերցելը և այլն: Այս տանջանքներից ձեռքազատվում է նահատակը, մարդ, ով գտնվել է Ալլահի ճանապարհի պաշտպանության ուղղում, ով մահացել է ուրբաթ օրը, որովայնի հիվանդությունից և այլն:

➤ ԵՂՁՅՈՒՐԻ ՀՆՉԵԼԸ.

Այդ հսկայական եղջյուր է, որը պահում է Իսրաֆիլ հրեշտակը, և սպասում է, թե երբ է նրան հրաման գալու հնչեցնել այն: Կլինի «վախի հնչոց:» Ամենաբարձրյալը ասաց. «Եվ կհնչի Եղջյուրը և այդ ժամանակ գիտակցությունը կկորցնեն կամ կմահանան նրանք, ովքեր երկնքում են և նրանք, ովքեր երկրի վրա են, բացի նրանցից, ում Ալլահը կցանկանա թողնել:» Դրանից հետո ամբողջ տիեզերքը կվերանա, իսկ քառասունից ¹ հետո, կլինի «Հարության հնչյունը:» Ամենաբարձրյալը ասաց. « Հետո այն կհնչեցնեն ևս մեկ անգամ և նրանք վեր կկենան և կնայեն:» (Սուրա 39 այաթ 68)

➤ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆ.

Հետո Ալլահը անձրև կոտարակի, որից մեռածների մարմինները կաճեն և նրանք կլինեն բոլորովին նոր, անմահ արարածներ, մերկ, անոթի և առանց թլպատման և նրանք կտեսնեն հրեշտակներին և ջիներին: Նրանք հարություն կառնեն այնպես, ինչպես մահացել են: Նրանք կանեն այն, ինչ անում էին մահից առաջ, այսինքն իհրամ ունեցողը կարտաբերի տալբիյա, նահատակի վերքերից արյուն կհոսի, իսկ անհոգը զբաղված

¹ Հաղորդվում է, որ մի անգամ Աբու Հուրեյրան, ասաց, որ Ալլահի Մարգարեն (*Մայլապահու
(այեհի ուա սայամ)*) ասաց. «Առաջին և երկրորդ հնչոցների միջև կանցնի քառասուն:» ««Նրանք հարցրեցին, «Օ, Աբու Հուրեյրա քառասուն օր», և հրաժարվեցի պատասխանել, չիմանալու պատճառով: Նրանք կրկին հարցրեցին. «Քառասուն տարի:» Եվ ես կրկին հրաժարվեցի պատասխանել: Նրանք կրկին հարցրեցին . «Քառասուն ամիս» Աբու Հուրեյրան ասաց, «Եվ ես հրաժարվեցի պատասխանել, իսկ հետո ավելացրեցի, որ Մարգարեն ասաց. «Եվ կփտեն մարդու մարմնի բոլոր մասերը, բացի պոչուկից, որից Ալլահը կարարի նրան կրկին :»

կլինի անհմաստ գործով: Մարգարեն (*Մայլապահու
այեհի ուս սայամ*) ասաց. « **Ամեն ստրուկ
հարություն կառնի այնպես, ինչպես մահացել է:**» (Մուսլիմ)

➤ **ՀԱՎԱՔ.**

Հետո Ալլահը կժողովի արարածներին հաշվի համար, և նրանք սարսափից արբած կլինեն մեծ Օրը, որի տևողությունը կլինի հիսուն հազար տարի, իսկ այնտեղ մնալը կթվա ժամեր: Արևը կմոտենա նրանց մղոն և մարդիկ կխեղդվեն իրենց քրտինքից, կախված արարքներից: Նրանք կսկսեն վիճել միմյանց հետ, թույլերը և գոռոզները: Անհավատները կվիճեն իրենց ընկերների, շեյթանի և սեփական մարմնի մասերի հետ:¹ Եվ նրանք կանիծեն միմյանց իսկ անարդարության մասնակիցը կկծի իր ձեռքերը: Հետո կբերեն Դժոխքը յոթանասուն հազար պարաններով, որոնցից յուրաքանչյուրը կձգի յոթանասուն հազար հրեշտակ: Եվ երբ անհավատը կտեսնի նրան, նա կցանկանա արդարացնել իրեն ցանկացած ճանապարհով, կամ կցանկանա փոշի դառնալ: Ինչ վերաբերվում է նրանց, ովքեր անհնազանդ են եղել Ալլահին, ապա հարստությունը, որը չի վերածվել զաքյաթի, կդոնա հուր կրակ և կայրի: Գոռոզները կհավաքվեն ինչպես մրջյուններ, դավաճանները, ովքեր վերցրել են այն ինչ նրանց չի պատկանում, կբացահայտվեն և կնսեմացվեն: Իսկ գողը կգա նրանով ինչ գողացել է: Ամեն գաղտնիք երևան կգա և ճշմարտությունը կբացահայտվի: Իսկ ինչ վերաբերվում է աստվածավախներին, նրանց չի հասնի այդ Օրվա սարսափը, և այն կգա նրանց համար, ինչպես դուրս նամազ:

➤ **ԲԱՐԵՆՈՍՈՒԹՅՈՒՆ.**

Ամենահզոր իրավունքը, տրված է միայն մեր Մարգարեյին (*Մայլապահու
այեհի ուս սայամ*): Նա կբարեխոսի մարդկանց համար հավաքի ընթացքում, որպեսզի նրանք ազատվեն դժբախտությունից, հաշվից և փորձությունից: Մյուս տեսակի բարեխոսությունները տեղի կունենան, ոչ միայն հավաքի օրը և միայն Մարգարեյից (*Մայլապահու
այեհի ուս սայամ*), այլև մեկ ուրիշից: Այդպիսի բարեխոսություն կարող է լինել հավատացյալի Կրակից դուրս գալը և աստիճանի բարձրացումը:

➤ **ՀԱՇԻՎ.**

Մարդիկ կներկայանան իրենց Տիրոջը շարքերով և Նա ցույց կտա նրանց արարքները և կհարցնի դրանց մասին: Նա նաև կհարցնի ապրած կյանքի, երիտասարդության, ունեցվածքի, գիտելիքների, Ալլահի կողմից տրված պատգամների մասին, ինչպես նաև հաճույքների, լսողության, տեսողության և բանականության մասին²: Անհավատին և փարիսեցուն

¹ Այսինքն նրա իսկ մարմնի մասերը կվկայեն նրա դեմ, բացահայտելով այն, ինչ նա արել է :
² Այսինքն մարդուն կհարցնեն, թե ինչպես է նա ապրել իր կյանքը, ինչպես է օգտագործել Ալլահի պարզները, ինչպիսիք են տեսողությունը, լսողությունը, բանականությունը : Արդյոք նա օգտագործել է դրանք բարի արարքների համար, Ալլահին երկրպագելու,

Այլափի հաշվի կկոչի բոլորի ներկայությամբ, որպեսզի ցույց տա իր իմացությունը, ցույց տա նրանց դեմ փաստերը և որպեսզի մարդիկ, հողը, ցեղերն ու գիշերը, ունեցվածքը, հրեշտակները և նրանց մարմնի մասերը վկայեն նրանց դեմ: Ճշմարտությունը կվերականգնվի և նրանք կրնաունեն իրենց բոլոր վատ արարքները: Հավատացյալները կհայտնվեն իրենց Տիրոջ հետ առանձին և կխոստովանեն իրենց մեղքերը այնպես, որ երբ նրանք կորոշեն, որ կորած են, Այլափի կասի նրանց.« Ես քողարկել եմ դրանք Մոտիկ Կյանքում և ես այսօր ներում եմ դրանք:» Առաջին համայնքը, ով հաշվի կնստի, Մուհամեդի (*Մայլալահու այեհի ուա սայամ*) համայնքն է: Առաջին արարքը, որի համար մարդիկ հաշվի կնստեն նամագն է և թափված արյան գինը:

➤ **ԾՐԱՐՆԵՐԻ ԲԱԺԱՆՈՒՄԸ.**

Հետո կտրվեն ծրարներ և բոլոր նրանք կվերցնեն գրառումները. « **Այնտեղ բաց թողնված չեն, ոչ փոքր, ոչ էլ մեծ մեղքերը, ամենը հաշվարկված է:**» (Մուրա 18, այաթ 49) Հավատացյալը այն կվերցնի աջ ձեռքով, իսկ անհավատը և փարիսեցին ձախ, մեջքի ետևից:

➤ **ԿՇԵՈՔ.**

Հետո կկշռվեն արարածների արարքները և նրանց կտրվի դրանց պատասխան: Կշիռը կկատարվի իրական, շատ ճշգրիտ կշեռքով, որը ունի երկու կողմեր: Բարի արարքների կողմը կծանրացնեն արարքները, որոնք համապատասխանել են Շարիաթին և որոնք կատարվել են հանուն Այլափի: Այն նույնպես ծանրացնում են «Լե իլեհե իլ Ալլահ», « Ալ համդուլիլեհ », «Մուբհանա լեհի ուա բիհամդի, սուբհանա լեհիլ ազիմ» արտահայտությունները: Մարդիկ կընտրվեն ըստ իրենց բարի և վատ արարքների:

➤ **ԼՃԱԿ.**

Հետո հավատացյալները կհայտնվեն լճակի մոտ, ով կըմպի դրանից, այլևս երբեք չի զգա ծարավ: Ամեն Մարգարե ունի լճակ, սակայն ամենահզորը Մուհամեդինն է (*Մայլալահու այեհի ուա սայամ*): Դրա ջուրը կաթից էլ սպիտակ է, մեղրից էլ քաղցր է, իսկ համը մուսկուսից էլ հաճելի է: Նրա ջուրը գտնվում են ոսկյա և արծաթյա տարրաներ, որոնք նման են աստղերի իրենց քանակով: Լճակի երկարությունը գերազանցում է Հորդանանում գտնվող Այլիից, մինրև Ադենա: Ջուրը հոսում է Կոուսար գետից:

➤ **ՀԱՎԱՏԱՑՅԱԼՆԵՐԻ ՓՈՐՁՈՒԹՅՈՒՆԸ.**

Այդ Օրվա վերջում, անհավատները կգնան իրենց աստվածների ետևից, որոնց նրան երկրպագել են և նրանք կտանեն նրանց Դժոխք: Եվ նրանք կգնան խմբերով, ինչպես ոչխարների հոտ, իրենց ոտքերով կամ երեսների վրա և կմնան միայն հավատացյալները և փարիսեցիները և կգա նրանց

պատվիրանները կատարելու համար, թե օգտագործել է Ալլահի արգելքները իրականացնելու :

մոտ Այլահր և կհարցնի. « Ինչի՞ն էք դուք սպասում:» Նրանք կասեն. « Մենք սպասում ենք մեր Տիրոջը », և նրանք կիմանան Նրան ըստ Մրունքի, երբ Նա կբացի այդ և նրանք երեսով կընկնեն գետնին, բացի փարիսեցիներից: Ամենաբարձրյալը ասաց. **«Այդ Օրը, երբ Այլահի Մրունքը կմերկանա, նրանց կկոչեն երեսը հատել գետնին, բայց նրանք չեն կարողանա անել այդ:»** (Մուրա 68, այաթ 42) Հետո նրանք կհետևեն Նրան, և կդրվի կամուրջ, աս-Մրբատ և Նա կտա նրանց յույս և կմարի փարիսեցիների յույսը:

➤ ԱՍ-ՍԸՐՄՏ (կամուրջ).

Այդ կամուրջը Դժոխքի վրա է, որպեսզի հավատացյալները անցնեն նրանով Դրախտ: Մարգարեն ^(Մալլալահն: այեհի ուա սայամ) նկարագրել է այն հետևյալ կերպ. «...սահող, նրա վրա կան կեռեր և եռաժանիներ, որոնք նման են սադանի՜ փշերի... ավելի բարակ քան մագը և ավելի սուր քան սուրը:» (Մուսլիմ) Երբ հավատացյալները հայտնվեն նրա մոտ, նրանց կպարզեն յույս ըստ իրենց արարքների: Ամենամեծը կլինի սարի չափ, իսկ ամենափոքրը կլինի ոտքի մեծ մատի անկյունում և այս յույսով նրանք կլուսավորվեն և նրանք կանցնեն այդ, ըստ իրենց արարքների: Նրանց մեջ կլինեն «... հաջող անցածներ, քերծվածներ, բայց փրկվածներ և Դժոխք ընկածներ:» (Ալ- Բուխարի և Մուսլիմ) Ինչ վերաբերվում է փարիսեցիներին, ապա նրանք չեն ունենա յույս, նրանք կվերադառնան և նրանց և հավատացյալների միջև կկառուցվի պատնեշ, որը նրանք կփորձեն հաղթահարել և կընկնեն Կրակ:

➤ ԿՐԱԿ

Այնտեղ են մտնում անհավատները և որոշ հավատացյալներ, ովքեր չեն հնազանդվել Այլահին և փարիսեցիները: Այն ունի յոթ դարպաս, և այն այս աշխարհի կրակից յոթանասուն անգամ տաք է: Անհավատի մարմինը այնտեղ մեծանում և ամրանում է, որպեսզի նա ճաշակի պատիժը: Նրա ուսերի միջև տարածությունը հավասարվում է երեք օրյա ճանապարհի, իսկ ատամը նմանվում է Ուհուդ լեռան, իսկ մաշկը հաստանում է: Կրակի բնակիչների ըմպելիքը եռացրած ջուրն է, որը պատառոտում է երիկամները, իսկ կերակուրը Չակում ծառի պտուղներն են, թարախը և աղոր: Կրակի միջի ամենահեշտ պատիժը այն է, երբ ոտքերի տակ կդրվի երկու ածուխ, որից կեռա նրա ուղեղը: Դրա խորությունը այնքան հեռու է, որ եթե այնտեղ գցեյին նորածին երեխա, նա կհասներ յոթանասուն տարեկանի, մինչ կհասներ այնտեղ: Վառելիքը կլինեն անհավատները և քարերը: Նրա օդը կրակի փոթորիկն է, իսկ ստվերը, այրող սև ծուխը: Այն կլանում է ամեն ինչ, առանց թողնելու և ափսոսալու, նա այրում է մաշկը և հասնում է ոսկորներին, ծխում է սրտում, փոթորկում է և ձայներ է

¹ Սադան, արմավի փշեր, ինչպես նաև փշավոր բույսի տեսակ

արձակում: Ամեն հազարից 999 կմտնեն այնտեղ: Նրա հազուստը կրակ է, իսկ պատիժը մաշկի այրելն է, մինչ հալվելը, երեսի այրելը, գետնով քարշ տալը և դեմքերի սևանալը:

➤ **Կանտարա (կամուրջ).**

Մարգարեն ^{(Մալլալահու} _(այեհի ուա սայամ) ասաց. «Երբ հավատացյալները կփրկվեն կրակից, նրանք կկանգնեն կամրջի վրա, որը գտնվում է Դրախտի և Դժոխքի միջև, որտեղ մարդիկ ներողություն կխնդրեն միմյանցից վիրավորանքների և նեղությունների համար, որ նրանք պատճառել են միմյանց այս աշխարհում, երբ նրանք կմաքրվեն և կազատվեն մեղքերից, նրանց կթույլատրվի մտնել Դրախտ և երդվում են Նրանով, Ում Ձեռքերում է Մուհամեդի հոգին, նրանցից յուրաքանչյուրը Դրախտում կգտնի իր բնակարանը ավելի հեշտ, քան նա գտնում էր իր տունը այս աշխարհում:»

(Ալ-Բուխարի)

➤ **ԴՐԱԽՏ.**

Հավատացյալների բնակավայրը: Այնտեղի կառույցները ոսկուց և արծաթից են, իսկ ծածկը մուկուսից, քարերը մարգարիտ և սուտակ են, իսկ հողը զաֆրան: Այն ունի ութ դարպաս, որից յուրաքանչյուրի լայնությունը հավասար է տարածության, որը ճանապարհորդը հաղթահարում է երեք օրում, սակայն մարդիկ մտնելուց կնեղեն միմյանց: Այն ունի հարյուր աստիճան, որի տարածությունը երկնքի և երկրի միջև եղած տարածությունն է: Ֆիրդուսը, ամենաբարձրն է, այնտեղից են սկիզբ առնում Դրախտի գետերը, իսկ նրա դամբարանը, Ամենագթասիրտի Գահն է: Գետերը հոսում են առանց հորձանուտների և հավատացյալը ուղղորդում է այն, ինչպես ցանկանում է: Այդ գետերը մեղրից, կաթից, դրախտային գինուց և ջրից են, պտուղները մշտական են և մոտ են Դրախտի բնակիչներին: Այնտեղ կա մարգարտյա վրան, որի լայնությունը վաթսուն մղոն է, և ամեն անկյունում Դրախտի բնակիչ է, նրանց մարմինները զուրկ են մազերից, աչքերը սև են, չի ավարտվում նրանց երիտասարդությունը և չի մաշվում նրանց հազուստը: Եվ չկա այնտեղ ոչ մեզ, ոչ արտաթորանք և ոչ էլ որևէ աղտ: Նրանց սանրերը ոսկուց են, իսկ քրտինքը մուսկուս: Դրախտի կանայք, գեղեցիկ կույսեր են, ովքեր սիրված են իրենց ամուսիններից, և նույն տարիքի են: Առաջինը, ով կմտնի այնտեղ Մուհամեդն է ^{(Մալլալահու} _(այեհի ուա սայամ) և մարգարեները: Նվազագույն ցանկացողին տրվում է տասնապատիկ ավելին: Դրախտում ծառայում են հավերժ երիտասարդները, ովքեր մարգարտի նման գեղեցիկ են: Իսկ Դրախտի ամենամեծ հաճույքը Ալլահին տեսնելն է, Նրա գոհությունը և անմահությունը վայելելը:

ՓՈՔԻ ԼՎԱՑՄԱՆ ՀԵՐԹԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ «ՎՈՒԴՈՒ»

Լվացումը պիտի կատարել միայն մաքուր ջրով, այսինքն, որը մնացել է իր նախնական վիճակում:

ՄԱՆՈՒՑՈՒՄ. Ջրի քիչ քանակությունը դառնում է անմաքուր, հասարակ աղտից, իսկ մեծ քանակությունը, մոտ 210 լիտր և ավելին, դառնում է անմաքուր, եթե փոխվում է նրա գույնը, համը և հոտը:

Լվացումից առաջ պետք է արտաբերել «Բիամիլե» խոսքերը և լվանալ ձեռքերը: Գիշերային քնից հետո անհրաժեշտ է լվալ ձեռքերը երեք անգամ:

ՄԱՆՈՒՑՈՒՄ. ցանկալի չէ լվալ ձեռքերը ավելի քան երեք անգամ:

Հետո անհրաժեշտ է ողողել բերանը, հավաքելով ջուրը աջ ձեռքով մեկ անգամ: Այդ պարտադիր է, սակայն ցանկալի է կրկնել այն երեք անգամ:

ՄԱՆՈՒՑՈՒՄ. 1. Բավարար չէ ուղղակի ջուր վերցնել բերանի մեջ և թքել, անհրաժեշտ է ողողել բերանը; 2. Բերանի ողողման ժամանակ, ցանկալի է մաքրել ատամները սիվակով:

Լվալ քիթը, ջուրը վերցնելով աջ ձեռքով և դուրս հանելով ձախով, մեկ անգամ: Սակայն, լավ կլինի կրկնել այդ երեք անգամ:

ՄԱՆՈՒՑՈՒՄ. Ցանկալի է թեթևակի ներս քաշել ջուրը քթի խոռոչ:

Հետո պետք է լվալ երեսը մեկ անգամ, սակայն ցանկալի է կրկնել այդ երեք անգամ: Երեսը պիտի լվալ ականջից մինչ մյուս ականջ և մազերի աճի մասից մինչ կզակ:

ՄԱՆՈՒՑՈՒՄ. Եթե մորուքը թավ է, երեսը լվանալուց պետք է մատներով սանրել այն:

Լվալ ձեռքերը մատներից մինչև արմունկները ներառյալ, մեկ անգամ: Այդ պարտադիր է: Սակայն, լավ կլինի կրկնել այդ երեք անգամ:

ՄԱՆՈՒՑՈՒՄ. Պետք է սկսել աջ ձեռքից և տրորել լվանալու ժամանակ:

Հետո պետք է սրբել մազերը թաց ձեռքերով: Դրանից հետո, ցուցամատով անհրաժեշտ է սրբել ականջի ներքին և արտաքին մասերը: Այս ամենը պիտի արվի մեկ անգամ:

ՄԱՆՈՒՑՈՒՄ. 1. Չկա անհրաժեշտություն երկար մազերը սրբել ամբողջ երկայնքով: 2. Եթե չկան մազեր, պետք է տրորել գլխի մաշկը:

3. Անհրաժեշտ է սրբել մազերի և ականջի միջև եղած մասերը:

Մեկ անգամ լվանալ ոտքի թաթերը, ներառելով կոճերը, և չմոռանալ լվանալ մատների արանքները: Պետք է սկսել աջ ոտքից, հետո անգնել ձախին: Լավ է այս ամենը կրկնել երեք անգամ:

ԿԱՐՆՈՐ ՄԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐ.1. Փոքր լվացման ժամանակ անհրաժեշտ է կատարել չորս գործողություն **Ա**, բերանի ողողելը, քթի և երեսի լվալը; **Բ**, մինչ արմունկներ ձեռքերի լվալը; **Գ**, Գլխի սրբելը; **Դ**. Ոտքերի լվալը: Անհրաժեշտ է հետևել գործողությունների հերթականությանը: Եթե այն խախտվի, ապա վնասում համարվում է անվավեր:

2. Թույլատրելի է վուդու արված մամնի մասերը չորացնել, սակայն խրախուսելի է թողնել դրանք թաց: Անթույլատրելի է թափահարել վուդու արած մարմնի մասերը և ցողել ջուրը այս ու այն կողմ : 3. Վուդուն վավեր չի լինի եթե դուք լվանաք վուդույի մասերը միաժամանակ, կարծես լողավազան եք մտել: Անհրաժեշտ է հետևել հերթականությանը:

4. Լվացման ավարտից հետո, ըստ սուննայի, պետք է արտաբերել հետևյալ խոսքերը. «Աշհադու այլեյլեհե իլայլահ, ուահդահու լա շարիկա լեհու ուա աշհադու աննա Մուհամադան արրուհու ուա ռասուլուհու, որը նշանակում է թարգմանաբար. «Վկայում եմ, որ չկա աստված, բացի Ալլահից, Ով չունի գուրնկեր և վկայում եմ, որ Մուհամադը Նրա ստրուկն ու Մարգարեն է:» Հետո աղոթել երկու ռակյատ:

ՆԱՄԱԶԻ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՀԵՐԹԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Նամազից և Կիբլայի ուղղությամբ նայելուց առաջ, մուսուլմանը պիտի ասի. «Ալլահու Աքբար:» Իմամը արտաբերում է այդ և մնացած տակերիները բարձրաձայն, որպեսզի նրա ետևում գտնվողները լսեն այդ և կրկնեն նրա ետևից: Այս խոսքերի արտաբերման ժամանակ, աղոթողը բարձրացնում է ձեռքերը ուսերին հավասար, մատները իրար միացրած:

ՕՍԱՆՈՒՑՈՒՄ:

Աղոթողի համար պարտադիր է ոտքի կանգնել, երբ տակերի պահումն է, և նստելը կամ խոնարհվելը չի թույլատրվում, բացի անդամալույծ մադկանցից: * Ավելի խրախուսելի է աղոթքի ժամանակ որևէ բան դնել դիմացը, որպեսզի պահպանի տարածությունը, և ոչ մի խանգարող հանգամանք չլինի: * Եվ բավական է, որ Իմամը միայն անի այդպես, և մարդիկ նրա ետևից կրկնեն այդ: Աղոթելու մտադրությունը չպիտի արտահայտել: * Չպետք է ձեռք պահել շատ բարձր կամ ցածր տակերի ժամանակ, ինչպես նշված է հինգերորդ նկարում: * Կարևոր խոսքերի արտաբերման ժամանակ, որոնք հանդիսանում են պարտադիր, աղոթողը պիտի լսի ինքն իրեն: Այս վերաբերվում է նաև նամագներին, որտեղ սուրաները պիտի կարդալ բարձրաձայն: Սակայն, այդ պիտի անել այնպես, որ կողքինը կարողանալ լսել, իսկ ինչ պիտի կարդալ ցածրաձայն, միայն աղոթողը պիտի լսի այդ: * Խրախուսելի չէ շրջվել, կամ հայացքը հեռացնել, կամ փակել աչքերը, կանգնել ոչ ճիշտ, օրինակ մեկ ոտքի վրա, կամ շատ հեռվացնել կամ մոտեցնել ոտքերը, ինչպես նշված է համար երկու նկարում:

Աղոթողը դնում է աջ դաստակը ձախի վրա, կամ բռնում է դրանով ձախը և դնում է կրծքի տակ: Հայացքը պիտի հառած լինի այն մասին, որտեղ նա պիտի կատարի երկրային կրանիստ: Հետո նա ինքն իրեն կարդում է բացող դուա, որը սուննա է: Այդպիսի դուաներից են. «Սուբհանկա լեհումա ուա բիհամդիկա ուա տաբարակա սմուկա ուա տալլա ջադուկա ուալա իլահա դայրուկա.», որը թարգմանաբար նշանակում է « Փառաբանված ես դու, օ, Ալլահ և գովք Քեզ, օրհնյալ է Անունը Քո, ամենից վեր է Քո մեծությունը, և չկա աստված բացի Քեզանից:» Այս բոլորից հետո նա ասում է «Աուզուբիլեհի մինալ շեյթան ռոաջիմ » և « Բիսմիլեհի ռոահմեն ռոահիմ» խոսքերը և

ընթերցում է «Ալ-Ֆատիհա» սուրան:Այս ամենը կատարվում է ցածրաձայն, այնպես, որ միայն աղոթողը լսի իրեն: Իմամի ետևից աղոթողը կարող է ասել այդ մտքում: Դրանից հետո նա ընթերցում է որևէ սուրա Ղուրանից: Իմամը ընթերցում է սուրա բարձրաձայն ֆաջր նամազի, մադրեբ և իշա նամագների առաջին երկու ռակյատների ժամանակ, իսկ մյուս դեպքերում սուրաները ընթերցվում են ցածրաձայն:

ՕՍԱՆՈՒՑՈՒՄ:

* Խրախուսելի չէ, կրկնել Ալ-Ֆատիհան մեկ ռակյաթում, կամ ուղղակի ասել առաջին երկու ռակյաթում: * Պարտադիր չէ, իմամի անմիջապես ետևում գտնվող աղոթողին կրկնել նրա ասածները բարձրաձայն, սակայն խրախուսելի է ընթերցել Ալ-Ֆատիհան, երբ իմամը լուռ է: * Խնդիր չկա կրկնել նույն սուրան երկու ռակյաթում կամ առանձնացնել այն երկու մասի, երկու ռակյաթով, կամ ընթերցել ավելի քան մեկ սուրա, մեկ ռակյաթում, կամ ընթերցել սուրայի ավարտը, կետը կամ ընթերցել այն մտադրվելով, ընթերցել նաև հաջորդը: * Աղոթողը չի կարող սկսել սուրա « Ալ-Ֆատիհան» այնքան ժամանակ, մինչ ամբողջովին չի ուղղվել, որովհետև այն պիտի ընթերցվի ոտքի վրա: Եթե նա սկսել է ընթերցել մինչ ոտքի կանգնելը, ապա նա պիտի կրկնի այդ կանգնելուց հետո, այլապես նամազը կհամարվի անվավեր: Ցանկալի է սուրաները ընթերցել այն հերթականությամբ, ինչպես Ղուրանում է, և չխախտել այն: Արգելվում է փոխել սուրայի կամ այաթների խոսքերը:

Հետո նա արտասանում է տակերի, բարձրացնում է ձեռքերը և կատարում է գոտկատեղային կրանիստ, դնելով ձեռքերը ծնկներին մատները բացված վիճակում: Նա ուղղում է մեջքը այնպես, որ գլուխը հավասարվի նրան և երեք անգամ ասում է. « Սուբհանա Ռաբբիյալ Ազիմ:» Այս ամենից հետո աղոթողը ռակյատ է կատարում:

ՕՍԼՈՒՑՈՒՄ.՝ Տակբիրը պիտի ասվի մեկ գործողությունից անցնելուց մյուսին, ինչպես նաև պիտի ասվի « Մամիալեհու լիման համիդահ» խոսքերը,այլ ոչ գործողությունից առաջ կամ հետո: Այս վերաբերվում է մյուս տակբիրներին նույնպես: * Եթե աղոթողը դիտավորյալ հետաձգում է այս խոսքերի արտասանումը, այդ ռակյատը համարվում է անվավեր: * Բավարար է ձեռքերով հասնել ծնկներին թուկույի ժամանակ, որպեսզի այն լինի ընդունելի և եթե դուք հետևում եք իմամին, ապա բավարար է, հասնել ծնկներին , մինչ նա բարձրացրել է գլուխը, որպեսզի այն համարվի վավեր: * Մարդը , ով մտադրվել է աղոթել մզկիթում , եթե հասնում է այնտեղ այն ժամանակ, երբ իմամը կանգնում է ռուկույից, ապա այս դեպքում խրախուսելի է շարունակել նրա հետ , քան լրացնել բաց թողնված ռակյաթները : * Չի խրախուսվում, ընթերցել Դուրան , երբ դուք ռուկույի կամ սուջուդի պարագայում եք, բացի այն դեպքերից , երբ մարդ մտադրվել է դուայի, ինչպես «Ռաբբենե եթինի ֆի դունյա հասանե,, ուս ֆիլ էխիրա հասանե:»

Հետո նա ուղղվում է ասելով. «Մամիալլահ լիման համիդահ» և բարձրացնում է ձեռքերը: Ուղղվելով նա ասում է. « Ռաբանա ուս լակալ համդու համդան կասիրան տայիբան մուբարական ֆիհի միլու սսամավատի ուս միլուլարդի ուս միլու մաշիտա մին շեյինբադ:»

ՕՍԼՈՒՑՈՒՄ.՝ «Ռաբբանա ուս լակալիհամդ » խոսքերը պիտի ասել ուղղվելուց հետո: * Եթե մարդ ցանկանում է , նա կարող է թողնել ձեռքերը կողքերը, մինչ ոտքի է կանգնում ռուկույից և եթե նա ցանկանա, կարող է դնել աջ ձեռքը ձախին : * կան չորս փառաբանման արտահայտություններ, որոնք ճիշտ են , դրանք են.

- 1." Ռաբբանա ուալեքե ել համդ:"
- 2. "Ռաբբենե լեկել համդ:"
- 3. " Ալլահումա ռաբբենե ուլակել համդ:"
- 4. " Աալլահումա ռաբբենե լեկել համդ:"

Հետո աղոթողը կատարում է երկրային կքանիստ, արտասանելով տակբիր և ձեռքերը հեռացնելով կողքերից, փոքր կոնքերից և դնելով ձեռքերի դաստակները ուսերի դիմաց: Ոտքի և ձեռքի մատները ուղղված են կիրլայի ուղղությամբ: Հետո նա ասում է « Մուբհանա Ռաբբիյաե Ալա» խոսքերը երեք անգամ:

ՕՍԼՈՒՑՈՒՄ.՝ Սուջուդի ընթացքում խրախուսելի չէ թևքերը հեռու պահել, ինչպես նշվել է հինգերորդ նկարում : * Պետք է հոգ տանել, չվնասելու կողքին կանգնած աղոթողին և եթե սուջուդը երկար է տևում , նա պիտի հենվի արմունկներին և ոտքի վերևի մասին : * Երկրային կքանիստը պիտի կատարել մարմնի յոթ կետերի հենումով: Այդ կետերն են, ոտքի մատները, ծնկները, ձեռքի ավերը, ճակատը և քիթը: Երկրային կքանիստը առանց այս հիմքերի դարձնում է նամագր անվավեր:

Հետո աղոթողը բարձրացնում է գլուխը, արտաբերում է տակբիր և նստում է: Նստել կարելի է երկու ձևի. (1.) Աղոթողը թեքում է ձախ ոտնաթաթը, նստելով նրա վրա, իսկ աջը դնում է ուղիղ, մատները ուղղելով դեպի կիրլայի: **(2.)** Նա դնում է երկու ոտքերի թաթերը, ուղղելով մատները կիրլայի ուղղությամբ, և նստում է թաթերի վրա: Հետո նա ասում է. « Ռաբբի դաֆեր լի» երեք անգամ « Նա կարող է նաև ավելացնել «...ուս ռահամնի ուս շաբուրնի ուս ռֆանի ուս ռզկնի ուս նարունի ուս խդինի ուսֆինի ուսֆուանի:» Այնուհետև նա կատարում է երկրորդ երկրային կքանիստը, որից հետո բարձրացնում է գլուխը, ասում է տակբիրը և կանգնում է հենվելով ոտնաթաթերի կենտրոնին և կատարում է երկրորդ ռակյատը, ինչպես առաջինը:

ՕՍԼՈՒՑՈՒՄ.՝ Ընդունելի չէ նստել . բացի երկու դեպքերից , ինչպես նշված է վեցերորդ նկարում : Թույլատրելի է նստել մի փոքր հանգստանալու, մինչ երկրորդ ռակյաթը : * Պետք չէ ընթերցել Ալ- ֆատիհան, բացի այն դեպքից, երբ աղոթողը ոտքի է կանգնում : * Եվ , եթե նա ընթերցում է կանգնելուց առաջ, ապա նա պիտի կրկնի այդ, այլապես աղոթքը անընդունելի կլինի :

Ավարտելով երկրորդ ուսկյատը, նա նստում է տաշահուղի համար, բացելով ոտնաթաթերը և դնելով ձախ ձեռքը ձախ ծնկին, իսկ աջը, աջին: Այդ ժամանակ նա բոլոր մատները օղակի նման միացնում է միմյանց, իսկ ցուցամատը բարձրացնում է: Այնուհետև նա ցածրաձայն ընթերցում է. «Ատտահյատու լիլեհի ուասալավատու ուատայբետու, ասալամ ալեյքա էյյուհա ննաբիյու, ուա ռահմատուլեհի ուա բարակետուհու, աս սալամ ալեյնա ուա ալա իբադիլեհի սասլիհին: Աշշհադու ալլա իլահա իլալլահ ուա աշհադու աննա Մուհամեդան սբրուհու ուա ռատուլու:» Այս թագմանաբար նշանակում է. « Ողջույն Ալլահին, և ադոթք և ավագույն խոսքեր, խաղաղություն քեզ օ, Մարգարե և Ալլահի գուրթն ու օրհնությունը, մեզ, Ալլահի ճշմարիտ ստրուկներին խաղաղություն: Վկայում եմ, որ չկա աստված բացի Ալլահից և վկայում եմ, որ Մուհամեդը Նրա ստրուկն ու առաքյալն է:» Այս ամենից հետո նա տքի է կանգնում, արտասանում է տակբիբը և կրկնում է մնացած ուսկյատները դրանց ման: Տարբերությունն այն է, որ նա ընթերցում է միայն «Ալ-Ֆատիհան» ցածրաձայն:

ՍԱԼՈՒՑՈՒՄ. * Ավելի խրախուսելի է նայել ցուցամատին թաշահուղի ժամանակ: * Եվ ավելի խրախուսելի է ցուցամատը պահել ուղղիղ և մի փոքր ցածր պահել այդ ժամանակ : * խրախուսելի չէ ավելի երկար նստել այն բանից հետո, երբ լրացվել է ատտահիյաթը:

Այսպես ադոթողը նստում է միայն վերջին տաշահուղի ժամանակ: Հետո նա ընթերցում է նույնը, ինչ ասում է տաշահուղի ժամանակ, ավելացնելով. « Ալլահումա սալլի ալա Մուհամադին ուալլա ալի Մուհամադին կամա սալայտա ալա Իբրահիմա ուա ալա ալի Իբրահիմա իննակա Համիդուն Մաջիդ: Ալլահումա բարիկ ալա Մուհամադին ուա ալա ալի Մուհամադին, կամա բարակտա ալա Իբրահիմա ուա ալա ալի Իբրահիմա իննակա Համիդուն Մաջիդ.» Որը նշանակում է. « Օ, Ալլահ, օրհնիր Մուհամեդին և Մուհամեդի ընտանիքը, ինչպես օրհնել ես Դու Իբրահիմին և ընտանիքը Իբրահիմի, ճշմարիտ, Դու արժանի ես գովքի, Հզոր: Օ, Ալլահ ուղարկիր օրհնություն Մուհամեդին և ընտանիքին Մուհամեդի, ինչպես Դու ուղարկել ես այն Իբրահիմին և ընտանիքին Իբրահիմի, ճշմարիտ Դու արժանի ես գովքի, Հզոր:» Մուննա են համարվում նաև « Ալլահումա իննի աուգու բիլի մին ազաբիլ կաբբի ուա ազաբի ջահաննամա, ուա մին ֆիտնատի ել մահյա

ուալ մամատի ուա մին շարբի ֆիտնատի ել մասիհի դջադալ » խոսքերը, որոնք նշանակում են. « Օ, Ալլահ, ճշմարիտ ես դիմում եմ Քեզ Դժոխքի և գերեզմանի տանջանքներից, կյանքի և Ջադալի գայթակղություններից և մահից:»

ՍԱԼՈՒՑՈՒՄ.* Հետո ադոթողը նստում է վերջին տաշահուղի համար հետևյալ կերպ. **1.** նա տարածում է ձախ ոտնաթաթը, դուրս հանելով այն աջի տակից: Իսկ աջը գտնվում է ուղիղ, այս ամենը կատարվում է երբ ադոթողը նստած է: **2.** Նա տարածում է ձախ ոտքը, դուրս հանելով այն աջից և տարածում է աջը, գետնին նստած վիճակում: **3.** Նա տարածում է ձախ ոտնաթաթը, դուրս հանելով այն աջ ոտնաթաթի վրայից: * Խրախուսելի է դուա անել այս կեցվածքում, ինչպես հաղորդվել է Մարգարեյից . " Աուդուբիլեհի մն ադեբ ել նառ , ուա ադեբ ել կուբռ , ուա ֆիտնեթ ել մահյե ուալմեմեթ ուա ֆիտնեթ ել մեսիհա ել Դջել : " "Ալլահումա ըննի դելեմտու նեֆսի դուլմեն քթիրան, ուալ յեդֆերու դունուբե իլե ենթ, ֆադֆերլի մադֆիրատան մն անդեբ, եռհամնի իննեքե ենթե ել Ղաֆուր ել Ռահիմ : " * Խրախուսելի չէ , հենվել ձեռքերին, մինչ անպատճառ նստած եք:

Այնուհետև նա թեքում է գլուխը աջ և ասում է. «Ասալամ ալեյքում ուա ռահմատուլլահ», և ձախ նույնը կրկնելով: Ավարտելով ադոթքը, նա կարդում է դուա:

ՍԱԼՈՒՑՈՒՄ.* Խրախուսելի է շրջել երեսը սալամ ալեյքում ասելուց, և սկսել աջ կողմից դեպի ձախ: * Խրախուսելի չէ շարժել ձեռքերը վերև և ներքև, կամ աջ ու ձախ սալամ ասելուց, ինչպես գուլգ է տրվել յոթերորդ նկարում:

ԳԻՏԵԼԻՔԸ ԵՆԹԱԴՐՈՒՄ Է ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅ ՈՒՆ.

ՀԱՐԳԵԼԻ ՄՈՒՍՈՒԼՄԱՆ ՔՈՒՅՐԵՐ և ԵՂԲԱՅՐՆԵՐ.

Գիտելիքը առանց գործողության ատելի է Ալլահին և Նրա Մարգարեյին, ինչպես նաև հավատացյալներին: Ամենաբարձրյալը ասաց. «Օ, նրանք, ովքեր հավատացել են: Ինչու դուք ասում եք այն, ինչ չեք անում: Մեծ է Ալլահի արհամարհանքը նրան, ով ասում է այն, ինչ չի անում:» (Սուրա 61, այաթ 2-3) Աբու Հուրեյրան Մուհամեդն է (Սալլալլահու ալեյհի ուա սալամ) ասաց. «Գիտելիքը, որին չի հաջորդում գործողությունը, նման է գանձի, որից ոչինչ չի վերցվում Ալլահի ուղղու համար:» Ալ Ֆադիլը Մուհամեդն է (Սալլալլահու ալեյհի ուա սալամ) ասաց. «Գիտելիք ունեցողի չի դադարի լինել անգրագետ այնքան ժամանակ, մինչ չի գործի ըստ այդ:» Մալիք իբն Դինարը Մուհամեդն է (Սալլալլահու ալեյհի ուա սալամ) ասաց. «Երբեմն հանդիպում է մարդ, ով խոսում է սահուն, չի սխալվում, իսկ արարքները ամբողջովին սխալներ են:»

Ալլահը թեթևացրել է այս գրքի ընթերցումը, որը պիտի երևա քո արարքներում, լավ վերաբերմունքում և գիտելիքներում:

Դուք ընթերցեցիք Ղուրանի այաթներ և նրանց բացատրությունները, այդ դեպքում փորձեք գործնականում օգտագործել այն, ինչ իմացաք:

Իրոք, Մարգարեյի հետևորդները, ընդունում էին նրանից տաս այաթ և չէին սովորում ուրիշ, մինչ չէին յուրացնում գիտելիքները և չէին ապրում ըստ դրանց: Նրանք ասում էին. «Նա սովորեցրել է մեզ գիտելիք և գործողություն:» Այս է պահանջում նաև Շարիաթը: Բացատրելով Ամենաբարձրյալի «Ով կարդում է այն, համապատասխան ձևով» խոսքերը, Իբն Աբբասը ասաց. «Հետևում են ճշմարիտ ձևով:» Իսկ Ալ-Ֆադիլը ասաց. «Ճշմարիտ, Ղուրանը, ուղարկվել է, որպեսզի հետևեն դրան, իսկ մարդիկ ընթերցումը դարձնեն գործողություն:»

Դուք նաև իմացաք որոշ բաներ Մարգարեյի (Սալլալլահու ալեյհի ուա սալամ) սուննայից, այդ դեպքում կատարեք նրա հրամանները: Մուսուլման Ումմայի սրբերը իմանալով այդ ամենի մասին, շտապում էին գործի դնել այդ և կոչել դրան: Այդ է ասում նաև Մարգարեն (Սալլալլահու ալեյհի ուա սալամ) «Եթե ես ձեզ հրամայեմ ոչևե բան, արեք դրանից, ինչ կարող եք, իսկ ինչ ես արգելել եմ, դրանից խուսափեք: Խուսափեք նաև տանջալի պատժի վախից, որի մասին Ամենաբարձրյալը ասել է. « Թող զգուշանան նրանք, ովքեր դեմ են նրա կամքին, որպեսզի նրանց չհասնի գայթակղությունը կամ տանջանքը:» (սուրա 24. Այաթ 63) Ահա օրինակներ.

Ուղղափառների մայր Ում Հաբիբան Մուհամեդն է (Սալլալլահու ալեյհի ուա սալամ) ասաց հադիթում. «Ով, բացի պարտադիր աղոթքներից, կկատարի տասներկու ռակյատ օրվա և գիշերվա ընթացքում, նրա համար Դրախտում կկառուցվի տուն:» Նա ասաց. « Եվ ես չդադարեցի անել այդ այն ժամանակից սկսած, երբ լսեցի այդ Ալլահի մարգարեյից (Սալլալլահու ալեյհի ուա սալամ):»

Իբն Օմարը (Սալլալլահու ալեյհի ուա սալամ) փոխանցեց հադիթ. « Մուսուլմանին անթույլատրելի է, ով ունի այն ինչ կարելի է կտակել, անցկացնել երեք

գիշեր առանց Կտակ գրելու:» Մուսլիմ Հետո նա ասաց. «Գիշեր չանցավ, մինչ ես լսեցի այս Ալլահի Մարգարեյից <sup>(Մալլալահու
այլեհի ուս սալամ)</sup>, բացի, երբ իմ կատակը ինձ հետ էր:»

Իմամ Ահմեդի <sup>(Մալլալահու
այլեհի ուս սալամ)</sup> օրինակը, ով ասաց. «Ես չեմ ասում ոչինչ մինչ չեմ գործում ըստ դրա: Նույնիսկ այն բանում, երբ Աբու Տայիբան Մարգարեյի արյուն էր բաց թողել և նա տվել էր նրան դինար, ոսկե կոպեկ: Այսպիսով ես գնացի մի մարդու մոտ, ով արյուն էր բաց թողնում, նա արեց այդ ինձ համար և ես տվեցի նրան Դինար:»

Իմամ ալ-Բուխարիի <sup>(Մալլալահու
այլեհի ուս սալամ)</sup> օրինակը, ով ասաց. «Ես երբեք չեմ բամբասել որևէ մեկի ետևից, այն բանից հետո, երբ իմացա, որ դա արգելված է: Իրոք, ես հուսով եմ, որ կհանդիպեմ Ալլահին և Նա հաշիվ չի պահանջի ինձնից որևէ մեկից բամբասելու համար:»

Մեկ հադիթ հաղորդում է. «**Ով կարդում է «Քուրսի» այսօր ամեն պարտդիր աղոթքից հետո, նրան ոչինչ չի խանգարի մտնել Դրախտ, բացի մահից:»** (Ան Նիսաս) Իբն ալ –Բայունը ասաց.« Ես տեղեկացա, որ Շեյխ ալ Իսլամ Իբն Տայմիյան ասաց. « Ես երբեք այդ չեմ բաց թողել, բացի մոռանալուց և նման պարագաներից:»

Գիտելիք ստանալուց և այն իրագործելուց հետո, դու պիտի տարածես այն, ինչ Ալլահը նվիրել է քեզ, որպեսզի չճնշես քեզ և չխուսափես պարզևից, և մարդկանց չզրկես այդ բարիքից: Մարգարեն <sup>(Մալլալահու
այլեհի ուս սալամ)</sup> ասաց. «**Նրանք, ովքեր ուղղում են բարիքի, ունեն պարզև հավասար նրանց, ինչ անում են այդ իմանալով:»** (Մուսլիմ) Նա <sup>(Մալլալահու
այլեհի ուս սալամ)</sup> Նան ասաց. «**Ձեզանից լավագույնները նրանք են, ովքեր սովորում են Ղուրան և սովորեցնում են այն:»** (Ալ- Բուխարի) Նա <sup>(Մալլալահու
այլեհի ուս սալամ)</sup> ասաց. «**Սովորեք ինձանից, նույնիսկ եթե դա Ղուրանի մեկ այսօ է:»** (Ալ-Բուխարի և Մուսլիմ) Ըստ քո կոչած բարիքի, քո պարզևը կավելանա և լավ արարքները կաճեն այս և մյուս կյանքում, ինչպես Մարգարեն <sup>(Մալլալահու
այլեհի ուս սալամ)</sup> ասաց. « **Երբ մարդ մահանում է, նրա արարքները ավարտվում են բացի երեքից. Շարունակվող բարեգործությունից, օգտակար գիտելիքներից և առաքինի գավակներից, ովքեր աղոթում են նրա համար:»** (Մուսլիմ)

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ. Մենք ընթերցում ենք Ալ- Ֆատիհա սուրան տասնյոթ անգամ օրվա ընթացքում, և մենք ապաստան ենք խնդրում չլինելու նրանց նման, ովքեր բարկացնում և սխալ ուղղով են գնում: Մինչդեռ մենք նմանվում ենք նրանց արարքներում, մենք թողնում ենք սովորելը և ամբարտավան ենք դառնում, կամ մենք սովորում ենք և չենք գործում այդպես:

Մենք խնդրում ենք Ալլահին տալ մեզ և ձեզ օգտակար գիտելիքներ, լավ արարքներ և Ալլահն ու Նրա Մարգարեն լավ տեղյակ են: Թող Ալլահի օրհնությունը և խաղաղությունը լինի Մուհամեդի և նրա հետևորդների ու ընտանիքի վրա:

وَيَلِيهِ

أَحْكَامُ رَهْمَةِ الْمَسْلُومِ

www.tafseer.info